

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

RERUM BRITANNICARUM MEDII ÆVI
SCRIPTORES,

OR

CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN
AND IRELAND

DURING

THE MIDDLE AGES.

THE CHRONICLES AND MEMORIALS
OF
GREAT BRITAIN AND IRELAND
DURING THE MIDDLE AGES.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF HER MAJESTY'S TREASURY UNDER
THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

ON the 26th of January 1857, the Master of the Rolls submitted to the Treasury a proposal for the publication of materials for the History of this Country from the Invasion of the Romans to the Reign of Henry VIII.

The Master of the Rolls suggested that these materials should be selected for publication under competent editors without reference to periodical or chronological arrangement, without mutilation or abridgment, preference being given, in the first instance, to such materials as were most scarce and valuable.

He proposed that each chronicle or historical document to be edited should be treated in the same way as if the editor were engaged on an *Editio Princeps*; and for this purpose the most correct text should be formed from an accurate collation of the best MSS.

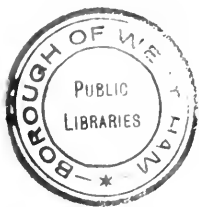
To render the work more generally useful, the Master of the Rolls suggested that the editor should give an account of the MSS. employed by him, of their age and their peculiarities; that he should add to the work a brief account of the life and times of the author, and any remarks necessary to explain the chronology; but no other note or comment was to be allowed, except what might be necessary to establish the correctness of the text.

The works to be published in octavo, separately, as they were finished ; the whole responsibility of the task resting upon the editors, who were to be chosen by the Master of the Rolls with the sanction of the Treasury.

The Lords of Her Majesty's Treasury, after a careful consideration of the subject, expressed their opinion in a Treasury Minute, dated February 9, 1857, that the plan recommended by the Master of the Rolls "was well calculated for the accomplishment of this important national object, in an effectual and satisfactory manner, within a reasonable time, and provided proper attention be paid to economy, in making the detailed arrangements, without unnecessary expense."

They expressed their approbation of the proposal that each chronicle and historical document should be edited in such a manner as to represent with all possible correctness the text of each writer, derived from a collation of the best MSS., and that no notes should be added, except such as were illustrative of the various readings. They suggested, however, that the preface to each work should contain, in addition to the particulars proposed by the Master of the Rolls, a biographical account of the author, so far as authentic materials existed for that purpose, and an estimate of his historical credibility and value.

Rolls House,
December 1857.

CHRONICA MONASTERII DE MELSA,

A FUNDATIONE USQUE AD ANNUM 1396,

AUCTORE THOMA DE BURTON, ABBATE. 942

ACCEDIT CONTINUATIO AD ANNUM 1406

A MONACHO QUODAM IPSIUS DOMUS.

EDITED

FROM THE AUTOGRAPHS OF THE AUTHORS,

BY

EDWARD A. BOND,

KEEPER OF THE DEPARTMENT OF MANUSCRIPTS, BRITISH MUSEUM.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF THE LORDS COMMISSIONERS OF HER MAJESTY'S
TREASURY, UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

VOL. II.

LONDON:

LONGMANS, GREEN, READER, AND DYER.

1867.

✓

JAN 20 1950

15558

Printed by
EYRE and SPOTTISWOODE, Her Majesty's Printers.
For Her Majesty's Stationery Office.

CONTENTS.

	Page
PREFACE - - - - -	vii
CHRONICLE UNDER MICHAEL DE BRUN, THE EIGHTH ABBOT, A.D. 1235-1249 - - - - -	3
WILLIAM OF DRIFFIELD, THE NINTH ABBOT, A.D. 1249- 1269 - - - - -	75
APPENDIX - - - - -	136
RICHARD OF THORNTON, THE TENTH ABBOT, A.D. 1269, 1270 - - - - -	141
ROBERT OF SKYRNE, THE ELEVENTH ABBOT, A.D. 1270- 1280 - - - - -	149
APPENDIX - - - - -	164
RICHARD OF BARTON, THE TWELFTH ABBOT, A.D. 1280- 1286 - - - - -	169
APPENDIX - - - - -	181
ROGER OF DRIFFIELD, THE THIRTEENTH ABBOT, A.D. 1286-1310 - - - - -	183
APPENDIX - - - - -	282
ADAM OF SKYRNE, THE FOURTEENTH ABBOT, A.D. 1310- 1339 - - - - -	287
APPENDIX - - - - -	389

P R E F A C E .

DA
25
.B8
V.43

P R E F A C E.

THE present volume continues Burton's chronicle from the election of Michael de Brun, the eighth abbot, in the year 1235, to the death of the fourteenth abbot, Adam of Skyrne, in the year 1339. It so far differs from the preceding, that what relates to public affairs bears a higher proportion, in extent and interest, to the purely monastic record. And the growth of this portion of the work is, where we would most desire to find it, in the later period of the history ; within a short period indeed of the time in which the author might have been contemporary with the events he relates. The history of public events from 1286 to 1339, corresponding with the rule of the thirteenth and fourteenth abbots, occupies two-fifths of the entire volume.

In passing under review the transactions connected with the monastery itself, under the seven abbots who successively presided over it in the period under notice, I shall meet with little of anecdotal matter to give relief to a plain statement of circumstances bearing on the growth of the property of the house and the management of its secular affairs.

Although Burton, in his Preface, sets forth his object to do honour to the acts and merits of the abbots of the house, he introduces little personality into his narrative. As a rule, he passes no judgment on the propriety of the transactions he describes, and makes no attempt to portray the characters of the abbots ; but leaves the reader

Michael
Brun, 8th
abbot, 1235
-1249.

to estimate the success of their administration from the facts recorded, assisted by a statement of the condition of the public purse, and of the number of live stock, at the termination of each abbacy. This abstinence from criticism gives, it must be admitted, a colourless character to his narrative. With his wonted brevity and dryness, he tells us that Michael de Brun was elected to succeed Richard of Ottringham, the seventh abbot, in the year 1235. We may presume he was chosen from among the brethren of the convent, and from motives of confidence in his aptitude for business, since he evidently gained a high character for sound judgment and discretion during the fifteen years of his abbacy. Though the enthusiasm of the first establishment of the Cistercian order must have greatly exhausted itself, the record of acquisitions made under abbot Michael's rule proves that the house of Meaux had not lost its hold on the love and reverence of the surrounding population. The recent institution of the orders of Mendicant Friars had given a fresh impulse to the passion for asceticism; and the very rivalry engendered by the introduction of the Franciscans and Dominicans would kindle the zeal of many in the cause of the older communities. The actual donations to our monastery under abbot Michael were by no means insignificant, and, coming from many different benefactors, serve to show that the house was still held in estimation.

Peter son of Osbert of Waghen, being without children, divided part of his patrimony among his sisters, and brought the rest with him to the monastery, which he entered as a novice. Amandus of Sutton bequeathed to the convent, with his body, during his father's lifetime, seven and a half oxgangs of land (about 110 acres), which had been given him by his father.¹ But the

¹ The charter of bequest by Amandus Sutton, with details of the lands, is entered in the Chartulary | of the monastery, Lansdowne MS. 424, f. 111.

father refused his assent to the donation ; and the convent had not self-denial enough to decline it. Indeed, considerable ill-feeling appears to have been excited between Sir Sayer of Sutton, the father of Amandus, and the monks of Meaux, by the conduct of the son. The monks, misled by violent counsels, dispossessed Sir Sayer of one of his own meadows by force ; and his bondman was killed in the struggle. Sir Sayer, and the widow and brother of the bondman, sued the monks before the justices in eyre at York ; and, fearing the consequences, they submitted to the heavy penalty of the payment of sixty marks to Sir Sayer, and the surrender of half the land they had received from his son. The widow and relatives of the bondman were left to recover their share of the compensation from their lord.

Michael,
8th abbot,
1235-1249.

The site of a berchary, with pasture for 120 sheep, was granted for support of the hospital for laymen. William of Routh surrendered to the monastery his claim to lands in Tunstal, West Heytfield, or Hatfield, and North Burton, and became a novice in the house. Sir John Fryboys, knight, also entered the convent as a novice, having previously executed a grant of the homage and service of Sir Peter of Frottingham, or Frodingham, with a rent of forty-two shillings in Wythfleet, and six oxgangs (about ninety acres) of land in Holmton, for the perpetual maintenance of an additional monk over the number of fifty ; and the site of a mill in Hesel, or Hessle, was granted by Sir William of Sutton, to raise the number to fifty-two. Walter of Spiney gave three oxgangs of land in Hornsea Burton. William of Routh, junior, gave five oxgangs of land in West Heytfield, and took the cowl. Sir Stephen of Thorpe gave a mark's rent of one carucate (about 100 acres) of land in Ravenser, held in villenage. William de Fortibus, third earl of Albemarle, gave a valuable site, of half an acre in extent, in the borough of Odd, near Ravenser, for buildings for curing and storing fish. Thomas, son of Gualo of Meaux, gave to the convent

Michael,
8th abbot,
1235-1249.

with his own body and that of his brother, a carucate of land and two tofts in Dringhow, with eight bondmen. These handsome donations are recorded, together with several others of smaller amounts; and the large proportion of them received from novices indicates the prevalence of the fascination still exercised by monastic institutions over the minds of men of the higher classes.

The most prevalent motive for grants of land, next to that of obtaining admission into the convent as a novice, was to secure the benefit of sepulture within the precincts of the monastery. Instances of such grants during this abbacy have been already noticed; but the most important of them was connected with the bequest of her body to the monastery by lady Isabella de Thurnham, wife of Sir Peter Mauley, and a relative of abbot Michael. Her husband, on this occasion, founded a chapel near the bridge in the wood adjacent to the abbey, and placed it under the patronage of the abbot and convent. The endowment consisted of a rent of three pounds from six oxgangs, or about 90 acres of land, in Ake, two oxgangs of land with tofts in Wharrom, two water-mills in Lockington with extensive rights of multure, and a water-mill in Birdsall. This property was to be held by the monastery for the maintenance of two secular priests with two clerks—one priest to chant the mass of the Virgin Mary, with intonation, and the hours; the other to celebrate a mass for the dead, daily, also with intonation, together with an anniversary for the soul of Lady Isabella—and for the supply of five wax tapers at the mass of the Virgin.¹ A special warranty was given by Sir Peter Mauley for the security of the endowment by the purchase of a wood near Doncaster, called Loversalle, with four oxgangs of land in Baynton.

¹ The curious foundation deed of Sir Peter Mauley, as recited in full in the *inspeximus* and confirmation of Henry III., of the year 1238, will be found in the Chartulary of the monastery, Lansdowne MS. 424, f. 68.

Abbot Michael seems to have relied on the bounty and religious dispositions of his neighbours for the augmentation of the property of the monastery, rather than on profitable investments of the funds at his command. His purchases appear to have been insignificant in extent, but were no doubt profitable in their terms, since they were chiefly effected on applications of assistance from owners of lands entangled in money dealings with Jews. Forty-four acres with meadow were thus acquired from Sir William of Sutton ; various smaller plots of land, including Magnusdale in Sutton, from the family of William of Watton ; and a messuage in Hedon from Robert of Lellay.

Michael,
8th abbot,
1235-1249.

Conspicuous as abbot Michael was held to be for worldly wisdom, it was to be expected that his abbacy would be remarkable for the absence of litigation. One notable lawsuit, however, was forced upon him by the neighbouring nunnery of Swine. The nuns claimed tithes of the monks of Meaux for pasture in Sutcoates and Drypool, which they rented of Sir Sayer of Sutton. The monks pleaded exemption by virtue of papal privileges. The nuns sued them before the official of the archbishop of York, who refused to admit the plea of privileged exemption, and placed the monks under sentence of excommunication, imposing a fine of money. And, in this suit, the chapters of both York and Lincoln and nearly all the clergy took part against them. They, however, appealed to the court of Rome, and obtained the appointment of a commission to try the cause, first, against the archbishop's official, and, secondly, against the nuns of Swine. The case against the former was promptly determined. The sentence of excommunication was annulled, and the official was glad to make the matter up with his adversaries, after having leisurely examined their privileges. Differences were not so easily settled with the nuns. When summoned before the papal delegates they refused to plead, and were fined, in

Michael,
8th abbot,
1235-1249.

consequence, 20 marks. Then they refused to pay the fine, and the prioress was excommunicated in her own church. Yet they failed to make appearance on the second day appointed for a hearing of the case; and, on the ground of costs, they were condemned to surrender to the monks their chapel of Merton, with its tithes and profits. The nuns persevering for a third time in disregarding the summons to appear before the delegates, the sub-prioress, precentrix and cellaress, were suspended from entrance to the church; and the nuns were further coerced in respect to the surrender of their chapel of Merton, which they resisted by every means in their power. A fourth time the nuns contumaciously refused attendance before the pope's commissioners, and the archdeacon of the East Riding was instructed to distrain their goods for the fine previously imposed on them. As they still continued in their contumacy, the commissioners closed the parish church and all their chapels, and cited before them six lay-brethren, who had opposed their servants in taking possession of Merton chapel. The nuns again disregarding the summons of the court, services were suspended in their conventual church, and the adjacent church of the lay-brethren, and two canons and seven lay-brethren were excommunicated by name, because they had resorted to the sub-sheriff for help in preventing the distraint of their cattle, for payment of the fine of twenty marks imposed on the nuns. And as these measures were ineffectual in bringing them to submission, the commissioners adjudged to the monks of Meaux possession of the nuns' church of Drypool, with all its tithes and profits. But the nuns opposed the execution of this sentence, and, by opening an entrance through the wall, forcibly occupied the church. Again, sentences of excommunication were launched against the participators in this violence; and the archbishop of York was petitioned, to represent the proceedings to the king, and obtain a royal warrant to the sheriff to give

effect to the censures of the papal delegates. As the nuns still refused to answer the summons of the court, the commissioners placed under sentence of excommunication all persons engaged in their defence, and decreed that the royal authority should be invoked to punish the refractory nuns and their abettors with imprisonment. The disposition of the king's court was apparently unfavourable to them, and, in apprehension of further consequences, they at length made appearance before the pope's commissioners, and the terms of an agreement were amicably determined between the parties; the nuns withdrawing their claim to the tithes of Drypool and to costs in the suit, and consenting to pay 200 marks to the convent of Meaux. It is added that twenty pounds of this amount were converted into an annual rent of thirty shillings, to be applied by the nuns to the purchase of linen for the use of the sisters of the house, in order to remove occasion of irregularity in the diversion of the leavings of their tables to the purpose of such purchases, and thereby secure their distribution among the poor. It is further recorded, that these proceedings were prosecuted by the prior of Meaux and brother William of Driffield, the future abbot of the house, at the cost of no less than 700 marks. Abbot Michael, as was to be expected of him, was specially careful to improve the granges already established, and to form others as opportunities offered. The granges of Croo, in the parishes of Beforth and Skipsey, of Crauncewick and Dalton, were of his formation. To the first of these he assigned land in different manors, in order that it might have the benefit of common in all of them. An anecdote connected with the grange of Croo must have been frequently told and laughed over in the monastery, or it would hardly have been preserved in the grave compilation of our author. It appears that the grange was of old thickly surrounded with trees, so that the buildings were quite concealed by them.

Michael,
8th abbot,
1235-1249.

Michael,
8th abbot,
1235-1249.

In Burton's time, however, they were entirely exposed to view, and could be seen for a space of three or four miles round, standing unprotected from winds and tempests, and without the least shade from the sun. And on this account. A certain bondman, who had been placed in charge of the grange, was so disturbed by the cawing of the rooks which frequented the plantation, that he complained of it to the abbot, praying to be allowed to free himself as he could from their ill-omened clamour. The abbot gave his consent, and the bondman hastening to the grange, forthwith proceeded to cut down every tree about it, leaving not one standing. And so it remained bare and unsheltered ever after.

Abbot Michael also constructed a stone house at Myton, and transferred the smiths' and pelters' buildings from Northgrange to the abbey and to Waghen. He built the stone "lanaria" at Waghen, where the cloth used by the monks and lay-brethren was made. He completed the conventual church, and covered it with lead, and made the monk's stalls and altars in fit style. It is added that, in all the farms, the stalls for stock and other buildings were constructed of oak.

He further displayed his faculty for administration by regulating the disposition of the numerous rents assigned by donors to special purposes, such as pittances to the monks, and relief of the poor at the gates of the monastery. The rents which had been given for pittances he converted to the general uses of the house, and, in lieu of them, allowed five marks a year from the common purse for ten pittances on certain appointed days. Certain rents in Hedon he applied to the relief of the poor at the gate of the monastery, assigning them to the master of the tannery, on the condition of his supplying to the porter every year twenty ox and cow-hides properly tanned, for the provision of new shoes and the repair of old ones for the poor. He assigned

also an annual rent of eighteen shillings in Beverley for the distribution of clothes among the poor and pilgrims coming to the gate; the cloth to be woven and fulled in the common lanary: and, for their further relief, he set aside a tenth part of the cheese received yearly from the dairy of Felsa.¹

Michael,
8th abbot,
1235-1249.

Abbot Michael's administration of the secular affairs of the convent had been marked by prudence and success, and, in his last sickness, the senior monks, anticipating his loss, anxiously secured his counsel on three matters difficult of decision, which would shortly have to be determined. The first was, whether they should go to law with the abbot of St. Mary of York about the right of piscary in Hornsea mere. The second, whether they ought to transfer the grange of Skyrne to another site. The third, whether they should cut down the wood of Bymanskewgh for the repair of a certain old ship or the building of a new one. Unhappily, after his death, the convent, as it is recorded, acted in opposition to his advice on all three points.

The successor to abbot Michael, by name William of Driffield, was distinguished for sanctity rather than administrative talent or experience in business. His influence might have been favourable to the religious training of the monks, on which point our chronicler gives no information; but his reputation for unusual purity of life and godliness appears to have been ineffec-

William of
Driffield,
9th abbot,
1249-1269.

¹ The act of abbot Michael, by which this settlement was effected, is entered in the Chartulary of the monastery, Lansdowne MS. 424, fol. 105. He states, as reasons for it, that the various properties have to be managed at the common expense of the convent, and that the special attention to them, apart from

the general business connected with the possessions of the monastery, which are under the control of the cellarer, diverts the thoughts of many of the monks from their devotions. It is confirmed by the abbot of Fountains, father abbot of Meaux.

William,
9th abbot,
1249-1269.

tual in attracting the bounty of laymen towards the convent, and his direction of its affairs was altogether unfortunate. The donations during his abbacy were few, —principally, an oxgang and a half, or between twenty and thirty acres of land, in Seton; three oxgangs in Wathsand or Wassand; two oxgangs in Erghom; and sixty acres of arable land from William Steward, who had been a bailiff in the service of the two previous abbots, and who became a novice in the monastery.

His purchases seem to have been neither extensive nor profitable. He bought back, at the price of ninety marks, tenements in Hornsea which had been sold by abbot Michael to Peter de la Twyer. He acquired from John Usefleet, for fifty marks, three oxgangs of land in West Heytfield, though the convent subsequently became dispossessed of them by means unknown; and seventeen acres, with common pasture, were obtained at an outlay of eight marks in redemption of a debt to Jews. A second attempt to make a good investment under similar circumstances must have brought a temporary loss upon the monastery. John, son of William of Skyrne, had mortgaged estates in Skyrne to Jews for the sum of 251 marks, and, wishing to redeem the mortgage, raised the amount by an annuity of ten pounds, secured on the same lands, to another Jew, Gamaliel of Oxford, who made over the annuity to prince Edward. The monastery purchased the encumbered lands, and redeemed the annuity by the payment of 150 marks. They found themselves, however, involved in unexpected expenses, which detracted from an otherwise doubtless very profitable bargain. The Jews to whom the lands had been first mortgaged, after the manner of their kind, sold such right in the property as they could make pretence to, and the monks had to contest this claim at a heavy cost, though they at last secured the estates by an amicable composition.

In respect of litigation, abbot William was far more

unfortunate, or injudicious, than his predecessor. He became involved in a suit with the archbishop of York and the earl of Albemarle to determine their rights to common between Waghen, Meaux, and Wele, which resulted in the greater part of Stanekerre remaining to the earl and the convent, and their renunciation of all claim to common in Wele.¹ And close upon these proceedings followed a protracted suit with the rector of Waghen respecting the tithes of that place, and other matters of dispute; the principal claim against the convent being for tithes of twelve oxgangs of land in their own cultivation. After a troublesome contest, the parties came to an agreement, by which the monastery satisfied the demands of their opponent by binding themselves to an annual payment of forty-five shillings. It was commonly said that they might have bought off his claims for the sum of ten marks, paid down at the time.

He engaged the convent in another lawsuit, in direct opposition to the advice of abbot Michael, given, as recorded, on his deathbed. He entered into an engagement with William Lasceles to go to law with the abbot of St. Mary's of York, respecting the common right of fishing in the mere of Wassand and Hornsea, enjoyed by the antecessors of Lasceles as holders of a free tenement in Seton, part of which had been bestowed on the monastery. It was stipulated that, whatever might be acquired of the common of piscary, by means of the suit, should be granted by William Lasceles to the monastery, which undertook to advance five marks for the cost of taking out a writ and beginning the plea. If the suit were successful, the convent was to pay a further sum of ten marks to William; but, if not, he was to repay the five marks advanced and receive nothing. Moreover,

¹ The deed of agreement between the parties, dated in the year 1251, is entered in the Chartulary of Meaux, Lansdowne MS. 424, fol. 132.

William,
9th abbot,
1249-1269.

William,
9th abbot,
1249-1269.

Lasceles was to be bound in forty pounds to the convent, and in ten pounds to the earl of Albemarle, to prosecute the suit faithfully to an issue.

Judicial
duellum.

The cause terminated in an appeal to the *duellum*, which was fought before the justices at York. The parties, however, came to an agreement, while it was in progress; Lasceles surrendering his claim to the common of piscary to the abbey of St. Mary's, for a rent of two marks in Wassand, which he afterwards made over to the convent of Meaux, in satisfaction of his engagement to prosecute the suit. So far, therefore, our monks had reason to be pleased with the termination of this partnership litigation. But the warnings of the shrewd abbot Michael were not of avail to overcome that greediness of gain which, it is too evident, was cloaked, not stifled, by the cowl. They reasoned with themselves that the abbot and convent of St. Mary's would never have made the compromise with William of Lasceles, unless they were well aware that his right in the piscary was indeed valid. They therefore sued them for the right on their own claim, as part holders of the free tenement, and expended large sums in the proceedings. After the usual course of litigation, the *duellum* was appealed to in this as in the preceding suit. Our convent retained for the purpose seven champions—"tirones," with their horses and servants, at a great cost, as it is ruefully remarked. The duel was fought at York from morning till sunset, the champion for Meaux gradually giving way. But before his defeat could be completed, the combat was stayed by the intervention of one of the justices, friendly to the cause of our monks, and an agreement was concluded, by which they surrendered their claim, and received from St. Mary's a toft and two oxgangs, with a tenant in villenage, in Rudestane. No doubt, the costs of the proceedings out-balanced the gains. It is recorded as an incident at an inquest for determining common rights, that a man crossed the mere on horse-

back, to mark out the bounds of the portion claimed by the monastery; and piles were driven in on his track by the monks, to record the proceeding, and define their claim. William,
9th abbot,
1249-1269.

In another of the three points on which it was thought advisable by the elders of the monastery to secure the counsel of their dying abbot Michael, abbot William acted in opposition to the expressed judgment of his more worldly-wise predecessor. He cut down Byman-skewgh wood, and built of the timber a large and costly ship, estimated at more than 200 marks; but which the convent was obliged afterwards to sell, with all its equipment, for sixty marks.

Again disregarding the advice of abbot Michael, on the third point, he undertook to transfer and rebuild the grange of Skyrne, spending in buildings and enclosures no less than 500 marks. And, owing to the intoxication of three of the lay-brethren, the granary at the old grange was burnt to the ground, with upwards of 400 quarters of corn. The monks made a dike, twenty feet wide, from their grange to the river Skyrne, for passage of boats, for fishing, and other conveniences.

In another transaction recorded by our chronicler, abbot William seems to have been incautious, and to have exposed the convent to inconvenience and loss. Sir John D'Eyvill had incurred a fine to the king, for which all his lands were liable. To effect their redemption, he over-persuaded abbot William and certain seniors of the house, to put the conventual seal to a bond to a usurer, for a loan of 250 marks. The debt by lapse of time swelled enormously, and caused the convent much trouble. The security given by Sir John to the monks was the free tenure of his manor of Lawndeforth for a term of nine years, with absolute possession of land in Ynkylmere.

The annals of this abbot's administration are further darkened by a combination of political and natural

William,
9th abbot,
1249-1269.

calamities. The convent was drawn into participation in very serious disturbances of the neighbouring district. It is stated that, about the year 1260, prince Edward, wishing to visit Scotland, summoned the knights and freemen of Holderness to meet him at York, with horses and arms. But they refused this feudal service, and deputed one of the monks of Meaux to attend the prince and to excuse them. On his return from Scotland, the prince issued a similar summons; and again the monks of Meaux pleaded their liberties before him. But afterwards king Henry, by advice of his parliament, held at London, took measures to subdue this spirit of independence, and sent seven barons with a strong force to seize all the rebels in Holderness, and confiscate their goods. The sheriff of Holderness headed a resistance to the king's forces, and, breaking down the bridge over the Hull, placed his men at the monks' grange of Sutton, where they watched for two nights, to prevent the passage of the river by the barons, who were lying at Cottingham; the convent having to supply provisions. Subsequently, the sheriff and commonalty of Holderness held a council at the monks' chapel in the wood, and all the knights and squires, the free tenants, and a multitude of the common people, were entertained in the refectory; and never were seen so many guests within the walls of the convent. Then, when the approach of the barons was announced, the same monk—the sub-prior of the house, who had before been spokesman for the country in the presence of prince Edward, put himself to infinite fatigue in seeking interviews with the barons, and negotiating for the people, scarcely taking rest for six days and nights, and tiring out three horses in twenty-four hours. His efforts were successful; and a safe-conduct was procured from the barons, to enable sixteen of the principal men of Holderness to meet them at Beverley, where satisfactory terms of pacification were agreed upon. The whole

country of Holderness, as our chronicler justly reflects, William, 9th abbot, 1249-1269. was for ever held under obligation to the house of Meaux for its conduct on this occasion.¹

Then in the year 1253 an inundation of the Humber took place,² the waters overspreading the country up to the fish-ponds and wood of Cottingham, and causing great loss of life both of cattle and men, as many as thirty-six men and women being drowned in one village. The convent suffered greatly. They lost both men and stock at Orwythfleet; and much of their land at Saltagh and Myton was washed away by the waters. Their losses in buildings and in men and cattle were very heavy also in Tharlesthorpe, Sutton, and Drypool. And, after the subsidence of the flood, the Humber continued to carry away their land at Tharlesthorpe, Orwythfleet, and Saltagh, to that degree that their territory at Orwythfleet was entirely absorbed by the waters, the grange of Tharlesthorpe was destroyed, and they were obliged to rebuild further inland their grange of Saltagh.

Abbot William of Driffeld died in the year 1269, after a rule of nearly twenty years. He is characterised "as a man of wonderful sanctity, a guardian of discipline, and a conspicuous emulator of every virtue." He was buried in the chapter, under a tomb erected in front of

¹ It is difficult to fix satisfactorily the date of this insurrection in Holderness. There is no special notice of it in the general histories, nor has any information respecting it, as far as I am aware, beyond the facts stated by Burton, been collected by local historians. Poulson, in his "History of Holderness," adds nothing to the account of our Chronicle, and quotes Frost's "Notices of Hull," who only draws from the same source. Burton speaks of it as having occurred subsequently to a visit by prince Edward to Scotland, and after a parlia-

ment held in London. He also assigns it to about the year 1260. Prince Edward visited his sister, queen Margaret of Scotland, in the years 1256, 1265, and 1268; and parliaments were held in London in the years 1258, 1259, 1260, 1263, 1264, and 1269. In the margin of Paget's transcript of the Chronicle, the transaction is referred to the year 48 Henry III., or A.D. 1264.

² Mention is made of these inundations in the Annals of Nicholas Trivet, *sub anno*.

the pulpit. Burton notices a tradition that the Lord had deigned to exhibit many miracles by his agency, but adds that none of them were recorded in the books or *codices* of the monastery.

Richard of Thornton and Robert of Skyrne, 10th and 11th abbots, 1269-1280. There is little to notice in the two short succeeding abbacies of Richard of Thornton and Robert of Skyrne, the latter of whom resigned in his tenth year. He became in the years 1269-1274 involved in a suit with the archbishop of York and his tenants in Beverley, respecting a plot of land in Wyke, and, though successful, spent on it much more than was allowed in the costs. He sold to merchants of Lucca at one time a hundred and twenty sacks of wool for 1,200 marks. The live stock at one period during his administration numbered 11,000 sheep and 1,000 cattle ; yet he left a debt on the convent of no less than 3,678*l.*, of which 2,500*l.* was owing to foreign merchants and usurers. Probably it had accumulated during the abbacy of William, the ninth abbot.

Richard of Barton, 12th abbot, 1280-1286. But slight additions were made to the estates of the monastery under the government of abbot Richard of Barton. Rather, a disposition was shown to raise income by grants in fee-farm at small rents. It is stated that abbot Richard let the manor of Skyrne for a term of fifteen years, the grange of Tharlesthorpe for four years, the grange of Saltagh for two years, and the grange of Wassand for seven years. He sold also the wool for two years after his resignation ; receiving on all these transactions money in advance. His object was to pay off some portion of the heavy debt the monastery was encumbered with, and which he reduced to the sum of 1,443*l.* On the other hand, there was a deficiency of provision for the house to the extent of 200*l.* value, and the live stock was reduced, in sheep from 11,000 to 1,320, and in larger cattle from 1,000 to 477.

He lived fourteen years after his resignation in 1286, and was buried in the chapter house, near to abbot Richard of Thornton.

From the story of the last four abbots we gather that their direction of affairs was of little benefit to the house, and the early resignation of two of the number confirms this conclusion. The next successor, Roger of Driffield, elected in the year 1286, shows much more spirit and energy in the conduct of affairs. His abbacy is distinguished by several measures of importance, and, when we come to its conclusion, we find a return of the condition of the house indicating considerable prosperity.

Roger of
Driffield,
13th abbot,
1286-1310.

His first act, however, in dealing with the lands of the monastery was far from a success. It is stated that he let the vill of Wyke and the grange of Myton for a term of twenty years to William of Hamilton, dean of York, and his brother Adam, for a fine of 800 marks; but within a year, apparently repenting of the step he had taken, he obtained a redemise of the property to the monastery for the same amount, and an *ad interim* rent of 100*l.*, until the purchase money should be repaid. Then, being impatient to recover free possession, he went over to Citeaux and borrowed the 800 marks from the general chapter of the order, engaging to pay an interest of forty marks, or five per cent., until the principal should be returned. After twenty years' payment of the forty marks abbot Roger claimed release from both yearly interest and the original debt, but this was not admitted by the general chapter till a later period. But where he principally suffered was in dealing with the dean of York, for, on claiming the fulfilment of his agreement with him, and repaying him the 800 marks, the dean refused to surrender the lands except on condition of retaining the profits for the first year of the original lease, and receiving an additional sum of 100*l.* as rent for the first year of the second covenant, and a

Roger,
13th abbot,
1286-1310.

yearly payment of 20*l.* for the remaining eighteen years of the original lease. The abbot withstood this demand, and five years passed before they came to terms, the abbot then paying the original 800 marks, and agreeing to pay twenty shillings a year, and to make over to the dean the grange of North Dalton, valued at ten pounds a year, for his life. The dean survived for a period of eleven years, so that our chronicler calculates he received 365*l.* profit beyond the 800 marks, besides failing to return the goods and chattels received with the grange of North Dalton, as he was bound to do. He further calculates that the entire amount lost by the transaction was more than 1,000*l.*, estimating as losses the yearly interest of 40 marks for twenty years, paid to the general chapter, with the 365*l.* profit cleared by the dean of York, and including 100*l.* for expenses.

His next measure was to resume the manor of Skyrne, which had been let by his predecessor for fifteen years. Eight years of the lease had to run, and for these he paid a sum of 320*l.*, and subsequently laid out 150*l.* in restoring the land.

The abbot's anxiety to recover possession of the vill of Wyke and manor of Myton, after he had let them to the dean of York, is explained by subsequent events. As early as the year 1292, the sixth year of his abbacy, and probably earlier, king Edward the First was in negotiation with him for the exchange of those lands, which lay on the Hull, for an equivalent to be provided elsewhere, in order to form magazines at a port convenient for the embarkation of men and shipment of goods in the prosecution of his designs on Scotland. Probably abbot Roger received some intimation of the king's project soon after he had effected the lease to the dean of York, and hoped to have made a handsome profit out of the royal necessities. The deed of feoffment to the king of the coveted estates was dated in February 1293, but the concessions in compensation were not completed for some

time after, and the monks, instead of finding themselves enriched, evidently considered themselves unhandsomely dealt with in the transaction. Burton makes it appear that the lands assigned to them, in exchange for the convenient site they had made over to the king, fell short in estimated value of what they gave up. It will hardly be worth our while to state the particulars he records, but one incident in the narrative is too characteristic to be passed over. In consequence of earnest representations, on the part of the convent, of the inadequacy of the compensation made to them for the lands they had surrendered, the king offered to make up the deficiency by throwing in the manors of Kayingham Mersk, and Little Humber. According to the usual course, an extent of these lands was to be made, to ascertain their precise value, and a certain clerk in the king's service was deputed to make the survey. He performed his task, and, before returning to the court, called one day at the monastery after mass had been performed, and, as the tradition went in the house, was extremely offended because he could not have it celebrated at his pleasure, and moreover was not entertained generally with the hospitality he expected. The irritation occasioned by what he resented as a slight made him observant of certain irregularities in some of the monks. He left the monastery in great dudgeon, and, on his return to court, represented the value of the lands proposed to be conceded as far beyond the amount claimed for compensation, and, in addition, made such reflections on the conduct of the monks as effectually alienated the royal favour from them. The convent, however, came out of the whole transaction not altogether losers to the degree their chronicler would have it thought. Besides actual grants of land, intended to supply the loss of those they parted with, they received Edward's confirmation of king John's charter, with right of warren in all their lands, and other feudal privileges,

Roger,
13th abbot,
1286-1310.

Roger,
13th abbot,
1286-1310.

and they were allowed exemption from the law of mortmain for the acquisition of a valuable estate offered to them by Richard of Ottringham. In fact, the monks seem to have made the most of their opportunity of exacting concessions from the crown. Their importunities were continued long after the exchange was completed. As many as eleven years after the settlement, they succeeded in wringing from the king a grant of the advowsons of Skypsey, Easington, and Kayingham, and eventually obtained the appropriations of those livings.¹

Probably, if our chronicler had been better versed in the principles of political economy than he could easily have become in the times he lived in, he would have seen that the indirect advantages derived from a large and flourishing port in a position so convenient for the property of his convent, would have more than supplied the loss he complained of in the mere barter of acres. Admitting that there had already been a port at Wyke, it seems wonderful that, in relating the circumstances of the foundation of the town of Kingston-on-Hull, he should not have been led into a single reflection on its importance to the surrounding country, or to any comment on the extent and character of the trade it served to develop.

A direct advantage gained by the monastery, by this negotiation with king Edward, was in its procuring for it the endowment to a chantry in Ottringham. It had been the intention of the founder, Richard, grandson of Sir Martin of Ottringham of Hedon, to offer it to the priory of Bridlington; but Edward, being applied to for his consent to the proposed arrangement, made a point of insisting that the chantry should be attached to Meaux abbey; trusting, by thus showing favour to that house, to further his treaty with it for the acquisition of the land

¹ The royal deeds relating to this transaction are entered in the Char-
tulary of the monastery, now the

Lansdowne MS. 424, at folios 69-
71.

he wished to possess himself of on the Hull. The chantry ^{Roger,} was to be served by seven monks from the monastery ; ^{13th abbot,} and the endowment consisted of twenty-two and a half ^{1286-1310.} oxgangs and 126 acres of land, 270 acres of meadow, and common pasture for 500 sheep, with twenty-two shillings of rent, principally in Ottringham, with portions in Tharlesthorpe and Welwick.¹ The chantry was originally established at a place to which it gave the name of Monkgarth, in Ottringham Mersk ; but was afterwards transferred to the chapel without the gates of the monastery, only a single secular chaplain being left at Ottringham. The rules for the monks at Monkgarth, drawn up by abbot Roger, are recited at length in our chronicle. In addition to particular regulations for the service of the chantry, they are exhorted to refresh themselves by reading, or by some honest manual labour, after performance of masses, and especially to give themselves to the study of theology ; and are cautioned against wandering about in pairs, and keeping idle company. There is express provision against quarrelling with each other ; and they are emphatically prohibited from entering taverns or attending public shows. Some difficulty in establishing the chantry was occasioned by opposition from the provost of Beverley, in whose fee certain lands of the endowment were situated. This was eventually overcome by the offer of the monks of Meaux to substitute for one of the seven monks of the chantry a secular priest, to celebrate masses for the provost's soul.

The temporalities of the monastery were surveyed for taxation during the period of this abbot, for a subsidy for the Holy Land, under the authority of pope Nicholas IV., and valued at 380*l.* 5*s.* ; of which amount the vill

¹ The deeds of foundation of the chantry, dated in the year 1293, are entered in the Chartulary of Meaux, Lansdowne MS. 424, fol.

127. The extent of the endowment is somewhat differently stated in Cotton MS. Vitellius, C. vi. f. 9 *b.*

Roger, of Wyke and manor of Myton represented 126*l.* 15*s.*; 13th abbot, though, as Burton complains, they were, only a year 1286-1310. afterwards, valued, for the exchange with the king, at a sum less by 23*l.* 12*s.* 4*d.*

Abbot Roger put up two richly painted altar tablets; and, in prospect of his resignation, built for his own habitation, after his retirement, a certain chamber, afterwards known as the abbot's chamber, on the eastern side of the monks' infirmary. When this was completed, he resigned his dignity, in the year 1310, after an administration of twenty-four years. He survived eight years, and was buried in the chapter house.

He reduced the debt of the monastery to 1,169*l.*, and left in stock 5,406 sheep, 606 larger cattle, and 120 horses.

Adam of On the retirement of Roger of Driffield, and perhaps Skyrne, at his dictation, the election was directed to a junior 14th abbot, monk, of no repute and of only five years' standing, 1310-1339. named Adam of Skyrne, under the expectation that it would be practicable to remove him whenever it might be found convenient. Probably it was intended that he should be a puppet of the ex-abbot, who, it is stated, during the eight years he survived his resignation, continued to be held in great honor; for it is added that, during that period, Adam of Skyrne was called by most people the second abbot. Left to his own guidance however, after his predecessor's death, abbot Adam, we are told, proved himself by many conspicuous measures inferior to none of his own convent or of his neighbours.

The establishment of a chantry at Ottringham occasioned the location of a detachment of seven of the monks in that parish, removed from direct supervision of the abbot. But, notwithstanding the excellent exhortations of the abbot Roger, the effect of this exposure of the brethren to the dangers of self-government appears to have been injurious to them. Scandals grew out of it,

and increased daily. It was found that the situation of Adam, the chantry afforded temptations to and facilities for ^{14th abbot,} vicious indulgences; and, after the lapse of twenty-four ^{A.D. 1310} years, the founder was petitioned to allow its removal to ^{-1339.} the immediate neighbourhood of the abbey. On the suit being granted, the licence of the archbishop of York was procured, on condition of the chantry being established outside the boundaries of the monastery and in a place subject to his own jurisdiction.¹ It was accordingly attached to the chapel outside the gates of the convent; and six monks were appointed weekly by the precentor to perform the services. Eleven years after, abbot Adam obtained the archbishop's licence to transfer the chantry to a chapel which he proposed to construct over the entrance to the monastery; but the building commenced by him there remained unfinished at the time of the writing of the chronicle.

One of the difficulties which abbot Adam had to deal with was the clearing his monastery from the heavy debt of 800 marks, borrowed during the last abbacy from the general chapter of the order. The agreement was to pay 40 marks a year till the whole debt was cleared. The 40 marks were paid regularly for the first three years, but had remained in arrear for the next seventeen, leaving therefore the debt at 680 marks. This incumbrance troubled abbot Adam. He proposed to the abbot of Citeaux to pay off the entire sum of 800 marks in four successive yearly payments; urging as a reason for an arrangement being effected, that the engagement to pay rent to him might be construed into a violation of the law of mortmain on either side, and might bring serious consequences upon them.

¹ The archbishop's letters of licence, dated on the 31st of July, 1324, with confirmations of the endowment by the chapters of Beverley and York, are entered in the Chartulary of Meaux, Lansdowne MS. 424, fol. 38.

Adam,
14th abbot,
A.D. 1310
-1339.

Through the medium of two monks of Citeaux, who were resident at Scarborough at the time, the terms were accepted; and abbot Adam was thrown upon his resources to raise the required amount. Among other measures, he had agreed with one Peter at the Sea, a burgess of Ravenser, for the sum of 300 marks, as a fine for the lease of the manor of Tharlesthorpe, for the lives of himself and his wife. But when this had been settled, one of the monks went to Peter at the Sea and represented to him that, in the straits the abbot was in to raise the money, there was no doubt he would be glad enough to accept 200 instead of the promised 300 marks; and he exacted the promise of a new gown for the hint. Peter acted on the treacherous monk's suggestion, and abbot Adam's difficulties were too pressing to suffer him to break off the negotiation. The monk, however, was cheated of his new gown; and subsequently, after all the debt had been paid, Peter, in a fit of contrition, confessed to the abbot the whole affair, and made over to him various commodities, including the gown which the monk was to have received, in compensation for the 100 marks he had withheld from him.

It happened during abbot Adam's abbacy that the pasture of Orwythfleet in Pensthorpe, thirty-three acres in extent, was swallowed up by the Humber; and proceedings were taken to release the convent from an agreement for a rent of twenty shillings, payable in respect of it to Sir John of Meaux.

The convent was drawn into a law-suit respecting the manor of Wyfelesby, a portion of the lands granted to them by Edward I. in exchange for Myton and Wyke. A claim was made on lands within the manor by a son-in-law of Simon Constable; but it was defeated by the convent in two successive suits. They were also obliged to resist proceedings taken by the canons of Watton to compel them to remove a windmill, which they had erected in Skyrne, near Hoton.

They seem to have been unsuccessful in endeavouring to prevent the foundation of a chapel in Wansforth, within their parish of Naffreton; the vicar of the parish opposing their claims, from pique, it was said, at their having refused to augment his pension.

It is stated that abbot Adam, with the assistance of one of the monks, named John of Ulram, painted the history of the prophets and apostles about the great altar; but that, in other respects, he occupied himself more with secular than religious affairs, and was strict and arbitrary in his discipline. In the original version of the chronicle it is added, that he took care not to impose any restraint on himself. But especial praise is awarded him for having preserved the lands and possessions of the monastery and recovered many that had been lost. He appears to have been crippled in his limbs for some years before his death, but retained the abbacy to the end. The debt of the house was found to have been reduced by him to 368*l*.

The portions of the present section of the chronicle relating to general history, are, according to the system described in the preface to the previous volume, kept apart from the purely conventual record, in distinct chapters, at the end of the several abbacies. Not, however, in at all equal divisions. Under the eighth abbot, who ruled the convent fourteen years, the historical portion occupies only a single chapter. Under his immediate successor, a period of twenty years, it extends to six chapters. Under the tenth abbot there is none. Under the eleventh, it is comprised in three chapters; and under his successor, in two. Under the thirteenth abbot, a period of twenty-four years, it equals in extent the conventual history, and fills as many as sixteen chapters and forty-two pages of the printed text. And

Portions of the chronicle relating to public affairs.

History
of public
affairs.

under the fourteenth abbot, who presided over the monastery for thirty years, it greatly predominates over the conventual history, and occupies twenty-six chapters and seventy-six pages of the text.

The whole period of time embraced in these different sections extends from the year 1235 to the commencement of the war with France, in 1339. During the earlier years and to the death of Henry III., in the year 1272, comprised under abbots eight to twelve, the narrative is an imperfect compendium of foreign—principally ecclesiastical—and domestic history. The foreign portions are taken partly from a continuation of Martinus Polonus, such as is exhibited in the Arundel MS. 220, and partly, as it would seem, from original authorities. The notices of the life of pope Martin IV., given at page 176 of our chronicle, I find in both the continuation of Martinus Polonus, and a life of the pope, printed in Muratori's "*Scriptores rerum Italicarum*," vol. iii., page 608, from a manuscript in the Ambrosian Library, at Milan. The particulars of the life of Boniface VIII. are not related in a form which connects them with any one of the lives of that pope collected by Baluze, in his "*Papæ Avinionenses*," or by Muratori, in his "*Scriptores rerum Italicarum*." Nor do they appear to be taken from any of the English chronicles; although the outrages committed on the pope by the family of Colonna, noticed by our author, are minutely described by the St. Alban's writers.

The circumstances connected with the prosecution of Hugh, bishop of Cahors, for conspiracy against pope John XXII., as given in our chronicle, including his conviction of practising negromancy when in prison, are not found in the usual authorities. They may have been taken from the record of judicial proceedings, copies of which might have been seen by Burton during a visit to the papal court. The notice of executions of pseudo-minorites, at different places, in the year 1318, as given

at page 323 of our chronicle, agrees with Raynaldi's ^{History of public affairs.} mention of them as derived from manuscript authorities in the Vatican.¹ The story of the execution of the cook of the pope's marshal I cannot trace to any earlier authority.

What relates to English affairs during the same period is insignificant, and is principally borrowed from the Polychronicon of Ralph Higden; but with the reign of Edward I. the history begins to expand, and to assume the form of detailed narrative. In endeavouring to trace to its source this relation of events, removed by an interval of nearly a century from the writer's own time, one conclusion is arrived at, which is found also to apply to the other portions of the history—that our author has not sought for materials in the great series of the St. Alban's annals, the fountain head of so many other chronicles of the thirteenth and fourteenth centuries. Burton never writes as if he had Roger of Wendover, or Matthew of Paris, or their continuators, under his eye. Nor is the St. Alban's series included in the list of the library of the monastery, which I have referred to in the preface to the former volume. So also, in descending through the reigns of the Edwards, we still fail to trace the narrative in the annals of Trokelowe, or Thomas of Walsingham. The same events are described in terms sufficiently dissimilar to convince us that the narratives are from independent sources. In seeking elsewhere for Burton's first authority, we fail to find it in any of the printed contemporary chroniclers. In some of these works occasional resemblances are detected, but none of them can be mistaken for the original of Burton's narrative. The work which bears the closest relation to it, for the period of Edward I.'s reign, is undoubtedly the Chronicle of the Brute, as exhibited in the shorter

¹ "Annales Ecclesiastici;" Lucæ, 1747-1756, tom. v. p. 107.

History
of public
affairs.

French version.¹ But even the Brute Chronicle can only be regarded as closely allied to Burton's first source, for a portion of his work, not as the source itself. The circumstances of Edward's quarrel with Philip IV. of France are differently related; and the history of the Scottish wars, the main substance of Burton's narrative, is distinct from it.

For the reign of Edward II., also, I fail to identify Burton's authority with any printed work. But in seeking for it amongst works still in manuscript, I succeed in finding, in the Cottonian collection, two copies of a chronicle which bears a close relation to his narrative. The earlier of the two manuscripts, Domitian A. xii., may be referred, by the handwriting, to the end of the fourteenth century. The later one, Vespasian E. ix., is of the middle or latter part of the fifteenth. The composition, as exhibited in these manuscripts, was probably the work of a monk of the Cistercian abbey of Woburn, in Buckinghamshire. Under the year 1291, in noticing the taxation of the clergy by authority of pope Nicholas, express mention is made of the name of the surveyor for the archdeaconries of Bedford and Buckingham. And this entry is followed by a memorandum of the dedication of the church of Woburn in the year 1278, its destruction by fire in 1315, and its subsequent rededication in 1344.² Moreover, under the reign of king Stephen, the foundation of the Cistercian houses of Fountains, Newminster, Kirkstead, Louth Park and Woburn, are specially recorded. In the earlier MS. the chronicle occupies fifty-two leaves, and is in two divisions; the first comprising the period of the Britons and Picts; the second commencing, at folio 6, with the

¹ See Cotton MSS. Cleopatra D. vii., and Domitian A. x.

² In the later copy of the chronicle, in Vespasian E. ix., both these

passages are omitted in the text; but that relating to the dedication of the church of Woburn is inserted in the lower margin. See f. 57

advent of the Angles and Saxons, in the year 450, and terminating with the year 1334. At the end is the following colophon: “Expliciunt cronica quædam succincte compilata et compendiose per quemdam monachum, taliter prænotata—De gente Anglorum, a prima inhabitatione Britonum usque ad annum nonum regni regis Edwardi post conquæstum tertii.” A table of contents is added by the same hand.

History
of public
affairs.

The colophon confirms the conclusion suggested by the whole character of the work, that it is an abridgment of a fuller history, written, it may be conjectured, in one of the northern Cistercian monasteries.

It is extremely brief in the remoter periods, but enters with some detail into the narrative of Scotch affairs in the time of Edward I., and even introduces copies at length of historical documents. It is not, however, till the accession of Edward II. that its resemblance with Burton's history becomes remarkable. From this period, the two narratives follow each other very closely, often agreeing for passages *verbatim*. Yet the differences are such as to make it evident that neither one is the copy of the other, but that both are compiled from a common authority.

There is a break in Burton's history of English affairs after the death of Edward I., given under Roger, the thirteenth abbot. When he resumes his section of general history, under Adam, the fourteenth abbot, with the year 1311, he occupies himself through four successive chapters (ix–xii), with foreign transactions, and principally those relating to the papal court. And he carries this sketch of events down to the year 1342, glancing briefly at the rise of the war between France and England. With chapter xiii., he returns to the year 1311, and, drawing his information from fresh sources, takes up the history of English affairs, and continues it, under the same abbot, in twenty-one chapters, to the

History
of public
affairs.

year 1339. He commences with a notice of the dissensions between Edward II. and the nobility, in reference to Piers de Gaveston; and, though he is more full in his narrative than the compiler of the anonymous chronicle, many sentences are nearly identical with it. The character of Robert of Winchelsea, archbishop of Canterbury, which follows at pages 328, 329, is in the same words in the two works; but in stating the circumstance of the pope's cassation of the election of Thomas Cobham, as successor to Robert of Winchelsea, under the influence of the king's solicitation, aided by profuse expenditure of money, our chronicler is more explicit than the anonymous writer. The one mentions the precise sum expended on the occasion, "mediantibus 32 mille marcis;" the other simply states that the pope was moved, "regis precibus et pecuniis."¹ From this point, the order of events continues very nearly the same in both writers, to the end of the work of the anonymous compiler, and the verbal agreements are frequent through entire passages. On the other hand, differences are numerous and of considerable extent; sometimes one writer, sometimes the other, giving the fuller narrative. As a specimen of these differences, I subjoin the account of the battle of Bannockburn in the language of both authors:—

“ Die igitur Nativitatis
“ Sancti Johannis Baptistæ
“ exercitus Anglorum et Scot-
“ torum convenerunt, in
“ campo de Bannok juxta
“ Stryvelyn dimicaturi. An-
“ gli vero summe elati, in
“ viribus et multitudine con-
“ fidentes, Scotti vero con-
“ triti, confessi, viaticoque
“ muniti, solum Deum pro-

“ Die igitur Nativitatis
“ Sancti Johannis Baptistæ
“ campanierunt uterque ex-
“ ercitus, in campo juxta
“ Stryvelyn dimicaturi. An-
“ gli summe elati in viribus
“ et multitudine confidentes,
“ Scotti vero contriti et con-
“ fessi viaticoque muniti, so-
“ lum Deum protectorem ac-
“ clamantes. Dispositis hinc

“ tectorem acclamantes. Dis-
 “ positis hinc inde aciebus,
 “ Scotti in prima acie pedi-
 “ tes, Angli vero equites,
 “ præmiserunt. In primo
 “ itaque congressu contulit
 “ fortuna victoriam Scottis,
 “ Anglique terga vertentes
 “ cæsi sunt ab eis. Rex ergo
 “ Angliæ Edwardus, fugæ
 “ præsidio se salvans, in cas-
 “ trum de Dunbarre se rece-
 “ pit. Comes Gloverniæ, Gil-
 “ bertus de Clare, Robertus
 “ de Clyfford, Willelmus
 “ de Vesscy, Paganus de
 “ Tybtoft, Egidius de Argen-
 “ tain, et plures alii barones
 “ et milites, et alii inferiores
 “ ad numerum xx. mille, in
 “ dicta discumfitura de Ban-
 “ nokbruno interfecti fuerunt.
 “ Præcipue gratia deficiente,
 “ et quia, positis in concavis
 “ subterraneis palis ferratis,
 “ ut equites `et pedites` de
 “ facili laberentur, Angli
 “ sparsim gradientes in dictas
 “ machinas corruerunt. Hum-
 “ fridus etiam de Bown comes
 “ de Herforth, Willelmus
 “ Latimer, et alii proceres et
 “ milites, numero 120, præter
 “ clericos, armigeros et alios,
 “ equites et pedites, capti-
 “ vati apud Bodevyllan incar-
 “ cerabantur, et postea per
 “ gravem redemptionem libe-
 “ rati. Edmundus de Malo-
 “ lacu, regis senescallus, fu-
 “ giendo, aquis interceptus
 “ submersus est. Comes de
 “ Penbruke, Hugo Dispensa-
 “ tor, Henricus de Bello
 “ Monte, Johaunes de Crumb-

“ et inde exercitibus, Scoti in History
 “ prima acie pedites, Angli of public
 “ equites præmiserunt. In affairs.
 “ primo igitur congressu con-
 “ tulit fortuna victoriam ex-
 “ ercitus Scotorum; populus-
 “ que Anglicus, terga verten-
 “ tes, cæsus est ab eis. Rex
 “ autem Angliæ, fugæ præ-
 “ sidio se salvans, in castello
 “ de Dounbar se recepit.
 “ Comes Gloverniæ, Gilber-
 “ tus, Robertus de Clifford,
 “ Willelmus de Vescy, Paga-
 “ nus de Tiptoft, et alii non-
 “ nulli barones et milites,
 “ occidebantur.

“ Edmundus de Maulay,
 “ senescallus regis, fugiendo,
 “ aquis interemptus submer-
 “ sus est. Comes de Her-
 “ ford, Willelmus Latymare,
 “ et alii innumeri electæ
 “ militiæ Angliæ, equites et

History
of public
affairs.

“ welle et alii, usque ad Dun-
“ barre fugerunt et sic per
“ aquam usque ad Berwicum
“ devenerunt.

“ Cujus discumfituræ in-
“ fortunium non tantum im-
“ putabatur præsumptioni et
“ superbiam eorum, verum
“ etiam excommunicationis
“ sententiæ, in qua contra
“ ordinationes veniendo inci-
“ debant. Cujus rei fidem
“ firmare videtur mirabilis
“ eventus ibidem. Siquidem
“ nullus ordinatorum qui illic
“ aderant de bello evasit, qui
“ non caperetur aut occum-
“ beret, excepto comite de
“ Pembruk, qui nudus fugit
“ sine armis.”¹

“ pedites, capti incarcerationan-
“ tur. Tanti igitur infor-
“ tunii rumores per totam An-
“ gliam subito divulgabantur.
“ Ad quorum auditum obstu-
“ puerunt omnes, mirantes
“ quomodo tantum exercitum
“ et tam fortem, quo nullus
“ major vel fortior in Anglia
“ diebus antiquis visus est, a
“ tantillis Scotis, viribus et
“ numero multo minoribus,
“ vinci contigisset. Quod non
“ tantum imputatur præsump-
“ tionis eorum vel superbiam,
“ quibus elati tumebant, ve-
“ rum etiam excommunicationis
“ sententiæ, in qua contra
“ ordinationes veniendo inci-
“ debant. Cujus rei fidem
“ firmare videtur mirabilis
“ eventus ibidem. Siquidem
“ nullus ordinatorum qui illic
“ aderat de bello evasit, qui
“ non caperetur aut occum-
“ beret, excepto comite de
“ Penbroke, qui nudus fugit
“ sine ventura et armis.”²

¹ Burton's Chronicle, p. 331.

² Cotton MS. Domitian A. xii., fol. 38.

In further illustration of the connexion between the two works, I sub-join parallel narratives of the battle of Mitton. It will be noticed how Burton adds local anecdote to the historical account.

“ Anno Domini 1319, rex Ed-
“ wardus, comes Lancastriæ, et alii
“ procures, villam Berwici terra
“ marique obsederunt. Ibidemque,
“ propter suspiciones et occultas
“ invidiæ machinationes inter re-
“ gem et comites suscitatas, obsi-
“ dione dimissa, infectoque negotio,
“ in Angliam redierunt. Scotti
“ namque divisiones inter regem et
“ procures perpendentes, dummodo

“ Anno Domini m^occc^oxix^o. circa
“ festum Bartholomei ingressus est
“ rex partes Scociæ, et accedens
“ ad villam de Berewyke ipsam
“ terra et mari obsedit.

“ Dum hæc ibi agerentur, venerunt
“ subito in comitatum Eboracen-
“ sem Thomas de Randolf, comes

In the earlier portions, where there are differences in the two chronicles, Burton's work is generally more at History of public affairs.

“ Angli in prædicta obsidione re-
 “ siderent, comesque de Murreff,
 “ Thomas Randolf et Jacobus Dug-
 “ las, cum 15 millibus Scottorum,
 “ subito venerunt in comitatum
 “ Eboracensem, spoliantes et in-
 “ cendentes maximam partem pa-
 “ triæ ubi transibant. Adversus
 “ quos archiepiscopus Eboracensis,
 “ Willelmus de Meletona, et Jo-
 “ hannes de Hothorna episcopus
 “ Eliensis, Angliæ cancellarius, ma-
 “ jorque et cives Eboraci, et plures
 “ alii vicinarum villarum, non in
 “ aciebus dispositis, processerunt.
 “ Unde Scotti, qui paulo ante fu-
 “ gam arripere pro certo cogitave-
 “ runt, sese ad resistendum viriliter
 “ hortabantur. Nec mora. Scotti
 “ tam acriter nostros invaserunt ut
 “ statim nostri terga vertentes fugæ
 “ darentur. Et ceciderunt ibi de
 “ nostris presbyteri et clerici multi,
 “ major Eboraci, et plures alii, et
 “ submersi sunt in flumine plus-
 “ quam tria millia hominum. Hæc
 “ discumfitura facta fuit inter
 “ Mytonam et Thorntonam super
 “ Swale, 12 die Septembris. Do-
 “ minus itaque archiepiscopus Ebo-
 “ racensis et episcopus Eliensis, de-
 “ canus Eboracensis, abbas Sanctæ
 “ Mariæ Eboracensis, et multi alii,
 “ fugæ præsidium sunt adepti.
 “ Crucifer autem archiepiscopi cru-
 “ cem suam in quodam specu, ubi
 “ colonus quidam propter metum
 “ Scottorum latuit, abscondebat.
 “ Quam postea colonus ad tugu-
 “ rium suum detulit, et in funiculis
 “ fœni involutam per aliquot dies
 “ abscondit.”—*Chron. de Melsa*, p.
 336.

“ de Murreff, et Jacobus Douglass,
 “ cum xv. millibus Scottorum, spo-
 “ liantes et incendentes maximam
 “ partem patriæ ubi transibant.
 “ Adversus quos processerunt ar-
 “ chiepiscopus Eboracensis et epi-
 “ scopus Elyensis, cancellarius An-
 “ gliæ. Iverunt etiam cum eis
 “ major Eboraci cum civibus suis,
 “ et plures alii villarum vicinarum,
 “ non in aciebus dispositi, sicut
 “ ordo belli posebat. Unde Scotti
 “ qui paulo ante fugam arripere
 “ pro certo cogitabant, sese ad re-
 “ sistendum viriliter hortabantur.
 “ Nec mora. Scotti tam acriter
 “ nostros invaserunt, ut statim nos-
 “ tri terga vertentes fugæ darentur.
 “ Et ceciderunt ibi de nostris pres-
 “ byteri et clerici multi, et major
 “ Eboraci et plures alii, usque tria
 “ millia hominum et ultra. Hæc
 “ ruina facta fuit juxta Mytonam
 “ et Thornetonam super Swale, xii.
 “ die Septembris.”—*Domitian A.*
 xii., f. 41.; *Vespasian E.* ix., f. 71 b.

History
of public
affairs.

length, and the additions introduced by him are still more considerable in the latter part of the history. The compiler of the chronicle, in Domitian A. xii., in his account of the rising of the barons against the Despensers,¹ and of the execution of Thomas, earl of Lancaster, omits many of the details given by our chronicle. He has none of the particulars relating to letters sent by queen Isabella and prince Edward to the Londoners, asking their assistance,² nor of the deputation from parliament to Edward II. to renounce their homage.³ He omits the circumstances of the death of the dethroned king ;⁴ the account of the arrogant conduct of Mortimer, and of his impeachment and execution of the earl of Kent ;⁵ the particulars of the arrest of Mortimer, his arraignment and execution, and of the coronation of David Bruce.⁶ In the history of the expedition of Edward Baliol into Scotland, as claimant of the throne, the narrative in Domitian A. xii. is far more meagre, though some passages are still nearly identical with the words of our chronicle.⁷ Indeed, at this part, it can only be regarded as a short summary of the narrative as given by Burton, and it altogether ceases in the year 1334.⁸

¹ See within, pp. 337-345.

² See p. 351. The same particulars are recorded, and copies of the letters added, in the shorter French Brute Chronicle. See Cott. MSS., Domitian A. x., f. 83, and Cleopatra D. vii., f. 171 b.

³ Within, p. 353.

⁴ Ibid. p. 355.

⁵ Ibid. pp. 358, 359.

⁶ Ibid. pp. 360, 362.

⁷ Ibid. p. 362.

⁸ At the end of chapter xxix. of Adam the 14th abbot, p. 374. As an evidence that Burton himself compiles from a larger work, and probably the same with the source

of the anonymous work in Domitian A. xii., it is worth pointing out that, in the notice of the affair at Stanhope Park, under the year 1327 (p. 356), Burton has an imperfect sentence, which can only be rendered correct by connecting it with one he has omitted, but which is found in Domitian A. xii. The passage is, "Quod rex Edwardus comperiens, jussit non procul a dicta sylva sua figi tentoria," but the word, *sylva*, had not been previously mentioned. In Domitian A. xii., the sentence runs thus: "Rex igitur Edwardus juvenis, magno congregato exercitu, profectus est

The story of Edward Baliol's romantic expedition is told by our author with considerable fulness, and his narrative differs in many particulars from that preserved in other early chronicles. I have found a partial resemblance to it in an unpublished work by a monk of Bridlington priory, stated to be a continuation of the annals of Nicolas Trivet.¹ It is in two parts, headed respectively, "Gesta Edwardi Regis Angliæ, dicti de Carnarvon," and "Gesta Regis Edwardi Tertii post conquæstum," and appears to have been compiled from a larger work, entitled "Incidentia Cronicorum;" at least, references are more than once made to such a work for additional facts.² It is written with some detail, and with the introduction of documents at length, to the end of the year 1338; after which it is continued in short entries to the end of the reign of Edward the Third. Perhaps these are added by a later writer, since under the year 1327 Edward is referred to as still living.³

The original work must have been one of the sources of our chronicler's narrative during Edward the Third's reign. Under the year 1328, an imperfect passage in Burton's chronicle, crossed out in the Phillipps MS.⁴ and omitted in the Egerton recension, is met with in the Bridlington chronicle almost *verbatim*.⁵ The threatened insurrection of the earl of Lancaster and others in the same year is referred to in identical terms.⁶ The account of the arrest of Mortimer is also similar.⁷ The story of

" in mense Julii adversus eos, et, in
" silva cui vocabulum est Stan-
" nopp Park hostilem exercitum
" comperiens, jussit non procul a
" prædicta silva sua figi tentoria."
See f. 47.

¹ Harleian MS. 688, f. 252; a transcript made apparently for the use of bishop Stillingfleet.

² "Totus iste processus (*sic*) et
" alia plura istam materiam tangen-
" tia in alio libro reperies Inciden-

" tia Cronicorum." Harl. MS. 688,
f. 276 *b*. See also ff. 316 and 336.

³ "Quod in vaticinio metrico de
" domino rege nostro nunc et patre
" suo dicitur audiamus versus."
Ibid. f. 315 *b*.

⁴ See within, p. 357, note 1.

⁵ Harl. MS. 688, f. 314 *b*.

⁶ See within, p. 358, and Harl.
688, f. 316 *b*.

⁷ See p. 359, and Harl. 688, f.
318.

History
of public
affairs.

History
of public
affairs.

Edward Baliol's Scottish expedition is recited in language sometimes closely agreeing with that of our chronicle ; but the differences are of a nature to prove that Burton took this part of his narrative from an independent source. The statements of numbers of forces engaged in the different contests, and other particulars, are often conflicting, and the order of events is not the same.

The connexion with the Bridlington chronicle is more observable in the three last chapters, under Adam, the fourteenth abbot. In these, Burton gives a review of the origin of the war with France, of Edward's preparations, of his departure for Brabant, and of subsequent events in the year. All this bears a close relation to the work of the Bridlington monk. The causes of the war are there set forth in a copy of the king's manifesto which had been sent to the archbishop of York ;¹ and this is epitomized by our chronicler ; and the remainder of Burton's narrative for this period is an abridgment of that in the Bridlington compilation.²

On the whole, the historical portion of Burton's chronicle under the thirteenth and fourteenth abbots, as presented in the present volume, are of value in furnishing early authority for English history, especially in connexion with Scotland, during the reigns of the Edwards. There is a dearth of original chronicles for much of the period. Modern writers have been content to adopt the facts collected by compilers of the sixteenth century, such as Holinshed, Stow, and Fabian. And where these authors have cited authorities extant in a printed form they may have verified their statements by references. But, in not a few instances, they are found to quote authors whose works are either still in manuscript or are now unknown as extant in any form. Holinshed, for instance, who, during the reigns of Edward II. and Edward III., mainly relies upon Walsingham's history, not unfrequently

¹ Harl. MS. 688, f. 344 b.

| ² Ibid. ff. 347-351.

introduces versions of events and entire narratives on the authority of Richard of Southwell and William of Packington, chaplain to the Black Prince, writers whose histories are not now forthcoming. In such cases, modern writers content themselves with making use of the information, but are obliged to be silent as to the authority for it, beyond referring to the later compilers. I believe, a strict examination of the best accepted modern histories of England would result in exhibiting considerable portions of them thus unauthenticated.

Burton's work helps to supply much missing evidence. If not actually contemporary with the events he describes, he must, by the position of his monastery, have been in the way of obtaining good information of what he relates. He naturally confines himself principally to northern affairs, and always writes more at length when treating of them. His account of the expedition of Edward Baliol, and of subsequent events in Scotland, is taken probably from the reports of persons who partook in the adventure. The preparations for it must have been made under the eyes of Burton's convent, the port of departure being contiguous to their property. On these grounds his compilation may be accepted as one of the feeders to the main stream of English history.

The fac-simile of a page of Burton's first copy of his chronicle, given in the present volume, is produced by photolithography from a photographic impression, kindly supplied for the purpose by Sir Thomas Phillipps.

28th February 1867.

CHRONICA MONASTERII DE MELSA.

MICHAEL ABBAS OCTAVUS.

I. *De creatione Michaelis abbatis* 8; *de terris Petri* f. 53.
*de Waghna, et de*¹ *terrīs acquisitis ibidem; et de*
divisione marisci de Waghna.

ANNO Domini 1235, decedente ut præmittitur² domino A.D. 1235
Ricardo de Otringham abbate nostro septimo, dominus -1249.
Michael de Bruno electus est in abbatem. Hic autem Waghna.
abbas Michael³ fecit molendinum bonum et stagnum Election of
apud piscariam. Eo tempore, Petrus filius et heres Michael
Osberti de Waghna, procreatione liberorum non sortita, Brun as
partita parte hereditatis suæ, sex videlicet bovatarum abbot.
terræ, Elenæ et Inetæ sororibus suis, ut paulo post Peter, son
referetur, apud nos factus novicius, quicquid sibi reti- of Osbert
nuit monasterio nostro cum seipso adunavit. Qui of Waghna,
postea portarius noster fuit. Unde et procuravit fieri a novice.
appendicia extra magnam portam et calcetam per
medium boscum. Andreas autem de Rowceby præfata Marriage
tam Elenam, et Thomas Kamyn præscriptam Inetam, of his
duxerant in uxores. Unde et præfatus Petrus ipsos daughters.
Andream et Thomam,⁴ antequam ad religionem acce-
deret, assignavit ad sua debita persolvenda, tam domino
regi quam cæteris quibuscunque, per præscriptas sex
bovatas terræ, quas sic sororibus suis⁵ diviserat⁶ ad

¹ *de*] wanting in P.

² *præmittitur*] præfertur, P.

³ *Michael*] wanting in P.

⁴ After *Thomam* insert heredes
suos, P.

⁵ *sic . . . suis*] ipsis prius tan-
tum, P.

⁶ After *diviserat* insert, in Wagh-
na, quas assignaverat, P.

A.D. 1235
-1249.

Disorderly
conduct of
the lay
brethren.

History of
the lands
of Peter,
son of
Osbert of
Waghen.

ipsa debita persolvenda, ut terræ, quas ipse vel pater suus in eleemosynam dederat, liberæ, puræ, et ab omni debito vel exactione quietæ, per præfatas sex bovatas terræ imperpetuum permanerent. Quarum quidem sex bovatarum præfatus Andreas de Rowceby quatuor bovatas, et Thomas Kamyn duas bovatas terræ, possidebant. Ipse autem Andreas de præfata Elena genuit Galfridum de Waghna, qui 'cum,' propter importunitatem et proterviam conversorum nostrorum in Waghna, pacifice vivere nequivisset, dedit quicquid habuit ibidem domino Willelmo de Fortibus,¹ comiti Albemariæ, in escambium pro quodam manerio quod prædictus comes habuit in Hornseburtona. Postea autem,² ipsæ 4 bovatae cum pertinentiis in Waghna, ex dono regis Edwardi primi, monasterio nostro collatae fuerunt.³ Præfatus etiam Thomas Camyn de prædicta Ineta genuit Petrum et Elenam. Qui quidem Petrus, liberos non habens, ipsas duas bovatas terræ nobis cum corpore suo conferebat. Sed qualiter ad præfatam Elenam sororem suam postea devenerunt penitus ignoratur. Quæ quidem Elena vendidit dictas 2 bovatas terræ Roberto de Hylyhard;⁴ cujus heres per successionem, Petrus de Nuttyll⁵ de Rystona,⁶ eas retinet in præsentia. Quæ tamen duæ bovatae terræ de nobis tenentur in capite per homagium et annum⁷ redditum duorum denariorum, oboli,⁸ sicut postea compertum fuit tempore domini Adæ abbatis 14. Præscriptus autem Petrus de Waghna, ante præfatam hereditatis

¹ After *Fortibus* insert tunc, P.

² After *autem* insert processu temporis, P.

³ *in Waghna . . . fuerunt*] quas dictus comes per escambium habuit in Waghna, eo quod propago liberorum de suis liberis omnino cessasset, ad manus regias devenerunt. Quas rex Edwardus 1us postea, tempore Rogeri abbatis 13, in parte

satisfactionis pro escambio Mytonæ et Wyk nostro monasterio conferebat, P.

⁴ *Hylyhard*] Hyldeyhard, P.

⁵ *Nuttyll*] Nutthyll, P.

⁶ *de Rystona*] nuncupatus, P

⁷ *annuum*] wanting in P.

⁸ After *oboli* insert, nobis persolvendum annuatim, P.

suae divisionem, dedit¹ cuidam Raginaldo de Ulram, A.D. 1235
 burgensi Beverlacensi, unam dailam et xx. carec-
 tatas turbarum in Waghna, quas² ipse Raginaldus
 monasterio nostro conferebat. Insuper, Ricardus filius
 Hugonis de Halsam dedit nobis unum croftum, cum
 pastura ad quinque animalia ibidem, quæ Osbertus de
 Waghna dedit in maritagium cum Marjoria sorore sua
 Hugoni³ supradicto. Quæ omnia Andreas de Rowceby
 et præscripta Elena uxor sua, additis tribus acris et
 dimidia terræ, nostro monasterio confirmabant. At
 præfatus Galfridus de Waghna, filius⁴ eorundem, ante
 escambium suum, dedit nobis unam acram et dimidiam
 terræ ibidem; et omnia quæ de antecessoribus suis
 acquirebamus, et omnia fossata et clausa quæ fecimus
 in Waghna, nobis confirmavit. Interim vero, divisus
 est mariscus de Lestkerre⁵ de Waghna inter abbatem
 nostrum et liberos tenentes de Waghna, a leda gran-
 giæ usque ad Forthdyk; ita quod quilibet dictorum
 tenentium recepit portionem suam divisam in dicto
 marisco, secundum quantitatem tenementorum suorum;
 et inde se singuli imperpetuum concesserunt esse
 pacatos.

A.D. 1235

-1249.

Grant from
Geoffrey of
Waghen.Division
of the
marsh of
Eastkerre
between
the abbot
and free
tenants of
Waghen.
f. 53 b.

II. *De acquisitione capitalis mesuagii septem bovat-
 tarum et aliarum terrarum⁶ in Suttona; et de
 perditione dicti capitalis mesuagii et medietatis
 terrarum sibi pertinentium.⁷*

Amandus filius et heres domini Saieri de Suttona, Sutton.
 militis, qui septem bovatas et dimidiam terræ apud
 Suttonam ex dono patris sui, ipso patre suo adhuc
 Grant
 from
 Amandus,

¹ *dedit*] dederat, P.

² *quas*] quæ in both MSS.

³ After *Hugoni* insert de Hulsam,
 P.

⁴ After *filius* insert et heres, P.

⁵ *de Lestkerre*] del Estkerre, P.

⁶ *capitalis . . . terrarum*] terra-
 rum et tenementorum, P.

⁷ *dicti . . . pertinentium*] ali-
 quantarum earundem, P.

A.D. 1235
-1249.

son of Sir
Sayer of
Sutton.

Mainte-
nance of
the lay in-
firmary.

Noviciate
of Aman-
dus of
Sutton.

Dispute
with Sir
Sayer of
Sutton.

A serf
killed in a
scuffle.

vivente, retinebat, quemdam situm unius berchariæ cum pastura sufficiente ad sexies viginti oves ubique in communi pastura de Suttona, et cum una acra et dimidia prati ibidem, quas acquisivit de Petro filio Thomæ de Suttona, ad sustentationem infirmatorii sæcularium, monasterio nostro imperpetuum conferebat; ita tamen quod, pro prædicta acra et dimidia prati, eidem Petro et heredibus suis unum par chirothecarum¹ albarum, pretii unius oboli, ad Pascha annuatim redderemus. Postea autem, idem Petrus, præfatum redditum² nobis remittens, duas acras et dimidiam perticatam prati ibidem ad sustentationem portæ, et alias duas acras et quartam partem unius acræ terræ et prati in diversis locis ibidem, quarum duæ perticatæ in Magnusdayle includuntur, et totam pasturam ad bovatom suam in salinis de Suttona pertinentem, et totam terram et pasturam quæ ad feodum suum pertinebant, inter vacariam nostram de Sowthehows et divisam de Waghna, nobis insuper concedebat. Deinde autem præfatus Aman-
dus, adhuc patre vivente, dedit monasterio nostro cum seipso præfata tenementa in Suttona, quæ pater suus ei dederat, et pro septem bovatis et dimidia fuerant computata, cum piscaria de marra de Suttona; et, apud nos factus novicius, in noviciatu decebat. Et, quamvis dominus Saierus pater suus hujusmodi concessioni assensum denegaret, auxilio tamen domini Willelmi de Fortibus, tertii comitis Albemariæ, seisinam retinebamus. Sed in brevi postmodum, per falsam suggestionem cujusdam perversi consiliarii nostri, Hugonis de Pontebelli, prædictum³ Saierum de proprio prato suo de⁴ vi et armis disseisivimus, et unus⁵ de servientibus suis, nativus suus,⁶ in concertatione quadam hac causa

¹ *chirothecarum*] *cerothecarum* in both MSS.

² After *redditum* insert, unius paris *chirothecarum*, P.

³ After *prædictum* insert *dominum*, P.

⁴ *de*] wanting in P.

⁵ *unus*] *quidam*, P.

⁶ *suus*] *videlicet*, P.

habita fuit¹ interfectus. Unde coram justitiariis domini A.D. 1235
 regis, apud Eboracum illo in tempore itinerantibus,^{-1249.}
 præfatus dominus Saierus gravissimam contra nos que- Prosecu-
 rimoniã deponebat, mulierque² cujus maritus fuerat tion of the
 interfectus et frater ipsius interfecti contra abbatem monks.
 nostrum, quosdam monachos, conversos³ et⁴ servientes
 nostros, super prædicti viri interfectione appellum pro- Agree-
 sequebantur. Nos ergo, pertimescentes damnum per- ment with
 grande,⁵ per consilium amicorum, eidem domino Saiero of Sutton.
 dedimus⁶ sexaginta marcas et medietatem totius tene-
 menti supradicti quod dictus Amandus nobis cum se
 ipso contulit,⁷ cum piscaria et capitali mesuagio sub
 gardino quod fuit præfati Amandi, cum fossatis cir-
 cumjacentibus, et cum bovaria quæ fuit ejusdem
 Amandi, cum tota particula terræ quæ ibidem muro
 fuerat inclusa, cum pertinentiis suis extrinsecus, ad
 murum circueundum et reficiendum, et cum omnibus
 pertinentiis aliis ad illam medietatem terræ pertinenti-
 bus. Ipse ergo dominus Saierus totam alteram medietatem
 tenementorum præfatorum cum suis pertinentiis
 nobis imperpetuum confirmavit; excepto tantum quod
 in marra de Suttona non piscaremur nec cooperturam
 colligeremus ratione tenementi supradicti; salvis tamen
 nobis in eadem marra carriagiis nostris per navem, cum
 opus haberemus, et aliis aisiamentis aquæ ipsius. Et Eastwood.
 quia in præfata querimonia dictus dominus Saierus
 boscum nostrum de Estwod ut jus suum, quo pacto
 nescio, vindicabat, in præfata concordia totum jus
 quod habuit vel habere potuit in dicto bosco vocato
 Estwod cum suis pertinentiis nobis imperpetuum re-
 mittebat; appellumque mulieris cujus maritus occisus f. 54.

¹ *fuit*] fuerat, P.

² *mulierque*] mulier itaque, P.

³ After *conversos* insert nostros,
P.

⁴ After *et* insert quosdam sæcu-
lares, P.

⁵ *pergrande*] irrecuperabile pro
causa hujusmodi nobis eventurum,
P.

⁶ *dedimus*] dederamus, P.

⁷ *contulit*] conferebat, P.

A.D. 1235
-1294.

A second
dispute
with Sir
Sayer of
Sutton.

Grants of
land in
Sutton.

fuerat et omnis parenteli dicti viri¹ nativi sui retrahi faciebat. Post duos autem deinde annos, præfatus dominus Saierus deforciaverat nos super quibusdam pratis in Suttona, quæ ad præfatam medietatem terræ tanquam capita culturarum nostrarum² pertinebant, in tanta scilicet latitudine ubique³ a terra arabili usque ad Landsyk quantam continent dictæ culturæ. Quæ prata, capita videlicet⁴ culturarum nostrarum, continent in universo, secundum quantitatem sex culturarum,⁵ ad minus septem acras.⁶ Propter quod breve de nova disseisina contra dictum⁷ Saierum inde tuleramus. Sed, concordia præhabita, idem Saierus eadem prata nobis reddidit esse quieta, ad eleemosynam portæ monasterii nostri sustinendam. Tunc quidem dominus Godefridus de Melsa dedit nobis duos selliones terræ arabilis apud Magnusdayle in Suttona, in perpetuum escambium pro 2 aliis sellionibus in Suttona; salva in omnibus sufficienti et rationabili via transeuntibus per ripam de Hullo, quam proprio custu nostro sustentemus. Et quidam Andreas de Brancestria clericus dedit nobis, cum corpore suo, totam terram et pasturam quæ pertinuit ad unam bovatom terræ in Suttona, in le Westkerre⁸ juxta Forthdyk, et etiam unum toftum in villa de Suttona; reddendo inde Radulpho filio Stephani unum denarium annuatim. Sed et Ricardus filius Rogeri, filii Radulphi senioris de Suttona, dedit nobis xiii. acras terræ in Suttona; reddendo inde per annum dicto Radulpho filio Stephani xii. denarios pro omni servitio. Qui quidem Radulphus filius Stephani dedit nobis unum toftum et v. perti-

¹ After *viri* insert, super morte dicti viri, P.

² After *nostrarum* insert de jure, P.

³ *ubique*] ubi, E.

⁴ *prata . . . videlicet*] videlicet prata, hoc est capita, P.

⁵ *secundum culturarum*] wanting in P.

⁶ After *acras* insert, quicquid etiam inventum fuerat ad capita 6 culturarum, secundum earum quantitatem, P.

⁷ *dictum*] eundem dominum, P.

⁸ *Westkerre*] Westmarisco, P.

catas et dimidiam terræ, cum sufficienti pastura ad unum bovem in omnibus defensis et locis in quibus boves de Suttona communiter pascuntur, et annuum redditum xx. denariorum in quibus nos eidem pro tenementis in Suttona tenebamur; et etiam, ad elemosynam portæ sustentandam,¹ annuum redditum xvijj. denariorum, quem per quandam compositionem² inter nos et ipsum prius habitam de portario monasterii nostri percipere solebat, monasterio nostro imperpetuum relaxavit. At itaque confirmavit nobis totam venditionem quam Willelmus filius Alani filii Roberti de Suttona fecerat nobis de tota terra quæ fuit de feodo suo in Suttona, ac etiam totum jus et clamium quod habuit in homagiis et aliis servitiis ejusdem Willelmi de tenemento prædicto; et specialiter annuum redditum 4 denariorum, quem de ipso percipere solebat, nobis relaxavit.³

A.D. 1235
-1249.

Provision
for alms at
the gate.

III. De acquisitione aliarum terrarum⁴ ibidem.

Interea, quidam Willelmus de Wattona dedit nobis totam communam⁵ in Westkerre⁶ de Suttona juxta Forthdyk, quantum pertinebat ad duas bovatas suas. Qui quidem Willelmus genuit Amandum,⁷ et Beatricem, Matildem et Margaretam, sorores ejusdem Amandi. Ipse autem Amandus obiit sine herede corporis sui: unde dictæ duæ bovatae terræ⁸ partitæ fuerunt inter prædictas tres sorores suas; videlicet, Beatricem quam Robertus filius Alani de Suttona desponsavit, Matildem quam Willelmus filius Petri de Ruda duxit in uxorem,

Common
in West-
kerre, in
Sutton.

Grants of
land from
the chil-
dren of
William of
Watton
and others.

¹ After *sustentandam* insert *quendam*, P.

² *compositionem*] *conventionem*, P.

³ *relaxavit*] *erogabat*, P.

⁴ *acquisitione . . . terrarum*] *aliis terris acquisitis*, P.

⁵ After *communam* insert *suam*, P.

⁶ *Westkerre*] *Westmarisco*, P.

⁷ After *Amandum* insert *filium suum*, P.

⁸ After *terræ* insert, *quas dictus Amandus habuit de hereditate patris sui*, P.

A.D. 1235
-1249.

f. 54 b.

et Margaretam quæ nupsit Roberto filio Petri de Otringham. Unde cuilibet tertia pars dictarum 2 bovatarum terræ dividebatur. Qui quidem Robertus filius Alani de Suttona dedit nobis novem acras et duas partes unius dimidiæ acræ prati et terræ arabilis in¹ Magnusdayle,² et viij. acras et duas partes unius acræ terræ et prati ibidem, et duas acras alibi in Suttona. Et etiam, ad sustentationem pauperum ad portam monasterii nostri, totam pasturam in les Saltz, quantum pertinebat ad tertiam partem ipsarum duarum bovatarum terræ, nobis concedebat. Quas vero concessionem Willelmus filius ejus nobis postmodum confirmavit. Qui quidem Willelmus pasturam in les Saltz ad duas bovas et dimidiam terræ, quas præter dictam tertiam partem 2 bovatarum terræ habebat, nobis dedit;³ et insuper dedit nobis, per diversas parcelas, xliij. acras et unam perticatam terræ et prati, et unum sellionem ad dilatationem curtis grangiæ nostræ includendam, et homagium et servitium Rollonis et Henrici, fratrum suorum, et Roberti de Lessett, de tribus partibus unius tofti quod fuit præfati Willelmi de Wattona, et de quatuor acris terræ dictorum Rollonis et Henrici, et homagium et servitium Matildis et Margaretæ filiarum dicti Willelmi de Wattona, de duabus partibus præscriptarum 2 bovatarum terræ. Sed tamen dictus Rollo dedit nobis tertiam partem suam dicti tofti, cum tribus acris terræ arabilis et quibusdam particulis prati adjacentibus, cum pastura ad unum bovem sive ad unam vaccam in le Oxfrythe, et ad sex averia ubique in communi pastura⁴ de Suttona, et cum iiij. carectatis turbarum.⁵ Et Henricus frater suus 2 selliones terræ et pasturam ad unum bovem in le

¹ After *in* insert Suttona in, P.

² After *Magnusdayle* insert, per unam cartam et per aliam cartam dedit nobis, P.

³ *dedit*] concedebat, P.

⁴ After *pastura* insert prædictæ villæ, P.

⁵ After *turbarum* insert, in turbaria de Suttona annuatim percipiendis, P.

Oxfryth, et ad xxx. oves in communi pastura ibidem, **A.D. 1235**
 et dictus Robertus de Lessett totam tertiam partem ^{-1249.}
 præfati tofti, quam emit de præfata Matilde, et unam
 acram et dimidiam prati, nobis erogabant. De terris
 itaque prædictarum Matildis et Margaretæ sic habetur.
 Præfata Matildis uxor Willelmi filii Petri de Ruda,
 post mortem viri sui, dedit nobis xvj. acras et dimi-
 diam et duas perticatas terræ et prati, cum pastura
 ad 4 averia et x. oves ubique in communi pastura de
 Suttona, quanta pertinet ad dimidiam bovata¹ et
 tertiam partem unius dimidiæ bovatae terræ in Ox-
 fryth et in Saltz. Atque alias quasdam particulas
 terræ vendidit præfata Matildis dicto² Roberto de
 Lessett; quas idem Robertus dedit nobis, ut prædictum
 est; et alias vendidit Franconi de Coldona, quas alius
 Franco, cognatus suus,³ nobis postea conferebat. Et
 præfatus Robertus filius Petri de Otringham, maritus
 Margaretæ supradictæ, dedit nobis, ad eleemosynam
 portæ sustentandam, totam communam quæ se contin-
 gebat in Saltz, ad præfatam tertiam partem suam⁴
 pertinentem; et 4 acras terræ et tertiam partem unius Land in
Magnus-
 acrae in⁵ Magnusdayle, et x. acras terræ et prati in dale.
 diversis locis de Suttona, nobis insuper concedebat.
 Quas quidem donationes in dicto Magnusdayle præ-
 fatus dominus Saierus de Suttona nobis confirmavit;
 et ultra concessit⁶ nobis, ad eleemosynam portæ sus- Alms at
the gate.
 tentandam, tres acras terræ in dicto Magnusdayle, et
 alias⁷ 4 juxta eas, in perpetuum escambium pro 8
 acris terræ et prati in diversis locis de Suttona; ita
 tamen quod liceret nobis prædictum locum de Magnus-
 dayle, simul cum prædictis 7 acris, et cum omnibus

¹ After *bovatam* insert *terræ*, P.

² *dicto*] præscripto, P.

³ *suus*] prioris Franconis, P.

⁴ After *suam* insert, ipsarum 21
bovatarum terræ, P.

⁵ After *in* insert *dicto*, P.

⁶ After *concessit* insert ipsam
confirmationem, P.

⁷ *alias*] reliquas, P.

A.D. 1235
-1249.

Lands
mortgaged
to Jews.

particulis terræ quas juxta prædictum¹ Magnusdayle habebamus, muro et fossato includere, et meliorationes omnimodas in ipso loco cum includeretur pro voluntate nostra exercere. Quam etiam inclusionem de dicto Magnusdayle quidam alii nobis insuper concedebant. Quas vero omnes terras in² Suttona comparavimus de præscriptis feoffatoribus nostris pro certis pecuniis,³ ad acquietandos eos de debitis in quibus Judæis de Eboraco et de Lincolnia astringebantur, et quæ terræ eisdem Judæis pro ipsis pecuniis fuerant invadiatæ. Unde et acquietantias⁴ Judæorum de ipsis terris possidemus. Atque heredes eorundem feoffatorum nostrorum nobis præscriptas donationes et venditiones⁵ nobis confirmaverunt. De reliquis tamen terris tertiæ partis præscriptarum 2 bovatarum terræ, prædictam Margaretam⁶ concernentis, homagium et servitium et annuus redditus duorum denariorum adhuc nobis debentur.

IV. *De vexatione nostra pro decimis animalium in pastura de Sutcottes⁷ et Drypule, per moniales de Swyna, et de processu contra officialem curiæ Eboracensis per nos facto.*

Sutcottes.
Drypule.
Suit with
the nuns of
Swyne
respecting
tithes.
f. 55.

Dum hæc vero agerentur, cum nos de præfato domino Saierò de Suttona pasturam in Sutcottes⁷ et Drypule conduxissemus ad terminum, moniales de Swyna, habentes ecclesiam de Drypule sibi appropriatam,⁸ traxerunt nos in causam coram officiali curiæ Eboracensis, super decimis de nutrimentis animalium dictam pasturam pascentium. At abbas ibidem coram

¹ After *prædictum* insert locum de, P.

² *in*] de, P.

³ After *pecuniis* insert eisdem patatis, P.

⁴ *acquietantias*] quietantias, P.

⁵ *et venditiones*] venditiones et feoffationes, P.

⁶ *Margaretam*] Matildem, P.

⁷ *Sutcottes*] Sutcotes, P.

⁸ *habentes . . . appropriatam*] wanting in P.

officiali prædicto¹ comparens exceptiones privilegiorum nostrorum constanter ostentabat. Et, quia prædictus officialis dictas exceptiones privilegiorum nostro[rum] admittere neglexit,² abbas se sentiens indebite prægravari ad sedem apostolicam appellavit. At ipse officialis, dicta legitima appellatione contempta, tulit de facto excommunicationis et suspensionis sententias in abbatem et monachos nostros, ipsosque nihilominus pro expensis in quadam summa pecuniæ dictis monialibus³ condemnavit. Capitulum quoque Eboracense et capitulum Lincolniense et fere totus clerus contra nos in hac causa fuerunt, exceptis tribus viris reverendis qui partem nostram constanter adjuvarunt. Nos autem, appellationem prosequentes, litteras apostolicas ad iudices delegatos, abbatem videlicet de Bruno, priorem Sancti Michaelis, et magistrum scholarum de Staunforth, Lincolniensis diocesis, contra magistrum Hamonem canonicum de Parco ordinis Sancti Augustini, magistrum dictarum monialium de Swyna, ac etiam contra ipsas moniales, et alias litteras papales ad eosdem iudices contra magistrum S[tephanum] de Ecclesfeld, officialem curiæ Eboracensis supradictum, super injuriis per ipsum nobis illatis, fecimus impetrari. De processu autem contra prædictos Hamonem et moniales reticetur, dum processus contra dictum officialem pro parte declaratur. Emanavit itaque citatio contra dictum officialem ut compareret coram dictis iudicibus apud Staunforth,⁴ abbati nostro⁵ responsurus et juri pariturus. Qui cum die statuto per procuratorem compareret, abbas noster⁶ petebat⁷ ipsum secundum tenorem privilegiorum nostrorum puniri, pro eo quod, ipsis contemptis, senten-

A.D. 1235
-1249.
Hostility
of the
clergy.

Prosecution
of the
official of
the court
of York.

¹ *prædicto*] wanting in P.

² *neglexit*] contempsisset, P.

³ *dictis monialibus*] parti adversæ,
P.

⁴ After *Staunforth* insert, in quodam crastino Sancti Jacobi, P.

⁵ *nostro*] et monachis de Melsa,
P.

⁶ After *noster* insert et monachi,
P.

⁷ *petebat*] petebant, P.

A.D. 1235
-1249.

tias contra nos promulgaret, et insuper condemnari¹ in quingentas marcas, in quibus hujus causa fuimus² damnificati. Unde decretum fuit et injunctum dicto officiali, sub poena excommunicationis, ne aliquid faceret vel procuraret per se vel per alium, quocunque colore, per quod processus eorundem judicum per potestatem laicalem differri posset vel impediri. Et datus est dies alius ad procedendum³ in dicta causa.⁴ Interim autem, quia constabat dictis iudicibus quod excommunicatio nobis illata contra justitiam fuerat promulgata, dicti iudices præceperunt per litteras⁵ præcentori ecclesiæ Eboracensis sub poena excommunicationis, quatinus 'ipse'⁶ in majori ecclesia Eboracensi, archidiacono Estridingensi, in singulis capitulis archidiaconatus sui, capellano archiepiscopi Eboracensis quatinus in capella dicti archiepiscopi, et decano Beverlacensi quatinus in majori ecclesia Beverlaci, omnes sententias suspensionis et excommunicationis in abbatem nostrum et monachos⁷ per dictum officialem latas, et sententiam condemnationis expensarum parti adversæ per dictum officialem, publice denuntiarent irritas et inanes. Quod et factum est. Cumque, die statuto, dictus officialis personaliter compareret, instanter petiit copiam privilegiorum, quibus abbas noster⁸ contra eum usus fuisset,⁹ sibi dari. Quod et decretum est; et ulterius datus est dies ad procedendum. Sed dictus officialis, interim¹⁰ diligenter examinatis et intellectis dictis privilegiis nostris,¹¹ ad concordiam se obtulit unitatis.

¹ *insuper condemnari*] ulterius promulgari, P.

² *fuimus*] fuimus, P.

³ *ad procedendum*] de consensu partium, ad faciendum, P.

⁴ After *causa* insert, quod jus dic-taverit, P.

⁵ *dicti . . . litteras*] emanavit ab ipsis præceptum, P.

⁶ *ipse*] wanting in P.

⁷ *et monachos*] wanting in P.

⁸ *noster*] et conventus nostri, P.

⁹ *usus fuisset*] usuri fuissent, P.

¹⁰ *dictus . . . interim*] quis finis vel exitus hujus litigii fuerat, in nostris membranis vel codicibus minime reperitur. Speratur ergo quod, P.

¹¹ After *nostris* insert, dictus magister S. de E[cclesfield] officialem, P.

V. *De processu facto contra moniales de Swyna pro prædicta vexatione, et de contumacia earundem.*

Cumque dictus Hamo canonicus et moniales de Swyna¹ ad comparendum die statuto citarentur, et neque per se neque per procuratorem legitimum comparerent,² propter contumaciam ipsorum eos in expensas dictæ diei condemnarunt, taxationem prædictæ condemnationis usque ad proximum diem litis reservantes; quos et decreverunt hac causa et aliis ad alium diem evocandos. Et cum, die statuto, abbas noster personaliter et moniales prædictæ per quendam Stephanum clericum procuratorem suum³ comparerent, abbas noster de dictis monialibus petiit D. marcas, in quibus damnificati fueramus causa vocationis dictarum monialium ad curiam Eboracensem, et [per] sententias ab⁴ officiali dictæ curiæ contra tenorem privilegiorum nostrorum nobis graviter illatas. Sed, cum dictus procurator monialium pluries fuisset a iudicibus interpellatus, ut dictas moniales juxta formam mandati defenderet, demum frivolæ appellationi inhærens, ac defensionem earum penitus omittens, contumaciter a iudicio recessit. Unde iudices⁵ dictum S[tephanum] procuratorem, propter multiplicatam contumaciam suam, excommunicarunt.⁶ Postmodum vero idem S[tephanus] procurator⁷ iudices adiit, beneficium absolutionis⁸ sibi postulans impertiri. Qui, ejus petitioni annuentes, eundem in pœnam contumaciæ suæ, de voluntate propria,

A.D. 1235
-1249.

Proceedings
against the
nuns of
Swine.

f. 55 b.

Contumacy
of their
proctor.

Fine imposed on
the nuns

¹ *Swina*] Swyna, P.

² After *comparerent* insert, et cum de eorum vocatione legitima pre-emptoria prædictis iudicibus tum per testes tum per instrumenta legitime constaret, P.

³ After *suum* insert legitime constitutum, P.

⁴ *ab*] a magistro S., P.

⁵ After *iudices* insert, habito virorum prudentium consilio, P.

⁶ After *excommunicarunt* insert, et eundem per totum archidiaconatum Estridingensem excommunicatum esse denuntiandum fore decreverunt, P.

⁷ *procurator*] procuratos, E.

⁸ After *absolutionis* insert, secundum formam juris, P.

A.D. 1235
-1249.
and their
proctor.

Refusal of
the nuns
to pay, or
to appear
in court.

Possession
of Merton
chapel
awarded to
the monks.

in xx. solidis pro expensis dictæ diei condemnarunt,¹ et dictas moniales, propter manifestam contumaciam, in xx. marcas, nomine² expensarum præcedentis diei litigii,³ similiter⁴ condemnarunt;⁵ et insuper præfatas moniales⁶ ad alium diem duxerunt⁷ evocandas. Interim, 'quia' dictæ moniales dictas xx. marcas solvere contempserunt, 'priorissa earum' in ecclesia propria de Swyna fuerat excommunicata.⁸ Dieque statuto⁹ monialibus ipsis nullo modo comparentibus, dicti iudices viam proponendi dilatorii de cætero¹⁰ præcluserunt, decernentes dictas moniales iterum evocandas. Et quia crescente contumacia crescere debet et pœna, pro summa expensarum declaratarum,¹¹ dicti iudices abbatem nostrum et conventum in possessionem capellæ de Mertona, cum omnibus decimis et obventionibus ad eandem capellam spectantibus, miserunt, dantes certis

¹ After *condemnarunt* insert, quamvis abbas noster de 40 solidis et amplius tunc expensis, salva conscientia sua, jurasse potuisset. Unde iidem iudices, ad petitionem dicti S[tephani] procuratoris, diem ad solvendos prædictos 20 solidos diem crastinum Sancti Martini tunc proxime futuri, sine ulteriori dilatione præfixerunt, P.

² *nomine*] wanting in P.

³ After *litigii* insert legitime facta, P.

⁴ *similiter*] taxatione, iudices nobis, nomine expensarum, in 20 marcis, P.

⁵ After *condemnarunt* insert, decernentes, ut, infra mensem, ad solutionem dictarum expensarum per pœnam excommunicationis compellerentur, P.

⁶ After *moniales* insert quod comparent, P.

⁷ *duxerunt*] fore, P.

⁸ After *excommunicata* insert, Cum vero per officialem Estridingensem

et magistrum monialium de Kyllynge, executores ad solutionem dictarum 20 marcarum, super solutione prædicta memoratæ moniales coram testibus requisitæ fuissent, executoribus quoad solutionem prædictam parere contempserunt. Unde post mensem, candelis accensis et pulsatis campanis, in ecclesia propria de Swyna, ejusdem loci priorissam memorati executores excommunicaverunt, et per totum archidiaconatum Estridingensem excommunicatam denunciaverunt, et insuper dictas priorissam et moniales quod comparent coram supradictis iudicibus certo die apud Staunforth citaverunt, P.

⁹ After *statuto* insert, abbate nostro per priorem nostrum procuratorem comparente, P.

¹⁰ After *cætero* insert dictis monialibus, P.

¹¹ After *declaratarum* insert, sicut in retroactis continetur, P.

executoribus potestatem excommunicandi omnes resistentes.¹ Et, quia² præfatus S[tephanus] procurator³ die statuto de prædictis xx. solidis non satisfecit, præfati iudices dictum S[tephanum] excommunicarunt,⁴ atque decreverunt eum iterum ad iudicium evocandum. Et, quia dictus Hamo canonicus per procuratorem sed non legitimum comparebat, iudices ipsi præfatum Hamonem, pro contumacia sua, ab ingressu ecclesiæ suspenderunt, iudicantes ipsum alias⁵ comparere. Cumque die statuto dictæ moniales minime comparerent, iudices præfati subpriorissam, præcentricem, cellerariam ac sacristam, dicti loci de Swyna ab ingressu ecclesiæ suspenderunt. Et, quia moniales ipsæ⁶ præscriptam missionem in capellam de Mertona irreverenter impediverunt, et memoratam summam pecuniæ solvere contradixerunt, iudices ipsi executionem præfatæ condemnationis iterum fieri decreverunt, ordinantes,⁷ per districtiorem bonorum dictarum monialium usque ad mensuram declarati debiti, condemnationem prædictam effectui mancipari, et iterum moniales prædictas pro violatione missionis prædictæ ad iudicium evocari.⁸ Præfatus autem Hamo canonicus die præfixo comparens super prædicta suspensione⁹ sui status petiit reformationem. Unde iudices, præstita cautione ab eodem de parendo juri, ipsum a suspensione ingressus ecclesiæ absolverunt, atque¹⁰ in xx. solidis nomine expensarum diei præcedentis¹¹ condemnarunt, iterum

A.D. 1235
-1249.
Excommunication
of the
proctor.

Suspension
of the sub-
prioress
and others
of Swine.

Resistance
of the nuns
to the sur-
render of
Merton
chapel.

¹ After *resistentes* insert, contra dictæ missionis excommunicationem, P.

² After *quia* insert, cum ultimo die litis, P.

³ After *procurator* insert earundem monialium, P.

⁴ *excommunicarunt*] sententia excommunicationis innodarunt, P.

⁵ *alias*] Hamonem, per se vel procuratorem legitimum iterum coram ipsis, P.

⁶ After *ipsæ* insert, in præjudicium partis et iudicii, P.

⁷ *ordinantes*] decernentes, sub pœna excommunicationis violatoribus infligenda, P.

⁸ *evocari*] evocandas, P.

⁹ After *suspensione* insert, sua cum instantia, P.

¹⁰ *atque*] et dictum Hamonem, P.

¹¹ After *præcedentis* insert, abbati nostro infra 15 dies solvendis sub pœna excommunicationis, P.

A.D. 1235
-1249.

Contu-
macy of
the nuns,
and sus-
pension of
the sub-
prioress
and
others,

and of
Haymo
their
proctor.

f. 56.

eidem diem præfigentes. Excommunicarunt etiam omnes missionem præscriptam impediētes. Statuto autem interim die abbate nostro comparente, moniales prædictæ penitus remanebant indefensæ; unde dicti iudices decreverunt¹ quod archidiaconus Estridingensis² de bonis dictarum monialium infra archidiaconatum suum existentibus solutionem dictæ summæ³ sine dilatione personaliter exequeretur, impediētes per sententiam excommunicationis coercendo. Et quia ipso die, ut dictum est, moniales non comparuerunt, iudices præfati,⁴ propter ipsarum multiplicatam contumaciam, suspensione⁵ subpriorissæ, præcentricis, cellerariæ et sacristæ, relaxata, parochialem ecclesiam de Swyna cum omnibus capellis suis suspenderunt, et iterum eas ad iudicium duxerunt revocare.⁶ Decreverunt etiam sex conversos de Swyna super impedimento dictæ missionis in capellam de Mertona coram ipsis⁷ fore citandos. Et præfatus Hamo cum die præfixo non compareret, et quia præfatos xx. solidos ad tempus⁸ non solvebat, dicti iudices ipsum excommunicarunt,⁹ et eum¹⁰ ab officio administrandi in dicta domo de Swyna et in omnibus aliis dictam domum concernentibus suspenderunt, excommunicantes eum et suos fautores si de cætero se huiusmodi immisceret, et iterum eum fore citandum decreverunt.¹¹ Ad diem autem præfixum dictis¹² monialibus remanentibus penitus indefensis, dicti iudices propter earum contumaciam ecclesiam conventualem ipsarum¹³ monialium, cum ecclesia converso-

¹ unde . . . decreverunt] iudicibus decernentibus, P.

² After *Estridingensis* insert ut, P.

³ After *summæ* insert pecuniæ, P.

⁴ After *præfati* insert, ad instantiam abbatis nostri, P.

⁵ *suspensione*] suspensionem, E.

⁶ *revocare*] revocandas, P.

⁷ *ipsis*] wanting in E.

⁸ *ad tempus*] infra 15 dies, P.

⁹ *dicti . . . excommunicarunt*] ad mandatum iudicum præfatorum fuerat excommunicatus, P.

¹⁰ *et eum*] dicti iudices præfatum Hamonem, P.

¹¹ *decreverunt*] wanting in P.

¹² *Ad . . . dictis*] Dicto itaque die, prædictis, P.

¹³ *ipsarum*] wanting in P.

rum eidem ecclesiæ contigua,¹ a celebratione divinorum suspendunt;² et insuper decreverunt duos canonicos et septem conversos de Swyna nominatim et publice excommunicatos³ fore denuntiandos, quia per auxilium subvicecomitis impediverunt prædictas missiones fore⁴ prosequendas, procurando abbatem et monachos nostros ad forum sæculare vocari, pro eo quod quædam averia domus de Swyna nobis, pro adjudicatione xx. marcarum prædictarum, per executorem tradita fuerunt, quæ pro prædicta condemnatione fuerunt æstimata; et iterum dictos⁵ moniales, canonicos et conversos, peremptorie ad iudicium fore vocandos. Interim vero dicti iudices domino H[enrico] Bathoniensi episcopo,⁶ regis iustitiano, et vicecomiti Eboracensi scripserunt, injungentes eis quatinus rem ecclesiasticam, quæ inter ecclesiasticas personas exstiterat,⁷ nullatenus impedirent.

A.D. 1235
-1249.
Excommu-
nication
for suing
the monks
in a secu-
lar court.

VI. *De fine litigii inter nos et moniales prædictas;⁸
et de tenementis⁹ acquisitis in Haytona.*

Cum iterum prædicti moniales, canonici et conversi, nullo modo comparerent, et executio pro prædictis xx. marcis a potestate regia¹⁰ fuerat revocata, dicti iudices nos in possessionem ecclesiæ de Drypule ad dictas moniales pertinentis, cum omnibus decimis et obventionibus suis, miserunt;¹¹ scribentes etiam archiepiscopo Eboracensi ut prædictum Hamonem canonicum publice et privatim excommunicatum ab administratione domus

The monks
put in pos-
session of
the church
of Drypool
belonging
to the nuns
of Swine.

¹ *contigua*] adjacente, P.

² After *suspenderunt* insert, nisi infra certum tempus pax amicabile foret reformata, P.

³ After *excommunicatos* insert, per archidiaconum Estridingensem, P.

⁴ *fore*] esse, P.

⁵ *dictos*] wanting in P.

⁶ *episcopo*] wanting in P. Its

introduction into the text in E. occasions a blunder. Henry of Bath, the justiciar, was not a bishop.

⁷ *exstiterat*] existebat, P.

⁸ *prædictas*] de Swyna, P.

⁹ *tenementis*] terris, P.

¹⁰ After *regia* insert in irritum, P.

¹¹ After *miserunt* insert, per archidiaconum Estridingensem exequendam, P.

A.D. 1235
-1249.

de Swyna sine dilatione amoveret; et priori suo de Parco ut eum tanquam excommunicatum devitaret. Quæ et facta sunt. Et insuper dicto archiepiscopo scripserunt ut de omnibus illis excommunicatis qui, spretis ecclesiæ clavibus, in contemptum Dei et sedis apostolicæ, per 40 dies et amplius in eadem obstinatione sub excommunicatione perseverare pertinaciter non formidabant, domino regi certificaret, quatinus, secundum quod jura regiæ majestatis de talibus exigunt, in eos brachium excellentiæ suæ vicecomiti Eboracensi scribendo extenderet consuetum. Et iterum decreverunt dicti judices eosdem omnes excommunicatos ad judicium evocari.¹ Qui cum² statuto die adhuc non³ comparerent, et pro eo quod⁴ moniales, conversi³, et alii plures sæculares, in contemptum et illusionem mandati apostolici, missionem nostram in dictam ecclesiam de Drypule impediverunt, et per parietem ejusdem ecclesiæ per eos fractam intrantes⁴ eam occupaverunt, dicti judices omnes violatores ipsos nominatim excommunicari et ipsam ecclesiam de Drypule atque ecclesiam de Gaunstede esse suspendendas decreverunt, atque iterum ipsos excommunicatos ad judicium evocari;⁵ iterumque Eboracensi archiepiscopo scribentes ut de omnibus illis iterum domino regi in forma præscripta certificaret. Et cum ad diem tunc præfixum⁶ moniales prædictæ et alii excommunicati nullo modo comparerent, et judices contra eos durius⁷ procedere non valerent, decreverunt adhuc⁸ publice et solenniter fore excommunicandos omnes mercenarios dictarum monialium,⁹ et omnes alios quoscunque qui¹⁰ dictis monialibus obsequium præstitérant, et ad defensionem suæ

Opposition
of the
nuns.

Continued
contumacy
of the
nuns, and
consequent
ecclesiasti-
cal cen-
sures.

¹ *evocari*] evocandos, P.

² *Qui cum*] Et cum iterum, P.

³ *non*] prædicti excommunicati minime, P.

⁴ *intrantes*] wanting in P.

⁵ *evocari*] evocandos, P.

⁶ *ad . . . præfixum*] iterum, die præfixo, P.

⁷ After *durius* insert de jure, P.

⁸ *adhuc*] wanting in P.

⁹ *dictarum monialium*] earum, P.

¹⁰ *quoscunque qui*] quicunque, P.

contumaciæ consilium, auxilium vel favorem, præbue- A.D. 1235
 runt, quamdiu in dicta pertinacia præsumperant per-^{-1249.}
 durare. Decreverunt etiam 'adhuc,'¹ propter aliorum
 prius excommunicatorum contumaciam, pro eo specia-
 liter quod jam per 40 dies et amplius in sententia
 excommunicationis contumaciter perstiterunt, invocanda
 per dominum archiepiscopum Eboracensem majestate f. 56 b.
 regia, sæculari brachio de cætero coercendos, capiendos,
 et usque ad condignam satisfactionem carceri manci-
 pandos,² ac peremptorie fore citandos secundum retro-
 acta responsuros. Die ergo præfixa, moniales prædictæ
 et alii excommunicati censuras ecclesiasticas et indig-
 nationem regiæ majestatis quacunque contumacia ultra
 ferre non valentes, per procuratorem³ comparuerunt. Their
 eventual
 submis-
 sion, and
 agreement
 between
 the parties.

Ubi demum, mediantibus amicis,⁴ inter partes lis præ-
 dicta amicabiliter coram præfatis iudicibus totaliter
 conquievit; ita videlicet, quod dictæ moniales ad peti-
 tionem dictarum decimarum præteritarum de Drypule
 et expensarum in dicta lite factarum nullatenus ad-
 mitterentur; sic tamen quod in nullo unquam privi-
 legiis nostris derogetur. Et, pro damnis nostris et
 expensis, abbati nostro et conventui in ducentas mar-
 cas⁵ se dictæ moniales⁶ obligarunt; ita videlicet quod,
 xx. marcis præ manibus solutis, xl. marcæ nobis de
 prædicta summa annuatim solverentur, donec prædicta
 summa cc. marcarum plenarie⁷ fuisset persoluta. Et
 insuper dictæ moniales promiserunt quod breve, per
 quod abbas noster et aliqui de nostris attachiati fue-
 runt pro detentione averiorum earundem, non prose-
 querentur, sed suis expensis illud retraherent. In
 partem autem solutionis dictarum ducentarum marcarum,
 videlicet pro l. marcis, prædictæ moniales quatuor bo-

¹ *adhuc*] wanting in P.

² *mancipandos*] retradendos, P.

³ After *procuratorem* insert suffi-
centem, P.

⁴ *mediantibus amicis*] wanting in
P.

⁵ After *marcas* insert argenti, P.

⁶ *dictæ moniales*] wanting in P.

⁷ *plenarie*] plene, P.

A.D. 1235
-1249.
Haytona.

vatas terræ et 4 mansuras in Haytona nobis imperpetuum contulerunt; quas Robertus abbas noster 11 postea alienavit. Cum vero prædictæ cc. marcæ ex integro præter xx. libras solverentur, abbas noster et conventus dictas xx. libras relaxabant; ita tamen ut, de¹ consensu Eboracensis archiepiscopi, provideretur et assignaretur ex parte prædictarum monialium certus annuus redditus xxx. solidorum ad minus, ad telam lineam annuatim comparandam specialiter in usus monialium et sororum dictæ domus de Swyna, ut tolleretur imposterum eisdem exordinationis occasio, et præcipue distractio reliquiarum mensarum suarum, quæ pro lino suo parando et filando fieri consuevit; et ut dictæ reliquiæ in usus pauperum sine retentione deberent distribui. Quapropter, dictæ moniales ad hoc certos terras et redditus suos in Hornseburtona et Beforthe assignaverunt, obligantes se abbati nostro et conventui, quod si prædictus redditus xxx. solidorum subtractus fuerit, perditus aut commutatus, quod² liceat abbati nostro et conventui dictas xx. libras repetere, ab ipsis monialibus persolvendas. Hoc autem placitum prosecuti sunt tunc prior noster et frater Willelmus de Dryffeld, futurus successor dicti abbatis Michaelis. In quo quidem placito septingentas marcas expendimus in pecunia et valore.³

Costs of
the pro-
ceedings.

VII. *De terris et tenementis*⁴ in *Grymestona, Tunstall*,⁵ *Owstwyk, Westheytfeld, et Northburtona*.⁶

Grymas-
tona.

Ricardus le Graunt de Grymestona unum toftum et croftum et 2 acras terræ in Grymestona nobis dedit,

¹ *de*] wanting in P.

² *quod*] This redundancy occurs in both MSS.

³ *In quo . . . valore*] Per quod quidem placitum ad valentiam 700 marcarum fueramur damnificati, P.

⁴ After *tenementis* insert *acquisitis*, P.

⁵ After *Tunstall* insert *et*, P.

⁶ *Westheytfeld et Northburtona*] wanting in P.

ut redderemus¹ Andreae de Grymestona² sex denarios annuatim.³ Qui quidem Andreas, ipsos sex denarios nobis remittens, praefata tenementa et illam bovata[m] terrae quam habuimus ex dono Roberti Pincernae, in puram eleemosynam nobis imperpetuum confirmavit.⁴ Ipse tamen abbas Michael praefata toftum et croftum et 2 acras terrae cuidam Martino de Grymestona et heredibus suis ad perpetuam feodi firmam pro dimidia marca annua concedebat. Et Johannes Talon de Tunstalle dedit nobis cum corpore suo, ad eleemosynam portae sustentandam, annuum redditum xij. denariorum de una bovata terrae in Tunstalle, unum toftum et duas bovatas terrae ibidem, praeter unam acram, 3 perticatas et dimidiam, terrae quas idem Johannes antea dederat luminari Sanctae Mariae in ecclesia de Tunstall; reddendo Willelmo de Ruda xij. denarios, et Roberto de la Lawnd tres solidos, annuatim. Quae quidem toftum et duas bovatas terrae idem abbas Michael cuidam Hugoni de Tunstalle, servienti domini comitis, et heredibus suis, pro xij. solidis annuis, ad feodi firmam retradebat. Quem etiam totalem redditum in Tunstalle, cum alio redditu 2 solidorum quem tunc in Owththorne habebamus, xv. videlicet solidos in toto, pro annuo redditu xvj. solidorum exeunte de terris nostris in Mollescroft postea pro perpetuo commutabamus, prout in tempore Ricardi abbatis 10 refertur. Amandus filius Jordani dedit nobis unam acram terrae, unum croftum et unum clausum, in⁵ Owstwyk. Quod quidem clausum cuidam Stephano Molendinario de Owstwyk et heredibus de corpore suo procreatis ad feodi firmam pro sex denariis annuis tradebamus. Amandus quoque filius Johannis de Owst-

A.D. 1235
-1249.Tunstall.
Alms at
the gate.Owstwyk.
f. 57.

¹ *dedit . . redderemus*] imperpetuum concedebat. Ita tamen quod pro dictis tenementis, P.

² After *Grymestona* insert *domino* feodi, P.

³ After *annuatim* insert *solvere* teneremur, P.

⁴ *confirmavit*] confirmabat, P.

⁵ After *in* insert *villa de*, P.

A.D. 1235
-1249.

Owstwyk.
Tunstall.
Westheytfeld.
Northburtona.

wyk unam bovatom terræ, et Robertus filius Swertebrant et Agnes uxor sua unum clausum in Owstwyk, in perpetuam eleemosynam contulerunt.¹ Quod etiam clausum Willelmus abbas 9 ad feodi firmam pro xij. denariis annuis cuidam tradidit,² ut patebit inferius. Interea vero, heredes Gilberti le Aungell ipsas duas bovatas terræ cum 2 toftis, quæ habuimus³ de Gilberto avo suo, in curia domini regis per breve de recto a nobis exigebant. Sed tamen⁴ per concordiam⁵ totum jus quod vendicarunt⁶ nobis⁷ relaxabant. Hoc quoque tempore Willelmus filius Willelmi de Ruda nos super retentione sex bovatarum terræ quas de Hugone de Rysoma et Petro Poyz ibidem habebamus, et pro tenementis nostris in Tunstall, Westheytfeld et Northburtona, nos nimium infestabat. Cum quo ergo compositione habita in hac parte, unam bovatom terræ et duo tofta quæ habuimus de Petro Poyz, excepta dimidia acra terræ in qua molendinum nostrum fuerat situatum, et excepto uno sellione qui⁸ jacebat intra unum clausum quem eidem Petro prius⁹ relaxabamus, dicto Willelmo de Ruda dedimus;¹⁰ ita quod¹¹ nos de servitiis de omnibus reliquis prædictis terris¹² defensaret et præfata residua tenementa nobis imperpetuum confirmaret. Qui quidem Willelmus, condonatis xij. denariis annuis,¹³ quos pro 2 bovatis terræ et 2 clausis in Owstwyk ei reddere solebamus, reliquas omnes terras in villis prænotatis nobis imperpetuum confirmavit;¹⁴ ita quod pro prædictis tenementis in Owst-

¹ *contulerunt*] conferebant, P.

² *tradidit*] retradebat, P.

³ *habuimus*] habebamus, P.

⁴ *tamen*] ipsorum prosecutione, P.

⁵ *concordiam*] concordia consopita, ipsi, P.

⁶ *vendicarunt*] vendicabant, P.

⁷ After *nobis* insert imperpetuum, P.

⁸ *qui*] quod in MSS.

⁹ After *prius* insert perpetuo, P.

¹⁰ *dicto . . dedimus*] wanting in P.

¹¹ After *quod* insert pro prædictis, P.

¹² *de . . terris*] wanting in P.

¹³ *annuis*] wanting in P.

¹⁴ *reliquas . . confirmavit*] ipsas 4 bovatas terræ in Tunstalle, certas terras in Heytfeld, et 2 bovatas terræ in Northburtona, nobis imperpetuum confirmabat, P.

wyk, Tunstalle et Westheitfeld, forinsecum servitium, A.D. 1235 et pro duabus bovatis terræ in Northburtona annuam^{-1249.} firmam trium solidorum pro omni servitio, eidem redderemus. Qui etiam ipsam bovatom terræ in Owstwyk, quam de nobis acceperat, saniori ductus consilio; nobis restituit,¹ et annuum redditum xij. denariorum pro ipsis 2 bovatis terræ in Tunstalle, et annuum redditum unius libræ cimini² pro 2 bovatis et 2 clausis in Owstwyk, nobis insuper remittendo. De præscriptis autem terris in Owstwyk, Tunstall, Westtheytfeld et Northburtona, ubi de Rowth scribitur postea referetur. Idem autem Willelmus de Ruda apud nos factus novicius expiravit.

VIII. *De tenementis et redditibus³ in Hedona; de decimis de Saltagh; et de terris et tenementis in Kayngham, Otringham et Halsam.⁴*

Robertus de Lellay, pro quadam summa pecuniæ Hedona. quam ei ad acquietandum se de Judaismo dederamus, unum mesuagium in Hedona, et Robertus Dest aliud mesuagium ibidem, quod per breve domini regis de recto in curia priorissæ de Swyna e[xpe]tiit,⁵ monasterio nostro contulerunt;⁶ reddendo domino comiti pro mesuagio dicti Roberti de L[ellay t]res denarios annuatim. Sed et Stephanus Pasmere, ad annuas pitantias [solen]nitatibus Assumptionis et Natalis beatæ Mariæ conventui faciendas [annuum] redditum xij. solidorum de xij. tenementis in Hedona nobis dedit; reddendo inde [domino comiti] duos solidos annuatim. Et si

¹ restituit] iterum conferebat, P.

² After *cimini* insert, quem ei reddere solebamus, P.

³ After *redditibus* insert *acquisitis*, P.

⁴ et de . . Halsam] de redditibus

et terris' acquisitis in Otringham, et de firma de Halsam, P.

⁵ A portion of the word is lost through a flaw in the vellum extending across six lines of the MS.

⁶ contulerunt] conferebant, P.

A.D. 1235 ipsi¹ qui eadem xiiij. tenementa tenuerunt [vel her]edes
 -1249. eorum, incendii infortunio vel aliquo casu, prænomi-
 natam annuam firmam reddere nequirent seu negligere-
 rent,² liceret nobis ipsa tenementa de quo firma aretro
 fuerit in manus nostras capere et in usus proprios
 retinere, vel aliis dimittere, prout melius viderimus
 expedire. Interim autem G. rectorem ecclesiæ de
 Kayngham, super inquietatione pro decimis manerii
 nostri de Saltaghe in parochia sua, coram præfatis
 iudicibus apud Staunforth fecimus convenire.³ Sed
 dictus rector continuo intellectis privilegiis nostris a
 petitione sua resilivit.⁴ Quo tempore Johannes Talonus,
 de quo præfertur, dedit nobis xx. acras terræ in ma-
 risco de Kayngham, in loco qui dicitur Pethyland, red-
 dendo domino comiti 3 solidos annuatim.⁵ At dominus
 Stephanus de Thorpe miles contulit nobis homagium et
 servitium 4 solidorum et 2 denariorum de 3 toftis et
 3 bovatis terræ in Otringham,⁶ quæ præscriptus Alanus
 filius Stephani tenebat de eodem. At præfatus Ala-

¹ ipsi] hii, P.

² negligere] nequiverunt seu ne-
 glexerint, P.

³ fecimus convenire] trahebamus,
 P.

⁴ Sed resilivit] Sed quis
 finis hujus litigii fuerat penitus ig-
 noratur. Hoc autem scitur, quod
 nullas omnino decimas de terris in
 eadem parochia constitutis persol-
 vimus, nisi pro terris post idem
 tempus acquisitis. Quæ tamen de-
 cimæ in manibus propriis causa
 appropriationis dictæ ecclesiæ modo
 consistunt. Et quamvis ipsa eccle-
 sia nobis sic fuerit adunata, de
 certis terris decimabilibus ibidem
 decimæ eidem ecclesiæ reservantur;
 nec tamen cum reliquis decimis
 nostris ibidem ut de dominicis dicti
 manerii nostri de Saltagh a dicta
 ecclesia virtute privilegiorum nos-

trorum sequestrantur. Sed domi-
 nici nostri ibidem decimæ omnes,
 præter decimas unius certæ por-
 tionis terræ ibidem, ut præfertur,
 in dictum manerium nostrum indu-
 cuntur, P.

⁵ Here occurs a sentence, subse-
 quently erased, viz., "Et Alanus
 " filius Stephani de Otringham de-
 " dit nobis unam bovatom terræ,
 " unum clausum, 3 acras et dimi-
 " diam terræ in Otringham, pariter
 " cum corpore suo nobis dedit:
 " reddendis inde Johanni de Las-
 " celes et heredibus suis 6 denariis
 " annuatim. Quam quidem terram
 " et alias terras ibidem heres suus,
 " tempore Rogeri abbatis 13, in
 " puram et perpetuam eleemosynam
 " confirmabat," P.

⁶ Otringham] ibidem, P.

nus, se sentiens sine prole decessurum, pro eo quod A.D. 1235 præfata tenementa jure hereditario Ricardus frater⁻¹²⁴⁹ suus¹ sortiri nequivisset, eo quod abbas noster septimus fuerat, et jus² suum perpetuum terminasset, eadem tenementa³ Radulpho fratri suo qui tertius fuerat adhuc vivus tradens,⁴ nobis prædicta servitia et redditum⁵ confirmavit. Qui Radulphus dedit nobis dimidium stagnum terræ ibidem; quod Ricardus abbas 10 cuidam Thomæ ad Prata ad feodi firmam pro x. denariis annuis concedebat. At ipse Radulphus obiens sine prole hereditatem Petro fratri suo quarto dereliquit. Cujus filius dictus Willelmus de Pratis contulit Thomæ fratri suo⁶ totam terram supradictam. Qui medietatem terræ ipsius, cum medietate capitalis mesuagii sui,⁷ vendidit domino Martino de Otringham. De cujus heredibus totum quod habuit in Otringham acquirebamus, ut postea referetur. Hoc quoque tem-
Halsam.
pore, Walterus de Hedona emit de Luca de Halsam manerium quod de nobis pro x. solidis annuis tenetur⁸ in Esthalsam.⁹ Sed cum magna¹⁰ difficultate impetravimus confirmationem domini comitis¹¹ de tenemento prædicto; sed tandem,¹² pro centum marcis quas Isabella filia ejusdem Walteri¹³ domino comiti solvit,¹⁴ confirmationem impetravimus.¹⁵ Sed qua causa hujusmodi¹⁶ confirmationem a domino comite quæreba-
Confirmation of a grant required from the earl of Albemarle. The necessity of it questioned.

¹ After *suus* insert, qui defunctus fuerat, P.

² *jus*] jam in both MSS.

³ *eadem tenementa*] ipsa 3 tofta, 3 bovas terræ, P.

⁴ *tradens*] relinquens, P.

⁵ After *redditum* insert, in Otringham, P.

⁶ After *suo* insert, filio dicti Petri, P.

⁷ *medietate . . . sui*] dimidio capitali messuagio suo, P.

⁸ *de . . . tenetur*] quondam fuit nostrum, P.

⁹ After *Esthalsam* insert, reddendo nobis 10 solidos annuatim, P.

¹⁰ *magna*] maxima, P.

¹¹ After *comitis* insert Albemarlæ, P.

¹² *de tenemento . . . tandem*] super hoc, P.

¹³ After *Walteri* insert pro nobis, P.

¹⁴ *solvit*] persolvebat, P.

¹⁵ *confirmationem impetravimus*] wanting in P.

¹⁶ *hujusmodi*] vel qualiter talem vel qualem, P.

A.D. 1235
-1249. mus inpræsentiarum penitus ignoratur; præsertim cum nullam confirmationem ipsius comitis recognoscimus nos habere præter unam, qua confirmat nobismet ipsis eadem tenementa in Halsam, salva warena sua in eisdem. Nos autem iterum eandem terram præfatæ Isabellæ pro prædictis x. solidis annuis confirmabamus. De quo¹ iterum manerio² tempore domini Willelmi abbatis 9 referetur.

IX. *De redditibus et tenementis*³ *in Wythfleet, Holmtona, Ald*⁴ *Ravenserre et Odd.*

Wythfleet. Dominus Johannes de Fryboys⁵ miles, apud nos
Holmtona. factus novicius, dedit nobis homagium et servitium domini Petri de Frothyngnam militis, et redditum annuum⁶ xlij. solidorum de terra de Wythfleet; deditque nobis sex clausa et sex bovatas terræ in Holmtona, ad perpetuam sustentationem unius monachi, qui augeretur ad numerum quinquaginta monachorum, qui est numerus taxatus, ut ipse Johannes asseruit, conventus monasterii nostri.⁷ Et si, per collationem possessionum, summa numeri taxati ultra forte excreverit, nihilominus tamen ratione tenementi prænotati⁸ in Holmtona⁹ ad eundem numerum unus monachus superadderetur. De numero autem illo 50 monachorum, utrum ante tunc¹⁰ fuerint in monasterio nostro¹¹ l. monachi, vel si l. monachi fuerit numerus taxatus hujus monasterii, ab omnibus modernis penitus ignor[atur]. Nullum denique aliud hujusmodi numeri taxationis monachorum hujus monasterii scimus moder[amen], nisi, ut in tempore hujus abbatis sequetur, quod Wil-

¹ *quo*] qua, P.

² *manerio*] terra, P.

³ *tenementis*] terris acquisitis, P.

⁴ *Ald*] wanting in P.

⁵ *Fryboys*] Freboys, P.

⁶ *annuum*] wanting in P.

⁷ *monasterii nostri*] nostræ domus, P.

⁸ *prænotati*] prænominati, P.

⁹ *in Holmtona*] wanting in P.

¹⁰ *ante tunc*] tunc temporis, P.

¹¹ *in . . nostro*] wanting in P.

lelmus de Suttona miles unum m[olendinum] apud A.D. 1235
 Hesellam ad augmentum unius monachi ultra nume-^{-1249.}
 rum quinquaginta [unius] monachorum nobis conferebat.
 'Ipse tamen abbas, in decessu suo, monachos reliquit
 in monasterio sexagi[nta et conve]rsos nonaginta.'¹
 Ipse autem Johannes de Freboys præfata ten[ementa
 in Hol]mtona² duabus filiabus suis³ prius conferebat.
 Quarum viri et ipsæ etiam filiæ easdem terras nobis
 imperpetuum confirmaverunt. Unde⁴ ipse abbas⁵
 Michael eadem tenementa viris præfatarum mulierum,
 et ipsis mulieribus, et heredibus inter eos procreatis⁶
 et assignatis eorundem heredum, præter alios viros re-
 ligiosos, ad perpetuam feodi firmam pro lx. solidis⁷
 annuis a parte utraque æqualiter solvendis, retradebat.
 Quorum tenementorum medietatem, post decessum
 alterius earundem⁸ ipsam medietatem possidentis,
 abbas noster Willelmus⁹, nomine custodiæ, usque ad
 legitimam ætatem unius puellæ⁹ veræ heredis ipsius
 medietatis, fuerat assecutus; et ipsa medietas pro
 xxxij. solidis annuis, usque ad legitimam ætatem dictæ
 heredis, dimissa fuit.¹⁰ Præfatus autem Johannes Fry-
 boys¹¹ apud nos pro suo perpetuo habens exhibitionem,
 in habitu regulari novicius factus,¹² defunctus est. Præ-
 scriptus itaque Stephanus de Thorpia miles dedit nobis
 annum redditum unius marcæ de una carucata terræ
 in Ravenserre, quam Alanus Barell et filii ejus tene-
 bant in vilenagio. Willelmusque¹³ de Fortibus ter-
 tius comes Albemariæ dedit nobis unam placeam cum
 pertinentiis, continentem dimidiam acram terræ, in

Noviciate
 of Sir John
 Fryboys.
 f. 58.

Ald Ra-
 venserre.

Odd.

¹ *Ipse . . . nonaginta*] wanting in P.

² *in Holmtona*] wanting in P.

³ After *suis* insert, æqua portione in maritagium, P.

⁴ *Unde*] At, P.

⁵ After *abbas* insert noster, P.

⁶ *procreatis*] quos viri de præfatis mulieribus genuerint, P.

⁷ *lx. solidis*] 3 libris, P.

⁸ *earundem*] filiarum, P.

⁹ *unius puellæ*] wanting in P.

¹⁰ *fuit*] exstabat dimissa, P.

¹¹ *Fryboys*] wanting in P.

¹² *factus*] wanting in P.

¹³ *Willelmusque*] Et dum hæc agerentur, Willelmus, P.

A.D. 1235
-1249.

Buildings
for the
fishery.

The name
of Raven-
ser given
to the
village of
Odd.

Old Ra-
venser.

Road
between
Odd and
Ravenser.

burgo del Odd juxta Ravenserre; ut ibidem possemus ædificia nobis competentia ad warnesturam nostram, tam in allece quam in cæteris piscibus,¹ secundum quod vellemus construere, et quoties et quando vellemus pisces et alia necessaria ad usus proprios providere. Et insuper prædictam mercatam redditus in Ald Ravenser² nobis confirmavit; et nos ab omni servitio et exactione, thelonagio, tallagio, secta curiæ, et aliis consuetudinibus ad dictam terram in Odd secundum consuetudinem burgagiæ pertinentibus, quietos imperpetuum liberavit.³ Ipsa autem villa del Odd, eo quod juxta Ravenserre fuerat situata, Ravenserre, sicut et altera, fuerat vulgariter nuncupata. Ad quarum quidem duarum villarum differentiam agnoscendam, ipsa prior Ravenserre, ubi nunc nihil remanet præter⁴ unum solum manerium cum pertinentiis,⁵ sed et interius a mari et Humbria remotum, Ald Ravenserre dicebatur et adhuc dicitur à modernis, quamvis altera villa penitus sit consumpta. A cujus villæ de Ald Ravenserre parte australi, in extrema parte de Holdernesse, æque inter aquas maris et Humbriæ,⁶ a firma terra quasi per spatium unius milliariis, ipsa villa del Odd⁷ distabat. Ad cujus aditum de⁸ Ald Ravenserre via patebat arenosa, lapidibus rotundis quasi et flavis undique conspersa, ab altitudine fluminum parumper exaltata, latitudinem quantum arcus jacere potest vix habens: redundationes maris ab ejus parte orientali et reverberationes Humbriæ a parte occidentali mirabiliter tolerabat. Quæ via peditibus et equestris perambulatoria adhuc restat manifesta. De qua villa del Odd, temporibus Willelmi de

¹ *piscibus*] generibus piscium, P.

² *prædictam . . . Ravenser*] annum redditum unius marçæ præscriptum quem in Ravenserre habemus, P.

³ *quietos . . liberavit*] quieti . . maneremus, P.

⁴ *præter*] nisi, P.

⁵ *cum pertinentiis*] wanting in P.

⁶ *quamvis . . . Humbriæ*] Ipsa autem villa del Odd a [] parte de Holdernesse, P.

⁷ *ipsa . . Odd*] wanting in P.

⁸ *de*] ab, P.

Drynghowe et Roberti 16 abbatum, postea referetur.¹ A.D. 1235
De cujus villæ situ² vestigium in præsentī minime^{-1249.}
reperitur.³

X. *De terris, tenementis et redditibus, in Hornseburtona, Gowsle, Esttheytfeld et⁴ Westtheytfeld.*⁵

Walterus de Spineto, de quo præfertur, dedit nobis^{Hornseburtona.}
3 bovatas terræ, 2 toftos et croftos, cum duobus ho-^{Various grants of land.}
minibus ipsos tenentibus, et sequelis ac catallis eorum,
et totum aliud toftum et croftum quod vocatur Eng-
croft et Capelcroft, ix. selliones `et⁶ 2 rodas et dimi-
diam terræ, in escambium unius sellionis ad unam
ipsarum bovatarum terræ pertinentis; et 2 selliones,
qui faciunt unam acram, et 31 perticatas, in escambium
dimidiæ acræ terræ quæ deficiebat de secunda bovata;
et ix. selliones, qui faciunt 4 acras terræ, quas dedit
pro uno tofto et crofto pertinente ad dictam bovatom
terræ; et aliud toftum et croftum cum pertinentiis, in
Hornseburtona. Homagium quoque et servitium Wil-
helmi Gruyndepork et heredum suorum de dimidia
carucata terræ, et pasturam septies viginti ovibus in
communi pastura dictæ villæ, nostro monasterio con-
ferebat. Redditus autem ipsius Willelmi Gruyndepork
de ipsa dimidia carucata terræ est xl. denarii annua-
tim. Quæ terra inter diversos tenentes modo est di-
visa.⁷ Ipsumque toftum et croftum quod vocatur
Engcroft et Capelcroft in feodo dimittebatur, sicut in
tempore Willelmi abbatis 9 postea referetur. Gal-
fridus quoque Gruyndepork unam particulam terræ, et

¹ *De qua . . . referetur*] wanting in P.

² *De cujus . . . situ*] De situ autem dictæ villæ del Odd, P.

³ After *reperitur* insert, Sed tamen ubi ejus situs fuerat ab antiquo, ac in dicta via arenosa ipsi villæ adi-

tum ministrante, nautas cum navibus sæpe noveram periclitari, P.

⁴ *et*] wanting in P.

⁵ After *Westtheytfeld* insert et Ryse, P.

⁶ *et*] in diversis locis jacentes, P.

⁷ *Quæ . . . divisa*] wanting in P.

A.D. 1235 Ricardus filius Martini alteram parcelam terræ cum 2
 -1249. sellionibus, et Willelmus filius Petri de Spineto tres
 perticatas et tertiam partem unius perticatæ terræ, in
 escambium pro tanta terra, et Christiana de Rolles-
 tona unum clausum, continens in se sex selliones, in
 eadem villa, monasterio etiam nostro contulerunt;¹
 comite Willelmo de Fortibus ultimo ea omnia nobis
 confirmante. Hic autem abbas Michael concessit ad
 feodi firmam Ricardo filio Galfridi de Wythornwyk
 quatuor bovatas terræ cum duobus toftis quæ habui-
 mus in Gowsle, pro xij. denariis annuatim. De quibus
 vero tenementis in Gowsle² paulo post referetur. Quo
 tempore, comparavimus de Simone de Rupella homagium
 et servitium Gilberti de Monceaux et redditum xl. soli-
 dorum et unius partis calcarium deauratorum, vel sex
 denariorum, et unius libræ cimini, pro una carucata
 terræ in Estheytfeld. Sed tamen dictus abbas Michael
 dictos³ redditus præfato Gilberto relaxavit⁴ pro xl.
 marcis, quas idem abbas⁵ dicto Simoni reddidit. Et
 dominus Willelmus de Ruda junior, per duos annos
 antequam sæculum fugiens ad religionem convolaret,
 quinque bovatas terræ cum 2 toftis, quæ per mortem
 Simonis fratris sui junioris ei jure hereditario descen-
 debant, et tres selliones terræ apud Westheytfeld pro
 voluntate nostra muro et⁶ fossato includendos, totum
 quidem quod habuit apud Westheytfeld, monasterio
 nostro conferebat. Pro quibus terris et tenementis in
 decem marcis annuis eidem Willelmo ad totam vitam
 suam constringebamur. Sed tamen infra duos deinde
 annos ad religionem fugiens, et in noviciatu apud nos

Gowsle.

Estheytfeld.
f. 58 b.

Westheytfeld.

¹ *contulerunt*] conferebant, P.² *vero . . Gowsle*] iterum toftis
et bovatis, P.³ After *dictos* insert homagium
et; erased in P.⁴ After *relaxavit*, et confirmatio-nem dicti Symonis eum fecit habere,
erased, P.⁵ *pro . . abbas*] homagio dictæ
terræ reservato, quod pro 40 marcis
quas ceperamus, P.⁶ *et*] vel, P.

decedens, finem 'solutionis' ipsarum x. marcarum nobis imponebat;¹ Bernardo de Areyns,² reservato forinseco servitio suo, eadem tenementa³ nobis confirmante. Qui quidem Bernardus quandam particulam terræ, quam habebat in uno clauso nostro⁴ ibidem, nobis contulit.⁵ Et Ricardus filius Galfridi de Byltona de Wythornwyk, qui tenementa aliqua in dicta terra⁶ in Westheytfeld de nobis tenebat,⁷ molendinum de Westheytfeld cum situ ejusdem nobis imperpetuum renuntiavit.⁸

A.D. 1235
-1249.

XI. *De terris, tenementis et redditibus, in Rystona, Arnallia, Rowetona et Ryse.*⁹

Ipse itaque abbas Michael concessit ad feodi firman cuidam Johanni filio Matildis de Arnallia unum toftum cum crofto in Rystona, in perpetuum escambium pro tertia parte unius crofti in Arnallia; reddendo nobis octo denarios annuatim. Quod toftum idem Johannes nobis postea¹⁰ relaxabat, ut in tempore Willelmi abbatis 9 referetur. Hugo filius Richeri de Arnallia dedit nobis unam bovata[m] terræ sine tofto, quinque acras terræ arabilis, 4 acras et 8 perticatas prati, in Arnallia. Ricardus etiam filius Willelmi dedit nobis unum sellionem, 5 acras terræ arabilis, 2 acras et dimidiam prati. Et Thomas filius ejus, cum unam bovata[m] terræ ibidem in dominio et servitio possideret, dedit nobis de eadem bovata xj. acras terræ et iij. acras prati, quæ in suo dominio exstiterant;¹¹ et

¹ *imponebat*] terminabat, P.

² *Areyns*] Arreyms, P.

³ *tenementa*] ipsas terras, P.

⁴ After *nostro* insert quod habuimus, P.

⁵ *contulit*] iterum conferebat, P.

⁶ *terra*] tenementa, E.

⁷ *tenementa . . tenebat*] 4 bovatas terræ in Gousle de nobis acquirat, P.

⁸ After *renuntiavit* insert, Sed

si unquam molendinum ibidem habebamus ignoratur. Petrusque ad Fraxinum, filius Roberti de Rysa, dedit nobis 2 selliones terræ in campo orientali de Risa, abuttantes super divisam de Westheytfeld, P.

⁹ *Rowetona et Ryse*] et Rowetona, P

¹⁰ After *postea* insert imperpetuum, P.

¹¹ *exstiterant*] existebant; P.

A.D. 1235 insuper concessit nobis quicquid de servitiis residui
 -1249. dictæ bovatae terræ sibi debebatur, ut tenentes ejusdem¹ nobis essent intendentes. De quo² ergo residuo terræ unus denarius annuus nobis debebatur. Sed et Grant from the son of a bondman. magister Ricardus de Arnallia, filius Alani quondam nativi domini Petri de Falconberge, dedit nobis de feodo præscripti Hugonis xxij. acras terræ arabilis et 4 acras prati in Arnallia, reddendo dicto Hugoni tres Reclaimed by the lord of the serf. Various grants of land in Arnall. denarios annuatim. Quam terram præfatus dominus Petrus de Falconberge ut jus suum, ratione navitatis dicti magistri Ricardi, vendicavit. Sed tandem eadem tenementa nobis quieta clamavit.³ Ac etiam Edmundus, Thomas et Philippus,⁴ filii Simonis le Taliour de Arnallia, dederunt nobis unam bovataam terræ quæ fuit præfati Simonis patris eorum. Quorum homagium et servitium ipse Hugo nobis prius erogabat. At ipse Hugo filius Richeri de Arnallia⁵ confirmavit omnes donationes quæ fiebant nobis de terris de feodo suo ibidem; et servitia quæ pro ipsis terris fieri consueverant nobis remittebat, et præterea annum redditum xij. denariorum, quos pro situ grangiae nostræ ibidem ei solvere solebamus,⁶ condonavit; et dominus Willelmus de Roos capitalis dominus ipsius feodi nobis ipsas terras confirmavit. Willelmusque filius Ranulphi de Kelk dedit nobis unum toftum et unam bovataam terræ ibidem, quæ de domino Petro de Falconberge comparavit.⁷ Ricardusque de Essex et Matildis uxor ejus unum toftum cum crofto, Alanus filius Agnetis, Johannes filius Matildis et uxores eorum, aliud toftum [cum] crofto,⁸ contiguum uni clauso quod habuimus de domino Petro

¹ *ut . . . ejusdem*] wanting in P.

² *quo*] wanting in P.

³ *tandem . . . clamavit*] ipso tandem nobis de ipsa terra quietam clamanciam faciente, easdem terras usque in præsentem diem possidemus, P.

⁴ After *Philippus* insert *fratres* et, P.

⁵ *de Arnallia*] wanting in P.

⁶ *solebamus*] *debebamus*, P.

⁷ *comparavit*] *compararat*, P.

⁸ After *crofto* insert *ibidem*, P.

de Falconberge et grangiæ nostræ ex parte aquilonali, A.D. 1235 nobis insuper erogabant; liceretque nobis ipsa tofta^{-1249.} et crofta, cum altero clauso quod habuimus de dicto domino Petro, ad commodum nostrum et ad dilata-^{Enlarge-}tionem grangiæ nostræ, muro et fossato includere, ^{ment of} prout melius videremus expedire; præfato domino ^{the grange.} Petro ipsa tofta et crofta et clausuram eorum nobis ^{f. 59.} confirmante. Prædictus autem Michael abbas tradidit ad feodi firmam cuidam Simoni filio Agnetis de Arnallia aliquantas parcelas terræ ibidem, reddendo inde nobis 8 denarios annuatim. Et concessit similiter cuidam Roberto de Ruda ad feodi firmam duas acras et dimidiam terræ ibidem; reddendo inde nobis alios 8 denarios per annum. Quas 2 acras et dimidiam terræ Agnes et Juliana filiæ suæ¹ nobis quietas clamaverunt. Post hæc comparavimus de Si-^{Rowtona.} mone de Rupella præscripto, ad indumenta conventus, homagium et servitium Ricardi de Rowtona,² et redditum xl. solidorum de toto feodo de Rowtona,² videlicet de duabus carucatis terræ in Rowtona² et Arnallia. Quæ terræ postea ad manus nostras, tempore Ricardi abbatis 10, pro maxima parte³ sunt devolutæ, ut patebit inferius. Quæ quidem servitia Ricardi de Rowtona² dominus Walterus de Falconberge postea vendicavit. Sed, ad petitionem nobilium dominarum Amiciæ comitissæ Devonïæ et Isabellæ de Fortibus comitissæ Albemariæ et Devonïæ, totum jus et clamium quod in ipsis duabus carucatis terræ habuit nobis remittebat; ita plane quod nec ipse nec heredes sui, aliqua ratione, de prædictis duabus carucatis terræ cum pertinentiis suis homagium, scutagium, sectam curiæ, vel aliquod aliud servitium ad dictam terram perti- nens, vendicare possent,⁴ sive aliquam districtionem

¹ *suæ*] et heredes sui, P.

² *Rowtona*] Rutona, P.

³ *pro . . . parte*] excepta dimidia bovata terræ quam dominus Petrus de Falconberge de Matheo

filio dicti Ricardi acquisivit, totaliter, P.

⁴ After *possent* insert in futurum, P.

A.D. 1235 in prædictis terris et tenementis aut singulis eorundem
-1294. facere pro servitiis supradictis. Petrusque ad Fraxinum,
Risa. filius Roberti de Risa, dedit nobis duos selliones terræ
in campo orientali de Risa, abbuttantes super divisam
de Westheytfeld.¹

XII. *De terris, tenementis et fossatis,² in Ruda; de
venditione duorum clausorum in Newetona.³*

Rowth. Interea, Willelmus de Scrutevylla tulit breve novæ
Suit with disseisinæ⁴ versus abbatem nostrum et quosdam alios
William of super libero tenemento suo⁵ in Rowth. Qui, cum ad
Scrutevill. diem veniret, retraxit se; et ipse et plegii sui de
prosequendo in misericordia. Finem tamen pro se et
plegiis suis fecit per unam marcam, quam vicecomes
Exchanges Eboracensis recepit. Post quidem,⁶ convenit quod nos
of land concessimus eidem Willelmo omnia clausa sua et
with him. certas videlicet rodas et perticatas terræ in eisdem
clausis,⁷ et præcipue totam clausam bosci⁸ sui de Ruda,
sibi et heredibus suis, in perpetuum escambium pro
tanta certa terra vel mora integra in Rowthkerre,⁹
ut una terra æque alteri responderet in quantitate.
Willelmus etiam de Ruda præscriptus,¹⁰ qui tulit
alterum breve novæ disseisinæ,⁴ eodem modo retraxit
se ad diem¹¹ et fecit finem, atque ut supra convenit;
Conces- excepto quod nihil nobis dedit de marisco suo. Præ-
sions from fatus autem Willelmus de Scrutevylla deinde, post
William of annorum aliquod intervallum, [remisit nobis] totum
Scrutevill of right in jus et clamium quod habere potuit in toto fossato
Monk-

¹ *Petrusque . . . Westheytfeld]* wanting in P., and inserted above. See p. 33, note 8.

² *tenementis . . . fossatis]* et tenementis, P.

³ After *Newetona* insert, et genealogia Willelmi de Scrutevylla de Ruda, P.

⁴ *disseisinæ]* dissesinæ in both MS.

⁵ *suo]* wanting in P.

⁶ *Post quidem]* Postea quidem, inter eos, P.

⁷ After *clausis* insert contentas, P.

⁸ *bosci]* repeated in E.

⁹ After *Rowthkerre* insert, acram videlicet pro acra, perticatam pro perticata, P.

¹⁰ *præscriptus]* wanting in P.

¹¹ *ad diem]* wanting in P.

quod vocatur Monkdyk, nunc autem Wythdyk nun- A.D. 1235
cupatur, vel in aliqua parte ipsius aliquo modo. Quod -1249.
videlicet fossatum venit de ponte de Rowth¹ usque dyke,
in nostram abbatiam. Hoc tantummodo sibi et here- called also
dibus suis reservato, quod liceret ipsis cariare turbas Wyth-
suas per idem fossatum a clausis suis in marisco dyke,
de Rowth,¹ scilicet a clauso in clausum quam longe
protenditur terra sua ex latere ejusdem fossati; ita
tamen quod nec occasione ejusdem cariagii nec alia
de causa quicquam in eodem fossato fieret quod quoquo
modo ad nostrum damnum cederet vel detrimentum;
et, quoties nos idem fossatum mundare vellemus, liceret
nobis terram ejicere² super terram suam, ubicunque³
abbuttat super idem fossatum. Remisit etiam nobis and right
omnem actionem querelæ de terra capta ad elarga- to widen
tionem fossati nostri circa boscum nostrum de Rowth; round
et concessit nobis quod idem fossatum, cum vellemus, Routh
in circuitu ejusdem bosci, perficeremus in ipsa latitu- wood,
dine qua fuit ubi magis latum fuit:⁴ ita quod, si f. 59 b.
quid de certa terra sua ad dilatationem ejusdem fossati
acciperemus, æqualem sibi portionem de terra nostra
in certo loco restitueremus. Ac etiam quod faceremus and to
duo fossata ex utraque parte calcetæ⁵ quæ venit de make
bosco de Ruda versus abbatiam, etiam per medium ditches for
terræ suæ ibidem jacentis, quam longe extenditur ipsa the road
calceta, ad ejusdem calcetæ emendationem. Quæ qui- from
dem fossata ad gutteram juxta portam prædicti bosci Routh
nostri⁶ inciperentur, et essent communia ad defen- wood to
sionem prati et pasturæ partis utriusque. Omnesque the abbey.
querelas et controversias, usque ad idem tempus motas
a parte sua, super aliqua terra vel alia re, remittebat.
Nec tamen multo post fuerat prolongatum quin plures Subse-
quent ag-

¹ *Rowth*] Routh, P.

² *ejicere*] eicere in both MSS.

³ *ubicunque*] ubique, E.

⁴ After *fuit* insert, tempore suæ
concessionis, P.

⁵ After *calcetæ*, unum, in E.

⁶ *nostri*] de Ruda, P.

A.D. 1235 injurias per ipsum et suos perpessi sumus,¹ eo quod
 -1249. nos super quibusdam possessionibus nostris ibidem,
 gressions quas longo tempore et a jure approbato pacifice pos-
 of William sidebamus, contra justitiam spoliare præsumpserunt.
 of Scrute- Pro quo facto, secundum tenorem² privilegiorum nos-
 vill. trorum, excommunicati³ in genere in ecclesia sua
 He is ex- parochiali fuerunt denunciati;⁴ nosque iterum eos coram
 communi- præscriptis⁵ judicibus⁶ apud Staunforth fecimus evo-
 cated. cari. Et, cum dicti Willelmus et sui ad diem statu-
 tum per procuratorem legitimum comparerent, petitis
 copiis omnium edictionum et aliorum instrumentorum
 quibus in judicio contra eos uti nitebamur, de consensu partium datus est dies alius ad faciendum quod
 Agreement jus dictaret in hac parte. Sed, ante ipsum diem,
 with him. dictus dominus Willelmus de Scrutevylla et sui ad
 Newtona. unitatem concordie fuerunt revocati. Cui Willelmo
 et heredibus suis ipse abbas noster Michael dedit⁷ duo
 clausa in Est Newtona juxta Aldburghe, loco annuorum
 reddituum trium solidorum et xij. denariorum in
 Rowth;⁸ reddendo nobis annuatim unum denarium ad
 Pentecosten.⁹ Ipse autem dominus Willelmus de Scrutevylla filius fuit Alani de Scrutevylla, qui confirmavit
 nobis dimidiam carucatam terræ, quam Philippus
 capellanus de Ruda nobis dedit.¹⁰ Sed et ipse dominus
 Willelmus eandem dimidiam carucatam terræ nobis
 iterum confirmavit; et genuit filiam Emmam, quam

¹ *sumus*] fueramus, P.

² *secundum tenorem*] ex tenore, P.

³ *excommunicati*] sententia excommunicationis, P.

⁴ *fuerunt denunciati*] percellerantur, P.

⁵ *præscriptis*] wanting in P.

⁶ After *judicibus* insert, a domino papa delegatis, P.

⁷ After *dedit* insert, loco annui redditus 3 solidorum, P.

⁸ *in Est . . . Rowth*] quæ habuimus in Newtona, cum annuo reddito 12 denariorum in Ruda, P.

⁹ After *Pentecosten* insert, Sed qui fuerunt ipsi 3 solidi annui vel ipse annuus redditus 12 denariorum, vel si unquam percepimus ipsum annum redditum unius denarii de ipsis clausis in Newtona juxta Aldburgh, ad memoriam nescio revocare, P.

¹⁰ *dedit*] donavit, P.

desponsavit Johannes¹ de Roos. Quorum filius fuit Ricardus de Roos; qui genuit Johannem de Roos; qui genuit Ricardum, Johannem et Robertum, de filia domini Amandi de Ruda. Atque tempore dicti abbatis Michaelis,² per procurationem præfati Willelmi de Scrutevylla, facta est divisa inter Melsam et Rudam per liberos homines de Holdernesse.

A.D. 1235
-1249.
Family of
Roos.
Boundary
between
Meaux and
Routh.

XIII. *De aliis tenementis*³ *apud Rowth, Westheytfeld, Tunstalle, Owstwyk, et Northburtona.*⁴

Circa quod tempus,⁵ præfatus abbas Michael concessit ad feodi firmam Amando filio domini Willelmi de Ruda, de quo præfertur, unum toftum, cum ædificiis in eo constructis, contiguum manerio suo in Ruda versus occidentem, ubi nunc est pomerium suum; reddendo⁷ nobis tres solidos annuatim. Idem ergo Amandus totum jus et clamium quod poterat vindicare in homagiis, wardis, relevis, et etiam in warda castri, auxilio vicecomitis, scutagio, secta curiæ, et de⁸ omnibus aliis servitiis pertinentibus ad terras nostras⁹ et tenementa quæ in Westheytfeld, Owstwyk et Tunstalle, habebamus, nobis imperpetuum relaxabat; ita sane quod ipse et heredes sui nos de omnimodis servitiis, tam forinsecis quam aliis, tam [versus] dominos feodorum quam [versus] omnes alios, imperpetuum defensarent. Postea autem idem Amandus remisit¹⁰ nobis præfatum annum redditum trium solidorum pro præscriptis duabus bovatis terræ in Northburtona, in escambium pro ipso annuo reddito trium solidorum quem

Rowth.
Westheytfeld.
Owstwyk.
Tunstall.
Northburtona.

¹ *quam . . . Johannes*] quæ desponsata fuit Johanni, P.

² *tempore . . . Michaelis*] tunc, P.

³ *tenementis*] terris, P.

⁴ *Westheytfeld . . . Northburtona*] wanting in P.

⁵ *Circa . . . tempus*] Interea, P.

⁶ After *suum* insert, tenendum sibi et heredibus suis, P.

⁷ After *reddendo* insert inde, P.

⁸ *de*] in, P.

⁹ *nostras*] wanting in P.

¹⁰ *remisit*] remittebat, P.

A.D. 1235
-1249.

Rowth.

f. 60.

Assignment to the canons of Bridlington of a rent due from the monks of Meaux.

pro præscripto tofto¹ contiguo manerio suo in Ruda percipere solebamus; ita sane quod utraque pars alteri suum redditum condonaret. Et, dum hæc agerentur, Hugo de Wythornwyk, qui dimidiam bovata[m] terræ habuit² in Rowth, dedit eandem terram cum dimidio tofto et dimidio crofto ibidem Rogero de Eboraco, in liberum maritagium cum filia sua; reddendo sibi forinsecum servitium et sex denarios annuatim. Quæ omnia Alanus filius Walteri de Withornwyk, qui alteram medietatem ipsius bovatae tenuit,³ Henrico filio dicti Rogeri in forma prædicta⁴ confirmavit. Postea autem et ipse Alanus suam dimidiam bovata[m] terræ cum pertinentiis, et homagium et servitium dicti Henrici de sua altera⁵ medietate cum pertinentiis, et homagium et servitium Walteri de Syklynge⁶ de uno tofto cum pertinentiis in eadem villa, monasterio nostro imperpetuum erogabat; reddendo inde annuatim dominæ Agneti de Kelch et ejus heredibus forinsecum servitium et xij. denarios annuatim. Sed et ipse Henricus de Eboraco ipsam suam dimidiam bovata[m] terræ,⁷ quam de nobis tenebat, nobis imperpetuum relaxavit.⁸ Deinde per successionem Willelmus de Sunderlangwyk de Thorpia juxta Aldburghe,⁹ duos solidos annui redditus de nobis vendicans, nomine firmæ duarum bovatarum terræ quas nos, ut ipse asseruit, ex donis dictorum Alani de Wythornwyk et Henrici de Eboraco¹⁰ habebamus, et cum ipse Willelmus in duobus solidis

¹ After *tofto* insert cum ædificiis, P.

² *habuit*] habebat, P.

³ *tenuit*] terræ, E.

⁴ *tenuit . . . prædicta*] cum dimidio tofto et dimidio crofto, habebat, ipsos 6 denarios annuos et forinsecum servitium sibi et heredibus suis reservando, Henrico filio dicti Rogeri, P.

⁵ After *altera* insert ipsius bovatae, P.

⁶ *Syklynge*] Sykelynge, P.

⁷ After *terræ* insert cum pertinentiis, P.

⁸ *relaxavit*] relaxabat, P.

⁹ After *Aldburghe* insert, qui medius fuit inter nos et priorem de Brydlingtona de servitio ipsius bovatae terræ, P.

¹⁰ After *Eboraco* insert feoffatorum nostrorum, P.

annuis¹ priori et canonicis de Brydlyngtona pro dua- A.D. 1235
 bus aliis² bovatis terræ teneretur,³ de ipsis duobus^{-1249.}
 solidis annuis versus dictos priorem et canonicos cu-
 piens exonerari,⁴ nos ad solvendum⁵ ipsum annum
 redditum duorum solidorum de Rowth⁶ dictis priori
 et conventui⁷ assignavit. Compositionibus ergo inter
 nos et ipsos priorem et canonicos de Brydlyngtona,
 sigillis communibus utriusque domus consignatis, ad
 fidelem solutionem⁸ dictorum duorum solidorum annuo-
 rum in Rowth, et warantia erga dictum Willelmum
 et heredes suos, plenarie habitis in hac parte, in dictis
 2 solidis annuis præfatis priori et canonicis oneramur.⁹
 Sed qualiter, in originali nostro feoffamento, per dictos
 Alanum et Henricum ad duos solidos annuos pro 2
 bovatis terræ astricti fuimus penitus ignoratur;¹⁰ præ-
 cipue cum de dictis Alano¹¹ et Henrico¹² nisi unam
 solam bovatom terræ, de xij. denariis annuis tantum
 oneratam, receperimus,¹³ ut præfertur.

XIV. *De Hayholmo; et de terris acquisitis in
 Setona.*¹⁴

Tunc vero, cum annum redditum septem solidorum, Hayholm.
 de tenementis quæ fuerunt de feodo præposituræ Be-

¹ *et cum . . . annuis*] in quibus
 2 solidis annuis ipse Willelmus
 dictis, P.

² *duabus aliis*] illis duabus, P.

³ *teneretur*] tenebatur, P.

⁴ *versus . . . exonerari*] se ex-
 oneravit, P.

⁵ *solvendum*] persolvendum, P.

⁶ *de Rowth*] wanting in P.

⁷ After *conventui* insert, de Bryd-
 lingtona sine aliquo medio, P.

⁸ *solutionem*] persolutionem, P.

⁹ *in dictis . . . oneramur*] ipsos
 2 solidos annuos solvimus in præ-
 senti, P.

¹⁰ *per dictos . . . ignoratur*] ante
 facturam ipsarum compositionum,
 ad dictos 2 solidos annuos pro ipsis
 2 bovatis terræ constringebamur,
 per indaginem aliquam ad memo-
 riam nescio revocare, P.

¹¹ After *Alano* insert de Wythor-
 neyk, P.

¹² After *Henrico* insert de Eboraco,
 P.

¹³ *receperimus*] perceperimus, P.

¹⁴ After *Setona* insert et Erg-
 homa, P.

A.D. 1235
-1249.

Hostility
of the
provost of
Beverley.

Right of
way from
Hayholm
to Leven.

verlacensis in Beverlaco,¹ Rogerus de Cumergestona et Helwisia uxor sua nomine testamenti nobis contulissent,² ut postea, tempore ejusdem abbatis Michaelis, ubi de Beverlaco dictum est,³ referetur,⁴ et fossatum de Wythdyk a ponte de Ruda usque ad abbatiam fecissemus, per quod aquæ mariscorum adjacentium⁵ molendinis nostris monasterio⁶ ministrantes dehinc⁷ descendere potuissent, quæ per mariscum de Levena in ipsum Hullum⁸ quondam descendentes, pro parte decursus earundem naviculis in ipsum mariscum de Levena adventantibus solitæ sunt officium invectionis ministrare, Fulco de Bassett, præpositus Beverlacensis, occasione præmissorum se sentiens prægravatum, nos in quantum poterat infestare satagebat. Sed tamen postea⁹ eundem redditum septem solidorum, et injuriam ipsius fossati sibi ut dicebat illatam, nobis remisit.¹⁰ Atque concessit nobis¹¹ quod portum et semitam habere-
mus a grangia nostra de Hayholmo usque Levenam, sicut habuimus temporibus antecessorum suorum. Et, si ex alia¹² parte domus personæ de Levena porta exstructa fuerit, clavem haberemus ad aperiendum nobis et propriæ familiæ nostræ cum perinde transire necesse haberemus; atque sic viam¹³ per mediam villam de Levena usque ad ecclesiam, ac inter ecclesiam et rectoriam per semitam quandam ad hoc assignatam, equitando, pedes eundo, vel equos ducendo, usque in dominicum nostrum de Hayholmo, et e converso,¹⁴ soliti sumus exercere.

¹ After *Beverlaco*, quem; a redundancy in the revised text.

² *contulissent*] contulerunt, P.

³ *dictum est*] scribitur, P.

⁴ After *referetur* insert perquisissemus, P.

⁵ *mariscorum adjacentium*] marisci circumjacentis per abbatiam, P.

⁶ *monasterio*] wanting in P.

⁷ *dehinc*] in Hullum, P.

⁸ After *Hullum* insert, in ipsa parte, P.

⁹ After *postea* insert, saniori ductus consilio, P.

¹⁰ *remisit*] remittebat, P.

¹¹ *Atque . . . nobis*] Ita, P.

¹² *alia*] aliqua, P.

¹³ *atque . . . viam*] Aliam autem semitam ad dictam grangiam nostram de Hayholmo minime exerceremus, nisi, P.

¹⁴ *converso*] contra, P.

Quo tempore, Stephanus de Thorpia miles, de quo A.D. 1235
 præfertur, dedit nobis homagium et servitium Roberti -1249.
 de Merdale¹ et heredum suorum, et annuum redditum Setona.
 quinque solidorum de duabus bovatis terræ in Setona. Grants
 Willelmusque de Lasceles de Otringham dedit nobis from
 homagium et totum servitium Ricardi le Lorimere de various
 Setona, de omnibus terris et tenementis quæ tenebat, persons.
 tam in dominico quam in servitio, de ipso in eadem f. 60 b.
 villa. Qui quidem Ricardus dedit nobis totam terram
 illam quæ pertinebat ad tres bovatas suas in eadem,²
 inter terram nostram vocatam Fyskercroft et marram
 de Hornse, a divisa de Wathsand usque ad communem
 viam quæ venit de Hornse versus aquilonem; et in
 alio loco totam terram illam quæ pertinebat ad 7
 bovatas suas in eadem, inter divisam de Erghoma et
 terram nostram. Et Robertus filius Odonis de Setona
 dedit³ quinque acras terra in eadem. Amfridusque le
 Noble de Syglestorne dedit nobis unum toftum cum
 crofto;⁴ quæ Petrus filius dicti Roberti nobis confirmans,
 2 selliones terræ in eadem nobis insuper concedebat.
 Quæ quidem toftum et croftum cum 2 sellionibus idem
 abbas Michael cuidam Roberto filio Herberti de Sygle-
 storne ad feodi firmam pro sex denariis annuis com-
 mendabat. Et cum præfatus Petrus filius Roberti filii
 Odonis 2 bovatas terræ et 2 tofta in eadem villa pos-
 sideret, Willelmus filius Willelmi Lasceles dedit nobis
 homagium et servitium dicti Petri de eisdem; et
 omnia tenementa et servitia quæ de feodo suo in
 Setona et Otringham habebamus nobis insuper con-
 firmavit. De quibus quidem 2 bovatis terræ idem
 Petrus nobis unam contulit, sicut in tempore Willelmi
 abbatis noni postea referetur. Henricusque capellanus
 et Ricardus filius Petri Pelliperii de Setona dederunt

¹ *Merdale*] *Mardale*, P.

² After *eadem* insert, quæ terra
 jacet, P.

³ After *dedit* insert nobis, P.

⁴ After *crofto* insert, et ædificiis
 in eo sitis in eadem, P.

A.D. 1235
-1249.

Yearly
pittance.

nobis sex selliones terræ in eadem, et Clemens capellanus quandam portionem terræ ibidem, habentem 60 pedes in longitudine et 30 pedes in latitudine, ad annuam pitantiam in die Sancti Laurentii conventui faciendam; et Petrus le Barne quandam portionem terræ, 6 perticatarum in latitudine et 50 in longitudine, oneratam de xij. denariis annuatim. Quem redditum Robertus cognatus ejus nobis postea¹ remittebat. Quo tempore idem abbas noster Michael concessit ad feodi firmam Stephano de Estheytfeld, Agneti uxori suæ, et heredibus suis de ipsa Agnete legitime procreatis, unam bovata[m] terræ in Setona, quam habuimus de Willelmo de Areyns,² præter unum toftum quod dudum dicto Willelmo et heredibus suis, cum una bovata prati in Westheytfeld, ad faciendum forinsecum servitium quod pertinebat ad bovatas quas de eo habuimus in Setona, concedebamus; ut ipse Stephanus et heredes sui nobis pro prædicta bovata xl. denarios persolveret annuatim. Cujus quidem bovata[m] medietatem, cum toto prato ad ipsam bovata[m] integram pertinente, et sex acras terræ et prati, Willelmus filius dicti Stephani nobis³ relaxabat.

XV. *De terris acquisitis in Erghoma et Drynghowe.*

Erghoma.

⁴ Rumpharus de Erghoma contulit monasterio nostro unam bovata[m] de duabus bovatis terræ quas tenebat de nobis in Erghoma; et ipse de altera bovata terræ sibi remanente⁵ persolveret nobis totam annuam firmam xl. denariorum, quam de ambabus bovatis percipere solebamus; et insuper totum forinsecum et om-

¹ *postea*] imperpetuum, P.

² *Arcyns*] Arreyns.

³ After *nobis* insert iterum, P.

⁴ This passage, from *Rumpharus* to *utrasque*, is included in chapter xiv. in the Phillipps MS. In the

same MS. it had formed the beginning of a new chapter, but was subsequently erased.

⁵ *remanente*] quæ sibi remanebat, P.

nimodum aliud servitium faceret pro illa una bovata quantum pertinebat ad utrasque. ¹ Thomasque filius Gualonis dedit nobis, cum corpore suo et cum corpore Adæ fratris sui, unam carucatam terræ et duo tofta in Drynghowe, cum octo hominibus prædictam carucatam et duo tofta tenentibus, cum sequelis eorum; reddendo sibi et heredibus suis ² viij. solidos, duos denarios et obolum, annuatim. Qui etiam Thomas dedit Simoni, filio dicti Adæ fratris sui, unam bovata et duos toftos in eadem; reddendo sibi et heredibus suis per annum xvj. denarios. Quæ etiam idem Simon eadem forma nobis postmodum ³ conferebat. Ipse autem Thomas habuit tres filias, Helwisiam, Mazelinam, et Laderayn, quæ totam ipsam terram nobis ⁴ confirmabant. Præscriptis autem Helwisia et Laderayn absque liberis decedentibus, Thomas de Melsa filius domini Johannis de Melsa de Owtthorne, ⁵ dimissa ecclesia de Holaym, præfatam Mazelinam duxit in uxorem, ⁶ et genuit ex ea filios quinque, Johannem, Simonem, Petrum, Walterum et Robertum. Postea quidem idem Thomas, ⁷ penuriam patiens in Beverlaco, consilio cujusdam conversi nostri, cognati sui, dedit nobis totam terram quam cum dicta uxore sua est sortitus, et apud nos monachus, sicut et pater suus, effectus est. Postea præfatæ Mazelinæ, ipsam terram suam repetenti, totam ipsam ⁸ terram ex integro et xx. marcas ⁹ pariter reddebamus; et ¹⁰ ipsa ergo totam reliquam terram nostram ibidem confirmavit. ¹¹ Johannes

A.D. 1235
--1249.
Dryng-
how.
Uptona.

Family of
Thomas,
son of
Gualo.

He gives
his pro-
perty to
the monas-
tery, and
becomes a
monk.
f. 61.
The pro-
perty
claimed by
his
daughter

¹ The whole narrative, from *Thomasque filius* to the end of the chapter, forms part of chapter xvi. of the Phillipps MS.

² After *nobis* insert pro omnibus servitiis, P.

³ *postmodum*] imperpetuum, P.

⁴ After *nobis* insert imperpetuum, P.

⁵ After *Owtthorne* insert, qui apud nos factus novicius obiit, P.

⁶ *duxit in uxorem*] desponsavit, P.

⁷ After *Thomas* insert tempore guerræ, P.

⁸ *ipsam*] suam, P.

⁹ *et . . . marcas*] cum 20 mar-
cis, P.

¹⁰ *et*] wanting in P.

¹¹ *confirmavit*] confirmante, P.

A.D. 1235
-1249.
Subse-
quent his-
tory of it.

vero prædictus, primogenitus ipsorum Thomæ et Mazelinæ, genuit duas filias, Mazelinam et Matildam. Quo in fata decedente, dominus Johannes Baro de Graystok,¹ capitalis dominus terrarum et tenementorum quæ fuerunt ipsius Johannis in² Ulramo, eadem terras et tenementa³ post mortem ejusdem Johannis, nomine custodiae, ratione minoris ætatis dictarum Mazelinæ et Matildis, filiarum et heredum dicti Johannis, in manum suam seisivit, pro eo quod de dictis terris et tenementis homagium et fidelitatem et alia forinseca servitia vendicavit. Postea quidem ipse Johannes Baro de Graystok, jure possessionis ipsarum Mazelinæ et Matildis evidentius cognito, concedebat quod ipsæ Mazelina et Matildis, heredes et assignati sui, tenerent omnia prædicta terras et tenementa in Drynghowe et Ulram, cum suis pertinentiis, de ipso⁴ et heredibus suis imperpetuum, per liberum servitium undecim solidorum et decem denariorum annuorum⁵ tantum, pro omni sæculari servitio sibi et heredibus suis pertinente. Quarum hereditas ratione ipsarum duarum sororum pariter heredum est divisa. Quarum alterius heres per successionem, seu assignatus, Robertus Tothe de Kylloma, quatuor solidatas, 9 denariatas et unam quadrantatam, redditus, medietatem videlicet totius redditus de præscriptis 4 toftis et 9 bovatis terræ exeuntis, remittebat; ut postea referetur tempore domini Adæ abbatis 14. Alterius vero sororis heres fuit Johannes de Pawle de Drynghowe; qui quicquid habuit in dictis villis, cum redditibus et servitiis libere tenentium, cuidam heredi dicti domini Johannis baronis de Graystok, capitali domino suo, vendebat. Cui etiam residuos 4 solidos, 9 denarios et quadrantem, redditus⁶ solvimus annuatim. Thomas itaque filius Nicholai de

¹ *Graystok*] Craystock in E.

² After *in* insert Drynghow et, P.

³ *eadem . . . tenementa*] ipsa, P.

⁴ *ipso*] se, P.

⁵ *annuorum*] wanting in P.

⁶ *redditus*] wanting in P.

Beforth dedit nobis dimidiam acram et 4 perticatas terræ ibidem; deditque Gerardo de Brunby unum clausum in eadem, quod idem¹ Gerardus nobis postea dedit.² A.D. 1235
-1249.

XVI.³ *De inceptione grangie de Croo; et tenementis in Beforth; et de vexatione pro decimis fœni et molendinorum de Beforth.*⁴

Petrusque filius Thomæ de Greynesby dedit nobis de capitali clauso suo in Beforth, ex parte orientali, scilicet parte⁵ ipsius clausi juxta clausum nostrum, xxiiij. perticatas in longitudine et 4 perticatas in latitudine, ab aquilonali parte clausi usque ad ductum aquæ molendini, muro et fossato includendas; et ut faceremus unum pontem ultra dictum ductum aquæ, quantæ latitudinis vellemus, ad omnia necessaria nostra agenda, ducenda et portanda, nobis insuper concedebat, salvo cursu aquæ dicti molendini. Qui etiam Petrus dedit residuum dicti clausi sui, cum dicto molendino aquatico et alio molendino ventricio, domino Willelmo de Fortibus, secundo comiti Albemariæ. Quod quidem clausum Baronia vocabatur.⁶ Quod etiam, cum molendinis præfatis, Rogerus de Greynesby, avus ipsius Petri, retinebat in manu sua, ad faciendum servitium quod de duabus carucatis terræ⁷ de feodo suo in Beforth debebatur, ut præfertur. At ipse Willelmus de Fortibus comes Albemariæ, ante transfretationem suam Ierosolymam, dedit nobis præscriptum clausum cum ipsis duobus molendinis, ad annuam pitantiam conventui faciendam. Ipsum vero clausum, Croo.
Dryng-
how.
Beforth.

The close
in Beforth
called the
Barony.

¹ *idem*] ipse, P.

² *dedit*] concedebat, P.

³ Chapter xv. in P., and following the chapter numbered xiv. in the Egerton MS.

⁴ *et de vexatione . . . Beforth*] wanting in P.

⁵ *parte*] wanting in P.

⁶ After *vocabatur*, Quæ clausum et molendinum idem Willelmus comes, erased, P.

⁷ *duabus carucatis terræ*] una carucata et dimidia, P.

A.D. 1235
-1249.

Croo
Grange.

f. 61 b.

Originally
well shel-
tered by
trees.

Now
entirely
exposed.

The trees
removed
by a tenant,

quo[d] dicitur Baronia, in Beforth, ab ejus parte orientali versus¹ Drynghowe consistit. Cui cum aliud clausum² in³ Drynghowe contiguum haberemus, ⁴ ex utrisque grangiam unam feceramus. Sed in dicta grangia, in territorio videlicet de Drynghow, ædificia construentes, dictum clausum de Beforth, in eadem videlicet grangia, ad pratum deputavimus observari. Atque dictæ grangiæ nomen, videlicet de Croo, imponentes, assignavimus ad ejus dominicum et culturas sex bovatas terræ in Drynghowe et quatuor bovatas terræ in Beforth, ut ibidem commorantes in utroque territorio de Beforth et Drynghowe communam pasturæ liberius valerent exercere.⁴ Circa quam grangiam arbores plures, quercus, fraxinus, et aliæ, densæ et altæ, fuerunt plantatæ ab antiquo; ita ut præ arboribus⁵ domus infra dictam grangiam constructæ⁶ non, nisi de prope, poterant contemplari. Nunc autem dictæ domus a longe spectantibus per 3 seu 4 miliaria, ventis et turbinibus expositæ, absque umbraculo arboris alicujus apparent manifestæ. Et hac causa. Cum⁷ quidam nativus noster de genere Ricardi de Aldwyn de Drynghowe, quem cum sequelis

¹ *quod . . . versus*] a parte orientali de Beforth versus Uptonam et, P.

² After *clausum* insert, et parcelam ipsius clausi ex dono Petri de Greynesby, ut præfertur, P.

³ After *in* insert territorio de, P.

⁴ *ex utrisque . . . exercere*] et in ipso clauso de Drynghow horreum, bercharia, et alia officina construerentur inter ipsa 2 clausa, in clauso videlicet de Drynghow et in parcella alterius clausi quam de dono Petri de Greynesby habebamus, ut præfertur, in utroque dominio de Beforth et Drynghowe domum principalem, stabulum et locum pecoribus congruum, erigi

feceramus. Sicque quod dicta grangia in utroque dominio et in parochiis de Beforth et de Skypse fuerat situata; cui nomen Croo dedera-
ramus. Et decem bovatae terræ in utroque territorio de Beforth et Drynghowe adjectæ fuerunt, ut ibidem commorantes utramque sibi matricem ecclesiam de Beforth et Skypse, et communam pasturæ utriusque domini de Beforth et Drynghow, pro libitu possent vendicare, P.

⁵ *arboribus*] densitate arborum, P.

⁶ *constructæ*] situatæ, P.

⁷ After *Cum* insert autem ibidem, P.

et catallis Thomas filius Gualonis de Drynghowe nobis A.D. 1235
concedebat, in dicta grangia de Croo¹ moraretur, et -1249.
a crocitate corvorum arbores ipsas frequentantium, to get rid
ut asseruit² fuisset inquietatus, dominum nostrum ab of the
batem successorem quendam dicti Michaelis³ adiens, crows.
querelam super hujusmodi⁴ clamore corvorum expone-
bat, licentiam quærens ab abbate, ut hujusmodi in-
faustum corvorum clamorem arte aliqua repellere pos-
set ut optabat, frequentius recitans, "Ne amplius,"
inquit, "eorum clamorem audiamus." Qui ergo, ac-
cepta licentia, ad dictam grangiam remeavit, et uni-
versas arbores cujuscunque generis ibidem crescentes
radicitus abscidebat, et ne unam quidam earum super-
stitem dereliquit. Atque sic dicta grangia absque
umbraculo arborum quarumcunque usque in hodiernum⁵
remanet desolata. Ipsum autem molendinum aquati-
cum ab australi parte dictæ grangiæ fuerat situatum, Decay of
cui seuera quædam descendens⁶ de Dodyngtona⁷ usum the water-
aquarum ministrabat. Et quia tempore æstivo decur- mill in
sus aquæ per dictam seweram ad dictum molendinum Dryng-
non solet dirivari,⁸ dictum molendinum decasum how.
patiens a nullo prorsus meruit relevari. Apud cujus
situm molendini⁹ introitus in ipsam grangiam a
parte patet australi,¹⁰ stagno ipsius molendini ab ori-
entali parte ipsius introitus apparente. Et molen-
dinum prædictum ventricium¹¹ de territorio¹² de

¹ After *Croo* insert, per nostram assignationem, P.

² *asseruit*] asserebat, P.

³ *abbatem . . . Michaelis*] wanting in P.

⁴ *hujusmodi*] wanting in P.

⁵ After *hodiernum* insert, ut cernitur, P.

⁶ *descendens*] inter Beforth et Uptonam per villam, P.

⁷ After *Dodyngtona* insert, et ab aliis partibus, P.

⁸ After *dirivari* insert, et tempore hyemali aquæ, ut ab antiquo, exuberari non frequentant, P.

⁹ *molendini*] wanting in P.

¹⁰ *a parte and australi*] wanting in P.

¹¹ After *ventricium* insert, post processum temporis, P.

¹² After *territorio* insert, et parochia, P.

A.D. 1235 Beforth in Drynghowe translatum est,¹ sicut in tem-
 -1249. pore domini Willelmi abbatis 18 postea referetur.

Beforth. Thomas itaque filius Everardi de Whytyk, militis,
 unum toftum in Beforth quod de nobis tenuit in feodo
 nobis² relaxavit. Et Walterus filius Seloff de Be-
 Support of forth dedit nobis, ad eleemosynam portæ sustentan-
 alms at the gate. dam, aliud toftum in eadem. Ipseque abbas Michael
 tradidit ad feodi firmam Gerardo de Brunby præ-
 scripto³ unum toftum ibidem; reddendo nobis annua-
 Tithe suit tim dimidiam libram albi incensi. ⁴Quo tempore,
 with the Petrus de Nevell, rector ecclesiæ de Beforth, nos
 rector of Beforth. injustis et indebitis ad forum vocationibus super pra-
 torum ac molendinorum nostrorum decimis ibidem
 nimium infestabat; nosque insuper de fœno ibidem⁵
 ratione exactionis decimæ suæ manu violenta spoliavit.
 Quapropter coram præscriptis legatis domini papæ
 apud Staunforth cum lis mota fuisset, restituto fœno
 spoliato,⁶ remissaque petitione quæ dicto rectori super
 decimis fœni et molendinorum⁷ competebat, remissis
 quoque damnis et injuriis quibus nos⁸ affectos esse
 mutuo proponebamus, mutuo renuntiavimus impetratis
 et impetrandis et omni juris auxilio canonici et civilis,
 et præcipue regiæ prohibitioni. Idem rector, inter-
 veniente corporali sacramento, promittebat quod nun-
 quam quod nostrorum posset derogare privilegiis, vel
 in domus nostræ dispendium seu injuriam cederet,

¹ *in Drynghowe translatum est*] in territorium de Drynghowe et parochiam de Skypse, occasione melioris situs ipsius molendini et proventus decimæ ipsius ad ecclesiam nostram de Skypse pertinentis, fuit translatum, P.

² After *nobis* insert imperpetuum, P.

³ *præscripto*] wanting in P.

⁴ The commencement of Chapter

XVI. in the Phillipps MS., having for title, De vexatione nostra pro decimis fœni et molendini in Beforth; et de terris acquisitis in Drynghow et Uptonæ.

⁵ *ibidem*] in dictis pratis, P.

⁶ *spoliato*] quo dictus rector nos spoliavit, P.

⁷ After *molendinorum* insert sibi, P.

⁸ After *nos* insert, et ipse, P.

aliquo casu vel modo nisi tantum ad sui juris defensionem, aliquid imposterum attemptaret. A.D. 1235
-1249.

XVII.¹ *De molendino de Hesella; de decimis de Cotyngham; de terris, tenementis et redditibus, in Beverlaco, Raventhorpia, Northburtona, Newtona, et Lokynghona.*

Dominus Willelmus de Suttona, miles, dedit nobis f. 62.
sedem molendini sui de Hesella, quod quondam fuit Hesell.
Roberti de Hesella, cum toto le Fleet, ad levandum Grant of
molendinum, ubicunque vellemus, in eodem Fleet; et the mill,
et usum aquæ ad idem molendinum et ad alios usus nos- as pro-
tros, cum clauso ad eundem; in augmentum unius vision for
monachi ad numerum quinquaginta unius monachorum,² an addi-
nostro monasterio conferebat. Pro quo quidem situ tional
molendini dedimus præfato Willelmo centum solidos, monk.
in vita sua tantum, annuatim. Sed qualiter ipse situs
molendini fuit alienatus, vel quid de dicto molendino
acciderat, vel si numerus conventus ultra l*j.* monachos
propter dictum molendinum augebatur, penitus ignora-
tur.³ Interea Osmundus, rector ecclesiæ de Cotyngham, Cotyngham.
de decimis fœni infra eandem parochiam contra tenorem Tithe suit.
privilegiorum nostrorum nos violenter spoliavit. Qua-
propter, dictum Osmundum coram præscriptis iudicibus⁴
apud Staunforth in causam trahebamus. Ubi demum
inter partes lis amicabiliter conquievit; ita ut, restituto

¹ Numbered Chapter XVI., by repetition, in P.; and following there Chapter XV. of Egerton MS.

² *monachorum*] wanting in P.

³ *vel quid . . . ignoratur*] vel si ipsum molendinum fuerat situatum et ob nostram desidiam jus nostrum in eo deperierat, penitus ignoratur. De numero autem illo 51 monachorum, utrum tunc temporis fuerunt 51 monachi, vel 51 monachi fuerit

numerus taxatus monachorum nostri monasterii, vel qua intentione præscriptum molendinum tali modo nobis fuerat attributum, adhuc ignoratur. Tamen, ut præfertur, aliquantæ terræ in Holutona nostro monasterio ad sustentationem unius monachi ultra 50 collatæ fuerunt. P.

⁴ *judicibus*] legatis domini papæ, P.

A.D. 1235
-1249.

Beverla-
cum.

Raven-
thorpia.

North-
burtona.

fœno, de quo quæstio movebatur, præfatus Osmundus remisit petitionem super decimis fœni memorati,¹ et, interveniente corporali sacramento, promisit² quod nunquam derogare privilegiis nostris in nostræ domus dispendium attemperaret. Alanus autem de Northdaltona dedit nobis unam placeam ædificatam in Beverlaco, quam Willelmus abbas 9 ad feodi firmam cuidam postea conferebat. Rogerusque de Comergestona et Helwisia uxor sua contulerunt nobis nomine legati septem solidos annui redditus ibidem. De quo redditu præpositus Beverlacensis qui tunc fuit nos nimium prægravabat. Sed postea eundem redditum nobis imperpetuum remisit;³ sicut in tempore hujus abbatis, ubi de Hayholmo scribitur, est relatum. Ad quos⁴ tamen ipse redditus devenerat ignoratur. Et abbas de Sallay vendidit nobis dimidiam carucatam terræ cum capitali mesuagio et toftis in Raventhorpia, et duo tofta in Northburtona. Sed ad quos illa tofta de Northburtona devenerunt ignoratur. Interea, cum dimidiam carucatam terræ in Northburtona teneremus, et de certis firmis pro dicta terra⁵ respondere cogeremur, abbas ipse Michael, ne ulterius de dictis firmis satisfacere⁶ teneremur, antequam tres solidos de duabus bovatis ipsius dimidiæ carucatæ de domino Amando de Rowth perquisisset, ut præfertur,⁷ easdem terras⁸ Hugoni filio Thomæ burgensis de Beverlaco,⁹ et heredibus suis, pro dimidia marca annua concedebat. Postea autem, redditus ipse¹⁰ ad x. solidos augmentabatur,¹¹ ut pate-

¹ After *memorati* insert, quæ de jure communi infra parochiam suam ei competebant, P.

² *promisit*] promittebat, P.

³ *remisit*] remittebat, P.

⁴ *quos*] cujus manus, P.

⁵ *pro . . . terra*] tribus diversis dominis terræ illius, P.

⁶ *de . . . satisfacere*] tantis dominis respondere, P.

⁷ *antequam . . . præfertur*] wanting in P.

⁸ After *terras*, dedit, in E.

⁹ *Hugoni . . . Beverlaco*] cuidam de Northburtona, P.

¹⁰ *Postea . . . ipse*] Qui annuus redditus dimidiæ marcæ, P.

¹¹ *augmentabatur*] annuos redigebatur, P.

bit tempore Ricardi abbatis 10. Ipse quoque abbas Michael tradidit ad feodi firmam cuidam Roberto filio Thomæ de Ettona de Skyrena¹ dimidiam carucatam terræ, cum medietate capitalis mesuagii in Newtona juxta Gerthomam,² ut ipse Robertus duos solidos et sex denarios nobis redderet annuatim, per quos³ dictas terras erga dominos feodi acquietaremus. Postea autem Jordanus de Buggthorpia tantam firmam quam ei pro dicta terra reddere tenebamur nobis relaxavit. Ipso tempore, Walterus de Mathome dedit nobis annuum redditum duorum solidorum de uno molendino ventricio in Lokyngtona. Sed quo redditus ille devenit ignoratur. Sicque Galfridus de Argenters dedit nobis cum corpore suo homagium et servitium Danielis de Lokyngtona, et annuum redditum duorum denariorum de quatuor toftis in eadem, et homagium et servitium Ernaldi filii Jacobi de Lokyngtona et heredum suorum de una bovata terræ cum uno tofto in Lokyngtona, et annuum⁴ redditum 4 denariorum et dimidiam libram incensi ad festum Sancti Laurentii; ita tamen quod ipsum incensum redderemus caritative 'ecclesiæ' de Lokyngtona. Simonque filius Reginaldi de Ettona dedit nobis unam bovatom terræ cum uno tofto in eadem villa, quæ Isabella, feoffatrix dicti Simonis, et dominus Petrus de Malolacu nobis confirmarunt. Sed nos eandem terram⁵ Thomæ filio Jacobi de Lokyngtona et heredibus suis ad feodi firmam pro xii. solidis annuis et homagio tradebamus.

A.D. 1235
-1249.
Newtona.

Lokyng-
tona.

XVIII.⁶ *De terris de Nessyngwyk et⁷ Skyrena.* f. 62 b.

Willelmus de Bassett dedit nobis unam bovatom Nessyng- terræ cum toftis in Nessyngwyk, quæ emit de⁸ do- wyk.

¹ *de Skyrena*] wanting in P.

² After *Gerthomam* insert ita, P.

³ *quos*] quod, in E.

⁴ *annuum*] wanting in P.

⁵ After *terram* insert cuidam, P.

⁶ Numbered Chapter XVII. in P.

⁷ After *et* insert de, P.

⁸ After *de* insert quodam, P.

A.D. 1235
-1249.

Skyrena.
Lands
claimed by
Thomas of
Etton.

Agreement
with him.

mino Roberto de Butterwyk¹ milite, ita ut ei redderet septem denarios et unam libram piperis annuatim.² Nam idem³ Robertus de Butterwyk¹ prius emit eandem terram de Ricardo de Barvylla de Buttyrwyk milite, idem sibi servitium faciendo. Qui Ricardus eandem libram piperis annuam nobis relaxavit.⁴ At ipsa bovata terræ cum pertinentiis tempore Roberti abbatis II fuit alienata, ut patebit inferius.⁵ Interea, Robertus filius et heres Thomæ de Ettona junioris vendicabat⁶ duas carucatas et octo tofta 'in Skyrena'⁷ de Johanne filio et herede Willelmi filii Thomæ de Ettōna senioris; quæ ipse Thomas senior præfato Willelmo et heredibus suis concedebat.⁸ Quapropter, ipse Johannes abbatem nostrum de ipsis duabus carucatis et 8 toftis, tanquam assignatum veri heredis in dominio de Skyrena, qui ei dicta tenementa warrantizare deberet, in curia domini regis ad warrantiam evocavit.⁹ Postea vero¹⁰ idem Robertus remisit pro se et heredibus suis monasterio nostro et præfato Johanni quicquid vendicavit in præfatis octo toftis et sex bovatis terræ de illis 2 carucatis terræ, ratificans insuper totum quod tunc in villis de Skyrena, Hotona et Crauncewyk, habebamus; salvo ipsi Roberto et heredibus suis clamio suo in residuis decem bovatis terræ, de quibus idem Johannes tenebat 8 bovatas et nos 2 bovatas terræ,¹¹ ex dono Willelmi de Skyrena, patris præfati Johannis. Pro qua quidem remissione,¹²

¹ *Butterwyk*] Buttyrwyk, P.

² After *annuatim* insert, de qua firma nos in eadem donatione fuimus onerati, P.

³ *idem*] ipse dominus, P.

⁴ *relaxavit*] relaxabat, P.

⁵ After *inferius*, Idem etiam Ricardus de Barvylla dedit nobis totum jus suum,—erased, P.

⁶ After *vendicabat* insert præfatas, P.

⁷ 'in Skyrena'] wanting in P.

⁸ *concedebat*] erogabat, P.

⁹ After *evocavit* insert, ubi per tempus aliquod placitatum est inter eos, P.

¹⁰ *vero*] apud Eboracum, P.

¹¹ *terræ*] wanting in P.

¹² After *remissione* insert, et quieta-clamatione, P.

abbas noster, 'in' præfatis octo toftis et sex bovatis jam certus¹ 'aliquod proficuum' adipisci,² dimidiam carucam terræ,³ cum medietate capitalis mesuagii in Newtona juxta Gerthomam præscriptam,⁴ præfato Roberto et heredibus suis pro xxx.⁵ denariis annuis dedit, ut præfertur.⁶ Dictus tamen abbas noster dicto Johanni præfata 8 tofta et 6 bovatas terræ relaxabat. Quapropter ipse Johannes quinque acras terræ, homagium et servitium suum et heredum suorum, et annuam firmam x. solidorum de prænominatis 6 bovatis et 8 toftis, nobis dedit.⁷ Post sex autem deinde annos, iterum placitatum fuit apud Eboracum inter præfatos Robertum et⁸ abbatem nostrum atque Johannem de Skyrena prædictum super memoratis x. bovatis terræ.⁹ Ubi dictus Robertus, acceptis sex marcis de præfato Johanne, dictas x. bovatas¹⁰ nobis et dicto Johanni relaxavit. Et in dicta curia idem Johannes faciebat abbati nostro homagium pro 8 bovatis ipsarum x. bovatarum.¹¹ De quibus terris ipse Johannes duas bovatas, 68 acras et alias particulas terræ, nobis vendidit,¹² pro pecunia per quam eum erga Judæos acquie- tabamus. De reliquis autem terris ejusdem tempore Willelmi abbatis 9 postea referetur. Robertus etiam Thomæ et Roberti de Northorpia, quæ pater suus Thomas de Ettona senior¹⁴ ei prius concedebat. Henricus itaque frater suus vendidit nobis unam bovatom

A.D. 1235
-1249.Renewal of
litigation,
and final
agreement.Grants in
Northorpe.¹ *jam certus*] sperans, P.² *adipisci*] acceptare, P.³ After *terræ* insert, cum pertinentiis, P.⁴ *præscriptam*] wanting in P.⁵ *xxx.*] 2 solidis et 6, P.⁶ After *præfertur* insert, In qua curia, P.⁷ *dedit*] imperpetuum concessit persolvendum, P.⁸ *et*] wanting in P.⁹ *super . . . terræ*] wanting in P.¹⁰ After *bovatas* insert, quas nos et ipse Johannes tenebamus, P.¹¹ The words in this sentence transposed in P.¹² *vendidit*] vendebat, P.¹³ *præscriptus*] præfatus, filius Thomæ de Ettona senioris, P.¹⁴ *Thomas . . . senior*] wanting in P.

A.D. 1235, terræ et duos toftos in eadem villa. Quam bovata¹
-1249. abbas ipse Michael ad feodi firman, pro uno denario
annuo, Alano Stabulario dedit imperpetuum.

XIX.² *De terris, tenementis et redditibus, in Hotona³
Crauncewyk; de terris nostris de feodo præposi-
turæ⁴ Beverlaci ibidem; de inceptione grangia-
rum⁵ de Crauncewyk et Daltona; et de alienatione
terrarum in Colloma.*

Hotona.
Craunce-
wyk.

f. 63.

Light for
private
masses.
Close of
South
Naventoft.

Arnaldus Hobelle et Henricus Taliour contulerunt nobis totum mariscum suum in Osmondroft, quantum pertinebat ad 4 bovatas suas in Hotona; et de ipsis 4 bovatis nobis octo denarios annuos imperpetuum concedebant. Et dictus Henricus Taliour dedit nobis homagium et servitium duorum toftorum et annum redditum xij. denariorum, de ipsis toftis quæ Marjoria et Isodia⁶ filiæ suæ tenuerunt in Crauncewyk, et mediam partem unius tofti et tres acras terræ in Hotona. Quæ duo priora⁷ tofta ipsæ Marjoria et Isolda⁸ nobis postea contulerunt. Robertus itaque de Croom vendidit⁹ illam bovata¹⁰ terræ et duo tofta, quæ tenebat de nobis in Hotona et Crauncewyk, Willelmo filio Lamberti de Ettona; quæ idem Willelmus contulit nobis ad luminare privatarum missarum. Tunc Willelmus clericus, filius Adæ de Naventoft, apud nos factus monachus, dedit nobis duas partes clausi de Suth¹¹ Naventoft in Crauncewyk. Walterusque de Cattyngwyk dedit nobis unum toftum ibidem. Et Willelmus filius Rocæ de Naventoft dedit nobis homa-

¹ After *bovata* insert *terræ*, P.
² XIX.] numbered chapter XVIII. in P.
³ After *Hotona* insert *et*, P.
⁴ *præposituræ*] *præpositi*, P.
⁵ *inceptione grangiarum*] *grangiis*, P.

⁶ *Isodia*] *Ysoldia*, P.
⁷ *priora*] *prima*, P.
⁸ *Isolda*] *Ysoldia*, P.
⁹ *vendidit*] *vendebat*, P.
¹⁰ After *Crauncewyk* insert *cuidam*, P.
¹¹ *Suth*] *South*, P.

gium et servitium de tribus toftis in eadem. Præ- A.D. 1235
scriptus itaque Ricardus de Barvylla dedit nobis totum -1249.
jus et clamium de duabus bovatis terræ in Craunce- Various
wyk, quas Hugo Camerarius Roberto de Barvylla pro grants in
homagio et servitio suo prius concedebat. Willelmus Hoton and
de Skyrena senescallus xij. acras terræ, et homagium Craunce-
et servitium Raginaldi de Northorpia de Skyrena et wick.
Roberti de Spayn, de 2 bovatis terræ cum 2 toftis in
Hotona et Crauncewyk, nobis concessit.¹ Quæ 2
tofta et 2 bovatas terræ iidem Raginaldus et Robertus
nobis² contulerunt; quæ et de feodo de Stutevylla
exstiterunt.³ Ipse itaque Willelmus contulit nobis
annuum redditum xiiij. solidorum, de uno tofto et crofto
quod canonici de Wattona tenent de feodo nostro in
Crauncewyk. Quod videlicet toftum in plures toftos⁴
modo dividitur. Et Stephanus de Crauncewyk, bur-
gensis Beverlacensis, dedit nobis tres toftos cum 3
croftis in Crauncewyk, cum hominibus qui ea tenue-
runt,⁵ et catallis eorum. Dedit etiam nobis, cum cor-
pore suo, homagium et servitium Alani filii Durandi,
et annum redditum trium solidorum de duabus bo-
vatis terræ in Hotona et Crauncewyk. Cujus Alani
filius, Ricardus nomine, ipsas duas bovatas terræ mo-
nasterio nostro conferebat. Ipseque Stephanus dedit
nobis in præfatis villis alias parcelas terrarum, et
præcipue de feodo Sancti Johannis,⁶ ut nos redderemus
Adæ le Frankeleyn,⁷ qui fuit feoffator ipsius Stephani
et medius inter ipsum Stephanum et præpositum
Beverlacensem, sexdecim denarios pro omni servitio
annuatim. Quos quidem 16 denarios annuos dictus Rent and
Adam præposito Beverlacensi, cum secta ad curiam suit in the
court of

¹ *concessit*] concesserunt in E.; de quolibet eorum percipimus 2 soli-
erogabat in P. dos annuatim. P.

² After *nobis* insert postea, P.

³ *quæ . . . exstiterunt*] wanting
in P.

⁴ *plures toftos*] 7 tofta. Unde

⁵ *tenuerunt*] tenebant, P.

⁶ *et . . . Johannis*] an inter-
lineation in P.

⁷ *Frankeleyn*] Fraunkeleyn, P.

A.D. 1235
-1249.
the provost
of Bever-
ley.

ejus Beverlacensem, reddere solebat. Cum autem Adam ipse defecisset, et Petrus Faber, qui Matildem filiam et heredem ipsius Adæ acceperat¹ in uxorem, inter nos et præpositum Beverlacensem pro dicta terra medius exstitisset, et medius esse paulatim recusasset, atque idem² præpositus Beverlacensis ipsos xvi. denarios et sectam ad curiam suam Beverlacensem nihilominus³ exegisset, propter crebras distractiones et gravamina quæ hac causa nobis emergerunt, Ricardus abbas noster decimus postea dedit⁴ præfato Petro Fabro et heredibus suis unam acram terræ in⁵ eodem feodo, ut ipse Petrus eosdem xvi. denarios annuos præposito Beverlacensi solveret, et sectam ad curiam ejus Beverlacensem faceret, sicut idem Petrus fecit prius,⁶ et sicut præscriptus Adam⁷ facere consuevit. Quapropter idem Petrus omnes terras quas de feodo ipso Sancti Johannis⁸ et de feodo Adæ le Frankeleyn⁹ in Hotona et Crauncewyk tenemus, de secta curiæ et de omnibus aliis servitiis, tam contra præpositos Beverlacenses quam contra alios, nobis concessit imperpetuum esse quietas. Atque sic præfatus Petrus et heredes sui per præpositos Beverlacenses, qui pro temporibus fuerunt, in exhibitione servitiorum præmissorum admissi fuerunt.¹⁰ Cum autem, tempore successivo, heres quidam¹¹ præfati Petri forisfacturam 'feloniæ'¹² incurrisset, in carcerem trusus ibidem vitam finivit. Quapropter præpositus Beverlacensis, qui tunc fuit,¹³ omnes terras ejusdem forisfactoris de feodo suo¹⁴ in Hotona et Crauncewyk sicut escaetam suam seisivit, et eas penes

¹ *acceperat*] dederat, P.

² *idem*] ideo, P.

³ *nihilominus*] wanting in P.

⁴ *Ricardus . . . dedit*] dedimus,

P.

⁵ *in*] de, P.

⁶ *prius*] wanting in P.

⁷ After *Adam* insert, cujus filiam ipse Petrus duxerat in uxorem, P.

⁸ *Sancti Johannis*] wanting in P.

⁹ *Frankeleyn*] Fraunkeleyn, P.

¹⁰ *Atque sic . . . fuerunt*] wanting in P.

¹¹ *quidam*] wanting in P.

¹² 'feloniæ'] wanting in P.

¹³ *qui . . . fuit*] wanting in P.

¹⁴ *ejusdem . . . suo*] wanting in P.

se retinere decrevit, ut fecit. Atque sic, ob acceptio-
nem dictæ acræ terræ, de xvi. denariis annuis et secta
curiæ oneratae, in manus præpositi qui tunc fuit, et
detentionem ejusdem acræ terræ per successores suos,
servitia ipsa xvi. denariorum redditus et sectæ curiæ
per nos totaliter cessaverunt, nec de reliquis terris nos-
tris ibidem imposterum exacta fuerunt.¹ Tempore autem
hujus abbatis Michaelis² grangia nostra de Crauncewyk
incepta est, et grangia nostra de Daltona tunc similiter
stabilita. Hujus etiam abbatis tempore, dominus Tho-
mas filius Petri de Colloma, de quo duæ bovatae terræ³
nostræ in Colloma tenebantur, ipsas duas bovatas terræ,
ut jus suum, vendicabat. Unde habita inter ipsum et
nos conventionem, ipsas duas bovatas terræ sibi et here-
dibus suis relaxabamus.

A.D. 1235
-1249.

Craunce-
wick and
Dalton
granges.
Daltona.

Colloma.
f. 63 b.

XX.⁴ *De cantaria in capella de bosco; de redditibus
in Ake;⁵ de molendinis de Lokyngtona et Byrd-
sall; et de terris et tenementis in Wharroma,⁶
Eboraco, et in villis Sancti Botulphi et Grymesby.*

Interea vero, mortua est domina⁷ Isabella de Thorn-
ham,⁸ uxor domini Petri de Malolacu primi, quæ lega-
vit corpus suum ad sepeliendum in monasterio nostro;
et, dispositis aliunde rebus suis,⁹ si quid¹⁰ foret facien-
dum pro anima sua monasterio nostro totum reliquit
dispositioni¹¹ dicti domini Petri de Malolacu viri¹² sui
et aliorum¹³ coexecutorum suorum, quorum unus fuit
præfatus Michael abbas, cognatus ipsius Isabellæ, prout

Isabella de
Thornham,
wife of
Sir Peter
Mauley.

¹ *et eas exacta fuerunt]* wanting in P.

² *Tempore . . . Michaelis]* Tunc quoque, P.

³ *terræ]* wanting in P.

⁴ *XX.]* numbered chapter XIX. in P.

⁵ After *Ake* insert, de terris in Wharroma, P.

⁶ After *Wharroma* insert in, P.

⁷ *domina]* wanting in P.

⁸ *Thornham]* Turnham, P.

⁹ *dispositis suis]* wanting in P.

¹⁰ After *quid* insert aliud, P.

¹¹ After *dispositioni* insert, et voluntati, P.

¹² *vir]* primi domini, P.

¹³ *aliorum]* wanting in P.

A.D. 1235 magis viderant expedire. Unde dictus dominus Petrus,
 -1249. pro anima dictæ Isabellæ cantariam apud nos decer-
 The chapel nens stabilire,¹ construxit suis propriis custibus et
 in the wood expensis et dedicari fecit capellam in bosco prope
 founded by monasterium, in honore Beatæ Mariæ Virginis;² et,
 Sir Peter Mauley. post septennium ab obitu præfatæ Isabellæ in capitulo
 Other grants by nostro sepultæ,³ dedit nobis pro anima ipsius Isabellæ
 the same. homagium et servitium Alani Marchalli et Walteri de
 Ake. Ake, et annum redditum trium librarum de sex bovatis
 Wharroma. terræ in Ake, et duas bovatas terræ cum toftis in
 Lokyngtona. Wharroma, duoque molendina 'aquatica'⁴ in Lokyng-
 Lokyngtona. Wharroma, duoque molendina 'aquatica'⁴ in Lokyng-
 Lokyngtona, unum vocatum Bryanmylne cum le mylncroft
 et mylnenges ad eundem, et aliud vocatum Bonholme
 mylne, cum quadam particula prati eidem pertinente,
 et sectam multuræ de 22 bovatis terræ et 9 cottagiis⁶
 in Lokyngtona ad xvi. vasa,⁷ et omnem aliam sectam
 ad prædicta molendina pertinentem; ita quod tam
 ipsi qui easdem bovatas tenuerint quam cottarii dicto-
 rum cottagiorum⁸ stagna dicto molendino⁹ mundarent
 semel per annum, ad pastum nostrum semel in dié, et
 ad emendationem eorundem stagnorum terram accipe-
 rent in terra dicti domini Petri,¹⁰ prout aquæ cursui
 fuerit expeditum: deditque nobis molendinum aqua-
 ticum de Byrdsalle, cum holmo adjacente stagno, et
 melioratione ejusdem, et aquæ ductu, ac sectam mul-
 turæ de xvi. bovatis terræ et xv. cottagiis¹¹ in Byrd-
 salle similiter ad xvi. vasa,⁷ et omnem aliam sectam ad
 dictum molendinum pertinentem; et si quis villano-
 rum dictas bovatas terræ et cottagia¹² tenentium,¹³ sub-

Byrdsall.
 The wind-
 mill.

¹ *pro anima . . . stabilire*] want-
 ing in P.

² *prope . . . Virginis*] wanting
 in P.

³ *in . . . sepultæ*] wanting in P.

⁴ 'aquatica'] wanting in P.

⁵ After *Lokyngtona*, et molendinum
 de Byrdsalle, cum sectis, erased, P.

⁶ *cottagiis*] cottariorum, P.

⁷ *vasa*] vas. in both MSS. The
 extension uncertain.

⁸ *cottagiorum*] cottariorum, P.

⁹ *dicto molendino*] wanting in P.

¹⁰ *dicti . . . Petri*] sua, P.

¹¹ *cottagiis*] cottariis, P.

¹² *et cottagia*] wanting in P.

¹³ After *tenentium* insert seu cot-
 tariorum, P.

terfugiendo multuram dictorum molendinorum, bladum suum alibi quavis occasione molere fecerit, in misericordia domini foret, et insuper nobis satisfaceret de multura competenti; nec liceret dicto domino Petro vel heredibus suis in prædictis territoriis de Lokyngtona et Byrdsalle aliquod molendinum vel aliud ædificium construere, vel aliquod aliud impedimentum facere, ad nocumentum dictorum molendinorum, per quod aquæ ductus obstruantur vel aliquatenus impediuntur, seu secta minuatur: ad perpetuam sustentationem duorum sacerdotum sæcularium cum duobus clericis, unius scilicet sacerdotis qui cantet missam de Sancta Maria cum nota, et horas, et alterius qui celebret pro defunctis quotidie, similiter cum nota, et officium defunctorum, in præfata capella in bosco; faciendo etiam¹ unum anniversarium pro anima præfatæ Isabellæ² annuatim; et ad sustentationem quinque cereorum ad supradictam missam de Sancta Maria specialiter assignatorum. Ita plane quod nos memoratam sustentationem sacerdotum, clericorum et luminarium, plenarie faceremus, quamdiu prædictos redditus et proventus³ perciperemus. Et, si ita evenerit quod processu temporis de⁴ dictis redditibus et proventibus⁵ penitus expoliaremur, a prædicta sustentatione penitus cessaremus. Aut, si aliqua portio beneficii prædicti, pro defectu warrantiæ dicti Petri aut heredum suorum,⁶ subtracta fuerit in futurum, juxta quantitatem portionis subtractæ de sustentatione prædicta et de numero personarum minueretur. Ad warrantiam ergo sustentationis cantariæ prædictæ ipse dominus Petrus emit quendam boscum juxta Doncastriam, qui dicitur Loversalle, et quatuor bovatas terræ in Bayntona; propter quæ ipse et heredes sui tenentur warrantizare nobis præfatas terras et redditus ad sus-

A.D. 1235
-1249.Mainte-
nance of
two priests
and two
clerks.

f. 64.

Warranty
of the en-
dowment.¹ *etiam*] wanting in P.² *anima . . . Isabellæ*] præfata
Isabellâ, P.³ *et proventus*] integre, P.⁴ *de*] wanting in P.⁵ *et proventibus*] wanting in P.⁶ *dicti . . . suorum*] ipsorum, P.

A.D. 1235
-1149.
Wharroma.
Water
mills.

tentationem cantariæ supradictæ. Idem abbas noster Michael cepit ad feodi firmam de magistro hospitalis Sancti Leonardi Eboracensis duo molendina aquatica, cum sitibus duorum aliorum molendinorum cum stagnis apud Wharromam, quæ¹ habuerunt ex dono Willelmi Fossard; reddendo sibi quatuor marcas annuatim. Sed una marca dictarum 4 marcarum tempore domini Rogeri abbatis 13, ut patebit inferius, fuerat relaxata. Et Henricus de Montforth dedit nobis cursum totius aquæ quæ descendit de minore Wharroma subtus molendina, et ad stagnamentum faciendum tribus pedibus in altum, ad convertendam totam aquam ad nos de antiquo canali et per mediam curtem grangiæ nostræ ad molendina nostra, et ad omnem utilitatem grangiæ nostræ convertendam. Galfridus etiam de Maltona dedit nobis pro ix. solidis tres perticatas prati et dimidiam acram terræ arabilis in villa de Eboracum. Wharroma. Quidam etiam Raginaldus² capellanus dedit nobis quandam³ portionem terræ cum gardinis et ædificiis in eo constructis in Fyschergate in Eboraco,⁴ ut pro prædicta placea sibi et heredibus suis xii. denarios, et monachis de Whytby alios xii. denarios, annuos solveremus; sed tamen primi xii. denarii nobis relaxabantur. Et Gilbertus filius Arnaldi de Barra unum toftum, Robertus Fraunceys aliam portionem terræ, atque Paulinus le Mercer aliam portionem terræ, et Gilbertus de Atona quoddam mesuagium ibidem, reddendo monasterio de Whytby duos solidos, et ballivis civitatis Eboracensis unum denarium annuatim,⁵ nobis contulerunt. At etiam monachi ipsi de Whytby dederunt nobis alteram placeam terræ dictis mesuagiis contiguam; reddendo sibi quinque solidos annuatim. Et quamvis amplior firma annua quam quinque solidi

¹ After *quæ* insert omnia, P.

² *Raginaldus*] *Regenaldus*, P.

³ After *quandam*, *placeam terræ*, inserted and erased, P.

⁴ After *Eboraco* insert *ita*, P.

⁵ *annuatim*] wanting in P.

præfatis monachis de Whytby solvenda præscribatur, A.D. 1235
 nihil amplius quam quinque solidos eis solvimus annua-^{-1249.}
 tim, nec in indenturis inter illos et nos confectis nisi
 tantum de quinque solidis annuis memoratur. Omnes¹
 autem præscriptæ placeæ in Eboraco in unum mesua-
 gium modo rediguntur.² Tunc temporis vero, [emeba-
 mus]³ certa tenementa in villa Sancti Botulphi de
 abbate Jorevallensi et aliis, quæ postea ob debita
 diversa⁴ fuerunt alienata. Sicque comparavimus de Grymesby.
 abbate de Newhows pro 14 marcis medietatem cujus-
 dam tofti in villa de Grymesby. Quod cum aliis pos-
 sessionibus⁵ ibidem, tempore Rogeri abbatis 13,⁶ ab-
 bati de Wellehow ad feodi firmam concessum est.⁷

Sancti
Botulphi.

Grymesby.

XXI.⁸ *De consummatione ecclesie; de pitantiis con-
 ventus; de calciamentis, indumentis, et sustenta-
 tione pauperum; de languore⁹ abbatis et ejus
 morte.*

Hic autem abbas Michael construxit domum lapi-
 deam apud Mytonam; transtulitque ædificia fabrorum
 et pellipariorum de Northgrangia usque ad abbatiam
 et ad Waghnam. Et lanaria lapidea apud Waghnam¹⁰
 constructa est et plumbo cooperta: sed postea¹¹ ablato
 plumbo lateribus¹² operitur. Ibi etiam tunc omnes

A stone
house at
Myton.

Buildings
at Wag-
hen.

¹ Omnes] Omnia, E.

² Omnes rediguntur] Sed tamen si præscripti 5 solidi fuerit portio illorum 5 solidorum, an non, ignoratur. Hoc autem scitur, quod majus 5 solidis eis solvere non solebamus, nec in indenturis inter ipsos et nos confectis nisi tantum de 5 solidis memoratur. P.

³ emebamus] inserted in P.

⁴ After diversa insert, quibus mercatoribus alienigenis constringebamur, P.

⁵ After possessionibus insert quas, P.

⁶ After 13 insert habueramus, P.

⁷ After est insert, ut patebit inferius, P.

⁸ XXI.] Chapter XX. in P.

⁹ languore] langore in both MSS.

¹⁰ apud Waghnam] ibidem, P.

¹¹ sed postea] nunc autem, P.

¹² lateribus] tegulis, P.

A.D. 1235
-1249.
Cloth
weaving.
Comple-
tion of the
church.
Farm
buildings
of timber.
Disposi-
tions of
rents, &c.
made by
abbot
Michael.
f. 64 b.
Yearly
pittances.

Rent from
Hedon to
be ex-
pended on
the poor.

Provision
for clothes
for the
poor.

panni quibus monachi et conversi nostri utebantur fiebant, et dividebatur singulis prout cuique opus erat. Hujus etiam abbatis¹ tempore ecclesia nostra consummata est et plumbo cooperta; stalla monachorum et altaria omnia in ea decenter ordinata;² et per universa loca nostra præsepia animalium et cætera ædificia ad diversos usus necessaria de quercu imputribili sunt constructa. Hic etiam abbas, communi consilio visitatoris et conventus nostri,³ venerabiliter ordinavit possessiones et terras ad annuas pitantias conventui faciendas a donatoribus specialiter assignatas, in certis temporibus anni,⁴ exceptis certis redditibus in Hedona, ad communem⁵ substantiam fore transferendas, at earum quoscunque proventus in usus communes exponendos.⁶ Ita sane quod, pro hiis omnibus, quinque marcæ annuæ ad decem pitantias annuatim⁷ certis diebus conventui faciendas assignarentur, de communi bursa imperpetuum percipiendæ. Supradictos vero redditus in Hedona ad portam nostram assignans⁸ in usus pauperum expendendos;⁹ ita, videlicet, quod magister tannariæ nostræ, qui pro tempore fuerit, eosdem redditus annuatim colligens et percipiens, pro eorundem recompensatione reddituum, portario monasterii, qui pro tempore fuerit, viginti coria¹⁰ bovina et vaccina tannata singulis annis solveret imperpetuum. De quibus idem portarius in sotularibus ad opus pauperum, tam novis faciendis quam veteribus reficiendis, sufficienter provideret. Insuper etiam, ad indumenta pauperum et peregrinorum ad dictam portam venientium assignavit idem abbas¹¹ annum redditum xviii. soli-

¹ *abbatis*] wanting in P.

² *ordinata*] ornata, P.

³ *nostri*] sui, P.

⁴ *in . . . anni*] wanting in P.

⁵ After *communem* insert monasterii, P.

⁶ *exponendos*] transferendos, P.

⁷ After *annuatim* insert 10, P. ; decem erased in E.

⁸ *assignans*] assignantes, E. ; assignando, P.

⁹ *expendendos*] exponendos, P.

¹⁰ *coria*] corria in both MSS.

¹¹ *idem abbas*] wanting in P.

dorum in Beverlaco, in eleemosynam eidem portario A.D. 1235
 annuatim percipiendum; ita ut in communi lanaria -1249.
 nostra cum communibus pannis nostris iidem panni Weaving
 texerentur, et cum eisdem pariter sub communi custu of the
 fullerentur. Præterea, assignavit ad sustentationem cloth.
 prædictorum pauperum et peregrinorum decimam par- Alms of
 tem totius casei¹ annuatim provenienti de vaccaria cheese.
 conventus apud Felsam et de vaccaria infirmatorii sæ-
 cularium, prædicto portario singulis annis percipiendam,
 et in dictis pauperibus et peregrinis,² una cum præ-
 missis redditibus, tum in indumentis, tum in sotulari-
 bus, tum in victualibus eorundem, juxta quod scrip-
 tum est, exponendam; adjurando omnes posteros suos
 dictam provisionem imperpetuum observare. Sic vero
 præfato Michaele abbate nostro 8 se et monasterium³
 laudabiliter gubernante, morte propinquante incidit
 in languorem. Unde, monachi seniores conventus Advice
 nostri, infirmatum⁴ visitantes, sciscitati sunt ab eo asked of
 consilium⁵ super tribus; videlicet, si abbatem Sanctæ the abbot
 Mariæ Eboracensis super piscaria marrae de Hornse in his last
 implacitarent; si grangiam de Skyrena de loco ad sickness on
 locum transferrent⁶; et si circa reparationem cujusdam three
 veteris navis vel fabricam alterius majoris⁷ navis de points.
 bosco de Bymanshewgh ob hoc succidendo ad tempus
 vacarent. Super quibus etiam omnibus abbas ipse
 penitus dissuasit. Sed, ipso mortuo, in contrarium per
 omnia conventus fecerunt, ut patebit inferius. Igitur His coun-
 abbas ipse Michael 8,⁸ anno administrationis suæ 14, sel dis-
 anno videlicet Domini 1249, anno conversionis suæ 35, regarded.
 'relinquens in monasterio monachos lx. et conversos His death,
 iii^{xxx},⁹ vitæ finem fecit, et in capitulo, a dextris bonæ 1249.
 Number of
 monks.

¹ *casii*] casii in both MSS.

² *et peregrinis*] wanting in P.

³ *nostro monasterium*] vitam, P.

⁴ *infirmatum*] eum, P.

⁵ After *consilium* insert suum, P.

⁶ *transferrent*] transportarent, P.

⁷ *majoris*] magnæ, P.

⁸ *abbas ipse Michael 8*] wanting in P.

⁹ '*relinquens . . . iii^{xxx}.*'] wanting in P.

A.D. 1235 memoria domini Ricardi abbatis 7 prædecessoris sui,
-1249. sepultus¹ est.

XXII.² *De privilegiis ordini et monasterio³ nostro concessis per Innocentium papam 4.*

Privileges granted by Innocent IV.

Power to the abbots to absolve their monks from excommunication.

None of the order to be compelled to excommunicate their founders.

Extortion of provisions, under

Interim,⁴ Innocentius 4 papa indulisit generaliter ordini nostro ut abbates⁵ ex officio suo monachos et conversos suos ab excommunicatione, quam injiciendo manus violentas invicem in se ipsos incurrunt, absolvere valerent; et ut absolvendi eos ab excommunicatione hujusmodi prioribus suis, cum eos abesse contigerit, possent⁶ committere vices suas. Et ne quis judex a sede apostolica delegatus, absque mandato sedis apostolicæ speciali aut legati ab ejus latere destinati, aliquam personam ordinis injungere aut compellere præsumeret, quoquo modo, ut excommunicent aut excommunicatos denuntient proprios suorum monasteriorum fundatores, seu principes, aut alios potentes ac nobiles, civitatum quoque et castrorum ac villarum communia, in quorum territorio vel confinio sunt monasteria nostra sita, sine quorum pace subsistere non possumus.⁷ Nobis insuper concedebat,⁸ quod si secus præsumptum esset, ei in præmissis non teneremur aequaliter obedire. Atque iterum districtius inhibebat ne qui, occasione juris patronatus, advocantiæ⁹ seu custodiæ, quam in monasteriis, grangiis, cellariis,

¹ *sepultus*] tumulatus, P.

² Between this and the previous chapters is inserted in the Phillipps MS. a third, numbered XXI., corresponding with the earlier portion of chapter XXIII. in the Egerton MS.

³ *et monasterio*] wanting in P.

⁴ *Interim*] Post Cælestinum 4, P.

⁵ *papa . . . abbates*] sedit papa annis 11 et mensibus 6. Qui 1 anno pontificatus sui ordini nostro

generaliter indulgebat; abbatibus videlicet indulgendo ut, P.

⁶ *possent*] possint, P.

⁷ After *possumus* insert, propter quod quies monastici ordinis perturbatur, et frequenter incurritur odium plurimorum, P.

⁸ *concedebat*] concedendo, P.

⁹ *advocantiæ*] advocatiæ in both MSS.

vel domibus ordinis nostri, se habere proponunt, vel aliqui alii ecclesiarum praelati, bladum, vinum, evectio-
 nes, animalia, et res alias pro aedificatione castro-
 rum et villarum, necnon pro tirociniis, torneamentis, expeditionibus et aliis usibus eorundem, a nobis exige-
 rent vel extorquerent; et ne quis eorum vel alii in domibus ordinis carnes auderet comedere, seu mulier aliqua eas intrare praesumeret, contra ordinis instituta.
 Atque quod visitationes et correctiones non fierent in ordine nisi per personas ordinis; et ortae inter personas ordinis discordiae possent in ordine terminari.
 Nec ullus personas¹ ordinis ad synodos vel forenses conventus nisi pro fide duntaxat, vel ad² placita seu capitula vel forum poenitentiale, absque mandato sedis apostolicae speciali vocare, etiam delicti ratione, praesumeret. Sententias, si quas hac occasione per praesumptionem cujuscumque promulgari contingeret, decrevit esse irritas et inanes. Qui quidem papa Innocentius 4us, post indultum hujusmodi, quandam constitutionem³ quae incipit "Volentes" edidit, continentem ut exempti quantacumque libertate gauderent, nihilominus, ex ratione delicti contractus aut rei de qua ageretur⁴ contra personas, coram locorum ordinariis possent conveniri. Verum abbates ordinis nostri universi, dubitantes ne per constitutionem hujusmodi libertatibus et immunitatibus ordinis nostri per privilegia et indulgentias ab apostolica sede concessas praedjudicari valeret, eidem papae Innocentio 4 humiliter supplicarunt ut providere super hoc indemnitati ordinis nostri paterna sollicitudine dignaretur. Unde ipse papa, volens personas ordinis nostri⁵ ab omnibus quae ipsis possent provenire dispendiis immunes praeservare, eis per litteras suas indulisit⁶ ne, occasione constitutionis

A.D. 1235
-1249.
plea of
patronage.
f. 65.

Exclusion
of women.

Visita-
tions.

Citations
to synods
or courts.

Subjec-
tion to
jurisdic-
tion of or-
dinaries.

¹ After *personas* insert *monastici*,
P.
² *ad*] *hujusmodi*, P.
³ *constitutionem*] *institutionem*, P.

⁴ *ageretur*] *agitur*, P.

⁵ *nostri*] wanting in P.

⁶ *indulsit*] *indulgebat*, P.

A.D. 1235
-1249. ejusdem, ullum¹ generaretur præjudicium extunc libertatibus et immunitatibus ordinis nostri² memoratis. Sed quia postea Bonifacius papa 8 constitutionem præfatam³ compilationi libri sexti per eum editi, in titulo de privilegiis, incorporavit,⁴ nonnulli locorum ordinarii, prætextu incorporationis hujusmodi prætendentes prædictas immunitates et libertates nostras non valere, abbates, monachos ac conversos, ordinis nostri⁵ contra ejusdem Innocentii papæ indultum, malitiose ac frequenter inquietare præsumserunt;⁶ faciendo abbates, monachos ac conversos, ordinis nostri⁷ ad præsentiam eorum in remotis agentium pro causis fictis sæpissime evocari, in hujusmodi personas ordinis excommunicationis sententias promulgando; quousque per Benedictum 12 papam, qui fuerat monachus ordinis nostri, ex indulto concederetur ut, occasione incorporationis et insertionis constitutionis ipsius factæ in libro prædicto, nullum personis ordinis nostri⁷ in futurum super libertatibus et immunitatibus supradictis imposterum præjudicium generetur. Hoc etiam indulisit præfatus papa Innocentius 4, ut monachi ad ordines promovendi non examinentur, eis duntaxat exceptis in quibus fuerit notorium crimen aut enorme corporis vitium. Omnes etiam libertates et immunitates a prædecessoribus suis Romanis pontificibus, sive per privilegia sive per alias indulgentias, ordini nostro concessas, necnon libertates et exemptiones sæcularium exactio-num a regibus et principibus, vel aliis Christi fidelibus, rationabiliter ordini nostro indultas,⁸ auctoritate sua apostolica confirmavit.⁹ Concessitque¹⁰ idem papa

¹ *ullum*] nullum in both MSS.

² *ordinis nostri*] wanting in P.

³ After *præfatam* insert duxit, P.

⁴ *incorporavit*] incorporandam, P.

⁵ *nostris*] wanting in P.

⁶ *præsumserunt*] præsumebant, P.

⁷ *nostris*] wanting in P.

⁸ *indultas*] indultis in both MSS.

⁹ *confirmavit*] confirmabat, followed by, Hæc autem generalia privilegia, erased, P.

¹⁰ After *Concessitque* insert itaque, P.

Innocentius 4 privilegia specialia monasterio nostro, A.D. 1235
 ut hominum ad nostrum servitium commorantium, qui -1249.
 non possunt de facili suorum habere copiam sacerdo- Power to
 tum, liceret sacerdotibus de conventu nostro, quos confess
 abbas duxerit deputandos, confessiones audire, pœni- men in
 tentiam salutarem eis injungere ac sacramenta their
 ecclasiastica ministrare,¹ sine juris præjudicio alieni; et ut service.
 nequiremus per litteras apostolicas conveniri quæ de
 ordine Cisterciensi non fecerint mentionem. Et cum Tithes of
 per præscripta privilegia sedis apostolicæ a præstatione the food of
 decimarum de animalium nutrimentis simus immunes, f. 65 b.
 et rectores quidam ecclesiarum in quorum parochiis
 oves nostræ pascebantur, a nobis de lana, lacte, et agnis
 earundem, quasi nutrimenta animalium non fuissent,
 decimas extorquere² conabantur, ipse tamen summus
 pontifex, eorum repellens versutiam, inhibebat ne quis
 contra eadem privilegia de præmissis a nobis decimas
 exigeret vel præsumeret extorquere.

[XXIII]. ³*De summis pontificibus, et aliis incidentiis.*

Post Honorium papam 3, Gregorius 9 papa sedit;⁴ Decretals
 qui per fratrem Edmundum ordinis Prædicatorum, of Gre-
 pœnitentiarium suum, fecit compilari quinque libros gory IX.
 decretalium,⁵ mandans ubique⁶ doctoribus illis⁷ uti.

Hic papa excommunicavit Fredericum imperatorem: His pro-
 unde ipse imperator, patrimonium ecclesiæ invadens, ceedings
 against the

¹ ministrare] exhibere, P.

² extorquere] exigere, P.

³ This chapter is composed of what constitutes chapters XXI, XXIII. and XXIV., in the Philipps MS. The title to chapter XXI. is, *De Gregorio papa 9; de compilatione decretalium; de obsidione papæ Romæ; de gente Tharta-*

rorum; et de depopulatione Ungariæ et Polonicæ.

⁴ After *sedit* insert 14 annis, P.

⁵ After *decretalium* insert, ex pluribus voluminibus, epistolis decretalibus et constitutionibus, excerptos in volumen unum, P.

⁶ *ubique*] ubi in E.

⁷ *illis*] illo, P.

A.D. 1235
-1249.
emperor
Frederic.

Tartar in-
vasion of
Hungary.

tandem papam¹ in urbe Roma obsidebat. Papa ergo, videns omnes pæne Romanos per imperatoris pecuniam esse corruptos, accipiensque capita Apostolorum Petri et Pauli, et processionem a Laterano usque ad Sanctum Petrum faciens, animas Romanorum sic emolliens revocavit ut pæne omnes contra imperatorem cruce signarentur. Quod audiens imperator,² timens longe ab urbe recessit.³ Cujus papæ tempore, gens Thartarorum, occupatis orientalibus et crudeliter subactis, in duo agmina se dividentes, Ungariam et Poloniam intraverunt, et in⁴ bello campestri ipsarum terrarum duces occiderunt.⁵ Reliquum vero vulgus sexus utriusque quos Thartari poterant invenire in ore gladii exterminantes, sic terras illas, maxime Ungariam, redegerunt in solitudinem ut præ fame prævalida matres carnibus filiorum suorum vescerentur, et plerique pulvere cujusdam montis pro farina uterentur. Post ipsum Gregorium 9, Cœlestinus 4⁶ sedit.⁷ Cui successit Innocentius quartus, qui dictum Fredericum ut hostem

R. Hig
col. 2,4

¹ *Hic papa . . . tandem papam*] Iste papa Gregorius a Frederico imperatore multas injurias sustinebat ob censuras ecclesiasticas in eum fulminatas. Unde, cum concilium Romæ celebrare conaretur, a dicto imperatore viæ per terram et mare undique coartantur. Duo cardinales et multi prælati, abbates et clerici, maxime per mare ad concilium venientes, per imperatoris fautores capiuntur. At ipse imperator patrimonium ecclesiæ invadebat, et tandem ipsum papam Gregorium, P.

² After *imperator* insert, qui jam credebat se intraturum, P.

³ After *recessit* insert, Hic quidem imperator proprium filium suum Henricum, nomine regem tunc Alemanniæ, accusatum sibi de rebel-

lione, captum, in Apuliam ducens, squalore carceris suffocavit, P.

⁴ *et in*] ubi ipsis, P.

⁵ *ipsarum . . . occiderunt*] inito, frater regis Francorum dux Colmanus in Pannoniaque et Ungaria, et nobilis dux Nesyæ Henricus in Polonia, occiduntur, P.

⁶ After 4 insert, natione Mediolanensis, P.

⁷ After *sedit* insert, mense uno : et vacavit sedes per annum. Post quem successit Innocentius papa 4. Then commences Chapter XXIII., the title to which is, *De Innocentio papa 4; de depositione Frederici imperatoris et ejus morte; de electione imperatorum; de separatione cujusdam montis ab aliis; et de baptismatione cujusdam Judæi apud Toleum Hispaniæ*, P.

ecclesiæ condemnavit imperio privandum, et procuravit electores imperii principes Alemanniæ. Canonizavit etiam Sanctum Edmundum Cantuariensem archiepiscopum anno septimo ab obitu suo; canonizavitque Beatum Petrum ordinis Prædicatorum, quem hæretici Mediolani occiderunt, et Sanctum Stanislaum Carnotensem episcopum, qui ab iniquo principe fuerat interfectus.¹ Istius Innocentii papæ temporibus, in Burgundia imperiali, per terram Solutani,² circiter quinque millia

A.D. 1235
-1249.

Canonization of Edmund archbishop of Canterbury and others.

Landslip in Soleure.

¹ *Cui successit . . . fuerat interfectus*] Papa autem ipse Innocentius 4us sedes cardinalium multo tempore vacantes honestis personis undecunque collectis restauravit. Fratremque Hugonem de ordine Prædicatorum instituit cardinalem; qui totam bibliam postillavit, concordantiarum etiam bibliæ primus auctor fuit. Cujus papæ anno primo allata est in Franciam corona spinea Salvatoris. Præscriptus autem imperator Fredericus cruce dudum signatus, durante sententia excommunicationis, mare transivit, majorem desolationem quam consolationem Terræ Sanctæ relinquens. Post ejus reditum, cum per papam Innocentium prædictum de pace pluries fuisset requisitus, et papa ejus contumaciam adversus ecclesiam perpendisset, Januensium auxilio devenit in Gallias, et celebrans concilium in Lugduno, ipsum velut hostem ecclesiæ condemnavit imperio privandum. Qui post suam ab imperio destitutionem, cum inter civitates Lombardiæ Parmam, tanquam magis exosam, sibi forti manu obsideret, a legato domini papæ et Parmensibus est devictus, et, amissis thesauris et aliis rebus suis, in Apuliam rediens, gravi infirmitate cor-

reptus est. Quem infirmantem Manfredus filius suus naturalis, ambiens regni Siciliae dominium et thesauros, timens ne convalesceret, cussino super faciem ejus posito suffocavit, et tandem regnum obtinuit; quousque postea Karolus frater regis Franciæ, tunc comes Provinciæ, per Urbanum papam 4 vocatus, sub Clemente papa 4 veniens, ipsum Manfredum et vita et regno privavit. Hic Fredericus ab Augusto primo 95^{tus} fuit imperator. Post ejus a regno expulsionem, ipse papa Innocentius 4 procuravit electores imperii principes Alemanniæ. Unde, Langravio duce Thuringiæ electo et cito post mortuo, Willelmum comitem Hollandiæ denuo elegerunt. Qui post parvum temporis a Frisonibus perimebatur. Deinde electores in duo se dividentes, quidam regem Castellæ, quidam vero comitem Cornubiæ, Ricardum fratrem Henrici regis Angliæ, ad imperium elegerunt. Quod quidem schisma¹ sub magnis expensis perseveravit; et sic imperium vacavit multis annis.—P.

² After *Solutani* insert, a montibus, P.

¹ *schisma*] cisma in MS.

A.D. 1235
-1249.

Wooden
tablets
found in a
rock in
Spain.

hominum suffocantur. Nam unus maximus mons, se dividens ab aliis montibus, per plura milliaria cujusdam vallis transiens ad alios montes accessit, in valle omnes villas terra et lapidibus obruendo. Quo tempore, anno videlicet Domini 1245, tempore regis Ferrandi in Toletō Hispaniæ, quidam Judæus, comminuendo unam rupem pro vinea amplianda, in medio lapidis invenit concavitatem unam, nullam penitus divisionem habentem neque scissuram;¹ et in concavitate illa reperit unum librum quasi folia lignea habentem. Qui liber tribus linguis scriptus, Hebraice, videlicet, Græce et Latine, tantum de litteratura habebat quantum unum psalterium, et loquebatur de triplici mundo ab Adam usque ad Antichristum, proprietates hominum cujusque mundi exprimens. Principium vero tertii mundi posuit in Christo, sic: "In tertio mundo filius² " denascetur de Virgine Maria, et pro salute hominum " patietur." Quod legans Judæus statim cum domo sua tota baptizatus est. Erat etiam in libro scriptum quod in tempore Ferrandi regis Castellæ liber inveniretur. Contigit itaque, perantea³ hujusmodi reparationem fieri, circa annum Domini 782, Constantino sexto Romanum imperium gubernante, quædam lamina aurea in Constantinopoli, in quodam sepulchro cum quodam defuncto ibidem adjacente, inventa est, cum hac scriptura; "Christus nascetur ex Virgine " Maria, et credo in eum. Sub Constantino et Hirene " imperatoribus, O sol, iterum me videbis." ⁵ Anno

R. Hig
col. 2,4

Golden
plate with
prophetic
inscription
found in a
tomb in
Constanti-
nople.

Crusade of
St. Louis,
A.D. 1248.

Domini 1248, Lodowicus rex Franciæ transfretavit ultra mare,⁶ et⁷ intrando Sanctam Terram cepit Damiatam.

Ibidem

¹ *scissuram*] *cissuram* in both MSS.

² After *filius* insert *Dei*, P.

³ *perantea*] wanting in P.

⁴ Before *quædam* insert, Refertur autem quod, P.

⁵ Here commences Chapter XXIV. in the Phillipps MS., the title being, *De peregrinatione*

Lodowici regis Franciæ ad Terram Sanctam; de Octobono legato, et aliis.

⁶ After *mare* insert, *habuitque lætum principium sed tristem exitum*, P.

⁷ *et*] enim, P.

Sed post paululum, anno sequente, pæne omnibus suis A.D. 1235
 amissis, captus fuit a Saladino in bello campestri, et -1249.
 facta est strages magna Christianorum.¹ Venerunt f. 66.
 Parisius pastores animalium cruce signati cl. millia,
 per quos universitas multum turbata fuit et clerici ne-
 cati.² Octobonus legatus venit in Angliam, et multa The legate
 in ea salubria ad ecclesiæ utilitatem ordinavit. Quo Ottoboni.
 per Oxoniam transeunte, magnus conflictus factus est Riot in
 inter scholares et quosdam de familia sua, ita ut, uno Oxford.
 suorum interfecto, ipse Octobonus in turri ecclesiæ de
 Osney usque ad vesperam obsessus sit, et vix per mul-
 tos de regiis ministris ab Abyndona venientibus libe-
 rari posset. Idcirco,³ usque ad Walyngforth adductus, Suspension
 malefactores suos excommunicavit, et studium univer- of the
 sitatis suspendit,⁴ donec abbas et canonici de Osney, university.
 una cum magistris Oxoniam regentibus, discalceati⁵ et
 discincti per mediam Londonian incedentes ad⁶ hos-
 pitium legati, veniam vix haberent. Eodem anno, Attempt to
 quidam pseudo-clericus, infatuatum se simulans, secreta assassinate
 regia exploravit, et cameram regis Henrici apud Wod- Henry III.
 stok per fenestram ingressus est ut regem interficeret.
 Sed, ad clamorem cujusdam sanctæ mulieris, captus est
 et apud Covyntree⁷ distractus.⁸ Ricardus dux Cornu-

¹ After *Christianorum* insert, in qua ocebuit strenuus miles Wilhelmus Longa spata, P.

² After *necati* insert, Robertus Grostest consecratus in episcopum Lincolnensem. Anno itaque Domini 1239, Henrico rege 3 adhuc regnum Angliæ gubernante, 22° anno regni sui, P.

³ *Idcirco*] Idcirco in both MSS.

⁴ *suspendit*] suspendidit, P.

⁵ *discalceati*] discalciati in both MSS.

⁶ *ad*] apud, P.

⁷ *Covyntree*] Covyntre, P.

⁸ After *distractus* insert, Natus

est Edwardus primogenitus regis Henrici apud Westmonasterium. Quem baptizavit Octobonus legatus, et Sanctus Edmundus archiepiscopus Cantuariæ confirmavit. Anno sequente Octobonus recedens ab Anglia captus est in mari ab hominibus imperatoris. Et rex Henricus apud Cestriam intravit Walliam, et apud Rotelan David venit ad eum. Eodem anno Sanctus Edmundus Cantuariæ archiepiscopus obiit. Quem 7° deinde anno præscriptus papa Innocentius 4us in concilio Lugdunensi caonizavit, et anno inde sequente

A.D. 1235
-1249. bia, frater regis Henrici, eligitur in imperatorem Alemanniae,¹ sed minime coronatur. Missaque est portio sanguinis Jesu Christi præfato regi Henrico a patriarcha Ierosolomitano; et facta est mutatio monetæ in Anglia.²

translatus est. Canonizavit etiam idem papa Perusii beatum Petrum ordinis Prædicatorum Veronensem, quem hæretici propter illius contra ipsos prædicationem Mediolani occiderunt. Canonizavit et Sanctum Stanislaum Assisii, Carnotensem episcopum, qui ab iniquo principe

fuerat interfectus. Tempore hujus abbatis facta est mutatio monetæ in Anglia, et.—P.

¹ After *Alemannia* insert, ut præfertur, P.

² et . . . *Anglia*] unde facta est processio solennis Londoniæ contra eundem sanguinem, P.

WILLELMUS ABBAS NONUS.

I. *De Willelmo abbate 9; de bosco de Bymans- f. 66 b.*
*kowghe;*¹ *de divisione marisci de Waghna et*
*Wele;*² *et de lite inita pro decimis de Waghna.*

Post decessum præscripti domini Michaelis abbatis A.D. 1249
nostri 8, dominus Willelmus de Dryffeld, vir miræ³ -1269.
sanctitatis et in sacra theologia bachalarius, eidem Succession
Michaeli in abbatiatum succedebat. Hujus etiam tem- of William
pore, non obstante dissuasiōe præscripti Michaelis of Dryf-
abbatis, succidimus⁴ boscum nostrum de Bymans- field as
kowghe,⁵ et fabricavimus inde⁶ quandam navem opti- abbot.
mam magnis sumptibus et expensis, quam Benedictum Building
vocavimus;⁷ quam etiam quidam cellerarius noster of a ship.
minus discretus vendidit, cum omnibus armamentis et
superlectili sua,⁸ pro lx. marcis; quæ cc. marcas et eo
amplius valebat.⁹ Et quid super placito marræ de
Hornse et translatione grangiæ de Skyrena acciderat
suis in locis postea referetur. Cujus abbatis tempore Waghna.
facta est discordia inter dominum Walterum Gray, Suit re-
archiepiscopum Eboracensem, et alterum liberum te- specting
nentem suum de Wele, dictum Adam de Stanelay,¹⁰ pasturage
in the
marsh

¹ *Bymanskwghe*] Bymanskew, P.
² *de . . . Wele*] inter Waghnam et
Wele, P.
³ *miræ*] mirificæ, P.
⁴ *succidimus*] prostravimus, P.
⁵ *Bymanskowgh*] Bymanskow, P.

⁶ *inde*] wanting in P.
⁷ *vocavimus*] vocabamus, P.
⁸ *sua*] in both MSS.
⁹ *valebat*] valebant, E.
¹⁰ *alterum . . . Stanelay*] Adam
Stanelay de Wele, P.

A.D. 1249 ex una parte, et dominum Willelmum de Fortibus
 -1269. comitem Albemariæ, ac¹ dictum abbatem nostrum,
 between² cancellarium Eboracensem, priorissam de Kyllynge, et
 Waghen Thomam Camyn,³ liberos tenentes de Waghna, super
 and Weel. communa pasturæ marisci inter Waghnam, Melsam et
 Wele. Sed tandem⁴ partes prædictæ ad unitatem fuerant
 revocatæ; ita quod pars nostra de Waghna⁵ quietum
 clamaverat totum quod vendicavit⁶ in marisco vel pas-
 tura de Wele; ita plane quod præfati archiepiscopus
 et Adam,⁷ successores et heredes eorum, haberent
 quaterviginti acras et decem mensuratas de marisco
 nostro de Waghna, vocato le Stanekerre, ad partem
 videlicet borealem ipsius marisci de Stanekerre; et to-
 tum residuum prædicti marisci de Stanekerre versus
 austrum parti nostræ imperpetuum remaneret. Sic quod
 ipsi Walterus archiepiscopus et Adam de Stanelay, suc-
 cessores vel heredes eorum, nullum jus vel clamium in
 prædicto marisco nostro de Stanekerre vel communa
 ejusdem marisci imperpetuum vendicarent. Cum vero
 hæc agerentur, magister Johannes de Oxonia, cancel-
 larius Eboracensis et rector ecclesiæ de Waghna, coram
 priore de Kyrkham, decano et archidiacono Lincolnien-
 sibus, super decimis et aliis rebus ad ecclesiam suam
 de Waghna pertinentibus⁸ nos in causam traxit. Co-
 ram quorum⁹ commissariis¹⁰ in ecclesia Eboracensi
 dictus cancellarius personaliter existens, libellum pro se
 suos articulos continentem porrigebat, abbate nostro¹¹
 ibidem per procuratorem comparente. Sed dies datus

Suit
 respecting
 tithes in
 Waghen.

¹ *ac*] wanting in P.

² Before *cancellarium* insert domi-
 num Johannem, P.

³ *Camyn*] Kamyn, P.

⁴ *Sed tandem*] fideliter partem
 nostram adjuvante præfato comite
 Albemariæ, qui 4 bovatas terræ in
 Waghna per escambium habuit.
 Unde per breve domini regis, P.

⁵ *de Waghna*] wanting in P.

⁶ *vendicavit*] vendicaverat, P.

⁷ After *Adam* insert de Stanelay,
 P.

⁸ After *pertinentibus* insert, super
 quibus se gravari sentit, ut dicebat,
 P.

⁹ *quorum*] quibus, seu, P.

¹⁰ After *commissariis* insert suis, P.

¹¹ After *nostro* insert et conventu,
 P.

est ad deliberandum super articulis in libello contentis, et ad omnes exceptiones dilatorias proponendas. Quo die partibus per procuratores in iudicio constitutis, ex parte nostra prolata fuit prohibitio regia et porrecta iudicibus et actori ne ulterius in causa progredierentur.¹ Dies tamen alius præfixus fuit, non obstante dicta prohibitione regia, ad procedendum in causa.² Quo die, procurator noster ex parte abbatum de Croxtona et Newbo, tunc conservatorum privilegiorum nostrorum, litteras inhibitorias iudicibus ne procederent in causa exhibebat. Et cum tam super ipsis litteris abbatum quam super prohibitione regia³ fuisset inter partes aliquandiu altercatum, præfixus fuit inter partes dies alius ad interloquendum super propositis, et quod jus dictaret ulterius faciendum. Iudices ergo partibus pronuntiaverunt inhibitionem abbatum⁴ conservatorum prædictorum⁵ in hac parte non posse aliquatenus locum vendicare; et, prohibitionem regiam⁶ reservantes, alium diem ad procedendum in causa statuerunt.⁷ Quo die, idem cancellarius et procurator noster comparebant; et, quamvis procurator noster⁸ 'tam' super dicta prohibitione regia⁹ quam super exceptionibus aliis quas tunc in iudicio proposuit in vocem appellationis prorumperet, idem tamen procurator,¹⁰ timens ne sibi dies præfigeretur in curia aut causa ad sedem apostolicam mitteretur, appellationem hujusmodi continuo revocavit, f. 67. et¹¹ ad contestandam litem præfigi sibi alium diem

A.D. 1249
-1269.
Royal pro-
hibition of
proceed-
ings.

¹ *ne . . . progredierentur*] wanting in P.

² *non . . . causa*] ad procedendum in causa, quatinus prohibitio regia non obstaret, P.

³ *ipsis . . . regia*] ipsa quam super regia prohibitionibus, P.

⁴ *abbatum*] wanting in P.

⁵ After *prædictorum* insert interloquendo, P.

⁶ *prohibitionem regiam*] interlocutoriam super prohibitione regia, P.

⁷ *alium . . . statuerunt*] causæ processum usque ad alium diem vendicarunt, P.

⁸ After *noster* insert propter interlocutoriam, P.

⁹ *regia*] prolata, P.

¹⁰ After *procurator* insert, appellationem hujusmodi penitus revocando, P.

¹¹ *appellationem . . . revocavit et*] wanting in P.

A.D. 1249
-1269.

postulavit. Quo die sibi ut petebat præfixo, cancellarius antedictus et procurator noster comparuerunt.¹ Sed quamvis idem dies datus fuisset ad litem præcise contestandam, nihilominus ex parte nostra fuerunt dilatoriæ quædam exceptiones objectæ; necnon ex parte prioris de Spaldynge, commissarii prioris de Sancto Oswaldo, conservatoris privilegiorum nostrorum, per quinquennium deputati, porrectæ fuerunt litteræ quædam, quibus idem prior de Spaldynge iudicibus ne procederent in causa arctius inhibebat. Iudices tamen² procuratori nostro quod litem contestaret injunxerunt, denuntiantes ei quod, si³ privilegium de quo in suis rationibus mentionem faceret⁴ ostentaret, habita inspectione ipsius, quod justum foret facere deberent.

Appeal to
the pope.

At procurator noster, privilegium quod se dicebat habere non curans ostendere, immo dicens se ab ipsis iudicibus indebite gravari,⁵ ad sedem apostolicam appellavit. Cui appellationi dictus cancellarius⁶ deferens petiit partibus diem in curia Romana⁷ præfigi. Quod et factum est.

II. *De prædicta lite et fine ejus;*⁸ *de compositione, et pensione xlv. solidorum*⁹ *pro decimis de Waghna.*

Hearing of
the appeal.

Cumque ipse cancellarius et quidam monachus noster Simon, nomine procuratorio coram domino papa pari-

¹ *et . . . comparuerunt*] comparuit, comparente etiam pro nobis procuratore nostro, P.

² *Judices tamen*] Et cum disputatione habita inter partes tam super inhibitione hujusmodi quam super exceptionibus procuratoris nostri, cum continuatione dierum, iudices fuissent hinc inde sufficienter instructi, quamdam aliam interlocutoriam duxerunt proferendam, in qua, P.

³ After *si* insert procurator noster, P.

⁴ *faceret*] faciebat, P.

⁵ *se . . . gravari*] ab ipsa interlocutoria se, P.

⁶ After *cancellarius* insert humiliter, P.

⁷ *curia Romana*] coram ipsis iudicibus in forma decretalis, P.

⁸ *fine ejus*] wanting in P.

⁹ *de . . . solidorum*] wanting in P.

ter¹ comparerent, dominus [papa] magistrum Marti-
 num capellanum suum in causa appellationis partibus
 dedit auditorem. Unde, libello super principali negotio
 coram ipso oblato, litis contestatione secuta, hinc et
 inde factis positionibus et responsionibus, quia dicto
 auditori² de meritis causæ ipsius non poterat plene
 liquere, priori Leycestræ et aliis³ collegis suis, de
 utriusque partis consensu, receptionem testium utrius-
 que partis sub certa forma per litteras apostolicas
 duxit committendam. Causam appellationis resumens
 et de meritis ipsius cognoscens, pronuntiando senten-
 tiavit fore a parte nostra minus legitime appellatum; The appeal
 pro-
 nounced
 irregular.
 nos ergo ratione expensarum in 18 marcas senten-
 tialiter condemnando. A qua sententia tunc minime
 fuerat appellatum. Sane examinatores dati⁴ in causa⁵
 principali quibusdam subdelegatis vices suas commit-
 tere curaverunt. A quibus iterum⁶ per Willelmum
 quendam monachum nostrum ad sedem apostolicam
 exstitit appellatum. Et tandem unus examinatorum
 ad se negotium revocavit. Et cum in negotio appella-
 tionis vellet procedere, regia prohibitio pro parte nostra
 judici, ne in memorato negotio procederet; fuit⁷ præ-
 sentata, et nihilominus ad sedem apostolicam iterum⁸
 fuit appellatum. At iudex,⁹ hujusmodi appellationi
 deferens,¹⁰ tam ob reverentiam sedis apostolicæ quam
 ob regie prohibitionis timorem, negotium ad sedem
 apostolicam remisit,¹¹ terminum [partibus præfigendo,
 quo se apostolico conspectui præsentarent. Unde cum
 super prædictis dominus papa quendam cardinalem
 concessisset partibus auditorem,¹² præfatus Willelmus

¹ *pariter*] wanting in P.

² *dicto auditori*] wanting in P.

³ *aliis*] wanting in P.

⁴ After *dati* insert, in articulis, P.

⁵ *in causa*] super negotio, P.

⁶ *iterum*] ex certis causis, P.

⁷ *fuit*] extitit, P.

⁸ *iterum*] wanting in P.

⁹ *At iudex*] Qui, P.

¹⁰ *deferens*] deferentes, P.

¹¹ *remisit*] remiserunt, P.

¹² After *auditorem* insert, præfati
 procuratores partium comparuerunt,
 ubi, P.

A.D. 1249. monachus, procurator noster, duos libellos, tam super
-1269. beneficio restitutionis in integrum, super sententia con-
demnationis præscripti magistri Martini, quam super
appellationibus memoratis, porrigebat. Contra quos
procurator dicti cancellarii quendam libellum oppone-
bat. Dictus autem cardinalis libellos nostros¹ non
admittendos decernens,² causam ipsam reduxit ad eun-
dem statum in quo erat quando receptio testium com-
missa fuit iudicibus suprascriptis, reservato sibi quod
super prohibitione regia contra nos statuere vellet vel
diffinire, ne aliis posset esse materia delinquendi.
Dictus ergo procurator cancellarii ulterius in causa
f. 67 b. procedens,³ cum adhuc per confessionem nostram pro-
cessum suum⁴ crederet posse firmari,⁵ domino papæ⁶
supplicavit ut nos compelli mandaret iterum positioni-
bus suis respondere. Quapropter, dominus papa archi-
diacono Oxoniensi et aliis 2 canonicis Lincolnensis
ecclesiæ mandavit quatinus, ab abbate nostro, in sua
Commission to take evidence in England. et conventus nostri animabus, et dicto cancellario de
dicenda veritate juramento recepto, facerent partes
prædictas personaliter hinc inde positionibus, infra
spatium unius mensis post receptionem litterarum
apostolicarum, respondere, ac testes⁷ examinare cura-
rent. Coram quibus ergo iudicibus cum causa ali-
quandiu ageretur, et causa eadem prius⁸ in Anglia et
curia Romana per quinquennium et ultra diversis et
excessivis laboribus et expensis fuisset ventilata, con-
Agreement between the parties. troversis omnibus pacis remedio sublatis, ut caritatis
et pacis vinculo invicem fortius astringerentur, per
compositionem tandem partes prædictæ fuerant con-

¹ *nostros*] ipsos, P.

² *decernens*] decrevit, qui, P.

³ *ulterius . . . procedens*] want-
ing in P.

⁴ *processum suum*] intentionem
suam, P.

⁵ *firmari*] fundari, P.

⁶ After *papæ* insert *humiliter*, P.

⁷ *testes*] postmodum testes, quos
utraque pars super articulis ab eis-
dem partibus adhibendis producere
voluit, per se vel alios prudenter
recipere et diligenter, P.

⁸ *prius*] wanting in P.

cordatæ ; ita ut nos et monasterium nostrum de terris A.D. 1249
 de quibus causa agebatur, ¹ videlicet super decimis xii. -1269.
 bovatarum terræ quas coluimus in Waghna, et de locis
 de Besyngnab et Amplek, pascuis quibusdam ² de quibus
 decimæ debebantur quæ redegimus ad culturam, et de
 obstructione viarum solitarum animalium euntium ad
 pascua, et quod pascua adjacentia fossato del Eschedyk
 plus solito fecimus inundare, quodque ædificia quædam
 in pastura construximus, et de retentione decimarum
 molendinorum acquisiteorum post concilium, et de eo
 quod pratum adiacens stagno molendini nostri apud
 piscariam per aquæ retentionem fecimus inundare, ut
 ipse cancellarius asserebat, ¹ quieti perpetuo et immunes
 essemus a præstatione omnium decimarum. Aliis etiam
 tunc motis injuriis perpetuo consopitis. Et nos, pro
 bono pacis, perpetuo, dicto cancellario et suis succes-
 soribus, nomine dictæ ecclesiæ de Waghna, singulis
 annis xlv. solidos apud Waghnam solveremus. Renun-
 tiavit ergo utraque pars petitioni restitutionis in in-
 tegrum, et omnibus impetratis et impetrandis super
 præmissis, ³ fideliter promittendo de compositione ipsa
 duratura perpetuo firmiter observanda. ⁴ Concessit in-
 super nobis præfatus cancellarius quod nos de cætero
 super terris et possessionibus nostris ante concilium
 acquisitis non inquietaret, dummodo compositionem
 prædictam observaremus et ei suisque injuriosi non
 essemus, ⁴ consentientibus archiepiscopo et capitulo
 Eboracensibus. A pluribus autem tunc temporis vulgo Improvi-
 dicebatur quod, ante litem inceptam, cum ipso can- dent litiga-
 cellario pro suo perpetuo pro decem tantum marcis tion.
 possemus pacificasse. Sed, post litem sic continuatam,

¹ *videlicet asserebat*] de quibus etiam in compositione expressatur, P.

² *pascuis quibusdam*] pascua quædam in E.

³ *præmissis*] prædictis, P.

⁴ *Concessit . . . essemus*] wanting in P.

A.D. 1249 ei satisfacere sub levi pensione annua nequiveramus,
 -1269. cui cum tanta contumacia indebite resistere conebamur; præcipue cum nullam ei portionem pecuniæ pro expensis suis ad tunc in manibus solveremus.¹

III. De molendino² super Hullo in Waghna.³

Attempt to erect water-mills in Waghena. Post hæc, cum præfatus magister Johannes de Oxonia, cancellarius Eboracensis, ex hoc sæculo sub-tractus fuisset,⁴ et magister Willelmus de Wykwan ejus dignitatem et officium fuisset adeptus,⁵ conati sumus molendina aquatica super Hullo apud Waghnam, ad caput fossati nostri de Eschedyk, erigere.⁶

The water-mill within the abbey. Nam tunc fuerat quoddam molendinum aquaticum infra abbatiam, contiguum cuidam granario magno,⁷ plumbo coopertum, ab occidentali parte ipsius granarii situatum, atque muro exteriori clausum, habens stagnum ex opposito stabulo communi,⁸ cui aquæ de mariscis descendentes,⁹ et præcipue de Lambwath, per Monkdyk et fossatum ex boreali parte de Estwode, subtusque pontem prope capellam in bosco, et inter portas monasterii et stabulum effluentes,¹⁰ ministrabant, et sic per fossatum del¹¹ Eschedyk in aquam de Hullo defluerunt.¹² Postea vero ipsi¹³ decursus aquarum per orientalem partem dicti bosci de Estwodd, et sic ex

f. 68.

¹ *Sed post . . . solveremus*] wanting in P.

² *molendino*] molendinis, P.

³ *in Waghna*] wanting in P.

⁴ *ex . . . fuisset*] a suo perpetuo decessisset, P.

⁵ *adeptus*] sortitus, P.

⁶ After *erigere* insert, ut in frequentatione tenentium nostrorum de Waghna et aliorum supervenientium, vel saltem propter ampliorem

aquarum abundantiam, eorum emolumentis locupletius fueremur, P.

⁷ After *magno* insert, quod idem abbas apud pistrinum fecerat, P.

⁸ *atque muro . . . communi*] wanting in P.

⁹ *descendentes*] venientes, P.

¹⁰ After *effluentes* insert, operationis solatium, P.

¹¹ *fossatum del*] le, P.

¹² *defluerunt*] defluebant, P.

¹³ *ipsi*] ipse, in both MSS.

australi parte dicti bosci¹ et abbatiae, cursum libentius arripuerunt et frequentant; unde et accidit ut ipsum molendinum infra abbatiam postea² ob defectum aquarum ad nihilum³ deveniret. Quod perpendens dictus abbas Willelmus,⁴ [molendinum] ad finem ipsius decursus aquarum ad caput de⁵ Eschedyk⁶ prope Hullum, ut praedicitur, construere nitebatur, ut, si dictum molendinum infra abbatiam permaneret seu desisteret, aquae praedictae, per dictum Eschedyk descendentes, alibi quam per dicta molendina super Hullo declinare non valerent. Juxta quod etiam molendinum in plano pasturae de Stannekerre aliud molendinum ventricium prius erectum fuit, ut unus molendinarius cum pagio suo utraque molendina facilius conservaret, nostraque grana et aliorum ventis et aquis concurrentibus liberius pariter molerentur. Sed praedictus Willelmus cancellarius,⁶ pro eo quod, in locis in quibus⁷ dicta molendina construximus,⁸ communam pasturae ratione liberi tenementi sui in Waghna vendicavit, ea prosternere⁹ decernebat. Tandem, promissis eidem cancellario¹⁰ et ecclesiae suae de Waghna quinque solidis annuatim imperpetuum, idem cancellarius concessit nobis, pro se et successoribus suis, ut liceret nobis firmare ipsa molendina nostra aquatica¹¹ contigua sub uno tecto, ad certam terram ex utraque parte, et

A.D. 1249
-1269.

Insufficient
supply of
water.

Windmill
in Stanne-
kerre.

Threat of
the chan-
cellor of
York to
pull down
the new
mills.

Terms of
agreement
with him.

¹ *Postea . . . bosci*] Qui quidem cursus aquarum de Lambwath exeuntium, cum tres ballivae minores in Holderness distinguantur, australis videlicet, media et borealis, dividit ballivam mediam et borealem: ita tamen quod portae nostrae et abbatia in balliva media, et stabulum ac officina exteriora in balliva boreali construantur. Postea vero, ipse decursus aquarum per orientalem et australem partes de Estwode, P.

² *postea*] situatum, P.

³ *nihilum*] nihil utile, P.

⁴ *Quod . . . Willelmus*] Sed, P.

⁵ *de*] del, P.

⁶ *prope Hullum . . . cancellarius*] non tamen in nostro proprio separati molendina aquatica, ut praedicitur, construere niteremur; praefatus Willelmus de Wykwan, tunc cancellarius, et rector ecclesiae de Waghna, P.

⁷ *locis in quibus*] loco in quo, P.

⁸ *construximus*] erigebamus, P.

⁹ *prosternere*] evellere, P.

¹⁰ *eidem cancellario*] ei, P.

¹¹ *aquatica*] wanting in P.

A.D. 1249
-1269. in fine ipsius fossati super Hullo, et habere usum ad eadem molendina necessarium ex utraque parte ipsius fossati de Eschedyk, quod tunc et ante ipsa tempora¹ Monkdyk vocabatur; ita quod nulli cuius interesset cederet in damnum, præjudicium seu gravamen; ac ita quod, occasione dictorum molendinorum, communis pastura circumjacens vel cultura per inundationem seu retentionem aquarum nullo sensu vel tempore deteriores fierent partionariis in eisdem. Ita quod, si nollemus vel nequiremus habere molendina ibidem, cessante usu molendinorum, et area ad statum pristinum redacta, cesset annuus redditus memoratus quinque solidorum.² Et quamvis tunc in constructione dictorum molendinorum plurimas expensas fuderamus,³ ⁴modernis temporibus⁵ aquæ nullæ in æstate ad ea descendunt, sed ab omni opere molendi in æstate fraudarentur, nisi aquæ turbidæ de fluvio de Hullo in dictum fossatum per dicta molendina admittantur, et in eo aliquandiu retentæ per dicta molendina iterum in Hullum 'puriores' redire permittantur. Unde fit ut, ex receptione dictarum aquarum turbidarum, lutum in dicto fossato 'ita' videatur remanere ut ipsum fossatum quolibet decennio ad magnas expensas omnino oporteat emundari. Atque sic,⁵ computatis ipso annuo redditu quinque solidorum, reparatione molendinorum atque mundatione fossatorum, ut aquæ ad ea liberius diriventur, multo plus in eis⁶ expendimus quam proficuum suscipimus de eisdem.⁷ Deinde dominus Simon le Conestable, liberum tenementum habens in Benyngholmo,⁸ nos vehementer anxabat

Fouling of the dyke by the waters of the river Hull.

Unprofitableness of the mills.

Objections made to the mills,

¹ *de Eschedyk . . tempora*] quod ante ipsum tempus, P.

² *Ita quod . . solidorum*] wanting in P.

³ *fuderamus*] funderamus in both MSS.

⁴ Before *modernis* insert, fraudati proposito primæ nostræ intentionis, P.

⁵ *aquæ nullæ . . Atque sic*] wanting in P.

⁶ *multo . . . eis*] decies plus annuis successioneibus, P.

⁷ After *eisdem* insert, præfatis expensis per ipsas successiones temporum allocatis, P.

⁸ *liberum . . Benyngholmo*] wanting in P.

super levatione dictorum molendinorum, pro eo¹ quod A.D. 1249
 inundationes aquæ fluminis de Hullo per molendina -1269.
 præfata et² fossata in mariscos de Benyngholmo et in conse-
 Arnallia, in nocumentum liberi tenementi sui in dictis quence of
 villis, ascenderunt.³ Tandem ipsa calumnia sic damage
 quievit, ut faceremus et sustentaremus quasdam clusas from the
 ad prædictam inundationem impediendam et defenden- inunda-
 dam, et ipsas aperiremus et clauderemus quoties in- tions of
 digeret,⁴ ne per retentionem aut inundationem alicujus the Hull.
 aquæ⁵ damnum aut nocumentum ipsis tenementis Agreement
 suis⁶ eveniret quoquo modo. to con-
 struct
 flood-
 gates.

IV. *De tenementis in Suttona et Drypule; et de
 pastura de Westkerre in Suttona.*

Interea, cum pasturam quaterviginti vaccis cum se- Suttona.
 quelis suis in Westmarisco de Suttona possedissemus,⁷ f. 68 b.
 et per hoc eadem pastura nimium fuisset onerata, præ- Exchange
 sertim cum bidentibus fuisset occupata,⁸ Saiero filio of land in
 Saieri filii Amandi de Suttona relaxavimus eandem West
 pasturam ad iii^{xx}. vaccas cum sequelis suis.⁹ Unde Marsh with
 dictus Saierus concessit nobis totam terram et pas- Saierus of
 turam quas habere potuit in dominico in tota illa Sutton.
 parte dicti Westmarisci quæ est versus aquilonem, inter
 Southowseroft et Forthdyk, sicut eadem pars pasturæ¹⁰
 extenditur in longum a flumine de Hullo in orien-
 tem usque ad prata de Suttona vocata Sefholmum,¹¹
 ut tanta sit latitudo versus prata quanta est inter
 ejusdem crofti angulum et dictum Forthdyk, secundum
 quod linea protendi potest in directum super eccle-

¹ After *eo* insert *præcipue*, P.

² *per . . . et*] de sub molendinis
 prædictis per præscripta, P.

³ *ascenderunt*] ascendebant, P.

⁴ *indigeret*] indignerit, P.

⁵ After *aque* insert, de sub mo-
 lendinis prædictis, P.

⁶ *suis*] wanting in P.

⁷ *possedissemus*] possidissemus in
 both MSS.

⁸ *occupata*] depasta, P.

⁹ After *suis* insert, in dicto West-
 marisco, P.

¹⁰ After *pasturæ* insert et terræ, P.

¹¹ *vocata Sefholmum*] wanting in
 P.

A.D. 1249
-1269.
Boundary
piles.

siam de Swyne, a dicto crofti angulo usque ad dicta prata. Ad cujus rei evidentiam, pali secundum præscriptam lineam in signum metarum divisionis dicti marisci sunt infixi. Liceretque nobis totum quod fuit infra prædictas divisas versus Forthdyk¹ ad libitum nostrum fossato includere, et quoquo modo possemus ad opus nostrum meliorare. Ita tamen quod nec ipse nec heredes sui ingressum, jus vel clamium, unquam habere possent in tota prædicta parte infra prænominatas divisas contenta. Et, usque ad tempus quo prædictam pasturam ad libitum fossato includere possemus, dictus Saierus pro se et heredibus suis nobis promisit, quod² quælibet averia in dictam terram venientia liceret impartare. Sed, quia vij. bovatae terræ et xv. tofta de Suttona pasturam in eodem loco debuerunt pro voluntate communicare, et ideo dictum fossatum non factum fuisset,³ ac prædicti pali in signum divisionis dicti marisci positi ad modicam vel nullam metarum evidentiam devenerunt, processu temporis heredes præfati Saieri ex frequentatione pasturæ⁴ in dicta placea, non obstante præscripta conventionione, jus communis pasturæ in eadem particula terræ vendicarunt, sicut in tempore domini Hugonis abbatis 15 postea referetur. Ipse autem Saierus dedit nobis⁵ duos selliones cum particula prati in Bylhylle, et tantam pasturam in Salinis de Suttona, ad eleemosynam portæ domus nostræ sustentandam, quanta pertinebat ad 9 bovatas terræ de dominico suo,⁶ cum medietate illius particulæ prati cujus alteram medietatem dominus Saierus pater suus prius, in eleemosynam portæ ipsius monasterii nostri, concedebat. Ita denique quod oves nostræ quas in dicta pastura haberemus campos et prata de Sut-

Claim of
common
pasture re-
vived by
the heirs of
Saierus of
Sutton.

Other
grants
from Saie-
rus of Sut-
ton.

Feed of
sheep in
Sutton.

¹ *versus Forthdyk*] wanting in P.

² *quod*] quin, P.

³ *pro . . fuisset*] wanting in P.

⁴ *frequentatione pasturæ*] frequen-
tia pascuæ, P.

⁵ *dedit nobis*] wanting in P.; and
superfluous as they stand.

⁶ After *suo* insert, in eisdem sa-
linis, P.

tona, postquam fœnum et bladum cariatum fuerit, depascant,¹ usque ad medium Martii. Postea, idem Saierus vendidit² nobis totum quod in dicta pastura de Salinis³ habuerat. Sed in tempore Ricardi abbatis 12 et Saieri filii dicti Saieri, ipsa pastura de Saltz,⁴ præter pasturam in eisdem ad certas bovatas⁵ terræ pertinentem, dicto Saiero juniori fuerat relaxata. Dederat autem præscriptus Saierus senior ad officium lanariæ nostræ, ad indumenta conventus, xx. acras terræ in Suttona et communam pasturæ in Rysholmo in Suttona,⁶ et totum exitum vocatum Arnald Owtgange, per quem averia nostra introitum et exitum in Westmariscum possent frequentare; et etiam unum toftum, 5 selliones et dimidiam acram terræ arabilis, in escambium pro uno alio tofto et 3 sellionibus alibi in Suttona. Ita tamen quod pars utraque omnia prædicta vel partem eorum muro vel fossato includere posset. Concessitque nobis liberum transitum cum carectis nostris et carris ubique in territorio de Suttona; ita ut liceret nobis bladum nostrum metere, fœnum falcare, turbas fodere, et ad libitum nostrum hæc omnia cariare. Confirmavitque nobis, in puram et perpetuam eleemosynam, omnia terras et tenementa quæ habemus⁷ de feodo suo in Suttona, cum salinis et omnibus⁸ pertinentiis suis. Petrus filius Matildis de Ruda, de qua prædicitur, dedit nobis ad eleemosynam portæ unam acram et dimidiam prati in Newenge de Suttona; confirmans insuper nobis omnes donationes quas de antecessoribus suis⁹ habebamus; homagiumque et totum servitium Franconis de Coldona, de toto tenemento quod de ipso tenebat, nostro monasterio eroga-

A.D. 1249
-1269.Arnald
Owtgang.Right of
way for
carts
throughout
Sutton.
f. 69.Meadow in
Newenge.¹ *depascant*] depascere, P.² *vendidit*] vendebat, P.³ *Salinis*] Saltes, P.⁴ *Saltz*] Saltes, P.⁵ *certas bovatas*] certam bovatas, P.⁶ *in Suttona*] wanting in P.⁷ *habemus*] habuimus, P.⁸ After *omnibus* insert *aliis*, P.⁹ After *suis* insert *in Suttona*, P.

A.D. 1249
-1269.
Alms at
the gate.
Drypule.

vit. At ipse Franco totum ipsum tenementum, videlicet sex acras et 4 perticatas terræ arabilis, 4 acras 3 rodas et dimidiam prati, nobis vendidit.¹ Sed et Johannes de Brystylle, ad eleemosynam portæ, duas acras terræ et prati²; Benedictus filius Petri dimidiam acram terræ et 3 perticatas prati ibidem, et redditum unius oboli de dimidia acra terræ arabilis; et Johannes Poke, ad eleemosynam portæ, unum toftum et 3 perticatas prati ibidem, nostro monasterio contulerunt. Præscriptus autem Willelmus abbas 9 dedit ad feodi firmam domino Willelmo de Thorne, militi, 3 perticatas terræ cum 7 rodefallis³ in Suttona, reddendo nobis homagium et 2 solidos annuatim. Sed si ipsam terram rehabemus, aut quo redditus ille devenerat, ignoratur. Walterus de Wyk dedit nobis unum toftum cum ædificio suo in⁴ Drypule. Idem etiam abbas Willelmus dedit ad feodi firmam Roberto Clerk de Drypule duos selliones terræ ibidem; reddendo nobis 7 solidos annuatim: quam tamen firmam non percipimus. Sed si tamen ipsam terram⁵ possidemus penitus ignoramus.

V. *De terris, tenementis et redditibus, in⁶ Owstwyk, Halsam, Orwythfleet,⁷ Otringham, Saltaghe⁸; et de inundatione maris et Humbricæ.*

Owstwyk. Idem autem Willelmus abbas nonus ipsum clausum in Owstwyk, quod de Willelmo filio Suertebrant habebamus, Willelmo filio Stephani Rystgare et heredibus suis, pro xii. denariis annuis, ad feodi firmam concedebat. Interea vero, cum Isabella filia Walteri de Hedona,

Halsam.

¹ *véndidit*] vendebat, P.

² After *prati* insert in Suttona, P.

³ *rodefallis*] rufefallis, P.

⁴ After *in* insert villa de, P.

⁵ After *terram* insert, in manibus nostris, P.

⁶ *in*] de, P.

⁷ After *Orwythfleet* insert Tharlethorpia, P.

⁸ *Saltaghe*] wanting in P.

quæ tenementa in Halsam quæ de nobis tenentur re- A.D. 1249
 tinebat, viam universæ carnis ingressa fuisset, et jam -1269.
 ante ipsius decessum Johannes filius Godefridi de Orwyth-
 Melsa Beatricem filiam et heredem ipsius Isabellæ, fleet.
 adhuc infra ætatem legitimam constitutam, desponsas- Custody of
 set, nos ipsorum tenementorum custodiam, pro eo quod the lands
 de nobis tenebantur, ratione minoris ætatis dictæ Bea- of Beatrice
 tricis, in manus nostras accipientes, ea præfato domino of Hedon.
 Godefrido usque ad legitimam ætatem dictæ Beatricis
 dimittebamus; reddendo inde nobis nostrum certum
 annum redditum x. solidorum, et insuper reddendo
 nobis, ratione custodiae prænotatæ, usque ad legiti-
 mam ætatem dictæ Beatricis, xxxvj. solidos annuatim.
 Ad quam etiam Beatricem jure hereditario pertinebat
 ille annuus redditus xxviiij. solidorum, in quibus du-
 dum¹ heredibus Osberti de Frysmarisco pro terra in Rent for
 Orwythfleet tenebamur. In quibus autem x. solidis land in Or-
 et² xxxvj. solidis de Halsam³ præfati xxviiij. solidi wythfleet.
 annui de Orwythfleet,⁴ ad terminum quo dicta Beatrix
 infra legitimam ætatem fuerat, nobis fuerunt annuatim
 allocati. Ita quod dictus Godefridus nobis solverat
 xviiij. solidos clare annuatim.⁵ Post ætatem autem legi-
 timam ipsius Beatricis, usque ad tempus domini Adæ
 abbatis nostri 14, fuerat usitatum quod [cum] ipsa
 et heredes sui nobis sic in x. solidis annuis pro Hal-
 sam,⁶ et nos eisdem in xxviiij. solidis annuis pro Or-
 wythfleet,⁷ in alterutrum teneremur, ipse annuus red-
 ditus x. solidorum penes ipsos remanebat, et nos de
 dictis xxviiij. solidis sibi xviiij. solidos tantum per
 annum solvebamus. Sed, in tempore ipsius abbatis
 Adæ, dominus Johannes de Melsa, per successionem
 heres præfatæ Beatricis, ob defectum solutionis ipsorum

¹ *dudum*] wanting in P.

² *x. solidis et*] wanting in P.

³ *de Halsam*] wanting in P.

⁴ *de Orwythfleet*] wanting in P.

⁵ *Ita . . annuatim*] wanting in P.

⁶ *pro Halsam*] wanting in P.

⁷ *pro Orwythfleet*] wanting in P.

A.D. 1249
-1269.
f. 69 b.

Rent for
right of
way for
cattle in
Orwyth-
fleet.

Tharles-
thorpia.

Otring-
ham.
Saltagh.

xviij. solidorum propter terras de Orwythfleet amissas,¹ præfatum annum redditum² x. solidorum pro Halsam³ solvere negligebat; ut in tempore præfati Adæ abbatis postea referetur. Quo tempore, cum liberum ingressum et egressum ad averia nostra ducenda et reducenda usque ad dictam terram nostram de Orwythfleet, nisi de aliorum libera voluntate, non haberemus, pacti sumus tandem Radulpho de Wellewyk sex denarios et Johanni filio Ricardi de Frysmersk⁴ duos solidos reddere annuatim, eo quod per feodum ipsorum usque ad dictam terram nostram de Orwythfleet,⁵ ad animalia nostra et pecora ducenda et reducenda, et ad omnia alia necessaria nostra itinerando et transeundo peragenda, cum carris et carectis, liberum ingressum et egressum haberemus. Sed, quia ipsa terra nostra omnino deperiit,⁶ redditus ipsi cum terra pariter exspirarunt.⁷ Cæterum dominus Willelmus Conesstable⁸ implacitavit nos de grangia nostra de Tharlesthorpia. Sed, adjuvante nos domino Willemo⁹ de Fortibus 3 comite Albemariæ, dictam grangiam quietam ab omni servitio, præter scutagium cum venerit, nobis confirmavit.¹⁰ Interim, Willelmus filius Willelmi Lasceles de Otringham dedit nobis unam acram, tres rodas et 12 perticatas terræ, in Otringhammersk, prope exitum de Saltaghe,¹¹ ut averia nostra de Saltaghe per propriam terram nostram libero ingressu et egressu de Saltaghe,¹² in territorio de Otringhammersk,¹³ ad pascendum et ad alia necessaria nostra facienda, pro libitu liberius frue-

¹ *propter . . . amissas*] wanting in P.; amissas in E.

² After *redditum* insert 'nostrum,' P.

³ *pro Halsam*] wanting in P.

⁴ *Frysmersk*] Frysmarays, P.

⁵ *de Orwythfleet*] wanting in P.

⁶ *omnino deperiit*] nobis ad nihil utile devenerat, P.

⁷ *exspirarunt*] expiravit, P.

⁸ *Conesstable*] Conestabularius, P.

⁹ *adjuvante . . . Willemo*] per auxilium domini Willelmi, P.

¹⁰ After *confirmavit* insert, et nihilominus finalis concordia inde in curia domini regis est levata, P.

¹¹ After *Saltaghe* insert in Otringhammersk, P.

¹² *per . . . Saltaghe*] wanting in E.

¹³ *Otringhammersk*] Otringham, P.

rentur. Ipso quoque tempore, inundavit mare et tran- A.D. 1249
scendit littora sua fere per totam orientalem partem -1269.
Angliæ; et Humbria, terminos suos excedens, usque Inundatio
ad piscariam nostram et boscum de Cotyngham terram Humbriæ.
operuit¹ et maximam². stragem fecit tam hominum quam
animalium, in tantum ut in aliqua villa hujus patriæ per
aquam mortui sunt usque ad numerum 36 hominum
utriusque sexus et ætatis. Unde damnum inæstima- Lands at
bile incurrebamus; quia homines nostros et averia³ Saltagh
apud Orwythfleet perdideramus, et multæ terrarum carried
nostrarum apud⁴ Saltaghe et Mytonam sine aliqua away by
recovery in Humbriam penitus sunt prolapsæ. In the Hum-
ber.
quibus locis, et etiam apud Tharlesthorpiam, Suttonam, Damage
Drypule, et piscariam,⁵ omnia mobilia nostra et fere done in
Tharles-
thorpe,
Sutton, and
Drypool.
ædificia universa perdideramus,⁶ præter homines et
grossa animalia. Unde⁷ ipsæ terræ nostræ⁸ fere ste-
riles permanserunt, et⁹ vix fructus aliquos nobis pro-
tulerunt.¹⁰ Post ipsam vero inundationem, per proces- Less of
sum temporis, postea actum est quod ipsæ terræ nostræ land in
Tharles-
thorpe and
Orwyth-
fleet.
prope Humbriam¹¹ de Tharlesthorpia, Orwythfleet¹² et
Saltaghe, per inundationem ipsius Humbriæ paulatim
decreverunt,¹³ ita quod terram de Orwythfleet ipsa aqua
Humbriæ nobis penitus abstulit, grangiam de Tharles-
thorpia consumpsit, et omnia ædificia grangiæ de Sal-
taghe nos fecit penitus amovere, remotius a dictis
inundationibus reconstruenda.¹³

¹ *terram operuit*] ascendens, maximam partem de Holderness, et magnam partem de Herthyll submersit, P.

² *maximam*] permaximam, P.

³ *et averia*] wanting in P.

⁴ After *apud* insert Tharlesthorpiam, P.

⁵ *apud . . piscariam*] in marisco de Suttona, et in piscaria nostra, P.

⁶ *perdideramus*] corrected to perdidimus in P.

⁷ *Unde*] Sed et, P.

⁸ After *nostræ* insert per decennium, P.

⁹ *permanserunt et*] wanting in P.

¹⁰ *protulerunt*] proferebant, P.

¹¹ After *Humbriam* insert et præcipue, P.

¹² *Orwythfleet*] wanting in P.

¹³ *ita quod . . . reconstruenda*] ita quod grangia de Saltagh remotius a dicto flumine transferebatur, et grangia de Tharlesthorpia, præter paucas terras adhuc remanentes, quæ protinus, nisi Deus adjuverit, in

VI. *De Ruda et Hayholmo.*

A.D. 1249
-1269.
Ruda.
Road from
Rowth
church to
the high-
way.

f. 70.
Dyke in-
closing
Rowth
wood.

Genealogy
of the
family of
Rowth.

Hayhol-
mus.
Dispute
with free
tenants of
Brands-
burton.

Interea, dedimus Johanni de Roos et Emmæ uxori suæ, ac Amando de Ruda, 46 solidos et 8 denarios, ut haberemus unum chininum latitudinis 16 pedum, cum hominibus, equis et caretis nostris, ex orientali parte ecclesiæ de Ruda, ultra selliones et terras suas versus aquilonem, ad viam regiam quæ ducit de Beverlaco, usque ad hospitale de Ruda. Cum quo quidem Amando escambium feceramus de annuo reddito trium solidorum, quem percipere selebamus pro tenemento contiguo manerio suo in Rowth, quod pater suus de nobis perquisivit,¹ pro altero annuo reddito trium solidorum, exeunte de duabus bovatis terræ quæ de ipso Amando tenebantur in North Burtona, ut postea referetur. Totum etiam clamium quod habuit in toto fossato quod claudit boscum nostrum de Rowth, in circuitu ad latitudinem x. pedum, nobis relaxavit.² Ipse autem Amandus habuit quendam antecessorem dominum Simonem de Ruda, qui genuit Willelmum de Ruda seniore; qui de³ Matilde filia domini Amandi Pincernæ genuit Willelmum secundum, qui apud nos novicius est defunctus. Ipse tamen Willelmus junior genuit præfatum dominum Amandum, qui genuit dominum Johannem, qui genuit dominum Amandum, qui genuit Amandum, qui genuit dominum Johannem, qui nunc est. Quo tempore, cum contentio inter nos et dominum Anselmum de Sancto Quintino et alios libere tenentes de Brandesburtona, super divisis inter Burtonam, Brystylle, et manerium nostrum

Humbriam sunt penitus prolapsuræ, adnullatur. Sed ipsam terram de Orwythfleet ipsa Humbria nobis auferebat; prout in sequentibus, tempore Adæ abbatis 14, apparebit, P.

¹ *perquisivit*] acquirebat, P.

² *nobis relaxavit*] wanting in P.

³ *de Matilde*] duxit uxorem Matildem . . . ex qua, P.

de Hayholmo, et de communa pasturæ quam ipsi in A.D. 1249
quodam loco ad dictum manerium nostrum de Hay-
holmo pertinente, vocato Thretholmo, et marisco nostro
eidem adjacente, vendicabant, et de communa pasturæ¹
in marisco de Burtona, quam nos econtra vendicavimus,
ac de libero introitu et exitu de Hayholmo per Bur-
tonam et Brystylle, suborta fuisset, mediante concordia, Agree-
ment.
idem dominus Anselmus et alii libere tenentes de Bur-
tona, præter dominum Jacobum de Mora, Willelmum
Barn de Burtona, et Thomam le Vavasour de Esk, nobis
[quietum clamaverunt]² totum jus et clamium quod
habere potuerunt in toto prædicto Tretholmo, et in
toto marisco et terra adjacente extra ipsum Trethol-
mum, ab oriente, infra limites positos tempore composi-
tionis de ipsa concordia perpetratae; incipiendo videlicet
in fossato quod venit ab angulo gardini de Hayholmo,
et sic tendendo in mariscum orientalem, per vestigia
veteris fossati quod est sub ipso Tretholmo a parte
aquilonali, et, ab eo loco ubi dictum fossatum vetus
descendit in eundem mariscum orientalem, paululum ten-
dendo in obliquum versus aquilonem, et tunc directe
in orientem versus vetus fossatum quod appellatur
Monkdyk, quod est divisa inter Burtonam et Brystylle,
quousque veniatur a xvij. perticatis in xv. pedibus
ultra ipsum Monkdyk, et inde in obliquum versus
austrum, per spatium xl. perticatarum, in ipsum Monk-
dyk,³ et sic per ipsum Monkdyk³ usque dum per-
veniatur ex opposito capitis aquilonalis novi fossati,
quod levatum fuit per juratores assisæ pro divisa inter
Burtonam et Hayholmum: ut nos haberemus totum
quod est juxta prænominatas divisas, tam terram quam
mariscum, ad includendum fossato defensabili xii. pedum,
quod perpetuo sustentare debeamus, ac meliorandum⁴
prout voluerimus ad opus nostrum; quia omnia præ-

¹ *pasturæ*] wanting in P.

² *quietum clamaverunt*] omitted
in both MSS.

³ *Monkdyk*] Munkdyk, P.

⁴ *meliorandum*] meliore, E.

A.D. 1249 nominata, cum fossato quo includuntur, recognoscebant
 -1269. jus et dominicum nostrum, quæ ad manerium nostrum
 de Hayholmo debuerunt¹ pertinere. Unde nos quietum
 clamavimus dicto domino Anselmo et liberis tenentibus
 et heredibus suis totum jus et clamium quod habere
 potuimus in terra sua vel marisco suo, quod est extra
 dictum fossatum versus Burtonam et Brystylle. Salvo
 tamen nobis et omnibus nostris libero usu viæ quæ
 ducit de Hayholmo per medium Brystylle usque ad
 magnam viam quæ ducit de Burtona, tam equitando
 quam pedes eundo et equos ducendo. Cum carris
 tamen et carectis, ibidem nec alibi, usque ad dictum
 Hayholmum introitum vel exitum, nisi cum licentia,²
 frequentamus. Post octo autem deinde annos, idem
 Thomas Vavasour præfatam terram nostram et maris-
 cum de Hayholmo nobis remittebat. Quietam claman-
 tiam autem præfatorum domini Jacobi de Mora et
 f. 70 b. Willelmi Barne, usque post 21 annos deinde, obtinere
 non valebamus. De qua etiam, tempore domini Roberti
 abbatis 11, postea referetur.

VII. *De terris et tenementis in Rystona, Arnallia,
 Hornseburtona, Westheytfeld, Setona, et Wathsand.*

Rystona. Johannes filius Matildis de Arnallia reddidit nobis
 toftum cum crofto in Rystona, quæ de nobis³ ad feodi
 Arnallia. firmam detinebat.⁴ Et Richerus filius Hugonis de Ar-
 nallia, pro quadam summa pecuniæ, confirmavit nobis
 grangiam nostram de Arnallia, et ut murum a parte
 orientali dictæ grangiæ⁵ facere valeremus. Confirma-
 vitque idem Richerus nobis omnia terras et tenementa
 quæ habuimus de feodo suo in Arnallia. Sed, quia

¹ *debuerunt*] debuerant, P.

² *nisi . . . licentia*] licite non, P.

³ After *nobis* insert, sibi et here-
 dibus suis, P.

⁴ *detinebat*] debuerat retinere, P.

⁵ After *grangia* insert, usque ad
 venellam quæ est inter grangiam et
 toftum quondam Clementis de Ar-
 nallia, P.

specificatio ipsorum terrarum et tenementorum in ipsa A.D. 1249
 confirmatione non fuerat explanata per dictum Riche-^{-1269.}
 rum, sinistra quaedam nobis postea contigerunt;¹
 sicut in tempore Roberti abbatis 11 referetur. Cui
 quidem Richero concessimus duos selliones terræ, in
 perpetuum escambium pro duabus acris terræ in alio
 loco² ibidem. Eidemque et heredibus de corpore suo
 procreatis duo tofta ibidem concedebamus, ut ipse pro
 eisdem septem solidos nobis daret annuatim. Sed, quia
 ipse Richerus sine herede de corpore suo decedebat,
 ipsa duo tofta ad nos³ redierunt. ⁴Et, cum tenementa ^{Hornse-}
 præscripta in Hornseburtona de Waltero de Spineto ^{burtona.}
 acquisita, prout tempore Michaelis abbatis 8 prænota-
 tur, nuper vendita fuissent Petro de la Twyer et here-
 dibus suis vel assignatis, præter alios religiosos, pro
 homagio et servitio suo, reddendo nobis xij. denarios
 annuos pro omni servitio, dictus abbas Willelmus re-
 demit tenementa eadem de Willelmo filio dicti Petri
 de la Twyer, pro quaterviginti et decem marcis. De
 quibus denariis ipse Willelmus de la Twyer emit ter-
 ram suam de Gaginsted. Ac nos eadem tenementa in
 Hornseburtona de ipso Willelmo et de heredibus suis
 teneremus, et ipsi de servitiis quibuscunque ad dicta

¹ *contigerunt*] acciderunt, P.

² *in alio loco*] wanting in P.

³ *nos*] manus nostras, P.

⁴ This entire passage, from *Et cum* to *paulo post referetur*, has been written over an erasure in E. The erased passage remains in the Philipps MS., and is as follows: Willelmus filius Petri de Twer dedit nobis unum clausum in villa de Hornse Burtona, pro quo solvimus abbati Sanctæ Mariæ Eboraci duos solidos annuatim. Solvebamusque prædicto abbati Sanctæ Mariæ Eboraci alterum redditum 2 solidorum annuorum, sed pro quibus tenementis ignoratur. De quibus

autem 4 solidis annuis, in concordia et escambio factis de parcella nostra, &c., as in the text, to *paulo post referetur*, after which, Ipseque Willelmus de Twyer, pro eo quod clamium vindicabat in toto tenemento quod habuimus ex donatione Walteri filii Petri de Spyneto, de quo tempore Michaelis abbatis est relatam, accepta a nobis aliquanta portione pecuniæ, de ipsis tenementis novum feoffamentum nobis faciebat, ut ea de eo et heredibus suis teneremus, et ipsi de servitiis quibuscunque ad dicta tenementa spectantibus nos acquietarent. P.

A.D. 1249 tenementa spectantibus nos acquietarent : ut nos ta-
 -1269. men persolvamus abbati Sanctæ Mariæ Eboracensis
 Rent to duos solidos annuatim. Solvebamus quoque prædicto
 St. Mary's abbatu Eboracensi alium redditum duorum solidorum,
 of York. pro duabus bovatis terræ in eadem villa. De quibus
 quidem duobus redditibus, qui 4 solidos conficiunt, in
 concordia et escambio factis de piscaria nostra in marra
 de Hornse et tenementis nostris in Rudestane, mona-
 chi 'dicti' monasterii Eboracensis duos solidos annuos
 nobis imperpetuum remiserunt,¹ ut paulo post referetur.²
 Engcroft Ipse autem abbas Willelmus vendebat Roberto de El-
 and Capel- getona unum toftum et croftum in Hornseburtona,
 croft. quod vocatur Engcroft et Capelcroft, quæ sunt de illis
 terris dicti Willelmi de Twyere, ut ipse Robertus red-
 deret inde nobis unum clavum gariofli annuatim. Post
 aliquantum vero temporis, idem Robertus eadem tof-
 tum et croftum nobis reddidit,³ loco annui redditus
 Yearly pit- xvj. solidorum, quos specialiter assignavit ad duas pi-
 tances. tancias annuas conventui nostro imperpetuum facien-
 das, unam in die Beatæ Margaretæ,⁴ et alteram in die
 Beati Edmundi archiepiscopi ; ita secure quod, si de
 ipsis diebus pitanciam aliunde haberemus, prædictus
 redditus xvi. solidorum non propter hoc nobis subtra-
 heretur, sed, ad dispositionem prioris nostri, aliis diebus
 dicto conventui nostro fideliter et integraliter exhibe-
 retur, et ad alios usus non converteretur. Ipso quoque
 Westheytfeld. tempore, Walterus filius Johannis de Usefleet vendidit
 nobis, pro 50 marcis, medietatem capitalis mesuagii et
 tres bovatas terræ in Westheytfeld. Sed quid de ipsis
 Setona. terris acciderat penitus⁵ ignoratur. Petrus filius Ro-
 berti de Setona, de quo prædicatur, contulit nobis unam
 illarum bovatarum terræ 'in Setona,'⁶ quas de nobis

¹ *remiserunt*] remittebant, P.

² See note 4, p. 95.

³ *reddidit*] imperpetuum tenenda
 retradebat, P.

⁴ After *Margaretæ* insert *virginis*, P.

⁵ *de ipsis . . . penitus*] causæ
 oberat quod possessionem ipsius
 terræ non adepti sumus, P.

⁶ 'in *Setona*'] wanting in P.

tenebat. Deditque nobis homagium et servitium Jo- A.D. 1249
hannis de Karletona, de una bovata terræ quam de -1269.
ipso tenuit, et homagium et servitium Roberti filii
Nicholai de uno tofto¹ in eadem villa. Unumque tof-
tum cum crofto et gardinum, medietatem videlicet
eorum ad unam pitanciam conventui, et alteram me-
dietetatem communi nostri monasterii, et unam acram²
terræ arabilis, monasterio nostro conferebat. Et Nicho-
laus filius Albredæ de Setona dedit nobis dimidiam f. 71.
bovatam terræ cum medietate tofti et crofti, et quas-
dam particulas terræ, in diversis locis de Setona. Ro- Wathsand.
bertus etiam filius Jacobi filii Roberti de Wathsand
dedit nobis homagium et totum servitium Henrici filii
Roberti de Wathsand, avi sui, et heredum suorum, de
duabus bovatis terræ cum tofto et crofto in Wathsand.
Quas duas bovatas terræ cum tofto et crofto idem
Henricus nobis postea contulit.³ Juxta quas 2 bovatas
Robertus de Stanere aliam bovatom terræ nobis in-
super erogabat.

VIII. *De placito pro piscatione in marra de Hornse ;
et de tenementis in Rudestane.*

Interim, cum piscationem in marra de Hornse et Marra de
Wathsand habere deberemus, prout ex concessione Hornse.
Johannis de Lasceles nobis ab antiquo concedebatur,
cum Willelmo⁴ filio Willelmi filii dicti Johannis de
Lasceles, non obstante præscripta dissuasionem domini Institution
Michaelis abbatis nostri 8, pactum feceramus, quod of suit re-
ipse cum omni diligentia⁵ secundum consilium nos- specting
trum moveret, et sumptibus nostris instanter pro the right of
sequeretur, placitum in curia domini regis versus pro- Wathsand
and Horn-
sey meres.

¹ After *tofto* insert et crofto, P.

⁴ *Willelmo*] Willelmi, E.

² After *acram* insert et dimidiam,
P.

⁵ After *diligentia* insert, et possi-
bilitate sua, P.

³ *contulit*] conferebat, P.

A.D. 1249
-1269.

Agreement
with Wil-
liam Las-
celes as
principal in
the suit.

Judicial
combat.

batem Sanctæ Mariæ Eboracensis super communa piscationis in marra de Wathsand et Hornse, quæ fuit antecessorum ipsius Willelmi, pertinens ad liberum tenementum suum in Setona, cujus parcellam Johannes avus ejus nobis,¹ ut præfertur, erogabat; ita quod quicquid idem Willelmus de prædicta communa piscationis² acquirere posset nobis imperpetuum remaneret, et per chartam ipsius Willelmi nobis concederetur. Unde nos dedimus præfato Willelmo quinque marcas præ manibus, ad perquirendum breve et dictum placitum initiandum. Et si nos dictam piscationem³ vel aliquam ejus partem per præfatum Willelmum iudicio vel concordia acquireremus, daremus eidem Willelmo x. marcas in augmentum ipsarum v. marcarum. Sin autem, frustratus de ipsis x. marcis dictas v. marcas nobis restituere teneretur. Et, si dictus Willelmus a placiti prædicti prosecutione quocunque modo se subtraheret, vel concordiam iniret sine consensu nostro, vel per aliquod malum ingenium dicti Willelmi ipsum negotium in prosequendo foret impeditum, daret nobis, pro damnis et expensis nostris recompensandis, xl. libras, et domino comiti Albemariæ⁴ x. libras sterlingorum. Ad cujus pecuniæ solutionem, tam nobis quam domino comiti,⁵ idem Willelmus se et heredes suos obligavit dicto domino comiti et ballivis suis, per omnes terras et tenementa sua in Holdernesse destringendos. Unde dictus Willelmus per breve regium implacitavit abbatem Sanctæ Mariæ Eboracensis super communa piscariæ in dicta marra de Wathsand, Setona et Hornse. Unde, post longam altercationem,⁶ jus partium utrarumque ad duellum fuerat placitatum, quod in curia domini regis coram, justici-

¹ After *nobis* insert prius, P.

² *piscationis*] piscaria, P.

³ *piscationem*] piscariam, P.

⁴ After *Albemariæ* insert, pro transgressione dictæ conventionis ab eo non observatæ, P.

⁵ After *comiti* insert, secundum modum prænominatum, P.

⁶ *altercationem*] concertationem, P.

tiariis apud Eboracum¹ fuerat vadiatum, armatum et percussum. Sed tamen partes prædictæ fuerant concordatæ dum duellum ageretur;² ita quod dictus Willelmus totam communam suam piscariæ in dicta marra dicto abbati et conventui Sanctæ Mariæ Eboraci relaxabat. Pro quo dicti abbas et conventus³ duas marcas annui redditus per extentam in Wathsand, Hornseburtona, et Souththorpia, præfato Willelmo⁴ et heredibus suis tradiderunt.⁵ De quibus duabus marcatibus redditus præscripti 4 solidati redditus, quos nos debuimus dicto abbati pro tenemento in Hornseburtona, parcella exstiterunt.⁶ Sed cum, ut prædicatur, præfatus Willelmus de Lasceles, communa piscariæ in dicta marra non adepta, pacem cum dicto abbate de Eboraco nobis inconsultis peregisset, ad sedandam contentionem nostram super obligatorio suo de conventionem non observata, totum jus et clamium quod habuit in præfato annuo redditu duarum marcarum nobis⁷ conferebat. Sed tamen, de consensu nostro, idem Willelmus ipsas duas marcas annuas præfatis abbati et conventui de Eboraco, in escambium pro uno tofto cum pertinentiis, et homine cum sequela sua eum tenente, et duabus bovatis terræ in Rudestane, resignavit. Quæ idem Willelmus nobis iterum dedit.⁸ Præscripta igitur concordia sub duello⁹ inter dictos abbatem¹⁰ de

A.D. 1249
-1269.

Agreement
between
William
Lasceles
and the
convent of
St. Mary's
of York.

f. 71 b.

Rudestane.

¹ *apud Eboracum*] in comitatu Eboracensi itinerantibus, P.

² *dum . . . ageretur*] wanting in P.

³ *dicti . . . conventus*] wanting in P.

⁴ *præfato Willelmo*] sibi, P.

⁵ *tradiderunt*] a præfatis abbate et conventu Eboraci per extentam acceptabat, P.

⁶ *præscripti . . . exstiterunt*] nos, ut inter eos fuerat concordatum, 2 solidos annuos eidem Willelmoolvere teneremur pro una bovata in Hornseburtona, quam de dictis

abbate et conventu de Eboraco, ut asserebat, tenere solebamus. Et Willelmus de Twyer alios 2 solidos eidem Willelmo de Lasceles solveret annuatim, pro tenemento quod tenebat de eis in eadem villa; quod tenementum nos postea, ut præfertur, acquirebamus. P.

⁷ After *nobis* insert imperpetuum, P.

⁸ *dedit*] assignavit, P.

⁹ *sub duello*] wanting in P.

¹⁰ After *abbatem* insert et conventum, P.

A.D. 1249
-1269.

Renewal of
the suit by
the abbot
and con-
vent of
Meaux on
their own
account.

Eboraco et Willelmum¹ sic peracta, abbas noster et conventus causam negotii proprii super hujusmodi placito contra dictos abbatem et monachos Beatæ Mariæ Eboracensis² aggredientes, hujusmodi concordia confisi, quasi dictus Willelmus aliquod permagnum jus in piscatione dictæ marræ habere debuisset, defectum exitus ejusdem negotii dicto Willelmo attribuentes, sperabant quod, si prædictum duellum ad finalem exitum pervenisset, idem Willelmus totum jus suum omnino recuperasset. Atque inter se dicebant quod præfati abbas et conventus de Eboraco nihil omnino in recompensationem piscationis dictæ marræ contulissent præfato Willelmo, nisi ipsum jus aliquod pergrande in piscatione dictæ marræ habere cognovissent.³ Unde, virtute concessionis dudum per Johannem de Lasceles nobis factæ, consimilique⁴ ratione qua et dictus Willelmus, per breve domini regis, contra dissuasionem domini Michaelis abbatis, jam defuncti,⁵ dictos abbatem et conventum de Eboraco super piscatione dictæ marræ contra Wathsand et Setonam traxerunt in causam. Ipsis ergo abbate et conventu de Eboraco contra nos, sicut et contra præscriptum Willelmum,⁶ resistentibus et jus suum defendentibus, omnino expensas plurimas effundebamus. Tandem, post longam placiti altercationem,⁷ negotium ipsum sicut et negotium pristinum ad duellum duorum hominum est commissum. Quapropter, tirones septem cum equis et famulis eorum conductos sumptibus nostris ad magnas expensas⁸ retinebamus. Et cum interim,⁹ super eodem

Termi-
nates in a
judicial
duel.

¹ After *Willelmum* insert nobis inconsultis, P.

² *contra . . . Eboracensis*] wanting in P.

³ *Atque . . . cognovissent*] wanting in P.

⁴ *consimilique*] eidemque, P.

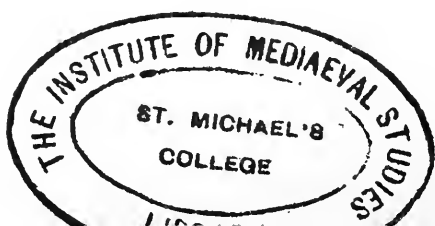
⁵ *jam defuncti*] wanting in P.

⁶ After *Willelmum* insert nobis, P.

⁷ *altercationem*] prosecutionem, P.

⁸ *ad . . . expensas*] et expensis, P.

⁹ *interim*] ut relatione didicimus veter[a]norum, et inter alios qui in villis dictæ marræ finitimis commorantes vulgariter est relatam, quod cum, P.

placito, ad visum juris dictæ marræ fuisset perventum,¹ A.D. 1249
 quidam de nostris asserebat totam occidentalem partem -1269.
 ipsius marræ, a divisa æque inter territoria de Wath- View of
 sand et Suththorpia,² ex australi parte ipsius marræ,³ in the mere.
 transversum ipsius marræ usque ad divisam territoriorum
 de Setona et Hornse, ex boreali parte dictæ marræ,⁴
 de jure monasterio nostro de Melsa debere pertinere.
 Et, post hæc, idem sic asserens,⁵ ludibriosis adversario- The bound-
 rum⁶ verbis provocatus, a dicta divisa de Hornse et ary of
 Setona⁷ in transversum ipsius marræ usque ad divi- the portion
 sam de Setona et Suththorpia² equo sedens transna- claimed by
 tavit, demonstrans per hoc totam particulam ipsius the monas-
 marræ ex occidentali parte vestigii sui ad nos, ut tery traced
 asseruit,⁸ pertinere. At nos continuo⁹ palos per dicta by a man
 vestigia, quasi æqua linea a divisa de Setona et Hornse on horse-
 usque ad divisam de Wathsand et Suththorpia, in trans- back,
 versum dictæ marræ, in signum et memoriam dictæ and
 transnationis et juris nostri,¹⁰ infigi feceramus. Quo- marked
 rum aliqui adhuc perspicui¹¹ videntur remanere.¹² Non¹³ by piles.
 autem placitum prædictum usque ad duellum prose-
 quebamus.¹⁴ Tandem commissum est duellum apud The duel,
 Eboracum a mane usque ad vesperum, athleta¹⁵ nostro at York,
 paulatim succumbente. Sed, illis confligentibus,¹⁶ per from morn-
 cautelam ejusdam justitiarum Rogeri de Thurkelby, ing till
 amici nostri, duellum intermissum est, et¹⁷ nos prædic- evening.

¹ After *perventum* insert et, P.

² The word *Suththorpia* has in each instance been written over an erasure. The Phillipps MS. supplies the erased word, *Gousle*.

³ *ex . . marræ*] wanting in P.

⁴ *ex . . marræ*] wanting in P.

⁵ *Et . . asserens*] At ipse, hiis dictis, P.

⁶ After *adversariorum* insert nostrorum, P.

⁷ After *Setona* insert, ex aquilonali parte ipsius marræ, P.

⁸ *asseruit*] prædicatur, P.

⁹ After *continuo* insert, vestigia

ejus equo sedentis et transnantis naviculis insecuti, P.

¹⁰ *quasi . . nostri*] wanting in P.

¹¹ After *perspicui* insert sed rari, P.

¹² *videntur remanere*] apparent, P.

¹³ *Non*] the reading of both MSS., but apparently an error for Nos.

¹⁴ *prosequeremur*] prosecuti sumus, P.

¹⁵ *athleta*] atleta in both MSS.

¹⁶ *illis confligentibus*] duello eventum victoriae seu discumbituræ non assecuto, P.

¹⁷ *duellum . . et*] wanting in P.

A.D. 1249 tam piscariam præfatis abbati et conventui de Eboraco,¹
 -1269. relaxabamus. Quapropter, ipsi nobis unum toftum cum
 Rudestane. pertinentiis, cum homine ipsum in villenagio tenente
 et sequela sua, et alias duas bovatas terræ cum per-
 tinentiis, in Rudestane, nobis contulerunt; ac etiam
 duas solidatas annuas² de præscriptis 4 solidatis reddi-
 tus in³ Hornseburtona nobis remiserunt. Insuper etiam,
 toftum et duas bovatas terræ, quæ prius præfato Wil-
 lelmo de Lascels in Rudestane, ut præscribitur, dede-
 rant,⁴ nobis confirmaverunt; ita quod nos ipsos contra
 præfatum Willelmum acquietaremus.

f. 72. IX. *De terris et tenementis in Erghoma, Gowsle,
 Westheytfeld, Estheytfeld, Mertona,⁵ et Drynghowe.*

Erghoma. Gilbertus filius Marjoriæ filiæ Radulphi⁶ de Skyrlyng-
 tona, Henricus filius Cecilæ filiæ dicti Radulphi, et
 ipsa Cecilia,⁷ reddiderunt nobis ipsas 2 bovatas terræ
 et unum toftum in Erghoma, quæ de nobis per forin-
 secum servitium et unam libram piperis tenuerunt.⁸
 Et cum ipsas bovatas et alias terras ibidem, ad quanti-
 tatem xv. bovatarum terræ, tam in dominico quam
 Gowsle. in servitio, ex donatione diversorum ut præscribitur
 Westheytfeld. haberemus, ac etiam⁹ terræ et tenementa in Gowsle,
 Estheytfeld. Westheytfeld, Estheytfeld et Mertona, quæ de nobis

¹ After *Eboraco* insert per finem,
 P.

² *annuas*] annui redditus, P.

³ *præscriptis . . in*] wanting in
 P.

⁴ *in Rudestane . . dederant*] pro
 supradictis duabus marcatibus redditus
 conferebant, P.

⁵ After *Mertona* insert Mora, Be-
 forth, P.

⁶ *Radulphi*] erroneously written
 Gilberti in both MSS.

⁷ After *Cecilia* insert, filia ipsius
 Radulphi, P.

⁸ After *tenuerunt*, Rumpharus
 quoque de Erghoma contulit nobis
 unam bovatom terræ, de 2 bovatis
 terræ quas de nobis tenebat ibidem,
 et ipse, de alia bovata terræ sibi
 remanente, persolveret nobis totam
 annuam firmam 40 denariorum
 quam de ambabus percipere sole-
 bamus, et insuper totum forinsecum
 et omnimodum alium servitium fa-
 ceret pro illa una bovata quantum
 pertinebat ad utrasque,—erased, P.

⁹ *ac etiam*] et ipsæ terræ et alia,
 P.

tenebantur,¹ ratione minoris ætatis Johannis filii Wal-
 teri filii Galfridi de Byltona, existerent sub nostra
 custodia mancipata, præfatus Johannes ad legitimam
 ætatem perveniens, in curia domini regis, omnia dicta
 terras et tenementa quæ fuerunt in custodia nostra,
 ac etiam ipsas 15 bovatas terræ² in Erghoma, ut jus
 suum de nobis postulavit. Jus tamen quod tunc in
 illis xv. bovatis terræ in Erghoma habuerat a nobis
 nunc penitus ignoratur. Reliqua³ vero tenementa,
 videlicet 4 bovatas terræ et 2 tofta in Gowsle, Michael
 abbas 8 Ricardo filio Galfridi de Wythornwyk pro
 12 denariis annuis ad feodi firmam dedit; Hugoque
 abbas 5 dimisit in feodo Thomæ filio Walteri de
 Frismarisco, pro 12 denariis annuis, 4 bovatas terræ
 in Westheytfeld. Dedit itaque idem abbas Hugo ad
 feodi firmam alias duas bovatas terræ ibidem, et unam
 bovatom et dimidiam terræ in Estheytfeld, pro sex
 denariis annuis, Waltero⁴ filio Galfridi de Wythorn-
 wyk. Et Ricardus abbas septimus dimisit in feodo⁵
 Ricardo de Rysa unum toftum et 4 selliones terræ in
 Estmertona, pro duobus solidis annuis, ut præfertur.
 De præfatis autem tenementis in Erghoma aliquam
 alienationem in feodo penitus ignoramus, præterquam
 de una carucata et sex toftis concessis Nicholao de
 Stutevylla, in escambium pro capitali dominico de
 Skyrena; quæ etiam postea rehavimus, ut præfertur.⁶
 Tamen coram justitiariis domini regis, apud Eboracum,
 dictus abbas Willelmus reddidit eidem Johanni sicut
 jus suum omnia præscripta terras et tenementa quæ
 fuerunt in custodia nostra,⁷ cum prædictis xv. bovatis
 terræ in Erghoma, cum pertinentiis, et uno molendino

A.D. 1249
 -1269.
 Mertona.
 Claim by
 John of
 Bylton of
 lands held
 in custody
 during his
 minority.

Surrender
 of the
 lands.

¹ After *tenebantur* insert, certis
 de causis, P.

² After *terræ* insert cum perti-
 nentiis, P.

³ *Reliqua*] Ipsa, P.

⁴ *Waltero*] Willelmo, P.

⁵ After *feodo* insert euidam, P.

⁶ *præterquam . . . præfertur*] want-
 ing in P.

⁷ *quæ . . . nostra*] et eorum ser-
 vitia, P.

A.D. 1249 -1269. ventricio ibidem; salva nobis una bovata terræ de eisdem xv. bovatis, quam de Rumpharo de Erghoma emebamus.¹ Salvis etiam dotibus Emmæ dudum uxoris Thomæ de Sowththorpia, et Agnetis quondam uxoris Willelmi de Wythornwyk. De quibus dotibus ita fuerat concordatum, quod nos præfatæ Agneti in 43 solidis et 5 denariis, et Emmæ in 8 solidis annuis, de terris et tenementis quæ ipsas contingebant ratione dotis in Erghoma et Westtheytfeld, solveremus. Quas quidem dotes præfato Johanni, pro dicta annua firma 51 solidorum et 5 denariorum pro dotibus prædictis,² tradebamus; tenendum prædicto Johanni,³ et heredibus vel assignatis, prædictas dotes et omnia reliqua terras, tenementa et servitia prænotata, quæ ei reddidimus,⁴ de nobis, pro homagio et servitio suo. Reddendo inde annuatim nobis unam marcæ argenti pro omni servitio; salvo nobis debito forinseco servitio, et salvis dotibus prænotatis. Postea quidem,⁵ præfatus Johannes, ⁶ cum tæderet eum de solutione dictorum 51 solidorum et 5 denariorum pro dotibus supradictis, ne ulterius inde gravaretur, et [ut] nos eum totaliter de prædictis 51 solidis et 5 denaris et dotibus prænotatis acquietarem,⁶ dedit nobis dominicum suum 8 bovatarum terræ in Erghoma, servitiumque et homagium

Erghoma. Subsequent grants of land by the same John of Bylton and others.

¹ The following passage, erased, occurs in the Phillipps MS.: Ita ut dictus Johannes et heredes sui, pro omnibus dictis terris, tenementis et servitiis, homagium et servitium, et unam marcæ annuam pro omni servitio, nobis redderet annuatim, et salvo nobis debito forinseco servitio. Et cum sic, de quibuscunque terris nostris in Erghoma, post dictam redditionem, nobis una bovata tantum fuerat reservata.

² *prædictis*] ipsarum Emmæ et Agnetis, P.

³ *Johanni*] sibi, P.

⁴ *reddidimus*] reddebamus, P.

⁵ *Postea quidem*] Et cum sic, de quibuscunque terris nostris in Erghoma post dictam redditionem nobis una bovata tantum fuerat reservata, pro eo quod nos præfatum Johannem de prædictis 51 solidis et 5 denariis, ratione dotium prædictarum, acquietare deberemus, et eosdem 51 solidos et 5 denarios nobis ulterius seivere minime teneretur. P.

⁶ *cum tæderet . . . acquietarem*] wanting in P.

dicti Rumphari de Erghoma de una bovata terræ, A.D. 1249
 quam prius ipse Rumpharus de nobis tenebat ibidem. ^{-1269.}
 Quam bovata[m] Petrus filius dicti Rumphari nobis ^{f. 72 b.}
 postea remisit.¹ Et Simon filius Henrici de Prestona
 dedit nobis aliam bovata[m] terræ ibidem, quam de
 præfato Johanne acquirebat. Habemus ergo in præ-
 dicta villa de Erghoma xj. bovatas terræ cum sex
 toftis et croftis in dominico; et aliæ 4 bovatae terræ
 ibidem de nobis² debent teneri; sed quis eas tenuerit
 ignoratur.³ Ipse autem Johannes genuit Willelmum, ^{Descend-}
 qui genuit Robertum, qui, in tempore Hugonis ab- ^{ants of}
 batis 15, de præfatis 11 bovatis nobis quietam claman- ^{John of}
 ciam faciebat. Ipse quidem Robertus genuit Thomam, ^{Bylton.}
 qui genuit Robertum qui nunc est, ⁴ qui tenet dicta
 tenementa in Gowsle, Estheytfeld et Mertona. Sed
 retrahit servitia et redditus debita inde. Reliqua
 autem tenementa in Westheytfeld ad alios transie- ^{Dryng-}
 runt; de quibus patet in rentali.⁴ Thomas præscrip- ^{howe.}
 tus, filius domini Johannis de Melsa, qui apud nos
 factus est monachus, ante conversionem suam, et alius⁵
 Ricardus Skenhe, burgensis Beverlacensis, dederunt
 nobis totas particulas suas terræ quas habuerunt in
 Breton-more in Drynghowe, juxta divisam de Be-
 forthe, ut dictas parcelas possemus includere si velle-
 mus.⁶ At ipse Ricardus⁷ Skenhe unam acram terræ
 in⁸ Drynghowe nobis insuper concedebat.⁹

¹ *remisit*] remittebat, P.

² After *nobis* insert in servitio, P.

³ *sed . . ignoratur*] wanting in P.

⁴ *qui tenet . . rentalis*] wanting in P.

⁵ After *alius* insert quidam, P.

⁶ *ut . . vellemus*] wanting in P.

⁷ *At . . Ricardus*] Ipso Ricardo, P.

⁸ After *in* insert, eadem villa de, P.

⁹ *concedebat*] concedente, P. The passage, from *Thomas præscriptus* to *concedente*, follows the words *dictæ Beatricis*, in the next chapter. P.

X. *De terris et tenementis in Mora et Beforth;¹ de obitu domini Willelmi de Fortibus tertii comitis Albemarlæ; de rebellione de Holdernesse contra regem, et ejus reconciliatione.*

A.D. 1249
-1269.
Mora.
Beforth.

²Johannes filius Willelmi de Skyrena et Mabilia uxor sua, filia Petri de Dodyngtona, dederunt nobis totam terram quam prædictus Petrus tenuit in Mora de Beforth, in escambium pro tanta terra in Skyrena. Cujus tamen terræ medietatem Langusa, altera filia dicti Petri, possidebat. Pro qua quidem terra sex denarii annui Alano filio Rogeri debebantur, quos ipse Alanus nobis remisit.³ At ipsa Langusa nobis ipsam terram suam remittebat. Cujus vir, Thomas de Hispania, et ipsa Langusia unum toftum et croftum et 2 acras terræ arabilis in Beforth, quæ de nobis tenebant, nobis etiam remiserunt.⁴ Et Walterus Faber de Grovalle et Beatrix uxor sua dederunt nobis unum toftum et dimidiam bovata[m] terræ ibidem, quæ fuerunt Clementis patris dictæ Beatricis.² ⁵Interim, dominus Willelmus de Fortibus, tertius [et] ultimus comes Albemarlæ, anno Domini 1260, in civitate Ambianensi obiens, legavit nobis medietatem capellæ suæ et centum marcas, cum corde suo, quod tumulatum est in presbyterio⁶ nostro juxta filiam suam. Corpus vero ejus et alteram medietatem capellæ suæ, cum aliis centum marcis, legavit canonicis de Thorntona, ubi ad pedes matris suæ tumulatur. Et, dum hæc agerentur, domi-

Obitus comitis.

Bequests of the earl.

¹ *De terris . . Beforth*] wanting in P.

² The whole passage, from the beginning of this chapter to the words *dictæ Beatricis*, are placed in chapter IX. of P., and follow the words *qui nunc est*.

³ *remisit*] imperpetuum relaxabat, P.

⁴ *remiserunt*] remittebant, P.

⁵ *Interim*] Here commences chapter X. of P.

⁶ *presbyterio*] presbiterio in both MSS.

nus Edwardus regis Henrici¹ primogenitus invisere A.D. 1249
 volens Scociam, ad omnes milites et liberos homines -1269.
 de Holdernesse litteras suas et patris sui transmisit, Rebellio de
 ut omnes sine excusatione² cum equis et armis sibi Holder-
 apud Eboracum occurrerent. At illi, mandatis ipsis ness.
 parere nolentes, quendam monachum suppriorem nos-
 trum ad ipsum destinarunt, ad proponendas suas liberas
 consuetudines et³ excusandas necessitates suæ impos-
 sibilitatis. Rediens vero de Scocia præfatus Edwardus
 simile eisdem mandatum iterato transmisit, et iterum
 dictus⁴ monachus ipsos ad tunc⁵ sufficienter excusavit.
 Postea, cum dictus Henricus rex magnum parliamen-
 tum apud Londoniam haberet, per consilium mag-
 natum⁶ transmisit septem barones, cum equis et armis
 et potestate magna, ut omnes rebelles de Holdernesse
 sine differentia graduum caperent et bona ipsorum
 confiscarent. Quo comperto, vicecomes de Holdernesse Occupation
 et omnis communitas ejusdem congregati⁷ fregerunt of
 pontem de Hullo, et, apud Suttonam, in grangia nostra Sutton
 ibidem, hospitantes,⁸ per duas noctes excubias facie- f. 73.
 bant⁹ super Hullo, propter ipsos barones, cum apud Grange by
 Cotyngnam essent, ne transirent. Quibus communi- the sheriff
 tatibus, præter alia mala quæ fecerant¹⁰ in grangia and his
 nostra de Suttona, exennia plurima¹¹ victualium trans- troops.
 misimus.¹² Postea, ipse vicecomes et omnes dictæ com- Exaction
 munitates de Holdernesse quoddam concilium¹³ apud of pro-
 capellam nostram in bosco habuerunt, et nobiscum in visions.
 hospitio refecti sunt omnes milites et armigeri, libere Assembly
 tenentes et plebani infiniti; nec unquam visa fuit in the cha-
 pel in the
 wood.
 Refection
 of armed
 men in the
 monastery.

¹ *Henrici*] wanting in P.

² After *excusatione* insert et cunc-
 tatione, P.

³ After *et* insert ad, P.

⁴ *dictus*] supradictus, P.

⁵ *ad tunc*] wanting in P.

⁶ After *magnatum* insert ipse, P.

⁷ *congregati*] wanting in P.

⁸ *hospitantes*] pernoctantes, P.

⁹ *faciebant*] facientes, P.

¹⁰ *quæ fecerant*] facta, P.

¹¹ *plurima*] wanting in P.

¹² *transmisimus*] transmittēbamus,
 P.

¹³ *quoddam concilium*] quandam
 convocationem, P.

A.D. 1249
-1269.

Labour of
the sub-
prior to
tranquil-
lize the
country.

tanta multitudo reficientium in domo nostra. Adventu autem primo dictorum baronum comperto, memoratus monachus supprior noster eisdem et exercitibus suis per diversa loca occurrebat, et in tantum laboravit quod, infra sex continuos dies et noctes, vix somnum bis capere posset; insuper et, infra unum diem et noctem, tres equos mutavit laboris lassitudine victos. Tandem, juxta votum, salvo conductu a prædictis baronibus procurato, xvj. de majoribus de Holdernesse apud Beverlacum eisdem occurrere faciebat; ubi omnes qui rebelles et exosi de Holdernesse reputabantur sunt amicabiliter pacificati. Et sic, divina nobis favente gratia,¹ mortes evasimus et incendia. Ob quam causam salvationis, universa patria de Holdernesse huic domui nostræ de Melsa merito tenetur imperpetuum obligata.

XI. *De terris et tenementis*² *in Cotyngham, Beverlaco, Northburtona, Blaunchemarle, Northdaltona, et Skyrena.*

Cotyng-
ham.

Beverla-
cum.

Johanna de Wake domina de Cotyngham³ concessit nobis ut facere possemus⁴ duos pontes, pro libero introitu nostro et exitu de clausis nostris apud Cotyngham usque ad calcetas, pro animalibus nostris ad pasturas ducendis et reducendis. Alanus Besche dedit nobis quandam terram⁵ in alta via Beverlacensi,⁶ quam Rogerus abbas 13 postea ad feodi firmam cuidam dimisit. Eandem⁷ itaque abbas Willelmus 9 dedit ad feodi firmam, pro x. solidis annuis,⁸ Roberto

¹ After *gratia* insert *deprædationes*, P.

² *et tenementis*] wanting in P.

³ *domina de Cotyngham*] wanting in P.

⁴ *facere possemus*] *faceremus* nobis, P.

⁵ After *terram* insert, ex opposito *foro*, P.

⁶ *alta via Beverlacensi*] Beverlaco, P.

⁷ *Eandem*] Idem in both MSS.

⁸ After *annuis* insert *cuidam*, P.

de Heytfeld et heredibus suis in alta via Beverlacensi. A.D. 1249
 Deditque unum toftum in Beverlaco, quod Stephanus de ^{-1269.}
 Rule dedit nobis,¹ cuidam Petro de Setona et heredi-
 bus de corpore suo procreatis; ita quod idem Petrus
 nobis pro dicto tofto dimidiam marcam redderet annua-
 tim. Amandus de Ruda dedit nobis annum redditum Northbur-
 trium solidorum de 2 bovatis terræ in Northburtona, ^{tona.}
 in escambium pro altero annuo reddito 3 solidorum,
 quem percipere solebamus de una placea terræ contigua
 manerio suo in Ruda. Galfridus Dagonus junior con- ^{Blaunche-}
 firmavit nobis totam terram de Blaunchemarle, quam ^{marle.}
 habemus ex donatione Galfridi Dagoni senioris, in pu-
 ram eleemosynam; et illam marcam annuam quam, ad
 facienda forinseca servitia dominis feodi, sibi et ante-
 cessoribus suis pro dicta terra solvere consueveramus,
 nobis caritative relaxabat. Rogerus de Bermingham ^{Daltona.}
 dedit nobis duas bovatas terræ in Northdaltona, pro
 xl. marcis, in quibus eum erga Judæos acquietabamus;
 et Willelmus filius Ernisii unam bovatom terræ, pro
 xij. marcis, quas pro eo Judæis solvimus,² nobis dedit.
 Alanusque filius Willelmi reddidit nobis unum tof-
 tum ibidem, quod patri suo ad feodi firmam prius
 tradebamus. Hic itaque Willelmus abbas nonus,³ non ^{Skyrena.}
 obstante dissuasione præscripti domini Michaelis abbatis ^{Rebuilding}
 nostri octavi,⁴ incepit transferre antiquam grangiam ^{of Skyrne}
 nostram de Skyrena, et novam construere⁵ loco ubi ^{grange.}
 cernitur in præsentī. In cujus ædificiis, fossatis et
 muris,⁶ D. marcas expenderamus. Sed, per ebrietatem ^{Consump-}
 trium conversorum nostrorum, ibidem combustum est ^{tion of the}
 granarium apud eandem veterem grangiam, in quo ^{granary by}
 400 quarteria et amplius bladi pariter fuerunt concre-
 fire.

¹ *Stephanus . . . nobis*] de Ste-
phano de Rule habebamus, P.

² *solvimus.*] solvebamus, P.

³ *nonus*] wanting in P.

⁴ *octavi*] wanting in P.

⁵ After *construere* insert in alio,
P.

⁶ After *muris* insert, factis et con-
structis, P.

A.D. 1249
-1269.

l. 73 b.

Construc-
tion of a
dyke.

Post hæc, Alanus Stabularius contulit nobis unum toftum in Skyrena, et quietum clamavit nobis annum redditum x. solidorum, quos¹ percipere solebat de nobis et libere tenentibus nostris de x. bovatis terræ in Skyrena, Hotona et Crauncewyk, in perpetuum escambium pro situ ipsius antiquæ grangiæ, prout fossato et muro includebatur; et idem Alanus,² pro situ ipsius grangiæ antiquæ,³ xij. denarios annuos et homagium nobis reddere teneretur. Tunc vero fecimus nobis unum fossatum, in latitudine xx. pedes, a dicta nova grangia nostra usque ad aquam⁴ fluvii de Skyrena, ad cariagia nostra in dicto fossato per navem, et piscariam ac alia necessaria in eodem fossato⁵ facienda. Willelmus Senescallus, qui fuit homo noster et ballivus ibidem temporibus Ricardi et Michaelis abbatum, contulit nobis lx. acras terræ arabilis, et novicius apud nos factus in pace requievit. Robertusque de Eboraco et Emma uxor ejus, filia Odardi filii Thomæ de Ettona, dederunt nobis quartam partem 34 acrarum terræ et quartam partem pasturæ duarum bovatarum terræ ibidem. Et Hamundus filius Adæ de Dryffeld⁶ reddidit nobis 8 acras prati, quæ jacent inter aquam de Skyrena et villam de Dryffeld,⁶ quas⁷ pro uno denario annuo de feodo nostro tenebat. Hic autem abbas Willelmus⁸ dimisit ad feodi firmam sex acras terræ in Skyrena pro 2 denariis annuatim.

¹ After *quos* insert aliquando, P.

² *idem Alanus*] ipse, P.

³ *antiquæ*] wanting in P.

⁴ *aquam*] filum aquæ, P.

⁵ After *fossato* insert quoties placeret, P.

⁶ *Dryffeld*] Dryfeld, P.

⁷ *quas*] quod, P.

⁸ *Willelmus*] wanting in P.

XII. *De advocacione ecclesiarum de Hotona et Skyrena; et appropriatione ecclesie de Skyrena; et spoliacione nostra de eadem; de vexacione nostra pro decimis de Skyrena.*¹

Eo quoque tempore,² traximus priorem et conventum de Wattona in placitum³ coram justitiariis domini regis,⁴ super jure patronatus et advocacione ecclesie de Hotona et capellæ de Skyrena; qui dictam ecclesiam vacantem, non obstante advocacione dictæ ecclesie nobis prius concessa, solebant præsentare.⁵ Sed tandem, per consensum domini Walteri Gray archiepiscopi Eboracensis,⁶ et justitiariorum regis,⁷ finalis concordia inter ipsos et nos facta est; ita, videlicet, quod advocatio ecclesie de Hotona penes priorem et conventum de Wattona permaneret, et nos⁸ advocacionem ecclesie de Skyrena nobis imperpetuum retineremus.⁹ Cui concordie archiepiscopus præfatus congaudens utramque matricem ecclesiam imperpetuum fore¹⁰ concedebat. Jure igitur patronatus in dicta ecclesia de Skyrena a nobis sic obtento,¹¹ eam in proprios usus redigere conabamur. Quapropter, super appropriatione dictæ ecclesie per quendam monachum de Kyrkestalle litteras ab Innocentio papa 4 promerebamur,¹² ut, cedente vel decedente rectore dictæ ecclesie, assignata de ipsius ecclesie bonis et facultatibus congrua portione, qua vicarius¹³ in eadem

A.D. 1249
-1269.
Hotona.
Suit respecting the advowsons of Hoton and Skyrne.

Papal letters on the appropriation of the church of Skyrne.

¹ *de Skyrena*] terrarum nostrarum apud Skyrenam, P.

² After *tempore* insert nos, P.

³ *placitum*] causam, P.

⁴ After *regis* insert apud Eboracum, P.

⁵ *qui . . . præsentare*] nescio enim quid juris vel clamii dicti canonici de Wattona in ipsis advocacionibus vendicabant, P.

⁶ *Eboracensis*] wanting in P.

⁷ *regis*] wanting in P.

⁸ *nos*] wanting in P.

⁹ *retineremus*] remaneret, P.

¹⁰ *fore*] esse, P.

¹¹ After *obtento* insert, *cujus decimæ redditus et proventus ad 8 marcas tantum, secundum æstimationem, singulis annis taxabantur*, P.

¹² *promerebamur*] placed at the end of the sentence, P.

¹³ After *vicarius* insert, *qui pro tempore foret*, P.

A.D. 1249
-1269.

Ejection
from the
church of
Skyrne.

Suit re-
specting
tithes of
land in
Skyrne.

f. 74.

Inquisition
on the case.

valeret congrue sustentari, et ut omnia tam dioecesani quam archidiaconi et officialium eorundem aliaque onera supportarem, eam in proprios usus possemus retinere. Quarum litterarum auctoritate, discedente vel decedente¹ magistro Johanne Romano tunc rectore ecclesie de Hotona, prænominatam ecclesiam de Skyrena per dies aliquot in pace possidebamus. Postmodum, cum dicti canonici de Wattona quendam dominum Johannem de² Mawnselle ad dictam ecclesiam de Hotona præsentassent, nullam penitus in sua præsentatione de ipsa ecclesia de Skyrena facientes mentionem, quam propter fidem compositionis pristinae in sua præsentatione excepisse debuissent, idem Johannes de² Mawnselle nos a possessione dictæ ecclesie de Skyrena violenter ejecit, et ipsam quoad vixit sic obtentam detinuit occupatam. Qui quidem Johannes, dictas ecclesias de Hotona et Skyrena sic adeptus, nos super decimis terrarum nostrarum in Skyrena³ sæpius inquietavit. Sed, cum eidem pro nostro libitu resistere nequiremus, et, propter diversos diversa sentientes, verteretur in dubium pro qua parte terrarum quas nos in Skyrena possedimus⁴ ex quibus a præstatione decimarum essemus immunes, apud heremitorium de Brygham per xij. liberos et legales homines inquisitio facta fuisset, jurati dixerunt quod nunquam, tempore aliquo, de sex bovatis terræ quas de dono Galfridi filii Thomæ de Ettona, nec de sex bovatis quas de dono abbatis de Fontibus habemus, nec etiam de culturis quæ vocantur Almusflattes, decimas prius dederamus; sed eas in pace, a principio generalis interdicti in Anglia et ante, sine exactione aliqua tenebamus, excepto quod viderunt quendam Ricardum de Burtona, tunc senescallum dicti magistri Johannis Romani, unico anno vi rapere et asportare quandam

¹ *discedente vel decedente*] mortuo, P.

² *de*] wanting in P.

³ *dictas . . . Skyrena*] rector ec-

clesiæ de Hotona dum adhuc viveret, P.

⁴ *possedimus*] possederamus, P.

partem vesturæ terrarum prædictarum, quasi nomine A.D. 1242
decimæ, quibusdam de nostris monachis præsentibus et ^{-1269.}
reclamantibus, et etiam pro jure nostro appellantibus.
Sed postea dictus Ricardus, per præceptum domini sui
reitoris, totum quod vi rapuit pœnitentia ductus nobis
restituit spoliatis. Unde de ipsis terris, si tamen nos
ipsi eas excoluerimus, usque in hodiernum a præsta-
tione decimarum immunes remanemus.

XIII. *De iterata appropriatione¹ ejusdem ecclesiæ de
Skyrena; et terris aliis acquisitis in Skyrena,
Hotona et Crauncewyk.²*

Defuncto vero præscripto Johanne de³ Mawnselle,⁴ Renewed
antedicti canonici de Wattona quendam⁵ Matheum dispute
nomine ad ipsam ecclesiam de Hotona denuo præsen- respecting
tarunt, nullam de exceptione dictæ ecclesiæ de Sky- the presen-
rena facientes mentionem. Sed nos interim posses- tation to
sionem dictæ ecclesiæ de Skyrena virtute dictarum⁶ Skyrne
litterarum apostolicarum adepti sumus. Cumque idem church.
Matheus in ecclesiam de Hotona fuisset institutus,
coram capitulo Eboracensi, sede vacante, contra nos se
opposuit, protestans dictam ecclesiam de Skyrena ad
jus et proprietatem ecclesiæ suæ de Hotona de jure
pertinere, appellans ne quid in præjudicium sui et
ecclesiæ suæ de Hotona attemperetur. Sed tamen
ipsam appellationem non est prosecutus. Qua de causa,
prædictum capitulum bona prædictæ ecclesiæ de Sky-
rena sequestrarunt, indulgentiis prænominatis et inhi-
bitionibus conservatoriis in nullo penitus deferentes; Presenta-
sed comminantes insuper⁷ quod, nisi nos infra tempus tion by the
convent.

¹ *iterata appropriatione*] advoca-
tione, P.

² *Crauncewyk*] *Crawncewyk*, P.

³ *de*] wanting in P.

⁴ After *Mawnselle* insert, rectore
ecclesiæ de Hotona, P.

⁵ After *quendam* insert clericum,
P.

⁶ *dictarum*] wanting in P.

⁷ *insuper*] wanting in P.

A.D. 1249
-1269.

Right of
appropriation ob-
tained
from
Rome.

legitimum ad prædictam ecclesiam de Skyrena idoneum¹ clericum præsentaremus, ipsi auctoritate concilii generalis ecclesiam conferrent antedictam. Nos igitur, ne status noster, saltem quoad jus patronatus, deterior redderetur, quendam clericum Stephanum nomine ad eandem ecclesiam de Skyrena præsentavimus. Quo ante institutionem obtentam defuncto, quendam alium clericum² ad eandem ecclesiam de Skyrena iterum præsentavimus. Qui eandem ecclesiam ad nostram præsentationem, auctoritate capituli prædicti, consecutus, suo perpetuo possedit in pace. Quo defuncto, quidam Ricardus Vescy, ad præsentationem nostram, in prædicta ecclesia de Skyrena fuit institutus. Quibus ita peractis, nos per quendam Raynerum, civem et mercatorem Lucanensem, negotium nostrum in curia Romana super iterata³ appropriatione prædictæ ecclesiæ de Skyrena commisimus⁴ peragendum, promissis eidem 40 marcis si negotium ipsum in dicta curia fine debito terminaret. Quod et factum est. Unde super hoc accepimus litteras papales ut, cedente rectore dictæ ecclesiæ vel decedente, [ipsam in proprios usus possideremus], proviso tamen quod idoneo capellano, in eadem ecclesia Domino perpetuo celebraturo, competens de ipsius proventibus portio assignaretur,⁵ ex qua congrue posset⁶ sustentari ac alia ipsius ecclesiæ onera sustinere valeret. Sed, adversariorum omnino renitente obstaculo, et resistente⁷ nobis fortiter et contradicente dicto Eboracensi capitulo, ipsam ecclesiam in usus proprios nunquam potuimus obtinere. Unde dominus Robertus abbas noster undecimus et conventus eandem ecclesiam de Skyrena⁸ de se et⁹ suis successoribus penitus auferebant. Interea

¹ *idoneum*] ydoneum, the constant form of spelling in both MSS.

² After *clericum* insert nomine [], P.

³ *iterata*] wanting in P.

⁴ *commisimus*] transmissimus, P.

⁵ *assignaretur*] placed at the end of the sentence, P.

⁶ *posset*] wanting in P.

⁷ *resistente*] obstante, P.

⁸ *de Skyrena*] wanting in P.

⁹ *se et*] wanting in P.

autem, cum reliqua terræ et tenementa quæ Johannes A.D. 1249
 filius Willelmi de Skyrena habebat in Skyrena erga -1269.
 Judæos pro cclj. marcis et dimidia argenti invadiaren- Skyrena.
 tur, et dictus Johannes pecuniam ad solutionem dictæ f. 74 b.
 summæ quæsisset, pro prædicta pecunia adipiscenda ad Lands
 quitantiam terræ suæ, cuidam alio Judæo Gamalieli de mortgaged
 Oxonia, de prædictis terris suis in Skyrena, decem to Jews.
 libras argenti annuas imperpetuum concedebat. Quas
 quidem decem libras annuas prædictus Gamaliel¹ domino
 Edwardo regis primogenito erogavit.² Nos tamen, Purchase
 easdem terras de præfato Johanne³ comparantes, ipsas of right of
 x. libras annuas de præfato domino Edwardo, et qui- gagees.
 tantias de ipsis Judæis, pro cl. et amplius marcis eme-
 bamus, præter expensas quas fecimus ipsum negotium
 procurando. Nam et ipsi Judæi, quibus dictæ terræ
 prius⁴ invadiatæ fuerunt, totum jus suum in eisdem
 terris⁵ Willelmo de Albeny concedebant, non obstante
 acquietantia per eos dicto Johanni de Skyrena facta.⁶
 Unde dictus Willelmus,⁷ jus in ipsis terris vendicans,
 nobis plurima injurias et gravamina inferebat. Sed,
 quia ipsæ injuriæ nimis fuerant excessivæ, ipsas terras
 amicabili compositione nobis coactus est relaxare. Unde
 tam omnes cartæ debitorum et firmæ annuæ præscriptæ
 quam cartæ ipsius Johannis, simul cum confirmatione Hotona.
 Willelmi filii sui,⁸ nobis tradebantur. Et Robertus Craunce-
 Hobellus vendidit nobis de 2 bovatis terræ, quas tenebat wyk.
 de nobis in Hotona et Crauncewyk, xx. acras et dimi- Various
 diam terræ, et pasturam ad 80 oves, totam videlicet grants.
 pasturam quæ pertinet ad ipsas duas bovatas terræ.
 Cujus filia Cecilia de ipsis bovatis⁹ aliquantam por-
 tionem terræ nobis erogavit.¹⁰ Robertusque filius Hen-

¹ *Gamaliel*] Judæus, P.

² *erogavit*] erogabat, P.

³ *easdem . . . Johanne*] jus præ-
 fati Johannis in ipsis terris, P.

⁴ *prius*] wanting in P.

⁵ *totum . . . terris*] omnes ipsas
 terras, P.

⁶ *non . . . facta*] wanting in P.

⁷ After *Willelmus* insert, post
 adeptionem nostram, P.

⁸ *fili sui*] dicti Johannis, P.

⁹ After *bovatis* insert terræ, P.

¹⁰ *erogavit*] erogabat, P.

A.D. 1249
-1269.

rici Taliour de Crauncewyk dedit nobis medietatem unius tofti et unam bovatom terræ. Cujus soror Isoldia alteram bovatom terræ, quam de nobis tenebat ibidem, nobis dedit.¹ Et Robertus filius Willelmi Senescalli de Skyrena confirmavit nobis terras et tenementa quæ tenebamus de feodo suo ibidem; et insuper duas bovatas cum uno tofto, quæ modo dicuntur Cothomland,² ad opus Cecilie sororis suæ et heredum suorum de corpore suo procreatorum, nobis concessit. Ita quod ipsa Cecilia ipsa toftum et 2 bovatas terræ³ per forinsecum servitium et per 14 solidos et 4 denarios annuos de nobis teneret. Unde eadem toftum et 2 bovatas concessimus dictæ Cecilie in forma præscripta.⁴ Willelmusque filius Paulini de Hotona totam terram quam tenuit de feodo nostro ibidem, et Ricardus Durant duas bovatas terræ quas de nobis tenebat ibidem, nobis vendiderunt.⁵ Willelmusque⁶ Arnald de Hotona dedit nobis quicquid terræ habuit in certis locis de⁷ Crauncewyk⁸ ad duas bovatas suas pertinens, in perpetuum escambium pro quibusdam aliis⁹ terris quæ ad 5 bovatas nostras in aliis certis locis pertinebant. Et Thomas filius Thomæ de Hothome dedit nobis duo tofta, tres culturas, 17 acras terræ arabilis et prati, et pasturam sufficientem ad sex averia tam in communi pastura quam in tribus defensis in Hotona et Crauncewyk;⁸ pro quibus terris 8 marcas Judæis solvebamus. Et Johannes de Hothome confirmavit nobis omnia terras et tenementa quæ de feodo ibidem tenebamus. Idem autem abbas Willelmus vendidit¹⁰ maritagium Marjorie filie Thomæ de Naven-toft domino Johanni de Carletona militi. Unde fere

Payment
to Jews.

Sale of
marriage.

¹ *nobis dedit*] wanting in P.

² *quæ . . . Cothomland*] wanting in P.

³ *terræ*] wanting in P.

⁴ *eadem . . . præscripta*] præfata Cecilia feoffavimus in forma præscripta. Quæ quidem terra modo Cothomland nuncupatur, P.

⁵ *Willelmus*] The commencement of Chapter XIV. in P.

⁶ *que*] wanting in P.

⁷ *de*] in, P.

⁸ *Crauncewyk*] Crawncewyk, P.

⁹ *aliis*] wanting in P.

¹⁰ *vendidit*] vendebat, P.

totum jus nostrum in custodia et warda terræ ipsius in Crauncewyk perdideramus. Sed qualiter ipsum jus nostrum fuerat recuperatum, tempore domini Rogeri abbatis nostri 13 postea referetur. A.D. 1249
-1269.

XIV. *De terris et tenementis in*¹ *Kylloma, Wharroma, Ynkylmore, Cravenna;*² *de campanario et ecclesia; et de morte abbatis.*³

Interea autem, cum manerium de Kyllum de archiepiscopo et capitulo Rothomagensibus in Normannia per aliquot annos ad firmam teneremus, conati sumus dictum manerium cum omnibus suis pertinentiis nobis et monasterio nostro ad feodi firmam adunare. Concordati sumus ergo cum dictis archiepiscopo et capitulo quod, pro dicto manerio cum pertinentiis suis, centum et decem marcas annuas apud Rothomagum redderemus; dum tamen consensus regis ad hoc interveniret, et nos⁴ sufficientem cautionem pro dicta pecunia solvenda dictis archiepiscopo et capitulo⁵ ab aliquo monasterio Rothomagensis dioceseos exhiberemus.⁶ Cum ergo demum consensus regis de difficili, et ut rex proventus dicti manerii vacante sede Rothomagensi confiscaret,⁷ [annueretur], et nos⁸ cautionem sufficientem ab aliquo monasterio Rothomagensis dioceseos⁹ invenire non possemus, conati¹⁰ sumus conventiones super hoc factas omnimodis adnullare. Willelmus de Barkethorpia dedit nobis 2 bovatas terræ cum uno tofto in Wharroma; pro

Kylloma.
Agreement for the purchase of the manor of Kyllom of the chapter of Rouen.
f. 75.

Wharroma.

¹ After *in* insert Hotona et Crauncewyk, P.

² *Cravenna*] Lyntona, P.

³ This title is placed with the commencement of Chapter XIV. as arranged in P. See p. 116, note ⁵.

⁴ *nos*] wanting in P.

⁵ *dictis . . . capitulo*] dicti archiepiscopi et capitulum, P.

⁶ *exhiberemus*] obtinerent, P.

⁷ *et ut rex . . . confiscaret*] sub duris conditionibus annueretur, P.

⁸ *nos*] wanting in P.

⁹ *Rothmagensis dioceseos*] illius patriæ, P.

¹⁰ *conati*] coacti, P.

A.D. 1249
-1269.

Confirma-
tion of
lands by
Sir Peter
Mauley.

quibus damus Hospitalariis Sancti Johannis de Ierosolyma sex solidos annuatim. Dominus Petrus de Malolacu secundus confirmavit nobis omnes terras et tenementa quas [tenebamus]¹ de eo in Wharroma, Oktona, Raventhorpia, Nessyngwyk, Lokyngtona et Crauncewyk; salva sibi et heredibus suis licentia distringendi² feoffatores nostros, extra eleemosynam nostram, per omnia tenementa quæ de ipsis tenent, pro servitio suo integro. Ita quod, occasione alicujus districtiois, libera eleemosyna nostra non perturbetur. Ac etiam salvo ipsis jure et clamio in omnibus terris, tenementis et redditibus, quæ Petrus de Malolacu pater suus et Isabella mater sua in vita sua nobis contulerunt. Sed quæ fuerint ipsæ terræ penitus ignoratur; cum de donatione præfatæ Isabellæ nulla tenementa possidemus, nec etiam aliqua tenementa ex donatione dicti Petri patris sui alicubi retinemus, vel unquam accepimus, præter tenementa et redditus ad cantariam capellæ in bosco pertinentes.³ Pro qua quidem confirmatione, præfatus Petrus secundus 80 marcas de nobis recipiebat. Interim, dominus Johannes de Eynyll miles, cum forisfacturam quandam erga regem incurrisset, et ideo terræ et tenementa sua quæcunque confiscarentur, finem cum domino rege [facere]⁴ indultum sibi fuit. Unde, pro redemptione terrarum⁵ hereditatis⁶ suæ blandis sermonibus abbatem et quosdam seniores domus nostræ in tantum circumvenit quod,⁷ per sigillum nostrum, accepit mutuo a foeneratore ccl. marcas. Cujus pecuniæ usura per temporis diuturnitatem in tantum crevit, quod damnum modicum hac causa incurrebamus. Unde dictus⁸ Johannes⁹ manerium suum de Lawndeforth ad

Ynkyl-
more.

Loan of
money to
Sir John
Eynyll.

Grant of
land in re-
payment.

¹ *tenebamus*] inserted in P.

² *distringendi*] posse distringere, P.

³ *Sed quæ . . pertinentes*] wanting in P.

⁴ *facere*] inserted in P.

⁵ *terrarum*] wanting in P.

⁶ After *suæ* insert, accessit ad nos et, P.

⁷ *quod*] ut ille, P.

⁸ *Unde dictus*] Qui quidem, P.

⁹ After *Johannes* insert, de Eynyll postea, P.

terminum 9 annorum nobis concessit, ut interim de A.D. 1249
 præfato manerio¹ dictam pecuniam ex integro recipe-
 remus. Deditque nobis 4 perticatas terræ in latitudine
 in mora de Ynkylmere, et in longitudine a villa de
 Adelyngfleet² usque ad Thorne, cum toto fundo suo et
 aliis pertinentiis suis. Eo quoque tempore, vendidimus Cravenna.
 domino Ricardo de Haverynge, pro 50 marcis, totum Sale of
 jus quod habuimus in molendinis, terris et redditibus, lands to
 in Lyntona, Cirbyry North³ et Tacheforth, in Cra- SirRichard
 venna,⁴ quæ Hugo abbas 5 receperat in escambium Havering.
 pro centum solidis annuis in Lyntona, quos comes
 Baldewinus nobis cum corpore suo conferebat; reser-
 vato nobis de ipsis molendinis, terris et redditibus, uno
 denario annuo per manus unius monachi de Wobornia
 percipiendo. Tempore autem hujus abbatis Willelmi Campana-
 noni,⁵ factum est campanarium nostrum et plumbo co- rium.
 opertum, et magna campana⁶ vocata Benedictus, totaque The bell
 ecclesia asserum testudine cælata et tegulis in fundo⁷ Benedic-
 cooperta; factaque sunt magnum granarium apud pis- tus.
 trinum et plumbo coopertum, infirmitorium conversorum Ecclesia.
 et stalla ipsorum in ecclesia.⁸ Deinde vero, anno Roofing of
 Domini 1269, dictus dominus Willelmus de Dryffeld, the church.
 abbas noster nonus, vir miræ sanctitatis,⁹ disciplinæ Other
 custos, omniumque virtutum æmulator eximius, monas- buildings.
 terium per xx. fere annos laudabiliter regens, beato Abbas
 fine quievit, et sepultus est in capitulo juxta prædeces- moritur.
 sores suos, subtus tumbam erectam ante analogium.¹⁰ De A.D. 1269.
 quo quidem dicitur, quod Dominus multa miracula Miracles
 worked by
 him.

¹ *ut . . manerio*] in quibus annis, P.

² *Adelyngfleet*] Adlyngfleet, P.

³ *Cirbyry North*] Tyrbyry le North, P.

⁴ *in Cravenna*] wanting in P.

⁵ *Tempore . . noni*] Per idem vero tempus, P.

⁶ After *campana* insert *nostra*, P.

⁷ *in fundo*] wanting in P.

⁸ *totaque ecclesia . . in ecclesia*] the arrangement of the sentence varied from P.

⁹ After *sanctitatis* insert *norma justitiæ*, P.

¹⁰ *analogium*] analogium in both MSS.

A.D. 1249 -1269. populo suo per eum ostendere dignatus est; sed nulum illorum in libris vel codicibus nostris invenitur exaratum.¹

f. 75 b. XV. *De privilegiis monasterio nostro et ordini*²
*concessis.*³

Privileges granted by pope Alexander IV. Exemption from tithes of hay.

From papal subsidies.

From suspension or excommunication by papal legates.

Post Innocentium⁴ 4, Alexander 4^{us}⁵ in ejus locum papa⁶ subrogatur. Qui, præter alia nobis prius indulta,⁷ nobis iterum concedebat ut de fœno quod percipimus de pratis seu nemoribus et terris nostris, ante vel post generale concilium acquisitis, nulli solvere decimas teneremur. Et⁸ iterum etiam ordini nostro indulisit⁹ quod, ad præstationem aliquarum collectarum, subsidiorum et aliarum exactionum, imponendarum domibus nostris a sede apostolica seu legatis ejusdem, aut ipsorum auctoritate ac mandato, non teneremur per litteras ipsius sedis seu legatorum ejus quæ plenam et expressam de indulgentia hujusmodi et ordine nostro non fecerint mentionem, etiam si contineatur in eisdem litteris quod id per eas mandatum¹⁰ fiat, aliqua indulgentia non obstante. Atque excommunicationis, suspensionis et interdicti, sententias, si quas occasione prædictorum in aliquos de ordine communiter ab aliquo promulgari contigerit, decreverat non tenere. Et, quia dictus papa Alexander omnia indulta quibuscunque personis ecclesiasticis, prælatis et aliis, regularibus et non regularibus, sive sæcularibus principibus, et aliis minoribus, et quorumcunque locorum capitulis, collegiis,

¹ *invenitur exaratum*] exaratur, P.

² *et ordini*] wanting in P.

³ After *concessis* add, per Alexandrum papam 4, et Urbanum papam 4, P.

⁴ *Post Innocentium*] Mortuo autem Innocentio, P.

⁵ After *Alexander 4us* insert *natione Campanus*, P.

⁶ *papa*] wanting in P.

⁷ *indulta*] concessa, P.

⁸ *Et*] Qui, P.

⁹ *indulisit*] concedebat, P.

¹⁰ *mandatum*] mandatur, in both

MSS

conventibus, et communibus seu communitatibus, a A.D. 1249
 prædecessore suo¹ et seipso concessa, quod videlicet^{-1269.}
 per delegatos, conservatores aut executores, a sede apo-
 stolica deputatos, seu per delegatos ab ipsis vel per
 legatos sedis ejusdem, aut ordinarios vel delegatos eo-
 rum, interdicti, suspendi vel excommunicari, quodque
 ipsis ingressus ecclesiæ interdicti, et quod terræ suæ
 interdicto ecclesiastico supponi, non valerent, totaliter
 auctoritate apostolica duxerat revocanda; ita quod
 deinceps nullum robur nullumque vigorem obtinerent,
 nec præmissi in ea juvare se valerent ulterius vel
 tueri, nisi principes ipsi fuerint reges, vel uxores aut
 filii seu fratres regum, aut alii magnates sublimesque
 viri, qui antiquitus a prædicta sede similem gratiam
 habuerint; nobis tamen et ordini nostro specialiter
 indulgebat quod, per revocationem hujusmodi, nullum
 libertatis et immunitatis nobis a præfata sede apo-
 stolica concessæ² præjudicium imposterum generetur.
 Atque iterum ordini nostro concedebat ut monachi
 ordinis nostri, presbyteri, confessiones familiarium nos-
 trorum qui continuis nostris obsequiis immorantur,
 quoties opportunum fuerit, audire valerent, et injungere
 ipsis pro commissis pœnitentiam salutarem; nisi talia
 fuerint propter quæ sit sedes apostolica merito consu-
 lenda. Insuper etiam ordini nostro concessit³ quod
 firmarii seu tenentes nostri, in terris nostris situati, a
 jurisdictione cujuscunque judicis ordinarii ecclesiastici
 sint quieti; et liceret nobis de cætero in capitulo nostro
 in adulteriis et aliis fornicationibus coram nobis seu
 commissariis nostris corrigere, et etiam divina audire
 in capellis nostris et ecclesiastica sacramenta recipere,
 tam infra quam extra monasteriorum ordinis septa
 situatis. Et nihilominus, cum dicti tenentes seu fir-
 marii obierint, liceat nobis testamenta sua in capitulo

Power of
 confessing
 their own
 servants.

Exemption
 of their
 tenants
 from juris-
 diction of
 the ordi-
 nary.

Power to
 take cogni-
 zance of
 cases of
 adultery;
 to perform
 divine ser-
 vice in

¹ After *suo* insert Innocentio, P.

² *concessæ*] concessis, P.

³ *concessit*] concedebat, P.

A.D. 1249 -1269. their cha- pels ; to prove the wills of their tenants ; and bap- tize their children. Confirmation of papal privi- leges by Urban IV. nostro coram nobis vel commissariis nostris probare, et etiam pueros eorundem in dictis capellis baptizare. Et si quis archiepiscopus, episcopus, archidiaconus, de- canus, aut aliquis eorum officialis, propter hoc in nos seu monasteria nostra, ecclesias seu capellas, aliquam sententiam inferrent,¹ illam decreverat omnino non tenere. Cui quidem Alexandro 4² successit Urbanus papa³ 4, qui omnes libertates et immunitates a Romanis pontificibus, sive per privilegia sive per alias indulgentias, nobis et monasterio nostro specialiter concessas, necnon libertates et exemptiones sæcularium exactio- num a regibus et principibus aliisque Christi fidelibus rationabiliter nobis et monasterio nostro indultas, terras quoque et possessiones, et alia bona nostra,⁴ nobis et monasterio nostro auctoritate apostolica confirmavit.⁵

f. 83 b. ⁶ CAP. XVI. *De ordinibus fratrum Carmelitarum et Augustinensium ; de Henrico rege Danorum ; de Alexandro papa 4 ; de Urbano papa 4 ; de bello inter reges Ungariæ et Bohemiæ ; de Clemente papa 4 ; de Karolo rege Siciliæ ; et de Sarra- cenis in Hispania.*

Confirmation of the rule of the Carmelites by Inno- cent IV. Henry and Abel kings Sub Innocentio papa 4, anno Domini 1250, con- gregati sunt fratres Carmelitæ de eremis,⁷ ubi solitariam duxerant vitam, ad villas per ipsum papam Inno- centium 4, qui etiam confirmavit regulam eorundem. Quo N. T. itaque anno, Henricus rex Danorum inclytus ab Abel fratre P. 23

¹ *inferrent*] intulerint, P.

² 4] wanting in P.

³ *papa*] wanting in P.

⁴ After *nostra* insert, sicut ea omnia juste ac pacifice obtineba- mus, P.

⁵ The remainder of the narrative under William, the ninth abbot, is given in greater fulness, and in a different arrangement, in the Phil-

lipps MS., which has therefore been followed in the text, the redaction contained in the Egerton MS. being printed as an Appendix.

⁶ Much of the contents of this chapter will be found in the ampli- fied copy of Martinus Polonus, Arundel MS. 220.

⁷ *eremis*] heremis, MS.

rivet, suo juniore, ut regnaret pro eo,¹ in mari suffocatur. Qui A.D. 1249
 0. Abel sequenti anno, cum Frisones subjugare voluisset, a -1269.
 Frisonibus est interemptus.² Præfato Innocentio papa 4 of Den-
 ut præscribitur subito decedente, Alexander papa 4 mark.
 sedit post ipsum annis 7, mensibus 4. Cujus tempore, Pope Alex-
 anno videlicet Domini 1255, congregati sunt fratres Augusti-
 Augustinienses de eremitica vita ad villas per dictum nians.
 papam Alexandrum, quem dicunt etiam confirmasse
 regulam eorundem. Hic papa Alexander misit exerci- Acts of
 tum contra Manfredum invasorem regni Siciliæ, filium pope Alex-
 naturalem³ Frederici imperatoris. Et quamvis ipse ander IV.
 Manfredus excommunicatus extitisset, exercitus contra
 eum nihil proficiens revertebatur. Reprobavit hic papa 2
 pestiferos libros, quorum unus dicebat quod omnes religiosi
 etiam verbum Dei prædicantes de eleemosynis vivendo salvari
 non possent. Alter vero asserbat⁴ inter cætera quod evan-
 gelium Christi et doctrina Novi Testamenti neminem ad per-
 fectionem deduxit, et evacuanda erat anno 1260, et anno 60
 deberet inchoari doctrina Joachim, quem conditor libri evan-
 gelium æternum nominavit,⁵ totam perfectionem hominum
 salvandorum in eo ponendo. Sanctamque Claram de ordine
 Sancti Damiani canonizavit. Post ipsum Alexandrum 4 Pope Ur-
 sedit Urbanus papa 4 annis fere 4. Hic prius extite- ban IV.
 rat patriarcha Ierosolomitano, deinde exercitu cruce-
 signatorum fugavit exercitum Romanorum et Sarra-
 cenorum quem Manfredus in patrimonium Sancti Petri
 intruserat. Constantinopolis etiam, quæ olim per Gal-
 licos et Venetos capta fuerat, per Paliologum Græcorum
 imperatorem in prælio recuperatur. Eodem anno sex
 mille Florentinorum et Lucanorum capti sunt et in-
 terfecti a Senensibus. Anno sequente, videlicet anno
 Domini 1262, rex Ungariæ pro certis terris regem
 Bohemiæ bello aggreditur, habens in exercitu suo
 diversarum orientalium nationum et paganorum cir- f. 84.
 War be-
 tween the

¹ *eo*] eorum in MS.

² *interemptus*] interfectus, Tr.

³ *filium naturalem*] filii naturalis,
MS.

⁴ *asserbat*] dicebat, Tr.

⁵ *nominavit*] vocavit, Tr.

A.D. 1249 -1269. kings of Hungary and Bohemia, A.D. 1262. citer 40 millia equitum. Cui rex Bohemiæ cum 100 millibus equitum occurrit. Cumque in confiniis regnorum bellum inchoatum fuisset, ex collisione equorum et armorum tantus pulvis de terra surrexit ut media et clara die vix homo hominem cognoscere potuisset. Tandem Ungari, rege eorum graviter vulnerato, terga vertentes, cum cedentes festinarent, in quodam flumine profundissimo quod transire debuerant effugerunt, et præter alios occisos circiter 14 millia hominum submersa dicuntur. Sic rege Bohemiæ, victoria habita, Ungariam intrante, rex Ungariæ pacem quærit, terras quæ discordiæ causa fuerant restituit, et in futurum amicitiam mediante matrimonio confirmavit. Anno sequente ipse Urbanus papa dedit regnum Siciliæ¹ Karolo comiti Provinciæ, fratri regis Franciæ, ut illud a Manfredo eriperet. Deinde, anno Domini 1264, cometes tam notabilis apparuit qualem nullus tunc vivens ante vidit. Ab oriente enim cum magno fulgore surgens usque ad medium hemisphærii² versus occidentem comam perlucidam protrahebat. Et licet in diversis partibus mundi forte multa significavit, hoc tantum unum pro certo compertum est, quod, cum plusquam per 3 menses duraverit, ipso primo apparente papa Urbanus cœpit infirmari, et eadem nocte qua papa expiravit et cometes disparuit. Post Urbanum R. Hig. col. 24
4 Clemens 4 sedit annis 4 . . . Hic Clemens prius uxorem et liberos habuit, deinde famosus fuit advocatus et præcipuus cum rege Franciæ consiliarius. Post hæc, mortua uxore, factus est Podiensis episcopus, deinde Narbonensis archiepiscopus, tandem Sabiniensis episcopus et cardinalis in Angliam missus fuit legatus; ubi absens electus fuit in papam. Ex tunc pia vita sua et devota oratione creditur multas ecclesiæ tribulationes extinxisse. Hujus tempore, anno Domini 1265, prædictus Karolus per dictum papam Urbanum vocatus et Apuliam intrans, bello campestri habito, prædictum Manfredum et vita et regno privavit. Anno

Kingdom of Sicily.

Appearance of a comet, A.D. 1264.

Pope Clement IV.

Defeat of Manfred by Charles, king of Sicily, 1265.

¹ *Sicilia*] so written in MS.

| ² *hemisphærii*] emisperii, MS.

nd. sequente quam plurima multitudo Sarracenorum ex A.D. 1249
 , f. 262. Affrica transiens in Hispanias, et alii qui adjuncti -1269.
 sunt Sarracenis, in Hispania magnam plagam in Chris- Attempt of
 tianos exercuerunt, intendentes quam olim perdiderant the Sara-
 recuperare Hispaniam. Sed illarum partium adunati cens to
 Christiani, et crucesignatorum ex diversis partibus recover
 auxilio adjuti, de Sarracenis triumpharunt. Deinde, Spain,
 anno Domini 1267, Saladinus Babiloniæ, Armenia vas- 1266.
 tata, cepit Antiochiam, unam de famosioribus civitatibus Saladin
 orbis; occisisque et captis omnibus indigenis ipsam in takes An-
 solitudinem redegit. Anno sequente Conradinus, olim tioch, 1267.
 nepos Frederici imperatoris, contra dictum Karolum Expedition
 regem Siciliae, adjunctis sibi Theutonicis, Lombardis of Conra-
 et Tuscis, pervenit usque Romam; [ubi] cum imperiali dinus
 more receptus fuisset, associatis sibi senatore urbis et against
 Romanis, contra dictum Carolum Apuliam intravit. Charles,
 Sed post durum campestre bellum Conradinus cum king of Si-
 suis, terga vertentibus, capitur, et a Karolo cum multis cily, 1268.
 nobilibus decapitatur. Post mortem ipsius Clementis Death of
 papæ 4 vacavit sedes annis 3, mensibus 2 et diebus 10. Pope Cle-
 ment IV.

CAP. XVII. *De Waltero Gray Eboracensi archiepiscopo.*

Stubbs, Tricesimus tertius Eboracensi ecclesie præfuit Walterus A.D. 1216
 1724. Gray. Qui cum esset Wigorniensis episcopus, facta pro eo -1255.
 postulatione et admissa, translatus est ad archiepiscopatum Affairs of
 Eboracensis ecclesie, 6 kalendas Aprilis anno Domini 1216, the see of
 pontificatus vero papæ Innocentii 3 19 et ultimo, regni quoque York under
 regis Johannis 17 et ultimo. Ipse Walterus archiepiscopus Walter
 pecunia sua acquisivit et appropriavit archiepiscopatui Ebo- Gray, arch-
 racensi villam de Thorpia prope Eboracum cum pertinentiis, bishop.
 quam in manu successorum suorum quadam annua pensione
 20 marcarum hoc modo in perpetuum obligavit;¹ ut
 universi successores sui Eboracenses archiepiscopi singulis
 annis 10 marcas argenti, pro obitu suo in matrici ecclesia Ebo-
 racensi, tempore quo contigerit, faciendo, canonicis, vicariis,
 diaconis, subdiaconis et cæteris ipsius ecclesie ministris qui

¹ *obligavit*] oneravit, S.

A.D. 1216 officio interessent, inde persolverent, ac alias 10 marcas uni
 -1255, capellano perpetuo divina celebranti infra manerium archiepiscopale præfatæ villæ de Thorpia, per ipsos successores suos inveniando, perpetuis temporibus ministrarent. Ordinavit insuper et statuit tres cantarias perpetuas . . . ad altare Sancti Michaelis infra eandem ecclesiam Eboracensem, ubi corpus ejus jacet humatum. Pro quibus cantariis inveniendis contulit . . . monasterio de Fournays . . . quandam ecclesiam, in proprios usus perpetuo¹ obtinendam. Statuit etiam in diversis locis suæ diœceseos plures capellanos perpetuos, quorum sustentationi perpetuas possessiones deputavit. Hic etiam . . . dedit ecclesiæ beati Petri Eboracensis 32 capas sericas² pretiosas, . . . et, suis successoribus in futurum prudenter providens, ordinavit gratuita bonitate et statuit certum numerum animalium cujuscunque generis ex suis propriis successori suo ad ejus relevationem per ipsum in obitu suo relinquendum: atque a sede apostolica et Anglorum rege Henrico tertio hoc idem confirmari procuravit, ut, ad ejus exemplum, quilibet successorum archiepiscopus Eboracensis in perpetuum eundem numerum animalium ad opus successoris sui infra diœcesim Eboracensem in obitu suo relinqueret. Vixit autem in archiepiscopatu annis 39; quibus expletis, obiit primo die Maii anno Domini 1255, regni vero Henrici regis 3, 39; et in ecclesia beati Petri Eboraci honorifice sepultus est.

f. 84 b.

CAP. XVIII. *De Sewallo Eboracensi archiepiscopo; de T. Stu
 Godefrido Eboracensi archiepiscopo; et de Wil- col. 17
 lelmo Eboracensi electo sed repulso.*

A.D. 1256 Tricesimus quartus Eboracensem rexit ecclesiam Sewallus,
 -1264, ejusdem ecclesiæ decanus, per postulationem, eo quod defectum patiebatur in natalibus et non fuit secum dispensatum quoad talem dignitatem. Cujus electioni cum rex Henricus 3us negaret assensum, idem electus misit ad curiam Romanam, et dominus Alexander papa 4us confirmavit ejus electionem, et ut in ecclesia Eboracensi consecraretur cum eo gratiosè dispensavit. Consecratus est ergo Sewallus in ecclesia beati Petri Eboraci a suffraganeis quos advocaverat, die Dominica, 10 kalendas Augusti, anno Domini 1256; et sic, nolente volente rege, obtinuit et pontificatum et pallium. Hic autem considerans

Affairs of
 the see of
 York under
 Sewal.

¹ *perpetuo*] perpetuis temporibus, | ² *sericas*] sericeas, MS.
 S.

proventus 11 ecclesiarum appropriatarum capellæ Sancti Sepulcri Eboraci per . . . Rogerum . . . prædecessorem suum, pro sustentatione ipsius capellæ et 12 ministrorum ecclesiasticorum et unius sacristæ tantummodo, eidem ecclesiæ¹ in divinis officiis jugiter in perpetuum ministrantium, a prima fundatione ipsius capellæ multipliciter augmentari, ordinavit et statuit, de assensu² magistri Gilberti de Tywa tunc sacristæ et custodis ipsius capellæ, ad unamquamque prædictarum 11 ecclesiarum vicarium perpetuum, qui curam gereret animarum, portionemque sufficientem unicuique ipsorum vicariorum, de ea cujus curam gereret ecclesia juxta facultatem ejusdem, pro sui sustentatione deputavit: quorum præsentationem sacristæ et suis successoribus concedens, institutionem seu destitutionem sibi suisque successoribus Eboracensibus archiepiscopis reservavit. Statuit quoque præterea certam pecuniæ portionem³ pauperibus parochianis cujuslibet prædictarum 11 ecclesiarum, juxta possibilitatem cujuscunque ecclesiæ, singulis annis per præfatum sacristam et successores suos in perpetuum nomine eleemosinæ distribuendam. Ordinavit insuper ut unusquisque prædictorum 12 ministrorum, quos de novo canonicos appellari decrevit, horis nocturnis pariterque diurnis in præfata capella jugiter insistens, singulis diebus tres denarios præter proventus præbendæ suæ prius institutæ de bursa sacristæ perciperet. Ordinavit præterea quod [præter] 12 canonicos prædictos⁴ duo essent in eadem capella sacerdotes, singulis diebus in perpetuum pro defunctis celebrantes; similiterque duo diaconi et duo subdiaconi sacerdotibus in ipsa capella jugiter celebrantibus ministerium devotum exhiberent. Et ut ipsi 2 sacerdotes, 2 diaconi et 2 subdiaconi, tanto diligentius ministrarent quanto uberius remunerarentur, statuit etiam ut unusquisque ditorum duorum sacerdotum quinque marcas, unusquisque duorum diaconorum tres marcas, et unusquisque duorum subdiaconorum duas marcas et dimidiam annuas, pro stipendio de bursa sacristæ percipiant. . . . Vixit autem Sewallus in archiepiscopatu annis 2; quibus exactis obiit 6 idus Maii, anno pontificatus sui 2, qui est annus⁵ Domini 1258,⁶ regni vero Henrici regis 3, 42; et in ecclesia beati Petri Eboraci sepultus est. . . . Post quem Godfridus de Ludham Eboracensis ecclesiæ decanus, qui in curia Romana . . . anno Domini 1258 consecratus est ab Urbano 4. Hic, anno ponti-

A.D. 1256
-1264.
Regulations for the appropriated churches of St. Sepulchre's of York.

Succession of Godfrey of Ludham.

¹ *ecclesiæ*] capellæ, S.

² *assensu*] consilio, S.

³ *portionem*] summam, S.

⁴ After *prædictos*, ut, in MS.

⁵ *annus*] anno, S.

⁶ 1258] supradicto, S.

A.D. 1256 -1264. His death. Election of William of Langton. Quashed in the court of Rome.

ficusatus sui 3°, civitatem Eboracensem supposuit interdicto, quod duravit a principio Quadragesimæ usque ad festum Inventionis Sanctæ Crucis proximo sequens. Vixit autem in archiepiscopatu 6 annis, mensibus 3 et diebus 18: quibus expletis obiit 2 idus Januarii, anno pontificatus sui 7°, Dominicæ vero incarnationis¹ 1264, regni vero Henrici regis 3, 48, et in ecclesia beati Petri Eboracensis sepelitur. Quo ut præmittitur defuncto, Willelmus de Langtona, ejusdem ecclesiæ canonicus et decanus, circa festum Sancti Gregorii electus est. Cujus electio ratione pluralitatis beneficiorum cassata fuit in curia Romana; cum tamen non haberet nisi unam ecclesiam cum decanatu Eboracensi.

CAP. XIX. *De homagiis Alexandri regis Scotiæ et Lewelini principis Walliæ; de nimio ardore et fame in Anglia; de provisionibus Oxoniensibus; et bello inter regem Henricum et proceres apud Lewes.*

A.D. 1252. -1264. Marriage of the princess Margaret to Alexander of Scotland, 1252. Regency of Scotland. f. 85. Grant to prince Edward of Gascony, Ireland, &c., 1263. Drought and famine. Peace with Llewellyn, prince of Wales.

Anno Domini 1252, et regni regis Henrici 3, 35, ipse rex Henricus venit Eboracum cum multitudine prælatorum et procerum pro maritacione filiæ suæ Margaretæ Alexandro regi Scotiæ; fecitque idem Alexander rex homagium dicto regi Henrico. Et quia Alexander puer erat, commissum est regnum Scotiæ cum rege et regina custodiæ dominorum Roberti de Roos et Johannis de Balliolo, de consilio magnatum² utriusque regni. Anno sequente, idem rex Henricus dedit Edwardo primogenito suo Vasconiam, Hiberniam, Walliam et comitatum Cestriæ. Quo anno terra ex nimio fervore æstatis ita exaruit ut nullum fructum fecit, et in fine autumnii tantæ pluvie inundaverunt quod terra non potuit statim eam deglutire. Unde mala plurima contigerunt, et infra paucos inde annos tanta fames invaluit ut præ nimia caristia bladi pauperes fame perirent. Anno ipsius regis 38, pax est reformata inter ipsum Henricum regem et Lewelinum

¹ *Dominicæ . . . incarnationis*] et | ² *magnatum*] magnatorum, MS. anno Domini, S.

principem Walliæ, ita quod ipse Lewelinus et ejus A.D. 1258. successores deinceps vocarentur principes et ferrent regibus Angliæ homagium. Et rex Henricus recepit ab eo 3000 marcas, et fecit inde chartam auctoritate papali roboratam. Anno vero Domini 1258, et regni hujus regis Henrici 41,¹ ipse rex Henricus ita Parliament of Oxford. ditavit quatuor semifratres suos et quosdam proceres alienigenas sibi familiares, ut ipsi cæteros proceres regni parvipenderent. Ob quorum proterviam refræ- nandam parliamentum apud Oxonias fuerat institutum. Ubi magnates et clerus terræ de quibusdam additionibus ad libertates suas pristinas regem implorarunt. Rege ergo petitionem procerum concedente, charta una Exaction of charters of liberties and "de Foresta" by the barons. de libertatibus, vocata Charta Magna, et Charta de Foresta provisæ fuerunt. In quarum spontaneos violatores a prælatis tunc ibidem præsentibus sententia excommunicationis majõris fuerat promulgata. Ob quarum chartarum concessionem, magnates et clerus quin- Grant of subsidy. tamdecimam mobilium et monachi Cistercienses totam lanam unius anni regi concesserunt. In quo parlamento Council of twelve peers. Symon de Monteforti comes Leycestriæ, Ricardus de Clara comes Gloverniæ, cum aliis magnatibus, 12 pares elegerunt, quorum 436. consilio ministros regios mutaverunt et 4 fratres regis prædictos cum reliquis alienigenis prædictis de terra ejecerunt; quod postea belli baronum fuerat incentivum.² Postea Henricus rex mare transivit,³ et facta pudenda concordia cum rege Francorum remisit ei Normanniam cum cæteris terris transmarinis; ita quod sibi Aquitania⁴ integraliter remaneret. Interim, quidam regis familiares regi intimarunt ipsas provisiones Oxoniis factas coronæ et regalæ regiæ derogare. Quorum consilio articulos prius per ipsum in parlamento concessos contra suum sacramentum revocavit, et a domino papa tunc existente de juramento præstito fuerat absolutus. Quibus chartis et provisionibus a rege sic contemptis, contra Nativitatem Insurrection of the barons.

¹ 41] read 42.² *incentivum*] occasio, R. H.³ *transivit*] transfretavit, R. H.⁴ *Aquitania*] Normannia, R. H.

A.D. 1263. Sancti Johannis Baptistæ proceres Angliæ episcopum Herfordensem, priorem Wenelaci et quosdam alios prælatos alienigenas, in custodia tenuerunt; cæteros vero regi propinquiores ab Anglia fugaverunt, quorum bona sumpserunt, ac etiam Judaismum Londoniarum spoliarunt. Quibus de causis rex Henricus ejecit universitatem cleri de Oxoniis. Proceres vero Angliæ, quoad prædictos articulos, in ordinationem Philippi regis Franciæ se pariter submiserunt. Sed rex Franciæ, parti Henrici regis Angliæ favens, prætendens præfatos articulos et provisiones læsionem regiæ majestatis comminari, ipsos articulos et provisiones totaliter annullavit. Magnates tamen Angliæ, spreto regis Franciæ decreto, perstiterunt in incepto. Convenientes igitur proceres Angliæ, adjunctis sibi Londoniensibus, apud Lewes in Suthsexia, 11 idus Maii anno Domini 1266, et regis 47,¹ Henricum regem et fratrem ejus Ricardum regem Alemanniæ et ducem Cornubiæ in bello campestri ceperunt; ut sic regem ad observantiam dictarum provisionum coercerent.² Sed Edwardus regis primogenitus posuit se obsidem pro captivis; quem apud Herforth seu Kenelworth per octo menses arcto carceri manciparunt. In quo quidem bello apud Lewes interfecti sunt 3300 hominum ex utraque parte. Quo anno stella cometa³ apparuit. Filii autem Simonis de Monte Forti, ob victoriam fortunatam nimium elati, prædictum Ricardum comitem Gloverniæ injuriose ad iracundiam provocarunt. Qui, ipsorum sorte contempta, cum Edwardo adhuc in custodia detento conjurationem de nece Simonis de Monte Forti et filiorum suorum iniebat. Cujus consilio, et ope domini Rogeri de Mortuo Mari, de custodia de Herreforth evadebat. Nam licentiatus fuerat causa solatii unum dextrarium agitare, et sic evasit usque ad monticulum de Donemore, ubi vexilla regis patris sui fuerant ex-

Battle of
Lewes
[1264].

A comet.
Escape of
prince
Edward
from Here-
ford.

¹ 47] To correspond with the year 1266 the regnal year should be 50. | ² *coercerent*] *cohercerent*, MS. | ³ *cometa*] *commeta*, MS.

plicata. Quem insequentes milites comprehendere non valebant.

CAP. XX. *De bello apud Evesham; de morte et exheredatione procerum et reconciliatione eorum; de Octobono legato et captione castri de Alnwyk.*

Evadens a carcere Edwardus regis primogenitus congregavit exercitum, et anno sequente, nonis Augusti, apud Evesham, Simonem de Monte Forti et alios proceres Angliæ expugnavit. Ubi, dolosa subtractione Ricardi de Clara comitis Gloverniæ, qui prius steterat cum Simone, Simon ipse et filii sui, Humfridus de Bohun, Hugo le Spenser, Radulphus Bassett de Draytona, cum aliis præclaris personis, occubuerunt. Numerus militum occisorum ibidem 180, armigerorum et aliorum armorum 220, et peditum de Wallia 5000. De peditibus prædicti Simonis 2000 in universo occubuerunt. De quo Simone fert fama celebris quod multis post obitum radiavit miraculis, quæ propter metum regium non prodierunt in publicum. Et dicitur quod eadem causa occisus est qua postea dominus Thomas de Lancastria, anno Domini 1319,* fuit interemptus. Belli victoria sic potita, rex in parlamento apud Northamptoniam uxorem Simonis de Monte Forti, cum filiis suis adhuc viventibus exheredatis, relegavit. Magnatesque alii qui dictis provisionibus adhæserunt, alii carcere mancipati, alii profugi exheredati fuerunt, et eorum bona pariter confiscabantur. Tunc regina rediit in Angliam, et singuli prius per magnates relegati cum ipsa pariter redierunt. Interim, milites Simonis de Monte Forti castrum de Kenelworth per dimidium annum tenuerunt, rege eos obsidente. Tandem Johannes de Hastynges, ipsius castri constabularius, castrum regi reddidit, vita, membris et bonis, obsessorum semper salvis. Et dum hæc agerentur venit Octobonus legatus in Angliam, plurima ad ecclesiæ et regni

A.D. 1265
-1267.
Battle of
Evesham.

f. 85 b.

* [1322.]

Banish-
ment of the
widow of
the earl of
Leicester.

Siege of
Kenil-
worth.

Ottoboni
the pope's
legate.

A.D. 1265
-1267.

Defeat of
the earl of
Derby, and
dispersion
of his
followers.

John de
Dayville
holds out
in the isle
of Ax-
holme.
Plunder of
the Jews.

He is
driven into
the isle of
Ely, and
forced to
submit.

Alnwick
castle
taken from
the Scots.

utilitatem statuens. Cujus consilio rex Henricus concessit exheredatis ut pacem et terras suas possent redimere, excepto Roberto de Ferrariis comite de Derby, qui plus cæteris regem amaricasse videbatur. Tunc ipse Robertus, cum aliis exheredatis qui redemptionem suam nimis arduam fore pertimescebant, bona quæcunque non sua deprædabant, et sibi rebellantes undique trucidabant. Quos tamen ministri regii apud Chesterfeld comprehenderunt. Ipsorum autem alii capti, alii trucidati, atque alii fugerunt. Inter quos captos ipse Robertus comes unus fuit; sed, ad vitam salvatus, hereditatem suam assequi non valebat, donec ipse regi uno die 50 mille libras solvere posset. Reliquis autem profugis Johannes de Dayville capitaneus erigebatur, qui in insula de Axholmo deprædationibus et maleficiis indulgebat. Deinde nonnullas civitates Angliæ invadentes, Judæos quos invenire poterant trucidabant, quorum cistas et capsulas confregerunt, et chartas ac scripta in eis inventa, quæ Christianis nocere poterant, auferebant. Tandem Edwardus regis primogenitus dictum Johannem cum suis a Lincolnia in insulam de Hely prosequerentur. Ubi ipse Johannes introitus insulæ, ne dictus Edwardus ingrederetur, viriliter defendebat. Edwardus tamen ipse insulam undique per dimidium annum obsidebat. At tandem ipse Johannes cum suis, insulam Edwardo reddentes, ad suas hereditates per graves redemptiones fuerant restituti. Tunc rex pacem per universam Angliam fecerat proclamare, et Edwardus filius suus partes boriales adiens castrum de Alnwyk a Scottis conquirebat.

CAP. XXI. *De domino Roberto Grosteth episcopo Lincolniensi mortuo ; de passione Sancti Hugonis junioris Lincolniensis ; de morte cujusdam Judæi apud Theokesbery ; de interdictione civitatis Eboracensis, et dissensione ibidem.*

igden, Anno quidem Domini 1252 et regis Henrici 36 A.D. 1252
 436. obiit sanctus Robertus . . Grosteth episcopus Lincolniensis, 7 -1265.
 idus Octobris, qui, in cunctis liberalibus artibus excellenter Account of
 eruditus, in logica et astrologia præcipue plurima commentatus Robert
 est. Ad Innocentium papam 4 misit epistolam satis tonan- Grostete,
 tem, quæ sic incipit, "Dominus noster Jesus Christus," eo bishop of
 quod ecclesias Anglicanas indebitis et insolitis exactionibus Lincoln.
 gravare videretur, et quia nepotulo suo puero papa contulisset
 canonicatum cum proxima [præbenda] vacatura in ecclesia
 Lincolniensi. Quem tamen Robertus ipse episcopus admittere
 noluit, rescribens se nec sic velle nec debere tales ad curam
 animarum admittere qui se nescirent nec possent regere. Qua
 de causa ad curiam vocatus et excommunicatus, appellavit a
 curia Innocentii ad tribunal Christi. Unde contigit ut, post
 biennium mortis Roberti, apparuit papæ de nocte quiescenti
 quidam episcopus pontificalibus indutus, sic inquires, "Surge,
 " miser, veni ad judicium." Et statim cum baculo pastorali
 pupugit papam in latere sinistro usque ad cor. Unde et lecti-
 sternium papæ mane inventum est sanguinolentum et ipse
 defunctus. Hac de causa, quamvis Robertus ipse perspicuis
 effulsit miraculis, non est permissus a curia canonizari. Post Story of
 hæc, circa annum Domini 1255, apud Lincolniam, St. Hugh
 Judæi occiderunt quendam puerum modo sanctum, of Lincoln,
 Hugonem juniorem de Lincolnia nuncupatum. Quo murdered
 audito, rex Henricus venit Lincolniam, et de morte ac by Jews.
 martyrio ejus per 24 cives et 24 milites patriæ fecit
 inquire. Et, ut veritas magis liqueret, decanus et
 capitulum Lincolnie omnes illos qui falsum dicerent
 aut verum celarent excommunicarunt. Dicti ergo
 cives et milites jurati unanimiter dicebant quod, die
 Sancti Petri ad Vincula, hora vespertina, dictus Hugo
 et alius puer nomine Willelmus, propter inundationem
 pluvie, porticum Peytevini Judæi magni intraverunt
 et ibi ludebant ad lapides cerasorum. Facto autem

A.D. 1252
-1265.

f. 86.

crepusculo alius puer recessit, solo dicto Hugone ibidem relicto. Quo veniente, Peytevinus et Joppinus et alii duo Judæi eundem Hugonem ceperunt, et in domum dicti Peytevini invitum introduxerunt, per quos .morti traditus est, omnibus aliis Judæis illius civitatis consentientibus. Cum autem dictus Hugo variis tormentis cruciatus expirasset, corpus ipsius in quemdam [puteum] extra civitatem in campo de Newport projecerunt. Unde dominus rex vocavit illos 4 Judæos; ex quibus unus solus Joppinus apparuit, qui adjudicatus est ut per mediam civitatem Lincolniensem traheretur ad furcas, et corpus ejus per 4 partes divisum suspenderetur. Quo audito iudicio, idem Joppinus veritatem confessus est, dicens quod primo dictum Hugonem circumciderunt, post ungulas usque in carnem raserunt, deinde crucifixerunt, dentes ejus avulserunt et labium superius in duo diviserunt, collum ejus torserunt, caput cassaverunt et in latere ejus usque ad cor vulneraverunt, nasum ejus usque ad caput conquassaverunt, et innumeris aculeis¹ pungentibus caput et corpus ejus punxerunt. Omnes etiam et singuli alapas ei dederunt, præter unicum puerum Judæum, qui, jussus eum percutere, dixit quod noluit quia socius ejus fuit. Deinde, ejus corpore diversimode cruciato, plagas pice et cera denigraverunt et in aquam calidam corpus projecerunt, ut plagæ minus apparerent. Adjecit etiam quod crucem cui affixus fuerat voluerunt comburere, sed neque ignis neque ferrum potuit eam lædere, et quod de qualibet civitate et burgo Angliæ ad hæc facienda 4 Judæi convenerunt, omnibus aliis et singulis Judæis in facto illo consentientibus. Et 32 Judæos nominavit qui huic facto principaliter interfuerunt. Hiis diebus, apud Theokesburiam, quidam Judæus per diem sabbati cecidit in latrinam, nec permisit se extrahi propter honorem sabbati sui. Qua de causa, præscriptus Ricardus de Clara comes Gloverniæ non permisit eum

The Jew who fell into a ditch at Tewkesbury on a Saturday.

R. Hi. col. 2.

¹ aculeis] eculeis, MS.

extrahi die Dominica sequente, propter reverentiam sui sab- A.D. 1265.
bati; et sic mortuus est. Post hæc, anno Domini 1265, Canoniza-
Sanctus Ricardus episcopus Ciestrensis canonizatur, tion of
et interdicta est civitas Eboracensis per archiepiscopum. Richard, Richard,
Et infra triennium inde sequens facta est contentio bishop of
inter homines civitatis Eboracensis et homines de Chichester.
monasterio Beatæ Mariæ, et plures hinc et inde occisi Tumults in
sunt, et suburbium civitatis vocatum Bowthoma suc- York.
censum est.

APPENDIX.

f. 76. XVI. *De summis pontificibus; archiepiscopis Eboracensibus; et aliis incidentiis.*

A.D. 1250 Tempore hujus abbatis Willelmi, sub Innocentio papa 4,
-1267. anno Domini 1250, congregati sunt fratres Carmelitæ de ere-
The Car- mis, ubi solitariam duxerant vitam, ad villas; et sub Alexandro
melite and papa 4, anno Domini 1255, congregati sunt fratres Augusti-
Augusti- nienses de eremitica vita ad villas. Qui papæ regulas eorundem
nian friars. dicuntur confirmasse. Sancta Clara de ordine Sancti Damiani
St. Clare. canonizatur. Constantinopolis, quæ olim per Gallicos et Vene-
Taking of tos capta fuerat, per Paliologum Græcorum imperatorem in
Constanti- prælio recuperatur. Post Alexandrum 4 sedit Urbanus papa
nople. 4. Cujus tempore, anno Domini 1264, cometes tam notabilis
Brilliant apparuit qualem nullus tunc vivens ante vidit. Ab oriente
comet, enim cum magno fulgore surgens usque ad medium hemi-
A.D. 1264. sphærii¹ versus occidentem comam perlucidam protrahebat.
Quæ cum plusquam per 3 menses duraverit, ipso primo appa-
Death of rente papa Urbanus cœpit infirmari, et eadem nocte qua papa
pope Ur- exspiravit et cometes disparuit. Post Urbanum 4 sedit Clemens
ban IV. on papæ 4. Hic Clemens prius uxorem et liberos habuit et fa-
its disap- mosus fuit advocatus. Post hæc, mortua uxore, factus est
pearance. Podiensis episcopus, deinde Narbonensis archiepiscopus, tan-
History of dem Sabiniensis episcopus, et cardinalis in Angliam missus
pope Cle- fuit legatus, ubi absens electus est in papam. Hujus tempore,
ment IV. anno Domini 1266, multitudo Saracenorum ex Affrica transiens
Invasion of in Hispanias, magnam plagam in Christianos exercuerunt, in-
Spain by tendentes quam olim perdiderant recuperare Hispaniam. Sed
Saracens in Christiani illarum partium et alii cruce signati de Sarracenis
from triumpharunt. Deinde, anno sequente, Saladinus Babiloniæ,
Africa. Armenia vastata, cepit Antiochiam, unam de famosioribus civi-
Taking of tatibus orbis, occisisque et captis omnibus indigenis ipsam in
Antioch by the sultan of Babylon.

¹ *hemisphærii]* emisphærii, E.

solitudinem redegit. Walterus Gray archiepiscopus Eboracensis, de quo præscribitur, acquisivit manerium de Thorpia prope Eboracum, et statuit certum numerum animalium cujuscunque generis, ex suis propriis, successori suo, ad ejus relevationem, per ipsum in obitu suo relinquendum; atque a sede apostolica et Angliæ rege Henrico hoc idem confirmari procuravit, ut quilibet archiepiscopus Eboracensis imperpetuum eundem numerum animalium, ad opus successoris sui, infra diœcesin Eboracensem, in obitu suo relinqueret. Qui vixit in archiepiscopatu 39 annis. Post quem sedit Sewallus ecclesiæ Eboracensis decanus 2 annis. Post quem sedit Godefridus de Ludham annis 6, prius ejusdem ecclesiæ decanus; qui civitatem Eboracensem supposuit interdicto, quod duravit a principio Quadragesimæ usque ad festum Inventionis Sanctæ Crucis. Quo defuncto, Willelmus de Langtona, ejusdem ecclesiæ decanus, electus est in archiepiscopum. Cujus electio ratione pluralitatis beneficiorum cassata fuit in curia Romana; cum tamen non haberet nisi unam ecclesiam cum decanatu Eboracensi. Anno Domini 1252 obiit Sanctus Robertus Groosteth episcopus Lincolnensis, qui, in cunctis liberalibus artibus excellenter eruditus, in logica et astrologia præcipue plurima commentatus est. Hic, per Innocentium papam 4 ad curiam vocatus et excommunicatus, appellavit a curia Innocentii ad tribunal Christi. Unde, post biennium mortis suæ, apparuit eidem papæ de nocte quiescenti quidam episcopus pontificalibus indutus, sic inquit, "Surge, miser, veni ad judicium." Et statim cum baculo pastorali pupugit papam in latere sinistro usque ad cor. Unde et lectisternium papæ mane inventum est sanguinolentum et ipse defunctus. Hac de causa Robertus ipse, quamvis perspicuis effulsit miraculis, non est permissus a curia canonizari. Post hæc, anno Domini 1255, apud Lincolniam, Judæi Sanctum Hugonem puerum mirabiliter trucidarunt. Et Judæus quidam apud Theokesbury, per diem sabbati cecidit in latrinam, nec permisit se extrahi propter honorem sabbati sui. Qua de causa Ricardus de Clara comes Gloverniæ non permisit eum extrahi die Dominica sequente, propter reverentiam sabbati sui; et sic mortuus est. Sanctus Ricardus episcopus Ciestrensis canonizatur. Facta est etiam contentio inter homines civitatis Eboracensis et homines de monasterio Beatæ Mariæ, et plures hinc et inde occisi sunt, et suburbium civitatis vocatum Bowthom succensum est. Fames itaque ita prævaluit in Anglia ut pauperes plures fame perirent.

A.D. 1250
-1267.

Live stock
to be left
by arch-
bishops of
York to
their suc-
cessors.

Succession
of arch-
bishops of
York.

Robert
Grostete
bishop of
Lincoln.

Legend ex-
planatory
of his
being re-
fused cano-
nization.

Murder of
Hugh of
Lincoln
by Jews.

The Jew
who de-
clined to
be drawn
out of a pit
on the Sab-
bath day.

£. 76 b.

St. Richard
of Chi-
chester.

Conflict
between
the citizens
of York
and men of
St. Mary's.
Famine.

- A.D. 1251 XVII. *De bellis de Lewes et de Evesham inter regem et barones.*
-1266.
- Peace between king Henry and Lewellyn, prince of Wales. Alexander rex Scociæ fecit homagium regi Henrico. Et pax reformata est inter ipsum regem Henricum et Lewelinum principem Walliæ, ita quod ipse Lewelinus et ejus successores deinceps vocarentur principes et ferrent regibus Angliæ homagium. Charta magna de libertatibus Angliæ et charta de foresta Oxoniis provisæ fuerunt. In quarum spontaneos violatores a prælatis tunc ibidem præsentibus sententia excommunicationis majoris fuerat promulgata. Ob quarum chartarum concessionem, magnates et clerus quintamdecimam mobilium et monachi Cistercienses totam lanam unius anni regi dederunt. Simon- que de Monte Forti, comes Leycestriæ, Ricardus de Clara, comes Gloverniæ, cum aliis magnatibus, xij. pares elegerunt, ministros regios mutaverunt, alienigenas quos rex ditaverat proscripserunt; quod postea belli baronum fuerat incentivum.
- Charter of liberties of England. Royal subsidy. Interference of the barons in the king's government. Surrender of Normandy by Henry III. Revocation of the provisions of Oxford. Rising of the barons. Postea rex Henricus mare transiit; Normanniam regi Franciæ remisit cum cæteris terris transmarinis, ita quod sibi Aquitannia integra remaneret. Rediens, prædictas provisiones Oxonienses contra sacramentum suum revocavit, et super juramento præstito a domino papa fuerat absolutus; et exinde universitatem cleri de Oxoniis ejecit. Proceres ergo Angliæ episcopum Herfordiensem, priorem Weneloci, et quosdam alios prælatos alienigenas, in custodia tenuerunt, cæteros regi propinquiores ab Anglia fugaverunt, bona eorum sumpserunt, ac etiam Judaismum Londoniarum spoliaverunt; et, adjunctis sibi Londoniensibus, apud Lewes in Suthsex 2 idus Maii, anno Domini 1266, Henricum regem et Ricardum fratrem ejus, regem Alemanniæ et ducem Cornubiæ, in bello campestri ceperunt, ut sic regem ad observantiam dictarum provisionum coercerent. Sed Edwardus regis primogenitus posuit se obsidem pro captivis, et per octo menses arcto carceri mancipatur. Sed tandem, licentiatus unum dextrarium agitare, evasit, et exercitum congregans anno sequenti, nonis Augusti, apud Evesham, Simonem de Monte Forti et alios proceres Angliæ expugnavit. Ubi, dolosa subtractione Ricardi de Clara comitis Gloverniæ qui prius steterat cum Simone, Simon ipse et filii ejus, Humfridus de Bown, Hugo le Spenser, Radulphus de Bassett et alii, occubuerunt. Numerus militum occisorum ibidem 180, armigerorum et aliorum armatorum 200, et peditum de Wallia 5000. De peditibus dicti Simonis 2000 in universo occubuerunt. Fuerunt etiam interempti in præscripto bello de Lewes 3300 homines ex utraque parte. Post hæc, rex uxorem dicti Simonis et residuos filios ejus exheredatos relegavit. Magnatesque alii qui dictis provisionibus adhæserunt, alii carceri
- Battle of Lewes.
- Battle of Evesham.
- Banishment of the earl of Leicester's

mancipati, alii profugi exheredati fuerunt, et eorum bona pariter confiscabantur. Tunc regina rediit in Angliam, et singuli prius per magnates relegati cum ea redierunt. Tandem rex, consilio Octoboni legati in Anglia, concessit exheredatis ut pacem et terras suas possent redimere, excepto Roberto de Ferrariis comite de Derby, qui plus cæteris regem amaricasse videbatur. Tunc ipse Robertus, cum aliis exheredatis qui redemptionem suam nimis arduam fore pertimescebant, bona quæcunque non sua deprædabant, et sibi rebellantes undique trucidabant. Quos tamen ministri regii apud Chesterfeld comprehenderunt. Unde ipsorum alii sunt capti, alii trucidati, atque alii fugerunt. Inter quos captos ipse Robertus comes unus fuit, sed ad vitam salvatus hereditatem suam assequi non valebat, donec ipse regi uno die l. mille libras solvere posset. Reliquis autem profugis Johannes de Dayvyll præscriptus capitaneus erigebatur. Qui in insula de Axholmo deprædationibus et maleficiis vacaverunt. Deinde, nonnullas civitates invadentes, Judæos quos invenire poterant trucidarunt, et chartas ac scripta apud eos inventa quæ Christianis nocere poterant abstulerunt. Tandem Edwardus regis primogenitus dictum Johannem cum suis a Lincolnia in insulam de Hely prosequabatur. Ubi idem Johannes introitus insulæ, ne dictus Edwardus ingrederetur, viriliter defendebat. Et tamen dictam insulam undique per dimidium annum obsidebat. At tandem idem Johannes cum suis, insulam reddens Edwardo, ad suas hereditates per graves redemptiones fuerant restituti. Tunc rex pacem per universam Angliam fecerat proclamare. De præscripto Simone de Monteforti fuit fama celebris, quod multis post obitum radiavit miraculis, quæ propter metum regium non prodierunt in publicum; et dicitur quod eadem causa occisus est qua postea dominus Thomas de Lancastria, anno Domini 1319,* fuit interemptus. Post quæ bella dictus Edwardus castrum de Alwyk de Scottis conquirebat.

A.D. 1266
-1268.family,
and his
partizans
disinhe-
rited.Resistance
and seizure
of Robert
Ferrers,
earl of
Derby.
f. 77.John Day-
vyll cap-
tain of the
fugitives.Their ex-
cesses in
the isle of
Axholme.They are
driven into
the isle of
Ely by
prince
Edward.Miracles
by the
earl of
Leicester
after death.

* [1322.]

RICARDUS ABBAS DECIMUS.

I. *De creatione Ricardi abbatis 10 ; de admensuratione pasturæ de Suttona ; et de escambio terrarum de Rystona, Rowtona, Arnallia, et North Skyrlagh ;¹ de terra dimissa apud Otringham ; et de² escambio terrarum de Beforth.* f. 77 b.

Anno Domini 1269, decedente domino Willelmo de Dryffeld abbate 9, dominus Ricardus de Thorntona ei successit in abbaciatum. Hujus tempore facta est admensuratio pasturæ de Suttona. Ita quod quælibet bovata debeat sustinere xx. grossa animalia, v^{xx}. bidentes, 4 porcos vel sues cum sequelis usque ad separationem, 10 aucas cum sequelis usque ad festum Sancti Martini, et quilibet cottarius habere poterit 4 grossa animalia, xxx. bidentes, duos porcos et quinque aucas. Interea Matheus de Rowetona, qui de nobis 2 carucas terræ in Rowtona, totum videlicet feodum de Rowetona, ut de dono Simonis de Rupella, per homagium et annuum redditum xl. solidorum ad indumenta conventus nostri, tenebat in capite, de tanta firma nimis³ se sentiens prægravatum, de ipso feodo in Rowtona, in escambium pro alia terra majus quietaliceret non tanta, quærebat exonerari. Unde nos con-

A.D. 1269
-1270.

Succession
of Richard
Thornton
as abbot,

A.D. 1269.
Suttona.

Apportion-
ment of the
pasture.

Rowetona,
Arnallia,
et North-
skyrlagh.

Exchange
of lands in
Ryston for
the fee of
Rowton.

¹ *Arnallia et North Skyrlagh*] | ² *de*] wanting in P.
wanting in P. | ³ *nimis*] nimium, P.

A.D. 1269
-1270.
Rystona.

Rowtona.
Arnallia.

Acquisi-
tion of
other tene-
ments in
Rowton.

cessimus præfato¹ Matheo, heredibus et assignatis suis, exceptis aliis viris religionis, pro homagio suo, omnia tenementa et terras quæ habuimus in Rystona ad feodi firmam tradebamus,² reddendo nobis unam libram piperis annuatim in escambium pro dicto feodo de Rowetona.³ Unde⁴ et præfatus Matheus quietum clamavit nobis totum dictum feodum suum in Rowtona, cujus parcellæ quædam sunt in Arnallia et North Skyrlaghe; omnia videlicet tenementa sua in Rowtona et Arnallia, tam in dominicis quam in servitiis quibuscunque, cum capitali mesuagio suo in Rowtona, cum omnibus libertatibus, homagiis, servitiis, et omnibus aliis ad manerium illud qualitercunque spectantibus, una cum hiis quæ inde accidere possent; mandans liberis hominibus et omnibus aliis tenentibus suis de dicto manerio nobis, tanquam dominis dicti manerii, intendentes esse et respondententes;⁵ in perpetuum escambium pro tenementis in Restona supra dictis.⁶ Quæ quidem terras et tenementa in Restona postea idem Matheus vendidit Roberto de Hylyhard⁷ et Petro de Hylyhard;⁷ sicut in tempore domini Rogeri abbatis 13 postea referetur. Aliquæ tamen tenementa in Rowtona, ante ipsum escambium, de eodem feodo prius acquisivimus,⁸ sicut in suo loco antea est relatam. Nam, ante 4 annos, priusquam ipsum escambium fieret, dominus Walterus de Falconberge, dominus de Ryse, diversa tenementa in Row-

¹ *nos . . . præfato*] Quapropter eidem, P.

² *tradebamus*] a redundancy.

³ *in escambium Rowetona*] wanting in P.; and the whole passage commencing with the words *Quapropter eidem Matheo* is placed after the sentence ending in *Restona supradictis*, P.

⁴ *Unde*] compositione quadam inter ipsum et nos habita, P.

⁵ After *respondentes* insert, *habenda nobis*, P.

⁶ *tenementis . . . supradictis*] pro tota terra nostra quam tunc in villa de Ristona habebamus, P.

⁷ *Hylyhard*] Hyldeyard, P.

⁸ *acquisivimus*] acquirebamus, P.

tona et Arnallia de eodem feodo de Rowtona,¹ per A.D. 1269
 homagium et annuum redditum 14 solidorum, tenebat de Matheo supradicto. Sed ita convenit inter
 -1270.
 præfatum Walterum et Matheum prædictum quod
 præfatus dominus Walterus dedit et quietas clamavit
 prædicto Matheo et heredibus suis unam bovata[m] et
 4 selliones terræ cum pertinentiis in Rowtona, quas
 de ipso tenebat, in perpetuum escambium pro ipso
 annuo redditu 14 solidorum et homagio, quæ debebat
 eidem pro tenementis quæ de ipso tenebat.² Ante
 etiam præfatum escambium, Matildis cognata præfati
 Mathei, filia Laurencii, fratris Ricardi, filii Baldewini
 de Rowtona, avi Mathei supradicti, dedit nobis duas
 bovatas terræ, quas præfatus Baldewinus dedit dicto
 Laurencio filio suo; reddendo sibi et heredibus suis
 v. solidos annuatim. Idem autem Ricardus abbas 10 Otringham.
 dedit³ ad feodi firmam Thomæ ad Prata⁴ dimidium
 stagnum terræ in Otringham; reddendo nobis x. dena-
 rios annuatim. Et aliquantas terras et culturas in
 Beforthe dedit abbati de Thorntona, in perpetuum Beforth.
 escambium pro aliis terris et culturis in eadem.

II. *De terris, tenementis et redditibus*,⁵ in Beverlaco,
 Mollescroft, Tunstalle, Owthorne,⁶ Northburtona,
 Crauncewyk, Daltona, Wyk; et generatione domi-
 norum de Roos; de tenementis et redditibus⁷ in
 Scardburgh et Wharroma; et de morte Ricardi
 abbatis x.

Præfatus etiam Ricardus abbas concessit ad feodi f. 78.
 firmam Ricardo filio Galfridi, aurifabri Beverlacensis, Beverla-
 cum.

¹ *de eodem . . . Rowtona*] wanting in P.

² *pro ipso . . . tenebat*] pro
 quieta clamantia ipsius homagii et
 ipsorum 14 solidorum annuorum, P.

³ *dedit*] dimittebat, P.

⁴ After *Prata* insert unum, P.

⁵ *terris . . . redditibus*] tene-
 mentis, P.

⁶ *Tunstalle, Owthorne*] wanting
 in P.

⁷ *et redditibus*] wanting in P.

A.D. 1269 pro 2 solidis annuis, unam placeam in Lathegate in
 -1270. Beverlaco. Quæ quidem placea modo illi placeæ quam
 Grant of a Willelmus abbas 9 concessit Roberto de Haytfeld
 place in Beverley. est adjuncta ;¹ sicut in tempore Rogeri abbatis 13
 Molles- postea referetur. Interea, cum annuus redditus xvj.
 croft. solidorum, quos de 6 bovatis terræ et 2 toftis in
 Tunstall. xv. solidis annuis, quos de Tunstalle et Owtthorne
 Owtthorne. percipere solebamus. Deinde, præfatus Johannes de
 Evesham eandem carucatam, videlicet sex bovatas,
 nobis confirmans, de sectis curiæ et omnibus aliis
 servitiis, tam contra dominum archiepiscopum quam
 contra omnes alios, nos exoneravit. Unde scripto suo
 se, heredes et assignatos suos, capitale mesuagium
 suum et tres bovatas terræ in Mollescroft, [submit] ²
 jurisdictioni, coercioni, potestati et districtioni, vice-
 comitis Eboracensis qui pro tempore fuerit, sub pœna
 40 solidorum eidem vicecomiti solvendorum, quoties
 nos vel tenentes nostri expensas, damna seu gravamina,
 pro defectu warantiæ, acquietantiæ seu defensionis
 eorum, faceremus aut incurreremus ; et ipse vicecomes
 districtiones hac causa captas contra vadium et plegium
 retineret, donec nobis et tenentibus nostris de damnis
 et expensis plenarie foret satisfactum, et dicto vice-
 comiti de pœna prænotata. Sed, quia idem Johannes
 vendidit diversis personis quicquid habuit in Molles-
 croft, solvimus pro prædictis terris, præfato scripto
 non obstante, domino ³ archiepiscopo, de cujus feodo
 terræ ipsæ sunt,⁴ pro secta ad curiam suam de Bur-

¹ *adjuncta*] adunata, P.

² *submit*] wanting in both MSS.

³ *domino*] wanting in P.

⁴ *de . . . sunt*] wanting in P.

tona exoneranda, dimidiam marcā annuatim. Et, ut A.D. 1269
 prædictum est, cum Michael abbas octavus terras de ^{-1270.}
 Northburtona¹ pro dimidia marca annua cuidam Hugoni Northbur-
 filio Thomæ ad feodi firmam dimisisset, et ² dominus tona.
 Willelmus abbas 9 de eisdem terris annum reddi-
 tum trium solidorum, videlicet de duabus bovatis
 earundem, in escambium pro alio reddito trium solidorum
 in Rowth, de Amando de Ruda, ut præfertur,
 acquisisset, idem abbas Ricardus cum Ricardo filio
 et herede præscripti Hugonis de novo convenit; ita
 quod dictus Ricardus filius Hugonis novam chartam
 quasi de novo feoffamento de nobis² recepit,³ ut dictas
 terras de nobis per x. solidos annuos sibi et heredibus
 suis retineret, onera aliorum dominorum præfatæ terræ
 incumbentia supportando. Feoffamentum tamen⁴ Mi-
 chaelis abbatis præfati, præfato Hugoni factum, in
 manibus dicti Ricardi relinquebatur;⁵ unde et mala
 nobis evenerunt, sicut in tempore Willelmi abbatis 18
 postea referetur:⁶ et nihilominus heredes præfati
 Ricardi⁷ ipsos⁸ solidos annuos pro ipsa terra persol-
 vunt annuatim. Tunc quidem Henricus filius Arnaldi Craunce-
 dedit nobis homagium et servitium Johannis de wyk.
 Brunby et heredum suorum, et annum redditum
 unius libræ cimini de uno tofto et crofto in Craunce-
 wyk, quæ idem Johannes nobis postea imperpetuum
 relaxabat. Idem etiam abbas Ricardus decimus dedit
 Petro Fabro et heredibus suis unam acram terræ in
 Crauncewyk, ad acquietandos nos de annuo reddito

¹ After *Northburtona* insert, con-
 ventu nostro minime requisito, P.

² *dominus . . . feoffamento de
 nobis*] et ipse Hugo dictas terras
 tempore dicti Michaelis et Willelmi
 successoris sui, pro dicta firma sic
 possideret. Præfatus Ricardus ab-
 bas Ricardum filium et heredem
 præfati Hugonis pro dicta terra

implacitavit. Quapropter ipse Ri-
 cardus a nobis feoffamentum, P.

³ *recepit*] recipit, E.

⁴ After *tamen* insert dicti, P.

⁵ *relinquebatur*] relinquebantur,
 E.

⁶ *unde . . . referetur*] wanting
 in P.

⁷ *præfati Ricardi*] sui, P.

⁸ After *ipsos* insert 10, P.

A.D. 1269
-1270.
Wyk.
Craunce-
wyk.
Daltona.
Roos.
f. 78 b.
Genealogy
of the
family of
Roos.

xvj. denariorum et secta ad curiam præpositi Beverlacensis; sicut in tempore Michaelis abbatis 8 plenius est expressum.¹ Dedit etiam canonicis de Wattona unam placeam in Wyk super Hullo jacentem, continentem in se dimidiam acram terræ, in perpetuum escambium pro duobus toftis in Crauncewyk et tribus toftis in Northdaltona.² Interim dedimus domino Roberto de Roos xl. libras sterlingorum. Qui ideo confirmavit nobis omnes terras et tenementa quæ de feodo suo in Grymestona, Arnallia, Beforth, Kylling, Daltona, Wartre, Blanchemarle, Mydeltona et Herlethorpia, tenebamus. Primus autem antecessor præfati Roberti de Roos nominatus in partibus istis fuit Walterus de Speek,³ qui fundavit monasteria de Ryevalle, de Wardona et de Kyrkham. Qui, absque liberis decedens,⁴ reliquit hereditatem suam tribus sororibus suis, Hawisiæ, Albredæ, et Edelinæ.⁵ Quarum Edelina nupsit Petro de Roos; quæ peperit Robertum de Roos; qui genuit Everardum; qui genuit Robertum; qui construxit castra de Werk et de Hamelak. Qui, ducens Isabellam natam regis Scottorum, genuit⁶ ex ea Willelmum et Robertum. Quorum pater dedit Willelmo castrum de Hamelak, et Roberto castrum de Werk. Sed Robertus ipse junior apud Rybstane Templarius est defunctus. Willelmus autem genuit Robertum; qui desponsavit Isabellam filiam domini Willelmi de Albeny; per quam habent heredes sui dominium in villa de Northdaltona: et ipse Robertus

¹ *Idem . . . expressum*] wanting in P.

² *Dedit etiam . . . Northdaltona*] Canonicique de Wattona dederunt nobis 2 tofta in Crauncewyk et 3 tofta in Northdaltona, libere tenenda in perpetuum escambium pro quadam placea in le Wyk super Hullo, continente in se dimidiam acram terræ, P.

³ *Speek*] Speth, P.; commonly *Espec*.

⁴ *Qui . . . decedens*] Quo . . . decedente, P.

⁵ *reliquit . . . Edelinæ*] hereditas sua devoluta est ad tres sorores suas, Hawisiam, Albredam et Edelinam, P.

⁶ *genuit*] generavit, P.

confirmavit nobis terras supradictas. Reginaldus de Snaythe¹ dedit nobis annuum redditum xij. denariorum in Scardburgh, de² tenemento in quo mansit³ in eadem. Sed tamen in præsentī ipsum tenementum ignoramus, unde et redditum ipsum⁴ non percipimus. Sed et Robertus filius Alani Yngram⁵ dedit nobis unam placeam terræ, habentem 40 pedes in longitudine et totidem in latitudine, in eadem. Interea, Robertus de Percy clamabat ductum aquæ nostræ de Wharroma, quæ venit de Sowth Wharroma et transit per grangiam nostram. Propter quod, in quantum potuit, cursum ipsius aquæ pervertendo nos sæpius gravare solebat. Sed tandem ductum ipsius aquæ nobis teneri quietum per chartam renovabat; et insuper sex pedes terræ suæ in latitudine, juxta murum grangiæ nostræ, et in longitudine quantum murus se in longum⁶ extendit, erogabat. Postea vero, in anno Domini 1270, præfatus Ricardus abbas 10⁷ monasterium uno anno et dimidio regens obiit, et in capitulo a latere sinistro Hugonis abbatis 5 sepultus requiescit.

A.D. 1269
-1270.
Scard-
burgh.

Wharroma.
Right to
the water-
course.

Mors ab-
batis.
A.D. 1270.

¹ *Snaythe*] *Sneythe*, P.

² After *de* insert uno, P.

³ *in . . . mansit*] wanting in P.

⁴ *redditum ipsum*] firmam ipsam, P.

⁵ *Yngram*] *Ingram*, P.

⁶ After *longum* se repeated, in both MSS.

⁷ After 10 insert, subditos suos et, P.

ROBERTUS ABBAS UNDECIMUS.

I. *De creatione domini*¹ *Roberti Abbatis xi.*; *de confirmatione terrarum de Suttona et Arnallia*; *de amissione terræ de Benyngholmo*; *et*² *de sequendo retractionem aquæ marræ de Hornse.*³

Mortuo Ricardo de Thorntona, abbate nostro 10, A.D. 1270
dominus Robertus de Skyren successit eidem. Hic -1280.
autem obtinuit a domino Saiero, filio domini Saieri Succession
de Suttona, quietam clamantiam de toto clamio quod of Robert
in boscis nostris prope abbatiam⁴ vendicabat. At of Skyrne
idem⁵ Saierus confirmavit⁶ nobis in puram eleemo- as abbot.
synam omnia terras et tenementa, homagia et ser- Bosca.
vitia, quæ habuimus de feodo suo in Suttona, de Suttona.
quibus in pacifica seisina tunc extiteramus. Sed ta-
men, in quantum potuit, de libero cariagio bladi et
fœni nostri ad libitum nostrum nos duxerat impedire.
Unde et in præscripta confirmatione ipsum liberum
cariagium nostrum per exceptionem⁷ in quantum po-
tuit revocavit. Nos tamen pristinam concessionem de
ipso cariagio libere usitato hactenus ad libitum nos-
trum sumus executi. Interea quidem, Richerus filius Arnallia.

¹ *domini*] wanting in P.

² *et*] wanting in P.

³ After *Hornse* insert, de compositione pro decimis fœni apud Erghomam; et de terris et tenementis in Beforth, P.

⁴ *abbatiam*] abbatiam, MS.

⁵ *idem*] ipse quidem dominus, P.

⁶ *confirmavit*] confirmabat, P.

⁷ *per exceptionem*] exceptionem de eo faciens, I.

A.D. 1270
-1280.

Hugonis de Arnallia, de quo prædicitur, nos super possessione terrarum de feodo suo in Arnallia¹ prægravabat. Et, quamvis omnes ipsas terras in Arnallia prius absque specificatione parcellarum nobis confirmasset, asserebat nos aliquantas earum² absque feoffamento aliquo retinere. Unde habita inter nos tandem concordia, et acceptis a nobis decem libris, omnes ipsas terras in Arnallia de feodo suo, sub specificatione parcellarum secundum formam feoffamentorum nostrorum, nobis confirmavit; sopitis omnibus querelis et demandis utrobique inter nos et ipsum commotis. Cujus etiam tempore, Johannes filius Johannis de Holaym de Arnallia reddidit nobis unum toftum cum crofto, duas bovatas terræ, et alias parcellas terræ et prati quas de nobis tenebat in Arnallia. Eo etiam tempore Simon le Conestable disseisivit monasterium nostrum de uno tofto et tertia parte illius bovatae terræ quam Amandus Pincerna nobis prius dedit in Benyngholmo.³ Unde contra prædictum Simonem cepimus assisam pro eadem terra; per quam recognitum fuit⁴ nos per prædictum Simonem de eadem terra⁵ disseisiri. Idem ergo Simon, inde se sentiens confusum,⁶ impetravit breve de attincta super juratores assisæ memoratæ.⁷ Quapropter abbas ipse Robertus,⁸ attinctam prædictam nolens contraire,⁹ prædictum toftum et tertiam partem bovatae terræ præfato Simoni pro bono pacis imperpetuum relaxabat. Dominus etiam Jacobus de Mora, miles, qui libera tenementa in Burtona habebat, implacitavit nos per breve regium super divisione cujusdam pasturæ nostræ de Hayholmo vocatæ Threthelholmi, cum marisco adjacente versus orientem a marisco de Burtona; eo quod

Benyng-
holmus.

Hayhol-
mus.
Suit re-
specting
right of
common in
Hayholm.

¹ *in Arnallia*] wanting in P.

² *aliquantas earum*] eas, P.

³ *dedit in Benyngholmo*] erogabat, P.

⁴ *per . . . fuit*] quæ dicebat, P.

⁵ *de . . . terra*] wanting in P.

⁶ *confusum*] pudoratum, P.

⁷ *juratores . . . memoratæ*] prædictam assisam, P.

⁸ *Quapropter Robertus*] Abbas autem, P.

⁹ *contraire*] sustinere, P.

sine consensu suo inter prædictos mariscos de Hayholmo et Burtona, in signum divisionis, quoddam fossatum ab antiquo factum sed postea pæne¹ reliquæ terræ coæquatum fecimus reparari, ne ipse et alii tenentes in Burtona communam aliquam infra dominicum nostrum de Hayholmo² imposterum conclamarent. Sed tamen, mediante portione quadam pecuniæ, idem Jacobus confirmationem quandam nobis fecerat, eadem forma qua dominus Anselmus de Sancto Quintino dictam divisionem, fossatam, terram et mariscum, tempore domini Willelmi abbatis 9, nobis imperpetuum clamabat esse quietas. Sed et alius libere tenens ibidem præfatam divisionem et mariscum in dicta forma relaxabat. Eo quoque tempore, facta est dissensio inter abbatem et conventum Sanctæ Mariæ Eboracensis et nos super situ claiarum et hesiarum ipsorum abbatis et conventus de Eboraco in marra de Hornse, eoque quod sequebamur inundationem et retractionem aquæ illius marræ per terram nostram de Wathsand et Setona. Sed tandem nos concessimus dictis abbati et conventui de Eboraco quod libere possent ponere et infigere hesias suas et claias, ad pisces suos salvandos, ubicunque vellent a dicta marra per vetus fossatum de Wathsand, sequendo tam inundationem quam retractionem aquæ illius marræ usque ad certam³ divisam, per consensum utrarumque partium factam: quæ divisa distat a muro grangiæ nostræ de Wathsand per xv. perticatas. Ita quidem ne cursus aquæ descendens de campis et pratis per dictum fossatum impediretur; sed ab utraque extremitate hesiæ et claiæ sit⁴ spatium 4 pedum infra aquam de hesia vel claiam usque ad terram. Quam quidem hesiam vel claiam servientes ipsorum abbatis et conventus de Eboraco in retractione aquæ retrahere facerent, salvo spatio prædictorum 4

A.D. 1270
-1280.Wathsand.
Dispute
with the
convent of
St. Mary's
of York
respecting
Hornsey
mere.

f. 79 b.

¹ pæne] wanting in P.² Hayholmo] Arnallia, P.³ certam] quandam, P.⁴ sit] esset, P.

A.D. 1270 pedum. Nosque, per concessionem dictorum abbatis et
-1280. conventus de Eboraco, sequeremur terram nostram propriam in retractione dictæ marræ, et usum aquæ haberemus libere, ad animalia nostra adaquanda et omnia alia necessaria nostra, excepta piscaria, sine aquæ corruptione vel putrefactione aquæ dictæ marræ, seu piscium ejusdem, inde provenienda, tam in inundatione quam in retractione aquæ marræ supradictæ.

II. ¹ *De compositione pro decimis fœni de Erghoma; de terris et tenementis in Beforth;* ² *de permutatione capellæ de Skeftlynge pro capella de Ravenserodd; et de placito pro quodam tenemento in Wyk.*

Erghoma.
Composition for
tithes.

Interim vero, cum canonici ³ de Brydlyngtona traxis-
sent nos in causam super decimis fœni de Erghoma,
in parochia ecclesiæ eorundem ⁴ de Attyngwyk, com-
posuimus cum eisdem ⁵ quod xvj. denarios pro decimis
fœni xj. bovatarum ⁶ ibidem daremus annuatim. Ro-
bertus itaque de Daltona de Beforth et Sibilla uxor
ejus remiserunt ⁷ nobis, ⁸ pro tribus libris argenti quas
eis dederamus, tria tofta et 14 acras terræ, quas ut
de jure ipsius Isabellæ ⁹ sibi vendicabant. Radulphus-
que filius Thomæ de Beforth relaxavit ¹⁰ nobis annum
redditum sex denariorum ¹¹ pro quadam terra in Be-
forth sibi debitum. ¹² Petrusque de Gowselle dedit nobis

Beforth.

¹ The division of the chapter in the Phillipps MS. occurs after the third sentence, according to the arrangement in the text. See p. 153, note ¹.

² *De compositione . . . Beforth*] wanting in P.

³ *canonici*] prior et conventus, P.

⁴ *ecclesiæ eorundem*] wanting in P.

⁵ *eisdem*] dictis priore et conventu, P.

⁶ After *bovatarum* insert, quas in eadem villa possidemus, P.

⁷ *remiserunt*] remittebant, P.

⁸ After *nobis* insert per finem, P.

⁹ *Isabellæ*] Sibillæ, P.

¹⁰ *relaxavit*] remittebat, P.

¹¹ After *denariorum* insert, quos ei debebamus, P.

¹² *sibi debitum*] wanting in P.

4 selliones terræ in Beforth, in perpetuum escambium A.D. 1270
 pro aliis 4 sellionibus terræ in eadem. ¹ Hiis diebus -1280.
 facta est compositio inter abbatem Albemarlæ et do- Capella de
 minum Rogerum Marmyoun, rectorem ecclesiæ de Ravenser.
 Esyngtona, super capellis de Skeftlynge et Ravenser- Agreement
 odd, mediante domino ² Waltero Gyffard archiepi- respecting
 scopo; ita quod capella de Skeftlynge penes dictum the chapels
 abbatem remaneret, et capella de Ravensere Odd ecclesiæ of Skeft-
 de Esyngtona imperpetuum incorporaretur, ³ et ipsa ling and
 ecclesia de Esyngtona præfato abbati de Albemarla, Ravenser
 nomine quarundam decimarum, imperpetuum solveret Odd.
 xxiiij. solidos annuatim. Sed nec tamen adhuc ipsa
 ecclesia de Esyngtona cum capella de Ravensere Odd
 ad nos pertinebant. Hic tamen ideo inseruntur, quia
 eadem ecclesia et capella ad nos postea fuerant devo-
 lutæ, ut in suo tempore referetur. ⁴ Hic etiam abbas Wyk.
 Robertus ⁵ implacitavit ⁶ præfatum dominum Walterum Suit with
 Gyffard ⁷ et alios 14 tenentes suos de Beyerlaco et tenants of
 Wyk per breve novæ dissesinæ, eo quod nos de Beverley
 libero tenemento nostro, videlicet de septem perticatis respecting
 terræ in longitudine et una perticata in latitudine in land in
 Wyk, dissesiverunt. ⁸ Unde, in assisa Eboracensi, ⁹ Wick.
 attornatus archiepiscopi et aliqui illorum quos implaci-
 tavimus, coram justitiariis ¹⁰ comparentes, responderunt

¹ The commencement of Chapter II. in the Phillipps MS.

² *domino*] wanting in P.

³ After *incorporaretur* insert, quod et factum est, P.

⁴ *Sed nec tamen adhuc . . . referetur*] Sed tamen antequam dicta ecclesia de Esyngtona fuerat, ut postea referetur, devoluta, præfata capella de Ravenserodd et ipsa villa de Ravenserodd per inundationes maris et Humbræ sine aliqua recuperatione penitus sunt destructæ. Ipsa autem capella de Ravenserodd

matrici ecclesiæ suæ de Esyngtona plus quam 50 libras valebat annuatim, P.

⁵ *Hic . . . Robertus*] Hujus abbatis tempore, P.

⁶ *implacitavit*] implacitavimus, P.

⁷ After *Gyffard* insert archiepiscopum, P.

⁸ *dissesiverunt*] wanting in P.

⁹ *in . . . Eboracensi*] assisa capta fuerat Eboracum, ubi, P.

¹⁰ *quos . . . justitiariis*] contra quos assisam ceperamus, P.

A.D. 1270
-1280.

Plea that
the assize
should be
taken
within the
banlieu of
Beverley.

f. 80.

Inquisi-
tion.

pro se et aliis in brevi nominatis quod assisa illa non debuit hinc inde fieri, eo quod ipsum tenementum infra libertatem Sancti Johannis Beverlacensis esset situatum; ita quod assisa ipsa inde capi debuit infra banleukam libertatis Sancti Johannis et non extra; petentes deinde quod libertates Sancti Johannis Beverlacensis, secundum consuetudinem ejusdem libertatis, absque læsione¹ tenerentur. Nos autem econtra respondimus quod tenementum illud² non fuit infra libertatem Sancti Johannis Beverlacensis nec infra banleukam ejusdem libertatis, sed de baronia Johannis de Vescy; quæ baronia semper placitari solebat ad itinera justitiariorum domini regis in adventibus suis, et non coram justitiariis infra libertatem Sancti Johannis. Tunc quidem pars adversa inducias expetebat. Sed quia ad diem ipsum convenerat magna multitudo tam militum quam aliorum proborum, et quia per vicecomitem et escaetorem domini regis, et alios milites et probos, testificatum fuit quod ipsum tenementum esset infra baroniam prædictam et non infra libertatem Sancti Johannis, ex discretionem justitiariorum, ne dominus rex ex hoc exheredaretur, provisum fuit quod inquireretur utrum tenementum prædictum fuit infra baroniam prædictam an infra libertatem Sancti Johannis, per sacramentum juratorum dictæ assisæ. Qui dixerunt super sacramentum suum quod ipsum tenementum, de quo prius visum fecerunt, fuit infra baroniam Johannis de Vescy, et non infra libertatem Sancti Johannis Beverlacensis. Et tunc recesserunt prædicti attornatus archiepiscopi et alii in brevi nominati,³ dicentes quod plus moram non facerent nec ulterius inde placitarent. Et, quia in contemptum regis et curiæ sic recesserunt, justi-

¹ After *læsione* insert, libertatis prædictæ, P.

² After *illud* insert, de quo querabamur, P.

³ *nominati*] contenti, P.

tiarii decreverunt quod procederetur ad assisam. A D. 1270
 Unde jurati prædictæ assisæ dixerunt quod prædicti ^{-1280.}
 omnes in brevi nominati,¹ præter archiepiscopum, nos ^{The ver-}
 de dicto tenemento injuste dissesiverunt. Et ideo ^{dict.}
 consideratum fuit quod nos seisinam de dicto tene-
 mento recuperaremus, et alii in brevi nominati¹ præter
 archiepiscopum in misericordia regis essent.² Ubi
 damna nostra tantum ad 40 solidos fuerunt³ adjudicata,
 licet in placitando pluries 40 solidos expenderamus.

III. *De terris acquisitis in Daltona, Hogate et Mytona;
 de confirmatione quarundam terrarum in Sky-
 rena; de alienatione ecclesie de Skyrena et ter-
 rarum in Haytona, Nessyngwyk, Braythayte et
 Staxtona; de lanis venditis; de⁴ stauro et debito
 domus; et de⁴ cessione Abbatis; de summis pon-
 tificibus, et concilio Lugdunensi.⁵*

Interea, Walterus de Bayntona capellanus dedit Daltona.
 nobis 3 acras terræ in Northdaltona; de quibus Wil-
 helmus de la Chambre de Wyltona nos per breve regis
 implacitavit in curia præposituræ Beverlacensis. In
 qua curia dictus Willelmus præfatas tres acras nobis
 perpetuo relaxabat. Quapropter abbas noster unum
 spervarium nostrorum ei conferebat. Johannes etiam Skyrena.
 de Oktona calumniabat nos de 5 toftis, 4 carucatis et
 5 bovatis terræ, in Skyrena, quæ dominus Robertus
 de Oktona antecessor suus dedit⁶ in maritagium cum
 Albreia filia sua domino Hugelino de Ettona, ante-
 cessori feoffatorum nostrorum. Quapropter dedimus
 eidem Johanni quinquaginta marcas, pro remissione et
 quieta clamatione tenementorum prædictorum. Hic

¹ *nominati*] contenti, P.

² After *essent* insert, pro dissei-
 sina, P.

³ *fuerunt*] fuerant, P.

⁴ *de*] wanting in P.

⁵ *de summis . . . Lugdunensi*] et
 de Waltero Gyffard, archiepiscopo
 Eboracensi, P.

⁶ *dedit*] dederat, P.

A.D. 1270 etiam abbas Robertus ecclesiam de Skyrena, quia eam
 -1280. in usus proprios non valuimus retinere, contulit¹
 Grant of the church of Skyrne to the canons of Watton. canonicis de Wattona, sibi tenendam imperpetuum:
 Hogate. salvis nobis decimis terrarum nostrarum quas ex indulgentia sedis apostolicæ possidebamus.² Sed tamen a præstatione decimarum 'non'³ nisi de certis terris immunes sumus ibidem. Prædicti ergo canonici de Wattona econtra dabant nobis unum toftum in Hogate; et alia terras et tenementa, quæ de feodo suo ibidem tenebamus, nobis in perpetuam eleemosynam confirmaverunt. Dederatque idem abbas Robertus domino Girardo de Fornivalle unam carucatam et xx. acras terræ quas habuimus⁴ in Braythayte,⁵ in perpetuum⁶ Mytona. escambium pro prato suo in Mytona. Vendiditque idem Haytona. abbas 4 bovatas terræ quas habuimus in Haytona pro 40 libris, et unam bovatom terræ quam habuimus in Nessyngwyk pro 28 marcis, et 4 bovatas terræ, et 4 carectatas turbarum quas habuimus in Staxtona, pro 20 libris. Quas tamen 20 libras dominus Ricardus de Lana. Bartonæ successor suus proximus recepit. Vendidit etiam hic abbas Robertus mercatoribus Lucanensibus una vice centum et viginti saccos lanæ, pro mille et ducentis marcis receptis præ manibus; quæ vix pro Staurum. aliqua parte solutæ fuerunt tempore suo.⁷ Fuitque Roberti,⁸ undecim millia ovium, et fere millia generis f. 80 b. grossorum⁹ animalium. Et tamen, cedens, reliquit debitum domus¹⁰ plus quam tria millia sexcentas lxxviij. Debitum. libras, iij. solidos, xj. denarios,¹¹ sterlingorum. De qua

¹ After *contulit* insert ipsam ecclesiam, P.

² *possidebamus*] possidemus, P.

³ 'non'] wanting in P.

⁴ *habuimus*] habebamus, P.

⁵ *Braythayte*] Braythayth, P.

⁶ *perpetuum*] wanting in P.

⁷ *quæ . . . suo*] wanting in P.

⁸ *abbatis Roberti*] wanting in P.; and insert aliquo anno.

⁹ *generis grossorum*] cornutorum, P.

¹⁰ After *domus* insert, per suos successores persolvendum, P.

¹¹ *sexcentas . . . denarios*] written over an erasure in E.; altered also in P. from quingentas et quadraginta libras.

summa, mercatoribus alienigenis et fœnerariis duo milia et D. libræ debebantur. Cessit ergo idem abbas undecimus Robertus de Skyrena anno Domini 1280, administrationis vero suæ 10; et vixit postea sex annis, et¹ mortuus est. Sed sepulcrum ejus inter sepulcra prædecessorum seu successorum suorum minime reperitur, nec recolitur locus ubi fuerat tumulatus.²

A.D. 1270
-1280.

Cessio
abbatis.
A.D. 1280.

CAP. IV. *De Gregorio papa 10; concilio Lugdunensi et statutis ejusdem; de Innocentio papa 5; de Adriano papa 5; de Johanne papa 21; de Nicholao papa 3, et senatoribus Romanis.*

Phillipps
MS. f. 88 b.

Post Clementem papam 4, cum sedes summi pontificatus vacasset annis 3, mensibus 2, diebus 10, Gregorius papa 10 sedit papa annis 4 et diebus 10. Hic, cum archiepiscopus esset Leodiensis et devotionis causa transfretasset, in palatio Viterbiensi in papam est electus.

A.D. 1271.
Pope Gregory X.

Hic 3° pontificatus sui anno, anno videlicet Domini 1274, . . . pro utilitate Sanctæ Terræ . . . apud Lugdunum Gallie solenne celebrabat³ concilium DC. episcoporum et mille prælatorum, in quo Græcorum et Thartarorum solennes nuntii interfuerunt. Græci ad unitatem ecclesiæ redire promittentes, Spiritumque Sanctum a Patre et Filio procedere profitentes, symbolum in concilio solenniter decantaverunt. Nuntii vero Thartarorum infra concilium baptizati ad propria redierunt. In quo concilio statutum fuit quod omnes rectores curati deinceps forent sacerdotes, et quod nulli hominum deinceps liceret decimas suas ad libitum ut antea ubi vellent assignare, sed matriæ ecclesiæ omnes decimas persolvere . . . Pluralitatem beneficiorum curatorum damnavit.

Council of Lyons.

¹ After *et* insert, in sexto anno, P.

² *nec . . . tumulatus*] wanting in P. The remainder of the narrative under this abbot is printed from the

Phillipps MS., the abridged form in the Egerton MS. being added as an Appendix.

³ *celebrabat*] *coegit*, R. II.

- A.D. 1271. Aliquos status de ordinibus Mendicantium approbavit, utpote Prædicatores et Minores; aliquos toleravit, utpote Carmelitas et Augustinenses; aliquos reprobavit, ut Saccinos qui contitulantur de Pœnitentia sive de Valle Viridi, et consimiles. Et pro utilitate Sanctæ Terræ, quam personaliter visitare intendebat, decimam sexennalem¹ universali ecclesiæ imposuit.² Hic papa fuit miræ experientiæ in sæcularibus, nec intendebat pecuniarum lucris sed pauperum eleemosynis. . . . Cujus tempore, anno 2, mortuus est Ricardus rex Alemanniæ; et anno sequenti electus est Radulphus comes Haveskerburgensis in eandem dignitatem. Neuter tamen, sicut nec alii duo eorum prædecessores, imperii coronam assecutus est. Innocentius 5us post Gregorium papam 10 sedit mensibus 5. Hic fuit cardinalis et de ordine Prædicatorum. Post quem, Adrianus 5us sedit annis³ 2; qui dudum missus fuit in Angliam a papa Clemente . . . ad sedandam discordiam inter regem et barones. Post quem sedit Johannes papa 21us, sedens mensibus 8 . . ., in diversis scientiis famosus; sed postquam gradum apostolicum adeptus est adeo desipuit, ut naturali industria magna ex parte carere videretur. Et cum sæpius coram multis sibi vitæ spatium in annos plurimos extendi . . . assereret, subito de camera nova, quam pro se Viterbii . . . construxerat, solus corruit, et inter ligna et lapides collisus post 7 diem . . . expiravit. Nicholaus 3us papa post præfatum Johannem sedit quasi annis 3. Hic quasi pater fratrum Minorum fuit; eorum regulam contra eorum detractores declaravit, et . . . in scholis publice eam legi præcepit. Hic etiam regem Siciliae, nobilem ecclesiæ pugilem, a vicaria Tusciæ . . . amovit ac in senatorem . . . eligi procuravit. . . . Qui urbis senatum per 2 fere annos regi faciens mortuus est. Post cujus mortem facta est dissensio inter Hambaldinos et Ursinos pro officio senatoris. Tandem, consensu unanimi, ex utraque parte unus in Capitolio ad senatoris officium gerendum fuerunt constituti. Sub quorum regimine fuerunt multa homicidia, pleræque⁴ dissensiones, et alia mala perpetrata.

¹ *sexennalem*] sexcennalem, MS.

² *Et pro . . . imposuit*] Parts of two distinct sentences in R. H.

³ *annis*] mensibus, R. H.

⁴ *pleræque*] plerique, MS.

MS. A
del, f. 3

R. H.
col. 24

MS. A
del, ff
221, a
Higde

MS. A
del, f.

Ibid.
b.

Ibid.,
substa

CAP. V. *De Lodowico rege Franciæ et regibus Siciliae et Naverricæ properantibus ad Terram Sanctam; de Edwardo regis Henrici primogenito vulnerato in Terra Sancta; et de morte Henrici regis patris sui.*

Anno Domini 1270, Lodowicus rex Franciæ Chris- A.D. 1270
 tianissimus, secundo, cum 2 filiis et rege Naverræ, pro -1274.
 recuperatione Terræ Sanctæ iter assumpsit. Et cum Crusade of
 prius regnum Thunicii conquirere satagissent, et por- Louis of
 tum in Cartaginem prope Tunicium cepissent, infir- France,
 mitas quæ tunc in exercitu viguit primo unum de 1270.
 regis filiis, post legatum domini papæ Albanensem
 cardinalem, et demum ipsum regem cum aliis pluribus, His death
 de medio sustulit. Et, cum de morte pii regis exer- at Tunis.
 citus Christianorum turbaretur, Karolus rex Siciliae, Assistance of
 frater dicti Lodowici, pro quo dictus Lodowicus adhuc Christians
 vivens miserat, navigio cum magna militia ad eos from
 venit. Et, licet plures essent Sarraceni quam Chris- Charles,
 tiani, nullatenus tamen ardebant bello generali cum king of
 Christianis aggredi; sed per quasdam astutias multa Sicily.
 eis incommoda inferebant. Est enim regio illa mul-
 tum sabulosa et tempore siccitatis pulverosa. Unde
 Sarraceni statuerunt plura millia hominum super
 unum montem Christianis vicinum, ut, cum ventus
 flaret ad partes Christianorum, sabulum moventes pul-
 verem suscitarent; qui pulvis multam molestiam in-
 tulit Christianis. Sed tandem pulvere per pluviam
 sedato, Christiani Tunicium per terram et aquam
 oppugnare intenderunt. Quod videntes Sarraceni, Terms
 timore perculsi, pacta cum Christianis inierunt; ut concluded
 omnes Christiani in regno illo captivi liberi dimitte- with the
 rentur, et quod per universum¹ regnum fides Christi Saracens.
 libere prædicaretur, et volentes baptizari libere bap- .

¹ *universum*] universus, MS.

A.D. 1270
-1274.

Prince
Edward
goes to the
Holy Land.

Termina-
tion of the
crusade.

Death of
King of
Navarre
at Trapani.

Prince
Edward
remains in
Palestine.
f. 89 b.

Death of
Henry III.

zarentur ; et, redditis expensis dictis regibus quas ibi fecerant, rex Thunicii regis Siciliae tributarius est effectus. Interea Edwardus, Henrici regis Angliae primogenitus, cum pluribus, ad Terram Sanctam, in auxilium regis Franciae Lodowici, festinavit, sed ipsum defunctum invenit. Ex cujus adventu et multitudine Frisonum et aliorum peregrinorum, in tantum crevit exercitus ut circa cc. millia pugnatorum crederentur, quod non solum Terram Sanctam sed et totum Sarracenis subjugare debuissent. Sed, pactis exigentibus, absque aliqua utilitate exercitus est dispersus. Nam rex Lodowicus et legatus domini papae, qui ipsos dirigere debuerant, per mortem subtracti erant. Terra etiam Sancta, ad quam ire debuerant, gubernatore spirituali carebat ; quia patriarcha Terrae Sanctae defunctus fuerat, et sedes apostolica, quae utrobique providere debebat, tunc vacabat. Rex etiam Naverrae, qui infirmus de Affrica processerat, in Siciliam veniens juxta Traponam est defunctus. Thesaurus vero quem praescripti reges receperant a Sarracenis, una cum navibus eodem thesauro oneratis, in conspectu Christianorum deperiit. Et, cum dictus dominus Edwardus de praefata pecunia Sarracenorum nihil penitus curasset, hoc in mari contigit miraculum, quod, dictorum regum navibus cum thesauro praedicto pereuntibus, naves ejusdem domini Edwardi, quae cum praedictis navibus in mari fuerant, illaesae remanserunt. De quo quidem magno exercitu Edwardus solus cum suis ad Terram Sanctam properavit. Qui aliquandiu apud Acram commoratus Sarracenis gravamina plurima inferebat. Interim praefatus Henricus tertius rex Angliae, pater Edwardi suprascripti, anno Domini 1272, et anno aetatis suae 65, cum regnasset 56 annis et 72 diebus, obiit apud Londonias, in die Sancti Edmundi archiepiscopi. Et juste ut creditur vitam suam in ejus festo terminavit quem injuste dum viveret vexavit. Defunctus quidem sepultus est apud Westmonasterium,

R. Hig
col. 24

in die Sancti Edmundi regis. Saladinus vero Babiloniae, moleste ferens tantam moram praefati Edwardi in Acra cum sua militia, docuit unum amiraliuum suum quod fingeret se amicum dicti Edwardi et inimicum Saladini. Qui amiralius cum dicto Edwardo contraxit amicitiam, per nuntium quem ad eum misit quasi fidelem, qui quoties vellet Edwardi cameram libere ingrederetur. Accidit igitur ut quadam nocte nuntius ille cameram Edwardi ingrediens, cum ipsum solum perpendere, in eum super stratum irruens, ipsum cum quodam cultello venenato bis atrociter feriendo in corpore letaliter vulneravit. At Edwardus, de stratu prosiliens et manibus hostem arripiens, ad terram prostravit, et ipso cultello quo laesus fuerat hostem continuo interfecit. Et tunc Edwardus corporis requiei magnopere indulgebat. Audiens interim de morte patris sui accepit treugas cum soldano Babiloniae. Et post paucos dies, medicamenta salutifera recipiens, contra spem medicorum Altissimo concedente convalescens, ad propria reversus est, et veniens in Angliam, fere per 2 annos 'post mortem patris ejus' mansit non coronatus, quousque ad plenum contra spem medicorum totus factus est sanus.

A.D. 1270
-1274.
Attempted
assassina-
tion of
prince
Edward.

His return
to Eng-
land.

CAP. VI. ¹ *De coronatione Edwardi regis 1; de homagio Alexandri regis Scotiae; de rebellionem Lewlini principis Walliae; de Judaeis tonsoribus monetæ, et factura obolorum et quadrantum.*

Edwardus filius Henrici 3 regis Angliæ, cum redisset de Terra Sancta, 4 nonas Augusti venit in Angliam, et 14 kalendas Septembris inungitur in regem et coronatur apud Westmonasterium per Robertum de

A.D. 1274
-1279.
Coronation
of Edward
I.

¹ The substance of this chapter | the Brute Chronicle or a common
appears to have been derived from | source.

A.D. 1274
-1279.
Homage
done by
Alexander,
king of
Scotland.
Detention
of the
destined
bride of
Llewellyn,
prince of
Wales, by
Edward.

Kylwardby Cantuariensem archiepiscopum, anno Domini 1274. In crastino vero coronationis suæ Alexander rex Scotiæ, qui cum centum militibus ad eum venerat, fecit ei homagium pro regno suo Scotiæ et aliis terris quas tenuit de eo. Et anno sequenti dictus Edwardus rex leges condidit. Quo anno, Lewelinus princeps Walliæ petiit de comite de Monte Forti de Francia filiam suam in uxorem. Cujus petitioni comes ipse favens, ipsam filiam suam ad Walliam cum Aymerico filio suo, fratre dictæ filiæ, trans mittebat. Quibus occurrens in mari burgensis quidam de Bristow cum nave vinis onusta, dictum Aymericum et sororem suam cepit, et eos sic captos Edwardo regi destinavit. Quorum captionem audiens Lewelinus guerram movit; finitima Walliæ et castra regia dissipavit. Cujus feritatem rex Edwardus perpendens, cum exercitu ad Walliam accessit, castrum de Flynt de novo construxit, castrum de Ruthland firmavit, et Lewelinum in tantum profugavit quod eum ad suam ditionem venire coegit. Humilians ergo se ad regem, 50,000 marcas regi dedit pro pace habenda, hereditate possidenda, et pro uxore sua futura cum fratre suo Aymerico redimenda. Obligavitque se ad parliamentum regis Angliæ bis in anno adventurum. Et, si in futurum insurgeret contra regem Edwardum, ipso facto amitteret Walliæ principatum. Quod et confirmatum fuit a papa Nicholao. Et pro transgressione facta dederat regi mille libras, et pro insula de Anglesey mille marcas annuatim. Deinde anno sequente rex Edwardus, parliamentum suum statuens apud Westmonasterium, præfatum Lewelinum principem Walliæ fecerat summoniri. Sed ipse venire contemnens guerram iterum movit, et fines Anglorum deprædationibus et incendiis iterum cœperat infestare. Quo audito, exercitu suo minime expectato, rex ad Walliam transiit, et exercitu continuo sequente Lewelinum ita insequabatur ut munitiones Lewlino non prævalerent. Unde tandem ad

War with
Llewellyn.

His sub-
mission.

Second
war with
Llewellyn.

Brute
Chron

Brute
Chron

pedes regios provolutus misericordiam præstolatur. A.D. 1274
 Rex vero ei omnem transgressionem perdonavit. In-
 terim David frater ipsius Lewlini cum rege Angliæ -1279.
 David
 brother of
 Llewellyn.
 inter suos familiares commorabatur, perfidus tamen et
 regi infidelis, sed fidelitatem in publico ostendebat.
 Unde rex dedit ei honorem de Frodesham, et ipsum
 accinxerat gladio militari, qualem dignitatem alicui¹
 Wallensi rex antea nunquam faciebat. Post hæc, Punish-
 ment of
 the Jewish
 money-
 clippers.
 New coin-
 age.
 anno Domini 1279, rex omnes Judæos tonsores monetæ
 capi fecit, et quosdam distrahi et suspendi fecit, et
 alios relegavit; et incudi fecit novam monetam, obolos
 scilicet et quadrantes rotundos ut sterlingos. Interim
 Robertus de Kylwardby archiepiscopus Cantuariensis
 cardinalis est effectus, et Johannes de Peccham de
 ordine Minorum ad sedem Cantuariensem subrogatur.

¹ *alicui*] aliquo, MS.

APPENDIX.¹

A.D. 1271 Hujus etiam tempore, obiit præscriptus Walterus Gyffard
-1280. archiepiscopus Eboracensis: Robertus de Kylwardby archi-
episcopus Cantuariensis cardinalis effectus est. Post Clemen-
tem papam 4, Gregorius 10 sedit. Hic, cum archiepiscopus
Pope Gre- esset Leodiensis et devotionis causa transfretasset, in papam
gory X. est electus, et anno Domini 1274 apud Lugdunum Galliā so-
Council of lenne celebravit concilium dc. episcoporum et mille prælatorum;
Lyons. in quo Græcorum et Thartarorum solennes nuntii interfuerunt.
Græci vero, ad unitatem ecclesiæ redire promittentes, Spiritum-
que Sanctum a Patre et Filio procedere profitentes, symbolum
in concilio solemniter decantaverunt. Nuntii vero Thartarorum
infra concilium baptizati ad propria redierunt. In quo con-
cilio statutum fuit quod omnes rectores curati deinceps forent
sacerdotes, et quod nulli homini deinceps liceret decimas suas
ad libitum ut antea ubi vellent assignare, sed matriçi ecclesiæ
omnes decimas persolvere; pluralitatem beneficiorum curato-
rum damnavit; aliquos status de ordinibus mendicantium ap-
probavit, utpote Prædicatores et Minores; aliquos toleravit,
utpote Carmelitas et Augustinenses; aliquos reprobavit, ut
Saccinos qui contitulantur de Pœnitentia sive de Valle Viridi,
et consimiles; et decimam sexennalem² universali ecclesiæ im-
posuit. Post quem Innocentius 5us sedit. Post quem Adrianus
5 sedit. Post quem sedit papa Johannes 21us, prius in diver-
Pope John sis scientiis famosus. Sed, postquam gradum apostolicum
XXI. adeptus est, adeo desipuit ut naturali industria magna ex
parte carere videretur: et, cum sæpius coram multis sibi vitæ
spatium in annos plurimos extendi assereret, cum sedisset jam
8 mensibus tantum, subito de camera, quam pro se Virterbii
construxerat, solus corruit, et inter ligna et lapides collisus
post 7 diem expiravit. Nicholaus 3 papa post ipsum sedit.

¹ Printed from the Egerton, MS. |
See page 157, note 2.

| ² *sexennalem*] sexcennalem in
both MSS.

Qui, quasi pater fratrum Minorum fuit, eorum regulam contra eorum detractores declaravit et in scholis publice eam legi præcepit.

IV. *De protectione Lodowici regis Franciæ et Edwardi primogeniti regis Angliæ versus Terram Sanctam; de morte regis Henrici et coronatione prædicti Edwardi; et aliis incidentiis.*

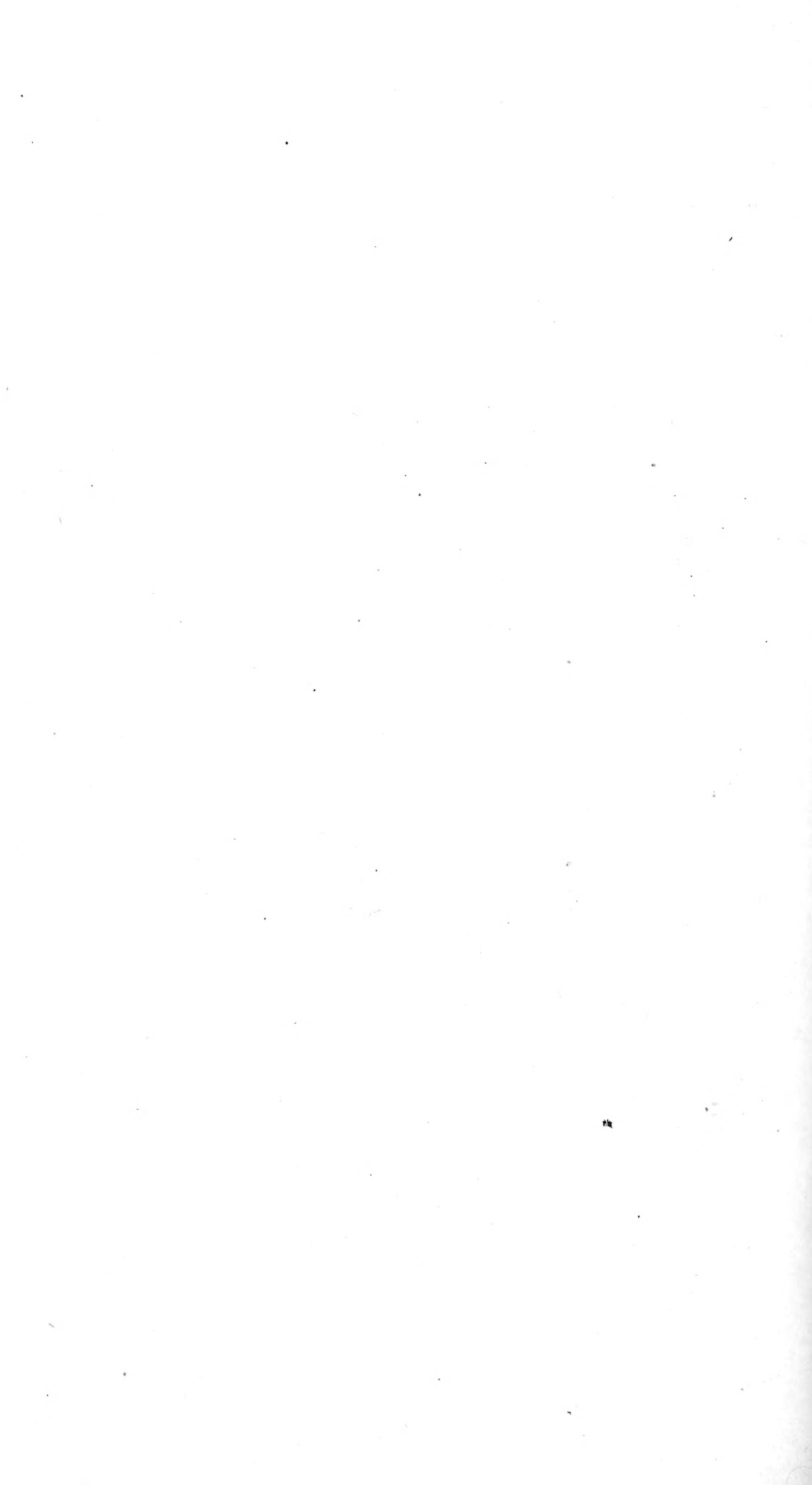
Anno Domini 1270, Lodowicus rex Franciæ Christianissimus, Second Crusade of Louis IX. A.D. 1270. secundo, cum 2 filiis et rege Navarræ, pro recuperatione Terræ Sanctæ iter assumpsit. Et, cum prius regnum Thunicii conquirere satagissent et portum in Cartaginem prope Thunicium cepissent, infirmitas quæ tunc in exercitu viguit primo unum de regis filiis, post legatum domini papæ Albanensem cardinalem, et demum ipsum regem cum aliis pluribus de medio sustulit. Post cujus mortem, Karolus rex Siciliæ frater dicti Lodowici, pro quo dictus Lodowicus adhuc vivens miserat, navigio cum magna militia illuc venit. Unde Christiani adhuc Thunicium per terram et aquam oppugnare¹ intenderunt. Quod videntes Sarraceni, timore perculsi, pacta cum Christianis inierunt; ut omnes Christiani in regno illo captivi liberi dimitterentur; et quod per universum regnum fides Christi libere prædicaretur, et volentes baptizari libere baptizarentur: et, redditis expensis dictis regibus quas ibi fecerant, rex Thunicii regis Siciliæ tributarius est effectus. Interea, Edwardus regis Henrici Angliæ primogenitus cum pluribus ad Terram Sanctam in auxilium Christianorum festinavit. Ex cujus adventu in tantum crevit exercitus ut circa cc. millia pugnatorum crederentur; quod non solum Terram Sanctam sed etiam totum Sarracenum subjugare debuissent. Sed, peccatis exigentibus, absque aliqua utilitate exercitus est dispersus. Nam rex Lodowicus et legatus domini papæ, qui ipsos dirigere debuerant, et patriarcha Terræ Sanctæ ad quem ire debuerant, per mortem subtracti sunt, et sedes apostolica, quæ utrobique providere debebat, tunc vacabat. Rex etiam Navarræ inde infirmus regrediens defunctus est. Departure of prince Edward to the Holy Land. f. 81. The-saurus vero quem præscripti reges receperant a Sarracenis, Loss of treasure. una cum navibus eodem thesauro oneratis, in conspectu Christianorum deperiit. Et, cum dictus dominus Edwardus de præfata pecunia Sarracenum nihil penitus curasset, hoc in mari contigit miraculum, quod, dictorum regum navibus cum the-

¹ *oppugnare*] *obpugnare*, MS.

- A.D. 1270 sauro prædicto pereuntibus, naves ejusdem domini Edwardi,
-1279. quæ cum prædictis navibus simul in mari fuerant, illæsæ re-
manserunt. De quo quidem magno exercitu Edwardus solus
cum suis ad Terram Sanctam properavit. Qui aliquandiu apud
Acram commoratus Sarracenis gravamina plurima inferebat.
- Attempted Saladinus ergo Babiloniæ, moleste ferens tantam moram præ-
assassina- fati Edwardi in Acra cum sua militia, instruxit unum amira-
tion of lium suum quod fingeret se amicum dicti Edwardi et inimicum
prince Saladini. Qui ergo amiralius cum dicto Edwardo contraxit
Edward. amicitiam per nuntium quem ad¹ eum misit quasi fidelem,
qui quoties vellet Edwardi cameram ingrediebatur. Accidit
igitur ut quadam nocte nuntius ille, cameram Edwardi latenter
ingressus, cum ipsum solum perpenderet, in eum super stra-
tum irruens, ipsum cum quodam cultello venenato bis atrociter
feriendo in corpore letaliter vulneravit. At Edwardus, de
stratu prosiliens et manibus hostem arripiens, ad terram pro-
stravit, et eodem cultello quo læsus fuerat hostem continuo
interfecit. Et tunc Edwardus corporis requiei magnopere in-
dulgebat. Interim Henricus rex Angliæ pater suus, anno
Domini 1272, cum regnasset 56 annis, obiit in die Sancti Ed-
mundi archiepiscopi, quem injuste vexavit dum viveret. Quod
audiens dictus Edwardus, acceptis trengis cum Saladino, et
post paucos dies contra spem medicorum convaluit, et, in An-
gliam reversus, per duos fere annos post mortem patris sui
mansit non coronatus, quousque ad plenum contra spem me-
dicorum totus factus est sanus. Cui tandem coronato Alexander
rex Scociæ cum centum militibus veniens, fecit ei homagium
pro regno suo Scociæ et aliis terris quas tenuit de eo. Et
anno sequenti post coronationem suam dictus Edwardus rex
leges condidit. Quo anno Lewlinus princeps Walliæ guerram
movit, et finitima Walliæ et castra regia dissipavit. Cujus
feritatem rex Edwardus perpendens, cum exercitu ad Walliam
accessit, et Lewlinum in tantum profugavit quod eum ad suam
ditionem venire coegit. Humilians ergo Lewlinus se ad regem,
50,000 marcas regi dedit pro pace habenda et hereditate pos-
sidentia; obligavitque se ad parliamentum regis Angliæ bis
in anno adventurum, et pro insula de Anglesey mille marcas
regi daturum annuatim. Et, si in futurum insurgeret contra
regem Edwardum, ipso facto amitteret Walliæ principatum.
Quod et confirmatum fuit a papa Nicholao. Anno sequente, rex
Edwardus parliamentum suum statuens apud Westmonaste-
rium, præfatum Lewlinum ad parliamentum fecerat summoneri.²

¹ *ad* repeated in MS.| ² *summoneri*] summoniri, MS.

Sed Lewlinus ipse ad parlamentum venire contemnens iterum A.D. 1270
 guerram movit, et fines Anglorum deprædationibus et incen-^{-1279.}
 diis iterum cœperat infestare. Quo audito, rex Edwardus,
 exercitu suo minime expectato, ad Walliam transiit, et ibidem
 exercitu congregato Lewlinum ita insequabatur ut munitiones
 Lewlino non prævalerent. Unde tandem ad pedes regios pro-
 volutus veniam præstolatur. Unde rex ei omnem transgres-
 sionem condonavit. Interim David frater ipsius Lewlini cum f. 81 b.
 Edwardo rege inter suos familiares morabatur, perfidus tamen
 et regi infidelis, sed fidelitatem in publico ostendebat. Post Apprehen-
 hæc, anno Domini 1279, rex omnes Judæos tonsores monetæ sion of Jew
 capi fecit, et quosdam distrahi et suspendi, et alios fecerat money-
 relegari; et incudi fecit novam monetam, obolos scilicet et clippers.
 quadrantes rotundos ut sterlingos. New coin-
 age.

RICARDUS ABBAS DUODECIMUS.

I. *De creatione domini Ricardi de Bartona¹ abbatis 12; et de terris in pastura de Suttona.*

Post cessionem domini Roberti de Skyrena abbatis A.D. 1280
11, dominus Ricardus de Bartona successit ei in abba- -1286.
tatum. Cujus tempore, Willelmus filius Willelmi de Sut- Succession
tona remisit nobis annum redditum 2 denariorum, in of Robert
quibus ei tenebamur pro pastura ad unam bovata[m] et Barton as
dimidiam terræ pertinente in salinis de Suttona; quam abbot.
pasturam habuimus ex donatione domini Petri de Fau- Suttona.
conberge.² Et cum, ut præscribitur, Saierus de Sut- Depriva-
tona senior totam pasturam in eisdem³ salinis nobis tion of the
imperpetuum vendidisset, ipsam totam pasturam pacifice pasture of
possedimus, quousque unus⁴ monachus noster portarius, Sutton
ad quem illa pastura pertinebat, pasturam illam⁵ cum Salts.
propriis animantibus nostris ad plenum non depastus
fuit, sed oves alienas ad reliquum dictæ pasturæ pretio⁶
admisit. Unde dominus Saierus de Suttona junior,
filius præfati Saieri, omnes oves alienas ad dictam
pasturam de Saltz sic⁷ admissas imparcavit, et quic-
quid præfatus monachus pro pastura ovium alienarum

¹ *Ricardi de Bartona*] altered
from Roberti de Skyrena, P.

² *Fauconberge*] Falconberge, P.

³ *in eisdem*] de, P.

⁴ *unus*] wanting in P.

⁵ *pasturam illam*] wanting in P.

⁶ *reliquum . . . pretio*] dictam
pasturam, P.

⁷ *de . . . sic*] wanting in P.

A.D. 1280
-1286.

Retention
of limited
right of
pasturage.

Demesne
of the
abbey in
Sutton,
and pro-
portion of
pasture.

recepisset¹ præfatus Saierus junior integraliter recipiebat. Et, adjuvante eum domina Isabella comitissa Albemariæ, filia domini Willelmi de Fortibus ultimi, de pastura ipsa nos ejecit, non obstante venditione quam fecerat nobis pater suus,² nec permissi sumus eadem pastura uti deinceps, nisi quantum pertinebat ad certas³ bovatas terræ ex alienis concessionibus⁴ in eadem. Unde relaxavimus præfato domino Saiero juniore totum quod habuimus in ipsa pastura de Saltz,⁵ ratione ultimæ venditionis quam pater suus fecerat nobis; salvis nobis omnibus et singulis quæ in prædicta pastura ante venditionem prædictam habebamus, quæ ad 20 bovatas, tres partes unius bovatae, et ad tertiam partem unius dimidiæ bovatae, ad 4 averia et ad 10 oves, pertinebant in eadem.⁶ Ad quarum quidem singulam bovatom terræ pastura ad 20 oves in ipsis salinis noscitur pertinere. Unde in prædictis salinis, præter pasturam pertinentem ad proprias bovatas nostras, pasturam ad 368 oves et ad 4 grossa animalia possemus exercere. Sed tamen unde accidit quod in prædicta pastura de Saltz⁷ pasturam tantum ad 300 et unam⁸ oves et dimidiam⁸ exercemus tempore domini Roberti abbatis 16 postea referetur. Habemus itaque in ipso territorio de Suttona in proprio dominico nostro,⁹ præter commoditates et pasturas¹⁰ ad alienas bovatas pertinentes, septem bovatas terræ arabilis, præter quartam partem unius bovatae terræ. Ad quarum quamlibet bovatom terræ pertinent 12 acrae prati. Unde habemus¹¹ in communibus pratis de Suttona ad dictas 7 bovatas pertinentibus iiij^{xx}. et unam acras.

¹ *recepisset*] debuerat recepisse, P.

² *non . . . suus*] wanting in P.

³ *certas*] 9, P.

⁴ *ex . . . concessionibus*] altered to de concessionibus antecessorum suorum, in P.

⁵ *Saltz*] Salinis, P.

⁶ *in eadem*] wanting in P.

⁷ *Saltz*] Salinis, P.

⁸ *et unam* and *et dimidiam*] wanting in P.

⁹ *in nostro*] wanting in P.

¹⁰ *et pasturas*] wanting in P.

¹¹ *habemus*] sunt, P.

Et præterea habemus in eisdem¹ lxxij. acras prati in A.D. 1280
 eisdem,² extra pratum ad dictas bovatas pertinens,^{-1286.}
 præter Hyrncroft et Sowthowscroft, in quibus conti-
 nentur lxx.³ acrae et dimidia prati⁴ in separali. Et sic
 est summa omnium acrarum prati in Suttona⁵ cv^{xx}iiij.
 acrae et dimidia. Secundum vero admensurationem
 pasturae de Suttona, pertinent ad quamlibet bovata
 terrae in le Oxpastour pastura ad 4 boves, in le Est-
 kerre, Westkerre et Northkerre, ad xvj. boves, et per
 totum territorium de Suttona,⁶ præter Saltz,⁷ ad quam-
 libet bovata pastura ad lx. oves; et in les Saltz
 pastura ad xx. oves; et etiam ad quamlibet bovata⁸
 xvj. carectatae turbarum. Et ubi grossa animalia non
 habentur, in loco cujuslibet animalis quinque oves pos-
 sunt haberi. Et sciendum quod, ubi habetur pastura
 pro qualibet bovata ad xx. boves, sufficiunt duo ad
 quamlibet bovata excolendam. Et sic possunt haberi
 in loco boum residuorum D. et v. oves, et pastura
 ovium ad dictas 7⁹ bovatas ecc. iiij^{xx}. Summa ergo
 pasturae ovium ad bovatas nostras pertinentis D.cccclxv.,
 præter pasturam concessam nobis de bovatis alienis.
 Unde dudum octo bercharias in Suttona habere sole-
 bamus, in quibus duo millia ovium et amplius fuerant
 hospitatae, et sustentatae in pasturis territorii supradicti.
 Et, quamvis tantam pasturam ovium in territorio dictae
 villae hiis diebus non exercemus, in præscripta tamen
 pastura de Westkerre pasturam absque mensura ad
 quot oves voluerimus exercemus.¹⁰

2,000
 sheep
 maintained
 in the
 pastures of
 Sutton.
 f. 82 l.

¹ *de Suttona eisdem*] cxxxiii. acrae prati, quarum ad bo-
 vatas sic pertinentes 81 acrae, et
 remanent, P.
² *acras . . . eisdem*] acrae quae
 sunt, P. The words *in eisdem* are
 redundant.
³ *lxx.*] lxxi., P.
⁴ *prati*] wanting in P.
⁵ *in Suttona*] extra bovatas

cxxiii. acrae et dimidia, et cum
 bovatis, P.
⁶ *de Suttona*] wanting in P.
⁷ *Saltz*] Saltes, P.
⁸ *etiam . . . bovata*] wanting
 in P.
⁹ *7*] wanting in P.
¹⁰ *et sustentate . . . exercemus*] wanting in P.

A.D. 1280
-1286.

II. *De pastura in Tharlesthorpia, et terris et tenementis ibidem, et apud Rowth, Arnalliam, Setonam, 'Beforth,' Herlethorpiam, Mydeltonam, Hotonam, Wandesforth et Oktonam.*

Tharlesthorpia.
Common pasture in Tharlesthorpe Green.

Ruda.
Enlargement of Rowth grange.

Robertus Sculle de Tharlesthorpia dedit nobis communam pasturæ super le Green in villa de Tharlesthorpia, quæ est quasi communis strata vel pastura¹ prædictæ villæ, et pascendo minare seu reminare, et in ducendo ad Est Somerte et redeundo. Stephanus etiam de Thorpia, filius Roberti de Thorpia, dedit nobis totam terram suam in Saltynges de Tharlesthorpia. Interea, cum grangia nostra de Ruda in suo situ² arcta nimis videretur, et ampliori spatio largitatis indigeret, dedimus domino Amando de Ruda unum sellionem terræ arabilis in Rowth, in perpetuum escambium pro quadam particula terræ ex occidentali parte grangiæ nostræ ibidem, adjacente ad capita sellionum dicti Amandi, 7 perticas terræ et 4 pedes in longitudine et 6 perticas in latitudine continente. Et cum ibidem ad capita ipsorum sellionum divisa una, fossatum videlicet³ quoddam latitudinis 5 pedum, et cursus aquæ ibidem esse consuevit, dictus Amandus nobis concessit⁴ quod prædictam particulam terræ muro vel fossato includere valeremus; ita quod divisa alia ejusdem latitudinis et cursus aquæ extra murum grangiæ nostræ a parte occidentali a nobis fieret et⁵ sustentaretur, ipseque Amandus præfatum sellionem terræ muro vel fossato includere valeret. Atque utraque pars omnia clausa in dicta villa usque ad tunc inclusa alteri parti mutuo confirmavit.⁶ Amandusque de Sur-

¹ *vel pastura*] wanting in P.

² *in . . . situ*] wanting in P.

³ *fossatum videlicet*] wanting in P.

⁴ *concessit*] concedebat, P.

⁵ *fieret et*] wanting in P.

⁶ *confirmavit*] confirmabat, P.

denalle ipsum murum grangiæ nostræ transmutatum et A.D. 1280
 fossatum circa boscum nostrum de Ruda nobis insuper^{-1286.}
 confirmavit.¹ Præfatus autem Ricardus abbas con- Arnallia.
 cessit ad feodi firmam Petro Hylyhard de Arnallia et
 heredibus suis, pro homagio, quoddam toftum conti-
 nens in se tres partes unius acræ terræ et xvj.
 perticatas et dimidiam terræ, contiguum² alteri tofto
 quod fuit³ capitale mesuagium dicti Petri 'in Ar-
 nallia';⁴ reddendo inde nobis 3 solidos annuatim. Et
 ipse Petrus et heredes sui sustentarent ductum aquæ
 quæ est divisa inter toftum illum de feodo nostro et
 ipsum toftum dicti Petri; nec unum toftum alteri⁵
 conjungerent, ut de placeis⁶ certificati possemus licite
 distringere in eodem tofto de feodo nostro,⁷ et in
 altero⁸ tofto ejusdem Petri. Concessitque idem abbas Setona.
 ad feodi firmam Petro Carpentario de Setona, pro 3
 solidis annuis, unum toftum in eadem villa.⁹ Sed si
 re habemus dictum toftum ignoratur; cum dictos 3
 solidos annuos non recepimus a diu ut speratur.¹⁰ Qui
 quidem Petrus dedit nobis unam acram terræ in eadem
 villa. Robertusque de Burtona et Beatrix filia Roberti Beforth.
 Marchalli de Beforth dederunt nobis dimidiam acram
 terræ ex aquilonali parte grangiæ nostræ de Croo.
 Concessitque idem abbas Ricardus¹¹ ad feodi firmam, Herle-
 pro xij. denariis annuis, duas bovatas terræ et 2 toftos^{thorpia.}
 in Herlesthorpia,¹² et pro x. solidis annuis terras omnes¹³
 quas habemus in Mydeltona;¹⁴ et Thomæ Walrano, Mydel-
 pro 2 solidis annuis et pro homagio, unam wandayle^{tona.}
 et unam placeam terræ in Hotona, et duo tofta in Hotona.

¹ *confirmavit*] confirmabat, P.

² After *contiguum* insert uni, P.

³ *fuit*] est, P.

⁴ 'in Arnallia'] wanting in P.

⁵ *alteri*] alio, P.

⁶ *placeis*] placiis, Eg.

⁷ *de . . . nostro*] wanting in P.

⁸ *altero*] wanting in P.

⁹ *villa*] wanting in P.

¹⁰ *Sed . . . speratur*] wanting in P.

¹¹ *idem . . . Ricardus*] wanting in P.

¹² *Herlesthorpia*] Herlethorpia, P.

¹³ *omnes*] wanting in P.

¹⁴ After *Mydeltona* insert, ad feodi firmam Johanni filio Roberti de Cane, P.

A.D. 1280 Wandesforth, unum pro 4 solidis annuis et aliud pro 2
-1286. denariis, ad feodi firmam annuatim. Ipsas autem terras
Wandes- in Mydeltona Willelmus abbas 18 per breve¹ recupera-
forth. vit, ut inferius referetur.² Dominus Johannes de Oktona
Oktona. miles confirmavit nobis in puram eleemosynam omnes
terras et tenementa nostra in Oktona, cum viis et semi-
tis quibus ipse, antecessores sui vel heredes, usi sunt,
vel in posterum utendi sunt. Concessitque nobis libe-
rum parcum in grangia nostra de Oktona, ad impar-
canda averia quæ in damnis nostris fuerint inventa.

III. *De iterata compositione pro³ decimis de Wharroma; de cessione abbatis Ricardi,⁴ de statu domus; de summis pontificibus; de rebellionem Siculorum; de mutatione habitus fratrum Carmelitarum; et aliis incidentiis.⁵*

Wharroma. Interim, prior et canonici de Sancto Oswaldo traxe-
f. 83. runt nos in causam super compositione decimarum de
Suit re- Wharroma. Suggerebant enim domino papæ pristinam
specting compositionem, de qua tempore Alexandri abbatis 4
tithes of præmittitur, in ipsius monasterii sui de Sancto Os-
Wharrom. waldo enormem læsionem redundare. Quapropter, per
litteras apostolicas coram priore Sanctæ Trinitatis
Eboracensis, cancellarioque et subdecano ecclesiæ Eboracensis, nos traxerunt in causam.⁶ Ad quam ecclesiam Eboracensem ecclesia de Wharroma, de qua agitur, ut unum membrum præbendæ de Bramham, noscitur pertinere. Nos ergo, pro bono pacis et ad evitandos litis

¹ After *breve* insert, de cessavit, P.

² *ut . . . referetur*] wanting in P.

³ *iterata pro*] wanting in P.

⁴ After *Ricardi* insert 12, P.

⁵ *de statu incidentiis*] de Willelmo Wykwano Eboracensi archiepiscopo, et de translatione Sancti Willelmi Eboracensis archiepiscopi et confessoris, P.

⁶ *in causam*] wanting in P.

amfractus, sumptus et labores, compositioni 30 solidorum, de qua prædictum est tempore Alexandri abbatis 4,¹ renuntiantes, ordinationi et discretioni dicatorum legatorum in omnibus nos submisimus,² sub pœna 10 librarum ecclesiæ Eboracensi solvendarum. Dicti ergo iudices statuerunt quod dictæ decimæ de Wharroma nobis et monasterio nostro imperpetuum remanerent; salvis 50 solidis dictis priori et canonicis³ de Sancto Oswaldo a nobis⁴ annuatim persolvendis: ita⁵ quod, si nos in solutione præfatorum quinquaginta solidorum⁶ cessaverimus, liceat prædictis priori et canonicis⁷ decimas omnes quæ ad suam ecclesiam de Wharroma⁸ prædictam spectaverint de jure communi colligere et suas facere, non obstante compositione aliqua præcedente, vel illa, aut privilegio nobis indulto.⁹ ¹⁰ Interim, idem abbas dimiserat¹¹ manerium de Skyrena ad terminum 15 annorum, grangiam de Tharlesthorpia¹² ad terminum 4 annorum, grangiam de¹³ Saltaghe ad terminum 2 annorum, et grangiam de¹³ Wathsand ad terminum 7 annorum; et lanas¹⁴ vendidit ante cessionem suam pro 2 annis sequentibus; et pro hiis omnibus pecuniam præ manibus recepit.¹⁵ ¹⁶ Cessit ergo

A.D. 1280
-1286.

Dimissiones.
Raising money by leases and sale of wool.

¹ *tempore . . . 4*] wanting in P.

² *submisimus*] submittebamus, P.

³ *canonicis*] conventui, P.

⁴ *a nobis*] wanting in P.

⁵ *ita*] sub ista conditione, P.

⁶ *quinquaginta solidorum*] written over an erasure in E. After *solidorum* insert, per biennium, P.

⁷ *canonicis*] conventui, P.

⁸ *de Wharroma*] wanting in P.

⁹ After *indulto* insert, Quæ omnia procuratores partium præstito jramento corporali in forma juris firmaverunt, P.

¹⁰ This sentence, from *Interim* to *recepit*, is in the Phillipps MS. added in the margin, and inserted

after the sentence which follows in the text.

¹¹ *Interim . . . dimiserat*] Dimiserat autem perprius, P.

¹² *grangiam de Tharlesthorpia*] Tharlesthorpian, cum pastura.

¹³ *grangiam de*] wanting in P.

¹⁴ After *lanas* insert, pro 2 annis, P.

¹⁵ *ante . . . recepit*] pro pecunia præ manibus pro hiis omnibus recepta. Dimisitque debitum domus m^cccc. xliii. libras, et defectum provisionis domus quæ cc. libris vix poterat provideri, P.

¹⁶ Before *Cessit* insert, Post hæc, P.

A.D. 1280 idem abbas Ricardus 12 in vigilia Purificationis Beatae
 -1286. Mariæ, anno Domini 1286, et anno administrationis
 Cessio abbatis. suæ 6. Minoravitque debitum domus in M.M. et xcvij.
 A.D. 1286. libris; dimisitque debitum domus M.ccccxliij. libras,
 Debts and stock. et defectum provisionis domus quæ cc. libris vix pote-
 rat provideri.¹ ²Dimisitque oves M.cccxx., et grossa³
 animalia cccclxxvij. tantum.⁴ Vixit autem post ces-
 sionem suam 14 annis; et obiens sepultus est in capi-
 tulo, juxta dominum Ricardum de Thorntona, præde-
 cessorem suum.⁵

f. 91. CAP. IV. *De Martino papa quarto; de bello inter Sol-
 danum et Thartaros; de rebellionem Siculorum
 contra Karolum regem suum; de Honorio papa
 4; de mutatione habitus Carmelitarum.*

A.D. 1281 Post Nicholaum 3 Martinus 4 in papam consecratur. MS. A
 -1287. ⁶Hic, electus in senatorem . . . urbis ad vitam suam, loco suo del, 2
 Pope Mar- instituit regem Siciliae in senatorem, et . . . de familia ipsius f. 222
 tin IV. regis . . . sumpsit milites ad regendum tam patrimonium quam
 Campaniam, marchiam et ducatum. In Romaniola destinavit
 . . Johannem de Apia comitem cum . . Francigenis . . 800
 contra Gwidonem de Montefeltri, qui terram ecclesiae in illis
 partibus occupabat.⁷ Sed apud civitatem Furlivii ipse
 Johannes comes cum 500 Gallicis est interemptus.
 Sed et partis adversae 1500 perierunt. Tunc etiam, in
 Thunicio, magna paganorum multitudine per Petrum
 Defeat of the Saracens at Tunis.

¹ *dimisitque provideri]* omitted here and inserted above, P.

² *Dimisitque]* fuerunt, P.

³ *grossa]* cornuta, P.

⁴ *tantum]* omitted in P.

⁵ From this point the narrative becomes historical, and the text is printed from the Phillipps MS., which is fuller in detail than the Egerton MS.

⁶ The following particulars of the

life of Pope Martin IV. I find in a continuation of the Chronicle of Martinus Polonus, in Arundel MS. 220. See also in Muratori "Scriptores rerum Italicarum," vol. iii., p. 608, where the same narrative is printed from a manuscript in the Ambrosian Library in Milan.

⁷ *occupabat]* occupatam detinebat, MS. Ar.

regem Arragoniæ inter montium districtum fuit de- A.D. 1281
 -1287.
 0, 1. run- pressa, et ceciderunt de paganis 3,000. Tunc etiam sol- War be-
 0, danus Babiloniæ a Thartaris fugatus per octo dietas; occisi tween the
 fuerunt¹ pagani ultra 50,000. Sed viribus resumptis et animo, sultan of
 soldanus dictos Thartaros . . fugans . . 30,000 ex eis dicitur Babylon
 occidisse. Ipso autem papa Martino in Urbe Veteri residente, and the
 6. piscis magnus in effigie leonis in illa plaga captus fuit. . . . ; Tartars.
 cujus pellis fuit pilosa, pedes breves, cauda leonina, caput
 vero leoninum: aures, os et infra dentes, et linguam, habebat
 quasi leo Qui in ejus captione planctus horribiles
 emiserat; quod multi asserebant esse pronosticum futurorum.
 Et ecce parum post, in regno Siciliae, Panormitani . . . Gallicos Massacre
 omnes qui morabantur ibidem, tam mares et foeminas, senes et of the
 juvenes, in praescripti Karoli Gallici regis Siciliae contemp- French in
 tum, occiderunt; et, quod detestabilius fuit, latera aperientes Sicily.
 mulierum lascivarum praegnantium, quae dicebantur a Gallicis
 concepisse, partus occidebant antequam nascerentur. Deinde, Assump-
 223. tota Sicilia sic rebellans . . . Petrum regem Arragoniæ in tion of the
 suum defensorem et dominum vocaverunt. Ipse ergo Petrus, throne of
 . . contra domini papae inhibitionem, se in regem Siciliae fecerat Peter by
 coronari. Propter quod erat excommunicatus et regno Arrago- Arragon.
 1. niæ et omni eo quod ab ecclesia tenebat privatus. Parum post, Combat
 princeps filius Karoli regis Ierosolimæ et Siciliae de Francia agreed
 in Apuliam, cum magna militum copia, redibat ad regem upon be-
 fratrem suum. Post hæc, ipsi Karolus et Petrus belli tween
 pactum inierunt quod eorum quilibet haberet centum milites Peter and
 . . . in plano Burdegalensi, paratos ad pugnandum contra the de-
 centum, inter quos ipsi duo Karolus et Petrus computari posed king
 debebant, ad certum diem; et qui victus foret perpetuo Charles.
 infamis remaneret, privatus honore et nomine regio; et quod
 de caetero contentus cum uno serviente cum eo solus incederet.
 Non veniens ad dictum diem sic paratus poenas similes ac
 etiam perjurium incurreret. Ad quem diem, cum dictus
 Karolus fuisset, ut debebat, . . . una cum legato sedis aposto-
 licæ, dictus Petrus non venit ut promiserat. Praefatus autem
 Petrus dixit, in nocte praecedenti diem praefixum, quod
 propter timorem regis Franciæ ibidem praesentis pac-
 tum servare non audebat. Paulo post comes Salerni-
 tanus, dicti Karoli primogenitus, in Messanis partibus

¹ *fuerunt*] dicuntur, MS. Ar.

- A.D. 1281 per nautas Siculos et Hispanos debellatus et captus
-1287. fuit. Dum hæc agerentur, dominus papa destinavit Gwido-
Coercion nem de Monte Forte . . . in Romaniolam contra Gwydonem MS. A
of Guido del 22
de Monte de Monte Feltri. Quo illuc veniente, Gwido de Monte Feltri f. 223.
Feltro by statim terras et civitates occupatas . . . ecclesiæ restituit,
the pope. jurors mandatis ecclesiæ se pariturum, . . . excepta Urbe
Veteri, quæ post diutinam obsidionem et bella gravia
- Invasion of capta fuit. Eo tempore regnum Arragoniæ per milites . . .
Arragon Franciæ, auxilio cujusdam nobilis . . . Johannis Longi de
by French Arragonia, invadebatur, et captis pluribus castris multi¹ de
troops. Arragonia ceciderunt, Petro prædicto absente et procurante
sibi subsidium qualiter posset regnum quo jam privatus erat
defensare. Deinde mortuus est papa Martinus 4, et, ad
- Election of sepulcrum ejus multis recipientibus sanitatem, Hono-
pope Ho- riius 4 ad summum pontificatum est electus. Qui, licet
nori IV. impotens et ad id inaptus penitus diceretur, in sacer-
dotem ordinatus et coronatus, milites suos in Apulia
sollicite animabat. Mutavitque capas fratrum de Carmelo in R. Hig
purum album, quæ prius erant stragulatae, radiatae et birratae; col. 24
et 2 annis sedebat.

CAP. V. *De statuto contra religiosos; de morte Lew-
lini principis Walliæ et David fratris sui; et
conquæstu Walliæ; de æstu et caristia, et succen-
sione villæ Sancti Botulphi.*

- Statute of Anno Domini 1280, anno 7 regis Edwardi primi,
mortmain, factum est statutum contra religiosos, ne amplius ac-
A.D. 1280. quirerent terras, possessiones vel redditus, sine licentia
regia et capitalis domini de quo res illa immediate
tenetur. Anno sequente translatus est Sanctus Hugo
Lincolniensis episcopus. Post hæc, anno Domini 1282,
Renewal of war with Llewellyn, Lewelinus princeps Walliæ et David frater suus, regis
prince of Wales, fictus amicus, guerram Wallensem reinceperunt, et terras
1282. regias deprædationibus, incendiis et homicidiis, depopu-
lare minime distulerunt. Quod audiens rex Edwardus,

¹ et captis . . . multi] et multa castra et multi, MS. Ar.

collecto exercitu, Walliam adiit, castrum de Snawdona, A.D. 1282. in quo præfati Lewlinus et David fuerant, obsedit et cepit. Lewlinus autem et David inde latenter fugientes sic regis iram evadere disponebant. Sed Johannes de Vescy, qui cum Vasconiis venerat in Walliam, ipsum Lewlinum cum decem militibus latitantem decapitavit, et ejus caput regi præsentavit. Quod rex Londonias transmisit. Unde et heredes ejus sunt¹ exheredati. De quo Lewlino scripsit unus religiosus Wallensis epitaphium in hunc modum.

Death of
Llewellyn.

“ Hic jacet Anglorum tortor, tutor Venedorum,
 “ Princeps Wallorum, Lewlinus, regula morum,
 “ Gemma coævorum, flos regum præteritorum,
 “ Forma futurorum, dux, laus, lex, lux, populorum.”

Et econtra alius Anglicus scribebat ejus epitaphium in hunc modum.

“ Hic jacet errorum princeps et prædo virorum,
 “ Proditor Anglorum, fax livida, secta reorum,
 “ Numen Wallorum, trux dux, homicida piorum,
 “ Fex Trojanorum, stirps² mendax, causa malorum.”

Quo Lewlino mortuo, David frater ejus, sperans se principem Walliæ de jure futurum, congregans parlamentum suum Wallorum apud Kynbergham, guerram post decessum regis reincepit. Quem rex rediens in tantum persequeretur quod eum fugientem cepit, et in parlamento apud Salopiam condemnavit primo equis distrahendum, deinde suspendendum, et in 4 partes divisum per Angliam distribuendum. Postquam autem rex Walliam sic subjugasset, villas et terras quæ erant in medio Walliæ suis proceribus distribuit; sed castra maritima sibi retinuit, pacemque per Walliam fecerat proclamari; et magnates Walliæ regi homagium suum ut suo domino legio reddiderunt. Fecit ergo rex leges

War continued by David, brother of Llewellyn.

His capture and execution.

Subjugation of Wales.

¹ *sunt*] repeated in MS.

| ² *stirps*] *stryps* in MS.

A.D. 1284. Anglicanas per Walliam observari, ponens vicecomites per varia loca terræ. Anno sequente, videlicet anno Domini 1284, natus est apud Kayrnervan in Wallia Edwardus regis primogenitus, cui nato rex dedit Walliæ principatum. Et ex hoc hactenus fuerat consuetum ut rex Angliæ qui pro tempore fuerit concedat suo primogenito, licet infanti, Walliæ principatum, unde princeps Walliæ cognominetur. Post hæc rex transfretavit in Vasconiam cum uxore, ibidem per 3 annos moraturus. Anno Domini prædicto tanta fuit siccitas et æstus ut homines morerentur. Quo anno combusta sunt mercimonia apud Sanctum Botulphum per filios Belial, qui in diversis villæ locis ignem apposuerunt, ut ipsi liberius residua possent spoliare. Dicebatur nempe quod tota pecunia Angliæ vix restauraret damna ibidem facta. Currebant namque rivuli argenti, auri et metallorum fusilium, usque in mare. Eoque anno modius frumenti ad 10¹ denarios vendebatur. Sed nocte sequente diem Sanctæ Margaretæ descendit tempestas imbrinum, tonitruum et fulguris,² concutiens sata et demergens, ita ut Londoniis modius tritici usque 2 solidos excrevit. Sicque per 40 . . annos, usque ad obitum regis Edwardi secundi, extitit caristia bladi; ita ut aliquoties Londoniis modius . . . ad decem solidos venderetur.

Birth of
Edward of
Carnarvon.

The king
crosses
over into
Gascony.

Fire at
Boston.
[A.D.
1288.]

Dearness
of corn.

R. Hig
col. 24

Ibiden
col. 24

¹ 10] iiij. in Higden.

] ² *fulguris*] furguris, MS.

APPENDIX.¹

[II.] Post Nicholaum Papam 3 Martinus 4 in papam consecra- A.D. 1281
 tur. Hujus tempore, in Thunicio magna paganorum multitudo -1285.
 per Petrum regem Arragoniæ inter montium districtum fuit
 depressa, et ceciderunt de paganis 3,000. Tunc etiam soldanus War be-
 Babiloniæ a Thartaris fugatus 'est' per 8 dietas, et occisi sunt tween the
 pagani ultra 50,000. Sed, viribus resumptis et animo, Soldanus sultan of
 dictos Thartaros fugans 30,000 ex eis dicitur occidisse. Ipso Babylon
 autem papa Martino in Urbe Veteri residente, piscis magnus and the
 in effigie leonis in illa plaga captus fuit. Cujus pellis fuit Tartars.
 pilosa, pedes breves, cauda leonina, caput vero leoninum; Capture of
 aures, os, et infra dentes et linguam, habebat quasi leo. a mon-
 strous fish
 at Civita
 Vecchia.
 Qui in ejus captione planctus horribiles emiserat; quod multi Massacre
 asserebant fuisse pronosticum futurorum. Et ecce parum post, of the
 in regno Siciliae, Pauormitani Gallicos omnes qui morabantur French in
 ibidem, tam mares et foeminas, senes et juvenes, in præscripti Sicily.
 Karoli Gallici regis Siciliae contemptum, occiderunt. Et, quod
 detestabilius fuit, latera aperientes mulierum lascivarum præg-
 nantium, quæ dicebantur a Gallicis concepisse, partus occi-
 derunt antequam nascerentur. Deinde tota Sicilia sic rebel-
 lans prædictum Petrum regem Arragoniæ in suum defensorem Election of
 et dominum vocaverunt. Mortuo Martino Papa 4, Honorius pope Ho-
 4 ad summum pontificatum est electus. Hic mutavit capas norius IV.
 fratrum de Carmelo in purum album, quæ prius erant stragu- Copes
 latae, radiatae et birratae. of the Car-
 melites.

III. *De translatione Sancti Willelmi Eboracensis archiepiscopi
 et Sancti Hugonis Lincolniensis episcopi; de Willelmo
 Wykwano Eboracensi archiepiscopo; de statuto contra eccle-
 siasticos; de morte Lewlini principis Walliæ; de conquestu
 Walliæ; de cestu et caristia, et succensione villæ Sancti
 Botulphi.*

Tempore hujus abbatis, anno Domini 1281, facta est trans- Translation
 latio Sancti Hugonis Lincolniensis episcopi, et secundo anno of St.
 Hugh of

¹ Printed from the Egerton MS. See page 176, note.

Lincoln
and St.
William
of York.
f. 83 b.

Resigna-
tion of
William
Wykwan,
archbishop
of York.
Miracles at
his tomb.
Law of
mortmain.
Renewal of
war with
Llewellyn,
prince of
Wales.

Great
drought.
[A.D.
1288.]
Fire at
Boston
fair.

Price of
corn.

sequente facta est translatio Sancti Willelmi Eboracensis archiepiscopi. Willelmusque de Wykwan archiepiscopus Eboracensis, qui dudum fuerat cancellarius Eboracensis, cum sedisset in pontificatu 5 annis et dimidio, cessit pontificatui, et in partes transmarinas secessit, atque in Pontiniaco, monasterio ordinis nostri, sepultus est; ubi per ejus merita divina pietas plurima operatur miracula. Anno itaque Domini 1280, anno 7 regis Edwardi primi, factum est statutum contra ecclesiasticos, ne amplius acquirerent terras, possessiones vel redditus, sine licentia regia et capitalis domini de quo res illa immediate tenetur. Post hæc, anno Domini 1282, Lewlinus princeps Walliæ et David frater suus, regis fictus amicus, guerram Wallensem reincepit, et terras regias deprædationibus, incendiis et homicidiis, depopulare non distulerunt. Unde rex Edwardus, collecto exercitu, Walliam adiit, et castrum de Snawdona, in quo præfati Lewlinus et David fuerant, obsedit et cepit. Sed Lewlinus et David inde latenter fugientes sic regis iram evadere disponebant. Sed Johannes de Vescy, qui cum Vasconiis venerat in Walliam, ipsum Lewlinum cum x. militibus latitantem decapitavit, et ejus caput regi præsentavit. Quod rex Londonias transmisit. Unde et ejus heredes sunt exheredati. Quo mortuo, David frater ejus, sperans se principatum Walliæ adepturum, guerram post recessum regis reincepit. Quem rex rediens fugientem cepit, et morti condemnavit. Deinde rex villas omnes quæ erant in medio Walliæ suis proceribus distribuit; sed castra maritima sibi reservavit, pacemque per Walliam fecerat proclamari: et magnates Walliæ regi Edwardo homagium suum ut suo domino legio reddiderunt. Fecit ergo rex Edwardus leges Anglicanas per Walliam observari, ponens vicecomites per varia loca terræ. Anno Domini 1284, tanta fuit siccitas et æstus ut homines morerentur. Quo anno combusta sunt mercimonia apud Sanctum Botulphum per filios Belial, qui in diversis villæ locis ignem apposuerunt, ut ipsi liberius residua possent spoliare. Dicebatur namque quod tota pecunia Angliæ vix restauraret damna ibidem facta. Currebant namque rivuli auri et argenti et metallorum fusilium usque in mare. Eoque anno unum quarterium frumenti ad xvj. denarios vendebatur. Sed nocte sequente diem Sanctæ Margaretæ descendit tempestas imbrum, tonitruum et fulguris, concutiens sata et demergens, ita ut Londoniis quarterium frumenti usque ad 8 solidos mox excrevit. Sicque per 40 annos, usque ad obitum Edwardi regis 2, extitit caristia bladi, ut aliquoties Londoniis unum quarterium frumenti ad xl. solidos venderetur.

ROGERUS ABBAS TERTIUS DECIMUS.

I. *De creatione domini Rogeri de Dryffeld, abbatis 13*;¹ *de dimissione villæ de Wyk et grangiarum de Mytona et Daltona; de pecunia mutuata; de capitulo Cisterciensi; de manerio de Skyrena.*²

Anno Domini 1286, cedente domino Ricardo de Bar-
tona, abbate 12, dominus Rogerus de Dryffeld in
abbatiatum successit. Hic autem abbas Rogerus di-
misit villam de Wyk et grangiam de Mytona³ ad ter-
minum 20 annorum domino Willelmo de Hameltona⁴
decano Eboracensi et Adæ fratri suo, pro 800 marcis,
quas recepit præ manibus. Sed ipsi dominus Willelmus
et Adam, statim infra annum, easdem villam et gran-
giam pro centum libris annuis,⁵ durantibus residuis 19
annis, redimiserunt et retradiderunt monasterio nos-
tro; et nobis insuper⁶ promiserunt villam et grangiam
prædictas nobis restituere, ipsasque et dictam firmam
annuam c. librarum quietas clamare, quam cito dicta
summa 800 marcarum eis ad plenum persolveretur.
Unde dictus abbas Rogerus, cupiens dictas villam et
grangiam absque firma aliqua liberas⁷ possidere, atque

A.D. 1286
-1310.

Succession
of Roger
Dryffeld
as abbot,

A.D. 1286.

Wyk.

Mytona.

Lease of
lands for
fine of 800
marks

Resump-
tion of
lease.

Money
borrowed
of the

¹ After 13 insert et, P.

² *de . . . Skyrena*] wanting in P.

³ After *Mytona* insert, tenendas libere, P.

⁴ After *Hameltona* insert quon-

dam, P. The arrangement of words in the sentence is varied from P.

⁵ *annuis*] eidem, singulis annis, P.

⁶ *insuper*] wanting in P.

⁷ *liberas*] wanting in P.

A.D. 1286-1310. general chapter of Citeaux for repayment of the fine.

promissioni dictorum¹ Willelmi et Adæ nimis confidens, transivit Cistercium ad capitulum generale, et mutuatus est a capitulo generali 800 marcas, obligans se et monasterium nostrum domino abbati Cistercii et quatuor primis abbatibus in annuo reddito 40 marcarum,² ad usum capituli generalis solvendarum,³ donec debitum principale, videlicet 800,⁴ una vice ad plenum solveremus. Unde de ipso annuo reddito 40 marcarum onerati fuimus⁵ per 20 annos continuos sequentes.⁶ Post quos 20 annos, dictus abbas Rogerus, allocato, ut sibi videbatur, prædicto annuo reddito 40 marcarum per præfatos 20 [annos] debite persoluto, relaxationem ejusdem annui redditus 40 marcarum pariter et dicti debiti principalis 800 marcarum quærebat omnino.⁷ Sed dicti abbates Cistercii et 4 primi⁸ relaxationem aliquam facere differebant, usque ad tempus domini Adæ abbatis 14, sicut in suo tempore postea referetur. At cum præfatus abbas Rogerus præfatas 800,⁹ a prædicto capitulo generali mutuo acceptas,¹⁰ obtulisset præscriptis domino Willelmo et Adæ fratri suo, ipsi pecuniam prædictam recipere ac villam et grangiam prædictas juxta formam promissionis suæ nobis retradere recusarunt, nisi¹¹ nos, præter prædictas 800 marcas originales, et proficuum dictarum villæ et grangiæ primo anno dimissionis,¹² et centum libras pro primo anno secundæ¹³ conventionis,¹⁴ pro residuis 18 annis sequen-

Increased demands of the holders of the lease.

¹ After *dictorum* insert *domini*, P.

² *annuo . . . marcarum*] quadraginta marcis sterlingorum, P.

³ *solvendarum*] solvendis singulis annis, P.

⁴ After 800 insert *marcas*, P.

⁵ *de ipso . . . fuimus*] solvimus processu temporis per vices præfato capitulo ipsum annum redditum 40 marcarum, P.

⁶ After *sequentes* insert, priusquam debitum principale per integrum fuisset persolutum, P.

⁷ *dictus . . . omnino*] nos relaxa-

tionem ejusdem annui redditus 40 marcarum, allocato prædicto annuo reddito viginti annorum prædictorum, et soluto residuo Dccc. marcarum, quærebanus, P.

⁸ *dicti . . . primi*] wanting in P.

⁹ After 800 insert *marcas*, P.

¹⁰ *mutuo acceptas*] mutuatas, P.

¹¹ *nisi*] quousque, P.

¹² *et proficuum . . . dimissionis*] wanting in P.

¹³ *secundæ*] wanting in P.

¹⁴ After *conventionis* insert *annuitatis c. librarum*, P.

tibus viginti libras annuas eisdem solvere nos¹ obligaremus. Quod tunc idem abbas Rogerus² distulit. Sed tamen,³ post 5 annos dictorum 18 annorum, composuit⁴ cum præfato domino Willelmo de solvendo eidem prædictas 800 marcas originales et⁵ centum solidos annuatim, ac tradere ei grangiam de Northdaltona, quæ tunc valebat 10 libras annuatim, ad terminum vitæ suæ. Unde dictus Willelmus, restituens monasterio nostro villam de Wyk et grangiam de Mytona prædictas,⁶ retinuit dictum annum redditum c. solidorum et grangiam de Daltona ad terminum xj. annorum; post quos obiit. Sicque percipiebat 365 libras de incremento, ultra prædictas 800 marcas. Et insuper grangiam prædictam de Northdaltona, quam⁷ una cum bonis, ad 28 libras, 14 solidos, 11 denarios, obolum, appretiatis, nobis ex conventionem in adeo bono statu quo recepit cum catallis in fine dimittere tenebatur, cum catallis nec pretio⁸ non dimisit: et interim grangia ipsa comburebatur, quæ cum centum libris et amplius ut prius non potuit reparari.⁹ Solvimus itaque capitulo generali, ut præfertur, pro ipso annuo reddito 40 marcarum, per 20 annos, 533 libras, 6 solidos, 8 denarios, præter arreragia ultra prædictos 20 annos, quæ fuerunt condonata. Expendimus itaque pro exoneratione dicti annui redditus 40 marcarum in diversimodis expensis, præter præmissa,¹⁰ centum marcas. Sicque per præfatam dimissionem villæ de Wyk

A.D. 1286
-1310.

Daltona.

Total loss
accruing
from the
transac-
tion.

f. 84 b.

¹ *nos*] omitted in P.² After *Rogerus*, tunc repeated in E.³ *Quod . . . tamen*] wanting in P.⁴ *composuit*] pro dictis 20 libris annuis composuimus, P.⁵ *prædictas . . . et*] wanting in P.⁶ *restituens . . . prædictas*] wanting in P.⁷ *quam*] omitted in P.⁸ *cum pretio*] nec catalla vel pretium, P.⁹ *reparari*] reædificari, P.¹⁰ *præmissa*] Dccc. marcas originales, et prædictam summam Dxxxij. librarum, vj. solidorum, viii. denariorum, P.

A.D. 1286
-1310.
f. 84 b.
Resump-
tion of the
manor of
Skyrne.

et manerii de Mytona¹ damnificati sumus ad summan mille librarum et amplius.² Interim tamen idem abbas Rogerus recepit³ manerium de Skyrena, per dominum Ricardum de Bartonam,⁴ prædecessorem suum, pro 15 annis dimissum; et jam, pro 8 annis ultimis ipsorum 15 annorum, dedit in manibus 320 libras.⁵ In cujus etiam manerii reparatione et⁶ restauratione expendit plus quam⁷ 150 libras.

II. *De escambio villæ de Wyk et manerii de Mytona pro maneriis de Poklyngtona et de⁸ Wyfelesby, et⁹ tenementis in Waghna, et advocacionibus ecclesiarum de Skypse, Esyngtona, et Kayngham; et libertatibus per regem monasterio concessis.*¹⁰

Wyk.
Mytona.
Sale of the
vill of
Wick
(afterwards
Hull), and
manor of
Myton to
Edward I.

Interim, cum prædictam villam de Wyk et manerium de Mytona modo supradicto in manus nostras resumpsissemus, dominus rex Edwardus, filius regis Henrici, dicta villam et manerium¹¹ regiæ possessioni cupiens mancipare, ut ibidem portum pro navibus et mercimoniis aptum stabiliret, promisit nobis quod, si vellemus eum et heredes suos¹² de ipsis villa et manerio feoffare, ipse terras et tenementa alia eis æquivalentia nobis reconsignaret, præter alia beneficia, concessionem et libertates, nobis remuneranda.¹³ Unde

¹ After *Mytona* insert, prædictis domino Willelmo et Adæ fratri suo, P.

² After *amplius* insert, per computationem, P.

³ *recepit*] redemit, P.

⁴ *dominum . . . Bartonam*] wanting in P.

⁵ *et jam . . . libras*] pro cccxx. libris, P.

⁶ *etiam . . . et*] wanting in P.

⁷ *plus quam*] wanting in P.

⁸ *de*] wanting in P.

⁹ After *et* insert terris et, P.

¹⁰ *et advocacionibus . . . concessis*] wanting in P.

¹¹ *cum prædictam . . . villam et manerium*] dominus rex villam nostram de Wyk, quæ modo translato nomine Kyngestona super Hullo nuncupatur, et manerium de Mytona, P.

¹² *cum . . . suos*] dictum regem, P.

¹³ *remuneranda*] impendendas, P.

feoffavimus dictum Edwardum regem de villa de Wyk, A.D. 1286
 quæ a lxxviiij. libris, xiiij. solidis, viii. denariis, per
 annum extendebatur, et de manerio de Mytona, ad
 xxiiij. libras, viij. solidos, per annum¹ extento, sibi et
 heredibus suis imperpetuum possidendis. Et, quia do-
 minus rex nondum providerat² quæ tenementa nobis
 conferret in recompensationem villæ et manerii prædic-
 torum, concessit nobis ut ciiij. libras, ij. solidos, viij.
 denarios, summam videlicet extentæ dictorum villæ et
 manerii, de thesaurario suo regio perciperemus, donec
 idem rex nobis aliunde provideret in terris vel reddi-
 tibus, ad æquivalentiam villæ et manerii prædictorum.
 Factum est autem hoc feoffamentum domino regi circa
 festum Purificationis Beatæ Mariæ, anno regni sui
 21. Concesserat ergo dictus dominus rex Edwardus
 nobis unam acram terræ de dominicis suis in Skypse,
 cum advocationibus ecclesiarum de Skypse, Esyngtona
 et Kayngham, cum pertinentiis suis, quæ fuerunt
 escaeta sua per mortem Avelinæ, filiæ et heredis Wil-
 lelmi de Fortibus, ultimi comitis Albemariæ, defunctæ,
 quæ de rege tenebat. Concesseratque nobis chartam de
 wareнна³ in omnibus dominicis terris nostris, et con-
 firmationem chartæ regis Johannis, avi sui; non ob-
 stante quod nos feoffavimus ipsum Edwardum⁴ regem
 et heredes suos de manerio de Mytona cum pertinen-
 tiis, ut præfertur;⁵ in prædicta charta regis Johannis
 contento; quod ipsa confirmatio sua, quoad alia in
 eadem contenta, minoris valoris non existeret⁶ seu
 effectus, aut sibi et heredibus suis super eodem ma-
 nerio, aut nobis super aliis terris et tenementis in
 prædicta charta contentis, futuris temporibus præjudi-

Grants of
land from
Edward I.
Skypse.
Esyngtona.
Kayng-
ham.

Grant of
warren;
and con-
firmation
of charter
of king
John.

¹ *per annum*] omni anno, deduc-
tis reprisis, P.

² *providerat*] providebat, P.

³ *chartam de wareнна*] per diver-
sas chartas, licentiam acquirendi

terras magistri Ricardi de Otring-
ham et warennam, P.

⁴ *ipsum Edwardum*] dictum, P.

⁵ *ut præfertur*] wanting in P.

⁶ *existeret*] existat, P.

A.D. 1286
-1310.
Confirmation
of
lands and
privileges.

cium aliquod generaretur. Omnes etiam terras et grangias nostras quas¹ tunc habebamus ubique confirmabat; et ne nullus infra clausuras abbatiae, grangiarum, maneriorum, locorum, vel terrarum nostrarum, sanguinem humanum fundere, hominem capere seu arestare vel interficere, aut violentiam aliquam auderet exercere; sed omnia loca nostra adeo libera forent sicut atria sanctae ecclesiae ubicunque. Et super haec omnia, ut postea referetur, concessit nobis licentiam acquirendi terras et tenementa magistri Ricardi de Otringham.² Postea ipse rex Edwardus praecipit³ episcopo Bathoniensi, tunc thesaurario suo,⁴ quatinus ipse terras aliquas nobis assignaret, quae dictam extentam⁵ villae de Hullo⁶ et manerii⁷ de Mytona aequivalerent.⁸ Unde idem episcopus tandem nobis, in expensis et laboribus multis fatigatis, manerium de Poklyngtona de feodo comitis Albemarliae,⁹ in allocationem l. librarum, quod ad xliij. libras, iiij. solidos, iij. denarios, tantum extendebatur, nobis concessit;¹⁰ sic nobis retrahendo¹¹ vj. libras, xv. solidos, ix. denarios, 'de extenta annua' de manerio de Poklyngtona supradicto.¹² Et insuper dicto domino regi et heredibus suis reservavit¹³ custodias et escaetas terrarum et tenementorum quae liberi tenentes de dicto manerio de Poklyngtona sibi et heredibus suis tenuerunt; nobis de liberis terris et tenementis eisdem octo libratas, xxiiij. denariatas et unam obolatam, redditus, qui in extenta [praedictae summae]¹⁴ xliij. librarum, iiij. solidorum, iij. denariorum continetur, tantum conce-

Further
grants of
land from
Edward I.
in ex-
change for
the vill
of Wick.
Poklyng-
tona.

f. 85.

¹ *quas*] quae in both MSS.

² *Et super Otringham*] wanting in P.

³ *praecipit*] praecipiebat, P.

⁴ *suo*] Angliæ, P.

⁵ *dictam extentam*] valentiam, P.

⁶ *Hullo*] Wyk, P.

⁷ *manerii*] manerium, MS.

⁸ *aequivalerent*] aequipollerent, P.

⁹ *de . . . Albemarliae*] wanting in P.

¹⁰ *concessit*] concedebat, P.

¹¹ *retrahendo*] decipiendo de, P.

¹² *de extenta . . . supradicto*] de dicto manerio, P.

¹³ *et . . . reservavit*] reservando, P.

¹⁴ The writing worn away in MS. E.

dens. Ita ut,¹ si aliqua terræ vel tenementa ipsorum A.D. 1286
libere tenentium ratione aliqua in eschaetam domino -1310.
regi devenirent, rex de terris ipsis eidem² portionem
redditus de ipsis terris exeuntis, [vel] terras ad valo-
rem redditus, assignaret. Idem etiam thesaurarius
manerium de Wyfelesby juxta Grymesby³ in comitatu
Lincolniensi, cum pertinentiis suis, quæ sunt in ipso
Wyfelesby, in Thorpia, in Parva Cottis, in Bradlay, Wifelesby.
Grymesby, Waltham, Brygesle et Clee, nobis in alloca- Thorpia.
tionem xxx. librarum⁴ assignavit, quæ ad xxij. libras Parva
xvij. solidos tantum extendebantur; sic iterum nobis Cottis.
vj. libras iij. solidos annuos aufe[rendo. Concessit⁵]⁶ Bradlay.
etiam nobis unum mansum, quatuor bovatas terræ et Grymesby.
xvj. acras pasturæ, quæ dicitur le Criland, cum perti- Waltham.
nentiis,⁷ in Waghna, quæ de nobis tenebantur; quæ Brygesle.
quondam fuerunt Petri de Wagna militis, et quæ Gal- Clee.
fridus de Waghna et heres suus tradidit Willelmo de
Fortibus comiti Albemarlæ, in escambium pro certis
tenementis in Hornseburtona,⁸ quæ etiam tenementa
in Waghna⁹ domino regi per præfatum escaetam de- Waghna.
scendebant; in allocationem centum solidorum, quæ ad
quinque marcas¹⁰ tantum extendebantur; sic tertio
xxxij. solidos iij. denarios nobis annuatim retinendo.
Et sic nobis maneria de Poklyngtona et de Wyfelesby
et terræ in Waghna, per chartam regiam, in allocationem
lxxxv. librarum, nobis concedebantur, quæ tantum ad
valorem lxx. librarum, vij. solidorum, xj. denariorum,
extendebantur. Sicque ipsa duo maneria et terræ in
Waghna¹¹ in recompensationem majoris valoris nobis
tradebantur quam extenta fuerunt,¹² per xiiij. libras, Loss of
value in
the ex-
change.

¹ *Ita ut*] et, P.

² *eidem*] wanting in P.

³ *juxta Grymesby*] wanting in P.

⁴ After *librarum*, nobis repeated in both MSS.

⁵ *Concessit*] Concedebat, P.

⁶ The writing worn away in E.

⁷ *unum pertinentiis*] ali-
quantas terras et tenementa, P.

⁸ *in escambium . . . Hornsebur-
tona*] wanting in P.

⁹ *in Waghna*] wanting in P.

¹⁰ *quinquemarcas*] lxxvj. s. viij. d., P.

¹¹ *in Waghna*] wanting in P.

¹² *fuerunt*] extendebantur, P.

A.D. 1286
-1310.

xij. solidos, j. [obolum], annuatim. Quam summam per ipsum escambium perdidimus annuatim in extenta supradicta,¹ præter xvij. libras, ij.² solidos, viij. denarios annuos, pro quibus nullam recompensationem a domino rege percepimus; licet ipse dominus rex nobis promississet quod terras et tenementa ad verum valorem terrarum et tenementorum de Wyk et Mytona nobis traderet perpetuo possidenda. Sicque in ipso escambio minus nobis satisfactum fuit quam debuisset per xxxij. libras, xiiij. solidos, ix. denarios, annuatim. Præter hoc etiam, redditus ultimi termini, videlicet lj. libræ, xiiij. solidi, iiij. denarii, quos de scaccario³ domini regis recepissemus⁴ usque ad satisfactionem pro ipso escambio, nobis injuste retinebatur; qui aretro fuit Dominica ultima ante tertium diem Octobris, anno ipsius regis 22, quo die ipsa terræ et tenementa de Poklyngtona, Wyfelesby et Waghna, nobis fuerant.⁵ Et quia redditus et firmæ de Poklyngtona, Wyfelesby et Waghna, ad festum Sancti Michaelis, redditusque de Wyk et Mytona ad festum Sancti Martini reddi solebantur, rex pro ipso dimidio anno, videlicet lj. libras, xiiij. solidos, iiij. denarios, nobis retinebat, redditusque et firmas de Poklyngtona, Wyfelesby et Waghna, ad dictum festum Sancti Michaelis, quasi una vice proventus omnium prædictorum terrarum et tenementorum in Poklyngtona, Wyfelesby, Waghna, Wyk et Mytona, de claro percipiebat, pro nulla parte eorum nobis aliquid recompensando.⁶ De omnibus ergo hujusmodi injuriis domino regi conquesti, diversis laboribus et expensis præter prædicta mala supra modum anxiebamus.⁷ At ipse rex,⁸ importunitati nostræ compatiens,

Proposal of
the king to

¹ Written over an erasure in E.; wanting in P.

² Written over an erasure in E.

³ *scaccario*] thesaurario, P.

⁴ *recepissemus*] recepisse debuissimus, P.

⁵ After *fuerant* insert *liberata*, P.

⁶ *pro . . . recompensando*] wanting in P.

⁷ *anxiebamus*] anxiebamus, E.

⁸ *rex*] wanting in P.

maneria sua de Kayngham Mersk et Lyttylhumbria nobis proposuit erogare. Ad quorum ergo maneriorum extentam faciendam clericus quidam domini regis ad partes¹ mittebatur. Unde et ipsum manerium de Kaynghammersk ad lxx. libras, vij. solidos, j. denarium, et manerium de Lyttylhumbria ad xxj. libras, x. solidos, xj. denarios, obolum, quadrantem, extendebantur. Et cum clericus ipse extentam maneriorum ipsorum² peregisset, ad monasterium nostrum ante nonam ejusdem diei post missarum solennitatem accedens,³ cum missam⁴ illo tempore diei ad libitum habere non valeret, et exordinationes quasdam seu insolentias quorundam monachorum nostrorum conspiceret, et⁵ hospitalitatis humanitas ei,⁶ ut sibi videbatur, non satis fuit exhibita, iratus discessit, et domino regi⁷ extentam maneriorum ipsorum⁸ ad suppletionem plenariam recompensationis de Wyk et de Mytona nimis excedere suggerens,⁹ et insuper conversationem monachorum nostrorum depravando, cor et regis benevolentiam a nobis penitus avertebat. Sed tamen chartam suam regiam nobis concessit,¹⁰ per quam xxx. libratas terræ, non obstante statuto, possemus acquirere. Et iterum, saniori usus consilio, post annos xj., nobis concessit ut ecclesiam de Skypsey, post mortem domini Roberti de Yhestria, tunc personæ dictæ ecclesiæ, possemus appropriare,¹¹ statuto non obstante, nec tamen aliquid ultra, in recompensationem prædictarum xxxij. librarum, xiiij. solidorum, ix. denariorum, quæ per

A.D. 1286
-1310.
make good
the loss by
a further
grant.

Diverted
by malice
of the clerk
employed
to value
the lands.

Grant of
advowsons
of Skypsey, Easington, and Kayngham.
f. 85 b.

¹ *quidem . . . partes*] regius in Holderness, P.

² *maneriorum ipsorum*] terrarum ipsarum, P.

³ *accedens*] accendebat, et, P.

⁴ After *missam* insert, ut relatione veteranorum narratur, P.

⁵ After *et* insert forte, P.

⁶ After *ei* insert, seu tanto debita, P.

⁷ After *regi* insert accedens, P.

⁸ *maneriorum ipsorum*] terrarum ipsarum, P.

⁹ *suggestens*] proferebat, P.

¹⁰ *concessit*] concedebat, P.

¹¹ After *appropriare* insert, et eam appropriatam tenere possemus in perpetuum, P.

A.D. 1286
-1310.

Name of
the town
of Wick
changed to
Kingston-
upon-Hull.

The manor
of Myton
granted to
Sir Wil-
liam de
Pole.

veram extentam defecerunt de valore¹ dictorum maneriorum² et tenementorum in Waghna, pro plenaria satisfactione in recompensationem escambii dictorum villæ de Wyk et manerii de Mytona,³ nisi tantum advocaciones seu nominationes ecclesiarum de Skypse, Esyngtona et Kayngham, et processu temporis, ut postea referetur, appropriationes earundem. ⁴Rex autem sic dictam villam de Wyk et manerium de Mytona assecutus, nomen dictæ villæ de Wyk mutavit, et eandem villam Kyngestonam super Hullo fecerat nominari. Cui villæ libertates nonnullas concessit, eamque portum esse navium constituit, atque majorem et ballivos in ea successivos fore stabilivit. Dictum etiam manerium de Mytona postea domino Willelmo de Pole, militi, primo videlicet majori in dicta villa de Kyngestona constituto, dominus rex concessit. Qui Willelmus, ædificia situs dicti manerii de loco pristino, qui adhuc dicitur Graungwyk, transferens, ea in alium locum ad dictum manerium pertinentem, qui dicitur Tuppcottes, collocavit.⁴

III. *De terris et tenementis acquisitis in Otringham, Tharlesthorpia, Frysmersk, Welle Wyk, Suttona, Sutcottes et Drypule; et de cantaria de Otringham.*

Otring-
ham.
Tharles-
thorpia.
Frysmersk.
Well Wyk.

Cujus abbatis tempore, sed antequam præfatum escambium fuerat sic perfectum,⁵ clericus quidam, magister Ricardus de Otringham, rector ecclesiæ de Schel-forthe Eliensis dioceseos, habens certa terras et tenementa in Otringham, Tharlesthorpia, Frysmersk, Welle

¹ *defecerunt de valore*] deficiebant in recompensationem escambii, P.

² *maneriorum*] terrarum, P.

³ *in Waghna Mytona*] wanting in P.

⁴ *Rex autem* to the end of the chapter, wanting in P.

⁵ *Cujus . . . perfectum*] Circa quæ tempora, P.

Wyk, Suttona, Sutcottes et Drypule, quas ex donatione A.D. 1286
 Johannis avunculi sui ad cantariam fundandam¹ et -1310.
 propria acquisitione possidebat, dictam² cantariam Suttona.
 apud Otryngham, collatis dictis terris et tenementis Sutcottes.
 alicui religiosorum domui pro eadem cantaria ob- Drypule.
 servanda,³ facere disponebat. Unde, cum consensum Grant of
 regium ut de ipsa cantaria cum canonicis de Bryd- lands from
 lyngtona, qui ecclesiam de Otringham sibi appropria- Richard of
 runt,⁴ componeret, conaretur impetrare, rex, proponens Otringham
 prædicta villam de Wyk et manerium de Mytona as founda-
 in regiam possessionem, ut præfertur, mancipare, aliter tion for a
 noluit consentire nisi quod prædicta terræ et tenementa chantry.
 magistri Ricardi pro observatione⁵ prædictæ cantariæ
 monasterio nostro redigerentur. Sperabat enim rex
 promptiorem consensum ad dicta villam et manerium
 consequenda a nobis impetrare, si ipsum conspiceremus
 nostro profectui tantam diligentiam adhibere. Unde
 ipse rex nobis recipiendi dicta terras et ténementa, non
 obstante statuto,⁶ licentiam concessit specialem. Com-
 positione ergo inita,⁷ præfatus magister Ricardus nobis
 [concessit] unum mesuagium, 20 tofta, 22 bovatas et
 dimidiam terræ, sexiesviginti et 6 acras terræ, ducen-
 tas sexaginta et decem acras prati, et communam pas-
 turæ ad 500 oves, 22 solidatas et 6 denariatas redditus;
 videlicet, in Tharlesthorpia 18⁸ acras terræ, in Frys-
 mersk 18 acras terræ, in Welle Wyk 46 acras terræ,
 in Drypule dimidiam bovatom terræ, in Sutcottes
 pasturam ad 400 oves, in Suttona 40 acras prati et
 pasturam ad 100 oves, et totum residuum in Otring-

¹ *avunculi sui ad cantariam fun-
 dandam*] fratris sui, P.

² *dictam*] quandam, P.

³ *pro . . . observanda*] wanting
 in P.

⁴ *qui . . . appropriarunt*] recto-
 ribus ecclesiæ de Otringham, P.

⁵ *magistri observatione*] wanting in P.

⁶ *non statuto*] wanting in
 P.

⁷ *Compositione . . . inita*] want-
 ing in P.

⁸ 18] 28, P.

A.D. 1286
-1310.

History of
the family
of Otring-
ham.

f. 86.

ham cum suis pertinentiis, pro cantaria in suo capitali mesuagio, vel in Hubertcroft¹ in territorio² de Otringham,³ facienda continue et in perpetuum sustinenda. Videlicet, quod septem monachi abbatiæ nostræ in altero locorum prædictorum pro animabus Johannis de Otringham et magistri Ricardi de Otringham præscriptorum, necnon domini Martini de Otringham militis, Ricardi de eadem,⁴ et omnium antecessorum suorum, divina imperpetuum celebrarent. Ipse autem Martinus de Otringham miles primo fuit burgensis de Hedona, et plurimas possessiones in locis prædictis perquisivit. Genuitque tres filios, magistrum Martinum, clericum, Ricardum et Johannem. Dicitur autem magister Martinus⁵ clericus genuit præfatum magistrum Ricardum. Sed⁶ Ricardus, frater ipsius magistri Martini senior,⁷ hereditatem post mortem patris sui⁸ assecutus, et alias possessiones hereditati suæ adjiciens, atque sine prole obiens, præfatum hereditatem suam cum propriis⁹ perquisitis Johanni fratri suo dereliquit. Qui quidem Johannes iterum alia 'et' alia¹⁰ perquirens, nec liberum quemquam sortitus, contulit omnia eadem terras et tenementa præscripto magistro [Ricardo] de Otringham, cognato suo; ea tamen conditione, quod ei centum marcas ad terminum vitæ suæ redderet annuatim, et ipsa omnia terras et tenementa absque aliqua retractione alicui collegio religiosorum conferret imperpetuum possidenda, qui pro animabus prænotatis temporibus perpetuis divina celebrarent. Unde, ut præfertur,¹¹ dicitur magister Ricardus contulit

¹ *Hubertcroft*] Hobertcroft, P.

² *territorio*] villa, P.

³ After *Otringham* insert, vel Otringhammersk, P.

⁴ *Ricardi de eadem*] et præfati magistri de Otringham, P.

⁵ *Dictus Martinus*] Martinus autem junior, P.

⁶ *Sed*] Quo Martino juniore mortuo, P.

⁷ *ipsius . . . senior*] suus, P.

⁸ *post . . . sui*] wanting in P.

⁹ *propriis*] suis, P.

¹⁰ 'et' *alia*] wanting in P.

¹¹ *ut præfertur*] wanting in P.

nobis omnia prædicta terras et tenementa, ad sustentationem septem monachorum celebrantium divina pro animabus prædictis, in capitali mesuagio suo in Otringham vel in Hobertcroft ibidem, imperpetuum. Ad quam quidem cantariam fideliter, continue, et imperpetuum sustinendam, obligavimus nos et successores nostros imperpetuum quod, pro quolibet mense quo cantariam unius monachi, duorum, trium vel plurium, de prædicto numero septenario subtraheremus, daremus domino regi et heredibus suis, vel cuicumque domino Holdernesæ qui pro tempore fuerit; pro singulis monachis sic per mensem subtractis, decem libras, et ballivo de Holdernesia xl. solidos, sterlingorum. Et pro quolibet anno quo prædictam cantariam septem monachorum per annum continuum subtraheremus, vel subtrahi procuraremus, redderemus inde omni anno archiepiscopo Eboracensi et præposito Beverlacensi, qui pro tempore fuerint, necnon et capitulo Beverlaci, centum marcas argenti, in ecclesia majori Beverlaci, ad sustinendum inde octo capellanos in ecclesia parochiali de Otringham, vel in ipso capitali mesuagio de Otringham, vel in ecclesia majori Beverlaci, pro animabus prædictis et omnium fidelium defunctorum;¹ et residuum pecuniæ, ultra sustentationem dictorum octo capellanorum, inter archiepiscopum, præpositum et capitulum, prædictos æqualiter divideretur. Et sic de anno in annum imperpetuum, donec monachi nostri prædicti redirent in numero prælibato in alterum² locorum prædictorum apud Otringham, ad cantariam eandem continuandam et imperpetuum in eodem loco sustinendam. Et ad hæc fideliter observanda 'obligavimus'³ omnes terras et tenementa, et omnia bona nostra, in Holdernesse et alibi inventa in Eboracensi comitatu. Ac, præter hæc, omnia bona mobilia et

A.D. 1286
-1310.

The chantry to be served by seven monks.

Conditions of the endowment.

¹ *pro . . . defunctorum*] an interpolation in P.

² *alterum*] altero, P.

³ '*obligavimus*'] wanting in P.

A.D. 1286
-1310.

The chan-
try opened
in Otring-
ham, in
1293.

A secular
chaplain
substituted
for one of
the monks.

The chan-
try of six
monks
transferred
to the
chapel
without the
gates of the
monastery.

The secu-
lar chap-
lain main-
tained in
Otring-
ham.

catalla dicti magistri Ricardi in dictis terris et tene-
mentis inventa comparavimus de eodem,¹ concedentes
eidem insuper, quoad viveret, decem libras sterlingorum
percipiendas annuatim. Occasione cujus cantariæ ibi-
dem celebrandæ,² missi fuerunt ad Otringham septem
monachi, qui ipsam cantariam in vigilia Sancti Lau-
rencii, anno Domini 1293,³ inceperunt celebrare. Sed
continuo cantaria unius monachi ipsorum 7 monacho-
rum in cantariam unius capellani sæcularis, ut postea
referetur, 'est conversa.'⁴ Et sic, peracta ibidem in
manerio nostro, propter eosdem monachos vocato Monk-
garh, in Otringhammersk cantaria supradicta⁵ sex mo-
nachorum et unius capellani sæcularis, cantaria eadem
sex monachorum post 31 annos translata est, in vigilia
Sancti Laurentii, ad capellam extra portas monasterii,
facienda ibidem ut apud Otryngham fuerat consueta;
sicut in tempore domini Adæ abbatis 14 plenius
apparebit. Cantaria autem ipsius capellani sæcularis
apud Otringham in loco solito remanebat.⁶ Ipsæ autem
terræ in Tharlesthorpia et Frysmersk per inundationes
Humbriæ penitus sunt consumptæ. Et terras præ-
scriptas in Welle Wyk non recolimus nos habuisse, licet
licentias dominorum mediorum⁷ feodi ipsius de eas
acquirendo haberemus.

III. *De observantiis quibusdam institutis monachis
commorantibus apud cantariam de Otringham.*

f. 86 b.

The ab-
bot's ex-

Quibus quidem sex monachis, ut præscriptum est,
occasione cantariæ supradictæ sub priore inter eos

¹ *de eodem*] wanting in P.
² *ibidem celebrandæ*] wanting in
P.
³ *anno Domini 1293*] wanting in
P.
⁴ *conversa*] mutata, P.

⁵ *ibidem supradicta*] ipsa
cantaria, P.

⁶ *in . . . remanebat*] remanente,
P.

⁷ *mediorum*] wanting in P.

per abbatem constituto, apud Otringham,¹ in loco qui A.D. 1286
 extunc Monkgarth nuncupatur, conversantibus, pro eo -1310.
 quod extra claustrum cœnobiale² fuerant constituti, hortations
 dictus abbas Rogerus, præter communem vivendi regu- monks
 lam, quasdam eis observantias et exhortationes, ab serving the
 eisdem rogatus, in forma quæ subscribitur destinavit. chantry at
 Frater Rogerus, dictus abbas de Melsa, dilectis in Christo Monkgarth
 fratribus apud Otringham commorantibus salutem et sinceram in Otring-
 in amplexibus Salvatoris dilectionem. Assiduis postulationibus ham.

Assiduis postulationibus vestris, fratres carissimi,³ nos inducere studuistis ut, eo quod extra claustrum degitis monasterii, formam vivendi ibidem vestræ componeremus caritati. Desideriis autem vestris satisfacere cupientes, ad honorem summæ Trinitatis et individua unitatis Patris et Filii et Spiritus Sancti, gloriosæque Virginis Mariæ, et beatorum patrum Benedicti et Bernardi, ac omnium Sanctorum, necnon ad stabilitatem et utilitatem conversationis vestræ, formam ibidem vivendi subscriptam statuimus et stabiliter futuris temporibus duraturam ordinamus.

lxxv. In primis, quoniam, ut ait egregius psalmista David, “ cogi-
 “ tatio hominis,” quæ est conceptio voti, “ confitebitur Deo,
 “ et reliquiæ cogitationis,” veluti bonorum operum exhibi-
 tiones, in redemptionem voti post cogitationem, “ diem festum
 “ agent ei. Vovete et reddite:” ac si diceret, vota bona,
 honesta et licita, quæ voluntarie et cum deliberatione vovistis,
 necessario reddere tenemini. Sin autem primam fidem irri-
 tastis, ut ait apostolus. Vos ideo hortamur in Domino ut
 magistram in omnibus sequamini regulam, attendentes quid
 liceat secundum æquitatem, quid deceat secundum honesta-
 tem, et quid expediat secundum utilitatem. Et cum surgitis
 ad vigilias, invocato nomine Jesu Christi ejusque suffragio
 postulato, calciatis diurnalibus flexis genibus incipiatis anti-
 phonomam, “ Salve Regina misericordiæ ”; et matutinales horas
 de Beata Virgine persolvatis omni devotione, ac si Nativi-
 tati interessetis Jesu Christi, quæ facta creditur illa hora,
 Ipsum alloquentes et Ejus gloriosissimam matrem et Virginem,
 de qua post Deum dependet tota spes et consolatio nostra.
 Deinde, pulsata campana, capellam adeatis, sub silentio mature
 incedentes, et orationem Dominicam cum symbolo Apostolorum,
 ut ex sanctorum patrum habemus monitis, facientes; quia

Matins of
 the Virgin.

The Virgin
 our hope
 after God.
 Morning
 service in
 the chapel.

¹ After *Otringham* insert, in capi-
 tali mesuagio sive in Hoberteroft, P.

² *cœnobiale*] wanting in P.

³ *carissimi*] karissimi in both
 MSS.

A.D. 1286
-1310.

primo debent innotescere apud Deum petitiones vestræ. Et sicut impossibile est Deo sine fide placere, ita quicquid in fide offertur non potest Deo displicere. A fide enim, quæ virtutum est fundamentum, oratio sumpsit initium. Ad hujus exercitii solatium propositum est nobis illud celebris psalmistæ dictamen, “Media nocte surgebam ad confitendum tibi super
Psa. cx
62.
“judicia justitiæ tuæ;” quæ etiam penes quatuor possumus attendere, videlicet creationem, redemptionem, peccatorum justificationem, et justificatorum glorificationem. Hiis ergo ad memoriam reductis, matutinale officium de die distincte et aperte persolvatis. Dicit enim beatus Jeronimus, “Nunquid
“verborum multitudine Deus ut homo flecti potest? Non
“verbis tantum sed corde orandus est Deus.” Quapropter dicit quod melior est quinque psalmorum cantatio cum cordis puritate ac serenitate, et etiam spirituali hilaritate, quam psalterii modulatio cum cordis anxietate et tristitia. Item,
Confession. quia ‘dicitur’ in Levitico quod “mundatus vescetur [de] sancti- Levit.
“ficatis quia cibus illius est,” statuimus quod, facto modico 7.
intervallo post primam, loquantur qui voluerint de conscientiiis suis cum confessoribus deputatis, ut mundentur vasa Domini, Isai. li
sicut monet Isaias. Deinde, peractis peragendis, immediate præparetis vos ad celebrationem divinorum, quatenus fuerit vobis possibile. Quia, ut dicitur in Ecclesiastico, “Altissimus Eccles
“creavit de terra medicinam, et vir prudens non abhorrebit xxxviii
“illam.” Item Augustinus super Johannem, “Credere in
“Deum est credendo amare, credendo in Eum ire, credendo
“Ei adhærere et Ejus membris sacramentaliter incorporari.”
Masses for Celebrantur ergo missæ pro defunctis secrete et successive;
the dead. in quibus alter alterius sit minister, ut vobis incumbit ex officio, prout dictat Isidorus, dicens, Ad hostiarium perti- Isid. d
f. 87. nent claves ecclesiæ, ut claudat et aperiat templum Dei, et Officiis
cætera, fideles recipiat, excommunicatos et infideles excipiat. clesias
Ad exorcistam pertinet exorcismos memoriter retinere, et cætera. Ad accolitam pertinet præparatio luminariorum in sacrario. Ad psalmistam pertinet officium canendi, et cætera. Ad lectorem pertinet lectiones pronuntiare, et cætera. Ad subdiaconum pertinet calicem et patenam ad altare Christi deferre et Levitis tradere, eisque ministrare; urceolum quoque et aquam, maniale et manutergium, tenere, episcopo et presbyteris atque Levitis pro lavandis ante altare manibus aquam præbere. Ad diaconum pertinet assistere sacerdotibus et ministrare in omnibus quæ aguntur in sacramentis Christi, et cætera. Et sic patet quod ista non pertinent minoribus sive laicis; nisi urgente necessitate. Missis etiam pro defunctis successive, ut prædiximus, celebratis,

incipiatis solenniter missam de Beata Virgine cum omni devotione. A qua nullus se absentet, nec etiam ab aliis missis, excepto custode vel ejus locum tenente, pro arduis duntaxat negotiis. Si quis autem pro sua superstitione, quod absit! a celebratione divinorum se avertat, vel pœnitentiam sibi palam in capitulo pro manifesto delicto injunctam subire contempserit, decrevimus quod pœnam subeat a sanctis patribus constitutam. Facto vero parvo post missam intervallo, pulsetur modica campana a custode vel ejus locum tenente. Ad cujus sonitum conveniatis, et ordinis¹ custos lectionem aut honestum laborem sive solatium 'disponat.'² Egregius enim pater et legifer noster Beatus Benedictus, ad otiositatem vitandam animæ inimicam, aliquam partem diei omni tempore lectioni assignandam decrevit, reliquam vero partem labori deputavit; exceptis diebus solennibus, in quibus voluit ut omnes lectioni vacarent, exceptis qui variis essent officiis deputati. Ex negligentia enim lectionis multa mala proveniunt, et maxime cœcitas ignorantiae. Ut in Levitico ad . xxi. Aaron dicitur, "Homo de semine tuo per familias qui " habuerit maculam non offerat panem Deo suo, nec accedat ad ministerium ejus." Ubi repente subjungitur, "Si " cœcus," et cœtera. Item Oseæ 4, "Quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi." Et ideo theologiæ studium et devotionis exercitium cupimus inter vos ampliari; ut dilatato sui tentorii loco funiculos suos faciat longiores, et fides catholica muro inexpugnabili prædicatorum sit circumcincta, quibus resistere valeat assistentibus ex adverso. Item quia, ut ait apostolus ad Timotheum, "qui " suorum et maxime domesticorum curam non habet, fidem " negat et est infideli deterior," ne ex vago et curioso monachorum discursu ibidem de cœtero, quod Deus avertat! mala aut enormia eveniant, sub obtestatione divini judicii districtè inhibemus ne bini et bini abinvicem distrahentes, sic per diversa loca vagantes, cum personis inhonestis aut suspectis de stultiloquio³ aut scurrilitate de cœtero tractatus habeant, sive absentes per verba scandalum moventia coram sæcularibus vel etiam inter se, sub pœna conspiratoribus indicta, judicare audeant in futurum, secundum illud evangelicum, "Nolite judicare et non judicabimini," et cœtera. Qui vero solatio indigent licentiam petant a custode, et locum ab ipso limitatum mature adeant, honeste de solatio tractantes; ita quod locum inhonestum eundo vel redeundo minime ingre-

A.D. 1286
-1310.
Mass of
the Virgin.
Penance
for absence
from the
service.

Reading,
labour, or
diversion
after mass.

Advantages of
reading.

Study of
theology.

Against
wandering
about in
pairs, and
keeping
idle company.

¹ *ordinis*] ordinet, P.

² *'disponat'*] wanting in P.

³ *stultiloquio*] stultiloquia, P.

A.D. 1286
-1310.

Walking
in the
cloisters
prohibited
at certain
times.

Hours of
the day
and of the
Virgin.

Punish-
ment for
quarrel-
ling,
f. 87 b.

or refusing
satisfac-
tion.

Bell for
refection.

Reading of
the Bible
during
refection.

Procession
to the
chapel, and
prayers for
founders.

Reading,
labour, or
diversion.

Against
entering a
tavern, or
visiting
a public
show.

diantur. Item, ut omnis loquendi¹ materia radicitus amputetur, incessum clausorum borealium extra portam orientalem, ante solis ortum vel post solis occasum, et etiam tempore quo fratres sunt in mensa vel ad somnum² meridianum, penitus monachis interdicimus; nolentes vero quod alicui monacho ut ibi solus vadat licentia concedatur. Peracto vero lectionis vel laboris intervallo, cæteras horas diei et Beatæ Virginis debito modo pro temporis qualitate persolvatis; dicente psalmista, "Septies in die laudem dixi tibi." Qui septenarius numerus a nobis impletur si matutinale officium et singulæ horæ canonicæ loco suo et tempore dicantur. Item, quia valde detestabile est monachis rixas vel contentiones amare, decernimus quod, si quis monachus vel contentiones rixas amaverit, vel manifestum convicium fratri intulerit, juxta arbitrium rectoris modumque peccati diuturna expiatur pœnitentia. Si vero quis contristatus vel gravatus a fratre noluerit reconciliari, fratre suo satisfaciente, acerrimis maceretur inediis, usque dum gratanti animo satisfactionem recipiat. "Omnis sermo malus non procedat ex ore vestro;" quia "cor-rumpunt bonos mores colloquia prava," ut ait apostolus. "Omnis amaritudo et indignatio et clamor," ut hortatur idem apostolus, "tollantur a vobis, cum omni malitia." Adveniente, dilectissimi, refectionis hora, pulsetur campana ad nutum custodis. Ad cujus sonitum incedatis mature ad mensam, benedicentes et laudantes ut decet cum orationum suffragio. Benedictione autem accepta, legatur aliqua divina scriptura, per quam audientes ædificentur et animæ reficiantur. Refectione finita, gratias Deo referatis, adeuntes capellam in processione, si tamen tempus permittat, ut consuetudo est in ordine, addentes ibidem orationes pro fundatoribus in fine. Intervallo modico facto, ordinetur lectio vel labor mediocris, vel etiam honestum solatium. Imitamini Beatum Jeronimum Rusticum monachum instrumentem et dicentem, "Nunquam de manu tua liber psalterii, vel saltem alicujus divinæ scripturæ, discedat." "Ama scientiam scripturarum et carnis vitia non amabis." "Facito aliquid operis, ut diabolus semper te inveniat occupatum," et cætera. Prohibemus, omni qua possumus distractione, ne aliquis monachus tabernam ingrediatur, vel spectaculum publicum adeat. Sed sitis invicem benigni. Et pax Dei, quæ transcendit omnem sensum angelorum et hominum, custodiat corda vestra et intelligentias vestras in Christo Jesu! Amen.

Psa. cx
164.

Ephes.
31.

Hieron
Opp. I.
1078, e
Migne.

¹ loquendi] obloquendi, P.

| ² somnum] sompnum in both MSS.

V. *De cantaria unius capellani sæcularis in loco unius monachi in cantaria de Otringham; et de compositione pro eadem cantaria.* A.D. 1286^{-1310.}

Qua cantaria apud Otringham sic rite instituta, accepta prius licentia dominorum feodorum præscriptorum terrarum et tenementorum de quibus tenebantur de ea acquirendo, statuto ad manum mortuam non obstante,¹ præter licentiam præpositi Beverlacensis, de quo aliquantæ terrarum et tenementorum prædictorum mediate tenebantur,² dominus Petrus de Cestria, tunc præpositus Beverlacensis, ratione unius mesuagii, quatuor bovatarum terræ, cum toftis et croftis clausi illius vocati Hobercroft, et annui redditus 36 solidorum cum pertinentiis in Otringham, necnon 18 acrarum terræ in Tharlesthorpia, et communæ pasturæ ad 400 oves³ in Sutcottes, de feodo præposituræ⁴ existentium et nobis per eundem magistrum Ricardum inter alia concessorum, se opponebat, et, per beneficium statuti de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis confecti, prædicta tenementa, annum redditum et communam pasturæ, proposuerat seiscire. Sed ne dictus præpositus hoc ageret, concordia inita, mediante præfato magistro Ricardo,⁵ nos et præfatus magister Ricardus⁶ concessimus dicto domino Petro de Cestria cantariam unius presbyteri sæcularis, pro anima ejusdem domini Petri apud Otringham divina celebraturi imperpetuum, in allocationem unius monachi subtracti de numero præscriptorum septem monachorum in altero locorum præscriptorum.⁷ Unde idem magister

Threat of the provost of Beverley of opposition to the endowment.

Purchase of his confirmation of the foundation, by substituting a secular priest to celebrate masses for his soul, in place of one of the

¹ *statuto . . . obstante*] wanting in P.

² *de quo . . . tenebantur*] wanting in P.

³ *oves*] bidentes, P.

⁴ After *præposituræ* insert Beverlacensis, P.

⁵ *hoc . . . Ricardo*] præfata

tenementa, redditum et communam, seisciret, P.

⁶ After *Ricardus* insert de Otringham, P.

⁷ See the charters relating to the chantry in Lansdowne MS. 424, ff. 127-129.

A.D. 1286
-1310.
monks of
the chan-
try.

f. 88.

Obligation
of the
monastery
to pay the
stipend of
the chap-
lain.

Ricardus cantariam unius monachi de numero illo septenario¹ monachorum, propter inventionem unius capellani sæcularis ibidem perpetuo celebraturi, nobis imperpetuum relaxabat. Ita tamen quod dictus dominus Petrus præpositus Beverlacensis omnia terras et tenementa, redditus et possessiones, cum suis pertinentiis, quæ dictus magister dedit nobis, quæ sunt de feodo præposituræ Beverlacensis, nobis et successoribus nostris² imperpetuum confirmaret. Quod et factum est. Unde nos, unum monachum de prædicto numero septenario monachorum subtrahentes, atque unum capellanum sæcularem in ejus locum statuere proponentes,³ ad stipendium unius capellani sæcularis idonei,⁴ et infra unius mensis spatium per nos et successores nostros assumendi et præsentandi, seu per præpositum Beverlacensem qui pro tempore fuerit, vel ejus officialem, post hujusmodi mensis spatium in defectum assumendi, qui pro anima prædicti domini Petri et animabus antecessorum et successorum suorum in præpositura prædicta, atque canonicorum Beverlacensium, necnon pro animabus omnium fidelium defunctorum, ibidem⁵ divina perpetuo celebraret, quinque marcas annuas concessimus imperpetuum; et ad earum solutionem et dictæ cantariæ in forma præscripta sustentationem obligavimus et oneravimus⁶ prædicta tenementa, redditum et communam pasturæ, de feodo præposituræ.⁷ Ita quod

¹ *septenario*] septem, P.

² After *nostris* insert, pro se et successoribus suis, P.

³ *unum . . . proponentes*] wanting in P.

⁴ *idonei*] ydonei in both MSS.

⁵ *ibidem*] in manerio nostro de Otringham, P.

⁶ *et ad oneravimus*] Pro qua quidem pecunia quinque marcarum annuatim imperpetuum persolvenda, obligavimus, P.

⁷ After *præposituræ* insert, et

eadem oneravimus ad capellanum sæcularem, ut prædicitur, assumendum et præsentandum, et ad capellanum, in nostrum defectum per præpositum Beverlacensem vel ejus officialem assumptum, absque contradictione quacunq̄ue recipiendum; necnon ad prædictam summam quinque marcarum capellano, ut præmittitur ibidem divina perpetuo celebraturo, annuatim imperpetuum persolvendam, P.

liceat præposito Beverlacensi qui pro tempore fuerit, A.D. 1286
aut ejus senescallo, si defecerimus in præmissis,¹ in^{-1310.}
prædictis tenementis, redditu et pastura, de feodo
præposituræ, distringere et² contra vadios et plegios
districtiones³ licite retinere, donec de damnis occasione
capellani non præsentati vel non recepti, et de can-
taria medio tempore non facta, præposito Beverlacensi,⁴
et de prædicta pecunia capellano⁵ et senescallo de
dimidia marca pro labore suo, fuerit satisfactum.⁶
Contra quam districtionem faciendam et retinendam
renuntiavimus quodcunque remedium in curia domini
regis vel alia, per breve vel sine brevi aliquialiter
impetrandum.⁷ Ad hæc etiam obligavimus nos et
successores nostros jurisdictioni et coercionis officialis
præposituræ Beverlacensis, quod possit nos, quando-
cunque et quotiescunque in solutione dictarum v.
marcarum, in toto vel in parte, loco et terris assign-
natis, faciendâ cessatum fuerit, sine strepitu judiciali,
unica monitione duntaxat in aliquo loco feodi præ-
posituræ prædictæ in Otringham manifeste præmissa,
absque libello vel articulo aut citatione vel probatione,
aut calumnia qualibet de ignorantia circa monitionem
vel brevitatem ejusdem,⁸ quod de cessatione solutionis
hujusmodi confessi vel convicti fuerimus, ad denuntia-

¹ *defecerimus in præmissis*] nos vel successores nostri capellanum idoneum et sæcularem minime præsentaverimus infra mensem, aut capellanum in defectum nostrum post mensem per præpositum Beverlacensem, vel ejus officialem, assumendum non receperimus, vel in solutione dictarum quinque marcarum in toto vel in parte cessaverimus, P.

² After *et* insert, et quameunque districtionem facere eamque, P.

³ *districtiones*] wanting in P.

⁴ After *Beverlacensi* insert, qui pro tempore fuerit, P.

⁵ After *capellano* insert, hujusmodi plenarie, P.

⁶ After *satisfactum* insert, Quam districtionem licebit præposito Beverlacensi, aut suo senescallo, facere et retinere, ut prædictum est, quoties de solutione prædictarum quinque marcarum cessari contigerit in futurum, P.

⁷ *impetrandum*] impetrari, P.

⁸ After *ejusdem* insert, aut aliqua probatione, P.

A.D. 1286
-1310.

The chap-
lain to be
admitted
by the
provost of
Beverley.

tionem capellani prædicti quod cessatum existit suo corporali sacramento firmandam duntaxat, nobis et successoribus nostris etiam absque contumacia absentibus, per suspensionis et excommunicationis sententias in majores personas monasterii nostri et interdicti in monasterium nostrum, de die in diem, compellere et coercere. Renuntiavimusque ad præmissa beneficio restitutionis in integrum, et privilegio nobis indulto quod suspendi, excommunicari vel interdicti, per aliquem ordinarium judicem non valeremus, et etiam illi indulto quo conveniri non poterimus nisi de fide duntaxat, et omnibus privilegiis, concessionibus et indultis sedis apostolicæ et legatorum ejusdem, et omnibus aliis impetratis et impetrandis, cujuscunque tenoris vel effectus existant, et omnibus aliis juris civilis et canonici remediis quæ nobis et successoribus nostris in aliquo poterunt prodesse in hac parte, et dicto domino Petro vel successoribus suis in aliquo derogare. Capellanus autem sæcularis prædictus¹ per nos ad dictam cantariam assumptus² officiali præposituræ prædictæ præsentabitur; qui, per ipsum ad dictam cantariam admissus, eidem officiali fidelitatis et obedientiæ, et specialiter quod officium suum in celebratione divinorum et in exequiis defunctorum cum 9 lectionibus quotidie³ dicendis fideliter et diligenter, quatinus sibi fuerit possibile, exequetur, atque ad hoc⁴ juramentum præstabit, tactis sacrosanctis evangeliiis, corporale. Postquam compositionem perpetratam,⁵ capitulum Beverlance præscriptam concessionem præfati magistri Ricardi, non obstante præscripto statuto ad manum mortuam, confirmabat. Sic autem capellanus sæcu-

¹ After *prædictus* insert, qui divina, ut præmittitur, celebrabit, P.

² *ad . . . assumptus*] assumetur, et, P.

³ *quotidie*] cotidie, MSS., in this and other instances.

⁴ *atque ad hoc*] not required for the completion of the sentence.

⁵ *Post . . . perpetratam*] Deinde autem, P.

laris pro uno monacho in dicta cantaria substitutus, A.D. 1286
 reliquis '6' monachis ibidem conversantibus, quinque^{-1310.}
 marcas tantum percepit annuatim. Sed postquam Increased
 dicti 6 monachi ad cantariam 'eandem' alibi perfici- stipend
 endam sublatis fuerunt, dictus capellanus sæcularis, ibi- paid to the
 dem remanens,¹ pro eadem cantaria² sex marcas et chaplain
 amplius percipit³ annuatim; eo quod, solus ibidem after the
 existens,⁴ præter libros, vestimenta et ornamenta removal
 capellæ, exhibet sibimet quæ sibi fuerint opportuna. of the six
 Decedente autem infra breve prædicto domino Petro monks.
 de Cestria præposito Beverlacensi, atque eidem subro- Assent of
 gato⁵ domino Aymone de Quarto, præfatus Aymo ipsa the suc-
 terras et tenementa, redditus et pasturam, vel conces- ceeding
 sionem præfati Petri prædecessoris sui, noluit confir- provost of
 mare. Quapropter, idem magister Ricardus de Otring- Beverley
 ham præfato domino Aymoni concessionem suam de to confirm
 uno capellano sæculari, pro anima ipsius domini Ay- the foun-
 monis et successorum suorum celebraturo, renovavit, dation pro-
 atque specialem et principalem nominationem præscrip- cured by a
 torum Johannis, domini Martini, Ricardi, et ipsius⁶ renewal of
 magistri Ricardi, in missa ejusdem capellani, occasione the grant
 ipsius domini Aymonis eis omnibus præferendi, nobis for a chap-
 remittebat; ita⁷ quod ipse Aymo, pro se et succes- lain.
 soribus suis, omnia terras et tenementa prædicta nobis f. 88 b.
 imperpetuum confirmaret. Unde præfatus Aymo totum
 jus et clamium, et omnimodam actionem, quæ in dictis
 terris et tenementis habuit, nobis et successoribus nos-
 tris pro se et successoribus suis, non obstante memorato
 statuto ad manum mortuam, remisit.⁸

¹ *Sic autem remanens*] Nunc autem solvimus uni capellano, P.

² *pro . . . cantaria*] ibidem celebranti, P.

³ *et . . . percipit*] wanting in P.

⁴ *existens*] existens, P.

⁵ *cidem subrogato*] occupante ipsam præposituram, P.

⁶ *ipsius*] wanting in P.

⁷ After *ita* insert duntaxat, P.

⁸ *ad . . . remisit*] omitted in E.

A.D. 1286 VI. *De pensione lxx. solidorum pro minoribus decimis de Otringham*;¹ *de terris acquisitis et aliis dimissis ibidem*; *et de quieta clamantia de grangia de Tharlesthorpia.*
-1310.

Composi-
tion with
the canons
of Brid-
lington for
tithes of
Otring-
ham.

Deinde autem, cum aliquantas terrarum dictarum in Otringham in manibus nostris retineremus, canonici de Brydlyngtona ecclesiam de Otringham sibi tenentes appropriatam,² perpendentes dictæ ecclesiæ suæ de Otringham damnum non modicum et præjudiciûm, ratione privilegiorum nobis et monasterio nostro a sede apostolica super exemptione decimarum concessorum, in posterum posse generari, erga nos et præfatum magistrum Ricardum quasdam calumnias commoverunt. Unde, præfato magistro Ricardo eis canonicis nimis favente, eo quod præfata terras et tenementa pro totali cantariâ de Otringham deputata³ spondisset,⁴ nec tamen eis ad libitum, domino rege dissentiente, satisfecit, amicabili tandem compositione consilio dicti magistri Ricardi fuerat concordatum, ut nos plenarias decimas garbarum et fœni eis persolveremus, et pro decimis lanæ et agnorum et de nutrimentis animalium seu aliis decimis, quocunque nomine censeantur, singulis annis lxx. solidos redderemus. Pro qua quidem concessione decimarum et pecuniarum, præfati canonici⁵ concesserunt nobis⁶ quod prædictam cantariam, sive facta fuerit per monachos sive per presbyteros sæculares, per se vel per alios nunquam impediri procurarent. Sed in loco quo tunc fuerat celebrata,⁷ vel si⁸ processu temporis ad alium locum prædictorum tene-

¹ After *Otringham* insert item, P.

² *ecclesiam . . . appropriatam*] rectores ecclesiæ de Otringham, P.

³ After *deputata* insert ipsis canonicis, P.

⁴ *spondisset*] sponderat, P.

⁵ *canonici*] prior et conventus de Brydlyngtona, P.

⁶ After *nobis* insert, pro se et successoribus suis, P.

⁷ *fuerat celebrata*] celebretur, P.

⁸ *si*] omitted in E.

mentorū transferri contingeret, absque eorum vel A.D. 1286
 successorū suorum perturbatione vel calumnia, nobis ^{-1310.}
 libera, pacifica, remaneret et quieta; et capellam ad
 dictam cantariam sustinendam, ubicunque nobis placeret
 in dicta villa, in solo nostro proprio, erigere possemus
 et transferre; ita tamen quod nos vel noster procurator
 ministris nostris propriis, seu etiam parochianis ibidem,
 nulla jura ecclesiastica ministraremus, nec oblationes
 ecclesiæ de Otringham jure debitas, quanquam perce-
 perimus, retineremus, sed eas prædictis canonicis vel
 eorum procuratori sine fraude et diminutione aliqua
 redderemus. Et si contingeret quod dicta annua firma
 lxx. solidorum ad aliquem terminum per mensem a
 retro fuerit et ultra, vel oblationes aliquæ receptæ
 fuerint et retentæ, liceret prædictis canonicis¹ distrin-
 gere nos in 14 bovatis terræ in superiori campo de
 Otringham, de feodo domini regis, et in omnibus bonis
 in eisdem inventis; et distractionem retinere, quousque
 de prædicta firma et de oblationibus, si receptæ fuerint
 et non restitutæ, eisdem plenarie fuerit satisfactum.
 Et si, processu temporis, contingeret nos omnes terras
 quas de dono dicti magistri Ricardi possidemus² in
 prædicta parochia ad firmam feodi sæcularibus dimit-
 tere, ex tunc a præstatione prædictorum lxx. solidorum
 penitus exoneremur. Sin autem partem dimiserimus,
 a præstatione tantæ portionis dicti redditus relaxare-
 mur, quantum ad tantam partem poterit pertinere.
 De qua quidem pensione lxx. solidorum, tempore
 domini Willelmi abbatis 18, decem solidi per compo-
 sitionem sunt retracti, ut in suo loco plenius illucebit.³
 Solvimus itaque ibidem domino Gerardo Salvayn militi, Payment
 in lieu of
 service for
 qui medius est inter nos et præpositum Beverlacensem,

¹ *canonicis*] priori et conventui,
 et eorum successoribus seu eorum
 procuratori, P.

² *possidemus*] habemus, P.

³ *illucebit*] illucesset, P.

A.D. 1286
-1310.
lands of
the pro-
vostry of
Beverley.
Other
grants of
land in
Otring-
ham.
f. 89.

Tharles-
thorpia.
Quit-claim
of the
grange.

de omnibus terris et tenementis de feodo præposituræ in¹ Otringham, 18 denarios tantum annuatim, pro omni servitio, præcipue pro 4 bovatis terræ quas tenemus de feodo dictæ præposituræ in eadem.² Domina Beatrix, quondam uxor dicti domini Martini de Otringham, dedit nobis duos selliones apud Otringham, cum uno molendino ventricio superædificato. Sed et Alicia Hawtayn dedit nobis unum sellionem terræ ibidem. Hic autem abbas Rogerus dimisit Willelmo Frankys de Otringham et heredibus suis de se legitime procreatis unam placeam terræ in Otringham, reddendo inde nobis 2 solidos annuatim; atque Alano filio Thomæ de Pratis et heredibus de se legitime procreatis unum clausum in Otringham, pro sex solidis nobis annuatim reddendis; atque iterum Alano Fegge et heredibus suis de se legitime procreatis unum toftum cum crofto ibidem, reddendo inde nobis x. solidos annuatim. Sed postea dominus Adam abbas 14 dicta toftum et croftum, eo quod dictus Alanus³ sine herede de corpore suo procreato decedebat, in manus nostras reassumpsit.⁴ Petrus de Frothyngham, filius Willelmi de Frotyngham, fecit nobis quietam clamantiam de grangia nostra de Tharlesthorpia, super qua prædictus Willelmus tulit aliquando breve de recto. Et dicta quieta clamantia remanet in custodia domini Johannis Conestable de Halsam⁵ et heredum suorum, eo quod dominus Robertus antecessor suus illam impetraverit a dicto Petro; et ille idem dominus Robertus et heredes sui nobis tenentur dictam grangiam warantizare.

¹ *de omnibus . . . in*] pro quatuor bovatis terræ quas de feodo præposituræ habemus apud, P.

² *præcipue . . . eadem*] wanting in P.

³ After *Alanus* insert Fegge, P.

⁴ *in . . . reassumpsit*] wanting in P.

⁵ *de Halsam*] wanting in P.

VII. *De exoneratione decimarum et extentæ villæ de Wyk et manerii de Mytona; de extenta temporalitatum monasterii et de exoneratione scutagii.* A.D. 1286-1310.

Interea, decimæ spiritualium et temporalium spiritualibus annexorum domino Edwardo regi in subsidium Terræ Sanctæ concedebantur. Unde principales executores dictæ decimæ¹ episcopi Wyntoniensis et Lincolnensis existentes,² priorem de Sancto Oswaldo ad colligendas dictas decimas in Eboracensi dicecesi substituerunt. At ille decimas villæ de Wyk et manerii de Mytona, quæ tunc in manibus et possessione regis extiterunt,³ a nobis extorquebat. Nos ergo, hujusmodi exactionem præfato domino regi intimantes, litteras ab ipso rege præfatis principalibus collectoribus directas obtinebamus, testificantes villam de Wyk et manerium de Mytona in nostro dominico, tempore taxationis bonorum in archidiaconatu Estridingi existisse, sed ipsum regem postea corporalem possessionem dictorum villæ et manerii adeptum fuisse, decernentes decimas de alienis terris, de quibus emolumenta nulla percepimus, a nobis⁴ minime debere extorqueri. Unde et decimæ ipsorum villæ et manerii, videlicet xij. libræ, xij. solidi, vj. denarii, nobis retradebantur. Fuerat⁵ autem extenta temporalitatum monasterii nostri, anno 20 dicti Edwardi regis, ccc. iiij^{xx}. libræ, v. solidi. De qua summa extenta villæ de Wyk et manerii de Mytona⁶ cxxvj. libræ, xv. solidi. Cujus decima fuit xij. libræ, xij. solidi, vj. denarii. Unde patet quod posterior extenta dictorum villæ et manerii 'post priorem vix uno anno mediante factam,' pro

Assessment of the vill of Wick for a subsidy.

Extent of temporalities of the monastery in the year 20 Edw. I.

¹ *dictæ decimæ*] wanting in P.

² *existentes*] wanting in P.

³ *extiterunt*] fuerunt, P.

⁴ *a nobis*] wanting in P.

⁵ *Fuerat*] Fuerant, P.

⁶ After *Mytona* insert fuerunt, P.

A.D. 1286
-1310.

præsripto escambio, quando dicta villam¹ et manerium ad manus regias tradebamus, nimis favorabiliter pro rege fuit facta, quæ ad priorem extentam per xxij. libras, xij. solidos, iiij. denarios non attingebat. Quam summam etiam, ultra præscripta alia damna et mala, in præscripto escambio de Wyk 'et' Mytona pro Poklyngtona, Wyfelesby et Waghna, ut apparet, perdimus annuatim.² Sed, postquam dicta villa et manerium pervenerunt ad manus domini regis, jure domini possidenda,³ de extenta et decima eorundem⁴ ut præscribitur fuimus⁵ exonerati. Et sic remanet extenta temporalitatum monasterii nostri cclij. libræ, x. solidi; cujus decima est xxv. libræ, vij. solidi; et inde medietas decimæ xij. libræ, xiiij. solidi, vj. denarii. Nam terræ acquisite post dictum 20 annum Edwardi regis taxantur cum temporalibus laicorum. Interea scutagium exigebatur per universam Angliam. Sed tamen compertum fuit coram principalibus collectoribus ejusdem, per inspectionemque chartarum nostrarum et confirmationum regum Angliæ, ac etiam per inquisitionem inde factam virtute cujusdam brevis domini regis per nos impetrati,⁶ quod nos omnia terras et tenementa in comitatu Eboracensi tenemus in liberam, puram et perpetuam, eleemosynam, et non per servitium militare. Præceptum ergo fuit omnibus ballivis et ministris domini regis in comitatu prædicto, quod de demandis quas fecerunt super nos et super tenentes nostros pro scutagiis prædictis supersederent.

Exemption
from mili-
tary ser-
vice.

¹ *villam*] villa in MSS.

² *Unde patet annuatim*] wanting in P.

³ *possidenda*] possidentis, P.

⁴ *eorundem*] præscriptis, P.

⁵ *fuimus*] fueramus, P.

⁶ *per nos impetrati*] wanting in P.

VIII. *De gutteris et flodeyhates*¹ *de Suttondyk et* f. 89 b.
Forthdyk; de pastura de Northgrangia et Rowth;
et clausuris in Rowth.

Interim, cum molendina nostra apud piscariam defecissent, facta est dissensio inter nos et dominos ac villatas de Suttona super confectione, reparatione et emendatione, duarum gutterarum cum flodeyhates juxta piscariam eandem² super Hullo ad capita de Forthdyk et Suttonedyk, quis ad earum confectionem et reparationem deberet onerari. Tandem compositum fuit inter nos et tenentes nostros de Waghna et dominum Johannem de Suttona, dominum Godefridum de Melsa, et eorum tenentes de Suttona quoscunque. Ubi³ et nos obligavimus monasterium nostrum⁴ ad unam gutteram de Forthdyk, cum flodeyhates et omnibus aliis necessariis, juxta eandem piscariam de Hullo de novo construendam, quoties necesse fuerit,⁵ et sumptibus nostris propriis perpetuo sustinendam; et ad inveniendum imperpetuum omnimodum mæremium,⁶ non tamen operatum vel carpentatum, ad aliam gutteram de⁷ Suttonedyk,⁸ super, cum necesse fuerit, sumptibus nostris illuc imperpetuum carianandum. Pro quo mæremio sic inveniando et carianando nos ab aliis oneribus terram nostram de Suttona tangentibus, ratione constructionis et sustentationis dictæ gutteræ de Suttonedyk, imperpetuum quieti maneremus. Et si nos, legitime præmuniti, mæremium pro prædicta guttera cum necesse fuerit non invenerimus et caria-verimus, cum super hoc convicti fuerimus, obligavimus nos districtioni et coercioni ballivi de Holdernesse,

A.D. 1286
-1310.
Waghna et
Suttona.
Agreement
with the
townsmen
of Sutton
respecting
the repair
of the
floodgates
of Forth-
dyke and
Sutton-
dyke.

¹ *flodeyhates*] flodeyhattes, P.

² *eandem*] nostram, P.

³ *Ubi*] wanting in P.

⁴ *monasterium nostrum*] wanting in P.

⁵ After *fuerit* insert, competenter emendandam, P.

⁶ *mæremium*] mæremium in both MSS., in every instance of use of the word.

⁷ *de*] apud, P.

⁸ After *Suttonedyk* insert, super Hullo, P.

A.D. 1286
-1310. qui pro tempore fuerit, ita quod possit nos pro voluntate sua ad prædicta facienda, et ad damnorum emendationem quæ iidem¹ de Suttona ea occasione incurrerint, distringere: et ipsi domini Johannes et Godefridus et eorum tenentes, de mæremio prædicto ad gutteram de Suttonedyk sic per nos cariato, eandem gutteram cum flodyhates sumptibus suis propriis de novo construerent et reficerent, et, cum necesse fuerit, sustentarent.² Et sub hujusmodi districtione obligavimus nos præfato domino Johanni de Suttona, si in reparatione et constructione gutteræ et le flodyhate³ de Forthdyk defecerimus quandocunque. Hic autem abbas Rogerus dedit Willelmo de Wreselle de Waghna unum toftum et unum croftum in Waghna,⁴ sibi et heredibus suis imperpetuum; quæ dominus Adam abbas 14 postea⁵ redimebat. Tunc dominus Johannes de Roos dominus de Rowth communam in toto campo nostro de Northgrangia, versus occidentem et austrum, ab occidentali parte calcetæ⁶ quæ ducit a monasterio versus Rudam, usque ad⁷ novum fossatum quod nos a dicta calceta per Leveriklond⁸ usque ad le Meynpyt in solo nostro proprio feceramus, instantissime vendicavit. Sed tamen, saniori ductus consilio, totum clamium quod habere poterat in dicto campo de Northgrangia communicandi nobiscum imperpetuum remittebat; ita plane quod nec ipse nec heredes sui in dicto campo vel communa ejusdem, aliquo tempore anni, dehinc exigere possent in futurum. Sed nec ipse nec heredes sui nos impedirent imperpetuum quin faceremus nobis, semper cum vellemus, pontem vel viam a

Waghna.

Melsa.

Ruda.

Surrender
by Sir
John Roos
of claim to
common in
North-
grange.

¹ *iidem*] prædicti domini Johannes et Godefridus et eorum tenentes, P.

² *sustentarent*] reparabunt et imperpetuum sustentabunt, P.

³ *le flodyhate*] flodeyhat, P.

⁴ After *Waghna* insert tenenda, P.

⁵ *postea*] nostro monasterio, P.

⁶ *ab occidentali calcetæ*] quod est infra calcetam, P.

⁷ *ad*] et, P.

⁸ *Leveriklond*] Leveryklund, P.

dicta calceta usque¹ bigulum de Bennerls versus A.D. 1286
 Whytkerre,² pro fugatione averiorum nostrorum in -1310.
 idem Whytkerre, et aliis aisiamentis nostris. Et etiam Enclosures
 omnes clausuras vocatas Kerredaylles, in marisco de called Ker-
 Ruda, nobis confirmabat imperpetuum; salvo quod, redayles.
 post fœnum asportatum, ipse et heredes sui communi-
 carent in eisdem, sicut nos in clausuris suis post
 fœnum asportatum debemus communicare; et salva
 sibi et heredibus suis actione sua, si quam dirationare
 possent, ratione terræ quæ fuit Philippi Capellani.
 Quam tamen terram adhuc pacifice possidemus. Et Exchange
 cum nos ipsa clausa et alias diversas placeas in maris- of lands
 cis de Ruda, in diversis locis, per percellas haberemus, in the
 prædictus dominus Johannes, pro quadam summa pec- marshes of
 cuniæ quam ei præ manibus dedimus, se nobis reddi- f. 90.
 dit obligatum prædictas placeas unire et integras
 facere nobis, per escambium, in hunc modum; quod
 daret nobis terram pro terra; ita tamen³ quod, si
 terra 'quam' nobis sic in escambium exhiberet melior
 esset terra nostra quam pro eadem reciperet, exten-
 derentur dictæ terræ per bonos et fideles ex utraque
 parte electos et juratos, et tunc sibi inde satisfaceremus
 in majori quantitate; et similiter consimilem alloca-
 tionem nobis versa vice facere teneretur.

IX. *De admensuratione pasturæ de Arnallia; et
 placito⁴ pro pastura⁵ eadem.*

Cum hæc autem sic agerentur,⁶ cum dominus Wal- Arnallia.
 terus de Falconberge superonerasset totam pasturam Rowtona.
 de Arnallia, Rowtona et Northskyrslaghe, abbas autem North-
 noster Rogerus hoc ægre ferens, eo quod pastura ibidem skyrlag.

¹ *usque*] juxta, P.

² *Whytkerre*] Whitekerre, P.

³ *ita tamen*] sub hac forma, P.

⁴ *placito*] de assisa, P.

⁵ After *pastura* insert in, P.

⁶ *Cum . . . agerentur*] Interea,
 P.

A.D. 1286
-1310.

Suit with
Sir Walter
de Falcon-
berge re-
specting
the pasture
of Arnall.

ad animalia nostra defecisset, impetravit¹ breve domini regis de admensuratione pasturæ dictarum villarum: ita quod prædictus dominus Walterus non haberet in communa dictarum villarum plus² quam habere deberet, et pertineret ad liberum tenementum suum in eisdem villis; et nos haberemus in pastura eadem tot animalia et pecora quot³ habere deberemus. Nam omnes dictæ villæ solent communicare in mariscis vocatis Arnallekerre et Ryhykkerre.⁴ Unde posita fuit loquela coram justitiariis de Banco, ubi abbas noster et præfatus dominus Walterus per attornatos suos pariter convenerunt. Ubi⁵ et abbas noster querebatur quod pastura in dictis villis non suffecit, nisi quod quilibet tenens unam bovatas terræ haberet et sex boves, sex porcos et xx. bidentes, in pastura prædicta; et ubi prædictus dominus Walterus habebat in prædictis villis x. bovatas terræ tantum et nos tres carucatas, idem dominus Walterus superoneravit pasturam illam, scilicet ducentas acras moræ et marisci, cum omnibus averiis suis per totum annum, et etiam totam pasturam in dicta terra arabili et prato earundem villarum, post bladum et fœna asportata, sine numero, et non permisit admensurationem inde fieri; ita quod per hoc deteriorati fuimus et damnificati ad valentiam centum solidorum. At ipse dominus Walterus respondit quod non debuit abbati nostro ad hoc breve respondere, nec admensuratio pasturæ illius per breve posset fieri, eo quod ipse habuit liberum tenementum suum in Rys, ad quod communa in dictis villis pertinebat, et ratione ejusdem liberi tenementi sui fuit in seisina communicandi in prædictis tribus villis, tanquam pertinentibus ad liberum tenementum suum in prædicta villa de Rys.⁶ At abbas noster econtrario asseruit quod per exceptionem illam

¹ *abbas impetravit*] impetravimus, P.

² *plus*] wanting in P.

³ *quot*] quod in E.

⁴ *Nam Ryhykkerre*] wanting in P.

⁵ *Ubi*] wanting in P.

⁶ *Rys*] Ryse, P.

non debuit admensuratio illa retardari, eo quod com- A.D. 1286
 muna in prædictis villis non pertinuit ad aliquod ^{-1310.}
 tenementum quod prædictus Walterus tenuit in villa
 de Rys.¹ Et de hoc posuit se super patriam, et ipse
 Walterus similiter.² Unde³ jurati dixerunt super sacra-
 mentum suum quod communa in prædictis villis non
 fuit pertinens ad aliquod liberum tenementum quod
 dictus Walterus tenuit in villa de Ryse. Et ideo con-
 sideratum fuit quod prædicta admensuratio fieret in
 prædictis villis; et dictus Walterus in misericordia.
 Præceptum ergo fuit vicecomiti Eboracensi quod, as- Extent
 sumptis secum xij., etc., in propria persona accederet taken of
 ad prædictas villas, et pasturam illam faceret admensu- the pasture.
 rari, et inquisitionem quam inde faceret sub sigillo suo
 et sigillis juratorum⁴ dictis justitiariis ad certum diem
 certificaret.⁵ Unde dictus vicecomes⁶ fecit extentam
 admensurationis pasturæ dictarum villarum. Ubi, per
 sacramentum juratorum, compertum fuit quod nos ha-
 bemus in prædictis villis xxvj. bovatas terræ in feodo,
 et dictus Walterus habebat in dictis villis vij. bovatas
 et dimidiam tantum; et quod quælibet bovata terræ
 in prædictis villis potest sustinere in pastura pertinente
 ad dictas villas viij. grossa animalia et xx. oves, qua-
 tuor porcos annulatos cum secta eorum unius anni,
 quatuor aucas et unum anserem cum secta unius anni;
 et quod quælibet vacca de prædictis grossis animalibus
 habere potest in prædicta pastura sectam unius anni,
 et jumenta similiter; et quod prædictus Walterus super-
 oneravit⁷ pasturam prædictam temporibus tunc retro- f. 90 b.
 actis, ad damnum nostrum lx. solidorum. Unde dictus

¹ *Rys*] Ryse, P.

² After *similiter* insert, Ideo præceptum fuit vicecomiti Eboracensi quod venire faceret coram justitiariis de banco ad certum diem xij. probos per quos, etc., P.

³ After *Unde* insert ipsi, P.

⁴ *juratorum*] eorum per quos, etc. P.

⁵ *certificaret*] scire faceret, P.

⁶ *Unde . . . vicecomes*] Et interim vicecomes per sacramentum xij. proborum, etc., P.

⁷ *superoneravit*] repeated in E.

A.D. 1286
-1310.

Attempt of
Sir W. Fal-
conberge
to exclude
the monks
from part
of the pas-
ture.

Suit re-
specting
the right.

Walterus et abbas noster concesserunt dictam admen-
surationem. Et ideo consideratum fuit ipsam admensu-
rationem perdurare ; et dictus Walterus in misericordia,
quia superoneravit. Post hæc autem, idem Walterus
nobis adhuc addere gravamina non distulit,¹ sed de
maxima percella pasturæ ad dictas villas pertinentis nos
excludere molitus est. Unde idem Walterus, Alexander
Bosse et² Walterus filius Henrici,³ disseisiverunt nos
de communa nostra, ne communicare valeremus in cclx.
acris moræ et pasturæ in Arnallekerre, cum bidentibus
suis, a medio Martii usque ad festum Sancti Michaelis,
et de communa nostra communicandi in sex acris ma-
risci in eisdem, cum omnibus averiis nostris, per totum
annum. Sed cum ad placitum causæ ejusdem⁴ veniretur,
eodem Waltero absente, reliqui duo⁵ convenerunt.
Unde consideratum fuit assisam⁶ inde debere procedere
versus dictum Walterum propter defectum. Et ipse
Alexander respondit pro se et omnibus aliis:⁷ dixit,
quoad communam in prædictis cclx. acris pasturæ,
nos nunquam in seisina extiteramus, ita quod potuimus
inde disseisiri ; et quoad communam in prædictis sex
acris marisci, dixit quod placea illa inclusa fuit quodam
fossato in qua turbas fodere consuevit ; sed, post turbas
asportatas, bene liceret nobis communicare in eodem
marisco : et petiit quod hoc inquiretetur per assisam.
Unde jurati dixerunt super sacramentum suum quod
prædictus Walterus et alii disseisiverunt nos de com-
muna nostra in prædictis cclx. acris moræ et pasturæ,
communicandi in eisdem cum bidentibus nostris, sicut
querebatur, et similiter de communa nostra in prædictis
sex acris marisci, communicandi in eisdem cum omni-
modis averiis nostris per totum annum, injuste, sicut

¹ *distulit*] differabat, P.

² *et*] wanting in P.

³ After *Henrici* insert, de Rys, ut
Nicholaum Patok, P.

⁴ *causæ ejusdem*] wanting in P.

⁵ *duo*] wanting in P.

⁶ *assisam*] captionem assisæ, P.

⁷ After *aliis* insert et, P.

querebatur. Et ideo consideratum fuit quod nos recu- A.D. 1286
peraremus seisinam nostram per visum recognitorum ; -1310.
et ipse Walterus et alii in misericordia. Postea autem Deter-
idem Walterus, de processu illius posterioris assisæ mined in
irritatus, attinctam super juratores illius afferre mina- favour of
batur. Sed tamen concordia mediante minas compes- the monas-
cuit, et ipsam communam nobis imperpetuum relaxavit. tery.
Nos ergo dictam placeam quæ vocatur Northrowm Northrowm
eidem Waltero remittebamus ; ita tamen quod, si averia remitted to
nostra dictam placeam de Northrowm per escapium, Sir W. Fal-
vel pro defectu clausuræ vel alio modo, sine wardo conberge.
facto, intrarent, non inparcarentur, sed sine damno
effugarentur.

X. *De terris et tenementis in Arnallia, Rystona, Westheytfeld, Wathsand, Setona, Beforth, et Dryng-howe.*

Præfatus autem abbas Rogerus dedit abbati de Arnallia.
Thorntona xv. acras terræ de tribus culturis nostris Exchange
in Arnallia, in perpetuum escambium pro aliis xv. of lands
acris et dimidia, 2 rodīs et dimidia, terræ ibidem, with the
quas idem abbas de Thorntona¹ nobis econtra dedit.² abbot of
Propter quod escambium, culturæ nostræ propius Thornton.
grangiam nostram de Arnallia, et culturæ canonicorum de Thorntona propius grangiam eorundem de Wodhows, integriciores et ampliores jacent ad commodum³ utrorumque. Dedimus itaque Alexandro⁴ de Gemelynge unum sellionem et unum gayre ibidem, in perpetuum escambium pro uno sellione et una perticata terræ. Ranulphus autem de Ellerkerre vij. acras terræ, Other
unam acram prati cum duobus toftis, Simon Cocus lands in
unum clausum vocatum Hellecotecroft, et Thomas filius Arnal.

¹ *idem . . . de Thorntona*] ipsi,
P.

² *dedit*] tradiderunt, P.

³ *commodum*] commoditatem, P.

⁴ *Alexandro*] Alano, P.

A.D. 1286 -1310. Laurencii de Rystona duos selliones terræ, quæ de nobis tenebant, monasterio nostro reddiderunt. Sed et Willelmus de Walcote¹ dedit nobis unum croftum, jacens ex australi parte grangiæ nostræ, continens 4 acras terræ et aliquanto plus; capitulo Sancti Johannis Beverlacensis, de quo ipsum croftum tenetur, nobis ipsum croftum et concessionem dicti Willelmi² confirmante. Pro quo quidem crofto, solvimus eidem capitulo duos solidos annuatim. Pro quibus 2 solidis,³ ex concessione nostra licebit dicto capitulo tam in dicto crofto quam in grangia nostra adjacente distringere. Ipse itaque abbas Rogerus concessit præscripto Thomæ filio Laurencii unum toftum et croftum ibidem, ut ipse nobis 2 solidos et unum denarium inde redderet annuatim. Hujus abbatis tempore, Matheus de Rowtona, qui tenuit de nobis dimidiam carucatam terræ in Rystona per servitium militare, vendidit de eadem dimidia carucata duas bovatas et unum sellionem terræ Roberto de Hylyhard de Rystona; et residuum terræ prædictæ vendidit Petro fratri Roberti prædicti. Mortuo vero præfato Roberto, abbas Rogerus seisivit quicquid præfatus Robertus de prædicto Matheo acquisivit. Postea autem, Robertus filius prædicti Roberti, infra ætatem adhuc constitutus, sine voluntate abbatis se maritavit. Propter quod totam terram illam ultra ætatem ipsius Roberti abbas idem Rogerus retinuit, donec idem Robertus abbati nostro satisfecit de valore⁴ maritagii sui. Unde Robertus ipse conveniens cum abbate, datis eidem abbati nostro xl. libris, terram suam in pace possidebat. Post cujus Roberti junioris obitum, Thoma filio suo et herede infra ætatem constituto, cum ipsa tenementa quæ de nobis tenebat usque ad legitimam ætatem ipsius Thomæ fecissemus seisiri, locavimus duas partes ipsorum tenementorum,

f. 91.
Land in
Ryston.

¹ *Walcote*] Wallecote, P.

² After *Willelmi*, nobis repeated, E.

³ 2 *solidis*] wanting in P.

⁴ *valore*] ad valorem, P.

usque ad legitimam ætatem dicti Thomæ, pro xxxvj. A.D. 1286
solidis nobis annuatim inde reddendis. Hujus quoque -1310.
abbatis¹ tempore, Thomas de Areyns dominus de Westheyt-
feld. Westheyt-
Westheytfeld remisit² nobis quæcunque tenementa Quit-claim
nostra in dicta villa in quibus clamium aliquod ven- from
dicabat, et, acceptis a nobis quinque marcis, confirmavit Thomas de
nobis in puram eleemosynam omnia terras et tene- Areyns of
menta quæ habebamus et quæ de nobis tenebantur lands in
in dicta villa de Westheytfeld. Quorum terrarum et Westheyt-
tenementorum Johannes filius Walteri de Wythornwyk feld.
tenebat sex bovatas terræ de nobis per homagium.
De quibus dominus Robertus de Hyltona, modo do-
minus dictæ villæ, tenet duas bovatas terræ, et Ricar-
dus de Rollestona de Rystona tenet quatuor bovatas
terræ, in villa de Westheytfeld supradicta.³ Concessit
insuper nobis idem Thomas⁴ quod dehinc haberemus
liberum parcum in grangia nostra ibidem, ad impar-
canda omnimoda averia in damnis nostris; videlicet
in bladis, pratis et separalibus nostris, quandocunque
inventæ. Cum quo quidem Thoma nos et reliqui
tenentes libere de dicta villa compositionem de com- Composition
muni pastura dictæ villæ feceramus, ut quælibet bovata re-
dictæ villæ alteri dehinc parificaretur, et, per communem specting
assensum, ad certum numerum omnis generis animalium common
admensuraretur. Ita quod duæ culturæ ipsius Thomæ, pasture.
quæ singulis annis pro voluntate sua seminari sole-
bant, cum aliis culturis adjacentibus dehinc seminaren-
tur, et cum eisdem jacerent disseminatæ. Et defensæ
prædictæ villæ, quæ retroactis temporibus infra certas
metas fieri solebant, de cætero fierent et ordinarentur,
communi consilio et providentia, adeo longæ et latæ
quantum visum fuerit expedire. Nos ergo et præfati

¹ *abbatis*] wanting in P.

² *remisit*] remittebat, P.

³ *De quibus supradicta*] wanting in P.

⁴ *Concessit Thomas*] Et
concedebat nobis, P.

A.D. 1286
-1310.

Wathsand.

Right of
common.

Setona.

Beforth.

Dryng-
howe.
f. 91 b.

alii libere tenentes concessimus præfato Thomæ quod liceret sibi et heredibus suis quinquaginta oves singulis annis, ultra certum numerum bovatis suis pertinentem, in prædicta villa contra defensas agistare. Ita tamen quod nullum facerent agistamentum in prædicta villa nisi in separalibus suis, vel pastura sua quæ vocatur Ganges. Ad quam pasturam haberent rationabilem viam, ad averia sua ibidem fuganda. Ita tamen quod averia illa, ad dictam pasturam in eundo et redeundo, nullam moram facerent vel pascerent undecunque. Et fossatum inter communia prata et dictam pasturam vocatam le¹ Ganges fieri deberet et sustentari communibus expensis, proportionabiliter pro quantitate prati ibidem. Ricardus filius Rogeri de Wathsand remisit² nobis totum clamium quod vendicare potuit in quadam placea terræ quæ jacet inter portam grangie nostræ de Wathsand et marram de Hornse, sicut duobus fossatis includitur; uno videlicet fossato a parte australi, et alio a parte boreali. Et cum prohiberet nobis communam pasturæ nostræ ad omnimoda averia nostra, omnibus temporibus anni, in le Northgreen³ ibidem, ipsum locum clamans ut suum separale, saniori ductus consilio etiam communam pasturæ in dicto loco ad omnimoda averia nostra nobis remittebat. Hic autem abbas Rogerus dedit ad feodi firmam Roberto filio Thomæ Wymark unum toftum et croftum in Setona; reddendo nobis xvij. denarios annuatim. Et cuidam Alano de Beforth unum toftum in Beforth, ut ipse nobis homagium et tres solidos redderet annuatim. Beatrix filia Roberti Marchalli de Beforth dedit nobis unum toftum in eadem; et Ricardus Saym unum sellionem terræ nobis concessit ibidem. Hic itaque abbas Rogerus tradidit ad feodi firmam⁴ Ro-

¹ *le*] *les*, P.

² *remisit*] *remittebat*, P.

³ *Northgreen*] *Northgrenne*, P.

⁴ After *firmam* insert *cuidam*, P.

berto de Skypse unum sellionem terræ, continentem ^{A.D. 1286}
 unam rodam et dimidiam, in Drynghowe, pro duobus ^{-1310.}
 denariis nobis annuatim imperpetuum reddendis.

XI. *De pastura de Cotyngham; quadraria de Heselle;
 et tenementis in Beverlaco, Mollescroft, Hotona,
 Crauncewyk et Skyrena; et minoratione*¹ *firmæ
 molendinorum de Wharroma.*

Interea, dominus Johannes de Wake dominus de Cotyngham ^{ham.}
 chartas antecessorum suorum in Cotyngham² nobis in puram et perpetuam eleemosynam
 confirmavit.³ Et, quia pasturæ de Cotyngham, in quibus ^{Right of}
 communam ad certa⁴ grossa animalia habebamus ^{common.}⁵
 specialem, tunc de bidentibus et non de grossis ani-
 malibus⁶ fuerunt oneratae, unde de prædictis pasturis
 nullum commodum habere poteramus, idem dominus
 Johannes nobis concessit quod quamdiu, quoties et
 ubi, dictæ pasturæ sic de bidentibus onerantur, loco
 cujuslibet grossi animalis quatuor bidentes in pasturis
 prædictis, usque ad plenum numerum quem habere
 debemus, et alias quando dictæ pasturæ de grossis
 animalibus depascuntur grossa animalia in eisdem,
 haberemus. Et quidam Saierus de Byltona dedit ^{Hesell.}
 nobis quandam placeam quadrariæ, continentem in se
 sexies viginti pedes in latitudine, inter⁷ certas bundas
 in longitudine, in Heselle. Quam quidem quadrariam
 dominus Johannes de Wake prædictus nobis confir-
 mavit,⁸ statuto ad manum mortuam⁹ non obstante.

¹ *minoratione*] minutione, P.

² *antecessorum . . . Cotyngham*] Willelmi, Nicholai et Eustachii, de Stutevilla, et Johannæ de Wake avæ suæ, P.

³ *confirmavit*] confirmabat, P.

⁴ *ad certa*] habemus, per, P.

⁵ *habebamus specialem*] depasci solebant, P.

⁶ *et non . . . animalibus*] wanting in P.

⁷ *inter*] et, P.

⁸ *confirmavit*] confirmabat, P.

⁹ *ad . . . mortuam*] wanting in P.

A.D. 1286
-1310.
Beverla-
cum.
Leases of
tenements
in Bever-
ley.

Molles-
croft.

Craunce-
wyk.

Sale of
marriage
of Avicia
Naventoft.

Sed tamen ipsam quadrariam non habemus in præ-
senti. Hiis autem diebus, cum quidam Adam de
Boltona duas placeas in Beverlaco in alta via et in
Lathegate,¹ quæ de nobis tenebantur per xij. solidos
annuos, perquisisset, ipse Adam, quo casu nescio,
minorationem ipsius firmæ merebatur obtinere, ita
quod pro dictis duabus placeis jam unitis vj. solidos
vj. denarios tantum annuatim solveere teneretur. Quæ
placeæ modo rediguntur ad unam cantariam de Ettona.
Ipseque abbas Rogerus aliam placeam in Beverlaco
pro 18 denariis annuis cuidam ad feodi firmam con-
cedebat; et etiam aliam placeam in Flemynggate in
Beverlaco,² reservatis monasterio 2 denariis annuis,
vendidit³ imperpetuum. Sed tamen ipsa placea in
Flemynggate per Adam abbatem 14 postea redempta
fuit. Concessit itaque idem abbas Rogerus ad feodi
firmam domino Rogero Scotere, militi, tres acras terræ
in Mollescroft, pro tribus solidis nobis annuatim per-
solvendis. Dedit etiam ad feodi firmam Thomæ Wal-
ran unum toftum et unam placeam terræ in Hotona,
pro 5 solidis et 8 denariis []⁴ de Crauncewyk
annuatim reddendis;⁵ et vendidit⁶ unum toftum in
Crauncewyk⁷ Willelmo de Coppandale. Sed dominus
Adam abbas 14⁸ successor suus redemit eundem. Et
'dominus'⁹ Galfridus filius Johannis de Hothome con-
firmavit nobis omnia terras et tenementa quæ de
feodo suo habemus¹⁰ in Hotona Crauncewyk; et insuper
duo tofta ad feodi firmam pro iiij. solidis vj. denariis
annuis a nobis accepit. Interim, cum dominus Jo-
hannes de Carletona custodiam corporis Aviciæ filiæ
et heredis Marjoriæ, filiæ Thomæ de Naventoft, ra-

¹ *Lathegate*] Lathgate, P.

² *in Beverlaco*] wanting in P.

³ *vendidit*] vendebat, B.

⁴ Blank in both MSS.

⁵ *de . . . reddendis*] wanting in
P.

⁶ *vendidit*] vendebat, P.

⁷ After *Crauncewyk* insert cui-
dam, P.

⁸ *abbas 14*] wanting in P.

⁹ '*dominus*'] wanting in P.

¹⁰ *habemus*] tenuimus, P.

tione venditionis maritagii quam¹ patri ipsius Johannis A.D. 1286 feceramus,² elongasset, et eandem Aviciam, consensu^{-1310.} nostro minime requisito, maritasset, abbas noster dictum Johannem per breve placitavit. Sed tandem idem Johannes custodiam terrarum et corporis et maritagium dictæ Aviciæ nobis pertinere recognovit, et pro maritagio ejusdem Aviciæ sic per ipsum a nobis minus juste elongato, nobis 50 marcas dedit et persolvit. Quam quidem Aviciam Ricardus de Hothome duxerat in uxorem. Post 4 autem deinde annos, idem abbas Rogerus petiit a dicto Ricardo, pro dictis terris quas de nobis tenuit,³ cum annua firma unius libræ cimini, servitium militare. Sed tamen dictus Ricardus⁴ respondit easdem terras teneri de nobis per illam libram cimini annuam pro omni servitio. Unde idem abbas noster⁵ dictam calumniam animæ dicti Ricardi et heredum suorum reliquerat.⁶ Ita quod nos de dicto tenemento nullum aliud servitium exigeremus in futurum, nisi ipse Ricardus vel heredes sui, munitis suis aliquando diligentius examinatis, se recognoscerent dictum tenementum debere tenere de nobis per servitium militare. Sed tamen idem Ricardus postea dicto domino Rogero abbati homagium suum pro dictis tenementis⁷ exhibebat. Sed quantum damnum pro custodia dictæ terræ postea incurrebamus, temporibus Roberti 16 et Willelmi 18 abbatum postea referetur. Thomas et Robertus de Northorpia dede- f. 92. runt nobis aliquantas terras in Skyrena. Sed et idem Skyrena. Rogerus abbas acquisivit ex escaeta, per mortem magistri Johannis de Bukland, unum toftum et tres bovas terras in Skyrena. In quibus tamen⁸ tenementis Johannes frater suus, ratione hereditatis, jus

Claim of
military
service
from
Richard
Hothom.

¹ *quam*] quod in E.

² *ratione . . . feceramus*] erased in P.

³ *tenuit*] tenet, P.

⁴ *dictus Ricardus*] wanting in P.

⁵ *Unde noster*] Tandem nos, P.

⁶ *reliquerat*] reliqueramus, P.

⁷ *pro . . . tenementis*] wanting in P.

⁸ *tamen*] terris et, P.

A.D. 1286
-1310.

Wharroma.
Reduction
of rent to
the hospi-
tal of St.
Leonard of
York, for
mills at
Wharrom.

The mills
unprofit-
able.

vendicabat. Sed postea, pro uno tofto, 3 acris terræ arabilis, et dimidia acra turbariæ, cum pastura ad unum bovem, præfatus Johannes¹ dicta toftum et 3 bovas terræ nobis relaxabat. Dimisitque idem abbas ad feodi firmam duo tofta et unam acram terræ ibidem,² pro 6 denariis annuatim. Hiis autem diebus, cum arreragia quatuor marcarum annuarum, quas fratribus hospitalis³ Sancti Leonardi Eboracensis pro molendinis nostris de Wharroma solvere tenebamur, excrevissent, et ipsa molendina ad valentiam ipsarum 4 marcarum annuarum non respondissent, conati sumus ipsa molendina omnino dimittere, ita ut dicti fratres hospitalis ea in manus suas recipere cogerentur. At dicti fratres,⁴ perpendentes excessivum firmæ suæ⁵ decasum si ipsa molendina sic recepissent in manus suas,⁶ promittebant se unam marcā annuam ipsarum 4 marcarum⁷ remissuros, si ad residuarum trium marcarum solutionem nos de novo ligaremus. Nos ergo, promissum eorum admittentes, evacuato prioris compositionis obligatorio, ad solutionem 40 solidorum, dicto hospitali pro ipsis molendinis annuatim imposterum solvendorum, nos durius obligabamus; ita tamen quod, ob solutionem ipsorum 40 solidorum annuorum, omnia tenementa quæ tunc in Wharroma habebamus distractioni fratrum ipsius hospitalis pro suo libitu subdebamus. Sed nec tamen hiis diebus dicta molendina ad dictos xl. solidos annuos⁸ in singulis suis proficuis non⁹ attingunt.¹⁰ Ipse autem redditus 40 solidorum ad fratres regulares¹¹ ipsius hospitalis assignatur, inter eosdem dividendus.

¹ *præfatus Johannes*] wanting in P.

² *ibidem*] wanting in P.

³ *fratribus hospitalis*] hospitali P.

⁴ *fratres*] wanting in P.

⁵ *suæ*] wanting in P.

⁶ *in . . . suas*] wanting in P.

⁷ After *marcarum* insert *annuatim*, P.

⁸ *annuos*] annuorum in E.

⁹ *non*] a redundancy, MS. E.

¹⁰ *Sed . . . attingunt*] wanting in P.

¹¹ *regulares*] written over an erasure.

XII. *De dimissione manerii de Wyfelesby, cum pertinentiis, ad feodi firmam; et de placito pro terris et tenementis in Grymesby, Waltham, Brygesle et Clee.* A.D. 1286-1310.

Hiis ita peractis, cum dominus¹ Rogerus Abbas et conventus præscriptum manerium de Wyfelesby aliquamdiu quamvis modicum in manibus propriis retinerent, abbas et canonici² de Wellehowe juxta Grymesby ipsum manerium cum pertinentiis, cum vix ad milliarium a monasterio suo distet,³ et in domigerio ipsius manerii indies detinerentur, in usus suos proprios saltem ad feodi firmam redigere sunt conati. Quapropter, habita conventionem inter monasterium nostrum et ipsorum canonicorum⁴ ecclesiam, ipsum manerium, cum pertinentiis quæ sunt⁵ in ipso manerio de Wyfelesby, in Thorpia, Parva Cottes et Bradlay, pro xiiij. libris annuis, centum libris pro primis decem annis præ manibus receptis, abbas noster et conventus dictis canonicis⁶ ad feodi firmam tradiderunt. Ita tamen quod abbas noster et successores sui eosdem canonicos⁷ de omnibus servitiis et de omnimodis oneribus, per dominum regem seu per quoscunque aliquos alios aliquo modo impositis sive imponendis, acquiescerent. Pro⁸ qua quidem quietantiæ clausa,⁹ ratione quintædecimæ domino regi pro taxa concessæ, causa postmodum fuerat ventilata; sicut in tempore domini Willelmi abbatis 18 postea referetur. Concesserunt etiam dicti Rogerus¹⁰ abbas noster et conventus alia pertinentia dicti manerii, videlicet terras, tenementa et

Wyfelesby.
Thorpia.
Parva
Cottes.
Bradlay.
Lease of
the manor
of Wyfelesby to
the abbey
of Wellehowe.

Grymesby.
Waltham.
Brygesle.
Clee.

¹ *dominus*] dictus, P.

² *canonici*] conventus, P.

³ *a . . . distet*] eis distaret, P.

⁴ *canonicorum*] wanting in P.

⁵ *quæ sunt*] wanting in P.

⁶ *dictis canonicis*] ipsis, P.

⁷ *eosdem canonicos*] ipsos, P.

⁸ *Pro*] De, P.

⁹ *quietantiæ clausa*] quietantia, P.

¹⁰ *dicti Rogerus*] ipsis, P.

A.D. 1286
-1310, redditus, in Grymesby, Waltham, Brygesle et Clee, dictis canonicis ad feodi firmam, pro decem marcis¹ nobis annuatim² reddendis; et ipsi canonici servitia dominorum feodorum supportarent: domino rege licentiam concedente quod nos ipsum manerium præfatis canonicis dare possemus, et ipsi canonici idem manerium de nobis recipere valerent; mentione aliqua de præfatis redditibus nobis reservatis non expressata. Unde per escaetores³ illius comitatus gravia dispendia sustinebamus, sicut inferius clarius elucescet.⁴ Post hæc, Katerina quondam uxor Simonis le Conestable erga præfatos canonicos de Wellehowe, tunc dictorum tenementorum possessores, de ipsis tenementis, videlicet, duobus mesuagiis, xij. cottagiis, cv. acris terræ, xvij. acris prati et x. solidatis redditus, in Grymesby, Clee, Waltham et Brygesle, per breve regium assisam novæ dissesinæ cepit, quasi terræ, tenementa et redditus, in locis prædictis, ad dictum manerium de Wyfelesby pertinentia non fuissent. Quapropter, dictus [abbas] de Wellehowe abbatem nostrum, et dictus abbas noster dominum regem, ad warrantiam vocaverunt. At ideo abbas noster dixit se in ipso placito sine domino rege non posse respondere, et protulit breve domini regis de scaccario justitiariis apud Lincolniam; ad supersedendum usque ad certum diem de ipso placito, quousque per veram extentam probaretur si ipsa terræ, tenementa et redditus, in locis prædictis, ad manerium de Wyfelesby pertinerent. Et quia videbatur justitiariis quod non fuit supersedendum per breve de scaccario, de eo quod dominus rex sub magno sigillo suo mandavit eis de audiendo iudicio apud Lincolniam, dies datus est. Ad quem diem partes vene-

Suit of Catherine Constable against the canons of Wellehowe for lands in Grimesby, etc.
f. 92 b.

The convent of Meaux called upon for warranty.

¹ *marcis*] *maris*, MS.

² At this point, there is an interruption of the history in the Phillips MS., owing to a deficiency of

three leaves, numbered 99, 100, and 101.

³ *escaetores*] *escaetoris* in MS.

⁴ *elucescet*] *elucesset*, MS.

runt ; et ipsa Katerina breve domini regis de procedendo ad præfatam assisam proferebat ; et, si qua subfuerit difficultas quare id, rege inconsulto, ipsi justitiiarii facere nequirent, tunc ei recordum et processum ex integro certificarent. Et, quia dominus rex per supradictum breve suum de scaccario testabatur quod prædicta tenementa liberata fuerunt abbati nostro per extentam, tanquam pertinentia ad dictum manerium de Wyfelesby, et retornatam in scaccario, non videbatur justitiariis quod ad captionem assisæ prædictæ, domino rege inconsulto et extentis prædictis non inspectis, rite foret procedendum ; cum rei veritas melius sciri poterit per extentam inde factam quam per recognitionem assisæ in hac parte. Unde dies datus est ; et mandatum fuit thesaurario et camerario quod scrutarentur extentam de tenementis prædictis, et transcriptum eorum eis ad certum diem transmitteretur. Ad quem diem partes venerunt, et verum transcriptum extentæ ipsius manerii de Wyfelesby prolatum fuit ; in qua extenta ipsa terræ et tenementa continebantur. Nam, ante sex annos præcedentes, ipsa Katerina recognovit dictum manerium de Wyfelesby cum pertinentiis esse jus domini regis, et illud ei reddidit in curia domini regis, et inde finem levavit inter eos. Sed tamen tunc dicebat ipsa tenementa ad manerium de Wyfelesby non pertinere, nec ea domino regi reddidisse, nec regem inde seisitum fuisse, nec ideo extentam illam debere præjudicari. Auditis ergo hinc et inde litigiis, inspecta charta domini regis nobis facta, visis etiam et examinatis extentis prædictis quæ factæ fuerunt ante confectionem chartæ regis supradictæ, manifeste patebat quod dominus rex extitit seisitus de tenementis prædictis, et illa de seisina sua nobis dedit per extentam, in allocationem triginta librarum terræ, tanquam pertinentia ad prædictum manerium de Wyfelesby ; quodque rex quicquid habuit in prædicto manerio de Wyfelesby, tempore confectionis

A.D. 1286
-1310.Production
of the
extent of
the manor.The lands
shown to
have been
held by the
king with
the manor
of Wy-
felesby ;and to
have been
conveyed

A.D. 1286
-1310.
to the con-
vent.
Catherine
Constable
nonsuited.

Her peti-
tion to the
king in
parliament,
for a writ
of inquiry.

Distrain-
ty by the
mayor of
Grimesby
in the same
tenements
for court
suit.

chartæ regiæ, nostro monasterio contulit, et nos ergo in prædicta tenementa intravimus per factum domini regis. Unde consideratum fuit quod abbas noster et dictus abbas de Wellehowe transirent inde sine die, et ipsa Katerina nihil caperet per breve suum, sed esset in misericordia pro falso clamio suo, et seque- retur erga dominum regem, si sibi videretur expedire. Unde postea, in parlamento regis apud Lincol- niam, præfata Katerina proposuit petitionem, poscendo remedium super eo quod ballivus domini regis seisivit terras et tenementa sua in Grymesby, Clee, Waltham et Brygesle, quæ rex postea tradidit in escambium abbati nostro de Melsa, et quæ idem ballivus cepit in manum domini regis, tanquam pertinentia ad præ- scriptum manerium de Wyfelesby. Quapropter, impe- travit breve ad inquirendum, per sacramenta proborum et legalium hominum, si ipsa tenementa aliquando fuerunt ad manerium de Wyfelesby spectantia. Sed quis eventus hujus brevis postea acciderat ignoratur. Hoc tamen scitur, quod dicta Katerina, in recupera- tione dictorum tenementorum, non prævaluit per hoc breve. Major etiam et communitas villæ de Grymesby distrinxerunt in præfatis tenementis in Grymesby pro secta ad curiam eorundem. Sed per breve domini regis districtiones sic captæ fuerunt diliberatæ. Pro præfatis itaque tenementis in Grymesby per heredes dictæ Katerinæ iterum fuerat placitatum; sicut in tempore domini Adæ abbatis 14 postea referetur.

XIII. *De escambio manerii de Poklyngtona pro advocacione ecclesie de Naffretona; et de appropriatione ejusdem ecclesie; et de compositionibus, extentis et pensionibus, ejusdem.*

Poklyng-
ton.
Exchange
with Sir

Interim etiam, cum præscriptum manerium de Pok- lyngtona per sex annos in manibus nostris retineremus, ipsum manerium cum pertinentiis domino Henrico de

Percy, antecessori nunc comitis Northumbriæ, in escambium pro dimidia acra terræ in villa de Naffretona, cum advocacione ecclesiæ ejusdem villæ, tradebamus; licentia domini regis super admissione dictarum dimidiæ acræ terræ et advocacionis, non obstante statuto, perobtentata. Sed, quia ipsa villa de Naffretona de domino rege tenetur in capite, et custodia terrarum dicti Henrici, cum accideret, in manum regiam deveniret, et [si] ipsa ecclesia eo tempore vacaret, præsentationem ad eandem ecclesiam, si ad nos devolveretur, Rex ipse amitteret, præfatus Henricus cum domino rege in scaccario finem faciebat. Unde dominus rex sibi concedendi et nobis admittendi advocacionem dictæ ecclesiæ licentiam concesserat specialem. Cujus tamen concessionis charta apud nos non habetur; sed tamen penes dictum dominum Henricum et heredes suos, ut dicitur, remanet. Unde, pro ejus defectu, tempore domini Adæ abbatis 14, postea anxiebamur; ut in sequentibus apparebit. Quapropter, præfatus dominus Henricus dedit nobis præfata dimidiam acram terræ et advocacionem ejusdem ecclesiæ; confirmavitque nobis omnia terras et tenementa quæ de feodo suo tenemus in Wartre, Blanchemarle et Wandesforthe; et licentiam trahendi retia nostra super terram suam, sicut super terram nostram, ad piscationem in aqua nostra de Skyrena, dedit; et insuper concessit nobis liberum cariagium et fugationem averiorum nostrorum ubique infra parochiam de Naffretona, exceptis duntaxat bladis et pratis. Cum autem, primo anno¹ concessionis advocacionis dictæ ecclesiæ, rector ejusdem ecclesiæ viam universæ carnis ingressus fuisset, et ad eandem ecclesiam quendam dominum Radulphum de Wygentona præsentaremus, secundo anno sequente ipsam ecclesiam in usus nostros proprios annectere conabamur. Pluribus ergo causis et motivis propositis et præmissis, dominus

A.D. 1286
-1310.
Henry
Percy of
the manor
of Pock-
lington for
land in
Naffreton,
with the
advowson.
f. 93.
Naffreton.

Confirma-
tion of
land in
Wartre
Blanche-
marl and
Wandes-
forth.

Presenta-
tion to the
church of
Naffreton.

¹ *primo anno*] These words are repeated in the MS.

A.D. 1286
-1310.

Right of
appropriation.

The cure to
be served
by a per-
petual
vicar.

Fees and
stipend.

Apportion-
ment of
charges.

Annuity to
the chapter
of York
for confir-
mation of
the appro-
priation.

Thomas de Corebrygge, tunc archiepiscopus Eboracensis, compositionem ordinavit ut, præfato domino Radulpho rectore cedente vel decedente, nobis liceret possessionem ejusdem ecclesiæ ingredi et nancisci,¹ sui vel archidiaconi assensu minime requisito; et etiam per vicarium perpetuum per archiepiscopum Eboracensem qui pro tempore fuerit [instituum] eidem ecclesiæ idonee serviretur, qui curam habeat animarum, residereque in ea personaliter teneatur. Ad quem librorum, vestimentorum et aliorum quoruncunque ornamentorum ecclesiæ, sustentationem et renovationem, et cum opus fuerit provisionem, postquam illa sufficienter ipsa prima vice per nos sibi fuissent liberata, decrevit pertinere. Qui sponsalia, vigiliæ, et denarium pro quolibet præsentis defuncto, legataque sibi, et unam bovatum de gleba ecclesiæ, et viginti marcas perciperet annuatim de nobis et retineret imperpetuum. Et, quoties pars vel totum dictarum 20 marcarum aretro foret terminis limitatis per octo dies, duplum eidem solveremus, et pro defectu solutionis per quindenam ipsum duplum et totum altaragium perciperet, usque dum ei plenarie solveretur. Hoc tamen idem archiepiscopus diffinivit, ut, in oneribus tam ordinariis quam extraordinariis agnoscendis, vicarius idem quartam partem taxationis subiret cujuscunque de dicta ecclesia, dum integra erat, factæ, seu imposterum ut de integra faciendæ, et nos tres partes taxationis ejusdem perpetuis temporibus agnosceremus. Sed, cum confirmationem capituli Eboracensis de præscripta appropriatione ejusdem ecclesiæ quæreremus, per annum et amplius negotium delatum fuit, eo quod, indemnitate² ipsius capituli occasione appropriationis ejusdem ecclesiæ perpendentes, ipsam confirmationem concedere noluerunt, nisi nos ipsis annuatim decem marcas solvere teneremur. Quapropter, ipsam confirmationem adepti, decem marcas annuatim

¹ *nancisci*] nancissi, MS.

² *indemnitate*] indempnitate, MS.

de camera abbatis eis reddere monasterium nostrum obligabamus, nosque et eandem ecclesiam de Naffretona pro præfata pecunia, quoties cessatum fuerit, submittentibus, non obstantibus quibuscunque privilegiis nostris; renuntiantes insuper litteris super hoc impetratis et impetrandis, omnique exceptione et juris remedio per quæ solutio prædicta pensionis x. marcarum faciendâ differri poterit vel aliquâter impediri. Sed licentiam regiam super appropriatione dictæ ecclesiæ non impetravimus; unde et postea gravabamur; ut in tempore domini Adæ abbatis 14 postea referetur. Solvimus etiam pro dicta ecclesia præbendario altaris Sancti Andree, in ecclesia collegiata Sancti Johannis Beverlacensis, quinque solidos et quatuor denarios annuatim. Abbas etiam et monachi de Whytby habent duas partes decimæ garbarum de omnibus dominicis terris ad dominicum et culturam situs manerii de Naffretona pertinentibus,¹ tam in campo de Naffretona quam in campo de Wandesforthe, et præcipue de illis terris quæ fuerunt in dominica cultura ipsius manerii ab antiquo, quæ valent annuatim quasi sex marcas; et tertia pars dictæ decimæ garbarum dictarum terrarum nobis et dictæ ecclesiæ reservatur.² Cujus ecclesiæ antiqua taxatio ad lx. libras extendebatur; sed, propter vastationem Scottorum dudum in partibus illis, ejusdem ecclesiæ taxatio in xxvj. libris, xij. solidis, iij. denariis minoratur; et sic ad xxxiiij. libras, vj. solidos, viij. denarios de novo taxabatur. Secundum quam novam taxationem onera ejusdem ecclesiæ pro rata portionis supportantur. Cum autem corporalem possessionem ejusdem ecclesiæ nancisceremur,³ et cancella ipsius ecclesiæ reparatione necessaria indigeret, vicarius perpetuus eidem ecclesiæ primus institutus quartam partem onerum reparationis ejusdem cancellæ, ut tenebatur,

A.D. 1286
-1310.Royal
licence not
obtained.Payments
out of the
tithes of
Naffreton
to the
college of
Beverley
and the
abbey of
Whitby.f. 93 b.
Taxation
of the
church.Charge of
repair of
the chan-
cel.

¹ *pertinentibus*] pertinentium, MS. | ³ *nancisceremur*] nancisseremur, MS.
² *reservatur*] reservantur, MS.

A.D. 1286
-1310.

A papal
bull grant-
ing away
a vacant
living in
the patron-
age of the
monastery.

renuit supportare. Quapropter, ad compositionem nostram recursum habentes, ipsum vicarium ad curiam Eboracensem coram iudicibus fecimus evocari. Ubi idem vicarius fuerat condemnatus¹ ad quartam partem onerum reparationis et renovationis dictæ cancellæ et aliorum onerum, secundum formam compositionis, supportandam. Et capellanus quidam bullam a domino papa super provisione quadam habenda de prima ecclesia vacante, et ad collationem nostram spectante, impetravit. Et cum pro ipsa ecclesia de Naffretona, quæ tunc per appropriationem archiepiscopi in usus nostros proprios fuerat adunata, omnia sua negotia ipsam provisionem tangentia pro parte sua rite exequendo peregisset, atque memoratam provisionem nobis proposuisset, acceptis xl. solidis, ipsam bullam et alia sua instrumenta qualitercunque super dicta provisione impetrata, contra nos ultra non prosecuturus, nobis liberavit.

XIIII. *De appropriatione ecclesiæ de Skypse.*

Skypse.

Appropriation of the church of Skypsey.

Sic autem abbas Rogerus, anno penultimo abbatiatus sui, ecclesiam parochialem de Skypse præscriptam, accepta a rege Edwardo filio regis Henrici licentia et confirmatione dictæ licentiæ ab Edwardo filio suo, monasterio nostro in usus proprios retinendam annectere conabatur. Sed et ipse Edwardus rex 2us, super damnificatione nostra pro conventionibus de escambio de Wyk et Mytona prædictis pro aliis maneriis plenarie, ut præfertur, non observatis nobis compatiens, ad dominum Willelmum de Greenfeld, tunc Eboracensem archiepiscopum, affectuosas preces pro nobis destinavit, ut inopiam nostram curaret in appropriatione dictæ ecclesiæ relevare. Unde præfatus archiepiscopus, damnificatione nostra, litteris regiis et aliis motivis, insti-

¹ *condemnatus*] *condempnatus*, MS.

gatus, cum nos eandem ecclesiam, jus patronatus ejusdem A.D. 1286
ecclesiæ, perpetuam vicariam et quicquid juris in ea -1310.
habebamus, ipsius ordinationi de plano submitteremus,
præfatam ecclesiam cum omnibus fructibus, redditibus
et proventibus, ac aliis quibuscunque ad eam spectan-
tibus, nobis et monasterio nostro in usus proprios con-
cessit, perpetuis temporibus possidendam. Ita videlicet
quod, cedente vel decedente domino Ricardo de Thorpia,
tunc rectore ipsius ecclesiæ, quem jampridem præsen-
tavimus ad eandem, possessionem ejusdem ecclesiæ,
auctoritate ipsius archiepiscopi requisita et obtenta,
libere ingredi valeremus, salva congrua portione pro
vicarii ipsius ecclesiæ sustentatione. Cujus vicariæ per- Provision
petuæ collationem sibi et successoribus suis reservabat. for the
vicar.
Ejusque ordinationem sic constituit; quod haberet unum
mansum pro vicariâ deputatum, et decem libras ster-
lingorum a nobis reciperet annuatim, et ut capitulo
Eboracensi 20 solidos archidiaconoque unam marcam,
nomine procurationis, singulis annis solveremus. Et,
si in solutionibus præfatis vicario et capitulo debitis
vel in earum parte cessaverimus, omnes fructus, redditus
et proventus, ejusdem ecclesiæ ipso facto decrevit
archiepiscopus manere sequestratos; teneremurque pro
singulis vicibus cessationis hujusmodi in centum solidis,
fabricæ ecclesiæ Eboracensis applicandis: et nihilominus
in abbatem, priorem, suppriorem, cellerarium et sacris-
tam, canonica monitione præmissa, majoris excommu-
nicationis sententiam promulgavit. De oneribus etiam Repair of
aliis sic ordinavit; ut nos cancellum prædictæ ecclesiæ the chan-
cel, and
quoties opus fuerit reficere teneremur, et etiam de novo ordinary
construere si necessitas immineret; libros et ornamenta, charges.
quatenus de consuetudine patriæ ad rectores vicina-
rum ecclesiarum pertinet ministrare, nostris sumptibus
et expensis exhiberemus; et alia onera ordinaria vicarius
supportaret; extraordinaria autem inter nos et vicarium
pro rata portionis cujuslibet dividerentur. Cum ergo Refusal of
nos confirmationem prædicti capituli Eboracensis super the chapter
of York to

A.D. 1286
-1310.

confirm the
appropriation.

f. 94.

Resignation of the
church
into the
hands of
the arch-
bishop.

prædicta appropriatione quæreremus, canonici ipsius capituli, indemnitate suam in 20 solidis annuis tantum, in quibus eis secundum formam appropriationis tenebamur, existimantes minus caute observatam, ordinationem ejusdem appropriationis nullo modo confirmare voluerunt. Nos ergo adnullationem prædictæ appropriationis, renitente sic capitulo Eboracensi, perhorrentes, promisimus dicto capitulo quod, si præfatos 20 solidos annuos nobis imperpetuum relaxarent, ad suam indemnitate plenarie conservandam quatuor marcas annuatim eis solvere teneremur. Qua promissione ab ipso capitulo admissa pro firma, canonici dicti capituli memoratam appropriationem approbarunt. Sed nec tunc præfata promissio finem sortita est. Nam usque ad biennium dilationem accepit; et medio tempore, præfato domino Rogero abbate cedente ab officio, per dominum abbatem Adam de Skýrena successorem suum contigit ac oportuit præfatum promissionem executioni debitæ mancipari ut in suo tempore apparebit. Et cum præscripta agerentur, et nos ejusdem ecclesiæ corporalem possessionem, cedente vel decedente dicto domino Ricardo rectore, auctoritate ipsius archiepiscopi irrequisita, ingredi minime valeremus, ut præfertur, præfatum dominum Ricardum ad juris sui renuntiationem in manus archiepiscopi sollicite inducebamus. Unde procurator noster et præfatus dominus Ricardus, in præsentia domini archiepiscopi constituti, ordinationi et decreto ipsius archiepiscopi super ecclesia prædicta, sponte et simpliciter juramento præstito, pariter submiserunt; ita quod quicquid per præfatum archiepiscopum foret in hac parte ordinatum observaremus. Nos, ergo monasterium nostrum, grangias, possessiones et bona nostra, in Holdernesse dicto archiepiscopo submisimus in hac parte. At ipse dominus Ricardus eandem ecclesiam, cum omnibus juribus et pertinentiis suis, et totum jus quod in eadem habuit, in manibus ipsius archiepiscopi resignavit. Unde ipse archiepiscopus ordinavit

quod nos sua auctoritate possessionem ejusdem ecclesie A.D. 1286
 ingrederemur, et ipsam haberemus cum suis juribus -1310.
 et pertinentiis universis; nobisque injunxit ut grangias Who
 de Arnallia, Rowtona et Hayholmo, cum redditibus et grants it to
 aliis pertinentiis suis, supradicto domino Ricardo de the monas-
 Thorpia ad totam vitam suam traderemus, et ad hoc tery, with
 nos sententialiter condemnavit. Et, præter easdem injunction
 grangias cum pertinentiis, quæ 50 marcas et amplius to confer
 valebant omni anno, concessimus eidem ad totam vitam it on Sir
 suam duo clausa herbagii, videlicet le Northpark et Richard
 Sowthpark, pertinentia ad Northgrangiam, et octo Thorpe.
 acras prati vocati Monkdayle in Est Benyngholmo. Lands
 Et, cum hæc agerentur, præfatus dominus Ricardus, granted
 post 12 annos, ipsam grangiam de Hayholmo nobis to Sir
 sursum reddidit, et post 31 annos grangias de Arnallia Richard
 et Rowtona, et reliquas terras cum pertinentiis quas Thorpe
 de nobis tenebat, nobis reddidit; ita quod pro residuo with the
 vitæ suæ 24 marcas annuatim ei reddere teneremur. vicarage.
 Et vixit postea quinque annis. After-
 wards ex-
 changed
 for an an-
 nuity of 20
 marks.

XV. *De extenta et pensionibus ecclesie de Skypse; de travis Sancti Johannis Beverlacensis; de plumbo dormitorii conversorum vendito; de tabulis magni altaris; de adificatione camere abbatis; de cessione Rogeri abbatis 13; et de archiepiscopi[s] Eboracensibus.*

Est autem extenta ejusdem ecclesie de Skypse xxiiij. Value of
 libræ, vj. solidi, viij. denarii. Cujus decima xlvj. solidi, the church
 viij. denarii. Et sunt onera ordinaria annua ipsius of Skipsey.
 ecclesie, videlicet, vicario x. libræ, capitulo Eboracensi Charges
 xx. solidi. Sed postea ipsi xx. solidi annui nobis relax- upon it.
 abantur. Sed, pro ipsis, dicto capitulo liij. solidos, iiij.
 denarios, solvimus annuatim. Item, archidiacono xiiij.
 solidos, iiij. denarios, ut præfertur. Item, archiepiscopo
 pro senagio [cœnagio?] iiij. solidos. Item, abbati Albe-
 marliæ pro antiqua pensione xxvj. solidos, viij. denarios;

A.D. 1286 et eidem pro nova pensione xiiij. solidos, iiij. denarios.
-1310. Cujus novæ solutionis causa tempore Roberti abbatis

Origin of
a payment
of 43 quar-
ters of oats
to the pro-
vost of
Beverley.

Four traves
of every
carucate.
f. 94 b.
Corruption
of the term
hestcorn
into best-
corn.

Payment
of draget
and oats to
the provost
of Bever-
ley for the
grange of
Waghen,

16 clarius apparebit. Reddimus etiam præposito Beverlaci pro eadem ecclesia xliij. quarteria avenarum annuatim. Cujus ratio, ut dicitur, talis habetur. Cum dudum rex Adelstanus, circa annum Domini 930, præsidio Sancti Johannis Beverlaci Scottos devicisset, Beverlacum de Scocia rediens, terras, redditus et tementa nonnulla, ecclesiæ Sancti Johannis Beverlaci assignavit, ad servientium ibidem clericorum sustentamentum, quo liberius et quietius Deo et Sancto Johanni deservirent. Inter quæ etiam, eidem ecclesiæ per totum Estridingum, videlicet a regione illa quæ clauditur ex uno latere flumine Derwent, ex altero flumine Humbriæ, et ex tertio latere mari septentrionali vel orientali, quæ quidem provincia antiquitus Deira vocabatur, de unaquaque carucata terræ, id est ad cultrum et vomerem, quatuor travas de suis frugibus assignavit. Quæ etiam fruges antiquitus hescornes vocabantur. Sed perversi lectores, partem inferiorem litteræ h. abradentes, h. in b. ad libitum per clausuram partis h. litteræ abrasæ transformant, et sic h. ibidem postponentes et bestcornes pro hescornes sinistre nominantes, rectores ecclesiarum et cultores terrarum multipliciter inquietant. Nam eadem quatuor travæ de colonis dictæ provinciæ per præfectos regios exigebantur, et ad pabulum equorum regis singulis annis solebant persolvi, et inter regia vectigalia computabantur. Sed qualiter rectores ecclesiarum ad solutionem dictarum travarum [tenentur], præsertim cum nihil aliud quam decimas suas percipiant de colonis, et quarteria pro travis ipsis continue liberentur modernis temporibus, penitus ignoratur. Solvimus etiam eidem præposito Beverlaci pro grangia de Waghna sex quarteria et dimidium drageti, et xiiij. quarteria avenæ. Sed hujus solutionis causam penitus ignoramus; præcipue cum nullæ aliæ terræ vel grangiæ in dicta provincia ad præ-

fatam præposituram, præter ipsam grangiam de Waghna, ad hujusmodi præstationem travarum seu quarteriorum onerentur. Solvimus etiam pro ecclesia de Esyngtona xliiij. quarteria avenæ, et pro ecclesia de Kayngham xvij. quarteria et dimidium avenæ; de quibus tempore domini Roberti abbatis 16 postea referetur; et pro ecclesia de Naffretona v. solidos iij. denarios tantum, pro avenis dictam ecclesiam concernentibus, præbendario altaris Sancti Andreae in ecclesia Sancti Johannis Beverlaci memorata. Hic autem abbas Rogerus, cum quandam magnam summam pecuniæ magistro Roberto de Scardburgh decano Eboracensi, qui construi fecit in monasterio magnam cameram juxta cimiterium versus orientem, pro dimissione ecclesiarum suarum de Poklyngtona, Dryffeld et Kylloma, ad certos terminos nobis facta, dimitteret, et ipse magister Robertus decanus, ultimum condens testamentum, fratribus Minoribus de Scardburgh, mediante domino Johanne Uted milite, cognato suo ac executore testamenti prædicti, centum marcas ad conducendum aquam de Gyldhowselyf ad domum suam in villa¹ de Scardburgh legasset, dictus dominus Johannes miles, post obitum præfati magistri Roberti, ad solvendum dictis fratribus Minoribus præfatas centum marcas nos attornavit, et residuum præfatae summæ sibi reservavit. Pro qua quidem pecunia plurima dispendia perpassi sumus. Nam fratribus ipsis Minoribus, cum pecunia ipsis persolvenda defuisset, plumbum de dormitorio conversorum nostrorum sublatum, in satisfactionem lxxviiij. marcarum de ipsis centum marcis, dederamus. De quo quidem plumbo ecclesia, seu major pars ejusdem, dictorum fratrum Minorum de Scardburgh dicitur esse cooperta.

A.D. 1286
-1310.

and for
Easington
and other
churches.

Erection of
the great
chamber
near the
cemetery.
A large
sum owing
to Robert
of Scar-
borough,
dean of
York;
and ex-
acted by
his execu-
tor for the
payment of
a legacy to
the Friars
Minors of
Scar-
borough.
The lead
from the
roof of the
dormitory
of the con-
verts given
in satisfac-
tion of the
sum.

² Hic etiam abbas fecit duas tabulas ad magnum altare in ecclesia laudabili pictura decoratas; et, cedere

Two
painted al-
tar tablets.

¹ *villa*] villam, MS.

² From this point the collation is resumed with the Phillipps MS.

A.D. 1286 -1310. Building of the abbot's chamber, by abbot Roger. His resignation of office. Debt and stock of the monastery.

abbatiatu deliberans, ædificavit pro receptaculo suimet post abbatiatum quandam cameram, quæ post illud tempus dicitur et est camera abbatis; uti cernitur in præsentia ab orientali parte infirmitorii monachorum.¹ Et, cum hæc omnia agerentur, anno administrationis suæ 24, anno videlicet Domini 1310, cedens ab officio, reliquit debitum domus M.c.lxix. libras, xvj. solidos, vj. denarios, et staurum, oves videlicet quinque millia ccccvj., grossa animalia D.cvj., et equos cxx. Vixit autem post cessionem suam 8 annis; et in capitulo juxta dominum Hugonem abbatem 5, ab ejus latere sinistro,² mortuus sepelitur: et successorem³ dominum Adam de Skyrena abbatem 14 est adeptus.⁴

CAP. XVI. *De Johanne Romano, Henrico de Newerk⁵ et Thoma de Corbryg, Eboracensibus archiepiscopis.*

A.D. 1285 -1303. John Romayne archbishop of York. Portions of the cathedral and other buildings erected by the archbishop's father. Character of the archbishop.

Tricesimus viij^{us} successit Willelmo Wykwano Johannes dictus Romanus, ecclesiæ Eboracensis canonicus. Hic . . . anno Domini 1285 electus, . . . a papa Honorio 4 in curia Romana consecratus est. Hujus pater Johannes, genere Romanus, ecclesiæ Eboracensis thesaurarius et canonicus, partem crucis ecclesiæ beati Petri Eboraci borealem, quæ se extendit versus palatium archiepiscopi, et egregium campanile in medio crucis ejusdem ecclesiæ erectum, sumptibus suis propriis construxit. Hic etiam domum illam præcipuam, infirmitorium pauperum, hospitalis Sancti Petri Eboracensis, in qua viri a mulieribus segregati conversantur, sumptibus suis propriis pro majori parte construxisse et alia multa pietatis opera fecisse memoratur. Hic itaque venerabilis præsul Johannes, super omnes . . . Eboracensis ecclesiæ archiepiscopos, dapilis, munificus, et in retinendis militibus honorabilis, incomparabiliter existens, honorem et gloriam ecclesiæ cui præerat

T. S. col.

¹ *ab . . . monachorum*] wanting in P.

² After *sinistro* insert versus boream, P.

³ After *successorem* insert suum, P.

⁴ The remainder of the narrative

under Roger the 13th abbot is supplied from the Phillipps MS. ; and the abridgment in the Egerton MS. is added as an Appendix.

⁵ *Newerk*] corrected from Greenfield in MS.

in omnibus quærebat et laudabiliter manutenebat, . . . Et anno A.D. 1285 Domini 1290, et pontificatus sui 5, 8 idus Aprilis, scilicet die -1303. Veneris proxima post Dominicam in qua cantatur "Lætare Foundation of the " Ierosolima," inchoatum fuit fundamentum navis majoris nave of the ecclesiæ beati Petri Eboracensis, parte australi. . . . In cujus cathedral. operis fundamento idem archiepiscopus . . . lapidem primarium eadem die propriis manibus devotissime collocavit. Vixit autem in archiepiscopatu decem annis, mense uno . . . , et obiit in manerio suo apud Burtonam prope Beverlacum . . . , anno pontificatus sui 11, et anno Domini 1295, et regis Edwardi filii regis Henrici 23; et . . . in ecclesia beati Petri Eboraci honorifice est sepultus. Post quem 39us præfuit eidem¹ Succession of Henry of Newerk, archbishop of York, 1296. ecclesiæ Henricus de Newerk, ejusdem ecclesiæ decanus. Hic . . . anno Domini 1296 electus, . . . anno Domini 1298 . . . in ecclesia Eboracensi consecratus, vixit in archiepiscopatu anno 1, ebdomadis 7, diebus 3; et . . . anno pontificatus sui 2, Domini² 1299, regni regis Edwardi . . . 27, obiens, in ecclesia beati Petri Eboraci sepultus est. Quo mortuo, 40us regimen Succession of Thomas Corbrygge as archbishop, 1299. dictæ ecclesiæ Eboracensis Thomas de Corbrygge, ejusdem ecclesiæ canonicus et custos capellæ Sancti Sepulcri Eboracensis, . . . sortitus est. Hic sacræ theologiæ doctor egregius, et non solum theologiæ, immo, quod raro uni mortalium accidit, omnium liberalium artium professor extitit incomparabilis; qui prius cancellarii officio in ecclesia Eboracensi longo tempore functus est, postmodum resignata cancellaria custos et sacrista præfatæ capellæ . . . fuerat effectus. Hic itaque . . . anno Domini 1299,³ electus in pastorem, curiam petiit Romanam. Ubi . . . eodem anno consecratus est a papa Bonifacio octavo, et ⁴a papa rogatus contulit custodiam He confers the wardenship of St. Sepulchre's on Gilbert Segrave, in opposition to the king's wish. dictæ capellæ magistro Gilberto de Segrave, sacræ theologiæ doctori et ecclesiæ Lincolniensis canonico, ut personaliter in ea resideret. Et ideo, a rege Edwardo I pluries rogatus ut eandem capellam Johanni Bussche notario suo conferret, non acquievit.⁴ Quapropter rex iratus tres baronias archiepiscopatu Eboracensi ab antiquo collatas et eidem annexas, post multas persecutiones et . . . injurias, seisiri fecit, et eas usque ad obitum archiepiscopi in manu sua retinuit. Quo infra breve defuncto sedeque vacante, The wardenship afterwards decanus et capitulum . . . Eboraci, ad instantiam regis

¹ *eidem*] Eboracensi, T. S.

² *Domini*] Dominicæ Incarnationis, T. S.

³ 1299] supradicto, T. S.

⁴ *a papa . . . acquievit*] abridged from T. S.

A.D. 1285 expulso dicto magistro Gilberto, custodiam dictæ capellæ præ-
-1303. fato Johanni contulerunt. Hic autem venerabilis pater Thomas
conferred ordinationem appropriationis ecclesiæ nostræ de Naf-
on the fretona fecit, et [vixit] in archiepiscopatu annos 3, menses
king's 6 et dies 10. [Quibus transactis] obiit apud Lanum . . .
nominee. anno pontificatus sui 4, et Domini¹ 1303, regnique Edwardi
. . . . primi 31, et in ecclesia collegiata de Suthwelle
Succession sepultus est. Post quem Willelmus de Greenfeld in
of William archiepiscopatum subrogatur; qui fecit ordinationem
Greenfield appropriationis ecclesiæ de Skypse, ut præfertur.
as arch- bishop.

XVII. *De Nicholao papa 4; de decimatione ecclesiæ Anglicanæ; de deletione Christianitatis in Terra Sancta; de Cælestino papa 5 cedente a papatu; et mutatione habitus sancti Benedicti.*

A.D. 1287 Post Honorium 4 rexit sedem apostolicam Nicholaus
-1298. 4, natione Asculanus, de religione beati Francisci, anno
Pope Ni- Domini 1287. Hic, licet sanctæ vitæ crederetur, præ-
cholas IV. nimia tamen benignitate sua ductilis fuit, ita quod
pro voluntate cardinalium regebatur. Hic primo con-
cessit decimas totius ecclesiæ Anglicanæ per 6 annos
continuos Edwardo j^o. regi Angliæ, in sumptus suos
ad Terram Sanctam. Taxatæ 'sunt' ergo ecclesiæ
Anglicanæ iterato, et vacavit extunc taxatio dudum
facta per episcopum Norwycensem præcepto Innocentii
papæ 4. Hic autem papa Nicholaus, ut dicitur secun-
dum prophetiam Joachim, sepultus est in inferno.
Fratres vero Minores dicunt eum indulsisse ordini
eorum quod semper papa per eorum ordinem eligeretur.
Quibus fratribus Minoribus idem papa contulit claves
et custodiam capitum sanctorum apostolorum Petri et
Pauli in altari Sancti Johannis Lateranensis, quas
nullus postea papa ab eis obtinere potuit ullo modo,
usque ad tempus Urbani papæ 5, sicut in sequentibus

His taxa-
tion of
England.
f. 102 b.

His indul-
gences to
the Friars
Minors.

¹ *Domini*] Dominicæ Incarnationis, S.

dicetur. Hujus papæ Nicholai anno 2 per Sarracenos A.D. 1287
 Tripolis civitas deleta est, et Christiani ibidem inventi ^{-1298.}
 in ore gladii mortui sunt. Anno etiam ejusdem ^{Affairs of}
 mense Maii, 15 calendas Junii, Acon a Sarracenis ^{the Holy} de-
 structa est, et Tirus, burgum Sidonis cum castro, et ^{Land.}
 castrum Peregrini cum locis adjacentibus, destructæ
 sunt, et Christianitas in illis partibus penitus deleta
 est. Patriarcha Ierosolomitani 'fugiens' in batello
 in mari submersus est. Pluresque inde fugientes et ad
 propria iter carpentes, vel in mari, vel in via, vel in
 partibus propriis, vitas suas miserabiliter terminarunt.
 Radulphus rex Romanorum imperavit annis 18, et ^{Elections}
 caruit benedictione imperiali, et mortuus est anno ^{of empe-}
 Domini 1291. Post quem Adulphus comes Nasowe eli- ^{rors.}
 gitur in regem Romanorum. Sed per Albertum ducem
 Austriæ, filium prædicti Radulphi, fuit interfectus in
 bello; qui rex Romanorum fieri cupiebat. Post Nicho- ^{Election}
 laum papam 4 sedit papa Cœlestinus 5, qui prius dice- ^{of pope}
 batur Petrus de Murrona,¹ eremita juxta Salmonam, ^{Celestine}
 et subito propter vitæ sanctitatem ad papatum est ^{V., 1294.}
 assumptus, anno Domini 1294. Hic habitum ordinis ^{Change of}
 Sancti Benedicti in Monte Cassino de nigro commutavit in ^{the colour}
 russetum; et in tantum se petentibus exhibuit gratiosum ^{of the habit}
 quod raro cuiquam petita denegaret. Statuitque quod papa ^{of the Be-}
 propter insufficientiam et alias ex causa legitima posset dimit- ^{nedictines.}
 tere papatum. Unde reputans se ad onus officio papali incum- ^{His resig-}
 bens minus sufficientem,² . . . coram fratribus suis in scriptis ^{nation.}
 papatui cessit, . . . nihil sibi omnino reservans. Ad hoc ^{Succession}
 enim subdole inductus fuit per Benedictum Gaitanum ^{of pope}
 cardinalem suum, qui postea sibi succedebat et dice- ^{Boniface}
 batur Bonifacius 8, ut sibi succederet in papatum. ^{VIII.}
 Factus tamen papa, dictus Bonifacius statutum illud
 de cessione papæ revocavit. Sedit quidem dictus ^{Retirement}
 Cœlestinus papa a 5 die Junii usque ad festum Sanctæ ^{of Celes-}
 Lucie, mensibus 6, diebus xxij., et post cessionem suam ^{tine to a}
 fugere voluit et ad eremum redire ibique latere. Sed ^{hermitage.}

¹ *Murrona*] Read Murone.| ² *sufficientem*] sufficientes in MS.

A.D. 1287 in Ungaria captus et ad Bonefacium ductus est. Qui
 -1298. misit eum in 'arctam' custodiam; et ibi dicitur de-
 He is seized, and held in confinement, by Boniface. Miracles after death. cessisse, et in quodam monasterio prope Florentinum¹
 sepultus fuisse perhibetur, anno Domini 1298. Hic
 post mortem multis claruit miraculis. Ideoque Clemens
 papa 5 ipsum fratrem Petrum catalogo sanctorum
 confessorum associavit.

CAP. XVIII. *De Bonefacio papa 8; de canonizatione
 Lodowici regis Francia;*² *de 6 libro decretalium
 et aliis constitutionibus; de pecunia fratrum
 Minorum, et de confessionibus eorum; de terræ
 motu; de Marco mercatore Venecia; et de
 indulgentia statuta omni anno 100.*

A.D. 1295 Bonefacius papa 8 sedit papa post Cœlestinum 5; qui
 -1303. singulari quadam via potentiam suam et papalem magni-
 Proceed- ficentiam voluit dilatare. Unde fertur dixisse, "Præde-
 ings of cessor meus fecit miracula, ego vero faciam mirabilia."
 pope Boni- "Revocavit ergo et cassavit omnes gratias, concessiones,
 face VIII. dispensationes, privilegia et exemptiones, et cætera omnia
 per dictum Cœlestinum prædecessorem suum concessa.
 Unde idem Cœlestinus in custodia detentus sic prophe-
 tando ad eum misit, "Ascendisti ut vulpis, regnabis ut
 "leo, morieris ut canis." Sicque accidit, ut in sequen-
 tibus apparebit. Revocavitque idem Bonefacius omnes
 gratias per Nicholaum 4 concessas super dignitatibus et
 beneficiis vacaturis. Anno pontificatus sui 2, dum 12
 equi thesauro et jocalibus onusti de thesauro ipsius
 papæ de Agnania Campaniæ, ubi et ipse oriundus fuit,
 ad urbem Romam ducerentur, prope urbem ad duo mil-
 liaria, quidam Stephanus de Columpna dictos equos cum
 sarcinis suis cepit, et ad civitatem Penestrinam per-
 duxit. Unde papa multum turbatus fuit, et consis-

Seizure of
 the pope's
 treasure by
 Stefano
 Colonna.

¹ *Florentinum*] An error for Fe-
 rentinum; Ferentino in the Campag-
 na of Rome. For 1298 read 1296.

² After *Francia*, canonizato, in
 MS.

torium convocavit. Ad quod domini Jacobus et Petrus de Columpna cardinales non fuerunt. Unde mandatum fuit eis per papam quod statim de urbe recederent, nec domos suas intrarent, et citra 4 dies hinc sequentes thesaurum suum ei sine diminutione remitterent. Quidum de urbe recessissent, papa facit dirui domum P[etri] de Columpna; ubi multi mortui sunt in impetu casus ejus et contriti. Die vero præfixo reducti sunt equi prædicti cum cofris et cofinis suis onusti. Die vero sequente papa dictos cardinales deposuit, privavit, et inhabiles declaravit, necnon omnes de progenie eorum usque ad quartum gradum per masculinam lineam descendentes eodem modo damnavit, terras eorum destrui, castra et villas ad terram prosterni, et ipsos omnes ab urbe exulari et bona eorum confiscari, mandavit. Ipse canonizavit Lodovicum quondam regem Franciæ; et anno Domini 1297, et pontificatus sui 3, librum sextum Decretalium fecerat compilari. Statuit etiam ut omnes moniales forent de cætero reclusæ et non exirent. Sed multæ earum reclamantes noluerunt admittere hujusmodi statutum, asserentes se non teneri ad arctiores aliquas observantias quam primitus sunt professæ, nec de jure aliquo seu ratione se posse compelli invitæ. Unde adhuc liberæ remanent secundum priorem modum suæ professionis, ut est justum. Iste quidem Bonifacius papa, cum cognovisset quod fratres Minores congregassent magnam pecuniam, de qua proponebant emisse ad opus ordinis sui terras, redditus et possessiones, et peterent inde licentiam ab ipso papa, ipse accepit pecuniam ab ipsis fratribus, videlicet centum millia florenorum; et injunxit eis ut secundum regulam Sancti Francisci in paupertate et sine proprio viverent, prout ipsorum regula et professio exigebant. Constituit itaque ne ipsi fratres Minores seu Prædicatores prædicarent seu confessiones audirent sine licentia rectorum ecclesiarum; et ne bona clericorum taxarentur, nec clerici

A.D. 1295
-1303.

Canoniza-
tion of
Louis IX.

Ordinance
secluding
nuns.

f. 103.

Confisca-
tion of
treasure
amassed by
the Friars
Minores.

Constitu-
tion affect-
ing the
Friars Mi-
nors and
Preachers.

A.D. 1295
-1303. regibus darent contributiones quocunque modo vel colore quæsitæ; et hanc constitutionem libro 6 Decretalium fecit incorporari. Anno Domini 1299, papa cum curia sua Reatæ residente, in die Sancti Andreæ tantus ibidem erat terræ motus ut, dum papa vellet celebrare, necessario habuit fugere ad domum fratrum Prædicatorum; et plura ædificia ibidem et in convicinis corruerunt; et duravit fere per 10 dies, non continuos sed per vices, tam diebus quam noctibus. Circa quæ tempora Marcus filius Pauli, mercator Veneciæ, peragratis per spatium 26 annorum pæne singulis regionibus orbis, scripsit de mundi mirabilibus et de diversitatibus gentium, rituum et provinciarum, sicut in peregrinatione sua vidit et audivit. Hic itaque papa Bonifacius, A.D. 1300. 'anno 1300,' concessit plenam indulgentiam omnium peccatorum visitantibus limina apostolorum Petri et Pauli in urbe Roma, et statuit eandem indulgentiam omni anno centesimo perpetuis temporibus duraturam. Sed postea per Clementem papam 6 commutatur in annum quinquagesimum, qui dicitur Jubilæus, ut postea apparebit. Post hæc, Urbanus 6 commutavit in annum 33. Tempore cujus Bonifacii 8 factus est concursus maximus Romæ de toto orbe terrarum, de omni conditione, sexu et ordine, ad ipsam indulgentiam obtinendam.

Earth-quake at Rieti, 1299.

Marco Polo.

Jubilee of A.D. 1300.

CAP. XIX. *De incarceratione Bonifacii papæ 8; de privilegiis ordini nostro concessis per eundem; et de Francis victis per Flandrenses.*

Bull of Boniface VIII., claiming sovereignty over France, burnt in Paris.

Eodem anno gratiæ supradictæ idem papa Bonifacius misit regi Franciæ litteras, in quibus asseruit tam regnum Franciæ quam omnia regna mundi ab ipso papa teneri debere, cum ipse vacante imperio esset dominus mundi temporalis. Quas litteras rex Franciæ publice Parisius comburi fecit, et nuntios ipsas deferentes vacuos et sine honore abjecit; et statim omnes vias et

passus per quos Romam transitur arctari fecit, ne aliquis de regno suo illuc pecuniam deportaret. Papa ergo omnes peregrinorum perturbatores excommunicavit. Eodemque anno rex Franciæ convocavit omnes prælatos regni sui, petens ab eis consilium contra papam. Opposita erant contra ipsum papam simonia, hæresis, ingressus illegitimus ad papatum; et ideo non esset ei parendum. Igitur rex idem provocationem contra cum fecit ad concilium generale. Anno quidem Domini 1303, papa Agnaniæ sedens in curia regem Franciæ excommunicatum denunciavit, et ipsum regem totis nisibus deponere insudavit. Infra tres ergo septimanas deinde sequentes Xarra de Columpna et progenies illius, ac Willelmus de Longareto¹ milites et regis Franciæ senescallus, civitatem Agnaniæ deponentes et palatium papæ deprædantes spoliarunt. Statimque Agnaniæ cives ipsum Xarran de Columpna fecerunt dominum civitatis, et dictus Willelmus cameram conscendit papalem, et papam ipsum pontificalibus indutum coram crucifixo et reliquiis sedentem cepit, et inhumane tractans eum in equum effrænem, versa facie ad posteriora equi, posuit, et sic eum per mediam civitatem deduxit; eique ridiculose plures illuserunt, et ipsum fatigatum in custodia sine cibo et potu per quatuor dies tenuerunt, ita quod fere fame interierat. Et dum ipsum papam secum abducere et thesauros ecclesiæ deprædare disponerent, populus civitatis congregata fortitudine supradictos invasores et eorum militiam debellantes vicerunt, papam de eorum manibus liberaverunt, et in palatio suo liberum dimiserunt. Interim nuntiatum est Romanis de captione papæ, qui auxiliores ei miserunt. Sed ante adventum illorum liberatus est. Unde cum eis transtulit se Romam, et exinde graciosior apparebat. Et 31 die a tempore liberationis suæ Romæ diem clausit extremum, et apud Sanctum Petrum tumultatur. Scripserunt tamen

A.D. 1295
-1303.

Excommu-
nication of
the king of
France.

Outrage on
the pope in
Anagni.

Death of
Boniface
VIII.

¹ *Longareto*] Read *Nogareto*.

A.D. 1295
-1303.

Attributed
to ill-treat-
ment.

His claim
to the sove-
reignty of
Scotland.

f. 103 b.

Privileges
granted by
him to the
Cistercian
Order.

A.D. 1301.
Seizure of
William,
count of
Flanders,
and war

aliqui quod præfatus Petrus et præscripti Petrus et Jacobus de Columpna cardinales, foederatis viribus, ipsum papam comprehenderunt et in equum effrænem versa facie ad caudam posuerunt, quem sic discurrere usque ad novissimum halitum¹ fecerunt, ac fame necaverunt. Ipse autem papa Bonefacius litteras suas regi Angliæ dirigebat, in quibus probare nitebatur quod rex Angliæ nullum habere deberet dominium vel superioritatem in regno Scociæ, sed potius illud regnum a sede apostolica teneri debere; citansque quodammodo regem Angliæ ad mittendum procuratorem qui super hoc posset subire iudicium in curia Romana. Sed rex Angliæ litteras sibi remisit responsales et satis declaratorias juris sui, ita quod papa ulterius non est prosecutus in causa prædicta. Concessit itaque idem papa Bonefacius, ad instantiam cujusdam cardinalis qui ordinis sui professor extitit, ordini nostro, ut de terris nostris, cultis et incultis, ad ordinem nostrum spectantibus, quas aliis tunc concessimus vel in posterum concedemus excolendas, de quibus tamen aliquis decimas seu primitias non percepit, nullus a nobis seu cultoribus terrarum illarum, aut quibuscunque aliis, decimas seu primitias auderet exigere vel præsumeret extorquere. Sed quia plerisque personis ordinis venit in dubium qualiter illa verba in dicto privilegio, “ de quibus aliquis decimas seu primitias “ non percepit, ” secundum verum intellectum debeant effectu debito mancipari, idem privilegium in plerisque domibus ordinis nullum effectum in ejus prosecutione est sortitum. Aliqui tamen, secundum² tenorem dicti privilegii, in placitando, sententias definitivas pro se assequi meruerunt. Anno Domini 1301, Willelmus comes Flandriæ proditione Karoli fratris regis Franciæ ductus est sub pacis specie in Franciam, et ibidem captus incarceratur. Fecit ergo Philippus rex Franciæ

R. Hi
col. 24

¹ halitum] alitum, MS.

² After *secundum*, verum intellectum, erased.

totam Flandriam in manus suas seisiri, et custodes A.D. 1302.
 per loca singula deputavit. Flandrenses tamen regios ^{between}
 custodes a Flandria expulerunt. Quo audito, rex ^{France and}
 Franciæ¹ exercitum copiosum in Flandriam misit. ^{Flanders,}
 Unde inter Gallicos et Flandrenses bellum campestre ^{A.D. 1301.}
 prope Curteray in Flandria commissum fuit, et ces- ^{Battle of}
 sit victoria Flandrensis. Nam flos totius militiæ ^{Courtray.}
 Gallicanæ ibi cecidit, et extincta est multitudo copiosa
 ac populus infinitus, non tam virtute quam cautela
 pugnantium. Cadentes enim in foveis et fossis resur-
 gere non valuerunt. Unde Flandrenses diem istum,
 videlicet 11 diem Julii, solennizant valde annuatim.
 Albertus Romanorum rex per quendam nepotem suum
 quem exheredaverat interfectus est, anno Domini 1308,
 et benedictione caruit imperiali.

CAP. XX. *De Benedicto papa 11 ; de Clemente papa 5 ;
 de infortuniis in coronatione ejusdem ; de Ju-
 dæis expulsis a Francia ; de captione insule
 Rodi ; de Templariis calumniatis, et erroribus
 suis ; de 7° libro decretalium ; de prima transla-
 tione curiæ Romanæ ad Avinionem ; de Henrico
 Romano Imperatore.*

Post Bonifacium papam 8 sedit papa Benedictus A.D. 1303
 11us, anno Domini 1303, de ordine fratrum Prædica- ^{-1314.}
 torum. Ipse rehabilitavit præscriptos Jacobum et Pe- ^{Succession}
 trum de Columpna, sed tamen non ad cardinalatum. ^{of pope Be-}
 Hic divisit patrimonium beati Petri cum cardinalibus, ^{nedict XI.}
 ne justitia foret venalis in curia ; incessitque sine ar-
 matis hominibus, ut libere possent omnes ad ipsum
 habere accessum. De quo quidam sic ait,

“ A re nomen habe, benedic, benefac, benedicte,
 “ Aut rem perverte, maledic, malefac, maledicte.”

¹ rex Franciæ] repeated in MS.

- A.D. 1303 -1314. Hic regem Franciæ, si culpabilis fuerat de captione Bonefacii prædecessoris sui, non petita absolute ab- solvebat, et mortuus est Perusii, pontificatus sui anno His death. 1°; et vacavit sedes fere per annum. Ipso defuncto Succession of Clement V. Clemens 5us eidem subrogatur. Qui cum Lugduni Accident at his coronation at Lyons. Galliæ coronaretur et inde recessisset, comitantibus eum rege Franciæ et regni proceribus cum clero et populo copioso, pars muri super viam qua veniebat corruit retro eum et multos oppressit. Inter quos dux Britanniæ oppressus infra 4 dies expiravit, et alii 40 de populo corruerunt. Carbunculus etiam qui in summitate diadematis papæ erat cecidit, et ibidem est amissus. Hic itaque Jacobum et Petrum de Columpna ad cardinalatum non solum restituit sed cum aliis de novo creavit. Anno Domini 1306, in festo Sanctæ Expulsion of the Jews from France, A.D. 1306. Mariæ Magdalenæ, fuerunt capti Judæi omnes in regno Franciæ, et eorum bona confiscata. Fueruntque de regno expulsi per decretum, ulterius non reversuri.¹
- Capture of Rhodes by the Hospitaliers. Ipso anno² Hospitalarii cum exercitu Christianorum ceperunt insulam Rodi cum circumiacentibus insulis circiter 5, quæ a Turcis prius inhabitabantur sub dominio imperatoris Constantinopolitani. Anno Domini Suppression of the Templars, A.D. 1307. 1307, Templarii de multis et enormibus criminibus notati, per inquisitores hæreticorum per totum regnum Franciæ capiuntur, in die Sancti Edwardi confessoris, rege Francorum ad eorum captionem adiutorium brachii sæcularis [præstante]. Rex ergo Franciæ ad dominum papam, qui tunc Pictavis erat, cum multis nobilibus Pictavis venit; ibique multos Templarios adduci fecit, et eos super certis articulis examinari. Quorum aliqui articulos fatebantur, aliqui non. Qui autem confessi fuerant recipiebant omni die 5 solidos Parisienses, qui autem non, 12 tantum denarios Parisienses, ad victum suum. De mandato ergo papæ, bullæ emanarunt quod

¹ *reversuri*] corrected from re-
vertendi, MS.

² *Ipso anno*] preceded by the
words Anno Domini in MS.

ubicunque Templarii invenirentur caperentur. Dominus A.D. 1303
 itaque Edwardus rex Angliæ dictos Templarios per^{-1314.}
 totum regnum Angliæ omnes uno die capi et incarce-
 rari præcepit, quorum bona et prædia confiscabantur,
 tantum singulis dictorum Templariorum ad sustenta-
 tionem 4 denariis diebus singulis reservatis. Septua-
 ginta enim et duo eorum in præsentia papæ et cardi-
 nalium confessi sunt hæreses et errores quæ sequuntur. Confession
 of heresies,
 and vices
 attributed
 to them.
 f. 104.

In primis, quod in prima professione sua abnegant
 Dominum Jhesum Christum, ejus incarnationem et
 fidem Christianam, spuuntque ter in faciem crucifixi.
 Advocato etiam diabolo et eis corporaliter apparente,
 osculantur eum, et præidentem suum cui profitentur,
 in ore, in umbelico, et in ano. In quo facto tantum
 illi tres erunt in camera obscura, existentibus aliis
 fratribus extra in circuitu domus paratis, per hunc
 modum nolentem profiteri interficere festinantibus.
 Item, quod omnino interdicitur eis usus fœminarum,
 ita quod quando invaluerit temptatio carnis abutantur
 licite sociis suis.¹ Item, quod habent caput cujusdam
 Sarraceni penes se, qui quondam, ut credunt, fuit ma-
 gister ordinis eorum et istos nefarios ritus induxit;
 et illud caput habet carnem et cutem exsiccatas et
 macie confectas, et canos in vertice et barba. Quod
 quidem caput, primo die capituli generalis eorum, ante
 mediam noctem, coram altari in quadam capella poni-
 tur, vestibus sericis et pretiosis capetiis circumseptum.²
 Ubi primo a magistro eorum adoratur ac deinde a
 singulis. Interroganti vero magistro eorum si vere
 credant illud esse suum salvatorem respondent singil-
 latim quod hoc credunt. Sicque cantatur missa et
 terminatur ante auroram. Hæc et multa alia enormia
 fatebantur. Unde eorum ordo decernebatur penitus
 annullari.³ Sed, ipsis in custodia ubique existentibus,

¹ After *suis*, sicut Sodoma sive,
 erased, MS.

² *circumseptum*] circumceptum,
 MS.

³ *annullari*] adnullari, MS.

A.D. 1303 differtur usque ad concilium generale. De quibus apud
 -1314. Parisius 54 comburebantur, et de reliquis tempore
 Adæ abbatis 14 postea referetur. Eodem anno frater
 Dulcius hæreticus cum suis sequacibus damnatur et
 comburitur. Anno Domini 1308, in festo Sancti Jo-
 hannis ante Portam Latinam, combusta est Romæ
 ecclesia Lateranensis. Hic quidem Clemens papa 5
 circa thesauros colligendos et castra construenda insudavit; R. H.
 The Cle- 7um librum decretalium, quæ Constitutiones Clementinæ vocan- col. 2
 mentine tur, ordinavit. Sed cito post in concilio . . . apud Viennam
 constitu- . . . eundem librum revocavit: quem tamen successor suus
 tions. Johannes papa 22us innovavit, incorporavit et publicavit, . . .
 et primus omnium papalem sedem de Roma usque Avinionem
 Transfer of the see of Rome to Avignon. transtulit. De ipso quidem papa et ejus gestis tempore
 Henry of Luxem- burg emperor, A.D. 1308. tum Romanorum regem Henricus Luceburgensis comes
 electus est in imperatorem, et per eundem papam Cle-
 mentem apud Aquisgranum corona ferrea coronatus:
 et assignatur sibi tempus ad 2 annos veniendi Romam
 ad suscipiendam coronam auream. Anno Domini 1310,
 coronatur apud Mediolanum corona argentea, quamvis
 hoc fieri solebat Madoeciæ.¹ Fecitque in die corona-
 tionis suæ 200 milites de diversis nationibus. Exinde
 vero civitates Lombardiæ de homagio requirit. Cre-
 monenses et Laudenses primo resistentes infra breve
 se reddiderunt. Brixenses vero diu restiterunt, usque
 dum, multis interfectis et civitate per vim capta, rex
 per muros intravit, sicque devicti Brixenses se dede-
 runt.

¹ *Madoecie*] Read *Modoetiæ*, Monza.

CAP. XXI. *De*¹ *quarta guerra in Wallia; de punitione justitiariorum; de expulsionem Judæorum ab Anglia; de decima et quintodecima concessa regi; et de jure regum Angliæ in dominio regni Scociæ.* A.D. 1288-1291.

Cum rex Edwardus primus post conquæstum cum A fourth Welsh war.
regina Alienora in Vasconia per tres annos commoratus fuisset, guerra quarta in Wallia fuerat suscitata. Nam quidam Wallensis, Rees app Meraduk nomine, propinquum heredem Lewlini et principem Walliæ se vocavit. Tandem post multa flagitia Gilbertus de Clara comes Gloverniæ ei occurrebat, et eum captum atque Eboracum ductum distrahi fecit et suspendi. Et dum rex, anno Domini 1289, in Angliam repedaret, conquestum ei fuit justitios omnes et clericos curiæ suæ injusta judicia et favorabilia ultra modum in causis habuisse. Quo in parlamento pro vero comperto, Thomas de Weland capitalis justitios ab Anglia per judicium curiæ exulabat. Adam de Stretton, Willelmus de Brumpton, Robertus de Littlebury, Radulphus de Hengham, justitios, et alii tam registri quam clerici, carceri mancipantur. Qui magna portione pecuniæ suam redemptionem facientes, a carcere liberati, suis officiis privabantur. Deinde, anno Domini 1290, rex de usuris et falsa prudentia Judæorum, quibus populum suum deceperunt, comperiens in parlamento suo, in crastino Animarum, Judæos omnes in Anglia repertos, propter diffidentiam suam et propter multiplicem falsitatem suam in Christianos expertam, absque ulterius revertendo perpetuo exilio relegabat. Ob ejus relegationis celerem expeditionem, regni communitas regi quintamdecimam suorum mobilium con- Punishment of corrupt judges in England. Expulsion of the Jews from England, 1290. Grant of subsidies.

¹ Much of the substance of this chapter will be found in the Brute Chronicle. (See Royal MS. Brit. Mus. 20 A. iii.) The resemblances

here and elsewhere are sufficient to show that the two works are partly derived from the same source.

A.D. 1288
-1291.

f. 104 b.
Claims to
the throne
of Scot-
land.

Referred to
arbitration
of Edward
I.

Examina-
tion of
monastic
chronicles
for proofs
of superi-
ority of
England
over Scot-
land.

cedebant. Interim Nicholaus papa 4, cum Christianitas in Terra Sancta, ut præscribitur, penitus deleretur, concessit Edwardo regi decimam ecclesiarum Angliæ, Scociæ, Walliæ et Hiberniæ, et etiam decimam omnium possessionum religiosorum, ad subsidium Terræ Sanctæ. Unde ipse rex peregrinationem tunc in Terram Sanctam admisisset, si dissensio orta in terra Scociæ per mortem Alexandri regis Scociæ ei obstaculum non extitisset. Ipse autem Alexander rex Scociæ dudum absque liberis defunctus est, et regnum Scociæ David fratri suo dereliquit. David autem idem tunc defunctus tres filias post se dereliquit, quas Johannes de Balliolo, Robertus de Bruyz et Johannes de Hastynges, desponsarunt;¹ et ideo quilibet eorum una et eadem actione jus in regalia Scociæ vendicavit. Sed regnum Scociæ dividi nequibat, et nullus eorum suam partem alteri voluit relaxare. Alii quoque magnatum Scotiæ ex sanguinis propinquitate clamabant se jus habere in regnum Scociæ. Unde occasione dissensionis ejusdem multa homicidia et maleficia in Scocia fuerant perpetrata. Quapropter, supplici rogatu communitatum regni Scociæ, dictus rex Angliæ Edwardus ad discutiendum inter dictos magnates Scociæ statuit parliamentum suum super Twedam, et illuc proceres suos in manu forti advenire præcipiebat, ut, si forte proceres Scociæ ad concordiam non posset revocare, ipse, ratione domini quod in regno Scociæ se prætendebat habere, aut regnum Scociæ sibi conquireret, aut saltem eis unum regem ad libitum exhiberet. Et, ut processum suum in tuto fundaret, in primis de jure superioritatis domini, quod ipse et antecessores sui reges Angliæ in regno Scociæ habere dicebantur, plenius cupiens certiorari, vocatis de qualibet ecclesia cathedrali regni Angliæ duobus viris litteratis, tam in jure quam in facto litteratis, et de quolibet monasterio tam mona-

¹ *desponsarunt*] repeated in the MS.

chorum quam canonicorum regularium duobus monachis et canonicis, cum antiquis cronicis in archivis ecclesiarum et monasteriorum inventis, scrutatisque et examinatis prædictis cronicis, una cum quibusdam aliis cronicis repertis in archivis regni Scociæ apud Scone, inventum fuit, pro parte et jure regum Angliæ, quod ad superioritatem regni Scociæ admitti deberent. Sic-
 que repertum est in cronicis Mariani Scoti, Rogeri de How-
 dena, Willelmi de Malmesbery, Henrici de Huntynghona, Radulphi de Diceto et aliorum, quod, anno Domini 910 . . .
 Edwardus primus monarca, cognomento senior, Scottorum, Cumbrorum, et Wallorum reges suæ ditioni¹ subegit. Item, . . . quod anno 921 iidem reges² elegerunt eundem Edwardum in suum patrem et patronum. Item, anno 926, Adelstanus filius dicti Edwardi vicit regem Scottorum Constantinum, quem cedere de regno compulit, et tamen postea sub fœdere regnare sub se constituit. Item, anno 947, Edredo fratri Adelstani Scoti se submiserunt, et fidelitatem domino debitam eidem juraverunt. Item, anno 973, Edgarus rex superavit Kynadum regem Scottorum, qui juravit ei fidelitatem. Item, anno 1043, rex Angliæ et Daciæ Kanutus perdomuit Malcolmum regem Scottorum, et extunc factus est rex quatuor regnorum, scilicet Angliæ, Scociæ, Daciæ et Norwagiæ. Item, Sanctus Edwardus dedit regnum Scotiæ Malcolmmo filio regis Cumbrorum, de se tenendum. Item, anno 1072, Willelmus Nothus vicit Malcolmum regem Scociæ, et accepit ab eo sacramentum fidelitatis. Item, Willelmus Rufus simile fecit quod pater suus fecerat erga Malcolmum regem Scociæ, et contra duos filios Malcolmmi successive regnantes. Item, anno regis Henrici primi, Alexander successit fratri suo Edgardo in regnum Scociæ de consensu dicti regis Henrici. Item, anno primo regis Stephani, cum idem Stephanus a David rege

¹ *sue ditioni*] sibi, R. II.

² *iidem reges*] prædictæ gentes, R. II.

A.D. 1288
-1291.

Scottorum peteret homagium et fidelitatem, et id facere recusaret quia ipse fuit primus omnium laicorum qui fecerat homagium et fidelitatem Matildi imperatrici, filius tamen ejusdem David Henricus nomine fecit homagium dicto regi Stephano. Item, Willelmus rex Scociæ fecit homagium regi Henrico tertio, filio regis Henrici 2, in coronatione sua, anno 1170, et iterum Henrico patri anno regni sui 20, et venit ad eum in Normanniam. Item, idem Willelmus rex Scociæ fecit homagium regi Ricardo anno 1189. Item, fecit homagium et fidelitatem regi Johanni anno 1191. Item, idem Willelmus concessit domino suo Johanni regi Angliæ quod maritaret Alexandrum filium suum sicut hominem legium suum. Ipse quoque Alexander fecit regi Johanni homagium. Item, Alexander rex Scociæ apud Eboracum desponsavit Margaretam filiam regis Henrici 3, anno regni sui 35, et fecit ei homagium. Item, anno Domini 1195, Rollandus dominus Galwychiæ fecit homagium Henrico Angliæ regi apud Karliolum. Item, Honorius papa 3us, in suis bullis, vocavit regem Angliæ dominum regis Scociæ. Item, Gregorius papa 9 scribens regi Scociæ vocavit eum hominem legium regis Angliæ. Item, Clemens papa scribens regi Angliæ mandavit ei ut moveret et induceret Willelmum regem Scociæ, et si necesse foret districtione regali qua ei præminebat compelleret, ut cuidam episcopo Scociæ omnem rancorem suum remitteret, et episcopatum suum in pace habere permetteret.

CAP. XXII. *De regno Scociæ collato Johanni de Balliolo per Edwardum regem Angliæ; et de homagio ipsius Johannis facto præfato regi Edwardo.*

A.D. 1291,
1292.
Meeting at
Norham.

Convenientibus igitur, ut prædicitur, apud Norham in finibus Anglorum versus Scociam rege Anglorum Edwardo, cum suis magnatibus et peritis, ac Scottorum valentioribus cum suis prudentioribus, illis præcipue qui jus in regalia

R. 1
col.

Scociæ vendicabant, petivit rex Angliæ in primis ut Scotti A.D. 1291,
 pacifice assentirent suæ ordinationi super regnum Scotiæ, præ- 1292.
 sertim cum hoc sibi competeret ratione dominii sui capitalis. Claim of
 Scotti tamen responderunt se ignorare quod talis superiori- Edward I.
 tas regi Angliæ competeret, nec posse se sine capite regio ad to suze-
 hujusmodi respondere, cui incumberet talem denuntiationem rainty.
 audire, nec ergo aliquod¹ responsum tunc² eos debere red- f. 105.
 dere, propter juramentum excommunicatione vallatum quod
 post mortem regis Alexandri sibi invicem fecerunt. Sed,
 deliberatione tamen matura,³ rex Edwardus fecit Scottis litte-
 ras suas patentes, quibus recognovit adventum Scottorum in
 Angliam ultra aquam de Twede non debere alias illis vergere
 in præjudicium iterum veniendi in Angliam. Propter hoc,⁴ Recogni-
 majores Scotti et Angli qui vendicabant jus successionis in tion of the
 regnum Scociæ 'per litteras suas patentes' recognoverunt se claim by
 sponte velle recipere justitiam coram dicto Edwardo rege, the com-
 tanquam coram capitali domino, et firmum tenere quicquid petitors.
 ipse decerneret in præmissis. Sed tamen rex ipse Ed-
 wardus hujusmodi justitiam seu ordinationem ipsis
 facere ad tempus differebat, usque dum sua ordinatio
 consensu communitatum regni Scociæ agi videretur,
 ne ipsum suum factum aliquo modo in posterum posset
 revocari. Unde magnates ipsi jus in regno Scociæ
 vendicantes ex parte aliorum magnatum et communi-
 tatum Scociæ unum obligatorium, sigillis 4 episcoporum,
 6 comitum et 12 baronum, signatum, regi Edwardo
 detulerunt, ut ipse, de supradictis magnatibus jus ven-
 dicantibus, quem rex idem Edwardus in regnum Sco-
 ciæ præferre decrevisset pro rege perpetuo haberetur.
 Verum, quia . . . tunc etiam videbatur quod rex Edwardus Seisin of
 non poterat jus successionis in regnum illud cuiquam tribuere, the king-
 nisi ipse prius jus seisinæ et possessionem regni⁵ Scociæ ha- dom first
 beret, . . . facta Scottis securitate ex parte dicti regis Edwardi⁶ delivered
 de restituendo regno Scociæ infra duos menses illi cui de to Edward.
 jure hoc competeret, sub pœna centum millium librarum ster-
 lingorum . . . in subsidium Terræ Sanctæ solvendarum, ac

¹ *aliquod*] aliud, R. H.

² *tunc*] ad præsens, R. H.

³ *matura*] librata, R. H.

⁴ *Propter hoc*] Post hæc, R. H.

⁵ *regni*] in regnum, R. H.

⁶ *Edwardi*] Angliæ, R. H.

A.D. 1291, etiam sub pœna excommunicationis et interdicti in regnum Angliæ si non restituerit, . . . Scotti per chartas suas tradiderunt dicto regi Edwardo regnum Scociæ, cum castellis, juribus et consuetudinibus, per duos menses continuos possidendum; ita quod reversio illius regni Scociæ cum pertinentiis suis ipsi cui jus regni, secundum iudicium ipsius Edwardi regis, competeret, infra duos menses post declarationem et confirmationem juris regni Scociæ, redderetur; salvo ipsi Edwardo regi Angliæ homagio illius qui rex Scotiæ esset futurus. Positi sunt ergo custodes qui medio tempore exitus et approviamenta¹ terræ Scociæ, ad opus illorum quorum intererat, custodirent. Deinde anno sequente, videlicet anno Domini 1292, post longas disceptationes vendicantium apud Berwycum,² discussis juribus, regno illi prætulit Johannem de Balliolo, qui recognovit regem Angliæ fore capitalem dominum Scociæ . . . et ei fidelitatem iuravit. Et in die Sancti Andreæ apostoli positus est in solio regali apud Sconam, et ibi traditum est ei regnum Scociæ cum omnibus pertinentiis. Postea autem dictus Johannes de Balliolo rex Scociæ in Angliam reversus, apud Novum Castrum super Tynam, in die Sancti Stephani, fecit homagium Edwardo regi Angliæ, in hæc verba; “Domine mi, “ domine Edwarde, rex Angliæ et capitalis domine³ “ Scociæ, ego Johannes de Balliollo rex Scociæ devotio vester homo legius de toto regno Scociæ cum “ suis pertinentiis, et cum omnibus quæ ei pertinent, “ quod ego teneo et debeo de jure, et clamo, pro me “ et heredibus meis regibus Scociæ, de vobis et vestris “ heredibus regibus Angliæ hereditarie tenere, de vita “ et membris, et de terreno honore, contra omnes “ gentes qui vivere poterunt et mori.” Transcripta autem litterarum quas Scotti regi Edwardo fecerant,

Award in favour of John Baliol.

His coronation.

He does homage to Edward I.

Copies of the letter of submission

¹ *approviamenta*] appropriamenta in MS.

² *apud Berwycum*] illud regnum, R. H.

³ *capitalis domine*] capitali domino in MS.

de rege eis præferendo, magno sigillo regis Edwardi signatarum, ex illius præcepto per diversa Angliæ loca, tam ad cathedrales quam ad conventuales ecclesias, mittebantur, ut ad perpetuam facti memoriam in historiis annalibus litteris traderentur.

A.D. 1291
-1292.
to Edward's
award
dispersed
through
the king-
dom.

CAP. XXIII. *De concessione Vasconicæ regi Franciæ; de guerra Walliæ et Aquitanicæ; et spoliatione monasteriorum Angliæ.*

Anno Domini 1293, factus est conflictus magnus circa Pascha in mari inter nautas portuenses et Normannos, Picardos et Flandrenses. Ubi, Normannis et cæteris captis et interfectis, naves et bona eorum inter Angligenas fuerunt partitæ, et ipsorum plus quam 8000 fuerunt interfecti. Quæ damna dum rex Edwardus sub silentio deprimere decrevisset, Alienora uxore sua jam pridem mortua, inordinato amore et inverecundo Blancam, cognatam suam, Philippi regis Franciæ sororem, coepit adamare. Unde pro dispensatione super sanguinis propinquitate domino papæ nuntios destinavit. Sed interim, ardore nimio in amorem accensus mulieris, cum dicto rege Philippo, proceribus suis inconsultis, pactum iniebat, ut ipse dictam Blancam sibi in matrimonium copularet, et ipse totam terram Vasconicæ dicto Philippo regi Franciæ erogaret. Ita tamen ut ipse Philippus ipsam Vasconiam, xl. dierum spatio sibi possessam, præfato Edwardo regi et dictæ Blanchæ uxori suæ ac heredibus de ipsis legitime procreatis redonaret. Super quo pacto, præfatus Philippus rex Franciæ de Vasconia feoffatus parliamentum Parisius statuit. Ubi, falsis conjecturis Karoli fratris dicti Philippi regis, Robertus comes de Artoys fecit Normannos, Picardos et Flandrenses, possessores navium et bonorum per nautas portuenses ut prædicatur captorum et interfectorum, præfatum dominum Edwardum regem Angliæ in parlamento regis

A.D. 1293.

Conflict
between
ships of
the Cinque
Ports and
French
vessels.
Edward
seeks in
marriage
Blanche,
sister of
Philip of
France.

He agrees
to surren-
der Gas-
cony to
Philip, on
condition
of its being
redelivered
to him.

f. 105 b.

Philip
summons
Edward to
answer for
the de-
struction
of French
ships by
seamen of

A.D. 1293. Franciæ appellare, super eo quod præceptum et consensus ad dictum conflictum adhiberet, et non solum ipsos interfectores et captores virorum tueretur, sed etiam bona eorum deprædata receptaret. Appellatus ergo sic rex Angliæ Edwardus in parlamento regis Franciæ, licet absens, cum ad responsum vocaretur et consilio ductus ad præceptum regis Franciæ venire noluisset, rex Franciæ et regni sui proceres ipsum Edwardum, velut communem regni Franciæ hostem, totam Vasconiam, quæ de rege Franciæ tenebatur, ratione forisfacturæ amittere judicabant. Quo audito, cum rex Franciæ per internuntios requireretur et Vasconiam reddere noluisset, Rex Edwardus parlamentum fecerat convocari; in quo pro recuperatione terræ Vasconiae clerus Angliæ concessit regi Edwardo mediæ partem omnium bonorum suorum temporalium et spiritualium. Sed et magnates et omnes alii de regno Angliæ concesserunt regi decimam partem omnium bonorum suorum, qui sibi in guerra Walliæ corporale servitium non fecerunt. Et de omnibus civibus et burgensibus sexta pars bonorum regi concessa est. Unde rex Edwardus conduci fecerat duos reges Alemanniæ et Arragoniæ pro recuperatione Vasconiae; quibus et dari fecerat plus quam 50,000 librarum argenti; quæ summa penitus amissa est, ut paulo post referetur. Interea, Edmundus frater regis Edwardi sursum reddidit Philippo regi Franciæ homagium suum, quod ei debebat pro quibusdam terris quas de eo tenuit. Et rex Edwardus præmisit magnates quosdam, Johannem de Bretaygne, Johannem de Sancto Johanne, Robertum de Tibtoft et alios, in Vasconiam, et ipse eos sequi continuo desudavit. Advenienti ergo ad Portesmouth, ut ibi navem conscenderet in Vasconiam transfretaturus, nuntiatum fuit quendam Madocum Wallensem de novo in Wallia guerram suscitasse, incendiisque et spoliationibus indulsisse, populum regium occidendo. Rex ergo Edwardus, dimissis navibus cum exercitu, ad

the Cinque Ports;

and, on his refusal to appear, confiscates Gascony.

Subsidies granted to Edward for the recovery of Gascony.

Edmund the king's brother withdraws his homage from Philip. Edward despatches John of Britanny and others into Gascony. He is prevented from following them by an outbreak

Higden, 2471. Walliam repedabat, ut ipsum Madocum, qui jam cas- A.D. 1293. of the Welsh under Madoc. Edward occupies Anglesey, and captures Madoc. trum de Snawdona occupaverat, debellaret; et veniens Cestriam . . . cepit insulam Angleseyam, ædificavitque de novo urbem et castrum de Bello Marisco. Quo in tempore succisa sunt nemora in Wallia quæ tempore bellico præstabant indigenis latibula, firmataque sunt castra circa loca maritima. Et, dum præfatus Madocus regem debellaret, Morganus alius Wallensis ei in auxilium consurgebat. Tandem, castro de Snawdona ab Anglis reaccepto, Wallensibus undique profugatis, rex ipsum Madocum, qui se fecerat principem Walliæ nuncupari, et Morganum capiebat; quos Londonias custodiæ mancipandos traduci faciebat, ibique decollari, et alios captos ad diversa castella Angliæ arctæ custodiæ tradi. Reliquos tamen Wallenses rex ad suam gratiam recepit, et pacem suam undique fecerat proclamari. A quo tempore quieverunt Wallenses; more Anglorum pæne vicitant, thesauros congregant et rerum detrimenta formidant. Interim, cum reges Alemanniæ et Arragoniæ versus Vasconiam properantes reditum regis Edwardi in Walliam cognovissent, spreto consortio magnatum prius ad Vasconiam transmissorum, ad propria remearunt. Et, dum hæc agerentur, ipsi magnates in Vasconia, dum adventum Edwardi regis et regum Alemanniæ et Arragoniæ expectarent, et eorum auxilio [confiderent?] ¹ belli congressu inito cum Karolo regis Franciæ fratre, ab ipso Karolo apud Rionas capiuntur, et Parisius carceri tradendi perducuntur. Wallia ergo horum malorum occasio ab omnibus maledicta dicebatur. Hoc in tempore fecit rex omnia monasteria Angliæ ² scrutari, ac pecuniam inventam Londonias afferri. ³ Fecit quoque lanas et coria ⁴ arestari; et subsecuta est magna caristia bladi et vini.

Tranquil-
lization of
Wales.

Defeat of
Edward's
party in
Gascony.

Seizure by
Edward of
money
found in
the mo-
nasteries of
England.

¹ A word obliterated in the MS.

² *Angliæ*] regni, Ris.

³ *afferri*] apportari, Ris.

⁴ *coria*] corria in MS.

CAP. XXIV. *De rebellione regis Scotiae; villa et castris de Berwyk et de Dunbarre captis; et de bello de Berwyk et de Dunbarre, et sursum red-ditione homagii regis Scotiae.*

A.D. 1295,
1296.

Application from John Balliol to the pope to be released from his oath of fealty to Edward I. f. 106.

He obtains absolution, and allies himself with Philip of France against Edward.

Two cardinals sent into England by pope Celestine V. to arrange a peace between France and England.

Dover burnt by pirates.

Edmund the king's brother and others sent into Gascony.

Edward proceeds towards Scotland. Grant of a subsidy.

Cumque Johannes de Balliolo, rex Scotiae, cognovisset Edwardum regem Angliæ guerram in Wallia et Vasconia tantam habuisse, contra sacramentum homagium dedicebat, et, nuntios ad summum pontificem mittens, ei significabat regnum Scotiae de ipso et de summis pontificibus qui pro tempore fuerint teneri. Sed tamen Edwardo regi Angliæ, vi compulsus, homagium suum licet invite faciebat. Quapropter ipsum rogavit ut de sacramento regi Edwardi injuste facto eum absolvere dignaretur. Unde per papam absolutus dictus Johannes rex Scotiae, cum Philippo rege Franciæ contra ipsum Edwardum confederatus, inimicosque regis Angliæ in Scocia recipiens atque confines Angliæ prope Scociam depopulans, regem Edwardum Angliæ et suos heredes de jure superioritatis in regno Scotiae spoliare nitebatur. Quo in tempore duo cardinales missi sunt in Angliam a papa Cœlestino 5, ad reformandam pacem inter reges Angliæ et Franciæ. Et dum super pace tractarent, piratæ Normannorum apud Doveriam applicuerunt, et occisis aliquibus villam deprædantes ipsam combusserunt. Interim facta est famas et pestilentia hominum in Anglia. Rex Angliæ Edwardus, anno Domini 1295, cognita captione magnatum et militum suorum in Francia, quos in Vasconiam destinavit, alios magnates et milites, videlicet Edmundum fratrem suum, Henricum de Lacy, comitem Lincolnæ, Willelmum de Vesey, et alios plures de optimis terræ, ad Vasconiam iterum fecerat transmeare. Et rex ipse congregans residuum militiæ suæ versus Scotiam properavit. Concessa est ergo regi per laicos undecima bonorum suorum, et per clerum decima bonorum spiri-

tualium et temporalium suorum. Unde rex Edwardus, A.D. 1295, 1296. post parliamentum suum apud Novum Castrum tentum super Tynam, cum manu valida tam per terram quam per mare versus Scociam iter arripuit. Medioque tempore Robertus de Roos dominus de Werk, ab Anglis fugiens, Scottis se in guerra contra regem Edwardum sociavit. Defection of Robert Roos, lord of Wark. Unde rex castrum suum de Werk seisivit, et inde versus Berwicum progrediens, anno Domini Siege and capture of Berwick. 1296, 30 die Martii, ipsum obsedit. Obsessi tamen probe resistentes duas naves regis combusserunt. Quo facto rex in iram commotus, transitis villæ fossatis, villam acrius invadebat, et xxv. millia et dcc. hominum occidebat. Ipse tamen nullum majorum suorum perdidit, præter unum militem solum, Ricardum de Cornwale, quem unus Flandrensis sagitta occidebat. Custos autem castri Berwici absque assultu aliquo ipsum castrum regi Edwardo liberavit; in quo Willelmus de Doglas et S[imon] Frysel capti fuerunt. Capture of William Douglas, Robert Bruce, and others. Et Patricius comes de Dunbarre paci regiæ se submitit. Sed Robertus de Bruys et Ing[elramus] de Humfrevyl, qui cum rege Edwardo prius extiterunt, ab ipso discedentes, Scottis se contra ipsum Edwardum regem miscuerunt; qui postea capti fuerunt et captivi regi traditi: sed rex ipsos liberos dimittebat. Interim rex captum Berwicum valvis et fossatis fecerat communiri. Et, dum hæc agerentur, præfatus Robertus de Roos Scottish inroad into England. et comites de Achetell et de Menteth cum 40,000 hominum [Angliam] invadebant, et totum Tyndale, Wederhale, Exham, Lanercost, et Corbrygge, cum adjacentibus regionibus, 'cædibus,' incendiis et spoliis, devastabant. Sed regressi in Scociam castrum de Dunbarre, quod fuit Patricii comitis Marchiæ, invadentes occupabant. Interim Johannes de Balliolo, rex Scociæ, John Balliol revokes his letters of homage to Edward. homagium et fidelitatem [sui] et aliorum regni sui incolarum Edwardo regi per litteras suas patentes sursum reddebat. Unde rex Edwardus villam de Berwyk secure munivit, et præmisit partem exercitus sui in

A.D. 1295, Scociam, ad obsidendum castrum de Dunbarre, usque ad adventum regium, in quo dicti Robertus de Roos et alii habuerunt receptamentum. Et dum ipsum castrum obsideretur, Scotti alii, Anglis a tergo venientes, obsidionem castrum conati sunt liberare. At Anglici, custodes contra portas castrum ponentes, contra Scottos in obviam processerunt, ipsosque devicerunt, decem millibus illorum interfectis. Cumque ipsi infra castrum inclusi fugam suorum et occisionem cognovissent, castrum, corpora, terras et castella sua, regi Edwardo et Anglis reddiderunt. In ipso autem castro comites 3, barones 7, milites 28, clerici 11, Picardi 7 et generosi 100, cum aliis, fuerunt intercepti. Crastina inde die, regi Edwardo dicto castro adveniendi ipsi captivi fuerant præsentati. Sed ad Turrim Londoniarum missi, per diversa Angliæ castra bini et bini captivi fuerant consignati.

Siege of the castle of Dunbar by Edward's troops. Defeat of the Scotch attempting the relief of the castle. Surrender of the castle.

CAP. XXV. *De captione villarum in Scocia; submissione regis Scociæ; de cancellaria, scaccario et banco, assignatis in Scocia; de incarceratione regis Scociæ; de nova conditione fidelitatis Scottorum; de subsidio a clero Angliæ negato, et confiscatione laicorum feodorum cleri.*

A.D. 1296. Postea profectus rex Edwardus ad Rokesburgh, Occupation of Scottish towns by Edward. Edinburgh, Strivelyn, et ad villam Sancti Johannis, cepit eas statim. Transactis inde aliquibus diebus, Johannes de Balliolo rex Scociæ, videns se in arcto positum, et etiam omni potestate destitui, cum majoribus regni Scociæ venit ad castrum de Brychyn, et Submission of Baliol, and resignation of the crown. absque aliqua conditione Edwardo regi Angliæ humiliter se submitit, renuntians regno Scociæ in scripto; et scriptum sigillo communi regni Scociæ signatum in Breaking of the common seal of Scotland. manus regis Angliæ dedit, filiumque suum Edwardum regi Angliæ Edwardo dedit in obsidem: et tunc ipsum commune sigillum regni Scociæ fractum est. Tunc

ergo Edwardus, rex Angliæ, in signum domini regni A.D. 1296.
 Scociæ, tulit lapidem de Scone in quo solebant reges The stone
 Scociæ poni loco coronationis suæ, et fecit illum¹ de- of Scone
 ferri Londonias, ubi et noscitur remanere. Subjecto f. 106 b.
 ergo sic regno Scociæ regi Edwardo, rex ipse Ed- carried
 wardus reversus est Berwicum, et parliamentum suum away to
 ibidem statuens, de novo recepit ibidem in scriptis London.
 homagia Soottorum et fidelitates. Sed regnuin Scociæ Edward
 Johanni comiti de Wareyn, et totam Galweyam Hen- holds a
 rico de Percy, custodienda committebat. Ibidemque parliament
 cancellariam, scaccarium² et placitandi bancun, insti- at Berwick,
 tuit permanenda. Cancellariumque, thesaurarium et and re-
 justitios, assignavit, qui Scottis et Anglis universis ceives
 justitiam exhiberent. Quibus vicecomites et ballivos anew the
 in regno Scociæ substituit, qui ipsis fideliter deservi- homage of
 rent. Et sic rex Angliæ Edwardus cum Johanne de the Scotch.
 Balliolo rege Scociæ cum pace in Angliam est rever- Establishes
 sus. Præcepit vero rex Edwardus præfato Johanni courts of
 de Balliolo quondam regi Scociæ, et aliis magnatibus law and
 ejusdem ductis secum in Angliam, quod morarentur officers of
 in Anglia ultra Trentam, sub pœna decapitationis, state in
 quousque guerra inter ipsum et regem Franciæ fini- Scotland.
 retur. Tunc autem rex ipse Edwardus, Philippum Parliament
 regem Franciæ propter detentionem terræ Vasconiæ at St. Ed-
 conatus debellare, apud Sanctum Edmundum parlia- munds-
 mentum instituit convocandum. Quo perductis Scottis bury.
 prius cum Scocia captis, rex Edwardus ipsos interro- The nobi-
 gavit qualiter damna et injurias per ipsos sibi illata lity of
 vellent restaurare. Sed ipsi se regiæ misericordiæ in Scotland
 omnibus submiserunt. Ubi etiam omnes comites et swear
 barones Scociæ, et præcipue Johannes Comyn comes fealty to
 de Straherne et comes de Karryk, et 4 episcopi pro Edward.
 toto clero regni Scociæ, ad novam conditionem fide-
 litatis sub novo juramento se perpetuo obligarunt, quod
 de cætero terras suas de ipso tanquam de conquæstore

¹ *illum*] illud, MS.| ² *scaccarium*] scakkarium, MS.

- A.D. 1296. Scociæ imperpetuum tenerent, et sic in Scociam reme-
 Imprison-
 ment of
 Baliol. arent. Sed præfatum Johannem regem Scociæ rex
 Edwardus perpetuo carceri mancipavit. Quapropter
 rex Edwardus ipsam terram Scociæ tanquam suum
 conquestum gladio, ut prædicitur, imperpetuum tenere
 clamavit. Sed tamen infra breve Scotti¹ contra dictum
 regem Edwardum rebellarunt. In quo parlamento
 concedebatur domino regi Edwardo decima a commu-
 nitatibus, et a mercatoribus et civibus octava. Et
 a clero pariter subsidium pecuniare petebatur. At
 Robertus Cantuariensis archiepiscopus simul cum clero
 regi respondit, quod constitutionem domini papæ Bone-
 facii 8, qui constituit ne bona clericorum taxarentur
 nec regibus darent contributiones quoquo modo vel
 colore, non audebat infringere, nec ei quicquam con-
 tribuere absque summi pontificis gratia speciali. Rex
 quoque econtra ipsum subsidium, tanquam suum debi-
 tum a clero prius promissum, repetebat. Sed usque
 ad concilium apud Westmonasterium cleri responsum
 dilatatum fuit. Ubi ipse Robertus archiepiscopus pro
 clero respondit, quod absque domini papæ mandato
 speciali nihil ei de bonis ecclesiasticis exhiberent.
 Unde rex supra modum commotus gratiam suam, tam
 de lege communi quam de speciali, ipsi et clero uni-
 verso interdixit omnino. Deinde rex omnia laica
 feoda clericorum quorumcunque, cum bonis in eisdem
 inventis, in manu sua seisivit et extendi fecit; et
 statuit quod, nisi infra mensem protectionem suam
 impetrarent, prædicta laica feoda cum bonis in eisdem
 inventis regi imperpetuum forent forisfacta. Clerum
 vero extra protectionem suam posuit, et de clericorum
 et religiosorum spoliatione multum gaudebat. Tunc
 Henricus de Newerk electus Eboracensis pro tota diœ-
 cesi sua quintam partem possessionum et beneficiorum
 suorum, et multi alii episcopi et abbates pro terris

¹ Scotti] repeated in the MS.

suis deliberandis quintam partem, eidem concesserunt. Sed archiepiscopus Cantuariensis cum quibusdam aliis noluit consentire.

A.D. 1297.
Resistance
of the
archbishop
of Canter-
bury.

CAP. XXVI. *De captione procerum in Vasconia; et de transitu regis Edwardi in Flandriam, contra regem Franciæ bellaturi; et novis servitiis exactis ab Angligenis per regem Edwardum.*

Rex Edwardus et Willelmus comes Flandriæ contra regem Franciæ amicitiae foedus pepigerunt. Edmundus frater regis Edwardi in Vasconia obiit, et ossa ejus Angliam ad Westmonasterium delata sunt. Et exercitus, quem post se in Vasconia reliquerat, cum 'per' unum strictum passagium transire deberet, exploratorem qui exercitum procederet emisit. Qui regressus eis intimavit d. armatos Francigenas in Vasconia tantum remansisse. Cujus assertione Angli confisi, Johanne de Sancto Johanne, qui jam cæteris Anglis captis in Vasconia remanserat, eos ducente, per ipsum passagium audacter processerunt. Nam, prope passagium, xv. millia armatorum Francigenarum, in 4 exercitus divisi et ad bellum prompti, in insidias Anglorum latitabant. Inter quos Johannes de Sancto Johanne cum quibusdam Anglis incedens insperato primum exercitum Francigenarum devincebat, et ad alium exercitum pugnans procedebat. Sed Henricus de Lacy comes Lincolniae in passagio tardius progressus, cum cognovisset ipsum Johannem de Sancto Johanne cum tanto exercitu Francigenarum conflictum habere, ulterius progredi non ausus, cum suis ad locum unde venerat reversus est. Unde dictus Johannes de Sancto Johanne cum militibus II et generosis xvij. capti fuerunt. Jacobusque de Bellocampo, graviter vulneratus e bello recedens, submersus est. Cumque rex Edwardus hujusmodi facta in Vasconia cognovisset, in parlamento apud Westmonasterium præcepit quod

Alliance of
Edward I.
and Wil-
liam
count of
Flanders,
against
Philip of
France.
Death of
Edmund,
the king's
brother.
Defeat and
capture of
John St.
John in
Gascony.

Exaction
of military
service
against
France.

A.D. 1297. quilibet viginti libratas terræ possidens secum in 'Flandriam,' ad regem Franciæ debellandum, ad proprios custos transfretaret, aut certe cum rege finem faceret pro licentia in Anglia remanendi; utque Edwardo filio suo fidelitatem exhiberent, ita quod in absentia sua ipsum loco suo agnoscerent remanentem.

Opposition of Robert, archbishop of Canterbury.

Resistance to military service incited by Roger earl Marshal. Indignation of Edward.

Robertus autem archiepiscopus Cantuariensis regis transitum in Flandriam prohibebat, quousque de erratis erga sanctam ecclesiam satisfactionem exhiberet. Magnates etiam et communes regni, nova servitii generis regi facere perhorrentes, per Rogerum comitem Marescallum regi respondebant, quod sui legii regnum Angliæ, nisi per conventionem et ad custos regios, non egrederentur. Et tunc idem comes ulterius respondere inducias repetebat. Sed rex supra modum iratus inducias comiti concedere neglexit, et, eidem comiti comminans, aut ipsum secum in Flandriam transiturum aut officio suo mareschallie cessurum asserebat. Comes vero, neutrum perficere volens, cum sibi adherentibus parlamentum est egressus. Quo egresso, rex militi cuidam, Galfrido de Getevylla, virgam cum officio mareschallie fecerat liberari, suisque familiaribus secreto præcepit ut ipsum comitem cum sibi adherentibus in crastino arestarent. Quod comes recognoscens, et se et comites et barones qui sibi adhererent ad resistendum regie malitie et suis familiaribus in manu forti fecerat præparari. Interim Antonius Dunelmensis episcopus adveniens, congressum illorum provide retardabat, et ipsum comitem cum suis arestari dissuasit. Rex ergo continuo, absque consortio comitis alicujus, quasi subito, cum parva manu Anglorum et Wallensium, neglecto consilio procerum suorum, in Flandriam transfretavit. . . . Ferebat enim fama ipsum regem Edwardum amore Blanchæ sororis¹ regis Franciæ, ut prædicatur, adeo detentum ut terram Vasconie pro ipsa Blanca regi

He attempts to arrest the earl Marshal.

Is dissuaded by Anthony, bishop of Durham. He goes over into Flanders.

Is suspected of sacrificing Gascony

R. H. col. 1

¹ *sororis*] filie in H.

Franciæ libenter resignaret. Applicans tamen Flandriam A.D. 1297.
 apud Burgum Pontium se recepit, et pro rege Aleman- to his love
 niæ, qui prius suam pecuniam pro dicto negotio acce- of Blanche.
 perat, trans mittebat. Præpositus vero villæ, ipsum
 regem Edwardum, quasi absque exercitu venientem, Attempt of
 parvipendens, Philippo regi Franciæ litteras suas se- Philip to
 creto destinavit, nuntians ei quod, si cum exercitu ad surprise
 dictam villam accedere voluisset, Edwardum regem Edward at
 Angliæ et ipsam villam ei faceret liberari. Rex ergo Bruges.
 Franciæ exercitum suum versus Flandriam ad villam
 Pontium, ad dictum Edwardum capiendum, fecerat præ-
 parari. Cujus adventum et causam rex Edwardus
 cognoscens, inde usque ad Gandavum recedebat. Ubi The king
 comes Flandriæ ipsum cum gaudio recepit, atque illuc of the Ro-
 regem Alemanniæ ad ipsum, ut pariter regem Fran- mans fails
 ciæ debellarent, sperabat accedere. Sed ipse propter to join Ed-
 guerras sibi imminentes illuc advenire non curavit. ward in
 Interim, Antonius Dunelmensis episcopus cum rege Flanders.
 Franciæ omnino tractare de pace nitebatur. Sed ipse Failure of
 rex Franciæ, paucitatem gentis regis Edwardi recog- efforts of
 noscens, ipsum Antonium episcopum audire dedigna- the bishop
 batur. Et quia populus Anglicanus cum rege terram of Durham
 propriam exire ad custus proprios, ut prædicitur,¹ com- to nego-
 temnebant, et quia præ terrore invasionis Scottorum ciate a
 sub Willelmo de Walays, conservationeque regni et Philip.
 propriarum terrarum custodia, regnum egredi non aude- Edward's
 bant, rex absque suorum solatio in Flandria quasi weakness
 solus remanebat. Qui, si suos ut solito habuisset, regem caused by
 Franciæ ad libitum debellasset; præcipue cum comes the defec-
 de Barre et ipse rex Franciæ, invicem inimicitias tion of the
 exercentes, terras suas in alterutrum et populum ut barons.
 poterant devastarent.

¹ After *prædicitur*, exire repeated, MS.

CAP. XXVII. *De rebellionem Scotorum contra regem, duce eorum Willelmo de Waleys, et occisione Anglorum; de concordia inter Edwardum regem et proceres Angliæ, et de induciis guerrarum Vasconicæ.*

A.D. 1297.
Rising of
the Scotch
under
Wallace.

Army of
English
collected
under the
earl of
Warren.

Defeated
by Wallace
at Stirling.

f. 107 b.

Cum Scotti transitum regis Edwardi in Flandriam cognovissent, communitates Scociæ se in rebellionem contra regem Edwardum¹ erexerunt, et unum eorum, Willelmum de Waleys, eis in capitaneum elegerunt. Nam magnates Scociæ contra regem Edwardum publice insurgere non audebant, sed per communitates et ipsum Willelmum a servitute regia secreta liberare præsumpserunt. Ipse ergo Willelmus castra regia in Scocia et populum regium omnino destruere conabatur. Scottorum ergo rebellionem comperta, Johannes comes de Wareyn, Henricus de Percy, Willelmus de Latimer, et Hugo de Cressyngam, regis in Scocia thesaurarius, exercitum quem poterant congregarunt, et dictum Willelmum de Waleys usque ad castrum de Stryvelyn insequabantur. Quo cum pervenirent, Angli ipsi in dicto castello se receperunt, et dictus Willelmus a facie illorum fugiebat. Angli ergo, audacia Scottorum sic repulsata, confisi in Angliam redierunt, et dictum Hugonem de Cressyngam thesaurarium cum parte exercitus apud Stryvelyn dimiserunt. Post quorum recessum, dictus Willelmus de Waleys ad dictum castrum de Stryvelyn quotidie accedebat, et improbria² admixtis minis Anglis sæpius inferebat. Tandem, una dierum, Angli quasi sex mille in congressum contra dictum Willelmum castrum exierunt. Sed Willelmus ipsos in fugam convertens plurimos illorum occidebat. Et qui castri pontem arripere poterant evaserunt, et

¹ After *Edwardum*, se repeated in | ² *improbria*] *improperia*, MS.
MS.

qui non poterant aut capti fuerunt aut jugulati. Sed A.D. 1297.
 et ipse Hugo de Cressyngam occisus est, et in ultio-
 nem et despectum Anglorum excoriatus. Marmeducus
 tamen de Twhege castrum comprehensum defendebat.
 Tunc cives Berwici reliquerunt villam vacuam et re-
 cesserunt; et Willelmus de Waleys et Scotti cum eo The town
of Berwick
taken by
Wallace.
 intrantes tenuerunt. Castrum tamen Berwici non
 sunt adepti. Post hæc, continuo Scotti miserunt unum Reported
death of
Edward I.
 de suis in Flandriam, qui¹ gesta erga dominum Ed-
 wardum regem Angliæ exploraret. Qui rediens Scot-
 tis renuntiavit dictum Edwardum regem se vidisse
 mortuum, et ipsum post mortem vidisse tumultatum.
 Scotti ergo congregati totam terram Northumbriæ, The
English
borders
ravaged by
the Scotch.
 Cumberlandiæ, Westmerlandiæ, et comitatum de Kayr-
 leyl, incendiis et spoliationibus deprædarunt, et plures
 occiderunt, ecclesiæ sanctæ, monasteriis et religiosis, in
 aliquo non parcentes. Unde querela regi Edwardo in
 Flandria fuerat propalata. Et rex inde nimium con-
 tristatus est, pro eo præcipue quod ipso absente An- Edward
offers re-
concilia-
tion to his
nobles, and
confirms
Magna
Charta.
 glia vesaniæ Scottorum patefiebat, et ipse regem
 Franciæ ad libitum nequiverat debellare. Deliberato
 ergo consilio, rex Edwardus, proceres suos sibi volens
 reconciliare, comiti Marchallo, Humfredo de Bown co-
 miti Herfordiæ, Johanni de Ferrers, et aliis qui in
 Anglia remanserant, quibus prius indignabatur, suam
 malivolentiam remittebat, et magnam chartam de liber-
 tatibus Angliæ in omnibus articulis suis confirmavit,
 et quod nulla mala tolta caperetur nisi secundum anti-
 quam consuetudinem, quodque nullæ misæ vel tallagia
 per ipsum de cætero in regno suo fierent sine consensu
 et omnium voluntate. Ipsosque dominos et alios cum He aban-
dons the
demand of
military
service.
 clero de amicitiiis obnixius exorabat, et ut sibi contra
 Scottorum furorem favorem et auxilium exhiberent,
 et ipse eis ad plenum sumptuum solatia ministraret.
 Archiepiscopus ergo Cantuariensis, recognoscens regem Grant of
subsidies

¹ qui] quæ, MS.

A.D. 1297. et regnum in areto constitutos, et propter ipsam confirmationem, cum clero provinciae suae, concessit regi decimam temporalium et spiritualium ad intrinsecam invasionem Scottorum repellendam, salva constitutione domini papae; et Henricus Eboracensis electus quintam partem bonorum. Caeteri vero laici nonam partem bonorum regi concesserunt. Et interim, mediante adhuc Antonio Dunelmensi episcopo, Philippus rex Franciae et Edwardus rex Angliae in alterutrum guerrarum inducias petierunt, et ordinationi summi pontificis Bonifacii se totaliter submiserunt. Unde et ipse rex Edwardus in Angliam repedavit. Medio quoque tempore, Scotti episcopum Sancti Andreae ad Philippum regem Franciae destinarunt, rogantes ut ipse transmitteret in Scociam Karolum fratrem suum, cum exercitu, qui cum Scottorum auxilio superioritatem Anglorum refrænaret, et totam terram Angliae pro perpetuo devastaret. Sed ipse Philippus rex Franciae, ob inducias prius acceptas, Scottorum postulatum consensum annuere negligebat. Aiunt tamen quidam comites de Mentehte et de Athetell, et alios Scottos quos rex Edwardus prius e carcere liberavit, peregrinationem alibi dissimulantes, in Franciam pro dicto negotio transfretasse.

Truce with France.

Return of Edward into England.

Failure of attempt of the Scotch to obtain aid from Philip.

CAP. XXVIII. *De captione Marmeduci de Twhenge per Scottos; de recaptione Berwici; de bello de Fawkyrk; de moneta surreptitia; de concordia inter reges Franciae et Angliae, et desponsatione regis Angliae; de comitatu Cornubiae; de transitu regis ad Scociam, et litteris papae pro regno Scociae.*

A.D. 1298. Audientes Scotti amicitiam inter suos clerum et proceres renovatam timuerunt valde, et ad castrum de Stryvelyn, cui tunc Marmeducus de Twehnge praerat, cum pacis specie accesserunt; rogantes ipsum Marme-

The Scots seize Sir Marmaduke Tweng.

ducum ad ipsos in pace exiturum, sub baptismatis sui A.D. 1298. juramento voventes quod, si ad ipsos sub pace egrederetur, ibidem in sua præsentia domini Edwardi regis Angliæ submitterent ditioni. Quem ad illorum votum egressum Scotti 'cum aliis' mirabiliter comprehenderunt, et apud Done Bretagne carceri intruserunt, credentes per illorum liberationem se pacem iterum habituros. Comites ergo et clerus versus Scociam properantes, apud Dunelmiam, 'per' dominum episcopum Carliolensem in violatores chartæ alias confirmatæ excommunicationis sententiam fecerant fulminare. Ac deinde intraverunt Berwicum, quod Scotti jam reliquerant vacuum,¹ fugientes ab eo² sicut prius fecerant Angli a facie eorum. Sed ulterius 'non' processerunt, quia rex scripserat eis ut ulteriorem progressum differrent usque ad adventum suum. Qui a Flandria in Angliam rediens continuo versus Scociam tendit, [et] Scottorum vires refrænare conabatur. Scotti quoque e contra cum exercitu totis viribus eidem occurrere proponebant. Factus est ergo congressus exercituum in die Sanctæ Mariæ Magdalenæ, anno Domini 1298, et cæsa sunt ex Scottis apud Fawkyrk viginti duo millia, pro eo præcipue quod dux Scottorum Willelmus de Walays, et alii magnates Scociæ, viso vexillo Edwardi regis Anglorum, dimiserunt exercitum suum sine capite; et ideo fuit quasi totus peremptus. De exercitu autem Anglorum probus unicus Brianus de Jay, magister militiæ Templi in Anglia, tantum corruit, qui persequendo Willelmum de Walays perimebatur. Deinde rex Edwardus, dimissis exercitibus qui proterviam Scottorum adhuc remanentium refrænarent, in Angliam est reversus. Verumtamen Scotti, paulatim invalescentes, per 30 annos inde sequentes, usque ad tempora regis Edwardi tertii post conquæstum, Anglos

They imprison him at Dunbarton.

The English retake Berwick, and await Edward's coming.

Edward joins them, and defeats the Scots at Falkirk.

Death of Brian de Jay, master of the Temple.

Return of Edward into England.

¹ quod . . . vacuum] quam . . . | ² eo] ea, MS.
vacuam, MS.

- A.D. 1298. et Anglorum fines sæpius protriverunt, ut inferius referetur. Quod quidem infortunium dolo et effœminationi Anglorum [imputandum est], juxta prophetiam illam quæ, tempore regis Egelredi, prædixit gentem Anglorum per Dacos, Francos et Scottos, fore exterminandam. Monetæ novæ, quæ vocabantur baslardi, pollardi, crocardi et rosarii, fraude extraneorum mercatorum, paulatim et latenter loco sterlingorum irrepserunt in Angliam, et ita per totam Angliam diffundebantur quod vix inveniebatur denarius coronatus, et tres eorum vix valebant unum sterlingum. Quos rex postea valere fecit obolum; deinde, ut monetam surreptitiam et illegitimam, omnino exterminavit. Interim, anno Domini 1299, per papam Bonifacium 8 pax finalis inter Philippum regem Franciæ et Edwardum regem Angliæ fuerat reformata; ita quod, quia dictus Edwardus tunc senior fuit et Blancha præscripta juvenula extiterat, copulata est regi Edwardo Margareta soror dicti regis Philippi in uxorem, Roberto Cantuariensi archiepiscopo matrimonium celebrante. De qua genuit Thomam de Brothertona et Edmundum comitem Canciæ. Hoc etiam anno obiit sine prole Edmundus comes Cornubiæ, filius Ricardi comitis Cornubiæ et regis Alemanniæ. Qua de causa comitatus ille Cornubiæ rediit ad coronam. Quo anno, Robertus de Bruz et alii Scotti conquesti sunt domino papæ Bonifacio 8 quod rex Angliæ injuste vexasset regnum Scociæ, quod de ipso domino papa immediate tenebatur. Quapropter ipse papa scripsit regi Edwardo, notificans ei qualiter reges et regnum Scociæ a dominio et potestate regis Angliæ exuebantur,¹ quodque desisteret a tali vexatione, nisi infra dimidium annum clarius de jure suo posset edocere. Rex ergo Edwardus misit domino papæ litteras, juris et domini sui, quæ reges Angliæ habere solebant super regnum et reges Scociæ, declaratrices. Regnique
- f. 108.
- Introduction of base coins.
- A.D. 1299.
- Marriage of Edward with Margaret of France.
- Death of Edmund earl of Cornwall.
- Pope Boniface VIII. enjoins Edward to desist from the conquest of Scotland.
- A.D. 1300.
- Edward's reply.
- R. F. vii.
- Ibid.

¹ *exuebantur*] *exuebatur* in MS.

Angliæ proceres etiam domino papæ scripserunt, quod ipse rex Edwardus judicialiter coram eo super hiis respondere non teneretur nec deberet. Deinde rex subito absque exercitu aliquo versus Scociam profectus est. Cui Scotti occurrere conabantur. Rex ergo Edwardus in Angliam reversus, in parlamento apud Londonias, anno Domini 1300 et regni sui 28, confirmavit chartas libertatum Angliæ et forestæ; et inde misit nuntios ad dominum papam, causam noscituos quare ipse papa terram suam Vasconie cum Margareta uxore sua non pariter adjudicavit; et deinde in Scociam cum exercitu properavit, et castrum de Karlaverok cepit. Quo tempore, misit Philippus rex Franciæ Edwardo regi Angliæ de induciis unius anni, a persecutione Scottorum cessando. Unde in Angliam regressus, in parlamento apud Lincolniam, dedit Edwardo primogenito suo principatum Walliæ et Cestriæ comitatum. Iste annus fuit annus jubilæus, in quo generalis absolutio omnium peccatorum omnibus Romam adeuntibus concedebatur. Anno sequente rex cum exercitu in Scociam transvolavit. Sed dominus papa legatos eidem in Scociam misit, inducias saltem ad annum petens, ut interim concordiam inter Philippum regem Franciæ et ipsum Edwardum regem super possessione terræ Vasconie terminaret. Unde rex Edwardus in Angliam reversus est. Idem autem papa Bonifacius 8, in subsidium Romanæ ecclesiæ, imposuit decimam super ecclesias Angliæ pro tribus annis continuis.

A.D. 1300.

Edward visits Scotland.

Returns, and confirms Magna Charta.

Proceeds into Scotland and takes Carlaverock castle.

Philip intercedes in behalf of the Scotch.

Grant to prince Edward of the principality of Wales and earldom of Chester.

The pope urges a truce with Scotland.

Imposition of a tenth for three years, by the pope.

CAP. XXIX. *De iterato conquestu Scociæ; de captione castrî de Stryvelyn; de malefactoribus Angliæ punitis; et morte Willelmi de Walays Scotti.*

Interim, Robertus de Bruys Scottus, comes de Murrefe, ad Anglos a Scottis se sponte transferebat. Sed et reliqui Scotti, Simon Frysell et alii 'Scotti,' plusquam xvj. milites et xxx. armigeros Anglicos, in Scocia

A.D. 1303-1305. Robert Bruce joins the English.

A.D. 1303 subito comprehendentes, aut morti aut carceri deman-
 -1305. darunt. Anno Domini 1303, rex Edwardus et Edwardus princeps Walliæ primogenitus suus profecti sunt
 Edward enters in Scociam cum exercitu valido, tam per terram quam
 Scotland, and lays waste the country. per mare, et intima Scociæ rimaverunt; tantaque
 fame Scociam undique protriverunt ut Scotti, pro ciborum par-
 parcitate, gratiam regiam quærere cogèrentur. Sicque totam Scociam fere subegit, præter solum cas-
 The Scots hold Stirling castle. trum de Stryvelyn per Scottos occupatum, quod vic-
 tualibus pro septem annis futuris fuerat instauratum, quod rex ad tempus fecerat obsideri. Sed tunc non
 prævalens apud Dunfermalyn hyemavit. Quo Johannes Comyn dominus de Badenagh, Simon Frysell et Wil-
 John Comyn, Fraser, Wallace, and others, offer submission. lelmus de Walays, prædones et rebelles Scociæ capi-
 tales, domino regi gratiam imploraturi accesserunt. Sed rex eis ad tempus responsum reddere differebat.
 Renewed offer of submission by Wallace. Post hæc, Willelmus de Walays iterum per internuntios gratiam regis quærebat, ita quod sua corpus et
 caput regiæ severitati subicere non deberet, sed in terris per ipsum conquæstis rex ipsum et heredes suos
 Edward places a price on his head. pro perpetuo faceret seisiri. Quo interventu rex nimium indignatus, cuicumque munera promisit qui caput
 seu corpus dicti Willelmi sibi præsentaret. Willelmus ergo fugiens deprædationibus quandoque insistens
 quandoque latitabat. Et rex aliis in Scocia pacem fecerat proclamari, salvo sibi fine debito secundum
 quantitatem delictorum cujuscunque. Sed præscriptum Simonem Frysell ad tempus relegabat. Deinde, anno
 He besieges and takes Stirling castle. sequente, rex ad obsidionem castrum de Stryvelyn ite-
 rum properavit, et admotis machinis furcas in minas pariter fecit exaltari, jurans, si ipsum castrum vi ut
 proposuerat per ipsum caperetur, omnes in eodem comprehensi in ipsis patibulis morti punirentur. Unde
 omnes ibidem obsessi, tradito regi castro, ejus gratiam meruerunt. Ibidemque omnes majores Scociæ jura-
 f. 108 b. mento astringebantur Londonias ad parlamentum se
 Submission of the Scotch. venturos, ut regiam ordinationem acceptarent. Interim,

in Anglia, malefactores quidam confœderationibus ad-
 jurati, quaterni, seni, deni aut viceni, pariter ince-
 dentes, nundinas, mercatas et proborum habitacula
 insidiabantur, ac fidelium et divitum bona suis male-
 ficiis arripere pro libitu non verebantur. Unde rex
 Edwardus justitios ad inquirendum super dictos
 malefactores et præsumptores per Angliam universam
 assignavit, qui alios morte alios carcere atque quam-
 plures finibus pecuniariis cruciabant; ac sic ipsi male-
 factores fuerunt castigati, populi regii melius guber-
 nati, et pauperes æquiori justitia recreati. Dum hæc
 agerentur, anno Domini 1305, comes de Mentith Wil-
 lelmum de Walays in Scocia comprehendit, et regi
 Edwardo ipsum præsentavit. Sed rex ipsum aspiciere
 volens,¹ eum ad Turrin Londoniarum transmisit, et
 inde idem Willelmus per mediam civitatem trahebatur,
 suspendebatur, decollabatur, atque, interioribus ejus
 combustis, corpus ejus in quatuor partes dividebatur.
 Scotti autem ad promissum parliamentum, abbas vide-
 licet Sancti Andreae, Robertus de Bruys, comes de
 Karryk, et alii comites et barones, venientes, onerati
 et per sacramentum fuerunt obligati quod erga Ed-
 wardum regem de cætero præsumere non deberent,
 sub pœna mortis et exheredationis. Clemens papa
 5us concessit regi Edwardo decimam temporalium et
 spiritualium totius cleri Angliæ.

A.D. 1303
-1305.
Suppres-
sion of
bands of
robbers in
England.

Seizure and
execution
of Wallace,
1305.

Attendance
of Scotch
noblemen
at the
English
parliament.

The pope
grants a
tenth of
church
property.

CAP. XXX. *De Roberto Bruys usurpante regnum Sco-*
ciae; [de] fuga illius a bello, et captione præla-
torum, et morte quorundam procerum et male-
factorum Scociae; et de morte Edwardi regis
Angliae.

A.D. 1306,
1307.

Cum dictus Robertus de Bruys et alii magnates
 Scociae in patriam suam rediissent, ipse Robertus misit

A meeting
of Scottish
chiefs sum-

¹ *volens*] read *nolens*?

A.D. 1306, litteras suas comitibus et baronibus Scociæ universis, 1307. ut ad certum diem apud Sconam de negotiis regni moned by Robert Bruce at Scone. He claims the crown of Scotland. litteras suas comitibus et baronibus Scociæ universis, ut ad certum diem apud Sconam de negotiis regni Scociæ tractaturi convenirent. Quibus congregatis ipse Robertus jus regiae coronæ ad se ipsum pertinere jure hereditariæ successionis exponebat, quamvis rex Angliæ ipsum a regno suo dirationaret. Unde ipsis omnibus promittebat quod, si ipsum in regem Scociæ vellent exaltare, ipsos et regnum Scociæ contra regem Angliæ et omnes alios defensaret. Deinde abbas de Scone ipsum justitiam retulisse asserebat, et eidem regi futuro mille libras in regni defensionem promisit erogare. Ad hæc omnes una voce ipsum Robertum regem Scociæ pronuntiabant, præter Johannem Comyn dominum de Badenagh, qui, sacramentum quod Edwardo regi fecerat recognoscens, ipsum Robertum in regem recipere contemnebat, et continuo de concilio egrediebatur. Robertus siquidem et sui fautores, ex hoc nimium concitati, præfatum Johannem Comyn comminantes, diem alterum apud Dunfrees præfixerunt; ad quem diem dictus Johannes per ipsum Robertum amicabiliter fuerat invitatus, et eum venientem dictus Robertus, occurrens ei, recepit in osculum. Iphis ergo concilium intrantibus, Robertus Scottos de pristino proposito requisivit. Et omnes pariter responderunt se ipsum Robertum in regem Scociæ accepturos, et ei contra omnes gentes de vita et morte subven- turos, præter ipsum Johannem, qui fidem erga regem Angliæ servaturus de concilio egressus est. Quem dictus Robertus Bruys, evaginato gladio, insecutus in ecclesia fratrum Minorum, per medium corpus perforans occidebat. Quod videns frater ipsius Johannis Rogerus, dictum Robertum gladio assilivit. Sed ei nocere non poterat propter arma quibus subtus induebatur. Alii autem supervenientes dictum Rogerum occiderunt. Et cum dictus Robertus nullum aliud impedimentum formidaret parlamentum edicebat; in quo episcopi de Glasgow et Sancti Andreae Robertum

Refusal of John Comyn to recognize the claim.

Comyn invited to a second meeting at Dumfries.

He attends, but withdraws in opposition to Bruce.

Bruce follows him, and stabs him in the church of the Friars Minors. Roger Comyn assails Bruce, but is also slain. Bruce crowned.

de Bruys in regem Scociæ coronarunt. Qui continuo omnes Angligenas de villis et civitatibus Scociæ effugavit. Ipsi ergo ad regem Edwardum Angliæ accedentes de Roberto conquesti sunt. Unde rex supra modum iratus omnes juniores strenuos Angliæ, militiæ aptos, ad Westmonasterium convocavit. Ubi, in festo Pentecostes, rex Edwardus dedit Edwardo primogenito suo principi Walliæ terram Vasconiæ, et cum cinxit cingulo militari. Johannesque comes de Wareyn et plures barones, cum trecentis armigeris de filiis optimatum, armis militaribus induuntur, ipso domino rege sumptuum necessaria de garderoba sua singulis ministrante. Qui omnes statim cum ipso rege et filio suo principe ad expugnandum Scottos profecti sunt. Præmisit tamen rex Aymericum de Valencia comitem de Penbruk, Henricum de Percy et alios, in Scociam, cum comitatu copioso; qui, fugatis Scottis, villas et castella Scociæ ceperunt, et tandem, juxta villam Sancti Johannis, cum Roberto prætenso rege Scociæ conflictum habuerunt; et, fugato ipso Roberto, septem millia Scottorum occiderunt. In quo bello episcopi Glascoviensis et Sancti Andreae et abbas de Scone armati capti fuerunt, et regi Edwardo præsentati. Rex quoque, pro eo quod prælati ecclesiæ extiterant, eos occidere volebat; sed ipsos continue armatos sicut in bello capti fuerunt præceperat custodiri, usque ad nutum summi pontificis, quid de eis præciperet peragendum. Et præscriptus Simon Frysell ibidem captus fuit; et regi præsentatus, Londonias missus, tractus et suspensus et decollatus. Similem poenam sustinuit quidam alius Scottus Christophorus de Setona,¹ ob præscripti Johannis Comyn interfectionem. Continuo quidem, Johannes comes de Ascetell in quadam ecclesia Scociæ ubi se absconderat repertus est, et ibidem captus fuit et regi præsentatus. Sperabat tamen se a

A.D. 1306,
1307.

He drives
the English
out of
Scotland.

Edward
confers
knight-
hood on his
son, on
many of
the young
nobles, and
three hun-
dred gen-
tlemen, for
the Scotch
war.

He sends
forward a
force under
Aymeric
de Valencia.
They de-
feat Bruce
at Perth.

Capture of
the bishop
of Glasgow
and other
prelates.

f. 109.

Execution
of Sir
Simon
Fraser and
Christo-
pher Seton.

Capture of
John earl
of Athol.

¹ *Setona*] *Sotona* in MS.

A.D. 1306, mortis periculo evasurum, pro eo quod consanguineum
 1307. regis Edwardi se dicebat. Sed rex, qui pluries per
 ipsum et alios proditores Scociæ seductus fuit, prodi-
 toribus ulterius parcere non proponens, ipsum Johan-
 nem suspendi fecit et decapitari, et corpus ejus con-
 cremari. Thomas itaque et Alexander Bruys, fratres
 dicti Roberti, explorantes, capti fuerunt et suspensi.
 Solus tamen Thomas tractus fuit, sed ambo pariter
 fuerunt decollati; quia ipse Alexander clericus fuit
 beneficiatus. Interim Robertus de Bruys nemora et
 forestas Scociæ vagus ambiebat, et in Anglos prospicere
 non est ausus. Dixerunt ergo quidam quod quasi in-
 sanus et ferox cum bestiis nemorum depasebat: et
 Johannes de Walays, frater Willelmi de Walays, talem
 pœnam mortis sustinuit qualem Willelmus frater suus.
 Et sic majores proditores Scociæ mortui sunt et de-
 turpati. Postea rex Edwardus tenuit parliamentum
 suum apud Karliolum; ubi fecit Petrum de Gavestona
 alienigenam, filii sui familiarem, regnum Angliæ ab-
 jurare. Deinde, in festo Translationis Sancti Thomæ
 martyris,¹ anno Domini 1307, rex Edwardus, ætatis
 suæ anno 68, cum regnasset 34 annis, 8 mensibus et
 diebus 4, apud Burgum super Sabulum juxta Karlio-
 lum, diem clausit extremum; et sepultus est apud
 Westmonasterium feria 6 ante festum Omnium Sanc-
 torum. Cujus obitum Robertus Cantuariensis archi-
 episcopus, apud curiam Romanam exulans, in somnis
 vidit. Iste Edwardus, secundum quosdam, primus fuit
 qui sanctam ecclesiam et populum ad decimam, xv^{am}
 et alias taxationes, vexavit. Ipse, ut prædicitur, primo
 desponsavit Alienoram sororem regis Hispaniæ; de qua
 Edwardum regni successorem, Johannam comitissam
 Gloverniæ, Margaretam ducissam Brabanciæ, et Eliza-
 beth comitissam Herfordiæ procreavit. Qua Alienora
 mortua, accepit in uxorem Margaretam, sororem Phi-

¹ Sancti . . . martyris] These words have been erased in the MS.

lippi regis Franciæ. De qua Thomam de Brothertona A.D. 1306, et Edmundum comitem Canciæ procreavit. Anno obi-^{1307.} tus hujus regis, circa Purificationem beatæ Mariæ, fuit ^{Overflow-} maximum diluvium et excessus maris in omnibus ^{ings of the} terris maritimis; et multi homines et pecora fluctibus ^{sea.} præventi perierunt.

CAP. XXXI. *De desponsatione et coronatione regis Edwardi 2; de moribus et infortuniis ejus; de Petro de Gavestona; et de pugna cum Scottis.*

Mortuo quidem Edwardo primo post conquæstum A.D. 1307. rege supradicto, post ejus humationem nimis flebilem, ^{Succession} circa festum Sanctæ Mariæ Magdalenæ, apud Karlio- ^{of Edward} lum, omnes magnates Angliæ, et post paucos dies omnes proceres Scociæ apud Dunfrees, domino Edwardo, filio et heredi hujus regis, cognomento de Kayrnervan, homagium suum fecerunt, sine contradictione aliquali. Qui statim revocavit de partibus transmarinis præ- ^{Recall of} scriptum Petrum de Gavestona Vasconiensem, amasium ^{Piers Ga-} suum, cujus consortium paterno jussu abjuraverat. ^{veston.} Cui absque mora dedit comitatum Cornubiæ, simul ^{Grant to} cum omnibus terris quæ quondam fuerunt domini Ed- ^{him of the}mundi comitis Cornubiæ. Et dedit ei in conjugem ^{earldom of} neptem suam, filiam Gilberti comitis Gloverniæ, atque ^{Cornwall,} dominium de Holderness, honorem de Knaresburgh, ^{and other} et alias terras nonnullas; quæ omnia ad coronam ^{estates.} pertinebant. Commisitque ei custodiam Angliæ, dum ipse moraretur circa nuptias in partibus transmarinis. Transfretavit autem idem Edwardus 2us anno mortis ^{Edward II.} patris sui, mense Februarii, et fecit homagium regi ^{does ho-} Franciæ pro terra Vasconiæ et aliis terris quas de eo ^{mage to} tenuit; et insuper filiam ipsius Philippi regis Franciæ ^{the king of} Isabellam duxit in uxorem. Occasione cujus maritaggi ^{France for} plurima mala et guerrarum dispendia Francis et An- ^{Gascony,} glis postea advenerunt,¹ ut in sequentibus referetur. ^{&c.} ^{He marries} ^{Isabella of} ^{France.}

¹ *advenerunt*] invenerunt in MS.

A.D. 1307. Inde rediens idem Edwardus 2us, eodem anno, in festo
 His coro- Sancti Matthæi apostoli, coronatus est in regem apud
 nation. Westmonasterium ab episcopo Wintoniensi, auctoritate
 Clementis papæ, eo quod Robertus Cantuariensis archi-
 episcopus tunc apud Romam exulabat. Tunc temporis
 Enmity of the nobility towards Piers Gaveston. orta est dissensio inter magnates Angliæ et dictum
 Petrum de Gavestona tunc comitem Cornubiæ, eo
 quod comitatus et terræ sibi prius collatæ de integri-
 tate coronæ extitissent, et quod dominus rex totum
 thesaurum in ærario¹ repositum eidem Petro totaliter
 Return of Robert archbishop of Canterbury. mancipavit. Ipso anno, dominus Robertus de Wyn-
 chelse archiepiscopus Cantuariensis in Angliam appli-
 cuit, et omnia temporalia et spiritualia quæ suo
 archiepiscopatu fuerunt antiquitus deputata restitue-
 bantur. Deinde infra breve rex Edwardus 2us, con-
 templantatione ejusdem Petri de Gavestona, Isabellam
 reginam suam neglexit et proceres suos parvipendit.
 Quapropter magnates amplius indignati anno sequente
 The barons force Edward to grant a commission for the reform of his government. apud Westmonasterium convenerunt, rogantes regem
 ut de præsumptionibus, defectibus et maleficiis quibus-
 dam, statuta aliqua possent ordinare, quibus malos
 consiliarios a regio latere possent amovere. At rex
 commissionem quandam eis sponte concessit: et quid
 super ipsa commissione postea agebatur tempore do-
 mini Adæ abbatis 14 in sequentibus referetur. Erat R. H.
 Character of Edward II. nempe Edwardus iste vir elegans corpore, viribus præstans,
 col. 2
 sed moribus inconstans. Nam, parvipenso procerum
 contubernio, adhæsit scurris, cantoribus, tragoëdis, aurigis,
 fossoribus et remigibus, navigiis et cæteris artis mechanicæ
 officiis; potibus indulgens, secreta facile prodens, astantes ex
 levi causa percutiens, magis alienum quam proprium con-
 silium sequens; in dando prodigus, in convivando splendidus,
 ore promptus, opere varius, adversus hostes suos infortunatus,
 in domesticos efflatus,² ad unum aliquem familiarem ardentem
 affectus, quem summe coleret, ditaret, præferret, honoraret.
 Ex quo impetu provenit amanti opprobrium, amasio obse-
 quium,³ plebi scandalum, regno detrimentum. Indignos quoque

¹ *ærario*] *errario* in MS.² *efflatus*] *efferatus*, R. H.³ *obsequium*] *obloquium*, R. H.

et ineptos ad gradus ecclesiasticos promovit; quod postmodum A.D. 1307. sudes in oculis¹ et lanca in latere sibi fuit. Tanta etiam in diebus ejus caristia tritici, tamque continua mortalitas armenti extitit, quanta aretro sæculis vix visa fuit. Tunc decimationes juges, assiduæ contributiones temporalium, et spiritualium continuæ expilationes. Et cum ex permissione papæ multa sub colore Scottos repellendi ad fiscum regium accessissent, per regiam tamen insolentiam cuncta inaniter sunt consumpta. Unum tamen huic regi feliciter obvenit, quod Wallia² contra cum minime rebellavit. Cætera sibi satis infausta extiterunt. Qui tamen dum circa sponsalia sua et coronationem sic moram traxisset, Johannes de Britannia, tunc custos Scociæ, conflictum habuit cum Scottis, et fecit in eis stragem magnam; ubi Robertus de Bruys vix evasit.

Defeat of
the Scotch.

¹ *oculis*] ecclesiis, R. H.

| ² *Wallia*] Cambria, R. H.

APPENDIX.

John le Romayne, archbishop of York. The campanile and north transept of the cathedral built by him. The nave commenced A.D. 1290. Succeeding archbishops.

[XV.] Post Willelmum Wykwane, Johannes Romanus sedit archiepiscopus Eboracensis; qui campanile in medio crucis ecclesie suae Eboracensis, et borealem partem ipsius crucis, sump-
tibus suis propriis construxit, et in anno Domini 1290, funda-
mentum navis ecclesie suae beati Petri Eboracensis inchoavit. Post quem, praefuit eidem ecclesie Henricus de Newerk. Quo mortuo, Thomas de Corebryge. Hic sacrae theologiae doctor egregius ac, quod raro uni mortalium accidit, omnium libera-
lium artium professor extitit incomparabilis, et ordinationem appropriationis ecclesie nostrae de Naffretona fecit. Post quem, Willelmus de Greenfeld in archiepiscopatu subrogatur; qui fecit ordinationem appropriationis ecclesie de Skypse, ut praefertur.

Election of pope Nicholas IV. Conquests by the Saracens in the Holy Land. f. 95. Celestine V. pope. Change of colour of tunic of the Benedictine order. His resignation and imprisonment by Boniface VIII. His prophecy of this pope's career. Acts of Boniface VIII.

XVI. *De summis pontificibus; de deletione Christianitatis in Terra Sancta; de privilegiis ordini concessis; et de captione, haeresibus et erroribus, Templariorum.*

Post Honorium papam 4, Nicholaus papa 4 de religione beati Francisci rexit sedem. Hujus tempore, per Sarracenos, Tripolis, Acona, Tirus, Sidonia, cum aliis locis, destructae sunt, et Christianitas in illis partibus penitus deleta est; et Christiani inde fugientes, vel in mari, vel in via, vel in partibus propriis, vitas suas miserabiliter terminarunt. Post Nicholaum 4, sedit papa Coelestinus 5; qui de eremitica vita propter vitae sanctitatem ad papatum assumptus est. Hic habitum ordinis Sancti Benedicti de nigro commutavit in russetum; et tandem papatui cedens accepit successorem Bonifacium papam 8, et ad eremum refugiens a dicto Bonifacio captus in arcta custodia dicitur decessisse. Cujus omnes actus et gratias dictus Bonifacius revocavit. Unde idem Coelestinus, in custodia detentus, sic prophetando ad eum misit: "Ascendisti ut vulpis, regnabis ut leo, morieris ut canis." Hic Bonifacius papa canonizavit Lodovicum quondam regem Franciae, et sextum librum Decretalium fecerat compilari; statuitque ut omnes moniales forent de caetero reclusae et non exirent; et concessit plenam indulgentiam omnium peccatorum visitantibus limina apostolorum Petri et Pauli in urbe Roma omni anno centesimo, perpetuis temporibus duraturam. Indulsitque ordini nostro ut de terris nostris,

cultis et incultis, ad ordinem nostrum spectantibus, quas aliis tunc concessimus vel imposterum concederemus excolendas, de quibus tamen aliquis decimas seu primitias non percepit, nullus a nobis seu cultoribus terrarum illarum aut quibuscunque aliis decimas seu primitias auderet exigere vel præsumeret extorquere. Sed, quia plerisque personis ordinis venit in dubium qualiter illa verba in dicto privilegio—"de quibus aliquis decimas seu primitias non percepit"—secundum verum intellectum debeant effectui debito mancipari, idem privilegium in plerisque domibus ordinis nullum effectum ex ejus indulto est consecutum. Aliqui tamen, secundum vigorem dicti privilegii, in placitando sententias definitivas pro se assequi meruerunt. Hic etiam papa Bonifacius asseruit tam regnum Franciæ quam omnia regna mundi ab ipso papa teneri debere, cum ipse vacante imperio esset dominus mundi temporalis. Unde regem Franciæ in hoc sibi contradicentem deponere deliberavit. Quapropter, milites regis Franciæ apud Anagniam eundem papam ceperunt et, inhumane pertractantes, in equum effrenem versa facie ad posteriora equi posuerunt, et sic eum per mediam civitatem deduxerunt, et ipsum fatigatum in custodia sine cibo et potu per duos dies tenuerunt, ita quod pæne fame interierat. Et, dum ipsum papam secum abducere et thesauros ecclesiæ deprædare disponderent, cives eum de manibus eorum liberaverunt et liberum dimiserunt; et inde 31 die Romæ diem clausit extremum. Direxit etiam idem papa Bonifacius litteras suas regi Angliæ, in quibus probare nitebatur quod rex Angliæ nullum habere deberet dominium vel superioritatem in regno Scociæ, sed potius illud regnum a sede apostolica teneri debere; citansque quodammodo regem Angliæ ad mittendum procuratorem, qui super hoc posset subire iudicium in curia Romana. Sed rex Angliæ litteras sibi remisit responsales et satis declaratorias juris sui. Circa quæ tempora, Marcus filius Pauli, mercator Venetiæ, peragratis per spatium 26 annorum pæne singulis regionibus orbis, scripsit de mundi mirabilibus, et de diversitatibus gentium, rituum et provinciarum, sicut in peregrinatione sua vidit et audivit. Flandrenses in bello campestri vicerunt Francos prope Curteray in Flandria. Post Bonifacium papam 8, Benedictus undecimus sedit, de ordine fratrum Prædicatorum. Hic divisit patrimonium beati Petri cum cardinalibus, ne justitia foret venalis in curia; incessitque sine armatis, ut libere possent omnes ad ipsum habere accessum. Post quem sedit Clemens 5us. Hujus tempore, anno Domini 1306, in festo Sanctæ Mariæ Magdalenæ, fuerant capti omnes Judæi in regno Franciæ, et de regno expulsi per decretum ulterius non reversuri, et bona eorum confiscata. Ipso anno Hospitalarii ceperunt insulam Rodi cum adjacentibus insulis

Exemption of certain lands of the Cistercian order from tithes.

Doubts respecting the interpretation of the privilege.

His claim to be lord paramount of all kingdoms.

His ill-treatment at Anagni, and death.

His claim of superiority over Scotland, against the king of England.

Travels of Marco Polo.

Succession of Benedict II.

Clement V. A.D. 1306.

Expulsion of Jews from France.

Rhodes
taken by
the Hospi-
tallers.
Suppres-
sion of the
Templars.
A.D. 1307.

Heresies
and enor-
mities
charged
against
them.

f. 95 b.

circiter 5, quæ a Turcis prius inhabitabantur sub dominio imperatoris Constantinopolitani. Anno Domini 1307, Templarii de multis et enormibus criminibus notati, per totum regnum Franciæ in die Sancti Edwardi confessoris capiuntur; quos rex Franciæ ad dominum papam Clementem, qui tunc Pic-tavis erat, adduci fecit, et eos super suis criminibus examinari. Quorum aliqui, videlicet septuaginta et duo, sua enormia crimina fatebantur; et de ipsorum ordine 54 Parisius com-burebantur. Quorum hæreses et errores sunt quæ sequuntur. Inprimis, quod in prima professione sua abnegant Dominum Jesum Christum, ejus incarnationem, et fidem Christianam, spuuntque ter in faciem crucifixi; advocato etiam diabolo eisque corporaliter apparente, osculantur eum, et præsi-dentem suum cui profitentur, in ore, in umbilico et in ano. In quo facto tantum illi tres erunt in camera obscura, exsis-tentibus aliis fratribus extra in circuitu domus, nolentem pro-fiteri interficere paratis. Item, quod omnino interdicitur eis usus fœminarum; ita quod, quando invaluerit temptatio carnis, abutantur licite sociis suis. Item, quod habent penes se caput cujusdam Sarraceni, qui quondam, ut credunt, fuit ma-gister ordinis eorum, et istos nefarios¹ ritus induxit. Quod quidem caput, primo die capituli generalis eorum, ante mediam noctem, coram altari in quadam capella ponitur, vestibus pre-tiosis circumseptum.² Ubi primo a magistro eorum adoratur ac deinde a singulis fratribus. Interroganti vero magistro eorum si vere credant illud esse suum salvatorem, respondent singillatim quod hoc credunt. Sicque cantatur missa et termi-natur ante auroram. Hæc et multa alia enormia fatebantur. Unde eorum ordo decernebatur penitus adnullari. Sed, ipsis in custodia existentibus, differtur usque ad concilium generale.

XVII. *De Edwardo rege, filio regis Henrici, et ejus gestis; et de Edwardo rege, filio suo.*

Acts of
Edward I.
New taxa-
tion of the
English
church,
under au-
thority of
pope Ni-
cholas IV.

Edwardus rex, filius regis Henrici, omnes justitios et clericos curiales exilio et gravibus finibus punivit, omnes Judæos in Anglia repertos perpetuo exilio relegavit, et, consensu Nicholai papæ 4, ecclesiam Anglicanam de novo taxavit; et vacavit extunc taxatio dudum facta præcepto Innocentii papæ 4. Johannem de Balliolo regem Scociæ stabilivit; cui et dictus Johannes rex Scociæ apud Novum Castrum homagium fecit. Wallenses rebellantes compressit. Vasconiam per judi-cium regis Franciæ amisit; pro ejus recuperatione medieta-tem omnium bonorum temporalium et spiritualium cleri, deci-

¹ nefarios] nepharios, MS.

| ² circumseptum] circumceptum, MS.

mam bonorum communitatis regni, et sextam partem bonorum civium et burgensium regni, sumpsit; omnia monasteria Angliæ scrutari ac pecuniam inventam sibi deferri; lanas quoque et coria¹ arestari fecit. Johannes rex Scociæ contra regem Edwardum rebellavit. Unde rex Edwardus, Scociam rediens, villas 'et castra' de Berwyk, Dunbarre, Rokesburgh, Edenburgh, Strivelyn et Sancti Johannis, cepit, et plus quam 26,000 Scottorum occidit; dictum Johannem regem Scociæ perpetuo carceri mancipavit. Cancellarium, thesaurarium, justitios et vicecomites, in Scocia instituit. Post hæc, regi Edwardo, ad debellandum regem Franciæ propter terram Vasconia in Flandriam properanti, quintam partem bonorum [clerus] denegavit. Unde rex gratiam suam tam de lege communi quam de speciali universo clero interdixit, omnia laica feoda clericorum cum bonis in eisdem inventis seisivit, et clerum extra protectionem suam posuit. Tunc Henricus de Newerk electus Eboracensis, et alii episcopi, quintam partem possessionum et beneficiorum, pro terris suis deliberandis, regi concesserunt. Sed Robertus archiepiscopus Cantuariensis cum quibusdam aliis, contra constitutionem Bonifacii 8 pape, qui constituit ne bona clericorum taxarentur nec de eisdem regibus darentur contributiones quoquomodo, noluit consentire; sed regem a beneficiis orationum ecclesiæ alienavit, et ejus transitum in Flandriam prohibebat, quousque de erratis erga sanctam ecclesiam satisfactionem exhiberet. Rex tamen Edwardus in Flandriam infeliciter tendens inducias guerrarum Vasconia cepit, et ipse et Philippus rex Franciæ ordinationi summi pontificis Bonifacii 8 se totaliter submiserunt; et rex Edwardus, reconciliatis² clero et baronibus, in Angliam redavit. Interim magnates Scociæ, contra regem Edwardum publice insurgere non valentes, per communitates et Willelmum de Waleys a servitute regia se liberare secreto præsumpserunt. Unde idem Willelmus Waleys Anglos in Scocia remanentes affixit, et boreales partes Angliæ incendiis et spoliationibus deprædavit, et villam Berwici reassumpsit. Unde rex Edwardus a Flandria rediens continuo versus Scociam tendit; Berwicum reaccessit; Scottos in bello apud Fawkyrk devicit, et 22,000 eorum trucidavit; tandem Willelmum de Waleys captum judicio interfecit, et novum sacramentum a Scottis de non rebellando contra eum admisit. Post hæc tamen, Robertus de Bruys regnum Scociæ usurpavit, et continuo omnes Angligenas de Scocia profugavit. Unde magnates Angliæ, in Scociam missi, juxta villam Sancti Johannis cum dicto Roberto conflictum habuerunt, et fugato

War in Scotland.

Quarrel with the clergy on the question of taxation.

Rising of the Scots under William Wallace.

Career of Robert Bruce.

¹ coria] corria, MS.

| ² reconciliatis] reconciliato, MS.

ipso 7,000 Scottorum occiderunt. In quo bello, episcopi Glas-coviensis et Sancti Andreae et abbas de Scone armati capti fuerunt, et regi Edwardo presentati. Quos rex, eo quod praelati ecclesiae erant, nolebat occidere, sed ipsos continue armatos, sicut in bello capti fuerunt, praeeperat custodiri, usque ad nutum summi pontificis quid de eis praeciperet peragendum. Et alii majores et proditores Scotiae ibidem capti fuerunt et morte postea deturpati. Tunc Robertus Bruys nemora et forestas Scotiae vagus ambiebat, et in Anglos prospicere non est ausus. Post haec, rex Edwardus tenuit parliamentum apud Karliolum, et continuo apud Burgum super Sabulum juxta Karliolum diem clausit extremum, anno regni sui 35. Ipsius regis tempore monetæ novæ, quæ vocabantur baslardi, pol-lardi, crocardi et rosarii, fraude extraneorum mercatorum, paulatim et latenter loco sterlingorum irrepserunt in Angliam, et ita per totam Angliam diffundebantur quod vix inveniebatur denarius coronatus; et tres eorum vix valebant unum sterlingum. Quos rex postea valere fecit obolum; deinde, ut monetam surreptitiam et illegitimam, omnino exterminavit. Et anno obitus ejusdem regis, circa festum Purificationis Beatae Mariae, fuit maximum diluvium et excessus maris in omnibus terris maritimis, et multi homines et pecora fluctibus praeventi perierunt. Post cujus regis mortem, Edwardo filio suo coronato, omnes proceres Scotiae homagium suum fecerunt. Et idem Edwardus, ducens in uxorem Isabellam filiam regis Philippi Franciae, fecit homagium dicto Philippo regi Franciae pro terra Vasconiae et aliis terris quas¹ tenuit de eodem. Qui dum circa sponsalia moram traxisset, Johannes de Britannia, tunc custos Scotiae, conflictum habuit cum Scottis et fecit in eis stragem magnam, ubi Robertus de Bruys iterum vix evasit. Erat nempe Edwardus iste secundus vir elegans corpore, viribus praestans, sed moribus inconstans, et, parvipenso procerum contubernio, adhæsit scurris, cantoribus, tragædis,² aurigis, fossoribus, remigibus, navigiis, et cæteris artis mechanicæ officiis; ore promptus, opere varius, adversus hostes suos infortunatus. Sed unum ei feliciter obvenit, quod Wallia contra eum minime rebellavit. Tanta etiam in diebus ejus caristia tritici, tamque continuâ mortalitas armenti, quanta aretro sæculis vix visa fuit. Tunc decimationes juges, assiduæ contributiones, et temporalium continuæ fuerunt expilationes.

¹ *quas*] quæ, MS.

| ² *tragædis*] tragædiis, MS.

ADAM ABBAS QUARTUS DECIMUS.

I. *De creatione domini*¹ *Adæ de Skyrena*¹ *abbatis* f. 96 b.
14; *de confirmatione appropriationis ecclesie de Skypse*; *de decima piscationis, lance et agnorum, ibidem*; *de relaxatione redditus in Drynghowe*; *et de servitiis pro tenementis in Rowthe.*

Anno gratiæ 1310, cedente ab officio, ut præfertur, A.D. 1310
domino Rogero de Dryffeld abbate nostro 13, idus Maii, -1339.
Adam de Skyrena,² omnium monachorum monasterii quasi Abbot
infimus, ridiculose, quodammodo ut sperabatur³ inpos- Adam of
terum 'pro libitu'⁴ deponendus, anno conversionis suæ Skyrne,
quinto, post dictum dominum Rogerum substituitur in chosen on
abbatem. Sed non ut sperabatur³ rei exitus se probavit. account of
Nam, vivente adhuc præfato domino Rogero prædeces- his insigni-
sore suo, per 8 annos et amplius, eo quod apud plures in ficance ;
magna reverentia habebatur, idem Adam abbas a quam- but exhi-
pluribus abbas secundus fuerat appellatus. Sed, anno bits su-
administrationis suæ 9, mortuo præfato domino Rogero, perior
idem abbas Adam, ut⁵ ex multimodis et manifestioribus qualities.
operum suum exercitationibus fuerat comprobatum,⁵
nulli de conventu suo aut aliis vicinis suis se inferiorem
exhibebat. Qui, ejus anno primo, promissum domini Skypse.

¹ *domini* and *de Skyrena*] want-
ing in P.

² *Adam de Skyrena*] wanting in
E.

³ *sperabatur*] *sperabatur* in MS.

⁴ After *libitu* insert *volentium*, P.

⁵ *ut* and *fuerat comprobatum*]
wanting in P.

A.D. 1310
-1339.
Payment of
four marks
to the
chapter of
York for
appropria-
tion of
Skipsey
church.

Tithe of
fish of
Skipsey
mere and
Whythowe.

Rogeri prædecessoris sui, quoad quatuor marcas annuas capitulo Eboracensi pro ecclesia de Skypse concedendas, oportuit adimplere, ut sic confirmationem appropriationis ejusdem ecclesiæ ab eis facilius impetraret. Unde, accepta a dicto capitulo quietâ clamatione 20 solidorum annuorum, in quibus eis secundum formam appropriationis tenebamur, eis iterum quatuor marcas annuæ pensionis de camera abbatis, quamdiu contigerit nos eandem ecclesiam de Skypse in proprios usus possidere, concedebamus; promittentes nos ipsas 4 marcas annuas¹ soluturos; renuntiantes insuper expresse litteris super hoc impetratis et impetrandis, omnique exceptioni et juris remedio per quæ solutio dictæ pensionis suis terminis faciendâ differri poterit vel aliquialiter impediri. Nos etiam et successores nostros jurisdictioni et coercioni dicti capituli, quoad omnia præmissa observanda, submittebamus; ita quod ipsi, sine strepitu judiciali, per quamcunque censuram ecclesiæ ad solutionem pensionis prædictæ, quoties cessatum foret in parte vel in toto, nos compellerent, prout eis melius videretur expedire. Exhinc autem, cum dictam ecclesiam de Skypse in manibus nostris pacifice retineremus, et omnia jura ipsius ecclesiæ ut veri rectores ejusdem vendicarem² ex debito nobis exhiberi, inter alia decimam piscium marre de Skypse et de Whythowe infra dictam parochiam, quæ ex injusta detentione ballivorum fuerat retracta, vendicavimus in effectum. Unde³ versus dominum regem Edwardum 3 et Isabellam reginam matrem suam, quæ tunc manerium de Cletona cum pertinentiis et reliquum dominium de Holdernesse possidebat, persecuti sumus, supplicantes quatinus decimam piscationis dictorum locorum⁴ nos sinerent congaudere. Unde ipsi singulatim litteras suas ballivo suo de Holdernesse

¹ *annuas*] annuatim, P.

² *vendicarem*] wanting in E.

³ *Unde*] Exhinc, P.

⁴ *dictorum locorum*] ut jus ecclesiæ nostræ, P.

dirigebant, quatinus diligenter inquireret si nos decimam dictæ piscationis haberemus et habere soleremus, et ipsam inquisitionem eis certificarent. Unde per xij. probos homines inquisitio apud Waghnam capta fuit.¹

A.D. 1310
-1339.

Inquisition.

A quibus compertum fuit quod nos decimam piscium dictorum locorum ut jus dictæ ecclesiæ nostræ haberemus, sicut alii rectores ecclesiarum circa aquam de Lamwath habent in parochiis suis. Sed tamen dixerunt quod nos de prædicta decima nunquam fuimus² seisiti, sed quod, 26 annis elapsis, dominus Robertus de Yhestria, rector ejusdem ecclesiæ, diversis vicibus fuit seisitus de decima omnimodi piscis capti in vivariis supradictis, et quod nos dictam decimam piscationis non percepimus, ex causa injustæ detentionis ballivorum, et ex negligentia nostra et procuratorum nostrorum ecclesiæ supradictæ. Hac igitur inquisitione præfatis regi et reginæ certificata et admissa, decimam omnimodæ piscationis locorum prædictorum extunc pacifice³ possidemus. Postea processimus in curia

Christianitatis Eboraci contra parochianos dictæ ecclesiæ nostræ, eo quod decimas lanæ et agnorum nobis subtrahere satagebant, et ipsas decimas suas et alias modo debito nobis non persolvebant. Unde, sententia definitiva contra eos prolata, ipsi præfatas decimas lanæ et agnorum et alias decimas, more et forma debitis, secundum consuetudinem patriæ, nobis reddere

Suit against the parishioners for tithe of wool and lambs.

'singulatim'⁴ sententialiter fuerant condemnati. Hic etiam abbas impetravit quietam clamantiam de Roberto filio Roberti Tothe⁵ de Kylloma omnium servitorum, et quatuor solidatas, novem denariatas et unam quadrantatam redditus, medietatem⁶ videlicet ix. solidorum, vj. denariorum, oboli, de 4 toftis 'et' 9 bovatis terræ cum pertinentiis in Drynghowe quondam exeun-

Dryng-howe.

¹ *capta fuit*] *capiebatur*, P.

² *fuimus*] *fueramus*, P.

³ *extunc pacifice*] *continue*, P.

⁴ '*singulatim*'] wanting in P.

⁵ *Tothe*] *Tote*, P.

⁶ *solidatas . . . medietatem*] The reading of both MSS. The context seems to require the genitive.

A.D. 1310
-1339.
Rowth.
f. 97.
Distraint
for rent
due from
Sir Her-
bert St.
Quentin.

tium: alteram vero medietatem solvimus baroni de Graystok ibidem annuatim. Ricardus Roos de Rowth nos, pro servitio et reddito vj. solidorum pro 3 bovatis¹ terræ cum pertinentiis in Rowth, quas de Herberto de Sancto Quintino milite tenebamus, per frequentes² districtiones vexabat. Et, quia ipse Herbertus medius inter nos et dictum Ricardum de³ omnibus⁴ servitiis per liberum forinsecum servitium sex solidorum fore⁵ debuisset, abbas noster opposuit⁶ se versus dictum Herbertum, de placito quod acquietaret nos de servitiis quæ dictus Ricardus de nobis pro eisdem tenementis exigebat, de quibus idem Herbertus nos acquietaret. Et quia dictus Herbertus ad curiam regis vocatus⁷ ad diem limitatum non venit, præceptum fuit vicecomiti Eboracensi quod eum distringeret, et in duobus plenis comitatibus⁸ publice faceret proclamari quod idem Herbertus ad alterum diem⁹ adveniret, abbati nostro responsurus. Cum ergo præfatus Herbertus per catalla sua¹⁰ distringeretur, et in duobus plenis comitatibus publice proclamaretur dictum Herbertum ad diem limitatum, ut prædicitur, advenire, et non venit, consideratum fuit quod dictus Herbertus amitteret servitium abbatis nostri, et amodo abbas noster foret intendens dicto Ricardo Roos¹¹ de eisdem servitiis quæ prædictus Herbertus ei facere solebat pro tenementis supradictis, et idem Herbertus in misericordia esset domini regis.

¹ vj. . . . bovatis] 3 bovatarum, P.

² frequentes] frequentas in both MSS.

³ After *de* insert, homagio, relevio, et, P.

⁴ After *omnibus* insert aliis, P.

⁵ fore] extitisse, P.

⁶ opposuit] opponebat, P.

⁷ ad . . . vocatus] wanting in P.

⁸ After *comitatibus* insert suis, P.

⁹ After *diem* insert assignatum, P.

¹⁰ sua] ad valentiam 40 denariorum, P.

¹¹ Roos] wanting in P.

II. *De vexatione pro decimis de Waghna; de servi-* A.D. 1310
tis duarum bovatarum terræ, et de uno tofto -1339.
*redempto*¹ *ibidem; et de prato et confirmatione*
terrarum in Suttona.

Interea, magister Robertus de Rypplyngham, canoni- Waghna.
 cus et cancellarius ecclesiæ Beati Petri Eboracensis, Suit with
 abbatem nostrum coram decano et capitulo Eborac- the chan-
 censibus² super nova exactione decimarum garbarum, cellor of
 fœni, prati, pasturæ et nutrimentorum animalium, et York re-
 aliarum quarumcunque decimarum ad ecclesiam suam specting
 'de Waghna' ut asseruit spectantium, non obstante the tithes.
 pristina compositione inter dominum Willelmum ab-
 batem⁹ et magistrum Johannem de Oxonia can-
 cellarium prius habita, fecerat evocari. Et ibidem,
 hinc inde datis libellis et responsionibus, litigium
 ageretur. Abbas noster a domino rege³ litteras pro- Proceed-
 hibitorias⁴ obtinuit, ut ipsi decanus et capitulum de ings in the
 ipsa vexatione decimarum supersederent, et ne placi- ecclesiasti-
 tum tenerent inde in curia Christianitatis, donec cal court
 discussum esset in curia domini Regis ad quem arrested by
 partium pertineret advocatio decimarum retentorum. the king's
 Quapropter, præfatus magister Robertus, dominum mandate.
 regem adiens, ipsi domino regi suggerebat abbatem Represent-
 nostrum decimas in Waghna usque ad valorem 20 ation of
 librarum annuatim detinere, ita quod residuæ decimæ the chan-
 ad dictam ecclesiam de Waghna pertinentes ad valorem cellor to
 annum 40 [solidorum]⁵ non attigerunt. Et, quia in the king.
 articulis prælatis et clero regni dudum per litteras
 regias patentes concessis⁶ continebatur, quod in decimis,

¹ *et de uno tofto redempto*] want-
 ing in P.

² After *Eboracensibus* insert, seu
 coram auditore causarum eorundem,
 P.

³ *a . . rege*] cum magnus apud

sæculum haberetur, ratione pristinae
 compositionis, P.

⁴ *prohibitorias*] inhibitorias, P.

⁵ Blank in E. ; supplied from P.

⁶ *concessis*] concessas in both
 MSS.

A.D. 1310
-1339.

Resump-
tion of pro-
ceedings.

Claim of
custody
of land of
minors.

oblationibus, obventionibus et mortuariis, quando et sub istis nominibus proponuntur, prohibitioni regie non erat¹ locus, etiam si propter detentionem ipsorum diuturnam ad æstimationem quarundam pecuniarum veniatur, præfatus magister Robertus ita regis animum inclinavit, quod litteras suas decano et capitulo Eboracensibus transmisit, quatinus in dicto placito, in quo super spoliatione seu detentione decimarum agebatur, procedere possent² in curia Christianitatis, præscripta prohibitione regia non obstante. Unde præfatus abbas noster, prior, cellerarius et bursarius, et alius laicus qui dictam prohibitionem³ regiam acquirebat, coram præfatis decano et capitulo fuerunt citati, ad respondendum dicto cancellario in ipsa causa decimarum et acquisitione prohibitionis⁴ regie supradictæ. Sed si causa ipsa appellatione, concordia, seu alio quovis modo, fuerat terminata penitus ignoratur; cum illud sciatur pro expresso quod, secundum pristinas compositiones, decimæ debitæ et pensiones præcognitæ tantum persolvuntur. Hic autem abbas Adam redemit⁵ unum toftum cum crofto quæ dominus Rogerus prædecessor suus concessit⁶ Willelmo de Wreselle⁷ et heredibus suis in Waghna,⁷ perpetuo possidenda. Post hæc autem, cum Thomas⁸ Hylyhard, qui unum mesuagium et duas bovatas terræ, quæ quondam fuerunt Thomæ⁹ Camyn, in Waghna¹⁰ possidebat, relictis duabus filiabus suis, Elizabeth videlicet et Katerina, heredibus suis infra ætatem constitutis, defunctus fuisset, dictus abbas Adam, ratione minoris ætatis earundem Elizabeth et Katerinæ, custodiam

¹ erat] est, P.

² possent] posset, P.

³ prohibitionem] inhibitionem, P.

⁴ prohibitionis] inhibitionis, P.

⁵ After redemit insert, de heredibus Willelmi de Wresell de Waghna, P.

⁶ After concessit insert præfato, P.

⁷ de Wreselle and in Waghna] wanting in P.

⁸ After Thomas insert de, P.

⁹ After Thomæ insert de, P.

¹⁰ After Waghna insert, jure hereditario, P.

tenementorum suorum prædictorum in Waghna ut jus A.D. 1310
 monasterii nostri vendicabat et accepit.¹ Sed ballivus ^{-1339.}
 de Holdernesse, nomine Isabellæ reginæ vendicans,
 cepit inquisitionem² apud Skypse, 'ad demonstrandum'
 de quo et per quod servitium dicta tenementa tene-
 bantur. Ubi per juratores compertum fuit, ipsas duas *f. 97 b.*
 bovatas terræ cum pertinentiis suis per homagium et
 forinsecum servitium, et annuum redditum³ duorum
 denariorum et oboli,⁴ de monasterio nostro in capite
 teneri, et quod nos prædicta tenementa de domino de
 Holdernesse in puram et perpetuam eleemosynam
 teneamus. Unde, adepta ipsorum⁵ tenementorum
 custodia, ea usque ad legitimam ætatem dictarum
 Elizabeth et Katerinæ pro 15⁶ solidis annuis dimitte-
 bamus. Nam dicta Katerina eadem tenementa sortita
 est; unde et Petrus de Nuttyll, filius suus, jure here-
 ditario ea retinet in præsentī.⁷ Interea, dominus *Land in*
 Johannes de Suttona miles 13 acras et tertiam par- *Sutton, of*
 tem unius acræ prati in Suttona, quæ fuerunt de 40 *the gift of*
Richard of

¹ *et accepit*] wanting in P.

² *Sed . . . inquisitionem*] pro eo saltem quod, in prima fundatione monasterii nostri Willelmus le Groos comes Albemariæ, fundator monasterii nostri, totum quod habuit in Waghna, et præcipue terram Petri militis de Waghna, ita tamen ut ipse Petrus esset intendens nobis de ipsis tenementis, largitus est, sicut in tempore Adæ abbatis 1 expressatur. De quibus tenementis ipsa mesuagium et 2 bovata terræ cum pertinentiis portio consistit, sicut in tempore Michaelis abbatis 8 explanatur. Ratione ergo concessionis dicti Willelmi Groos, ipse Adam abbas servitium et custodiam dictorum tenementorum vendicavit. Unde capta fuit inquisitio per ballivum de Holdernesse.—P.

³ *annuum redditum*] servitium, P.

⁴ After *oboli* insert, per annum, P.

⁵ After *ipsorum* insert, terrarum et, P.

⁶ 15] wanting, and a blank space, in P

⁷ *Nam dicta . . . præsentī*] Postea, cum dominus Petrus de Nuthyll, qui fuit vicecomes Eboracensis, præfatam Katerinam, quæ ipsa tenementa in Waghna sortita est, duxisset in uxorem, ipse Petrus domino regi pro reliquis terris servitium suum faciens, inter alia, dicta tenementa in Waghna de domino rege teneri recognovit. Unde dominum regem de servitiis et redditu eorundem tenementorum seisivit. Unde nos servitia et redditus dictorum tenementorum de cetero recuperare nequiramus.—P.

A.D. 1310
-1339.
Otring-
ham. acris prati quas habuimus ex dono magistri Ricardi de Otringham, a nobis injuste auferens, in manu sua per tempus aliquod detinebat. Sed tandem ipsum pratum sic detentum nobis restituens, omnia terras et tenementa quæ dictus magister Ricardus nobis dedit de feodo suo nobis imperpetuum confirmavit.

III. *De translatione cantariæ de Otringham ad capellam extra portas monasterii; et de terris, tenementis et redditibus,¹ acquisitis in Otringham.*

Otring-
ham.

Idem autem abbas Adam acquisivit de Alano de Ulbryght confirmationem de omnibus terris et tenementis quæ habemus ex dono magistri Ricardi de Otringham, et præcipue de illis terris et tenementis quæ Beatrix quondam uxor domini Martini de Otringham tenuit in dotem. Et, cum cantaria de Otringham sex monachorum et unius capellani sæcularis ibidem continue celebrata fuisset, monachi nostri ibidem extra clausum commorantes, regula et statutis ordinis² ut consonum fuit vix³ observatis, insolentiis crebrescentibus scandalorum occasiones Indies⁴ augmentabant.

Irregularities of the monks serving the chantry of Otringham.

Consent of Richard of Otringham to the removal of the chantry.

Quapropter prædictus magister Ricardus, post 24 annos postquam dicta cantaria apud Otringham fuerat stabilita, a nobis multipliciter exoratus, concedebat quod dicta cantaria sex monachorum fieret per eosdem apud portam abbatiae nostræ imperpetuum; ita quod nos aut successores nostri, occasione subtractionis cantariæ prædictæ a locis consuetis, in aliquo non gravaremur seu per aliquem inquietaremur infuturum, dum tamen ipsa cantaria apud monasterium nostrum debite perficeretur.⁵ Hoc idem præfatus Alanus de Ulbryght et

¹ *et redditibus*] redditibus et servitiis, P.

² *statutis ordinis*] institutionibus, P.

³ *vix*] minime, P.

⁴ *indies*] wanting in P.

⁵ *debite perficeretur*] fieret, P.

Johannes de Lasceles concedebant, domino rege Edwardo secundo, pro fine cum eo facto, licentiam concedente, quod nos et successores nostri cantariam prædictam infra abbatiam nostram tenere et facere possemus imperpetuum. Et, quia loca ad dictam cantariam apud Otringham deputata, ad habitationem religiosorum minus apta, perniciosam exempla et peccandi facilitatem in religionis scandalum præparabant, supplicavimus domino Willelmo de Meletona, tunc¹ Eboracensi archiepiscopo, quatinus, ad evitacionem periculorum animarum et religionis scandali,² ex suo officio pastorali licentiam concedere dignaretur, ut, in aliquo alio loco congruo extra clausuram et septa³ monasterii nostri, unam capellam erigere et prædictam cantariam inibi facere valeremus. Ad quam cantariam sic transferendam et observandam,⁴ in eventum suæ licentiæ, nos absque omni præjudicio obtulimus paratos, nosque et ecclesias nostras de Naffretona et Skypse suis jurisdictioni, decreto et executioni, pariter submittebamus. Unde dictus archiepiscopus nobis concessit ut, in aliquo loco congruo, suæ jurisdictioni ordinariæ omnino subjecto, ac etiam extra septa³ et clausuram nostri monasterii penitus existente, non tamen multum distante a nostro monasterio, sed prope et juxta illud, capellam construeremus, et ipsam cantariam in eadem fieri faceremus, licentiam concessit specialem; ad quam memorati sex monachi, ipsam cantariam facturi et celebraturi, cito accedere conjunctim, et post officia completa simul redire, valerent, absque suspicione aliquali. Ad quæ omnia et singula facienda et observanda nos et dictas ecclesias nostras sententialiter et definitive condemnavit. Post 30 ergo annos a prima institutione dictæ cantariæ, dictus archiepiscopus lo-

A.D. 1310
-1339.

Licence
from the
archbishop
of York
for its re-
moval to
the chapel
without the
gates of the
monastery.

¹ *tunc*] wanting in P.

² *religionis scandali*] scandalum nostrum, si ipsa cantaria in loco consueto perduraret, eminenter, P.

³ *septa*] cepta in both MSS.

⁴ *et observanda*] wanting in P.

A.D. 1310
-1339.

f. 98.

Building of
the chapel
at the en-
trance of
the great
gate.

Grant of
lands from
John Las-
celes of
Otring-
ham.

cum extra portas monasterii ubi capella construitur approbavit, ut illuc ipsa cantaria sex monachorum translata, sub debita religionis observantia, omni excluso peccati fornice, sub sinceritatis ac devotionis affectu, fiat salubrius in æternum, vivis ad salutem, et ad expiationem proficiat efficacius resolutis. Monachi ergo a loco consueto de Otringham ad monasterium, pro dicta cantaria in capella¹ extra portas celebranda, sunt revocati; quos cantor ex toto conventu collectos, per singulas septimanas vicissim, ad dictam cantariam inibi² perpetuo celebrandam discernit intabulandos. Deinde, post annos xj., idem abbas Adam impetravit ab archiepiscopo licentiam ut præfatam cantariam ad capellam supra introitum magnæ portæ nostræ transferre valeremus. Nam tunc idem abbas quandam capellam lapidibus quadris et politis supra ipsum introitum magnæ portæ construere proponebat. Sed tamen dictum opus, ut partim in præsentiarum cernitur, inchoans, morte interveniente reliquit imperfectum.³ Interim⁴ Johannes de Lasceles de Otringham, qui quondam habuit feodum quatuor carucatarum terræ in eadem, post factam pæne omnium ipsarum terrarum alienationem ut de se et heredibus suis imperpetuum tenerentur, totum quod sibi remanserat, videlicet xxj. acras terræ et unam acram prati, pasturam ad unum bovem, xix. denariatas, unam obolatam et unam quadrantatam redditus, et redditum unius clavi gariofili, reversionem unius tofti et unius placeæ, una cum omnibus et singulis homagiis et servitiis omnium libere tenentium suorum, et quicquid ad se pertinuit in dominio dominico et servitio in eadem villa, nostro monasterio imperpetuum conferebat. Unde dominus rex

¹ *in capella*] ad capellam, P.

² After *inibi* insert, per sex monachos, P.

³ *Deinde . . . imperfectum*] want-

ing, and supplied in the margin, in P.

⁴ *Interim*] Post hæc, P.

ut [teneremus] ipsa terram, pratam, pasturam et redditum, quæ ad 24 solidos extendebantur, in partem satisfactionis 20 libratarum terræ quas Edwardus rex primus nobis acquirere concedebat, cum prædictis servitiis, in allocationem 50 solidorum in partem satisfactionis ipsarum 20 libratarum terræ, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante, suam licentiam specialem impertivit.¹ Per quam concessionem Johannis de Lasceles, habemus totum dominium totius baroniæ de Otringham, quæ de dicto Johanne ut de capitali domino feodi tenebatur. Quod quidem feodum² idem Johannes tenebat de domino rege in capite, ut de honore Albemariæ, per servitium duodecimæ partis feodi unius militis. ³Et, dum præfatus Johannes eadem tenementa in propria retinuit possessione, obligatus fuerat nobis per chartam suam ad acquietandum nos de servitiis quibuscunque de terris singulis de feodo suo acquisitis. Sed cum totum residuum terræ suæ, ut præfertur, nobis contulisset, nihil sibi reservans in quo distringi posset unde eum ad warantiam vocarem, medius inter nos et capitales dominos de servitiis exactis esse destitit. Unde nos de servitiis quibuscunque de dictis terris debitis domino regi, et postea duci Gloucestræ domino de Holdernes, remansimus intendentes.³ Hic etiam abbas acquisivit in Otringham de Willelmo filio Willelmi filii Petri quoddam chiminum ultra terram suam in Northcroft, videlicet de communi via de Westfeld per medium le Owtgange usque le Hallcroft.

A.D. 1310
-1339.Demesne
of the
barony of
Otring-
ham.Service to
the lord of
Holdernes.Road from
Westfield
to Hall-
croft.

¹ *Unde dominus . . . impertivit*] | ² *Quod . . . feodum*] et quæ, P.
This passage follows the succeeding | ³ *Et, dum . . . intendentes*] want-
sentence, beginning *Per quam*, in P. | ing in P.

A.D. 1310
-1339.

III. *De licentia appropriationis ecclesiarum de Esyngtona et Kayngham; et de firmis de Halsam et Orwythfleet¹ in Pensthorpia.*

Esyngtona,
Kayngham.
Licence
from Edward III.
for appropriation
of the
churches.

Post hæc, cum, ut prædictum est, dominus Edwardus primus rex post conquæstum unam acram de dominicis terris in Skypse, cum advocationibus ecclesiarum de Skypse, Esyngtona et Kayngham, nostro monasterio contulisset, et dominus Rogerus abbas 13us ecclesiam de Skypse prædictam monasterio nostro² imperpetuum adunasset, idem Adam abbas 14 nobis et monasterio nostro reliquas duas ecclesias incorporare conabatur. Sed tamen charta regia, per quam advocatio dictarum ecclesiarum nobis fuerat concessa, casualiter amissa fuit.³ Quapropter, idem abbas, inspectis rotulis cancellariæ domini regis,⁴ transcriptum ejusdem chartæ regię sub litteris regis⁵ patentibus impetravit. Sed, non obstante ipsa charta regia, reges qui postea⁶ fuerunt,⁷ Petrus de Gavestona, Isabellaque regina Angliæ, qui dominium de Holdernesse habuerunt, clericos suos ad dictas ecclesias de Esyngtona et Kayngham cum vacarent nominarunt; præcipue pro eo quod in dicta charta regia mentio aliqua de nominationibus hujusmodi non fiebat. Nam, ante confectionem dictæ chartæ regię, comites Albemariæ, et postea reges Angliæ, clericos suos ad easdem ecclesias, cum vacarent, abbati Albemariæ alienigenæ, cujus est prioratus de Brustalle, tantummodo⁸ nominare, et idem abbas sic sibi nominatos dioecesano præsentare, consueverunt. Nos ergo⁹ domino regi et consilio suo in parlamento apud Westmonasterium supplicavimus, quatinus, cum usque ad idem tempus fuimus præpediti quominus clericos

¹ *Orwythfleet*] Orwythflete, P.

² *prædictam . . nostro*] nobis, P.

³ *amissa fuit*] amittebatur, P.

⁴ *domini regis*] wanting in P.

⁵ *regis*] wanting in P.

⁶ *postea*] pro tempore, P.

⁷ After *fuerunt* insert et, P.

⁸ *tantummodo*] tantum, P.

⁹ After *ergo* insert, per petitionem nostram, P.

nostros ad easdem ecclesias temporibus vacationum A.D. 1310
earundem potuimus nominare, in juris nostri enerva- -1339.
tionem ac monasterii nostri exheredationis periculum f. 98 b.
manifestum, et contra vim et effectum chartæ regiæ
supradictæ, habita consideratione quod ipse manerium
de Mytona et villam de Kyngestona super Hullo, in
manu sua existentia, ex nostra concessione habuerat,
in recompensationem¹ ecclesiarum prædictarum in-
demnitati nostræ in præmissis gratiose dignaretur
providere. Precibus ergo nostris Edwardus² 3us rex
inclinatus, pro [eo] quod 'per' præfatam chartam com-
perit avum suum Edwardum I regem quicquid in præ-
dictis ecclesiis [habuit], tam in nominationibus et ad-
vocationibus earundem, sine aliquo retenemento nobis³
contulisse, et hac occasione dicta maneria de Mytona
et villam de Kyngestona in manu sua retineret, con-
cessit nobis quod, quotiescunque dictæ ecclesiæ de
Esyngtona et Kayngham vel earum altera vacarent⁴
inposterum, nos clericos nostros ad eas et earum
alteram abbati Albemariæ, qui jus præsentationis in
ipsis habuerat, nominare possemus imperpetuum, nomi-
nationibus quorumcunque qui personas ad easdem
nominare consueverunt non obstantibus in hac parte;
quodque easdem ecclesias cum vacarent appropriare, et
eas appropriatas in proprios usus tenere, possemus,
licentiam nobis concessit specialem, statuto de terris et
tenementis ad manum mortuam non ponendis edito,
seu quacunque alia ordinatione in contrarium facta,
non obstantibus. Hujus tamen abbatis diebus, processus The appro-
ulterior super earum appropriatione non agebatur; sed priation
postea, tempore domini Hugonis abbatis 15, successoris effected at
sui, monasterio nostro dictæ ecclesiæ de Esyngtona et a later
period.

¹ After *recompensationem* insert
advocationum, P.

² *Edwardus*] wanting in P.

³ *nobis*] repeated in E.

⁴ *dictæ ecclesiæ . . . vel earum
altera vacarent*] dictas ecclesias . .
. . vel earum alteram cum vacarent,
in both MSS.

A.D. 1310
-1339.

Orwyth-
fleet.

Halsam.

Land
swallowed
up by the
Humber.

Refusal to
pay rent
for the
land to
Sir John
Meaux.

Kayngham¹ appropriatæ fuerunt; sicut in tempore suo postea referetur. Interea, terra nostra de² Orwythfleet in territorio de Pensthorpia, quæ fuit pastura continens circiter 33 acras terræ, pro qua 28 solidos annuos domino Johanni de Melsa et antecessoribus suis reddere solebamus, in Humbriam penitus est prolapsa. Quapropter præfato domino Johanni ipsam firmam annuam³ 28 solidorum reddere nolebamus. Nam, ante lapsum ipsius terræ in Humbriam, fuerat usitatum quod, cum ipse dominus Johannes et antecessores sui manerium suum de Esthalsam de nobis tenerent, reddendo nobis 10 solidos annuatim, ipse redditus 10 solidorum penes dictum dominum Johannem et antecessores suos remanebat; et de supradictis 28 solidis subtrahendo 10 solidos pro Halsam,⁴ dicto domino Johanni et antecessoribus suis 18 solidos solummodo solvebamus. Sed, quia ipso tempore, ut prædicatur, ipsa terra de Orwythfleet in Humbriam penitus lapsa fuit, et locus nullus remaneret pro quo dictos 28 solidos annuos solveremus, nec⁵ in quo dictus dominus Johannes pro dicta firma sua⁶ 28 solidorum distringere⁷ potuisset, ipse annuus redditus 28 solidorum finem solutionis sortitus est, et noster redditus 10 solidorum in Halsam in suo robore perseveravit. Unde et nos de præfato domino Johanne⁸ firmam nostram de Halsam exigebamus. Sed et ipse econtra⁹ redditum 28 solidorum de Orwythfleet adhuc repetivit. Et cum hinc inde per tempus aliquod hac occasione contentiones indies moverentur, coram domino Thoma

¹ After *Kayngham* insert, annexæ et, P.

² *de*] apud, P.

³ *annuam*] wanting in P.

⁴ *subtrahendo . . Halsam*] wanting in P.

⁵ *nullus . . . nec*] non habetur, P.

⁶ After *sua* insert integra, P.

⁷ *distringere*] distractiones capere, P.

⁸ After *Johanne* insert, de Melsa, P.

⁹ *econtra*] wanting in P.

de Wake, domino de Cotyngham, domino Johanne de Suttona et aliis, apud Cotyngham, abbas noster et præfatus dominus Johannes de Melsa ad unitatem concordie fuerant revocati. Ita tamen quod nos et successores nostri de prædictis 28 solidis de Orwythfleet ab ipso tempore imperpetuum quieti maneremus, nisi in casu quod ipsæ terræ de Orwythfleet aliquando poterunt recuperari, tunc nos et successores nostri de redditu prædicto 28 solidorum, juxta ratam portionis terræ recuperatæ, proportionabiliter onerari teneremur, quamdiu de terris prædictis perceperimus emolumentum; et quod idem dominus Johannes de Melsa abhinc de cætero nobis et successoribus nostris dictum annum redditum 10 solidorum de Halsam absque contradictione persolveret annuatim. Et super hoc idem dominus Johannes tunc abbati nostro decem solidos, nomine firmæ illius anni, persolvit, et se de cætero et heredes suos ad illius annui redditus solutionem affidavit et imperpetuum obligavit.

A.D. 1310
-1339.Agreement
respecting
it.

V. *De placito pro terris et tenementis in Grymesby, Brygesle et Waltham; de exoneratione sectæ ad curiam*¹ *de Barowe; et de seisitione redditus de Wyfelesby.*

Post annos autem 27, postquam placitum inter nos et Katerinam uxorem Simonis le Conestable de 2 mesuagiis, 12 toftis, 105 acris terræ, 18 acris et dimidia prati, et 10 solidatis redditus in Grymesby, Clee, Waltham et Brygesle, pertinentibus ad manerium de Wyfelesby, cessatum fuit, Walterus filius Johannis de Falconberge² de Byltona petiit de abbate³ de Grymesby 9 tofta, 35 acras terræ, xv. acras prati, 4 solidos, 6 denarios, redditus in Grymesby, quæ, ut ipse

Grymesby,
Waltham,
Brygesle,
Clee et
Wyfelesby.
Lands
claimed by
Walter¹ *ad curiam*] curiæ, P.² *Falconberge*] Fawconberge, P.³ *de abbate*] versus abbatem, P.

A.D. 1310 dicebat, dabantur Simoni le Conestable et Katerinæ
 -1339. uxori ejus et heredibus de corporibus eorum procreatis,
 Falcon- et quæ, post mortem prædictorum Simonis et Kate-
 berg of the abbey of rinæ et Elæ filia eorundem, præfato Waltero¹ heredi
 Wellow, near dictæ Elæ, secundum formam donationis prædictæ, de-
 Grimesby. scendere deberent. Unde abbas ipse de Grymesby et
 f. 99. abbas noster, ad warantiam suam vocatus, responde-
 The abbot of Meaux runt, tenementa illa et tenementa in Clee, Waltham
 involved in et Brygesle, cum pertinentiis, parcelas esse manerii de
 the suit. Wyfelesby, quod cum pertinentiis suis dudum fuit in
 seisina domini regis, et pro aliis terris nobis in
 escambium recompensatum. Unde protestati sumus nos
 non teneri respondere præfato Waltero sine domino
 rege. Unde dies alius datus est, ad interim cum
 domino rege colloquendum. Postea, continuato processu,
 ad diem præfixum partes convenerunt, et jurati per
 sacramentum suum, ex consensu partium electi, dixerunt
 quod prædicta tenementa non dabantur præfatis Simoni,
 Katerinæ et Elæ, sicut Walterus prædictus supposebat.
 Unde consideratum fuit² quod prædictus Abbas de
 Wellehowe prope Grymesby iret inde sine die, et dictus
 Walterus nihil caperet per breve suum, sed esset in
 misericordia domini regis. Post quatuor autem deinde
 annos, prædictis processu et judicio³ idem Walterus
 non attonitus, iterum versus abbatem de Wellehowe⁴
 duo mesuagia, 2 tofta et 3 acras terræ, in Grymesby,
 quæ per annum ad x. solidos ix. denarios extendebantur,
 20 acras terræ et unam acram et dimidiam prati in
 Brygesle, quæ per annum ad 30 solidos et 4 denarios
 extenta fuerunt, et unum mesuagium, unum toftum,
 unam bovatom et sex acras terræ, et sex acras prati,
 in Waltham, ad 59 solidos 8 denarios extenta annuatim,
 ut jus suum, per breve de forma donationis supradictæ

Failure of
the claim.

Renewed
prosecu-
tion of the
claim.

¹ After *Waltero* insert et, P.

² *fuit*] est, P.

³ *prædictis . . . judicio*] repulsis,
P.

⁴ *Wellehowe*] Grymesby, P.

exigebat. Unde iterum abbas ipse de Grymesby et abbas noster, ad warantiam vocatus, 'iterum' ¹ responderunt tenementa illa et tenementa in Clee cum pertinentiis parcellas esse manerii de Wyfelesby, quod cum pertinentiis suis dudum fuerat in seisina domini regis, et pro aliis terris nobis in escambium recompensatum. Unde iterum protestati sumus ipsi Waltero sine domino rege non teneri respondere. Unde alius dies constitutus est ad ² interim cum domino rege colloquendum. Ad quem diem partes venerunt, et mandatum fuit justiciariis quod in placito prædicto procederent, non obstante allegatione supradicta; sed tamen non ad iudicium absque consensu regio: per quod præceptum est abbati nostro quod responderet. Qui et asseruit quod præfata ³ tenementa cum pertinentiis non fuerunt data ⁴ prædictis Simoni et Katerinæ et heredibus de corporibus eorum procreatis, sicut præfatus Walterus per breve suum supposuit; ⁵ et de hoc posuit se super patriam, et ipse Walterus similiter. Unde præceptum fuit vicecomiti Lincolnensi ut ad certum diem venire faceret juratores. Ad quem diem partes convenerunt, et jurati super sacramentum suum dixerunt quod ⁶ præfata tenementa non data fuerunt ⁷ dictis Simoni, Katerinæ, et Elæ, sicut præfatus Walterus supposebat. Et ideo consideratum fuit quod abbas noster iret inde sine die; et prædictus Walterus nihil caperet per breve suum, sed esset in misericordia regis. Post hæc autem hujusmodi placita de præfatis tenementis non movebantur; sed tamen alia incommoda pro eisdem tenementis et eorum redditu nobis evenerunt, ut in sequentibus referetur. Postea autem, abbas ipse de

A.D. 1310
-1319.

Again de-
feated.

The abbot
of Wellow

¹ 'iterum'] wanting in P.

² ad] et, P.

³ After *præfata* insert, Elena non debet prædicta, P.

⁴ non . . data] wanting in P.

⁵ *supposuit*] supposebat, P.

⁶ After *quod* insert, prædicta Elena non dedit, P.

⁷ non . . fuerunt] wanting in P.

A.D. 1310
-1319.
distrained
for suit at
the court
of Barowe.

Rent of the
manor of
Wyfelesby.

Wellehowe prope Grymesby districtus fuit in manerio de Wyfelesby pro secta ad curiam de Barowe, pro eodem¹ manerio de Wyfelesby cum pertinentiis suis,² facienda. Unde idem abbas de Wellehowe³ abbatem nostrum ad warantiam revocavit. Sed tamen abbas noster et abbas ipse de Wellehowe inter se componebant quod abbas ipse de Wellehowe, communi consilio et sumptibus utrorumque, prosequeretur in curia domini regis ad exonerandum dictum manerium de Wyfelesby⁴ de secta ad curiam de Barowe supradictam.⁵ At abbas ipse de Wellehowe, expeditione hujus negotii adoptata, calumniam de secta curiæ supradictæ nobis relaxabat; ita quod occasione illius sectæ ulterius non gravaremur. Deinde, post annos aliquot, escaetor domini regis in comitatu Lincolnensi cepit in manus domini regis annum redditum nostrum 20 librarum et unius marcæ, de ipso manerio de Wyfelesby et tenementis in Grymesby, Waltham, Brygesle, et Clee exeuntem, pro eo quod præsentatum fuit coram ipso escaetore quod nos acquisivimus de abbate de Wellehowe prædicto dictum annum⁶ redditum sine licentia⁷ regis. Unde nos versus ipsum dominum regem prosecuti sumus. Et quia per litteras domini Edwardi Regis a conquæstu primi constabat, quod præfatus Edwardus Rex nobis licentiam concessisset quod nos ipsum manerium cum pertinentiis, per conventionem inter nos habitam, oneratum de 20 libris et una marca nobis annis singulis persolvendis, præfato abbati de Grymesby dare possemus et assignare, breve dicto escaetori directum impetravimus, quatinus ipse de redditu prædicto se de cætero non intrmitteret, et exitus, si quos inde medio tempore perceperat, nobis restitueret in effectum.

¹ *curiam . . . eodem*] an interlineation in P.

² *cum . . . suis*] wanting in P.

³ *idem . . . Wellehowe*] ipse, P.

⁴ *de Wyfelesby*] wanting in P.

⁵ *ad . . . supradictam*] curiæ supradictæ, P.

⁶ *dictum annum*] prædictum, P.

⁷ After *licentia* insert domini, P.

VI. *De terris et tenementis in Beverlaco, Crauncewyk,¹ f. 99 b. Skyrena; de perdonatione appropriationis ecclesie de Naffretona; de capella de Wandesforth; de tenementis in Oktona, Wharroma, et Ynkelmore.²*

Hic itaque³ abbas redemit tres placeas in Beverlaco A.D. 1310
et unam placeam in Crauncewyk, quas⁴ dominus Rogerus -1339.
prædecessor suus vendidit in eisdem. Acquisivit etiam Beverla-
de Simone de Northorpe unum mesuagium et 4 bovatas cum.
terræ in Skyrena, et de Roberto Steward tres acras et Craunce-
unam rodam prati, et annuum redditum 2 solidorum, wyk.
2 denariorum, unius rosæ et unius radicis zinziberi, de Skyrena.
4 toftis, 14 acris terræ, et tribus acris et dimidia prati;
et de Gregorio filio et herede domini Ricardi de
Skyrena unum sellionem terræ cum una roda prati in
Skyrena; et de eodem Gregorio⁵ quietam clamantiam
totius domini de Skyrena quod in suis temporibus
possederamus;⁶ licentia domini regis super hiis, et
præcipue super terris dicti Simonis de Northorpia,⁷
obtenta; in satisfactionem 40 solidorum annuorum,⁸
in partem satisfactionis 20 libratarum terræ quas Ed-
wardus Rex 2us concessit nobis acquirere, statuto de
terrīs et tenementis ad manum mortuam non ponendis
edito non obstante. Hic etiam erexit unum molendinum
ventricium in Skyrena versus Hotonam. Unde canonici
de Wattona dictum abbatem super constructione dicti
molendini ventricii et secta ad molendinum suum
aquaticum in Skyrena in causam traxerunt. Sed tamen
dictus abbas pro libitu suo eodem molendino ventricio
ad totam vitam suam fruebatur. De quibus tamen
molendino et clamio dictorum canonicorum tempore

Suit with
the canons
of Watton
respecting
the wind-
mill of
Skyrne.

¹ After *Crauncewyk* insert et, P.

² *Ynkelmore*] Ynkylmore, P.

³ After *itaque* insert Adam, P.

⁴ *quas*] quæ, E.

⁵ *de . . Gregorio*] wanting in P.

⁶ *possederamus*] possidebamus, P.

⁷ *et . . Northorpia*] wanting in
P.

⁸ *annuorum*] wanting in P.

A.D. 1310
-1339.
Naffretona.
Appropriation
of the
church.

Hugonis Abbatis 15 postea referetur. Interim præsentatum fuit seu vulgatum¹ nos ecclesiam de Naffretona absque licentia regia nostro monasterio imperpetuum appropriasse. Unde abbas noster incontinenti gratiam et perdonationem transgressionis quam fecimus, appropriando dictam ecclesiam licentia regis non obtenta, ab ipso domino rege obtinuit specialem, ut ipsam ecclesiam absque aliquorum ministrorum regionum inquietatione imperpetuum retineremus. Unde et chartam regiam inde recepimus duplicatam. Impetravimusque aliam chartam duplicatam, de rotulis cancellariæ domini regis² exemplificatam, de advocacione ecclesiæ supradictæ; eo quod dominus Henricus de Percy chartam regiam de advocacione dictæ ecclesiæ prius concessam contra voluntatem nostram penes se retinebat. Unde et eadem charta quasi nobis amissa fuerat reputata.³ Ad quam vero ecclesiam de Naffretona duæ capellæ, una in Pokthorpe et alia in Wandesforth, noscuntur pertinere. Ipsam autem capellam in Wandesforth sufficienter tunc constructam clericus quidam, magister Helias de Wandesforth, curiæ Eboracensis, prostravit et vendidit, sed capellam aliam decentiorem, quæ adhuc remanet, sumptibus suis propriis in eodem loco renovavit; duoque mesuagia in Eboraco, centum solidos per annum et amplius valentia, ad inveniendum unum capellanum in eadem capella divina celebraturum imperpetuum⁴ ordinavit, et ordinationem quandam⁵ archiepiscopi super cantaria dicti capellani fieri procuravit. Nos autem, sperantes dictam cantariæ ordinationem in nostras injurias et præjudicium, et præcipue in ipsius matris ecclesiæ de Naffretona damnum non modicum,⁶ redundare, ad præfatæ cantariæ ordinationem assensum distulimus

Chapels of
Pockthorpe
and Wans-
forth.

Wandes-
forth.
The chapel
rebuilt and
endowed.

Opposal of
the founda-
tion of
the chantry.

¹ *seu vulgatum*] wanting in P.

² *domini regis*] wanting in P.

³ *eo quod . . reputata*] wanting
in P.

⁴ *imperpetuum*] wanting in P.

⁵ After *quandam* insert *domini*, P.

⁶ *non modicum*] *nimum*, P.

adhibere.¹ Et ne, contra nostram voluntatem et consensum, prædicti archiepiscopus et Helias, secundum dictæ ordinationis formam, ad ipsam cantariam instituendam ulterius² attemptarent, provocavimus et pro jure nostro conservando appellando sedem apostolicam nobis postulavimus exhiberi. Ob quam appellationem archiepiscopus ipse, instigatione vicarii ipsius ecclesiæ de Naffretona, eo quod pensionem vicariæ suæ non acquievimus augmentare,³ et villatarum de Wandesforth ipsiusque magistri Heliæ, pro dicta cantaria instituenda, baptismo parvulorum, sepultura mortuorum et aliis divinis officiis et ecclesiasticis sacramentis in ibi ministrandis, instanter procurantium, in indignationem commotus, sine figura et strepitu judicii contra nos procedere minabatur. Nos tamen dictæ appellationi renuntiare volebamus. Sacramenta tamen ecclesiastica, præter sepulturam mortuorum tantum, in dicta capella ministrantur. Marmeducus de Thwenge, dominus de Thwenge, nos in grangia nostra de Oktona distrinxit, ut responderemus pro ipsa grangia nostra⁴ de servitio inde debito ad manerium suum de Thwenge. Unde abbas noster breve novæ disseisinæ contra dictum dominum Marmeducum impetravit. Et juratores inde⁵ per sacramentum suum dixerunt quod dictum manerium nostrum de Oktona non fuit de feodo neque dominio ipsius Marmeduci. Et ideo consideratum fuit quod abbas pacifice possideret seisinam suam, et similiter damna sua, quæ ad 20 libras taxabantur. Sed dictus abbas præsens in curia remisit damna. Postea, idem Marmeducus acquisivit manerium cum villa de Oktona, de quo dictum manerium nostrum seu grangia tene-

A.D. 1310
-1339.

Oktona.
Suit with
the lord of
Tweng
respecting
service.
f. 100.

¹ *assensum . . . adhibere*] consentire volebamus, P.

² *ulterius*] wanting in P.

³ *de Naffretona . . . augmentare*]

pro augmentatione pensionis suæ insistens, P.

⁴ *ipsa . . . nostra*] altered to ipso manerio nostro in P.

⁵ *inde*] wanting in P.

A.D. 1310 batur.¹ Johannes de Barkethorpia remisit nobis totum
 -1339. jus et clamium quod unquam clamabat in pastura de
 Wharroma. Thornlund apud Wharromam, ac etiam in omnibus
 Ynkyl-
 more. servitiis, redditibus et demandis,² in antea qualiter-
 cunque debitis seu petitis. Et Gerardus de Usefleet
 miles nobis [concessit] liberum chiminum in Usefleet,
 ad carandas turbas nostras de mora nostra de Athel-
 yngfleet, cum carectis et quadrigis, per terram usque
 ad le Radecance, vel per navem, prout melius viderimus
 expedire.

VII. *De redemptione 40 marcarum annuarum de abbate Cistercii; de dimissione grangiae de Tharlesthorpia; de apparatu magni altaris; et de obitu domini Adæ abbatis 14.*³

Proposal to
 redeem the
 annual rent
 payable to
 the chapter
 of Citeaux
 for a loan
 of 800
 marks. Cum, ut prædictum est, dominus Rogerus abbas 13,
 prædecessor hujus Adæ abbatis, pro certis urgentibus
 necessitatibus, memoratis domino abbati Cistercii et 4
 primis abbatibus, vice et nomine capituli generalis, 40
 marcas annui redditus pro 800 marcis sterlingorum
 vendiderit, perpetuo possidendas; sub tali tamen condi-
 tione quod, quodocumque semel dictas 800 marcas
 integras solveremus, a dicto annuo reddito 40 marcarum
 imperpetuum quieti maneremus; post 20 annos post-
 quam ad dictum annum redditum solvendum sic
 fuimus onerati,² cum jam ipsum annum redditum per
 3 annos plenarie, videlicet 120 marcas, solvissemus, et
 arreragia xvij. annorum, videlicet 680 marcæ, tunc a
 retro exstitissent, dictus Adam abbas 14 et conventus,
 relaxationem ejusdem annui redditus redimere cupientes,
 prosequabantur ad dictos abbatem Cistercii et 4 primos

¹ *Postea . . . tenebatur*] wanting
 in P.
² After *demandis* insert *terrenis*,
 P.

³ *14*] wanting in P.

⁴ *solvendum . . . onerati*] vendi-
 deramus, P.

ut principalem pecuniam, videlicet 800 marcas, per 4 A.D. 1310
 annos extunc proxime et continue sequentes, solveremus, et exinde¹ dictus annuus redditus 40 marcarum²
 nobis relaxaretur. Hoc eis præcipue intimantes, quod ex venditione illa et emptione, propter statuta nostra regia, periculum non modicum utrique parti poterat imminere, pro eo saltem quod contra³ statutum regium⁴ ne viri religiosi vel alii ecclesiastici terras, tenementa, vel redditus, sibi emant vel acquirant, agebatur. Contra
 cuius statuti violationem hæc pœna dinoscitur instituta, quod domini feodorum, terrarum, tenementorum, et reddituum, sic emptorum possint, infra certa tempora eis limitata, ea sibi seisire et imperpetuum retinere. Vel, si tales domini infra tempora sibi concessa negligentes fuerint vel remissi⁵ ad huiusmodi terras tenementa vel redditus sic empta seisienda, rex, cui nullum tempus currit, quandocumque⁶ sibi innotuerit, illa terras, tenementa, vel redditus, seisire poterit in effectu. Et, si hoc de illo annuo reddito 40 marcarum⁷ accidisset, nos et successores nostri domino regi et heredibus suis in prædicto annuo reddito, absque misericordia, ad nostram confusionem perpetuo fuisset obligati; arreragiaque prædicta⁸ et pecunia præsoluta a rege iterum exigenterentur, et idem annuus redditus 40 marcarum a dicto capitulo in futurum⁹ penitus perderetur. Sed cum dicti abbates Cistercii et primi,¹⁰ ipso nostro interventu et suasionibus non inclinati, nimii lucri causa, relaxationem ipsius annui redditus, accepto¹¹ sic principali debito per 4 annos,¹² concedere distulissent,

Difficulty arising from the act of mortmain.

¹ *exinde*] wanting in P.

² 40 *marcarum*] wanting in P.

³ So corrected from, Sed cum dicti abbates nostri interventu, P.

⁴ After *regium*, illis expressatum, crased, P.

⁵ *vel remissi*] wanting in P.

⁶ After *quandocumque* insert, de tali casu, P.

⁷ 40 *marcarum*] wanting in P.

⁸ *arreragiaque prædicta*] wanting in P.

⁹ *præsoluta . . . in futurum*] ex altera parte, P.

¹⁰ *Cistercii et primi*] wanting in P.

¹¹ *accepto*] accepta in MS.

¹² *accepto . . . annos*] wanting in P.

A.D. 1310
-1339.

de monachis quibusdam Cistercii, dominis Bartholomeo et Jacobo, tunc apud Scardburghe commorantibus, per litteras suas domino suo abbati Cistercii directas, subito et veraciter iterum fuerat intimatum, quod quidam malivoli nostri, quibus non fuerat de suis petitionibus per nos ad libitum satisfactum, comminabantur exponere concilio¹ domini regis dictos abbates Cistercii et 4 primos 40 marcatas redditus in terra sua contra statutum regium ademisse; ut nostrum monasterium de Melsa de omnibus arreragiis dicti redditus, a principio solutionis usque tunc, domino regi cum dicto annuo redditu de cætero solveremus. Quod si fieret, rex prædictum redditum et arreragia a nobis levare faceret absque misericordia, et sic domus nostra penitus confunderetur, et abbates ipsi dictas 800 marcas et annum redditum 40 marcarum perpetuo perderent, nisi, principiis obsistendo, contra ipsos malivolos nostros remedium festinum foret præparatum. Quapropter, dicti abbates Cistercii et 4 primi tandem inclinati nobis concesserunt quod, si præfatas 800 marcas apud Parisios, per 4 annos tunc proxime sequentes, mercatoribus² ad ejusdem pecuniæ receptionem assignatis, quolibet videlicet anno 200 marcas, solveremus, ipsum scriptum 40 marcarum annuarum nobis retraderetur. Sed iterum per præfatos monachos de Scardburghe ad abbatem suum Cistercii³ rescribatur quod, propter infidelitatem⁴ et fallacias nonnullorum mercatorum, illos dominum abbatem de Fontibus induxisse ut pro dicta pecunia 800 marcarum pro nobis domino abbati Cistercii responderet. Qui quidem abbas de Fontibus, de ipsius loci conventus assensu, pro nobis domino abbati Cistercii se obligabat quod dicto abbati Cistercii, aut ejus certo nuntio litteram acquietantiæ ipsius abbatis Cistercii offerenti, ad sumptus ipsius abbatis de Fontibus, 800 marcas apud

Agreement of the chapter to receive payment in four yearly instalments.
f. 100 b.

The payments to be made through the abbot of Fontains.

¹ *concilio*] consilio in both MSS.

² *mercatoribus*] merchatoribus, E.

³ *Cistercii*] wanting in P.

⁴ *infidelitatem*] instabilitatem, P.

Parisios infra terminum 4 annorum tunc proxime sequen- A.D. 1310
 tium [traderet¹?], quolibet videlicet anno 200 marcas, -1339.
 usque dum prædictæ 800 marcæ plenarie et integre
 persolverentur. Ita quod, prima solutione facta, ces-
 saret annuus redditus prædictus 40 marcarum, nisi
 in aliqua solutione forsan deficeretur. Sed nec sic
 quidem dictum obligatorium abbatis de Fontibus et
 conventus ejusdem loci dicti abbates Cistercii et 4
 primi admiserunt,² nec gratiam aliquam nobis concedere
 voluerunt, nisi ipso primo anno 600 marcas debiti
 principalis 800 marcarum, et tertio et quarto annis
 proxime sequentibus residuas 200 marcas, solveremus;
 et extunc de cætero dictus annuus redditus cessaret, et
 nos ab illius solutione liberi essemus et immunes.
 Cum ergo prædictæ 600 marcæ per abbatem nostrum ut
 postulatum³ fuit solutæ fuissent, dicti abbates Cistercii
 et 4 primi concesserunt nobis quod solutio residuarum
 200 marcarum usque ad ultimum annum termini
 præfixi exspectaretur. Quibus tunc solutis, obligatorium
 nostrum, cum quadam quieta clamantia dicti annui
 redditus 40 marcarum⁴ et arreragiorum ejusdem, nobis
 retradebant. Ad quarum quidem DC. marcarum solu-
 tionem cum pecuniam undique quærere cogeremur,
 pactum fuit inter nos et Petrum atte⁵ See, burgensem
 quendam et mercatorem villæ de Ravensere, quod,
 acceptis ab eo 300 marcis, manerium nostrum de Thar-
 lesthorpia cum pertinentiis ad terminum vitæ ejus et
 uxoris suæ, eorumque alterius diutius viventis, tradere-
 mus. Sed, cum hoc pactum sic fuerat prælocutum,⁶
 non tamen perfectum, monachus quidam noster sed
 perversus, dictum Petrum adiens, ei promittebat quod
 si, cum dictæ 300 marcæ ab eo exigenterentur et ipse

Instistance
of the chap-
ter on the
payment
of three-
quarters of
the debt
the first
year.

The resi-
due to be
paid at the
end of the
fourth
year.

Agreement
with Peter
atte Lee for
a loan of
300 marks
on a mort-
gage.

The mort-
gagee in-
stigated by
a monk to
withhold a
part of the
loan.

¹ *traderet*] wanting in both MSS.

² *dicti . . . admiserunt*] admitte-
bant, P.

³ *postulatum*] pactum, P.

⁴ 40 *marcarum*] wanting in P.

⁵ *atte*] att, P.

⁶ *prolocutum*] interlocutum, P.

A.D. 1310
-1339.

A new
gown the
price of the
treason.

manerium de Tharlesthorpia, ut prædicitur, ad totam vitam suam acceptaret, ipse omnino pactum dediceret, et nos, pro necessitate accipiendæ pecuniæ, ei dictum manerium pro 200 marcis ad terminum vitæ suæ et uxoris ejus concederemus. Ob quam quidem collusionem inter ipsum Petrum et monachum præfatum ita fuerat concordatum, quod¹ idem Petrus monacho præfato, ipso illum petente, novum habitum erogaret. Et postea,² cum abbas ab eodem Petro dictas 300 marcas speraret accipere, et nobis de dicta pecunia alibi non provideretur, idem Petrus pactum prædictum omnino contradicens pecuniam aliquam solvere denegabat, quousque 100 marcas de prædictis 300 marcis nos prædicto Petro condonarem, et ipse nihilominus et uxor sua dictum manerium de Tharlesthorpia ad totam vitam suam³ possiderent. Quod et factum est. Et monachus prædictus habitum sibi pollicitum nondum percepit. Sed cum abbas, perquisitis alibi residuis 100 marcis, præfatas 600 marcas abbati Cistercii persolvisset, eidem abbati nostro⁴ a Cistercio regresso dictus Petrus omnem sibi factam⁵ injuriam a dicto monacho suo confessus, habitum quem monachus percepisset, cum aliis rebus et commoditatibus quamplurimis, in partem satisfactionis ipsarum 100 marcarum tradidit, eum commonens ab hujusmodi fallaciis in quantum poterit⁶ præcavere. Post tres autem annos, dicti Petrus et uxor sua mortui sunt, et⁷ dictum manerium nostrum de Tharlesthorpia nobis quietum reliquere. Post hæc, abbas ipse, adjuvante et procurante monacho quodam fratre Johanne de Ulramo, apparatus historiæ evangelicæ prophetarum et apostolorum circa magnum altare cum

Painting
round the
high altar
by friar
John Ul-
ram.

¹ After *quod*, monachus ipse a dicto Petro, erased, P.

² *postea*] wanting in P.

³ *dictum . . suam*] in forma qua præscribitur, P.

⁴ *abbati nostro*] wanting in P.

⁵ *factam*] wanting in P.

⁶ *poterit*] poterat, P.

⁷ *mortui . . . et*] viam universæ carnis ingressi, P.

decenti pictura præparavit. Sed, in aliis plus sæculo A.D. 1310
 quam religioni deditus, subditos duriter ut libuit sub -1339.
 arcto regimine mancipavit.¹ Sed² in hoc laudabilis Strict rule
 apparuit, quod tenementa et possessiones monasterii of the ab-
 inventas retinuit et dispersas recollegit. Ipseque, per bot Adam.
 tempus non modicum ante decessum suum longa Care of the
 membrorum confectus ægritudine, adhuc tamen sæculo estates.
 deditus,³ rexit⁴ monasterium nostrum annis 30, et anno His death.
 Domini 1339 obiens in medio chori monachorum se-
 pultus est; et reliquit debitum domus cccclxviii. libras, Debt of the
 viii. solidos. Hujus abbatis tempore, Willelmus de monastery.
 Greenfeld et Willelmus de Meltona archiepiscopi Ebo-
 racenses extiterunt.⁵

CAP. VIII. *De Willelmo de Greenfeld et Willelmo de Meltona, archiepiscopis Eboracensibus.* f. 113 b.

Stubbs, I. 1729. Quadragesimus primus Eboracensis ecclesiæ curam suscepit A.D. 1303
 regendam Willelmus de Grenfeld, ejusdem ecclesiæ cano- -1340.
 nicus, ac domini Regis . . . cancellarius, . . . eloquentia, con- William
 silio et curialitate, præclarus. Hic autem Willelmus, . . . Greenfield,
 anno Domini 1303, . . . in pastorem canonicè electus, curiam archbishop
 apostolicam causa consecrationis expetiit; ubi cum 2 annis of York.
 moram fecisset, . . . a papa Clemente 5 . . . Lugduni conse-
 cratus est. Hujus pontificis anno secundo, fratres militiæ Imprison-
 Templi Ierosolomitani per totam Angliam constituti, uno eodem- ment of the
 que die, hoc est 4 idus Januarii, de mandato domini papæ knights
 Clementis 5 . . . generaliter comprehensi arctæ custodiæ Templars
 Londoniis et Eboraci sunt deputati, facta interim tam Londoni in Eng-
 quam Eboraci solenni examinatione articulorum per æmulos land.
 suos eis objectorum, coram . . . dicto Willelmo Eboracensi
 archiepiscopo et Radulpho de Baldok, Londoniensi episcopo,

¹ After *mancipavit* insert, Ipseque arctationem regularem quameunque in se exercere contempsit, P.

² *Sed*] Et, P.

³ After *deditus* insert, enervationem virium sui corporis tolerabat, P.

⁴ After *rexit* insert autem, P.

⁵ *Hujus . . . extiterunt*] wanting in P. The remainder of the narrative under Adam the 14th abbot is supplied from the Phillipps MS.

A.D. 1303 ad hoc . . . specialiter deputatis. Postea, idem papa in concilio Viennensi . . . ordinem eorum . . . damnavit, cassavit et -1340. perpetuo adnullavit . . . Huic concilio affuit idem Willelmus Suppression of the order. archiepiscopus, qui . . . primus . . . post cardinales et Treverensem archiepiscopum domino papæ assidebat. Deleto Distribution of the knights among other monastic houses. itaque præfato ordine, . . . dictus archiepiscopus . . . pietate motus super statu Templariorum suæ diœceseos¹ omni auxilio destitutorum, eos in diversa suæ diœceseos instituit monasteria, eisque suo perpetuo vitæ necessaria² ministrari præcepit. Vixit autem in archiepiscopatu . . . 9 annis, mensibus 11, et diebus 2. Quibus completis obiit apud Cawod . . . anno pontificatus sui 10, Dominicæ incarnationis 1315, et regni regis Edwardi filii regis Edwardi 8, et in ecclesia beati Petri Eboraci in porticu Sancti Nicholai . . . sepultus est. Post quem, Succession of William Melton, archbishop of York. ⁴²us Eboracensis ecclesiæ regimen sortitus est Willelmus de Meletona, ejusdem ecclesiæ canonicus ac Beverlacensis ecclesiæ præpositus. Hic . . . , anno Domini 1315, . . . ad instantiam domini regis in pastorem electus, curiam Romanam . . . expetiit, . . . et anno Domini 1317 . . . a papa Johanne 22 Avinione consecratus est . . . Eboracum vero regrediens, per tres dies convivium lautissimum in palatio continuans, solenniter intronizatus est, honesto semper vivens et castimoniam præcipuam servans, . . . corpus proprium vigiliis et jejuniis odomans, . . . per omnia se religiose exigebat. Qui primus omnium pontificum Eboracensium, post prolixam decani et canonicorum controversiam contra ipsum habitam, sub forma compositionis a domino papa Johanne 22 confirmatæ, . . . anno Domini 1328 et pontificatus sui 12, capitulum ecclesiæ Eboracensis legitime visitavit. Pluraque commoda dignitati archiepiscopatus acquisivit. . . . Semper sapiens et abundans divitiis . . . omnes terras et redditus de Kyngeskylloma et Kyngesclera et Wereworth,³ per licentiam prædicti Johannis papæ, de manibus Normannorum episcoporum Rothomagensium, per multa tempora possessas, redimens, filio fratris sui defuncti et heredibus suis assignavit. Tumbam vero Sancti Willelmi sumptibus xx. librarum renovavit; occidentalem partem navis ecclesiæ beati Petri Eboraci dcc. librarum argenti consummavit. Locum in Eboraco qui dicitur vetus ballium primo spissis et longis 18 pedum tabulis, secundo lapideo muro,

¹ *suæ diœceseos*] suo diœcesi, MS.

² After *necessaria vitæ* repeated in MS.

³ *Wereworth*] Wentworth, T. S.

fortiter includebat. 22 annis, mensibus 5, diebus 20, accepti episcopatus terminatis, vitam apud Cawod . . . anno Domini 1340 finiens, in ecclesia Eboracensi prope fontem sepultus est. A.D. 1303
-1340.

CAP. IX. *De Clemente papa 5 ; de damnatione ordinis Templariorum ; de obitu ejusdem papæ ; et de dissensione in electione.*

Anno Domini 1311, Clemens papa 5 apud Viennam concilium celebravit generale, in quo septimum librum decretalium, quæ Constitutiones Clementinæ vocantur, quas et ipsemet fecerat compilari, revocavit. Quem tamen successor suus Johannes 22us innovavit, corporavit et publicavit. Fuitque prima sessio dicti concilii 17 kalendas Septembris ; et defectus Templariorum in eo fuerant insinuati. Fuitque ibi rex Franciæ cum fratribus et filiis et toto concilio regni sui ; sicque deductum¹ est tempus tractatus super Templariis et aliis per totum hyemem subsequentem. Et anno sequenti, videlicet anno Domini 1312, . . . 3 die Aprilis, dominus papa in concilio . . . ordinem illum militiae Templi celeberrimum damnavit, cassavit et perpetuo adnullavit. Insuperque prohibuit ne quis de cætero dictum ordinem ingrederetur, nec professionem in eo faceret, nec habitum illius ordinis deferret vel reciperet, sub pœna excommunicationis. Bonaque terræ et possessiones eorundem Templariorum sub certis conditionibus concessa sunt Hospitalariis, in eosdem usus quibus Templariis² tenebantur possidenda. Et tunc primo Hospitalarii cœperunt esse potentes. In regnis tamen Hispaniæ, Castellæ, Portugalliæ, Arragoniæ et Majoricarum, pro eo quod Templarii tenebantur in regnis illis, propter ea quæ possidebant, defendere frontorias contra Sarracenos, Hospitalarii terras et possessiones Templariorum non assequabantur. Postea tamen in regnis Majoricarum et Arragoniæ Hospitalarii bona eorum obtinuerunt. De bonis³ autem Templariorum

A.D. 1311
-1314.
Council of
Vienne.

C. Stubbs,
ol. 1730.

Suppression of the
order of
Templars,
1312.

Assignment of
their pos-
sessions to
the Hos-
pitallers.

¹ *deductum*] deductus, MS.

² *Templariis*] Templarii, MS.

³ *bonis*] So in MS.; read personis.

A.D. 1311 sic fuerat ordinatum; ut, quibusdam eorum dispositioni Apostolicæ reservatis, cæteri omnes iudicio et -1314. dispositioni conciliorum provincialium in quibus extiterant subderentur, et juxta diversitatem singularum provincialium in quibus erant contra eos procederetur. Ita scilicet quod cum illis qui humiliter subire vellent pœnitentiam et renuntiare erroribus suis mitius ageretur et beneficium absolutionis illis impertiretur. Ac de bonis præfati ordinis in diversis monasteriis seu religionibus ad quas intrarent commorandum, secundum sui status exigentiam, sustentatio congrua ministraretur. De quibus unus Templarius apud dictum monasterium nostrum de Melsa ad totam vitam suam, non tamen in nostro habitu, conversabatur, et suam sortem de bonis Templariorum ad suam sustentationem præcepit. In quo concilio idem papa, ad relevationem Terræ Sanctæ, obtinuit a clero decimam sexennalem¹ per tres annos primos solvendam. Deinde, anno Domini 1313, Avinione canonizavit fratrem Petrum de Murone, quondam Coelestinum papam 5. Anno Domini 1314 combustus fuit magister quidam ordinis Templariorum, cum 2 aliis præceptoribus ejusdem ordinis, propter eorum contumaciam, quia pœnitentiam sibi indictam subire noluerunt. Deinde papa versus Vasconiam, terram nativitatis suæ, tendens, apud Castrum Rokamaurum morte præventus, in Wignandra² Vasconiæ ubi extitit oriundus, cum 2 cardinalibus nepote et filio, sepultus est. Sedit autem in papatu annis 8, mensibus 10 et diebus 15; et vacavit sedes annis 2, mensibus 3 et diebus 17, propter dissensionem ortam inter cardinales de Francia et de Lombardia. Hic autem papa Clementis 5, nos et monasterium nostrum ac bona nostra sub beati Petri et sua protectione suscipiens, utendi privilegiis nostris et indulgentiis a Romanis pontificibus nostro monasterio concessis, quibus propter simplici-

Allowance to knights supported in different monasteries.

One of the knights at Melsa.

Canonization of pope Celestine V., 1313.

Burning of knights Templars, 1314.

Death of pope Clement V.

Privileges confirmed to Melsa by Clement V.

¹ *sexennalem*] sexennalem, MS. | in Villandraut, in the department

² *Wignandra*] Clement was born | of the Gironde.

tatem et juris ignorantiam usi non fuimus temporibus ^{A.D. 1311} retroactis, non obstante omissione hujusmodi, dummodo non fuisset eis per præscriptionem vel alias legitime¹ derogatum, sua nobis auctoritate [potestatem?] concedebat. Ac constituit priorem Dunelmensem conservatorem privilegiorum ordinis nostri. Non tamen ei tantam conservantiæ dignitatem quantam successor suus Clemens 6 aliis conservatoribus indulgebat. Igitur, ^{Conclave at Carpentras.} post obitum dicti Clementis 5, cardinales apud Carpentras intrantes in conclavem divisi sunt in partes, Lombardi videlicet et Vasconii, zelantes utrique² pro suis compatriotis. Unde et inter ipsorum familiares in civitate maxima dissensio orta est. Igitur miles quidam, Bertrandus de Gotho, nepos supradicti Clementis 5, cum domino Raymundo Guillermi et familiaribus episcopi Tholosani, de Montilio exeuntes, manu armata civitatem de Carpentras intraverunt, et totum vicum mercatorum et mercatam ac conclavem cum magna parte civitatis succenderunt, et quos potuerunt de Lombardis occiderunt. Cardinales itaque, qui in conclavi a primo die Maii usque ad festum Sanctæ Magdalenæ includebantur, muros conclavis penetrantes inter flammam exierunt. Vasconii vero Avinionem Lombardi ad castrum de Valeras pervenerunt, et inde apud Valenciam permanebant. Sicque per 2 annos et ultra steterunt divisi.

CAP. X. *De 2. militibus Franciæ; de fame; de transitu regis Franciæ cum exercitu in Flandriam; de electione Johannis papæ 22; de cruciatu papæ arte nigromantica; et de Henrico imperatore impotionato.*

Eodem anno obiit Philippus rex Franciæ, et anno ^{A.D. 1314} sequenti, videlicet anno Domini 1315, Lodowicus suus ^{-1318.}

¹ legitime] legitime, MS.

| ² utrique] utique, MS.

A.D. 1314 primogenitus, rex Navariæ, Remis coronatus est in
 -1318. regem Franciæ. Interim duo milites Franciæ, in con-
 Execution cupiscentiam reginæ Navariæ illicite inardescentes, et
 of French knights for attempt on the queen of Navarre. ex hoc accusati, capti, excoriati, equis tracti, tandem
 Dearth in France, England, and Germany. in patibulo sunt suspensi. Anno quidem obitus dicti
 Philippi regis Franciæ cœpit magna fames et tanta
 caristia bladi et vini in partibus Franciæ, Angliæ,
 Campaniæ et Alemanniæ, quanta nunquam antea est
 audita. Lodowicus quoque præfatus rex Franciæ, statim
 post coronationem suam, cum magno exercitu Flan-
 driam adiit, et super fluvium Lelis castrametatus est.
 Flandrenses vero e regione fixerunt tentoria. Et ecce
 subito tanta tamque mirabilis inundatio pluviae erupit,
 ut Franci necessitate coacti tentoria, summarios, et fere
 omnia sua bona relinquentes, fugerunt stupefacti. Erant
 autem 15 millia armatorum et pedites innumerabiles.
 Eodem anno Judæi expulsi sunt de regno Franciæ;
 sed mediante pecunia redierunt. Anno Domini 1316
 mortuus est Lodowicus rex Franciæ; et Philippus
 frater suus comes Pictavensis, 'postea rex Franciæ,'
 fecit cœtum cardinalium, tam videlicet Lombardos quam
 Vasconios, recludi apud Fratres Prædicatores in Lugduno
 Galliæ. Ubi iterum reclusi erant a festo Pentecostes
 usque ad 7 diem Augusti; qua die dominum Jacobum
 de Osa, quondam episcopum Avinionensem, tunc Por-
 tuensem, in papam elegerunt.¹ Et dictus est Johannes
 22us. Hic curiam ad Avinionem transmiserat, et ipse
 continuo subsequutus est. Nam cardinales Lombardi
 in tantum dolebant curiam a Roma fuisse translata
 quod, in electione, in neminem consentirent quem non
 sperarent curiam Romam reducturum. Iste vero papa
 Johannes eis in hoc favebat, et ideo in eum conde-
 scendebant. Igitur post coronationem suam instanter
 eum rogabant ut Romam cum curia se transferret.

f. 114 b.
 Discom-
 fiture of
 the French
 in Flan-
 ders.

Death of
 Louis X.

Election
 of pope
 John
 XXII. at
 Lyons,
 [A.D.
 1316.]

He fixes
 his court
 at Avig-
 non.

¹ After *elegerunt*, et comes prædictus factus est rex Franciæ, erased.

Quibus ipse respondit, quod post equitationem, quam post primam coronationem suam faceret, nunquam de cætero equitaret, donec Romam se transferret. Et idcirco¹ præparari navem sibi fecerat, et sic navigio venit Avinionem 2 die Octobris, et ibi sedit usque ad finem vitæ suæ nunquam equum ascendens. Anno sequente canonizavit beatum Lodovicum episcopum Tholosanum, filium Karoli regis Siciliæ. Eo tempore Hugo Geraldii, episcopus Caturcensis, eo quod dictus papa potius eligeretur papa quam ipse, convincitur contra papam conspirasse. Unde papa ipsum degradavit 'verbotenus,' [et] in simplici habitu clericali apud castellum de Nones perpetuo carceri mancipandus, in pane et aqua, iudicavit. Ubi inventus est quasdam imagines nigromantica arte composuisse, et pixides in detrimentum personæ papalis. Nam quodcumque et ubicumque et qualitercumque ipsas imagines punxit vel cruciavit, easdem passiones papa in corpore suo in locis consimilibus sustinuit et realiter sensit. Unde fere usque ad mortem extenuatus et cruciatus fuit. Cumque compertum esset quod hæc iniqua et sacrilega operatio per prædictum Hugonem fieret, idem Hugo reductus est ad curiam, et inde in consistorio publico convictus et confessatus, indutus est pontificalibus et degradatus fuit et curiæ sæculari derelictus. Qui statim, indutus tunica pauperrima, ductus est ad domum mareschalli et exinde tractus ad campos super Rodanum, ibique in aliqua parte sui corporis excoriatus, combustus fuit, et cinis ejus in Rodanum projectus. Ipse papa misit duos cardinales in Angliam, qui per quendam Gilbertum de Mydeltona militem capti fuerunt et spoliati. Idem autem papa plures villas in civitates et civitates aliquas in sedes archiepiscopales commutavit; et plures alias sedibus episcopalibus decoravit. Constitutiones Clementinas innovavit, et eas in scholis

A.D. 1314
-1318.

Canonization of Louis, bishop of Toulouse. Prosecution of Hugh, bishop of Cahors, for conspiracy against the pope.

Two cardinals despoiled by Sir Gilbert Middleton. Foundation of sees.

¹ *idcirco*] *iccirco*, MS.

A.D. 1314 -1318. Reformation of the Grandimontensian order. Coronation of the emperor Henry VII., A.D. 1312. His death by poison administered by a friar Preacher.

legi fecit ; et ordinationes quasdam ad reformationem ordinis Grandimontensium fecit, anno ab exordio ejusdem 215. Interim, anno Domini 1312, imperator Henricus præscriptus corona aurea imperiali coronatus urbem Romam intravit per pontem Malorum, quia ad portam Sancti Petri Romani restiterunt ei ; et deinde a cardinalibus a papa missis in imperatorem extitit solenniter coronatus. Sicque inde recedens apud Perusium hyemavit. Anno sequente rediit Romam, et tendens versus Neapolim, in quadam villa comitatus Senensis, in die Assumptionis Beatæ Mariæ, dum eucaristiam in communione sumpsit, in calice per venenum reconditum sub ungula fratris Prædicatoris ipsum communicantis inpotionatus fuit, et in die Sancti Bartholomæi expiravit. Cujus corpus Perusium delatum fuit. Et, quia per fratres Prædicatores sic tam inhumaniter et proditorie ac sacrilega manu intoxicatus fuit, ordo ipsorum fuit in articulo subversionis et damnationis perpetuæ ab ecclesia militante. Sed intervenientibus precibus et pretio magnatum¹ remanserunt in ecclesia, sub ista tamen pœnitentia quod nunquam sumerent corpus Christi manu dextera. Unde semper manu sinistra communicant in missa. Et tunc quasi per annos 9 vacavit imperium.

[A.D. 1314.]

CAP. XI. *De novo ordine militiæ Jhesu Christi ; de uno punito pro vitio sodomitico 'et alio liberato', et miraculis Beatæ Mariæ ; de dissensione inter papam Johannem 22 et Lodovicum ducem Bavaricæ ; de erectione unius antipapæ, et ejus conversione ; de damnatione pluralitatis beneficiorum, et statutis papalibus, et primis fructibus vacationum ; de combustione 113 fratrum Minorum.*

A.D. 1319 -1334. Institution

Anno Domini 1319, idus Martii, idem papa Johannes 22us novum ordinem militum, qui dicitur ordo militiæ

¹ magnatum] magnatorum, MS.

Jhesu Christi, in regnis Portugalliae, Aragoniae, et Algarbii, ad resistendum in illis partibus Sarracenis, pro defensione Christianitatis instituit. Cujus ordinis caput decrevit esse in Castro Marino Silvensis diceceseos. Confirmavitque eidem ordini omnia bona quae fuerunt Templariorum in praedictis regnis, de consensu regum regnorum ipsorum. Ordo vero praedictus debet militare Deo pro defensione fidei Christianae et infidelium impugnatione, secundum regulam et instituta ordinis Callactraveae, et debet visitari, corrigi et reformari, tam in capite quam in membris, per abbatem de Alcoba-cia, ordinis Cisterciensis, Ulisbonensis diceceseos. Anno Domini 1320, in vigilia Annunciationis Dominicae, co-cus mareschalli domini papae, propter vitium sodomiti-cum commissum cum famulo suo in coquina, puero scilicet 15 annorum, invito et reclamante, extra civi-tatem Avinionem una cum dicto puero ductus est ad ultimum supplicium. Ubi uterque in igne ad postem ligatus diversis cordis et locis fuit. Cumque, con-sumptis faculis et combusto poste, ac praefato coco totaliter incinerato et combusto, carbones spargerentur,¹ inventus est puer praedictus in omni parte sui corporis illaesus, et ab igne tam in vestibus quam capillis et carne penitus intactus. Asserebat enim beatam Vir-ginem, cujus auxilium imploraverat, sibi in ipso in-cendio apparuisse, et ipsum a vinculis et periculo liberasse. Eadem hora auditus est sonus mirabilis de majori campana in ecclesia beatae Mariae de Dones.² Eodemque die, quidam infans mortuus vitae et sani-tati meritis ipsius gloriosae Virginis extitit restitutus. Eodemque anno papa concessit regi Angliae decimam cleri totius regni sui. Anno Domini 1323, Lodowicus dux Bavariae electus est in regem Romanorum. Cujus electionem papa noluit confirmare; ideoque inter papam et ipsum Lodowicum orta est maxima dissensio et

A.D. 1319
-1334.
of the
order of
Jesus
Christ in
Portugal,
1319.

Execution
of a ser-
f. 115.
vant in the
pope's
household
for sodomy,
1320.

Miraculous
preserva-
tion of his
victim.

The elec-
tion of
Lewis of
Bavaria as
king of the
Romans

¹ *spargerentur*] *spergerentur*, in MS.

² Ste. Marie de Doms, the cathedral church of Avignon.

A.D. 1319-1334. annulled by the pope, 1323. Canonization of Thomas bishop of Hereford, 1325. Nicholas V., anti-pope, 1328. Capture and resignation of pope Nicholas V., 1330. Resistance of the emperor Lewis to pope John XXII. The pope's encouragement of literature. Condemnation of pluralities.

guerrarum principia. Anno sequente, idem papa ipsius Lodowici electionem cassavit et adnullavit, ipsum excommunicavit, omnes sibi obligatos ab homagio et fidelitate sua absolvit, et omnes ejus fautores majoris excommunicationis sententia condemnavit. Anno Domini 1325, idem papa Avinioni canonizavit beatum Thomam Herfordensem episcopum, doctorem decretorum, et sacræ theologiæ professorem, anno a transitu ejusdem 38. Anno Domini 1328, dictus Lodowicus dux Baviariæ, adhuc se gerens pro imperatore, Romæ Petrum quendam de ordine fratrum Minorum in antipapam erexit. Qui vocatus est Nicholaus 5us. A quo idem Lodowicus se fecit coronari. Per hos autem Lodowicum et Petrum sancta ecclesia gravissimis guerrarum agitabatur turbinibus ac diversorum schismatum¹ impugnabatur erroribus. Postea, anno Domini 1330, præfatus Petrus apud Perusium capitur et Avinionem ad dominum papam ducitur. Ubi, in præsentia papæ, cleri et populi, sermonem faciens, cujus thema erat: "Erravi sicut ovis quæ periit," etc., errorem suum lacrimabiliter confessus est. Cujus confessioni et contritioni papa congaudens illum gratiæ suæ recepit, et infra palatium suum usque ad mortem ipsius retinuit et honeste satis pertractavit: et tertio anno sequente mortuus est. Ipse tamen Lodowicus adhuc se nominans imperatorem papæ continue impugnavit, et imperium sibi subjugavit. Quem papa adhuc excommunicavit, ac omni dignitate et honore privatum declaravit, et gravissimos processus contra eum fecit. Sed ipse omnes ipsos processus et sententias contempsit, et duravit toto tempore ipsius Johannis papæ. Hic autem papa Johannes literatos promovit, disciplinam triplicis linguæ, Hebraicæ, Græcæ, et Latinæ, apud generalia studia instituit. At dum in primis munera exhorre videretur, per quoddam statutum quod incipit "Horribilis," damnavit primo plu-

R. H. col. 2

¹ *schismatum*] *cismatum*, MS.

ralitatem beneficiorum; ita ut, unico beneficio per curatum A.D. 1319 quemlibet acceptato, ipse papa reliquorum vacantium fructus -1334. per aliquot annos obtineret. Insuper et aliorum beneficiorum Reserva- per mortem seu resignationem vacantium . . . primos fructus tion of sibi reservavit. . . Ex qua cautela innumerabiles thesauri first fruits of ad papæ cameram¹ devenerunt. Ediditque 4 statuta: fices. unumque incipit, "Ad conditorem canonum." 2. "Cum Opposition of the friars "inter nonnullos." 3. "Quia quorundam." 4. "Quia of the friars Minors to "vir reprobus." Contra quæ fratres Minores maxime statutes of pope John inimicantur; et plures eorum sæpius affirmarunt ipsum XXII. papam fuisse hæreticum propter constitutiones supra- dictas, quas etiam hæreticas affirmabant. Et ideo Many of them burnt as heretics, plures eorundem fratrum Minorum in diebus ipsius 1318. papæ² damnati sunt et combusti. Anno videlicet Do- mini 1318 combusti sunt in Marsilia 6, in Narbona, in Capistaco,³ in Bitris,⁴ in Lunello, in Lodona, 36 viri et octo mulieres de ipso ordine. Et in anno Domini 1330, in Narbona, in Carcasona, in Tholosa, in Gerunda, in Bononia, in Thauro, in Neapoli, in confinibus Alemanniæ et Burgundiæ, et in Anglia in quadam sylva, combusta sunt viri 55 et mulieres 8 ejusdem ordinis et erroris. Summa combustorum 113.

CAP. XII. *De determinatione de faciali visione Dei; de Benedicto papa 12; de privilegiis et statutis papalibus ordinis nostri et statutis aliorum religiosorum; de decima 6 annorum; de vicariatu regis Anglorum in Alemannia.*

Ipse papa Johannes 22us determinavit quæstionem A.D. 1334 ortam inter fratres Prædicatores et Minores de faciali -1342. visione Dei, unde fere tota ecclesia erat commota. Contro- Idem autem papa in eadem opinione fuerat maculatus. versy whether saints in Nam et ipse palam prædicabat quod nullæ animæ paradise

¹ cameram] manus, in R. H.

² After *papæ*, et successores suos, erased in MS.

³ Capistaco] Read Capite Stagni; Capestang, near Narbonne.

⁴ Bitris] Read Biterris; Béziers.

A.D. 1334
-1342.
see God
face to
face.
Heretical
opinion
and recan-
tation of
pope John
XXII.

sanctorum mortuorum viderent clare faciem Dei ante diem iudicii. Et quia de illa opinione per magistros theologos præelectos veritatem agnoscebat, culpam suam 'erroneam' coram cardinalibus publice fatebatur, dictamque opinionem revocavit, et ejus determinationem veram sub hac forma declaravit: "Fatemur et credimus quod animæ purgatæ separatæ a corporibus sunt in cœlo, cœlorum regno et paradiso, et cum Christo in consortio angelorum congregatæ, et vident Deum ad divinam essentiam facie ad faciem, in quantum status et conditio compatitur animæ separatæ;" et in testimonium dictæ determinationis, ne hæresiarches amplius diceretur, bullam suam super eandem fecerat exhiberi. Hanc autem determinationem fecit pridie ante mortem suam, et in crastino moriebatur. Sedit vero idem papa Johannes 22us in papatu annis 18, mensibus 4 et diebus 8, et, 4 die Decembris obiit anno Domini 1335,¹ in ecclesia beatæ Mariæ de Dones sepelitur. Quo defuncto, Benedictus papa 12us in ejus locum subrogatur. Hic antea vocabatur Jacobus Furnerius, sacræ theologiæ professor, monachus ordinis Cisterciensis, et quondam abbas Fontis Frigidi. Hic autem, pontificatus sui anno 1°, cum nonnullis primis abbatibus ordinis sui Cisterciensis, diligenti collatione præhabita, plenarie informatus, statuta et ordinationes quædam quæ nos Papalia nuncupamus edidit, abbati Cistercii concedens potestatem pro transgressionibus eorundem absolvendis. Atque ordini Cisterciensi concedebat quod, non obstante incorporatione constitutionis quæ incipit "Volentes,"² personæ ordinis nostri Cisterciensis, ratione delicti contractus aut rei de qua ageretur contra personas easdem, coram locorum ordinariis, nisi pro fide duntaxat, nequeant conveniri. Et iterum, ne fratres de ordinibus mendicantium ad monasteria nigrorum monachorum vel dicti ordinis

Death of
John
XXII., and
succession
of Bene-
dict XII.,
1334.
f. 115 b.

Privileges
to the Cis-
tercian
order.

¹ 1335] An error for 1334.

| ² After *Volentes*, ut, in MS.

Cisterciensis transire valerent concedebat. Aliaque A.D. 1334.
 multa statuta edidit circa statum omnium religiosorum, -1342.
 incipiens ut præscribitur ab ordine suo Cisterciensi,
 deinde ad nigros monachos, inde ad fratres Minores,
 inde ad canonicos, postremum ad fratres Prædicatores.
 Ipsi tamen Prædicatores ipsius statuta admittere nolue- Opposition
 runt. Dixērunt enim se professos juxta regulam Sancti of the
 Augustini; unde et alia arctiora admittere noluerunt, friars
 neque vitam suam in novas aliquas observantias trans- Preachers
 mutare. Ordinavitque ut porrigentes supplicationes pro to the
 beneficiis exprimerent taxationes beneficiorum, et eas pope's sta-
 in bullis gratiarum inseri fecit. Anno autem suo 2°, tutes.
 mandavit archiepiscopis et episcopis Angliæ colligere The pope
 ad opus suum decimas spiritualitatum totius Angliæ, orders the
 pro 6 annis tunc proxime sequentibus; et ipsas deci- collection
 mas penes se retinere donec de ipsis decimis aliud of a sex-
 haberent in mandatis. Anno denique sequente, cum ennial
 una decima pro uno anno colligeretur, rex Angliæ tenth in
 Edwardus 3us recepit ipsam decimam ad opus suum England.
 proprium. Quapropter dominus papa incontinenti The first
 mandavit in Angliam de cessando colligere residuas 5 year's col-
 decimas nondum levatas. In cujus etiam tempore, lection
 incepit guerra inter dictum Edwardum 3 regem An- seized by
 gliæ et Philippum de Valoys, intrusorem regni Fran- Edward
 corum. Lodowicus præscriptus dux Bavarix, qui se III.
 imperatorem nominabat, fecit dictum Edwardum 3 War be-
 regem Angliæ vicarium suum per Alemanniam et Ger- tween Ed-
 maniam. Unde et idem papa per litteras suas¹ in- ward III.
 crepavit dictum Edwardum, quia cum dicto Lodowico and Philip
 excommunicato fœdus pepigerat, et sub eo vicariatum of Valois.
 gerebat. De ejusdem quoque papæ felici memoria, Edward
 tempore domini Hugonis abbatis 15, postea referetur. III. nomi-
ated vicar
of the em-
pire by
Lewis of
Bavaria.

¹ suas] suam, MS.

CAP. XIII. *De provisionibus regis Edwardi 2; de Petro de Gavestona comite Cornubiæ, ejus exilio et morte; de Roberto de Wynchelse archiepiscopo Cantuariensi.*

A.D. 1311
-1313.
Dissen-
sions rela-
tive to
Piers Ga-
vaston and
the king's
favourites,
1311.

Cumque rex Edwardus 2us regni proceribus de ordinationibus quibusdam concessionem sub magno sigillo concessisset, et ordinationes eædem approbatione regis, procerum juramentis, et excommunicationis sententiis, roboratæ fuissent, tandem, anno Domini 1311, et regis ipsius Edwardi 2, 5, exinde inter regem et proceres oriebatur dissensionis materia, quia in eisdem decretum fuit aliquos regis familiares extra regnum exulare, alios curiam et concilium regis perpetuo abjurare, eo quod suis consiliis dominum regem, contra utilitatem rei publicæ et in detrimentum coronæ, regere videbantur. Unde rex, ut semper et tunc suis adhærens fautoribus, prædictas ordinationes observare contempsit. Ob hoc tumultuabantur mediocres, fredebant majores, contra regem suosque collaterales; et potissime Robertus Cantuariensis archiepiscopus et Thomas Lancastriæ comes, qui, ipsius archiepiscopi animatus hortatu, cum suis adhærentibus conatus est regiis obsistere ineptiis, donec novissimam sub hoc turbine efflaret auram. Regis autem collateralium primus et præcipuus, Petrus de Gavastona comes Cornubiæ, ultra omnes in regno post regem, immo quasi rex, potens, in opere et sermone, qui in tempore Edwardi patris ipsius regis exulabat, et, per ipsum regem Edwardum 2 revocatus, contra statum regis et regni, regem ad plura sinistra consuluit, et in alia mala plures chartas albas fecerat sigillari, non solum extra regnum Angliæ verum etiam extra omnem regis potestatem, sine termino vel spe revertendi, imperpetuum decernitur exulare. Sed tamen in Hibernia ad tempus contra procerum voluntatem receptus est. Ubi per eum regii thesauri

transmissi peculanter sunt absumpti. Almericus etiam, mercator de societate Friscobaldorum, hujusmodi iudicio subiacere decernebatur. Henricus de Bello Monte curiam et concilium¹ regis imperpetuum abjurare jubetur. Postea, sub spe uberioris gratiæ consequendæ, Petrus de Gavestona prædictus, peracto anno post exilium, absque baronum consensu per regem revocatus est. Cui rex etiam usque Cestriam occurrens, eum penes se retinebat. Cui, in parlamento apud Staunforth, ex assensu procerum, confirmati² sunt comitatus Cornubiæ et omnes reliquæ terræ ei prius datæ. Sed non poterat tam mutabilis confirmatio laudabilem eventum sortiri, quia, regio ut prædicitur thesauro absumpto, proceres idcirco insurgunt contra eum, et ipsum iterum in Flandriam propulerunt. Sed, infra breve, contra procerum voluntatem per regem iterum fuerat revocatus. Cum quo rex aliquandiu peragrans, Eboracum tandem devenit. Quo tempore, ibidem, rex clerum et religiosos gravi læsit exactione, sed in recompensationem eos respexit varia libertate. Inde rex, anno Domini 1312, 4 idus Aprilis, cum dicto Petro de Gavestona ad Novum Castrum de Eboraco se transtulit. Post hæc, rex et dictus Petrus, Henricus de Bello Monte et Edmundus de Malo Lacu, insequente eos comite Lancastriæ, Novum Castrum relinquentes, per iter æquoreum apud Scardburgh applicuerunt inhoneste. Sed exinde rege recedente, dictus Petrus castrum de Scardburgh armis et victualibus munivit; et continuo comites de Penbruke et de Wareyn et dominus Henricus de Percy eum in dicto castro obsederunt. Dictus Petrus reddidit eis castrum prædictum sub tali conditione, quod ipsum cum Thoma comite Lancastriæ et cæteris magnatibus pacificarent, vel eum in prædictum castrum in statu quo tunc illud dimiserat sanum et incolumem reintducerent. Sæpedictus

A.D. 1311
-1313.
Almericus
of the so-
ciety of
the Fres-
cobaldi.
Exile and
return of
Piers Ga-
vaston.

The king
with Piers
Gavaston
at York,
1312.
f. 116.

Gavaston
besieged
in Scar-
borough
castle, and
taken by
the earl of
Pembroke.

¹ *concilium*] consilium, MS.

| ² *confirmati*] confirmatæ, MS.

A.D. 1311
-1313.
Seized and
beheaded
by the earl
of War-
wick.

Anger of
the king.

Apparent
reconcilia-
tion with
his nobles.

Birth of
prince
Edward.

Death and
character
of Robert
Winchel-
sey, arch-
bishop of
Canter-
bury, 1313.

ergo Petrus ad partes australes ducitur per prædictum comitem de Penbruk. De cujus custodia comes de Warwyk prædictum Petrum apud Dadyngtonam vi, ut dicebatur, permissive, eripuit, et apud Warwyk carcerali custodiæ mancipavit; et inter Gaversyk et Blakelawe, eo quod dudum rex, dum ipse Petrus in exilio foret, scripsit omnibus vicecomitibus Angliæ ut ubicunque dictus Petrus inveniretur infra terram Angliæ caperetur, et tanquam inimicus regni et regis judicaretur, et mandatum illud in comitatu Warwici nunquam per breve regium extiterat revocatum, iudicio decollatus est. Cujus morte divulgata, rex ultra modum iratus in ejus æmulos vindictam exercere præcogitavit. Quod et postea adimplevit. Tamen, eodem anno, rex et magnates ad concordiam redierunt; et rex subitam surreptionem et bonorum suorum captio- nem apud Novum Castrum, insultus et obsidionem castrum de Scardburgh, et mortem Petri de Gavestona, in aperto sed non ex animo relaxavit.¹ Eodem anno natus est Edwardus regis primogenitus apud Wyndeshoram. Anno sequente, videlicet Domini 1313, obiit præscriptus Robertus de Wynchelse archiepiscopus Cantuariensis, vir per omnia justus et in censura rigidus; apud quem non erat acceptio personarum, nec multitudo donorum ipsum a justitia aliquando potuit inclinare. Quam strenue autem Cantuariensem ecclesiam rexit, quantaque pro ejus libertate tuenda per- tulerit, sole claret lucidius. Dum contra reges, patrem et filium, et exactionibus illorum nefariis resistendo,

¹ From this point to the end of the year 1324, in Chapter XX., the narrative is nearly identical with an anonymous chronicle of an English Cistercian monastery, probably Woburn, of which copies are extant in the Cottonian MSS. Domitian A. xii. and Vespasian E. ix. In

many parts the two texts agree for several continuous passages, with only occasional verbal differences; in others, the one seems to be an abridgment of the other, variously; our chronicle giving the reduced more often than the fuller version.

decertans, extra regis protectionem ponebatur; prædia et possessiones ejus a regalibus occupabantur; bona diripiebantur; ejus familia dilabebatur; a falsis fratribus, quorum¹ excessus cohibebat, clam insidias et palam contumelias patiebatur; a rege extra regnum proscribatur. Insuper, ab eodem accusatus, domino papæ ad curiam vocabatur; ibique multis diebus exul et egens peregrinabatur; officio et dignitate privabatur; a divinorum celebratione suspendebatur. Sed tandem ad omnia restituebatur, et æmulo ejus rege mortuo, et filio suo rege confirmato, ad Angliam et sedem suam Cantuariensem revertebatur. Post illum electus fuit magister Thomas de Cobham, natalibus clarus, in decretis et sacra theologia doctor approbatus, et ad curiam summi pontificis statim profectus est. Cujus electionem papa cassavit; non tamen vitio personæ vel electionis, sed precibus regis, mediantibus 32 mille marcis,² ut dicebatur, inclinatus. Walterum Raynald episcopum Wygorniensem, moribus et scientia longe inferiorem, ad regimen Cantuariensis ecclesiæ transferebat. Cujus regis tempore, anno videlicet Domini 1307, Clemens papa 5 ordinem Templariorum reprobavit, cassavit, et imperpetuum condemnavit.

A.D. 1311
-1313.

Thomas
Cobham,
archbishop.

Suppression of the
Templars,
1307.

CAP. XIV. *De castris Scociæ prostratis per Scottos; de invasione Scottorum in Angliam; et de dis-cumfutura regis Edwardi 2 et Anglorum apud Bannokbrunum in Scocia, et fuga Edwardi, et captione et occisione Anglorum.*

Anno Domini 1313 'et Edwardi regis 7,' Robertus Bruyz dictus rex Scociæ, ineptias Edwardi regis Angliæ perpendens, animatus est valde, et, congregato

A.D. 1313,
1314.
Robert
Bruce de-

¹ quorum] coram in MS.

² mediantibus 32 mille marcis]

The expression in the anonymous

Cistercian chronicle is simply,
" mediantibus regis precibus et pe-
" cuniis "

A.D. 1313
-1314.
stroys the
Scotch
strong-
holds, 1313.

He lays
waste the
English
border.

Edward,
without
consent of
parliament,
summons
his nobles
to take the
field.

The earl of
Gloucester
and others
obey the
summons.

Others of
thenobility
refuse to

exercitu, villas et castra Scociæ in quibus Angli extiterant obsedit et cepit, et, expulsis Anglis, fortiora castra, videlicet de Rokesburgh, Edenburgh, Stryvelyn et Gedeworth, et alia castra prope Carliolum et Galwayam, prostravit ad terram, ne forte essent ultra¹ ab Anglicis occupati, et ne sui complices, regni Scociæ magnates, in ipsis castris latitantes, ipsum in campis quasi solum permetterent dimicare. Et, anno sequente, ipse Robertus rex Scociæ cum Scottis totam provinciam Northumbrorum et usque Dunelmiam versus austrum, et inde cæteras provincias usque Karliolum versus occidentem, non semel sed sæpius hostiliter invasit, vastans et depopulans, non deferens ecclesiis aut monasteriis, sed omnem substantiam quam reperire poterat deprædebatur et abducebat. Rex ergo Edwardus 2us, absque communi consensu magnatum, contra statutum juramentis regis et procerum et prælatorum censuris munitum, ne rex extra regnum suum iret ad aliquem debellandum absque consensu omnium suorum magnatum in parlamento constitutorum, ex proprio capite et fautorum suorum instinctu, in suum et regni sui Angliæ opprobrium, misit brevia sua ad universos suos magnates ad proficiscendum² secum in Scociam, ad debellandum dictum Robertum Bruyz, regni Scociæ invasorem. Cum eo ergo profecti sunt Gilbertus de Clare comes Glovernæ, Humfredus de Bown comes Herfordiæ, Almericus de Valencia comes de Penbruk, regis consanguinei et propinqui, Henricus de Bello Monte, Hugo le Despenser et alii barones, nonnulli cum suis adhærentibus fastu tumentes et verbis pomposis, peditum etiam electorum universa multitudo. Multi etiam spe lucri vel gratia nominis acquirendi proficiscentes sponte obtulerunt se discrimini. Reliqui etiam magnates, sententias latas in violatores statu-

¹ *ultra*] so corrected from *alias* | ² *proficiscendum*] *proficissendum*,
in MS. | MS.

torum formidantes, personaliter cum rege proficisci re- A.D. 1313
 cusarunt, sed servitia regi debita ei in auxilium mise- -1314.
 runt. Die igitur Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, join the
 exercitus Anglorum et Scottorum convenerunt, in campo king.
 de Bannok juxta Stryvelyn dimicaturi. Angli vero Battle of
 summe elati, in viribus et multitudine confidentes, Bannock-
 Scotti vero contriti, confessi, viaticoque muniti, solum burn.
 Deum protectorem acclamantes. Dispositis hinc inde
 aciebus, Scotti in prima acie pedites, Angli vero equites,
 præmiserunt. In primo itaque congressu contulit for-
 tuna victoriam Scottis, Anglique terga vertentes cæsi
 sunt ab eis. Rex ergo Angliæ Edwardus, fugæ præ-
 sidio se salvans, in castrum de Dunbarre se recepit.
 Comes Glovernæ, Gilbertus de Clare, Robertus de
 Clyfford, Willelmus de Vessey, Paganus de Tybtoft,
 Egidius de Argentayn, et plures alii barones et milites,
 et alii inferiores ad numerum xx. mille, in dicta dis-
 cumfitura de Bannokbruno interfecti fuerunt. Præcipue
 gratia deficiente, et quia, positus in concavis subterra-
 neis palis ferratis, ut equites¹ 'et pedites' de facili
 laberentur, Angli sparsim gradientes in dictas machinas
 corruerunt. Humfridus etiam de Bown comes de Her-
 forth, Willelmus Latimer, et alii proceres et milites
 numero 120, præter clericos, armigeros et alios, equites
 et pedites, captivati, apud Bodevillam incarcerabantur,
 et postea per gravem redemptionem liberati. Edmundus
 de Malo Lacu, regis senescallus, fugiendo, aquis inter-
 ceptus submersus est. Comes de Penbruke, Hugo Dis-
 pensator, Henricus de Bello Monte, Johannes de Crumb-
 welle et alii, usque ad Dunbarre fugerunt, et sic per
 aquam usque ad Bervicum devenerunt. Cujus discum-
 fituræ infortunium non tantum imputabatur præsump- The defeat
 tionem et superbiæ eorum, verum etiam excommunica- attributed
 tionis sententiæ, in qua contra ordinationes veniendo to the
 incidebant. Cujus rei fidem firmare videtur mirabilis barons
 being
 under sen-
 tence of

¹ equites] repeated in MS.

A.D. 1313
-1314.
excommu-
nication
for breach
of statute.
The north-
ern parts of
England
laid waste
by the
Scotch
twelve
continu-
ous years.

eventus ibidem. Siquidem nullus ordinatorum qui illic
aderant de bello evasit qui non caperetur aut occum-
beret, excepto comite de Penbruke, qui nudus fugit
sine armis. Nec multum post, Scotti fines Angliæ
boreales usque Richemond deprædati sunt; incendentes
diversa loca, plurimos colonos capientes, prædam copio-
sam secum abduxerunt. Dehinc vero per 12 annos
continuos, regnante ipso rege Edwardo, partes boreales
Angliæ per Scottos sunt contritæ.

CAP. XV. *De scutagio; de pretio victualium et fame;
de invasione Scottorum in Angliam et Hiber-
niam; de cardinalibus spoliatis juxta Dunel-
miam; de exactione eorum.*

A.D. 1314
-1317.
Parliament
at York.

Assize
upon pro-
visions.

Defective
harvests.

Hiis itaque consummatis, 'anno 1314,' rex apud
Eboracum a proceribus rogatus, invitus quodammodo,
parliamentum constituit. Ubi Hugo Dispensator junior
regis camerarius ordinatur; a clero decima, a civibus
et burgensibus xv^a, et a populo xx^a, regi concede-
batur, et scutagium cucurrit per totam Angliam. Ipso
quoque tempore, rex Londoniis per suum privatum
concilium,¹ absque majorum consensu, assisam et cer-
tum pretium cujuslibet generis communium victualium
proterve ordinavit et fecerat publicari. Quod tantum
indiscrete fuerat ordinatum quod communitatibus mul-
tum malum inde provenit, ita ut infra breve nihil
hujusmodi victualium poterat reperiri. Eo anno, prop-
ter serum autumnum et copiosam pluvie inundationem,
a Pentecoste usque ad Pascha blada terræ defecerunt;
unde et caristia bladi per 3 annos continuos perdura-
bat, ita ut in aliquo ipsorum 3 annorum unum quar-
terium frumenti pro xl^a. solidis venderetur, et unum
quarterium grossioris salis eodem pretio compararetur.

¹ *concilium*] consilium, MS.

Unde et mortalitas præ fame accidit hominum, communisque putredo et morina bidentium et aliorum accidit animalium. Anno sequente, Scotti Northumberland, episcopatum Dunelmiae, Cumbreland et Westmerland, deprædarunt et multos occiderunt. Sed et Robertus rex Scottorum obsedit Karliolum, et postea Berwicum. Sed villatæ viriliter repugnantes spe frustratum abjecerunt. Edwardusque Bruyz, frater dicti Roberti Bruyz regis, cum exercitu Scottorum Hiberniam invasit, ut eam subjugaret. Sed 4 post hoc anno occisus est. Anno Domini 1316, gens Scottorum rabiem suam renovantes iterato Comberland, Westmerland, Tyndale, Swaldale, Kendale, monasteria de Fownays et Fownaysfelles, villam de Rychemond et Rychemonschyre, deprædati sunt, et cum præda magna et triumpho in Scociam redierunt. Sed et plures villas in ipsa rabie combusserunt, et resistentes eis aut capti sunt aut gladio corruerunt. Post hæc, propter continuas infestationes Scottorum, terræ de Tyndale et Redesdale coactæ sunt ad fidem vertere se Scottorum, et vix aliquis audebat morari in Northumbria nisi juxta aliquod castrum seu villam muratam. Unde terra illa quasi 15 annis remansit vastata, ab hominibus derelicta, et feris et bestiis derelicta. Custosque marchiae, Gilbertus de Mydeltona, confœderatus cum Scottis, ipsis promiserat terram illam; sed infra breve tractus et suspensus est, ut paulo post referetur. Eodem anno in æstate, in pluribus locis in comitatu Eboracensi, verum mel de nubibus quasi ros super herbam descendit. Anno Domini 1317, Johannes papa 22 misit duos cardinales in Angliam. Qui cum Dunelmiam [advenirent], ad consecrandum Lodovicum electum Dunelmensem, comitante eos 'ipso electo,' Henrico de Bello monte, fratre dicti Lodowici, et omnibus qui ibidem aderant, ab omnibus equis, suppellectili, thesauris et privilegiis, non longe a civitate Dunelmiae, per dictum Gilbertum de Mydeltona et suos complices Northum-

A.D. 1314
-1317.Raid of the
Scotch,
1315.Failure of
Bruce to
take Carlisle and
Berwick.
Death of
Edward
Bruce.Raid of
the Scotch
into Eng-
land, 1316.Northum-
berland
waste for
fifteen
years.Gilbert
Middleton,
warden of
the marches,
confederate with
the Scots.Fall of
honey in
Yorkshire.Two cardinals
robbed
by Gilbert
Middleton
at Dur-
ham.

f. 117.

A.D. 1314
-1317.

brenses spoliati fuerunt. Prædicti vero electus et Henricus frater suus captivi ducti sunt in castrum de Myddeford,¹ quod ipse Gilbertus paulo ante dolose ceperat, et ibidem custodiæ mancipantur. Cardinales vero pedites Dunelmiam venerunt, et, Sancto Cuthberto adorato, venerabilem Bedam doctorem omni devotione libentius venerarunt. Quo audito, Thomas comes Lancastriæ festinanter versus Dunelmiam iter arripuit, et inde dictos cardinales cum valido armatorum exercitu usque ad villam de Burghbrygge reducebat: ubi comites de Herforth et de Penbruke cum novo bellatorum apparatu eos exceperunt, et regi eis obviam extra Elboracum venienti deduxerunt. Paucis postea interpositis diebus, dicti cardinales miserunt epistolas suas omnibus ecclesiis cathedralibus et singulis religiosorum monasteriis totius Angliæ, mandantes quod eis quilibet eorum mitteret palafridum pro eorum equitatura sufficientem, aut summarium pretii 10 librarum, infra 4 dies, sub pœna excommunicationis majoris et interdicti. Quod tunc a pluribus et postea ab omnibus, aut in equis aut in pecunia, fuit observatum. Et postea receperunt, pro quolibet anno moræ suæ in Angliæ, 4 denarios² de qualibet marca omnium bonorum spiritualium³ et temporalium totius cleri. Eodemque anno captus fuit sacrilegus ille Gilbertus de Mydeltona in castro de Myddeforth, et Londonias ductus. Ubi, propter scelera quæ fecerat et propter desolationem et populationem quas in cardinales, electum Dunelmensem et fratrem ejus Henricum, et frequenter in suos provinciales, exercuerat, equis trahitur, suspenditur et decapitatur, et corpus suum in 4 partes dividitur in 4 plagis Angliæ suspendendas. Anno sequente, consecratus fuit dictus Lodowicus apud Westmonasterium

The cardinals require a palfrey or a load of wheat from every cathedral and monastery.

Seizure and execution of Gilbert Middleton.

The earl of Warren

¹ *Myddeford*] for Mitford.

put the levy at eightpence in the mark.

² 4 *denarios*] Other authorities

³ *spiritualium*] repeated in MS.

hannes comes de Warenne Thomæ comiti Lancastriæ sponsam suam abripuit, non tamen causa adulterii sed in despectu comitis antedicti.

A.D. 1314
-1317.
carries off
the wife
of the
earl of
Lancaster.

CAP. XVI. *De bina invasione Scottorum in Angliam; de captione Berwici per Scottos; de quodam vendicante regnum Angliæ; de discumfitura de Mytona super Swale.*

Anno Domini 1318, villa de Berwyk, quæ prius in manibus Anglorum extitit per 20 annos, per Scottos capta fuit proditione cujusdam Anglici, Petri de Spaldyng. Et deinde Scotti duo castra de Herbotelle et Werke in Anglia ceperunt, et totam Northumbriam usque ad Novum Castrum vastaverunt. Deinde usque ad Alvertonam tendentes, ipsam cum ecclesia, sicut plures villas per quas transitum fecerunt, cineribus tradiderunt. Inde Riponam venerunt, quam statim incinerassent, nisi mille marcas dando pacem burgenses impetrassent. Monachique de Fontibus pro monasterio et locis suis non comburendis redemptionem et finem fecerunt. Postea porrexerunt prædantes et incinerantes versus austrum, fere usque ad Pontem Fractum, et, per Cravene ad propria redeuntes, ubique villas et ecclesiâs prædis et incendiis desolarunt. Sed et tunc castrum de Berwyk redditum fuit Scottis, victualibus in dicto castro deficientibus. Cardinales autem sæpedicti, prælati et ecclesiarum rectores universi per Angliam, Walliam et Hiberniam, pronuntiaverunt sententiam excommunicationis quam summus pontifex nuper fulminaverat in Robertum Bruys, occupatorem¹ regni Scociæ; et omnes invasores Angliæ et Hiberniæ, et fautores suos quoscunque, et Scociam, interdicto posuerunt. Eo anno, scriptor quidam nomine Johannes, habens murilegium

A.D. 1318,
1319.
Capture of
Berwick
by the
Scotch,
1318.
They
lay waste
the north
of Eng-
land down
to Ponte-
fract.

Excommu-
nication of
Robert
Bruce.

An im-
postor who
claims to

¹ occupatorem] So corrected from invasorem in MS.

A.D. 1318, sibi familiarem, asseruit publice apud Oxoniam . . . se
 -1319. esse verum heredem Angliæ, vendicabatque sibi regnum
 be the true heir to the throne of England. Angliæ, dicens quod fuit primogenitus regis, et ob negli-
 gentiam nutricis, dum fuerat jacens in cunabulis, quæ-
 dam sus dilacerabat eum, et nutrix non audens illum
 manifestare, accepit filium ejusdem ætatis cujusdam
 aurigæ, et custodiebat eum in loco ejus, ponens eum
 in curam aliorum ad nutriendum. Sic ergo fuit ipse
 privatus a regno et Edwardus in regem assumptus.
 Et, ad hujus rei evidentiam, ostendebat vestigium vul-
 neris a sue impressum, et dicebat mores regis Edwardi
 cum moribus patris sui aurigæ in pluribus concordare,
 eo quod opera rusticorum naturaliter diligebat. Et
 propter hujusmodi dicta plures sibi adhæserunt et dictis
 suis crediderunt. Quamobrem apud Northampton
 coram rege et proceribus de mendacio convictus, dis-
 tractus et suspensus fuit. Anno Domini 1319, rex
 Edwardus, comes Lancastriæ et alii proceres, villam Ber-
 wici terra marique obsederunt. Ibidemque, propter
 suspiciones et occultas invidiæ machinationes inter regem
 et comites suscitatas, obsidione dimissa infectoque nego-
 tio, in Angliam redierunt. Scotti namque divisiones
 inter regem et proceres perpendentes, dummodo Angli
 in prædicta obsidione residerent, comesque de Murref,
 Thomas Randolph et Jacobus Duglas, cum 15 millibus
 Scottorum, subito venerunt in comitatum Eboracensem,
 spoliantes et incendentes maximam partem patriæ ubi
 transibant. Adversus quos archiepiscopus Eboracensis,
 Willelmus de Meletona, et Johannes de Hothoma,
 episcopus Eliensis, Angliæ cancellarius, majorque et
 cives Eboraci, et plures alii vicinarum villarum, non
 in aciebus dispositis processerunt. Unde Scotti, qui
 paulo ante fugam arripere pro certo cogitaverunt,
 sese ad resistendum viriliter hortabantur. Nec mora.
 Scotti tam acriter nostros invaserunt, ut statim nostri
 terga vertentes fugæ darentur. Et ceciderunt ibi de
 nostris presbyteri et clerici multi, major Eboraci et

Siege of
Berwick
by Edward
II., 1319.

Battle of
Mitton.

f. 117 b.

plures alii, et submersi sunt in flumine plus quam tria millia hominum. Hæc discumfitura facta fuit inter Mytonam et Thorntonam super Swale, 12¹ die Septembris. Dominus itaque archiepiscopus Eboracensis et episcopus Eliensis, decanus Eboracensis, abbas Sanctæ Mariæ Eboracensis, et multi alii, fugæ præsidium sunt adepti. Crucifer autem archiepiscopi crucem suam in quodam specu, ubi colonus quidam propter metum Scottorum latuit, abscondebat. Quam postea colonus ad tugurium² suum detulit, et in funiculis fœni involutam per aliquot dies abscondit; sed eam postmodum archiepiscopo reddidit. Exinde Scotti, usque ad pontem de Castelford super fluvium de Ayre prope Pontemfractum, et per Ayrdale et Querfdale, et Cravene, tendentes, plures occiderunt, villas et ecclesias combusserunt, et captivos plures et prædam secum ducentes, in Scociam redierunt. Interim rex villam Berwici sæpe assilivit, sed nihil profecit. Unde cum suis reversus est Eboracum.

A.D. 1319.
Loss and recovery of the archbishop's cross.

Devastation by the Scots.

Return of Edward to York.

CAP. XVII. *De comitibus et baronibus prosequen-
tibus contra Hugones Dispensatores, et de cap-
tione et vastatione castrorum et terrarum eorun-
dem; et de excidio intestino.*

Interim, anno Domini 1320,³ Hugones Dispensatores, pater et filius, quorum filius regis camerarius patrem ad regis curiam pertrahebat, fallacia et cupiditate circumventi regem pro libitu gubernabant. Atque sic fecerant ut nullus regis præsentiam adire mereretur, absque sua voluntate et muneribus copiosis sibi datis. Et ipse regiam potentiam sibi applicabat, ita ut rex absque ejus consensu nihil omnino perpetraret. Præcepta ejus per loca singula fuerunt exequuta, et ipsum quilibet perhorrebat. Servitia in hospitio regio minu-

A.D. 1320-1321.

Power and corruption of Hugh Dispenser, the king's chamberlain.

¹ By other authorities the battle is referred to the 20th of the month. | ² *tugurium*] tugurrium, MS.

| ³ 1320] 1330 in MS.

A.D. 1320
-1321.

Endeavour
of the
nobles to
obtain his
dismissal.

Combina-
tion of the
nobles
against
him.

The king
constrained
to banish
the two
Dispensers.

Hugh Dis-
penser the
younger
seizes mer-
chant
vessels
trading

ebat, et thesaurum plurimum undique cumulabat. Rex-
que ei contra omnes favebat, ita ut magnatum nullus
ipsum auderet displicere; et, si magnatum aliquis
sibi displiceret, ipsemet Hugo illum fecit incarcerari.
Unde magnates, perversitates, cupiditates, et felonias
dicti Hugonis, et mala quæ in regno per consilium
Hugonis patris sui intulerat, perpendentes, in parla-
mento apud Northamptonam ipsum Hugonem filium
ab officio conati sunt amovere, et alterum in ejus loco
subrogare. Sed rex, magnatum propositum parvipen-
dens, ipsum in officio penes se ut prius detinebat.
Magnates ergo, Humfridus de Bown comes Herfordiæ,
et Rogerus de Mortymere et Rogerus patruus ejus,
Rogerus Damery, Hugo Dandelay et Hugo filius ejus,
Bartholomæus de Badesmere et Johannes Mowbray,
Rogerus de Clyfford, Johannes Gyffard, Thomas de
Barkelay, et alii barones, consensu et consilio Thomæ
comitis Lancastriæ, castra Hugonis Dispensatoris, pa-
tris, et Hugonis filii sui, camerarii regis, prædictorum,
in Wallia et alibi ceperunt, prostraverunt, animalia
abduxerunt, thesauros eorum recollegerunt, et insuper
Gloverniam occupaverunt. Postea Londoniis ad par-
liamentum regis armata manu pariter convenerunt;
non tamen in regis despectum, sed prædictos Hu-
gones Dispensatores, patrem et filium, tanquam
pessimos regis consiliarios et avertentes cor et bene-
volentiam regis a magnatibus et fidelibus suis, ex-
tra regnum Angliæ exulare petierunt. Rex autem,
quia vires eis resistendi tunc temporis non habebat,
exilium fieri saltem verbotenus concedebat. Unde
decretum fuit utrumque exulare, sub pœna decapita-
tionis si aliquando in potestatem seu dominium regis
revenirent. Tunc quidem Hugo Dispensator pater
relegatus mare pertransivit. Sed rex Hugonem filium
in regno, auxilio quinque portuum maris, adhuc re-
fovebat; ita ut ipse Hugo filius, per auxilium ei
applicatum, dromondos cum mercandiis versus Angliam

tendentes, in scandalum regis et regni, per mare captos spoliaret. Quorum rapina plurima mala Angliæ inferebat. Papaque excommunicavit actores et consentaneos rapinæ prænotatæ. Infra breve quidem, sine parlamento et assensu procerum regni sui, rex decretum exilii prædictorum Hugonis et Hugonis, patris et filii, penitus adnullavit, et pacem eorum Londoniis et alibi fecit proclamare, et illos in regnum et ad se jussit revocare. Ipso quoque tempore, duritia cordis regii vindictam exercere in sibi contrarios attemptabat. Tamen perprius ipsemet magnatibus suis pacis chartam de omnimodis feloniis, homicidiis, rapinis, incendiis, equitationibus, et omnimodis aliis transgressionibus in regno suo factis, super terris et castellis dictorum Hugonis et Hugonis Dispensatorum, faciebat. Sed ipsæ chartæ tunc temporis non valebant, præcipue cum rex ipse per alienum perversum consilium dictas chartas prius concessas contravenit, ut pax inter ipsum regem et proceres suos reformata adnullaretur. Ipsis ergo Dispensatoribus, et præcipue altero juniore, accersitis, rex, circa festum Sancti Michaelis, anno Domini 1321, exercitum congregavit, et castra quæ comes Herfordiæ et commilitones sui prius ceperant potenter reacepuit, et castellum de Ledes, quod fuit Bartholomæi de Badesmere senescalli regis, obsidebat. Interim venerunt comes de Herfordia, duo Rogeri de Mortuo Mari, Johannes de Mowbray, et alii majores, cum copia armatorum, ad Kyngestonam super Thamisiam, ad trans-eundam aquam ad dictam obsidionem amovendam. Sed Thomas Lancastriæ comes ne hoc facerent per litteras suas eis omnino dissuasit. Walterus itaque, Cantuariensis archiepiscopus, ad Kyngestonam accedens, eis repromisit quod, si ad tempus se vellent retardare, pacem inter regem et ipsos reformaret. Thomasque Lancastriæ comes per litteras suas regem rogavit quatinus a persecutione, quam in suos legios absque justitia cœperat exercere, cessaret. Sed rex, lit-

A.D. 1320
-1321.
with Eng-
land.

Edward
recalls the
Dispensers.

He be-
sieves
Leeds
castle.

The earl of
Hereford
assembles
an army at
Kingston-
on-Thames,
1321.

The earl of
Lancaster
dissuades
him from
advancing.
f. 118.

A.D. 1320-1321. Edward takes Leeds castle, and makes prisoner Sir Bartholomew Burghersh. He proceeds to Worcester. Return of Hugh Dispenser the elder.

teras comitis despiciens, in suos adversarios ulcisci¹ disponebat. Unde continuata obsidione dictum castrum de Ledes oppugnans intravit, et dominus Bartholomæus de Burghesse et domina de Baddesmere, domina castri, et alii majores in dicto castro comprehensi, ad Turrim Londoniensem fuere transmissi; et tresdecim alii ibidem capti illic distracti et suspensi fuerunt. Sed unus Thomas Colepeper transmissus fuit ad Wynchelse, et ibidem distractus fuit et suspensus. Postea rex versus Wyrcestriam contra suos legios properabat. Ipso tempore rediit ad regem exul ille Hugo Dispensator pater, et cum rege contra proceres cum armatis quos congregare poterat incedebat.

CAP. XVIII. *De persecutione regis contra Thomam comitem Lancastriæ et comitem de Herforth, et alios barones; et de morte dictorum duorum comitum.*

A.D. 1322. The Mortimers, after capturing towns in the marches of Wales, are compelled to surrender to the king.

Inter hæc duo magnates, Rogerus et Rogerus de Mortuo Mari, præpropere agentes, urbes aliquas in marchia Walliæ capiunt regisque milites profligunt; donec rex ipse cum insperata multitudine peditum per viam circularem Salopiam veniret. Ubi, ob defectum pecuniæ ac comitis Lancastriæ quem expectabant retardationem, militibus eorum defluentibus, illi duo de Mortuo Mari proditione ad deditionem sunt coacti. Et hoc modo. Accidit quidem quod, imaginatione fratrum Mendicantium internuntiorum perfidorum ipsi duo de Mortuo Mari provocati, post recessum suorum militum, sub pace ad regem accederent, de pace et concordia inter regem et proceres tractaturi. Et cum in regis præsentiam pervenissent, abire non permissi, sed arestati, ad Turrim Londoniensem sunt transmissi. Uxores quoque eorum et liberi per diversa castra sunt custodiae mancipati. Quapropter comes de Hereforth et alii barones, de benevolentia regis magis diffidentes,

¹ *ulcisei*] *ulcissi*, MS.

pro refugio comitis Lancastriæ usque ad Doncastriam se traxerunt, et in itinerando multa enormia domino regi fecerunt; Bryggnorth et alia loca deprædantes combusserunt. Interim Londonienses transmiserunt regi sexies viginti homines armatos prius petitos, quia regis exactionem denegare non audebant. Tamen voluntas communitatum Londoniarum et aliorum parti comitum et baronum potius quam parti regiæ, prout audebant, inclinabat. Interea, comes Herefordiæ et sui comitones exstiterunt apud Pontemfractum, ubi Thomas comes Lancastriæ morabatur, et suscepti sunt ab eo. Nam quicquid comes Herefordiæ et cæteri barones in Hugones Dispensatores, patrem et filium, egerant, de consilio comitis Lancastriæ fiebat et assensu. Rex ergo comiti Lancastriæ mandavit ut rebelles suos a se anovere festinaret. Cui comes remandavit quod non regis nec regni rebelles circa se attrahere aut fovere aliquando consuevit; sed, si agnosceret quo tales reperiret, illos pro viribus vita privaret aut de regno expelleret. Rex igitur, incarceratis illis duobus de Mortuo Mari, a Salopia divertit ad Lychfeld, ut dictos comites de Lancastria et de Herefordia cum eorum complicibus præoccuparet. Habebatque secum comitem Marchallum, comitem de Cancia, comitem de Warennæ, comitem de Arundele, comitem de Rychemondia, et comitem de Oxonia, et plures alios regni proceres. Tunc comites Lancastriæ et Herefordiæ cum cæteris commilitonibus suis castrum comitis Lancastriæ de Tutbery adire festinabant; audierant enim regem per partes illas fere transiturum. Et venientes ad Byrtonam super Trentam, non longe a dicto castro de Tutbery, disposuerunt adversus dictos exules Hugones Dispensatores cum rege existentes inire conflictum. Sed rex aquam Trentæ ad dictos duos comites debellandos transibat. At, cum ipsi 2 comites acies regales plures esse suis et fortiores conspexissent, terga verterunt et ad castrum de Pontefracto redierunt.

A. D. 1322.

barons withdraw to Doncaster.

The Londoners, although sympathizing with the barons, send troops to the king.

The barons received by the earl of Lancaster at Pomfret.

Answer of the earl to the king's summons to dismiss the barons.

The king comes to Lichfield.

Noblemen in his company.

The earl of Lancaster moves to Tutbury.

Returns to Pomfret.

A.D. 1322. Eodem die redditum est regi dictum castrum de Tutte-
Engage- bery. Post hæc recessit comes Lancastriæ cum comite
ment with Herfordiæ et nonies viginti armatis de castro Pon-
Andrew de tisfracti, et venientibus ad villam quæ Pons Burgi
Harclay at dicatur occurrit Andreas de Harkelay, cum complicitibus
Borough- suis borealibus venientibus in auxilium regis. Quibus
bridge. Thomas comes Lancastriæ resistere cœpit. Porro comes
Death of Herfordiæ Humfredus de Bown, super pontem pug-
the earl of nans, a quodam qui sub ponte latuit percussus est
Hereford. lancea inter celanda per foramen pontis, usque in
viscera, et mortuus est. Corruerunt etiam cum eo
domini Willelmus de Sully, Rogerus de Brunfeld, et
Radulphus de Elpyngdona, et alii plures. Quod vi-
dentes qui partis suæ fuerant, cœperunt, primo singil-
latim, postea catervatim, omnes fugere, præter paucos
qui cum comite Lancastriæ remanebant; et illi omnes
Capture of capti sunt et ducti Eboracum 17 kalendas Aprilis.
the earl of Captique sunt Johannes de Mowbray, Rogerus de Clyf-
Lancaster. ford, et alii nobiliores cum eo, qui pro majori parte
in diversis locis sunt suspensi. De hiis autem qui de
conflictu evaserunt plures ultra mare aufugerunt. Illi
Surrender igitur qui erant in Pontefracto regi adveniendi castel-
of Pomfret lum reddiderunt,¹ et continuo præcepit rex dictum
castle to the king. comitem Lancastriæ accersiri de Eboraco et adduci ad
Trial and execution se. Ad cuius introitum in Pontemfractum, Hugo Dis-
of Thomas, pensator pater opprobria multa in faciem ejus inferebat.
earl of Lancaster. Qui quidem Hugo, Edmundus comes de Arundele, et
f. 118 b. dominus Robertus de Malberthorpia, fuerunt justitiiarii
super eum assignati. Postea in aula sua infra castel-
lum suum de Pontefracto ductus est ad tribunal, et
ibidem propter regis recordum, quod tunc pro lege
fuerat reputatum, non est permissus pro se loqui, sed
judicatus est ad mortem; et, 20 die Martii, ductus
extra villam in locum quem multum diligebat, capitis
Execution pertulit abscisionem. Distracti sunt equis eodem die
of six of

¹ *reddiderunt*] *redierunt*, MS.

milites sui sex, Warinus de Insula, Willelmus Tuchet, Thomas Maudit, Henricus de Bredeburne, Willelmus de Chesnay et Willelmus filius Willelmi, et Johannes Page, vallettus comitis. A.D. 1322.
his follow-
ers.

CAP. XIX. *De baronibus mortuis in diversis partibus Angliæ; de possessionibus et actibus Thomæ comitis de Lancastria; de incarceratione 2 Rogerorum de Mortuo Mari.*

In crastino mortem comitis sequente distracti sunt equis et suspensi apud Eboracum Johannes de Mowbray et Rogerus de Clyfford, barones, et Gocelinus Dayvyll miles. Ipsi vero 2 barones, cum ad suspendium ascendere debuissent, reverentiam in alterutrum exhibuerunt, ut ipsorum dignior mortem arripere primitus attemperaret. Suspensi autem per cathenas ferreas in furcis supra modum altis per tres annos et amplius pependunt; donec tandem, de licentia regis depositi, apud fratres Prædicatores ibidem pariter sunt sepulti. Cæteri vero barones, qui contra prædictos duos Hugones Dispensatores fuerunt et in Anglia remanserant, capti sunt et missi ad diversa ergastula regis. Et in partibus in quibus magis dominabantur, ad majus eorum scandalum et opprobrium, tracti sunt equis et suspensi in patibulis; videlicet, apud Cantuariam Bartholomæus de Badelesmere et cognatus ejus Bartholomæus de Asburnham; apud Londonias Henricus de Tyas; apud Wyndeshore Franciscus de Altham; apud Gloucestriam Johannes de Gyffard et Rogerus de Elmburgh; apud Brystowe Henricus de Wylkyngtona et Henricus de Monteforti; apud Wynchelse, ut præscribitur, Thomas Colepeper; et apud Kerdyf in Wallia Willelmus Flandrensis. Filii quoque comitis Herfordiæ, pueri, necnon et uxores et filii familiaresque eorum omnium supradictorum, capti sunt et exheredati pariter et incarcerationi. A.D. 1322.
Execution
of lord
Mowbray
and lord
Clifford.

Executions
in different
parts of the
country.

Imprison-
ment of the
earl of
Hereford's
family.

A.D. 1322. Mala vero hæc omnia facta sunt versutiis et nefandis consiliis Hugonis patris et Hugoniis filii sui Dispensatorum. Thomas vero comes Lancastriæ, quem rex jusserrat decollari, cognatus fuit ipsius regis et avunculus reginæ. Fuitque comes Lancastriæ, comes Lincolnæ, comes Salisbiriæ, comes Leicestriæ, et comes de Ferrers et Derbeia. Habuitque præterea illas nobiles terras quæ vulgo vocantur honores; videlicet, honorem de Dynby, honorem de Lacok, honorem de Hegham-Ferres, honorem de Bulyngbruk, honorem de Pontefracto, honorem de Tutbury, honorem de Pykering, honorem Novi Castri sub Luna, et alias terras amplas et castella plurima in Anglia et in Wallia. Per cujus mortem rex se ultum super mortem Petri de Gavestona congaudebat; cum ambo simili mortis poena, licet causa dissimili, plecterentur. De cujus viri meritis, an inter sanctos sit annumerandus, crebra in vulgo disceptatio fuit; aliis quidem asseverantibus quod sic, eo quod eleemosynis indulserit, quod religiosos honoraverit, quod pro justitia usque ad mortem certaverit, quod ejus insecutores parvo post tempore duraverint, immo dira morte interierint. Aliis in contrarium sentientibus, hominem videlicet conjugatum, neglecta uxore sua generosa, innumeras mulierculas polluere; offendentes vel leviter in eum morti mandare; ordinum fugitivos legisque transgressores ne lege plecterentur pertinaciter fovere; cuncta denique agenda sua ad nutum unius hominis secretarii sui passim committere; tempore quoque certandi usque ad mortem pro justitia defensanda enerviter fugere non debere sanctum censi, præsertim cum invitus comprehensus et passus fuerit. Sed per miraculorum insignia et denariorum oblationem, quæ in loco suæ decapitationis celebrantur in præsentiarum, quam felix apud Deum fuerit sæcula conjecturant. A cujus autem morte usque in sextum annum cœpit Dispensatorum fortuna invalescere et regni conditio ancillari, quousque rex Franciæ

Titles and possessions of the earl of Lancaster.

Discussions among the people whether he ought to be esteemed a saint.

Success of the Dispensers.

pro homagio pro Vasconia non exhibito regem Angliæ A.D. 1322. plurimum infestaret. Post quorum comitum et baro- Parliament at York, 1322.
 num mortem, rex, anno Domini 1322 et regni sui 16, tenuit parliamentum apud Eboracum; ubi erexit Hugonem Dispensatorem patrem in comitem Wyntoniæ, et Andream de Herkelay in comitem Karliolensem. Ipsoque tempore ipsi duo Rogeri de Mortuo Mari, qui Incarceration of the Mortimers.
 Londoniis, ut prædicatur, fuerunt incarcerati, distractioni et suspensioni fuerunt adjudicati. Sed per breve regium executio iudicii dilationem accepit. Ita quod in crastino rex de sua gratia ipsis membra et vitam concedebat, ut perpetuo carceri manciparentur.

CAP. XX. *De transitu regis Edwardi in Scociam; de invasione Scottorum in Angliam; de discumfitura de Byrlandbank et fuga regis Edwardi; de morte Andreæ comitis Karliolensis; de fundatione monasterii de Alta Prisa; de evasione Rogeri de Mortuo Mari de carcere.*

Post hæc congregavit rex exercitum copiosum, et f. 119.
 Scociam properavit. Sed Scotti, antequam exercitus Edward enters Scotland with an army.
 finibus eorum appropinquaret, se et sua omnia de partibus illis ad quas regem venturum sciebant elongantes, domos mobilibus patriamque pecoribus vacuas reliquerunt. Ingresso ergo rege Edwardo cum exercitu ad 60 miliaria in terram Scociæ, quamvis obsistentiam non haberet, tanta fames Anglos invasit quod plures in illa vasta solitudine fame et morbo perierunt. Propter Failure of the expedition.
 quod absque expeditione aliqua reversus est rex, desistens persequi Scottos, volens post Pascha iterato in Scociam fortius et consultius redire. Ipsum ergo regem Bruce follows Edward in his retreat.
 Edwardum tandem, circa nativitatem beatæ Mariæ, sic remeantem Robertus de Bruyz, dictus rex Scociæ, 'et sui,' congregato exercitu insequentes, ceperunt castrum de Norham, et ipsum regem Edwardum in Angliam velocius, usque ad latus moræ de Blakhowe prope

A.D 1322. monasterium de Bellalanda, persequabantur. Convenerunt ergo adversus Scottos comites de Penbruk et Rychemund vicinorumque locorum homines, super verticem ipsius moræ, et conati sunt ascensus obstruere per quos via patebat, ne Scotti in ipsam moram ascenderent; sed minime valuerunt. Nam exercitus Scottorum, Brandanorum et Insulanorum, fortis erat et magnus, et invitis Anglis ascenderunt in montem, et commisso bello Anglos devicerunt. Captique sunt ibi comes Richebund et milites 'quidam,'¹ cum nonnullis aliis, 14 die Octobris. Plures autem inde vulnerati fugerunt, et quidam ceciderunt. Rex autem Angliæ Edwardus, qui tunc apud monasterium Ryevallis seu Bellalandæ fuerat, videns suorum fugam et Scottorum audaciam, cum suis Dispensatoribus quantocius fugiebat: ferebatur enim quod regem in monasterio prandentem comprehendissent, nisi in fuga sibi citius consulisset. Veruntamen rex thesauros suos ibidem amisit. Scotti vero, prædicta monasteria Ryevallis et Bellalandæ violenter ingressi, religiosos omnes instrumentis suis, remota pietate, usque ad carnem exuerunt, et omnem ipsorum monasteriorum supellectilem, vestesque divino servitio consecratas, calices, libros, et universa sacrorum altarium ornamenta, secum porterunt. Inde Scotti venerunt ad Maltonam, et castrum ibidem diruerunt, totamque Waldam fere usque Beverlacum versus austrum; apud Hundeslayque standardum suum erexere, et reliquas partes patriæ, fere usque ad mare orientale et usque² Eboracum versus occidentem, hostiliter invaserunt, non deferentes ecclesiis seu monasteriis; sed omnem eorum substantiam deprædabantur, villasque multas igni consumpserunt. Plures autem pro pace habenda et pro villis suis non comburendis finem usque ad certum tempus fece-

Defeat of the English at Blackhowe moor.

Edward's hasty escape from Rievaulx.

The monasteries of Rievaulx and Byland sacked by the Scotch.

The Scots lay waste the country up to York.

¹ Written over 14, erased, MS.

² *usque*] corrected from *versus*, in MS.

runt et redemptionem. Hiis ita gestis, redierunt Scotti A.D. 1322.
 in terram suam. Post breve autem tempus, dominus Andrew
 Andreas de Herkelay, novus comes Karleoli et proditor Harelay,
 regis et regni, fœdus societatis et amicitiae in scriptis earl of
 cum Scottis, et Scotti cum eo, pepigerunt. De cujus Carlisle,
 permissione et scientia, Scotti regem Edwardum apud treats with
 alterum ipsorum monasterium incautum et minus cir- the Scots.
 cumspectum pene invenerunt, et ipsum inde enormiter
 effugarunt. Quia dum Scotti cum Anglis juxta Bella-
 landam, ut dicitur, conflixerunt, idem Andreas comes cum
 2,000 peditum et equitum, apud Pontem Burgi remanens,
 patriam spoliavit. Propter quod, in castro suo de His appre-
 Karliolo per dominum Antonium de Lucy ex regio hension
 mandato capitur, et coram justitiariis accinctus gladio and execu-
 et calciatus calcaribus assistitur. Ubi propter tion.
 ditionem et sua demerita spoliatus est cingulo militari,
 calcaribus de talis cum magno securi succisis, trahitur,
 suspenditur, et decapitatur. Hoc anno, in festo beatæ Founda-
 Mariæ Magdalenæ, Thomas Wake dominus de Cotyng- tion of the
 ham fundavit domum de Haltanprys canonicorum monastery
 regularium juxta Cotyngham. Anno Domini 1323 of Haltan-
 captæ sunt treugæ inter Anglos et Scottos pro 13 prys.
 annis sequentibus. Ipso tempore Rogerus de Mortuo Truce with
 Mari, dominus de Wygmore, extra Turrem Londoniensem the Scotch,
 ubi incarcerabatur evadebat. Dicebatur quidem quod, 1323.
 custodibus suis per potionem somniferam soporatis, Escape of
 evasit. Roger
 Mortimer.

CAP. XX. (sic.) *De servitiis exactis a rege Angliæ per regem Franciæ pro terra Vasconia; de bannitione Isabellæ, reginæ Angliæ, et Edwardi regis primogeniti; de transitu eorum in Franciam et reditu.*

Anno Domini 1324 mandavit Karolus rex Fran- A.D. 1324.
 corum regi Edwardo, sicut pluries, quod servitia sua Edward
 summoned

A.D. 1324. quæ patri suo et 2 fratribus suis, regibus Francorum, pro ducatu Aquitaniæ et comitatu de Pountyfe fecerat, sibi facere ulterius non supersederet. Rex vero Edwardus, intelligens regis Karoli animum adversus eum in parte commotum, et pro certo sciens Rogerum de Mortuo Mari juniorem, qui de carcere a Turri Londoniensi in Franciam aufugerat, in magno honore haberi et favore apud proceres Franciæ, timuit illo ire; sed misit in Franciam Emericum de Valencia comitem de Penbruk, et cum eo clericos et milites, ad excusandum transitum regium marinum. Comes vero prædictus in itinere apud Boloniam diem clausit extremum. Clerici autem et milites, optatum responsum a rege Franciæ non reportantes, reversi sunt in Angliam. Paucis post hæc interpositis diebus, eiecit rex Francorum de comitatu de Puntyfe ministros regis Angliæ, ac deinde per Karolum patrum suum magnam partem ducatus Aquitaniæ sibi subjugavit; eo quod rex Angliæ pro antedictis terris servitia sibi debita facere prolongavit. Hiis¹ autem auditis, Rex Edwardus in iram et animi rancorem excitatus, villas, terras et redditus, reginæ uxoris suæ, sororis regis Franciæ, abstulit, omnesque Francigenas, tam viros quam mulieres, ab ea penitus jussit amoveri; cepitque in manum suam terras, tenementa, redditus, bona et catalla, eorum omnium qui erant de dominio regis Franciæ, religiosis non exceptis. Eorum etiam omnium corpora præter Reginam tantum jussit attachiari, donec securitatem facerent quod non absque licentia sua speciali regnum suum exire, nec pecuniam, victualia aut alia bona, ad partes transmarinas mittere, attemptarent. Postea commisit rex religiosis Francigenis in Anglia custodiam terrarum, reddituum, et aliorum bonorum suorum, ut ipsi pro eis certam summam pecuniæ suo scaccario solverent annuatim. Misitque in Vasconiam fratrem suum, comi-

to do service for Aquitaine.

He sends excuses.

The king of France seizes part of Aquitaine.

Edward confiscates property of Frenchmen.
f. 119 b.

He makes alien religious houses pay an annual fine.

¹ *Hiis*] Rex in MS.

tem Canciæ, ad ipsam terram contra regem Franciæ A.D. 1324.
 defensandam; et ipsemet exercitum congregavit ad Edward
 Vasconiam properandum. Sed cum ad mare per- sends the
 venisset, transfretare 'in Vasconiam' recusavit; et comites earl of
 de Warenne et de Athels cum centum navibus in Kent into
 Vasconiam destinavit. Et rex ipse interim apud Gascony,
 Dovorram per 3 continuas septimanas morabatur, ad and pre-
 passagium contra regem Franciæ præparandum. Præ- pares to
 misit ergo ante se thesauros, equos, et victualia; et follow him:
 rex Franciæ suum adventum expectabat. Sed cum but refuses
 rex Edwardus in navem intrare debuisset ejus propo- to cross at
 situm subito mutabatur, et nullo modo voluit trans- the last
 fretare. Unde cum dedecore in Anglia remanebat. moment.
 Postea, in quadragesima, transmisit rex Edwardus He sends
 Isabellam reginam, uxorem suam, in Franciam, ad queen
 Karolum, fratrem suum, regem Franciæ, ad pacem Isabella
 reformandam. Ipso anno fuit magna siccitas et defectus into France
 aquæ in fontibus et in rivulis terræ; ita ut plures villæ to treat
 Angliæ, videlicet villa de Roystona, abbatia de Crox- with the
 tona, Wandelesworth, et aliæ, ob defectum aquæ king.
 comburebantur. Anno quidem Domini 1325, dicta Drought in
 regina Angliæ, a fratre suo rege Franciæ cum condigno England.
 honore suscepta, expeditionem negotii pro quo transierat The king
 meruit obtinere. Et cum apud fratrem suum regem of France
 Franciæ per tempus aliquod remaneret, relatum est hears of
 regi Franciæ qualiter regina Angliæ, soror sua, paulo queen
 ante per Hugonem Dispensatorem filium exuta fuerat Isabella's
 familia, possessionibus, et thesauris suis. Unde rex ill treat-
 Franciæ expeditionem negotiorum dictæ reginæ sororis ment, and
 suæ revocavit, et ipsam penes se honorifice retinuit. at his
 Postea tamen concordatum fuit per internuntios regis court,
 utriusque, quod dictus Edwardus rex Angliæ quic- 1325.
 quid juris et domini in ducatu Aquitaniæ pos- Edward
 sidebat Edwardo primogenito suo et heredi daret surrenders
 imperpetuum. Quod et factum est. Unde dictus his rights
 Edwardus rex Angliæ misit Edwardum filium suum in Aquit-
 ad regem Francorum cum instrumentis sufficientibus taine to his
 son.

A.D. 1325. donationis suæ de ducatu Aquitaniæ, anno ætatis ipsius Edwardi filii 13°; qui a rege avunculo suo susceptus est cum honore. Et concessit illi rex Franciæ partem¹ illam dicti ducatus solummodo in qua ministri regis Angliæ pacifice tunc residebant. Reliquas vero partes ipsius ducatus, quas per Karolum patruum suum sibi subjugaverat, non redonavit. Pro quibus terris Aquitaniæ sic possessis dictus Edwardus servitia debita regi Franciæ exhibebat. In illis quidem partibus illis commorantibus, dictus Edwardus filius Philippam comitis Hanoniæ filiam in uxorem accipere affectavit. Cumque id Edwardo regi patri suo nuntiatum fuisset, mandavit reginæ uxori suæ ut, assumpto secum filio suo, in Angliam redire quamtocius festinaret. Sed ipsis in comitatu Pontivo demorantibus nec redire volentibus, aut certe propter metum Dispensatorum remeare non audentibus, rex Angliæ Edwardus, de consilio dictorum duorum Dispensatorum, exlegavit et bannivit publice in Londoniis et alibi dictos uxorem suam et filium, tanquam regni proditores; præcipiens singulis vicecomitibus Angliæ et aliis legiis suis ut, portus omnes maris explorantes, reginam et filium suum tantum, si cum alienigenis applicarent, salvo arestarent, et de reliquis omnibus, quasi contra regis inimicos, vindictam exercerent. Postea, anno sequente post transitum suum, regina Isabella et dux Edwardus filius suus cum D. Hanonensibus armatis, paucique Anglici, videlicet Edmundus, comes Canciæ, frater regis Edwardi, Rogerus de Mortuo Mari, qui de carcere Turris Londoniensis, ut prædicitur, evaserat, alique milites qui, propter regis inclementiam mortemque vitandam, ad partes transmarinas, tempore illo quo Thomas comes Lancastriæ gladio decessit, declinaverant, apud Arwelle² in Essexia applicuerunt. Rumore adventus ipsorum divulgato, convenerunt ad eos undique episcopi, comites et proceres,

The king of France puts the prince in possession of a part of the duchy.

Edward commands queen Isabella to return with prince Edward. On her refusal, he declares them exiled.

Isabella lands at Orwell, 1326.

Adherents of all ranks flock to her.

¹ *partem*] *partam*, MS.

| ² *Arwelle*] read Orwell.

aliique plures, et amplexibus colloquiisque desideratis A.D. 1326. refecti hilariores efficiuntur. Nec mora: consilium inierunt; malos regis consiliarios, reginæque et filii sui, necnon et procerum regni, adversarios, infestare, ipsosque secundum eorum demerita pro posse punire, decreverunt.

Miserunt ergo litteras suas majori et communitatibus Londoniarum ut auxiliantes et favorabiles forent reginæ et filio suo, heredi Angliæ, in causa qua inceperant, inimicos regni extirpare. Sed, ob metum regis et duorum Dispensatorum et aliorum qui tunc apud Turrim Londoniensem morabantur, Londonienses reginæ et filio suo tunc non responderunt. Regina ergo et filius suus litteram alteram patentem, sigillis utrorumque pendentibus signatam, Londoniensibus remiserunt, quæ in aurora quadam super crucem in le Chepe Londoniensi figebatur; cujus copiæ alibi per civitatem, in fenestris et aliis locis, ad singulorum lecturam exponebantur; rogantem ut ipsi Londonienses ipsis auxilium ministrarent ad ipsos Hugonem et Hugonem Dispensatores et alios regni inimicos, propter communem regni utilitatem, destruendos; et, si ipsi Hugones infra ipsorum potestatem devenirent, ipsos captos salvo custodirent. Interim rex nimis anxietatibus cruciabatur, quia tot milites quot sibi ad committendum prælium contra reginam uxorem suam et filium suum sufficerent paratos non habebat.

They send letters to the city of London.

The city is deterred from answering the appeal.

The queen and prince send other letters to the city, and which are affixed to the cross at Cheap.

f. 120.

Edward's apprehensions.

CAP. XXI.¹ *De morte episcopi Exoniensis, comitis de Arundel, et Hugonis Dispensatoris; de fuga regis Edwardi 2 in Walliam; et de captione, incarceratione, et depositione ejusdem.*

Accidit ergo quod, pridie antequam ipsæ litteræ patententes Londonias advenissent, rex ipse et dicti Hugones Dispensatores, magister Robertus de Baldok,

A.D. 1326-1327.

Rising of the Londoners on the side of the queen.

¹ Before *De morte*, *De reditu reginæ et filii sui in Angliam*, erased in MS.

A.D. 1326
-1327.

They put
to death
Stephen,
bishop of
Exeter.

The queen
pursues
Edward in
his retreat
towards
Wales.

She takes
Bristol
castle.

Hugh
Dispenser
taken and
executed.

Execution
of Edmund,
earl of
Arundel.

The earl of
Lancaster
pursues

regis cancellarius, et alii, cum copia armatorum, se extra Turrim Londoniensem versus Brystowe amoverunt. Londonienses vero, accepta littera, continuo fecerant proclamari ut inimici regis omnes et singuli civitatem egrederentur. Postea vero Johannes Mareschallus in hospitio suo Londoniensi captus fuit et in le Chepe decollatus. Stephanus etiam, Exoniensis episcopus, regis thesaurarius, per Londonienses extra boreale ostium ecclesie Sancti Pauli opprobriose extractus, pro eo quod ipsos hortabatur ne reginæ aut filio suo faverent in aliquo, in le Chepe decollatus fuit. Duoque armigeri ejus, in captione domini sui Londoniensibus resistentes, cum ipso pariter fuerunt decollati; et sequenti die capta est Turris Londoniensis per cives ad opus reginæ et filii sui. Sic quidem Londonienses, reginæ et filio suo confaventes, fecerunt episcopos, abbates, priores, et alios majores terræ, ipsis jurare ad vivendum et moriendum cum eis in causa initiata. Et ipsi qui fuerunt incarcerati in Turri Londoniensi, ob causam qua Thomas comes Lancastriæ morti succubuit, per Londonienses fuerunt liberati. Regina tamen et filius suus nondum illuc venerant, nec mortis episcopi conscii fuerunt, sed versus Walliam regem sequuti sunt abeuntem. Cum autem rex apud Brystowe existens hæc cognovisset, cum suis a facie reginæ et filii sui fugiens, per aquam in Westwalliam transibat. Et cito post captum est castrum de Brystowe per reginam et filium suum; vel saltem ipsis redditum. Ubi Hugo Dispensator senior, comes Wyntoniensis, per regem dimissus, captus fuit, distractus et suspensus est, atque caput ejus Wyntoniam transmissum, ibidem in ejus opprobrium in loco eminentiori erigendum. Edmundus etiam comes de Arundele apud partes Salopiæ captus est; et ductus ad Herforth, quasi publicus adversarius reginæ et filii sui, atque plurimorum magnatum regni, capitis pertulit abscissionem. Interim, Henricus Lancastriæ comes et alii majores regem n

Westwallia persequabantur. Et, quod mirandum fuit, in ipso itinere toto a Londoniis usque in Westwalliam, terra undique tranquilla, sine sanguine et strepitu, regem insequabantur. Rex vero, in abditis locorum et nemoribus delitescens, tandem apud castrum de Nethe in Westwallia captus fuit. Capti sunt etiam cum eo Hugo Dispensator filius et Robertus de Baldok cancellarius, et reducti sunt in Angliam. Rex vero in castello de Kenelworth custodiendus demandatur. Reliqui autem captivi ducti sunt ab Herforth ad reginam et filium ejus: ubi Hugo Dispensator filius distrahitur et suspenditur, atque ejus interiora comburuntur; et, corpore ejus quadripartito, caput ejus ad pontem Londoniensem est transmissum. Fuitque alius cum [eo] Symon de Redynge distractus et suspensus. Robertus etiam de Baldok cancellarius in carcerem episcopi Herfordiæ est intrusus. Interim nullum breve in terra missum fuit nisi nomine reginæ et Edwardi filii sui. Quo etiam anno, in octavis Epiphaniæ, factum est parliamentum apud Londonias, ubi archiepiscopo Cantuariensi contra regem certos articulos exponente, magnates, clerus et populus totius regni, provida deliberatione et unanimi omnium consensu, ipsum Edwardum 2 regem, dictum de Kayrnervan, decreverunt ulterius non regnare, sed Edwardum filium suum in regem ordinarunt erigendum. Unde de communi ordinatione missi sunt solennes nuntii ad regem incarcerationum apud Kenelworth, videlicet episcopi tres, comites 2, barones 2, abbates 2, et justitiiarii 2, ut regi detento homagium sibi quondam factum resignarent, ipsumque ulterius pro domino non haberent. Ex quibus, dominus Willelmus de Trussell, miles et procurator totius parliamenti, vice omnium dixit regi ista verba: “ Ego Willelmus Trussell, vice omnium de terra Angliæ et totius parliamenti procurator, tibi Edwardo “ reddo homagium prius tibi factum, et ex nunc “ fido te et privo omni potestate regia et dignitate,

A.D. 1326, 1327.

the king, and seizes him at Neath castle.

The king confined in Kenelworth castle. Hugh Dispenser the younger executed.

Writs run in the names of the queen and prince Edward.

Parliament at London, and deposition of Edward II.

Deputation to him, to renounce homage.

A.D. 1326, "nequaquam tibi decætero tanquam regi pariturus."
 1327.
 The king's
 resigna-
 tion.
 Prince
 Edward
 proclaimed
 king.

Rex autem gemens, speransque filium suum post se regnaturum, facilius assentivit, quamvis aliter facere non valebat. Et informatus continuo per proceres ibidem præsentibus cessit officio regali, omnique jure regio sibi competente coram notariis abrenuntiavit, et a regni regimine se dimisit. Quo facto apud Londonias publicato, statim definitum est per omnes regni nobiles quod filius pro patre ad regni regimen admitteretur. Dies ergo coronationis dicti Edwardi filii præfixus est, ut omnes qui servitium aut fidelitatem regi deberent ad ipsum diem Londoniis convenirent. De ipso Edwardo 2° paulo post referetur.

[CAP. XXII.] *De coronatione regis Edwardi tertii; de morte Edwardi quondam regis Angliæ 2; de invasione Scottorum in Angliam; et transitu regis ad partes boreales.*

A.D. 1327. Anno Domini 1326,¹ in die conversionis Sancti Pauli, deposito² Edwardo de Kayrnervan rege 2 a regni regimine, filius suus Edwardus futurus, flos militiæ Christianæ, puer annorum 14, ebdomadarum 8 et 6 dierum, electus est in regem. Deinde, Dominica in vigilia Purificationis beatæ Mariæ, accinctus cingulo militari, consecratus et coronatus est in regem apud Westmonasterium, a Waltero Cantuariensi archiepiscopo. In cujus primordiis grata evenerunt auspicia. Nam et tunc terra recepit ubertatem, aer temperiem, mare tranquillitatem et etiam libertatem. Post hæc restituti sunt terris et honoribus suis exheredati filii et heredes nobilium virorum quos rex pater occiderat et relegabat, ob causam qua Thomas comes Lancastriæ occubuit. Et cito post hæc, 3 nonas Aprilis, translatus

Corona-
 tion of
 Edward
 III.
 Restora-
 tion of the
 disin-
 herited
 nobles.
 The de-
 posed king

R. Hy
 col. 2.

¹ 1326] Written 1336 in MS. | ² *deposito*] repeated in the MS.

est Edwardus rex antiquus de Kenelworth usque ad castrum de Berkeleya, pro eo quod dictum fuit conventus aliquos hominum extitisse qui dictum Edwardum de Kenelworth viribus eripere attemptarent. Ipse quidem Edwardus pater, 11 kalendas Octobris inde sequente, proditione quidem ut sperabatur Isabellæ reginæ uxoris suæ, quæ jam Rogerum de Mortuo Mari plus illo diligebat, per militem quendam Thomam Gurnard¹ et suos complices, dum a prandio surgere deberet, mensa in qua edebat depressus fuit, et cum veru ferreo candente inter celanda confossus nefarie peremptus est, et apud Gloverniam tumulatur. Ipse autem miles Thomas Gurnard ultra mare fugiebat. Sed per dominum Willelmum de Thwenge militem longe lateque quæstus captus est, et, pro nimio dolore causa vindictæ in ipsum exercendæ, victui parcens mortuus est in mari. Sed tamen mortuus in Angliam est reductus. De cujus quidem Edwardi meritis, an inter sanctos annumerandus sit, frequens in vulgo sicut de Thoma comite Lancastriæ disceptatio fuit. Sed revera nec carceris foeditas nec mortis vilitas, cum ista sceleratis debeantur, nec etiam oblationum frequentia aut miraculorum simulacra, cum talia sint indifferentia, nisi corresponderet sanctimonia vitæ præcedentis, quenquam sanctum probant. Ipse quidem Edwardus in vitio sodomitico nimium delectabat, et fortuna ac gratia omni suo tempore carere videbatur. Inimicos suos in campo attendere vix audebat. Ter a Scottis victus, videlicet apud Stryvelyn in Scotia, apud Berwyk et Bylandbank in Anglia, ipsis terga vertit. Cujus comites apud Mytonam super Swale et alibi victi et interfecti ceciderunt. In suo tempore, Scotti viribus contra ipsum Berwicum et totum quod pater suus de ipsis conquirebat² reluctaverunt, et in regno Angliæ partes boreales, fere usque ad Humbriam, Pontemfrac-

A.D. 1327.
brought to
Berkeley
castle.

And there
cruelly put
to death by
sir Thomas
Gurney.

Subsequent
apprehen-
sion of
Gurney.

Disposition
of the
people to
place
Edward II.
among the
saints.

Edward's
vices, and
misfor-
tunes of
his govern-
ment.

¹ Gurnard] more correctly Gurney. | ² conquirebat] conquærebat, MS.

A.D. 1327. tum, Cravene et Fownaysfels, vastaverunt. Quinquies tempore suo Robertus Bruyz rex Scociæ fere totam borealem partem Angliæ deprædavit. Sed hoc quidem vix gratiæ habuit quod Wallenses contra eum non rebellaverunt. In suo etiam tempore magna fames fuit in Anglia; Templarii fuerunt destructi; duo cardinales in Anglia spoliati. Ipse quidem genuit de Isabella regina uxore sua Edwardum, qui ei in regno successit, Johannem de Eltham comitem Cornubiæ, Alienoram de Godestowe et Johannam reginam Scociæ. Regnavit autem 18 annis, 7 mensibus et 2 diebus, et apud Gloverniam sepelitur. Anno Domini 1327, anno ipso coronationis regis Edwardi 3, Scotti solitam infidelitatem frequentantes, pacem et treugas fregerunt quas prius constituerant, et venientes in Angliam rapinis, cædibus et incendiis, intenderunt; episcopatumque Dunelmensem deprædarunt. Rex ergo Edwardus 3 congregavit exercitum contra Scottos. Qui cum venissent Eboracum, Hanonenses¹ qui fuerunt in exercitu, et prius cum ipso et regina matre sua venerant in Angliam, plures Anglicos civitatis Eboraci noctanter occiderunt. Interim Scotti parcum de Stanhope in episcopatu Dunelmensi intraverunt. Quod rex Edwardus comperiens jussit non procul a dicta sylva sua figi tentoria. Postera die, cum acies suas disposuisset et hostes invadere constituisset, quidam de proceribus Angliæ regiæ felicitati et copiæ Hanonensium² præsentium invidentes, suo proditorio et nequissimo consilio totum Anglorum exercitum ad tentoria redire fecerunt. Nocte sequenti Scotti fugam arripuerunt, et in terram suam confusi redierunt. Ex quibus Jacobus Duglas, prodicione quorundam Anglorum, per media tentoria Anglicana et prope tentorium regium cum Scottis aliquibus ipsa nocte transibat, si forte sua calliditate regem Edwardum rapere potuisset. Spe tamen frus-

The Scots ravage the bishopric of Durham, 1327.

Edward III. proceeds against them. Riot of the Hainaulters at York. Affair at Stanhope park.

The Scots escape to their own country. Attempt of James Douglas to seize Edward III. in camp.

¹ *Hanonenses*] Hannonenses in MS. | ² *Hanonensium*] Hannensium, MS.

tratus illæsus evasit. Sed unus de suis, capellanus A.D. 1327,
quidam, infra tentoria fuit interemptus. Rex ergo 1328.
discessis Scottis dolens rediit Lincolniam, ubi mors
Edwardi patris sui fuit publicata.¹ Eo tempore Phi- Marriage
lippa filia comitis Hanoniæ dicto Edwardo regi mari- of Edward
tanda venit in Angliam, et apud Eboracum desponsata with
est. Philippa of
Hainault.

CAP. XXIII. *De invasione Scottorum in Angliam; de sursum redditione juris et superioritatis regni Scociæ per regem Angliæ; de dissensione apud parliamentum de Saresbiria; et de morte Edmundi comitis Canticie.*

Dum hæc agerentur et rex Edwardus circa spon- A.D. 1328.
salia intenderet, Robertus rex Scociæ cum suis in The Scots
Angliam revertentes castra de Alnwyk, Werkworth, et again cross
alia castra Northumbriæ, obsidentes et sæpius assi- the border.
lientes, multa mala fecerunt. Porro gentes de episco- The Eng-
patu Dunelmie, comitatu Carliolensi, Rychemondschyre, lish on the
Cleveland, Westmerland, hostilem rabiem formidantes, frontier
mediante gravi summa pecuniæ, inducias a Scottis purchase a
impetrarunt. Unde Scotti, in Scociam redeuntes, villas f. 121.
et ecclesias de Norhumbria, quas paulo ante incom-
bustas dimiserant, omnes præter Novum Castrum
funditus destruxerunt. Postea miserunt Scotti nuntios Conclusion
Eboracum ad regem de pace tractaturos; et tandem of a peace.
fuerat concordatum ut pax inter duo regna firma
permaneret, et David filius dicti Roberti Bruyz regis
Scociæ Johannam sororem dicti Edwardi regis Angliæ
acciperet in uxorem. Et infra breve dictus Robertus
Bruyz rex Scociæ horribili lepra percussus, anno regni
Death of
Robert,
king of
Scotland,
1329.

¹ After *publicata*, Nec multo post, Werkworth, obsederunt; sed nihil
Scotti post recessum regis Edwardi proficientes ad partes suas redi-
castrum de Alnwyk per quindenam erunt,—erased.
et amplius, et postea castrum de

A.D. 1328. sui 24, miserabiliter expiravit. Ipso anno obiit Karolus rex Francorum; cui successit Philippus de Valoys, filius patris ipsius Karoli, in exheredationem præscripti Edwardi regis Angliæ, filii Isabellæ sororis ipsius Karoli et proximæ heredis regni Franciæ. Unde mala plurima postea evenerunt. Anno Domini 1328, apud Berwyk, celebratum est matrimonium inter David filium et heredem Roberti Bruyz regis Scociæ et Johannam sororem Edwardi regis Angliæ. Ubi rex Angliæ renuntiavit in scripto sigillato imperpetuum omni juri, superioritati et dominio, quæ ipse vel prædecessores sui unquam habuerunt aut vendicarunt super regnum Scociæ vel reges ejusdem. Et, in signum hujusmodi libertatis perpetuæ, retradidit eis unum instrumentum dudum ab eis confectum de subjectione terræ et regni Scociæ, tempore Edwardi avi sui, quod Ragman dicebatur; quodque ibi coram populo combustum est. Hiis quidem diebus Rogerus de Mortuo Mari, novus comes Marchiæ, potestatem regiam et thesaurum regium sibi applicabat. Et cum amasius Isabellæ reginæ matris regis Edwardi 3 extitisset, regem filium ipsius Isabellæ in sua subjectione in tantum detinebat¹ ut Henricus comes Lancastriæ, gubernator regius per bernagium in regis coronatione constitutus, ad regem gubernandum seu consulendum præ ipso Rogero accedere non audebat. Unde idem comes Lancastriæ Henricus, clerus et populus, parliamentum apud Sarisberiam statuerunt. Sed ipsum parliamentum præfixum dilationem sortitum est, eo quod partes ad dictum parliamentum venientes congressum in plano Sarisberiensis in alterutrum comminarunt. Domini quidem Henricus comes Lancastriæ, Henricus de Bellomonte, Thomas de Wake, Hugo de Audelay, et plures alii cum communitate Londoniensi, contra dominum regem insurgere non audebant. Quorum

Succession of Philip of Valois to the French throne.

Marriage of David, king of Scotland, with princess Joan of England, 1328. Edward renounces his claim to Scotland.

Burning of the deed called Ragman.

Roger, earl of March, arrogates the government of the kingdom, to the exclusion of the earl of Lancaster.

A parliament summoned at Salisbury. Threatened conflict of the two parties on Salisbury plain.

¹ *detinebat*] *diligebat* in MS.

congressus per majores et superiores regni fuerat A.D. 1328. præpeditus. Sed cito post, comes Lancastriæ, Thomas The earl of Lancaster submits to the king. de Wake et Hugo de Audelay, eventum rei varium Sir Henry Beaumont and others withdraw to the continent. opinantes, seipsos gratiæ regiæ submiserunt. Domini Henricus de Bello Monte, Willelmus Russell, Thomas Rocelyn, Thomas Wythere, et alii, non sine causa a regis conspectu se subtraxerunt, in partibus transmarinis commoraturi.¹ Rogerus autem de Mortuo Mari adhuc in sua magnificentia perduravit. Cujus tanta versutia et seductione Edmundus de Wodstock comes Canciæ, Edmund, earl of Kent, by Roger Mortimer, 1329. regis avunculus, ad parliamentum apud Wintoniam, anno Domini 1329, captus, accusabatur, eo quod conspirasse contra regem dicebatur. Accusatus ergo dixit sibi a domino papa fuisse injunctum quatinus vires et diligentiam apponeret ad liberandum fratrem suum, Edwardum nuper Angliæ regem, qui tunc ut a ple-risque dicebatur superstes erat, sed in carcere constitutus. Unde decollationi fuit adjudicatus. Qui ergo ad mortem extra castri portas eductus, a prima diei [hora] qua judicatus fuit usque ad vesperam ibidem illæsus permansit; eo quod singuli ad ejus mortem infligendam pietate moti accedere contemnebant. Adveniens tandem unus ribaldus de marescalchia ipsum decollavit. Circumstances of his execution.

CAP. XXIV. *De captione Rogeri de Mortuo Mari comitis Marchiæ, cum Isabella regina, in castro de Notyngham; de morte ejusdem Rogeri; de homagio facto regi Franciæ pro terra Vasconia; de modo coronationis et ordinationis regum Scociæ.*

Anno Domini 1330, rex in crastino Sancti Lucae A.D. 1329. noctanter et secreto castrum suum de Notyngham in- Edward III. enters

¹ After *commoraturi*, Eodem anno | sponsatur apud Berwicum David Johanna soror regis Angliæ de- | filio regis Scociæ,—erased, MS.

A.D. 1329. trans, Rogerum de Mortuo Mari, qui se comitem
 Nottingham castle
 by night, and arrests
 Mortimer,
 1330. Marchiæ fecerat appellari, amasium Isabellæ reginæ
 matris regis, in lecto dictæ Isabellæ per ipsum regem
 comprehensum, Galfridum de Mortuo Mari filium
 suum, Edmundum de Berforth, Simonem de Berforth,
 Oliverum de Engham, Johannem Mawtravers, milites,
 et Henricum de Burghasche episcopum Lincolnensem,
 qui per latrinam evadere conabatur, fecerat arestari.
 Quos ad Londonias transmisit, usque ad parliamentum
 conservandos: Hugone de Trumpyngtona milite inter-
 fecto, et multis aliis militibus et scutariis, domino
 regi introitum cameræ matris suæ præcludentibus,
 vulneratis. Postea rex revocavit omnes de Anglia, ob
 metum dicti Rogeri et aliorum perfidorum consiliari-
 orum regis, elongatos, ne simili causa qua Edmundus
 comes Canciæ mortuus est pœna consimili plecte-
 rentur. Quibus revocatis, rex parliamentum statuit
 apud Westmonasterium, et ipso Rogero ad iudicium
 evocato ad tribunalque astante, mantellum quoddam ei
 circumamictum, aureis litteris cum toto psalmo "Quid
 "gloriaris" circumscriptum. Ibiq̄ue iudicio parliamenti
 et regis recordo distractioni et suspensioni addictus est.
 Qui cum traheretur, quidam, qui a facie ejus extra
 regnum prius fugiebant, prope eum et aliquoties super
 eum equitantes, dicebant; "Propterea Deus destruet te
 "in finem," etc. Postea suspensus 2 diebus et 2 noctibus
 nudus pendeat. Sua quidem nefanda prodicione occisus
 fuit Edwardus quondam rex, regis tunc pater, in castro
 de Berkelay, et Edmundus comes Canciæ regis avun-
 culus decollatus. Applicabatque sibi regaliam et the-
 saurum eximium, et conatus est 'regem et' totam
 cognationem regiam totaliter extirpare, ut ipsemet post-
 ea rex cum dicta Isabella coronaretur. Et continuo
 rex tria millia libratarum terræ annuarum,¹ quæ dictæ
 Isabellæ ad vitam suam concedebantur, eo quod consen-
 portion.

Recall of
 the exiles.

Arraign-
 ment of
 Mortimer
 before the
 parliament
 at West-
 minster.

His execu-
 tion.

f. 121 b.
 Enumera-
 tion of his
 misdeeds.

The king
 confiscates
 Isabella's
 portion.

Psalm
 v. 7.

¹ *libratarum . . . annuarum*] libratas . . . annuas, MS.

tanea morti præscripti Edwardi quondam regis mariti A.D. 1330. sui videbatur, et carnalem copulam cum dicto Rogero de Mortuo Mari contraxisset, in manum regiam seisisvit. Dictusque Symon de Berforth distractus fuit et suspensus. Anno Domini 1331, et regni hujus regis 5, Edward rex ipse Edwardus 3 in Franciam dicitur transfretasse, ad homagium suum pro terra Vasconia exhibendum; et cito post in Angliam est reversus. Ipso quoque anno David de Bruyz coronatus est in regem Scociaë et inunctus, in parlamento suo apud Sconam, anno ætatis suæ 8, et regni sui 3; et hoc ex speciali gratia domini papæ ad instantiam regis Angliæ sibi facta, quia nullus ante eum fuit coronatus rex Scociaë vel inunctus: sed pro coronatione ponebatur super unum lapidem jacentem juxta magnum altare in ecclesia monachorum apud Scone, concavum quidem et ad modum cathedræ confectum in parte; quem dicunt Scotam filiam Pharaonis regis Egipti, a qua Scocia nomen habet, de Egipto in Scociam transtulisse; eo quod Moyses, dudum prædicans, prophetaret unum principem super illum lapidem sessurum qui multas insulas obtineret. Et, præstito juramento quod sanctam Dei ecclesiam et populum sibi subjectum juste regendo protegerent, leges bonas conderent, et inventas et usitatas usque ad mortem defenderent, manserunt sic in lapide positi toto tempore missæ, præterquam in tempore elevationis corporis Christi. Qui lapis per Edwardum regem primum post conquæstum ad Londonias delatus est, ut præfertur. Sed iste David princeps ipse de quo prophetatum est non fuit, nec in lapide ipso sedere meruit. Sed in minore ætate, videlicet quinquennis, in ecclesia de Scone super altare constitutus, ut sui subjecti sibi servitia debita facerent ut decebat, locum sacratum ventrem purgando dedecoravit pariter et fœdavit. Octennis vero ibidem primus omnium regum Scociaë coronatus et inunctus est. In majori vero ætate libidini cæterisque vitiis deditus, uxorem propriam sprexit, et plures alias ada-

Edward does homage for Gascony, 1321. Coronation of David Bruce [1329].

Legend of the coronation stone at Scone.

David not seated on the stone.

The altar in Scone church fouled by him.

A.D. 1329. His pro-
fligacy. mavit. Et cum Philippo dicto rege Franciæ injuste confœderatus in Angliam, populum dissipans, ecclesias spolians et incendens, prope Dunelmiam in campo, ut postea referetur, hostiliter captus fuit.

¹ CAP. XXV. *De Edwardo de Balliolo vendicante regnum Scociæ, et de bello apud Kyngkhorne in Scocia.*

Expedition
of Edward
Balliol as
claimant of
the throne
of Scot-
land, 1332. Anno Domini 1332, Edwardus filius Johannis de Balliolo quondam regis Scociæ, verum heredem regni Scociæ se nominans, et David comes de Ascelle,² Gilbertus comes Dangos, et Henricus de Bello Monte, qui duxerat filiam comitis de Bøghan Scoti, assumptis secum domino Ricardo de Talbott et dominis Radulpho barone de Stafford, Fulcone filio Warini, Johanne de Feltona, et aliis circiter 1500 Anglicis, ultimo die Julii, naves apud Ravensere et Kyngestonam super Hullo ascenderunt, et in aqua de Ford, non longe a villa de Kyngkhorne in comitatu de Fyfe in Scocia, sexto die Augusti applicuerunt. Ipse autem Edwardus de Balliolo in partibus transmarinis et in Anglia cum patre suo morabatur, a tempore quo pater suus Johannes de Balliolo quondam rex Scociæ, tempore Edwardi regis Angliæ filii Henrici, qui dictum Edwardum de Balliolo de sacro fonte levavit, officio cessit regali. Qui Edwardus de Balliolo, post patris cessionem, fidelitatem dicto Edwardo regi Angliæ pro terra Scociæ faciebat. Et cum, hiis diebus, jus suum contra David Bruyz, regni Scociæ invasorem, associatis sibi aliis qui hereditates et terras in regno Scociæ vendicabant, et quibusdam Anglicis, ut præfertur, consequi disponebant,³ dominus rex Angliæ Edwardus 3, pro eo quod dictus

Embarks
at Raven-
sere and
Hull, with
1,500
English,
31st July.
Lands at
Kinghorn.

The expedi-
tion pro-
hibited by
Edward
III.

¹ For the following narrative of the expedition of Edward Baliol, as well as the subsequent history of the origin of the war with France, compare the chronicle of the monk of Bridlington; Harl. MS. 688, f. 320.

² *Ascelle*] More commonly Ascetell, for Atholl.

³ *disponcbant*] The reading of the MS.

David Johannam sororem suam duxerat in uxorem, A.D. 1332. prohibuit ne per terram Angliæ proficiscentes terram Scociæ ingrederentur. Quapropter regnum Scociæ navigio petierunt,¹ videlicet Edwardus de Balliolo regnum Scociæ, et alii comitatus, terras et possessiones, de quibus Robertus Bruyz rex, pater ipsius regis David, ipsos exheredavit. Nec mora. Eodem die occurrit eis comes de Fyfe, cum exercitu 14 millium² bellatorum de popularibus terræ, et eos invasit ferociter. Sed sagittarii nostri et pedites pauci, antequam armati nostri naves exire potuerunt, Scottis viriliter restiterunt; ita ut in ipso conflictu 900 Scottorum corruerunt, et reliqui cum comite suo præsidio se dederunt. Inter quos Alexander de Setona filius occisus est. Et, in crastino, Edwardus de Balliolo cum suis ad abbatiam de Dunfermelyn transierunt, et ibidem copiam victualium invenerunt. Ibiq̄ue audierunt Scottorum exercitum affuisse et apud Glaskmore³ ad bellum præparatum extitisse. Postea, cum in festo Sancti Laurentii venissent ad villam de Cartenay,⁴ quæ sita est super flumen de Erne, viderunt exercitum Scottorum ex altera parte fluminis contra eos adunatum. Igitur, nocte illa, flumen per vada Edwardus cum suis transeuntes profecti sunt versus hostes, et eorum vigiles peremerunt. Hostes vero, 'pedites Scottorum,' soporatos invadentes occiderunt, et in domibus comprehensos igne combusserunt. Nam omnes nobiles et armati exercitus Scottorum pontes obsidebant, credentes advenas vada fluminis ignorare. Sed, cum sol diem reduxisset, Scotti superstites, quibus Daffenaldus comes de Marre custos Scociæ præerat, in quo præcipue dictus Edwardus de Balliolo pro auxilio maxime confidebat, ipsi Edwardo obviam venerunt in multitudine copiosa, pedibus incedendo, numero

Balliol defeats the earl of Fife at Kinghorn.

He marches to Dunfermline.

Crosses the Earne.

f. 122.

He is opposed by 40,000 Scots under the earl of Mar.

¹ After *petierunt*, calumniantes, erased, MS.

² 14 *millium*] The reading of the Bridlington chronicle gives 24,000.

³ *Glaskmore*] Read Gaskmore?

⁴ *Cartenay*] Forteviot?

A.D. 1332. 40,000 peditum et hominum armatorum. Quem exercitum maximum, terribilem valde, cum vidissent exheredati et Anglici, horrore maximo nimirum perculsi, fugere potius et ad naves redire quam adeo gravem et ferocem multitudinem adire cogitabant. Et dum fugam meditarentur, primo audacia cujusdam militis Johannis de Burdona, et deinde cohortationibus dicti Edwardi de Balliolo, ad priorem audaciam revocati, omnes progressionem voverunt, fugam abjurarunt, et locum certaminis præoccuparunt; et quamvis Anglici pauci, tantum 1,500, quorum 500 sufficienter armati, cæteri pedites et sagittarii, contra hostes aciem dirigebant. Dispositis itaque turmis sagittariisque ut collaterales cuneos invaderent, ipsi armati magnum exercitum expugnabant. Et facto congressu, Anglici Scottorum impetum primo non ferentes aliquantulum retrocedere compelluntur; sed statim toto conamine resistere nitentur. Minores vero turmæ, per sagittarios nimium laceratæ, adhærere magno exercitui compelluntur, et in brevi Scotti conglobati alius ab alio premebatur; ita ut, a suis magis quam gladiatorum ictibus confusi, super se scandentes, acervum valde mirabilem suffocati componebant. Sicque condensati ac si fuissent funibus colligati miserabiliter expirabant. Sed comitem de Fyfe et quosdam alios Scottos terga vertentes Henricus de Bello Monte cum suis, equos ascendentes, insequiebantur. Cæterique Anglici qui remanserant jussi sunt acervum ambire, et assiduis debellationibus Scottos infestare. Ex acervo ergo prædicto extrahi non potuit aliquis vivus. Ipsi autem Scotti contra Anglos ad suam mortem tam celeriter festinarunt ut, de massa ipsa interfectorum, monticulus quidam 20 pedum et amplius altitudinis haberetur. Anglici vero nostri pugnarunt a summo mane usque ad horam diei tertiam. Sed in ipso conflictu Johannes de Burdona prædictus, multis confossus vulneribus, et dominus Ranaldus de Beche, et 33 Anglici armati, occubuerunt. Sagittarii autem

The English, encouraged by Sir John Burdon, defeat the Scots at Gaskmoor [Dupplin Moor].

et pedites omnes vivi remanserunt. Facta est autem A.D. 1332. strages ipsa Scottorum in loco qui vocatur Glaskmore, et a multis Glodesmore nominatur. Multi vero Scottorum viventes capti sunt et multi fugierunt. Corrueruntque ibidem Dunaldus comes de Marre, custos regni Scotiae et dux exercitus eorundem, et comites de Menteth, de Murrefe, de Carryk, et comes de Ascelle de Scotia, juvenis, qui absente alio comitatum occupabat. Barones etiam 16, milites 160, armati 2,000 et pedites 30,000 corruerunt. Fuerunt quidem in primo congressu 40,000 et amplius Scottorum, et a 1,500 Anglis vincebantur.

The earl of Mar with 30,000 men slaughtered.

CAP. XXVI. *De obsidione villæ Sancti Johannis; de coronatione Edwardi de Balliolo regis Scotiae; de fuga Edwardi de Balliolo a Scotia, et obsidione villæ Berwici.*

Hiis ita peractis, Edwardus de Balliolo et reliqui qui cum eo venerant ad villam quæ dicitur Sancti Johannis pervenerunt, et eam captam fossatis, palis et valvis, ob metum Scottorum undique defensabant. Post modicum vero, comes de Dunbarre Patricius, Archebal- dus Duglas, et alii magnates Scotiae qui de bello fugerunt, congregato novo exercitu 40,000, præfatam villam Sancti Johannis tribus diebus et noctibus obsederunt. Ad quorum nutum venerunt naves 10 Flandrenses de Berwico, cum 1,000 Scottis armatis, in flumen de Tay, et ibi subito naves et nautas Anglicas apud Kynkhorne dimissas invaserunt. Et primo navem unam Henrici de Bello Monte assilierunt, et omnes Angligenas in ea repertos occiderunt. Tunc quidem aliæ naves Anglorum, velis extensis et optato vento mediante, in puppes hostium irruentes, quasdam fiderunt, et Scottos qui inerant, ad numerum 500, submerserunt. Porro Scotti qui in reliquis puppibus erant, cum stragem sociorum suorum et submersionem navium conspexissent, nimio

Balliol proceeds to Perth.

Is besieged there by the earl of Dunbar.

Ten Flemish ships from Berwick assail the English fleet, and are defeated.

A.D. 1332. terrore perterriti littus adierunt, et inde fugientes naves suas combusserunt. Cumque obsidentibus villam Sancti Johannis hæc nuntiata fuissent, relicta obsidione illico decesserunt, et totam Galwayam, quæ ad dictum Edwardum de Balliolo pertinebat, deprædantes combusserunt. Paucis inde interpositis diebus, episcopus Dunkeldensis, viri religiosi et alii plures de clero, comes de Fyfe et multi alii de populo, ad Edwardum de Balliolo venientes, pacem petierunt et subjectionem promiserunt. Qui et ei debitam fidelitatem juraverunt. Postea præfatus episcopus Dunkeldensis insignivit dictum Edwardum de Balliolo corona regni apud Scone, præsentem clero et comitibus de Ascelle, de Fyfe, de Angos, Henrico de Bello Monte, et multis aliis Angliæ et Scociæ proceribus. Ubi omnes qui refectioni ipsius coronationis interfuerunt sufficienter armati, exceptis galeis, existebant. Et interim villa Sancti Johannis tradita est comiti de Fyfe custodienda. Cæteri vero qui David regi prænotato adhærebant, de coronatione Edwardi indignati, cum Edwardo præliari et ipsum de finibus Scociæ expellere conabantur. Quod Edwardus cognoscens ultra mare Scoticum versus austrum eis in obviam procedebat. Unde Scotti illico terga vertunt, et Edwardus apud Rokesburgh ad tempus hospitatus est. Cujus felicitati Scotti adhuc invidentes, resociato dilapso populo, in ipsum irruere subito disponebant. Quibus ad pontem de Rokesburgh dominus Thomas de Ughtreth cum suis transitum abnegavit, donec Edwardus et sui arma sumerent et Scottis irruentibus obviarent, et Scottos retrocedere compulerunt. Ubi capti sunt de Scottis inter alios Andreas de Murreff miles et Johannes Crabb, qui in 10 navibus prius a Berwico in auxilium Scottorum transmissis dux extiterat. Quapropter comes Patricius, Archebaldus Douglas et alii, Edwardo de Balliolo internuntios miserunt, guerrarum inducias ad certum diem petentes, ut interim congregati regem unicum sibi prælatum agno-

The siege abandoned.

The bishop of Dunkeld and others swear fealty to Balliol.

Balliol crowned at Scone.

f. 122 b.

The guests at the coronation feast clad in armour. Perth committed to the earl of Fife.

The adherents of David rise against Balliol.

He marches against them, and reaches Roxburgh.

Is suddenly assailed by the Scots, whom he defeats.

Capture of John Crabbe.

The earl of Dunbar and others offer submission.

scerent, et ipsi modo debito obedirent. Edwardus A.D. 1332. autem nil fictum existimans inducias concessit, et, par- Balliol dis- titis commilitonibus suis terris et tenementis, suos An- misses his English gligenas pro ipsorum libitu dimittebat. Quibus in troops. Angliam regressis, Scotti cum 10,000 Scottorum in He is set villam Danant ubi Edwardus erat noctanter super- upon by 10,000 venerunt, et in ipsum et suos furtivam et improvisam Scots at irruptionem fecerunt. Unde clamore facto egressi sunt Annan, and milites et alii armati, putantes se contra hostes resis- defeated. tere. Sed tanta fuit vis et numerus Scottorum quod, occisis de parte Edwardi Johanne de Mowebray, Waltero Comyn, Henrico de Balliolo et aliis 1,000 viris, Edwardus ipse et alii qui remanserant fugere et Angliam repetere coacti sunt, absque mora. Regressus ergo Edwardus de Balliolo anxius in Angliam ad Edwardum regem Angliæ auxilium implorabat, promittens sibi He returns homagium et certas terras in Scocia, si eum in illa to Eng- land, and regem Angliæ auxilium implorabat, promittens sibi solicits aid of Edward III. necessitate adjuvaret. Unde Edwardus rex Angliæ con- cessit sibi transitum per terram suam in Scociam, et By Ed- dedit licentiam omnibus volentibus transire cum eo de ward's assent he raises 10,000 English troops, and 10,000 Anglorum Scociam intraverunt, et, post mala plura Scottis facta, ad Berwycum properantes ipsam 12 die Martii obsidere cœperunt, pactumque firmaverunt se nunquam illinc abscessuros antequam obsessi aut castrum cum villa redderent, aut victoriose caperentur. Unde omnem aditum et exitum villæ fossato præcluserunt, et ipsam per terram et mare undique obsederunt. besieges Berwick, 12 March [1333].

CAP. XXVII. *De continuata obsidione Berwici et ejus redditione; de bello de Halydon Hyll; et de collatione terrarum in Scocia Edwardo regi Angliæ.*

Ipsoque tempore, Archebaldus Doglas cum 3,000 Archibald Scottorum Angliam intravit, et totam terram de Gyl- Douglas attempts to

A.D. 1333. lesland, 15 videlicet milliaria in longum et 6 in latum, relieve Berwick by ravaging Gillesland. Anthony Lucy defeats the Scots under Edward Douglas. The English sack the fair at Haddington. Edward III. marches northward. He takes part in the siege of Berwick, 9th May. He cuts off the supply of water. The garrison promise to surrender if not relieved.

lesland, 15 videlicet milliaria in longum et 6 in latum, cum ecclesiis combusserunt, et patriam undique vastare cœperunt, credentes obsidionem Berwici hoc modo dissolvere; sed frustra. Eodemque tempore Antonius de Lucy, Willelmus de Loghmaban, cum 800 Anglicis et Scottis, in Scocia ad 20 milliaria equitantes, et patriam deprædabant et Willelmo Doglas 'cum Scottis eis redeuntibus' in obviam procedebant. Et post concertationem diutinam Willelmus Doglas, Willelmus Barde, et 100 alii capti fuerunt, et Humfridus de Bosco et Humfridus de Gardino, milites, et alii 160, reliquis fugatis, fuerunt interempti. Medio tempore, bona apud nundinas de Hadyngtona Anglici deprædarunt, et Scottos ibidem repertos occiderunt. Cumque præscripta invasio Archebaldi Doglas in Angliam Edwardo regi Angliæ nuntiata fuisset, congregato exercitu suo, aquilonales partes regni sui Angliæ contra Scottorum irruptionem defendere festinavit.¹ Veniens ergo ad obsidionem Berwici 9 die Maii, jussit machinas fieri, villamque et castrum terra et aqua acerrime expugnabat. Sed obsessi eis viriliter restiterunt. Anglici vero exercitum suum fossato undique accingebant, in cujus fundo conductus 4 aquam dulcem villæ ministrantes reperierunt; quos etiam irrumpentes omnem aquam dulcem villæ auferebant. Postea ignem in villam projecerunt, et magnam partem villæ combusserunt. Continuis autem assultibus obsessi sic fatigati, inducias pro tempore a rege Angliæ Edwardo, datis 12 obsidibus de nobilioribus villæ et castri, promeruerunt; eo pacto quod, si per magnates Scociæ sive per quosdam alios ante diem præfixum obsessi minime liberarentur, castrum et villa eodem die regi Angliæ redderentur indilate; salvis obsessis vitis, membris, terris, tenementis et bonis, mobilibus et immobilibus, suis

¹ After *festinavit*, Ut igitur Novum Castrum advenit misit ad eum Edwardus de Balliolo, erased,—MS.

universis. Qui dies præfixus absque creptione Scottorum pertransiit, et obsessi tamen villam seu castrum regi reddere contemnebant. Unde rex obsidem quendam, filium domini Alexandri de Setona, Scotti obsessi Angligenas improperantis, in conspectu patris et aliorum obsessorum, suspendi fecit. Unde Scotti iterum ad certum diem inducias præsumptuosas petierunt, asserentes quod die Lunæ proxime sequente, inter solis ortum et occasum, super campi planitiem inter fluvium de Twede et mare oceanum, ducentos equites armatos inducerent in villam Berwici, invitis Anglis, absque occisione vel captione 10 hominum prædictorum 200, et ex hoc haberetur villa Berwici optime refugata. Ad cuius pacti confirmationem sex obsides denuo tradiderunt. Nunc quidem Archebaldus custos Scociæ collegit exercitum 90,000 pugnatorum. Et in 4 partes divisi venerunt in Angliam ad villam de Twedesmuth citra aquam de Twede, regi Angliæ nuntiantes quod, si obsidionem dissolvere nollet, majorem partem Angliæ ipsi extirparent. Quibus Edwardus rex Angliæ respondit se nunquam obsidionem soluturum¹ antequam villa ei redderetur, aut saltem viribus caperetur. Et continuo Scotti ipsam villam de Twedesmuth cineribus tradiderunt, terram adjacentem undique destruebant, villas combusserunt, gentes peremerunt, et mala quæ poterant perfecerunt. Insuper castrum de Baumburgh, ubi Philippa regina Angliæ tunc morabatur, obsederunt, ut si sic forsan obsidionem Berwici dissolvere possent. Sed tamen Scotti obsidionem noscentes duraturam, die præfixo ad obsidionem removendam redierunt. Quorum adventu cognito, rex Angliæ Edwardus et Edwardus de Balliolo locum certaminis apud Halydon Hylle, ad unum milliare prope Berwicum, præoccuparunt, et, redditis villæ obsidibus, 500 armatos cum peditibus et sagittariis ad custodiendas portas

A.D. 1333.
They break their engagement.
Edward executes one of the hostages.
A fresh engagement to surrender if not relieved.
f. 123.

Archibald Douglas, with 90,000 men, enters England.

He burns Tweedmouth, and besieges Baumbrough castle.

The Scots march to the relief of Berwick, and are defeated at Halydon hill.

¹ *soluturum*] solviturum in MS.

A.D. 1333. villæ et exitus constituerunt, ne villatæ a tergo pugnantibus obvenirent. Et quia promissum fuit 200 Scottos armatos, invitis Anglis, ut præmittitur, prædictam villam illo die ingressuros, rex Angliæ Edwardus constituit 200 alios equites de electis et expeditis viris totius exercitus Anglicani, ut ipsi mutuo confligerent, dum in campi planitie cæteri dimicarent. Et quamvis Scotti 90,000 et Anglici 30,000 tantum existerent, utrique¹ suos exercitus in tres cohortes dividerunt. Scotti autem singuli camisias suas super arma induerunt, ne ab Anglis per arma sua noscerentur. Deinde, circa horam vesperarum, prima sua cohors, pedetentim cum prima cohorte Anglorum congressa, ab Anglis infra breve devicta succumbebat. Reliquæ autem cohortes Scottorum, eventum primæ cohortis attendentes, visa discumfitura sociorum, per viam qua venerant terga vertentes aufugerunt. Anglici vero equos ascensi fugientes per octo milliaria persequerentur: postea reversi ad spolia occisorum. Occisi sunt autem de exercitu Scottorum Archibaldus Douglas, custos David Bruyz regis et regni Scociæ, et cum eo comites 7, barones 18, milites 120, et alii 38,600. Ipsum vero bellum factum fuit apud Halydonhulle in vigilia Sanctæ Margaretæ; in quo Anglici sagittarii maximam stragem perfecerunt. In crastino vero 100 captivos pridie captos rex jussit decollari. In omnibus autem hiis non ceciderunt ex parte Anglorum nisi miles unus, armiger unus, et pedites 12. Patricius ergo comes de Dunbar, custos castri Berwici, et villatæ castrum et villam Edwardo regi Angliæ reddiderunt et Edwardo de Balliolo, ut domino suo legio regi Scociæ. Et rex eis pacem concessit, vitam et membra habituris. Deinde Edwardus de Balliolo, dictus rex Scociæ, dedit præfato Edwardo regi Angliæ et heredibus suis dictum castrum et villam de Berwyk, villam et castrum de Stryvelyn, villam et castrum de Edenburgh, villam et

Archibald Douglas, with 38,600 of his men, slain.

Prowess of the English archers. Edward executes 100 prisoners. Surrender of Berwick.

Balliol gives over to Edward Berwick, Stirling, Edinburgh, and all Lothian.

¹ utrique] utique in MS.

castrum de Rokesburgh, et totum Lowthyan, ut pæne A.D. 1333. omnem terram usque ad mare Scoticum in sua subjectione detineret, in recompensationem custuum et expensarum quas pro eo in recuperatione terræ Scociæ faciebat. Ita quod, si rex Angliæ de illis terris duo mille marcas annuatim recipere non valeret, residuum de aliis terris Scociæ ipsis terris proximioribus perciperet annuatim, sicut fœdere juramenti et scripti se ei prius obligaret. Unde Patricius comes de Dunbar ibidem Edwardo regi Angliæ pro castro et villa de Dunbar, et aliis tenementis quæ infra dominium prænominatarum villarum tenebat, homagium et fidelitatem exhibebat. Edwardus itaque de Balliolo cæteris magnatibus et commilitonibus suis, propter obsequium quod sibi exhibebant, comitatus et terras distribuit, juxta meritum probitatis eorum. Dederatque aliis qui clamium justum in terris et hereditatibus in regno Scociæ vendicabant suum requisitum. Qui ei ut domino suo legio fecerunt homagium et fidelitatem.

The earl of Dunbar does homage to Edward.

Balliol distributes lands to his followers.

CAP. XXVIII. *De transitu David Bruyz regis Scociæ ad regem Franciæ; de homagio Edwardi de Balliolo alterius regis Scociæ facto regi Angliæ; de rebellione Scottorum contra dictum Edwardum de Balliolo, et ejus evasione a Scocia; et de captione magnatum sibi adhaerentium; et de invasione Edwardi regis Angliæ et Edwardi de Balliolo in Scociam.*

Post hæc, Edwardo rege Angliæ in Angliam reverso, dictus Edwardus de Balliolo cum Angligenis remanentibus omnes terras, villas et castella, regni Scociæ, et etiam forinsecas insulas, præter tria castella quæ homines David Bruyz regis, qui tunc ad regem Franciæ fugiebat, nomine suo detinebant, conquæstus est, et, acceptis singulorum homagiis et servitiis, ipso anno in pace continua permanebat. Anno Domini 1334, in die

Balliol recovers the whole of Scotland.

A.D. 1334. Sanctorum Gervasii et Prothasii, præscriptus Edwardus Balliol does homage to Edward III., 19th June 1334. The Scots rise against him.

The earls of Buchan and Athol leave Balliol. f. 123 b. He is betrayed by Sir Alexander Mowbray.

Balliol enters Berwick, after defeating the Scotch. Richard Talbot and others made prisoners by the Scotch.

The earl of Athol

de Balliolo rex Scociæ, apud Novum Castrum super Tyne, fecit Edwardo regi Angliæ homagium pro regno Scociæ, ut capitali domino Scociæ et ejus insularum, et ejus homo effectus est. Propter quod comites et cæteri magnates Scociæ, qui homagia et legiantias suas ei fecerant et fidelitatem juraverant, irati discesserunt ab eo, et cum omni populo terræ contra eum cœperunt¹ rebellare, et ipsum de Scocia expulerunt. Post ipsum autem homagium factum, Henricus de Bello Monte, factus comes de Bogghan, et comes de Athetel, ad propria in Scociam a suo rege Edwardo de Balliolo discesserunt; et continuo facta est ipsa persecutio Scottorum contra regem, et per Alexandrum de Mowbray, militem ipsius Edwardi regis Scociæ secretissimum, prodita sunt ipsius arcana;² thesaurumque ejus, equi et cætera necessaria, inter Scottos rapta fuerunt nequiterque divisa. Ipse vero rex Edwardus de Balliolo, versus Berwicum iter suum dirigens, cum Scottis in itinerando conflictum habuit, ipsosque repulit et fugavit, et sic villam Berwici ingressus est. Ricardus itaque Talbott, Johannes de Stryvelyn et Johannes de Feltona, milites, cum prædictis comitibus de Bogghan et Ascetelle, in interiores partes Scociæ properantes, videntes Scottos ad ipsos debellandos undique convolare, versus Angliam sunt reversi, et juxta Lynliscu per Willelmum de Keth et Godefridum de Roos, milites Scottos, capiebantur, et in castro de Dunbretaigne custodiæ mancipantur, familia sua et sagittariis suis interfectis. Insuper comites Scociæ et barones, exercitu non modico adunato, prædictum Henricum de Bello Monte comitem de Bogghan, cum suis utriusque sexus numero 300, in castro suo de Dundragh,³ quo ipse fugerat, per totum hyemem obsederunt. Comes vero Dascetelle cum

¹ *cœperunt*] *cœperant*, MS.

² *arcana*] *archana*, MS.

³ *Dundragh*] written *Dundarg* in the "Scalaonica," p. 164.

paucis admodum Anglicis capiebatur: ipsoque retento, A.D. 1334
 Anglici permittuntur in Angliam remeare. Cumque taken by
 hæc Edwardo regi Angliæ nuntiata fuissent, concessa the Scots.
 sibi prius a clero decima et a populo xv^a. pro guerra Edward
 Scociæ, porrexit in Scociam, in auxilium Edwardi de III. pro-
 Balliolo supradicti. Quo tempore, cancellaria, scacca- ceeds to
 rium et uterque bancus, pervenerunt¹ Eboracum. Ed- the assist-
 wardus ergo rex Angliæ et Edwardus de Balliolo rex ance of
 Scociæ, diviso exercitu, in Scociam separatim transie- Balliol.
 runt, et totam² patriam, domos, cum bladis, fructibus The chan-
 et proventibus terræ, præter Galwaiam quæ ad dictum cery and
 Edwardum de Balliolo hereditarie pertinebat, ab aqua other
 de Twede usque ad mare Scoticum, combusserunt, bona courts at
 reperta deprædarunt, et gentes quaslibet præter fœminas York.³
 et infantes peremerunt. Postea regressi in marchia Edward
 perhendinarunt. Quo tempore, Edwardus rex Angliæ and Balliol
 reparari fecit castrum de Rokesburgh, quod Robertus lay waste
 Bruyz proditione ceperat et prostravit. Pro dicta Scotland.
 autem guerra in Scocia, Anglia geldis creberrimis et Taxes
 exactionibus variis multipliciter est compressa. Hoc raised in
 anno, in vigilia Sancti Andreæ apostoli, ventus inso- England
 litus, nive comitante, ultra modum horribilis non solum for the war.
 domos sed ecclesias projecit plurimas, necnon homines, A violent
 oves et boves, occidit quamplures. Mare etiam ascen- wind
 dens superius solito villas submersit cum populo multo. [29 Nov.]
 Hyemsque asperrima fuit: unde multa millia animalium
 misera fame perierunt. Rex quidem alius Scociæ, David
 Bruyz puer, qui prius ad regem Franciæ transiit, ejus David,
 homo legius devenit, et pro regno Scociæ ei homagium king of
 fecit, et in ejus curia remansit. Rex igitur Franciæ Scotland,
 absque mora mandavit proceribus Scociæ ut unanimes does
 perseverarent, et ei quem in regem unxerant et coro- homage to
 naverant terram conservarent. Quo nuntio Scotti the king of
 animati castrum de Dunmarke,³ ubi Henricum de Bello France.
 The Scots
 capture
 Henry
 Beaumont.

¹ *pervenerunt*] pervenit, MS.

² After *totam*, Galwayam, erased,
MS.

³ *Dunmarke*] Dundarg? See p.
372, note 3.

A.D. 1334. Monte obsidebant, arctius impugnabant. Ipse vero Henricus, victualium carentia et oppugnationibus continuis tædiatus, castrum eis reddidit, et ad castrum de Harward captivus est perductus. Cujus primogenitum et armatos cum ipso comprehensos regi Angliæ pro pace procuranda transmiserunt. Inde infra mensem, comes Marchiæ Patricius de Dunbar, qui homo regis Angliæ prius effectus est, in perjurium lapsus, homagium et fidelitatem quæ ei fecerat per nuntium in scriptis liberavit. At quidam alius Scottus, Thomas nomine, qui sæpius Anglis et Angligenis infestabat, tandem cum 600 Scottis patriam inter Rokesburgh et Carlolum devastabat, et plus quam 16 villas capta præda comburebat. Quibus in Scociam redeuntibus Henricus comes Lancastriæ obviavit, et, occisis omnibus præter 5 aut 6 qui evaserunt, dictum Thomam distractum fecit decollari.

The earl of Dunbar renounces his fealty to Edward III.

Raid of a Scot named Thomas on the English border.

CAP. XXIX. *De captione et reparatione castrorum Scociæ; de captione comitum de Nemurco, de Murrefe, et episcopi Glascoviensis; de transitu regis Angliæ in Scociam, et ejus reditu, et de morte comitis de Ascetelle.*

On the intercession of the king of France, Edward concedes a truce to the Scotch.

The Scots commit depredations in England, 1335.

Interim Scotti, continua expugnatione Anglorum prægravati, direxerunt regi Franciæ nuntios auxilium implorantes. Unde rex Franciæ, per internuntios, petivit a rege Angliæ pacem et inducias genti Scottorum concedendas. Rex igitur Angliæ treugas usque ad festum Sancti Johannis Baptistæ proxime sequens Scottis concessit. Interim vero tres Scotti, villam Berwici Scottis retradere disponentes, in ipsa villa commorantes, inde convicti distracti sunt et suspensi. Anno Domini 1335, Scotti in Anglia deprædationem, combustionem et stragem magnam, exercuere. Unde rex Angliæ iterato, collecto exercitu, versus Scociam transiit: cum

quo comes de Julers fuit, cum 100 armatis Alman- A.D. 1335.
 norum. Diviso ergo exercitu, et altero eorum Edwardo Edward
 de Balliolo commisso, Scociam separatim intraverunt, enters
 totam terram citra et ultra mare usque ad villam Scotland,
 Sancti Johannis destruentes. Porro castrum de Eden- and lays
 burgh, per Robertum Bruyz prostratum, rex Angliæ waste the
 reparavit, et victualibus et armatis instauravit. Porro country.
 ipse Robertus Bruyz dirui fecerat pæne omnia castella He restores
 citra mare Scoticum, ut rex Angliæ cum suis refugium Edinburgh
 contra Scottos in illis partibus non haberet. Edwardus castle.
 vero de Balliolo castrum de Combrenold invasit, et Balliol
 cepit 200 armatos et plures fœminas in eo, quos præ- takes Cum-
 ter militem unum et fœminas absque mora peremit. bernauld
 Scotti interim, cum Angligenis congregari non audentes, castle.
 in confinibus Angliæ Angligenas et eorum victualia ca-
 tertatim explorarunt, et, combustionibus et cædibus in-
 dulgentes, victualia Anglicis præripuerunt. Dum hæc The count
 agerentur, comes de Nemurco de partibus transmarinis, of Namur
 cum copia armatorum, in auxilium regis Angliæ gratis is defeated
 contra Scottos in Angliam applicuit, et¹ associatis sibi by the
 quibusdam Anglicis Scociam intravit. Cui comes de Scots, and
 Murref et comes Patricius cum 10,000 Scottorum subito made
 irruit; et tandem, post congressum, devicto dicto comite prisoner.
 Nemurco et capto, Scotti suos occiderunt et in fugam f. 124.
 propulerunt. Post quod, dicti Scotti, ut credebant in
 tuto constituti, in loco conflictus inermes pausaverunt.
 Accidit interim casu ut Willelmus Prestfen, conesta- The Scots
 bularius de Rokesburgh, cum 30 armatis² illuc subito defeated by
 adveniret, et, visis Scottis inermibus, eos acrius ex William
 insperato assilivit. Captus ergo fuit comes de Murref, Prestven,
 reliquis omnibus occisis, captis et fugatis. Recepti and the
 ergo fuerunt comes de Nemurco et alii qui cum eo count
 capti fuerunt. Scotti autem fugati vires suas recolle- released.
 gerunt, [et] ad eripiendum comitem de Murref de The earl of
 Murray
 captured.

¹ After *et*, versus Scociam ten-
 dens, erased, MS.

² With 200 horse and foot, ac-
 cording to the Bridlington Chronicle,
 Harl. 688, f. 337.

A.D. 1335. manibus Anglorum se paraverunt. Quo cognito, dictus Willelmus jussit omnes captivos decollari, ut Anglici liberius circa propriam defensionem pararentur. Comes ergo de Murref, mortem sibi sciens imminere, vitam postulat, et Scottos suo jussu repellere promittebat. Quod et factum est. Unde Scotti reversi sunt in patriam suam, et dictus comes jussu regis Angliæ ad Turrim Londoniensem est transmissus. Deinde, mense Augusti, ipsi duo reges, Edwardus et Edwardus, a villa Sancti Johannis versus montes Scociæ properarunt, et totam itineris sui regionem destruentes combusserunt, et cum præda ad villam Sancti Johannis redierunt; quam fossato et vallo circumcinxerunt, et in ea hyemarunt. Quo interim comites de Ascetelle, de Fyfe, de Menteth, et alii majores Scociæ, cum comunitatibus multis, pacifice convenerunt, et duobus regibus ad pacem se reddiderunt. Qui, ad pacem admissi, sacramenta et securitates indenturatas fecerunt. Quarum una pars penes dictos reges et alia pars penes dictos comites remanebat. Medio tempore, duæ naves Angliæ ceperunt in mari unam magnam navem de Scocia, in qua erant 160 armati Scotti et Flandrenses, præter nautas, episcopus Glascoviensis; et diversa genera armorum et multa alia bona in ea sunt inventa. Sed episcopus præ dolore, priusquam ad terram pervenerat, expiravit. Cæterorum vero nullus evasit quin semet ipsos gratis submerserunt. Regresso tandem rege Angliæ in Angliam, Edwardus de Balliolo rex Scociæ cum armatis ultra montes Scociæ ad insulas forinsecas transivit, et totam regionem sibi rebellem devastavit. Regressus tandem Edwardus de Balliolo rex Scociæ ad villam Sancti Johannis, et pacificato sibi regno ut sibi videbatur, commisit comiti de Ascetelle regnum Scociæ custodiendum, et ipse in Angliam est reversus. Scotti quidem adhuc rebellare incipientes, in despectum regis Angliæ et Edwardi de Balliolo, legii domini sui, dictum comitem de Ascetelle proditorie peremerunt.

Edward III. and Balliol winter at Perth, after ravaging the land.

The earl of Athol and others make their submission.

A large Scottish ship, having on board the bishop of Glasgow, taken by the English.

Balliol returns to England.

The Scots put the earl of Athol to death.

CAP. XXX. *De iterata regum Edwardi et Edwardi Angliæ et Scociæ in Scociam profectio; de custuma lance in Anglia; de ordinatione novorum comitum in Anglia; et de custodia marchie Scociæ.*

Quibus peractis, anno sequente, videlicet Domini A.D. 1336. 1336, rex Angliæ iterum [duxit?] exercitum ad destruendum ipsos Scottos proditores, qui pacem violaverunt, et, commisso exercitu Edwardo de Balliolo, Edwardus ipse de Balliolo Scottos undique cædibus et incendiis infestabat. Deinde, post mensem, Edwardus rex Angliæ simpliciter et absque exercitu per medium inimicorum Scociam sed gratiose intravit. Quem Johannes de Eltham comes Cornubiæ, frater suus, cum suo exercitu sequutus est, et ad villam Sancti Johannis perveniens ibidem infra breve defunctus est. Ipsi ergo duo reges ulterius in Scociam properantes villam de Aberdene funditus destruxerunt, et in orientalibus partibus Scociæ prope mare ineundo ad centum leugas, et totidem in redeundo ad ejus partes occidentales, villas, blada et universa combustilia, combusserunt, ita ut major pars illius terræ ultra mare destruebatur; et cum præda ad villam Sancti Johannis sunt reversi. In hiis omnibus neminem qui eis resisteret unquam invenerunt. Plures vero nimio terrore perstricti transmarinas partes petierunt, et multi in montibus et sylvis latitabant. Et continuo, Scottis pacem quærentibus, Edwardus rex Angliæ in Angliam est reversus, et pars exercitus cum Edwardo de Balliolo in Scocia remanebat. Scotti autem, rege [in] Anglia¹ existente, promiserunt se Londonias ad parlamentum accessuros, ad pacem omni juris robore reformandam; sed rege in Angliam regresso, Anglicos quosque in Scocia dimis-

Edward III. and Balliol again enter Scotland.

The earl of Cornwall dies at Perth.

Edward and Balliol destroy Aberdeen, and lay waste the country.

The Scots offer submission, and Edward returns to England.

¹ For *Anglia* read *Scocia* (?).

A.D. 1336. sos indies acrius infestabant, et de pace pactum ulterius servare non curabant. Interim autem Anglici reparari fecerunt castra de Stryvelyn, de Bosvylla, de Andrestowe, de Edenburgh, et eis constabularios præfecerunt. Sed, rege ut dictum est in Angliam reverso, Scotti ceperunt dicta castra de Bosvylla et de Andrestowe et ea funditus dissiparunt. Et infra tres annos deinde sequentes, cum dicta castra de Stryvelyn et de Edenburgh uni constabulario custodienda traderentur, eorum unum proditione captum fuit et alterum Scottis redditum; nec ultra recuperatum. Interim Flandrenses regi Franciæ adhærentes Scottis arma, victualia, et alia necessaria, per pelagus transmittentes, non cessabant totis viribus eis subvenire. Qui etiam cum Anglis in mari sæpius sunt congressi, cæsis plurimis utrobique. Edwardus ergo rex Angliæ, audito regis Franciæ subsidio Scottis facto, Scociam adivit, nonnullis armatis per mare missis, ad Scociam iterum debellandam; et Scociam spolians, comburens et deprædans,¹ comitem Patricium et Willelmum Doglas, aliosque magnates Scociæ, undique fugientes, diversa latibula petere coegit. Perpendensque rex Angliæ Scottos secum nolle congregi, sed guerram prolongare, Anglicis diversas custodias in Scocia commendavit, ipseque in Angliam est reversus. Eodem anno, et regni regis 10, mercatores, ad parliamentum apud Notyngham, concesserunt regi de qualibet sacca lanæ ultra mare perducta duas marcas argenti; et infra x. annos sequentes, per ministros regios, summa cujuslibet saccæ usque ad 40 solidos excrevit, quæ nunc ad 50 solidos est continue aggregata. Unde post idem tempus lanæ Angliæ viliores et minoris pretii fiebant quam antea aliquo tempore existebant. Et sic ipsi qui lanas debent ipsam exactionem regi de lanis suis persolvunt, sed non mercatores qui concessionem regi

The Scots recover Stirling and Edinburgh castles.

Assistance given to the Scots by the Flemish.

Edward again lays waste the country.

f. 124 b.

Duty on wool granted by the parliament of Nottingham, 10 Edw. III.

Depreciation of the wool.

¹ *deprædans*] *deprædant*, MS.

facere videbantur, cum constet lanas minori pretio A.D. 1336.
 vendi quo major exactio regi debeatur pro eisdem. Et English
 quia tunc mercatores alienigenæ, fraude mercatorum seized by
 Angliæ, suas mercandias in Anglia ut solito libere the French
 cum exactionibus regiis exercere nequibant, Franci- and
 genæ et Flandrenses omnes mercatores Anglos, in suis Flemish.
 partibus cum lanis et aliis mercibus applicantes, cum
 bonis suis captivos ceperunt. Quos tandem, ipsis bonis
 amissis, secundum gravem redemptionem postea dimi-
 serunt. Postea rex Angliæ Edwardus, versus Scociam Edward
 iter suum dirigens et ad Eboracum veniens, sextam III. appro-
 partem decimæ sexennalis cleri domino papæ tunc col- priates the
 lectam papa inconsulto cepit, et in subsidium guerræ portion of
 suæ statuit expendendam. Deinde rex in Scocia per the tenth
 tempus aliquod morabatur, et dimisso ibidem Edwardo collected
 de Balliolo rege Scociæ in Angliam revertebatur, et for the
 in parlamento apud Westmonasterium constituit Ed- pope.
 wardum primogenitum suum comitem Cestriæ, ducem Edward
 Cornubiæ; Henricoque filio Henrici comitis Lancastriæ creates his
 contulit comitatum de Derby, Willelmo Bown, filio eldest son
 juniori comitis de Herforth, dedit comitatum North duke of
 Hamptoniæ, Willelmo de Monte Acuto comitatum de Cornwall,
 Saresbiria, Hugoni de Audelay comitatum Gloverniæ, and dis-
 Roberto de Ufford comitatum de Suthfolk, et Wil- tributes
 lelmo de Clyntona dedit comitatum Huntyngtoniæ: honours
 et 22 milites fecit eodem die. Ubi etiam ordinatum among the
 est quod certus numerus hominum ad arma, et etiam nobility,
 sagittariorum, cujuslibet comitatus citra Trentam elige- 1336.
 rentur ad defensionem marchiæ terræ Scociæ, et ad Organized
 repellendam Scottorum malitiam indies pullulantem. defence of
 Anno quidem sequente, videlicet anno 1337 et regis the border.
 Angliæ Edwardi 3, 11, apud concilium Eboracense, A force
 ordinatum fuit quod 60 homines ad arma eligerentur raised in
 in comitatu Eboracensi ad proficiscendum¹ versus the county
 Scociam pro salva custodia marchiæ, domino Thoma of York, to
 Warwick, warden of

¹ *proficiscendum*] proficissendum in MS.

A.D. 1336. de Bellocampo comite de Warwyk eis capitaneo et the marches, 1337. custode marchiae constituto; et quod pecunia pro expensis eorundem levaretur et colligeretur de militibus et serjantis, hominibus videlicet 40 solidatarum terrae et supra in eodem comitatu, ad proficiscendum in Scociam vel apud Berwicum commorandum.

CAP. XXXI. *De inceptione, causa et occasione, guerrae Franciae; et de jure Edwardi regis Angliae in regno Franciae.*

A.D. 1339. Circa hoc tempus, guerra continua et dolorosa, per Origin of the war with France. 10 annos praecedentes occasionata, inter reges Franciae et Angliae exordium taediosum sortita¹ est. Cujus guerrae causa, in ipso primo narrationis initio, digna ducitur exaranda. Verum quidem erat et omnibus constat manifestum quod Philippus quondam rex Franciae, conquaestor cognominatus, genuit 3 filios, Philippum Pulcrum regem Franciae et Navariae, Karolum comitem de Valoys, et Lodovicum comitem Daveroys.² Ipse quidem Philippus Pulcher rex Franciae genuit Lodovicum regem Franciae, ac Isabellam reginam Angliae. Succedentibus autem seriatim in regno Franciae praedictis Lodowico, Philippo et Karolo, fratribus, et absque liberis mortuis, post mortem dicti Karoli, qui obiit anno Domino 1327, regnum Franciae, tanquam proximae heredi sanguinis, Isabellae reginae Angliae adhuc superstiti, filiae Philippi Pulcri et sorori trium regum praedictorum, aut saltem Edwardo regi Angliae filio legitimo dictae Isabellae, jure hereditario descendisset. Sed cum dictis Isabella et Edwardo filio suo, post mortem Karoli Bruni regis Franciae, Philippus de Valoys, [filius] praescripti Karoli comitis de Valoys, fratris junioris Philippi Pulchri et avunculi Karoli Bruni et dictae Isabellae, continuo ad regimen

¹ *sortita*] sortitum in MS.

| ² *Daveroy*s] for d'Evreux.

regni Franciæ est assumptus, quousque uxor dicti A.D. 1339. Karoli Bruni, in obitu domini sui imprægnata de infante quadam, quæ et mortua est, est enixa. Post cujus infantulæ mortuæ partus exonerationem, dictus Philippus de Valoys, contra justitiam, in exheredationem dictæ Isabellæ reginæ Angliæ et Edwardi filii sui regis Angliæ, in regem Franciæ fuerat coronatus. Ipse autem Philippus de Valoys sic in regem Franciæ coronatus, et recognoscens jus quod dictus Edwardus rex Angliæ in regno Franciæ jure hereditario possedisset, conatus est ipsum jus dicto Edwardo omnino auferre. Unde injurias et gravamina plurima quæ in ipsum Edwardum, suos et sua, inferre poterat, facere non distulit, ut ipsum regnum Franciæ sic possessum liberius posset detinere, et postea terras et jura ipsi Edwardo regi Angliæ contingentia, ubicunque facilius valeret, usurpare. Unde et guerram contra ipsum Edwardum regem Angliæ absque causa justa aliqua apertius inchoabat, obsidendo castra et villas ipsius Edwardi in Aquitania, et sibi injuriose applicando jura ipsius Edwardi in ipsis partibus transmarinis. Tandem dominus Edwardus rex Angliæ per diversos nuntios dicto Philippo regi Franciæ misit pluries, supplicando quatinus terras per ipsum in Aquitania injuste occupatas sibi reddere dignaretur. Quibus rex Philippus tandem respondit quod, si Edwardus rex Angliæ suis aspectibus se vellet personaliter præsentare, jus et favorem sibi faceret in eventu. Edwardus igitur rex Angliæ, secrete regnum Franciæ ingressus, a dicto Philippo humiliter petivit restitutionem terrarum ipsarum sic detentarum. Ulterius fecit dicto Philippo quicquid eidem de jure debebat. Nam, ante hæc tempora, dictus Edwardus rex Angliæ bis in Franciam transfretavit ad dictum Philippum, ad faciendum homagium pro dicto ducatu Aquitaniæ et duobus comitatibus de Pontivo et de Monstrell, qui ad regem Angliæ pertinebant ab antiquo. Ad quæ faci-

Philip of Valois occupies Aquitaine.

Edward personally visits the court of France to obtain restoration of his lands.

sup. f. 125.

A.D. 1339. Philip dis- regards his claims. enda dictus Philippus ipsum compulit, tempore quo in juniori ætate fuerat constitutus. Sed Philippus rex Franciæ tunc ultimo petitionis regis Edwardi per tractatus et verba palliata negotium distulit, nec quicquam petitorum effectui mancipavit. Sed eo amplius terras et jura regis Angliæ in partibus antedictis injuste sibi appropriabat.¹

CAP. XXXII. *De injuriis factis per regem Franciæ Edwardo regi Angliæ, et humilitate regis Angliæ erga eum; de decima triennali et medietate totius lanæ Angliæ; et de tempestate et turbine in Franciæ.*

Peaceful efforts of Edward to obtain redress.

Interea rex Edwardus, adhuc regis Philippi benevolentiam acquirere tentans, terrasque sibi ablatas affectans pariter adipisci, amicabiles vias et oblationes subsequentes eidem obtulit et concessit; quarum una proposita et recusata, aliam obtulit indilate. In primis, obtulit maritagia filii sui primogeniti Edwardi, fratris sui Johannis comitis Cornubiæ tunc viventis, et sororis suæ comitissæ Gerliæ, cum magna pecuniæ portione. Sed Philippus rex Franciæ nolens intelligere ut bene ageret, sponte adhærebat David Bruyz dicto regi Scociæ, ut præfertur, et reliquis Scottis regis Edwardi Angliæ inimicis, ut ipse rex Edwardus rex Angliæ, circa Scottos intentus, ad prosequendum jura sua in regno Franciæ [et] ducatu Aquitanie minus sollicitus redderetur. Ad cujus instantiam, rex Angliæ concessit Scottis una vice treugas annales; et interim Scotti plurima mala Anglicis intulerunt. In quibus malis dictus Philippus Scottos pertinaciter fovebat. Et insuper guerram navalem contra Edwardum

Philip's encouragement of the Scotch against Edward.

His preparation of

¹ After *appropriabat*, Nihilominus rex Edwardus adhuc regis Philippi benivolentiam acquirere

tentans, terrasque sibi ablatas affectans pariter adipisci,—erased, in MS.

regem Angliæ instituit, et galiotas plures sub ficto colore transeundi versus Terram Sanctam fecit fabricari, et aliam classem præparari, per quas Anglos disposuit extirpare. Cum quo, etiam, Edwardus rex Angliæ promisit se ad Terram Sanctam profecturum, dummodo tamen plenariam prædictarum terrarum transmarinarum restitutionem, ante dicti itineris inceptionem, sibi faceret sine fraude. Rex vero Franciæ Philippus cor saxeum, cupidum et induratum, gerens, regem Angliæ destruere totis nisibus insudabat. Dictas terras red- dere aut oblationes admittere contemnebat; sed alias terras regias vi extorquere præsumens, præscriptas galiotas armatis confertas et reliquam classem quam præparari fecit in Angliam destinavit; quæ quamplures naves Angliæ captas submerserunt, hominibus earum primitus interfectis, insulasque maritimas, videlicet Vectam, Gerensay et Gersey, et villam de Suthamptona, hostiliter invaserunt, incolas alios occiderunt, alios captivatos, uxores et filios eorum, captivos abduxerunt, primo spoliantes et deinde patrias incendentes. Rex tamen Angliæ Edwardus guerram contra dictum Philippum abhorrens, solennes nuntios regi Franciæ iterum misit, oblaturos sibi quicquid circa exheredationem suam posset adimplere; ita ut pax perpetua posset fieri inter regna. Sed ipse semper in sua malitia perseverans noluit prædictos nuntios suis aspectibus præsentari, nec pacis aut concordiæ tractatus admittere; sed misit exercitum pergrandem versus Aquitaniam, asserens ipsam Aquitaniam sibi fuisse forisfactam. Sicque castra et alia loca in eadem occupavit, spoliavit pariter et destruxit. Edwardus ergo rex Angliæ, inde exheredationem suam perpendens manifeste, obtinuit a clero et populo decimam et quintamdecimam triennales, et medietatem totius lanæ Angliæ, pro guerris Scociæ et terrarum suarum transmarinarum sustentandis. Quæ medietas totius lanæ Angliæ [mittebatur ad partes transmarinas] in 440 navibus, ducibus et custodibus earum episcopo Lincolniensi

a fleet under presence of a crusade to the Holy Land.

His employment of it against the English shipping and coasts.

Fruitless embassies of Edward.

Philip holds Aquitaine as a forfeiture. Edward obtains a triennial 10th and 15th, and a moiety of the wool of all England.

et domino Waltero de Mawnay milite,¹ cum 700 armatis [in Flandriam mittitur].² Et ipsis altum maris petentibus, dictus Walterus de Mawnay cum navibus aliquibus [adivit] quandam insulam in Flandria dictam Cageant,³ ubi conflictum cum habitatoribus habuit in eadem. Capiebaturque ibidem miles quidam [Guido] germanus comitis Flandriæ, pluribus aliis interfectis; quem rex Angliæ donis plurimis decoratum ad propria permisit remeare. Et postquam dicti episcopus Lincolnensis et Walterus de Mawnay in Selandia⁴ applicuerunt, omnes lanas quas mercatores Angliæ tunc apud Durdraght adunaverant totaliter ad opus domini regis Angliæ ceperunt, ad valorem centum millium librarum, in subsidium guerræ suæ. Illo quoque tempore, uxor dicti Philippi de Valoys regis Franciæ, filia ducis Burgundiæ, in bosco Vincenti non longe a civitate Perisius, in puerperio recubabat. Et suborta est tunc tanta aeris intemperies et venti inæqualitas quod ipse Philippus, terrore tanti ventosi aeris attonitus, de turre in turrem compulsus est timide se transferre; et vix ipso de una turre egresso cecidit illa turris a qua recesserat. Et quidam murus non modicæ longitudinis, cingens turrem, integer simul a suo loco per tempestatis turbinem est avulsus, et a loco in locum per non modicum spatium corruens est translatus. Coopertorium vero cameræ ubi regina in puerperio recubuit secum detulit spiritus nequam, suppellectileque reginæ recubantis rapuit, et per aiera dilaceratum sparsim in summitatibus arborum dereliquit. Et miles quidam fugiens in turbine ab equo quo sedit raptus est, et, per non modicum spatium translatus, tandem in quodam alto spineto cecidit; ubi facies et alia sua membra fuerunt miserabiliter lacerata, in tantum quod languens per duos annos

Wool to the value of 150,000*l.* appropriated by Edward.

Danger to the queen of France from the falling of a turret at Vincennes during a storm.

f. 125 *b.*

Other casualties from the tempest.

¹ *milite*] repeated in the MS.

² The sentence is incomplete in the MS.

³ *Cageant*] read Cadsand.

⁴ *Selandia*] corrected from Flandria, MS.

flexibiliter tantum perduravit. Filiusque cujusdam burgensis de Pontivo ibidem raptus est cum equo suo, in prædicta fugiens tempestate, et supra arbores per longi itineris spatium transvectus, tandem inter ramos cujusdam arboris descendens, manibus arbori adhæsit, et sic vivus vix evasit. Quamplures etiam arbores prostratæ de terra radicitus sunt evulsæ. Istud siquidem, ut dicebatur, prænosticum fuit futurorum.

CAP. XXXIII. *De profectione regis Angliæ Edwardi in Brabanciam; de Philippo rege Franciæ; de propositione negotiorum regis Angliæ coram papa; et de retentione procerum in partibus transmarinis.*

Anno quidem Domini 1338, et regni regis Edwardi 12, idem rex Edwardus, pro segura custodia marchiæ Scociæ deputanda, iter suum versus Scociam dirigebat, et apud Berwicum ad tempus moram faciebat, et interim Angli castrum de Dunbarre obsederunt. Tunc rex Angliæ, mente stimulatus et intrinsecus irritatus, non solum propter injurias et gravamina quæ in partibus transmarinis dictus Philippus de Valoys rex Franciæ sibi fecerat, sed quia regnum Franciæ per mortem Karoli nuper regis Francorum avunculi sui suum esse debuerat, et Philippus ipse illud absque jure invasit, exercitum collegit et, Edwardo primo-genito suo duci Cornubiæ totius regni custodia commissa, 16 die Julii in Brabanciam transfretavit. Comes vero Darundelle, Sarisbiriæ et Gloucestriæ, et alii qui castrum de Dunbarre obsederunt, nolentes dominum suum regem Edwardum tantis periculis et profectioni semetipsum exponere, nisi ipsi ejusdem laboris et negotii participes fierent in eventu, ad requisitionem Scottorum obsidionem castri amoverunt, et treugam eis ad tempus concesserunt. Edward proceeds to Berwick, 1338.

He constitutes prince Edward guardian of England, and crosses to Brabant with an army.

The earl of Arundel relinquishes the siege of Dunbar to join the king.

A.D. 1338. Edwardo cum regina apud Andwerp in Brabancia, comes Gerliæ sororius suus et dux Brabanciæ ipsum honorifice susceperunt, et proposuit per partes illas tunc in Franciam proficisci. Sed, videns quod illi quos in Brabanciam et Hanoniam ante se miserat ejus negotia erga principes et magnates illarum partium minus congrue procurassent, processum suum distulit in tempora meliora. Toto igitur illo anno et amplius ibidem morabatur, et se ad bellandum in Francia anno sequente præparavit. Ibidem autem regina peperit Lionellum, postea ducem Clarenciæ, apud Andwerp, et Johannem ducem Lancastriæ apud Gendavum. Papa etiam Benedictus 12us duos cardinales ad Edwardum regem Angliæ misit, rogans et exhortans pacem, offerens se ipsum in propria persona, si necesse foret, ad eum accessurum, ad pacem inter ipsum et dictum Philippum regem Franciæ reformandam. Qui tamen cardinales erga dictum Philippum multum pro pace laborarunt: et Edwardus rex Angliæ, semper, consiliis eorum auditis, omnes vias pacis obtulit et quæsivit. Sed dictus Philippus rex Franciæ irrisit penitus et contempsit, dicens ipsum Edwardum regem Angliæ nunquam palmam terræ in regno Franciæ occupaturum, et si unquam moram unius diei in regno Franciæ faceret illum in crastino expugnaret, et ab eodem expelleret et fugaret. Dictum etiam regem Edwardum erga summum pontificem et alios diffamavit, quod profectionem suam usque ad Terram Sanctam impedivit, et quod guerram præsumptuose contra ipsum in confinibus Franciæ suscitavit. Quapropter dictus Edwardus rex Angliæ domino papæ et collegio cardinalium rescripsit omnem rei veritatem, humiliter rogans ipsum de cætero excusare eo quod jus suum et hereditatem modo hujusmodi vendicabat, quia aliter viam pacis aliquam non valuit obtinere, licet eam instantius quæsivisset. Quarum litterarum lator, Lombardus quidam, dominus Nicolinus de Flisco, negotia regis Angliæ,

Edward passes the year in Brabant in preparations.

Efforts of two cardinals to adjust a peace.

Edward sends a representation of his claims to the pope.

in consistorio Avinionensi, coram domino papa Bene- **A.D. 1333.**
dicto 12 et cardinalibus [proposuit], ita ut omnes
qui in consistorio erant mirarentur. Et, quia non
sufficiebat sibi dies una, præfixit sibi papa diem cras-
tinum, de determinando omnia proposita in die præ-
cedenti. Eadem vero nocte furtive sublatus est de
lecto suo, et in regnum Franciæ per 5 dietas est ab-
ductus. Hoc facto, dominus papa, sub pœna perpetuæ
damnationis, inquire fecit de nominibus hujusmodi
sceleris auctorum et consiliariorum. Compertum ergo
fuit quod senescallus domini papæ hujusmodi sceleris
auctor primus fuit; qui, in nocte sequente, propter
timorem et pavorem seipsum interfecit. Capti fuerunt
etiam alii de eodem consensu circiter 30 et amplius;
et hii omnes suspensi fuerunt in domibus propriis per
fenestras. Excommunicavit etiam papa omnes majori
excommunicatione ipsum contra libitum suum impedi-
entes seu retinentes, usque ad octavam generationem;
et, si promoti essent, ab omnibus suis beneficiis pri-
vavit; si vero promovendi, inhabilitavit. Et sic tan-
dem restitutus fuit curiæ sanus atque salvus. Dum
rex Edwardus Angliæ sic moraretur in partibus trans-
marinis, multi malefactores in Anglia, pacis regni et
ecclesiæ perturbatores, varia facinora perpetrantes, fal-
sasque querelas manutenentes, feloniarum conspira-
tores, ecclesiam et populos sæpius perturbabant. Quo-
rum maleficiis rex Edwardus cupiens obviare, prælatis
et proceribus Angliæ scripsit ut errores hujusmodi
facerent emendari. Interim rex Edwardus Coloniam
adiit, ibique Lodovicum Baviariæ ducem, imperatorem
Romanum se vocantem, et Bavaros sibi conciliavit.
Ob cuius Lodowici amicitiam, quia schismaticus fuit et
a domino papa excommunicatus, ipse rex Edwardus a
domino papa postea fuerat redargutus. Et ipso tem-
pore dictus Edwardus rex Angliæ Flandrenses et alios
plures sibi foederavit. Congregati ergo coram dicto
Edwardo rege Angliæ multi nobiles partium trans-

Edward's
agent car-
ried away
from
Avignon.

Discovery
and pun-
ishment
of the
offenders.

Disturbers
of the
peace
during the
king's
absence.

His letter
to the
council.

Edward
meets
Lewis of
Bavaria,
the em-
peror, at
Cologne.
f. 126.

He forms
alliances
with the
Flemish
and others.

A.D. 1228. marinarum facti sunt sibi solidarii, videlicet duces Brabanciæ et Gerliæ, marchialis de Julers, dominus Johannes de Hanonia, dominus Hugo de Gene,¹ dominus de Faukemount, marchialis de Braundeburgh filius dicti Lodowici ducis Bavarie, comes de Montibus in Hanonia, ductor gentium comitis Hanoniæ. Ipse namque comes Hanoniæ, quia Philippus rex Franciæ avunculus suus [et] idem rex Angliæ Edwardus sororius suus fuerunt, cum neutro eorum voluit personaliter militare. Et hii omnes promiserunt dicto Edwardo regi Angliæ in auxilium fore, ad regnum Franciæ sibi, mediante pecunia, vendicandum. De quorum etiam gestis postea, tempore domini Hugonis abbatis 15, referetur.

¹ *Hugo de Gene*] Hugues de Genève, Seigneur d'Anthon et de Varey.

APPENDIX.

¹ VIII. *De Clemente papa 5; de Johanne papa 22; de Benedicto papa 12; de privilegiis ordini nostro concessis, et aliis incidentiis.* Egerton MS., f. 101.

Clemens papa 5, in concilio Viennensi, anno Domini 1312, A.D. 1312
 3 die Aprilis, ordinem militiae Templi celeberrimum damnavit, -1334.
 cassavit, et perpetuo adnullavit; bonaque, terrae et possessiones, Suppres-
 eorundem Templariorum concessa sunt Hospitalariis, in eos- sion of the
 dem usus quibus Templarii tenebantur possidenda. Et tunc Templars.
 primo Hospitalarii coeperunt esse potentes. Post cujus papae
 mortem, vacavit sedes annis 2, mensibus 3 et diebus 17,
 propter dissensionem ortam inter cardinales de Francia et de
 Lombardia. Hic autem papa, nos et monasterium nostrum ac Confirmation
 bona nostra sub beati Petri et sua protectione suscipiens, of
 utendi privilegiis nostris et indulgentiis a Romanis pontificibus privileges
 nostro monasterio concessis, quibus per simplicitatem et juris by Cle-
 ignorantiam usi non fuimus temporibus retroactis, non ob- ment V.
 stante omissione hujusmodi, dummodo non fuisset eis per prae-
 scriptionem vel alias legitime derogatum, sua nobis auctoritate
 [potestatem] concedebat; ac constituit priorem Dunelmiae conser-
 vatorem privilegiorum ordinis nostri. Non tamen ei tantam con- Election of
 servantiae dignitatem quantam successor suus Clemens 6 aliis pope John
 conservatoribus privilegiorum ordinis nostri indulgebat. Post XXII.
 quem Clementem papam 5, Johannes 22us electus est in papam; Necroman-
 qui primus curiam apud Avinionem transmiserat. Hunc Hugo tic prac-
 episcopus Caturensis, pro eo quod dominus Johannes papa tices of
 potius electus est in papam quam ipse, convictus est quasdam Hugh
 imagines nigromantica arte composuisse et pixides in detri- bishop of
 mentum personae papalis. Nam quaecumque et ubicumque Cahors.
 et qualitercumque ipsas imagines punxit vel cruciavit, easdem
 passiones papa in corpore suo in locis consimilibus sustinuit Acts of
 et realiter sensit. Unde fere usque ad mortem extenuatus pope John
 et cruciatus fuit. Hic papa plures villas in civitates et civi- XXII.
 tates aliquas in sedes archiepiscopales commutavit, et plures
 alias sedibus episcopalibus decoravit; constitutiones Clemen-
 tinas innovavit et eas in scholis legi fecit; et ordinationes
 quasdam ad reformationem ordinis Grandimontensium fecit.

¹ See above, p. 313, note.

A.D. 1312 Pluralitatem beneficiorum damnavit, et primos fructus beneficiorum vacantium sibi reservavit; et in diversis locis 113

-1334. fratres et sorores de ordine fratrum Minorum propter suos hæreses et errores concremavit. Hujus papæ tempore, Henricus imperator, in die Assumptionis Beatæ Mariæ dum eucharistiam in communione sumpsit, in calice, per venenum reconditum sub ungula fratris Prædicatoris ipsum communicantis, impocionatus fuit, et in die Sancti Bartholomei expiravit. Unde ordo ipsorum fratrum Prædicatorum in articulo subversionis et perpetuæ damnationis fuit. Sed, intervenientibus pretio et precibus magnatum,¹ remansit ordo eorundem

in ecclesia, sub ista tamen pœnitentia, quod nunquam sumerent corpus Christi manu dextera. Unde semper manu sinistra communicant in missa. Post dictum Henricum imperatorem, Lodowicus dux Baviariæ electus est in imperatorem. Cujus electionem idem papa cassavit et adnullavit. Unde idem Lodowicus guerram contra papam movit, et, pro imperatore se gerens, quendam Petrum de ordine fratrum Minorum in antipapam erexit, qui vocatus est Nicholaus 5; a quo idem Lodowicus se fecit coronari. Postea, idem Petrus captus et ad papam adductus, eidem papæ se submitit. Hic autem papa Johannes 22 litteratos promovit, disciplinam triplicis linguæ, Hebraicæ, Græcæ et Latinæ, apud generalia studia instituit; quæstionem ortam inter fratres Prædicatores et Minores de

faciali visione Dei sub hac forma determinavit. "Fatemur," inquit, "et credimus quod animæ purgatæ separatæ a cor-
poribus sunt in cœlo, cœlorum regno et paradiso, et cum
Christo in consortio angelorum congregatæ, et vident Deum
ac divinam essentiam facie ad faciem, in quantum status et
conditio compatitur animæ separatæ;" et in crastino hujus

determinationis factæ moriebatur. Idem papa, dum vixit, idus Martii, anno Domini 1319, novum ordinem militum, qui dicitur ordo militiæ Jesu Christi, in regnis Portugalliæ, Aragoniæ et Algarbii, ad resistendum in illis partibus Sarracenis, pro defensione Christianitatis instituit, secundum regulam et instituta ordinis Callactraveæ militaturæ; et debet visitari, corrigi et reformari, tam in capite quam in membris, per abbatem de Alcobacia ordinis Cisterciensis, Ulisbonensis dioceseos.

Cujus ordinis caput decrevit esse in Castro Marino Silvensis dioceseos. Post Johannem 22, Benedictus 12 papa effectus est. Hic, quondam monachus Cisterciensis ordinis et abbas Fontis Frigidi, in papatu ordini Cisterciensi concedebat quod,

f. 101 b.
Election of
pope
Benedict
XII. [XI.]

The emperor
Henry
poisoned
by a Friar
Preacher.

Penance
inflicted on
the order.
War between
the pope and
the emperor
Lewis
of Bavaria.
Nicholas
V., anti-
pope.

The pope's
determination
of the
question of
seeing God
face to
face.

The order
of Jesus
Christ in
Portugal.

¹ magnatum] magnatorum, E.

non obstante incorporatione constitutionis quæ incipit *Volentes*,¹ A.D. 1312
 personæ ordinis nostri Cisterciensis, ratione delicti contractus -1334.
 seu rei de qua ageretur contra personas easdem, coram Privileges
 locorum ordinariis, nisi pro fide dumtaxat, nequeant conveniri; to Cis-
 et iterum, ne fratres de ordinibus Mendicantium ad monasteria tercians.
 nigrorum monachorum vel dicti ordinis Cisterciensis transire
 valerent, concedebat. Aliaque statuta edidit contra statum Statutes
 omnium religiosorum, incipiens ab ordine suo Cisterciensi, against the
 quæ nos papalia nuncupamus, deinde ad nigros monachos, religious
 inde ad fratres Minores, inde ad canonicos, postremum ad orders.
 fratres Prædicatores. De ipso etiam papa, tempore Hugonis
 abbatis 15, postea referetur.

IX. *De rege Edwardo secundo et gestis ejus.*

Tempore regis Edwardi secundi, proceres Angliæ Petrum A.D. 1307
 de Gavestona relegarunt, et postea reversum trucidarunt. -1327.
 Scutagium cucurrit per totam Angliam. Dissensio facta est Public
 inter regem et barones. Comes Marchiæ, Rogerus de Mortuo events of
 Mari, et alius Rogerus de Mortuo Mari, urbes aliquas in the reign
 marchia Walliæ capiunt regisque milites profligunt; qui tamen of Edward
 postea proditorie capti sunt. Comesque de Herforth et alii II.
 barones ad castrum de Pontefracto pervenerunt, et a Thoma
 comite Lancastriæ recepti sunt. Postea idem comes Herford
 apud Burghbryge occiditur. Thomas comes Lancastriæ ibidem
 captus est et, ad castrum suum de Pontefracto ductus, propter
 justitiam capitis pertulit abscisionem. Johannes de Mowbray,
 Rogerus de Clyfforth, et alii nobiliores cum eo capti, in
 diversis locis Angliæ injuste sunt suspensi. Ipse quidem Ed-
 wardus rex in vitio sodomitico nimium delectabat; dictum Edward's
 Petrum de Gavestona et duos Hugones Dispensatores, qui præ- vices.
 scriptorum malorum fuerant incentores, nimis peramabat.
 Fortuna ac gratia omni suo tempore carcere videbatur. Ini-
 micos suos in campo attendere vix audebat. Ter a Scottis His defeats
 victus, videlicet apud Bannokbrune juxta Stryvelyn in Scotia, by the
 apud Berwyk et Bylandbank in Anglia, ipsis terga vertit. Scots.
 Cujus comites apud Mytonam super Swale et alibi victi et
 interfecti ceciderunt. In suo tempore, Scotti viribus contra
 ipsum Bervicum et totum quod pater suus de ipse conquirebat²
 relucraverunt, et in regno Angliæ partes boriales, fere usque
 ad Humbriam, Pontemfractum, Cravenuam et Fornasfelles,

¹ The redundant conjunction *ut* |
 is here introduced in E.

² *conquirebat*] *conquærebat*, MS.

A.D. 1307
-1327.

Great
famine.

Edward's
queen and
eldest son
declared
traitors.
Their
return into
England,
and over-
throw of
Edward II.

f. 102.

Imprison-
ment and
dethrone-
ment of the
king.

His violent
death.

vastaverunt. Quinquies tempore suo Robertus Bruyz, rex Scociæ, fere totam borealem partem Angliæ deprædavit. Sed hoc quidem vix gratiæ habuit, quod Wallenses contra eum non rebellarunt. Per totum suum tempus magna fames fuit in Anglia; ita ut aliquo tempore unum quarterium frumenti ad 40 solidos venderetur, et multi fame interirent. Templarii fuerunt destructi, et duo cardinales in Anglia spoliati. Desponsavit autem Isabellam filiam regis Franciæ; de qua genuit Edwardum primogenitum suum; quos ad regem Franciæ pro negotiis transmissos, consilio dictorum Hugonum Dispensatorum, absentes 'ut proditores' relegavit. Interim, dictus Edwardus filius suus Philippam filiam ducis Hanoniæ duxit in uxorem; et postea, cum matre, uxore, et Hanonensibus, in Angliam rediens, a Londoniensibus receptus est. Unde et ipsi Londonienses Johannem Mareschallum et Stephanum Exoniensem episcopum, regis thesaurarium, decollaverunt, et magnates quosdam et clerum terræ dictis reginæ et Edwardo filio suo fidelitatem jurare fecerunt. Tunc regina et Edwardus filius suus regem Edwardum, cum dictis Dispensatoribus et Roberto de Baldok cancellario versus Walliam fugientem, persequuntur. Hugo Dispensator primus apud Wintoniam suspensus est; Edmundus comes de Arundele 'decollatus;' et Robertus de Baldok cancellarius apud Herforth incarceratus 'est;' et alter Hugo Dispensator ibidem est distractus et suspensus. Et rex in West Wallia delitescens captus est, et in castro de Kenelworth incarceratus. Interim, nullum breve in terra missum est nisi nomine reginæ et Edwardi filii sui. Quo anno, in parlamento Londoniensi, magnates, clerus et populus, totius regni, unanimi omnium consensu, ipsum Edwardum 2 regem, dictum de Kayrnervan, decreverunt ulterius non regnare, sed Edwardum filium suum in regem ordinarunt erigendum. Unde communi ordinatione missi sunt solennes nuntii ad regem incarceratum apud Kenelworth, ut homagium sibi quondam factum resignarent, ipsumque ulterius pro domino non haberent. Ex quibus unus ei dixit, "Ego W[illelmus] T[russell], vice " omnium de terra Angliæ et procurator totius parlamenti, " tibi Edwardo reddo homagium prius tibi factum, et ex nunc " diffido te et privo omni potestate regia et dignitate, nequa- " quam tibi de cætero tanquam regi pariturus." Unde rex, audiens Edwardum filium suum post eum regnaturum, facilius assentivit, et continuo cessit officio regali, omnique juri regio sibi competenti renuntiavit, et a regni regimine se dimisit. Et cito post hæc idem Edwardus quondam rex translatus est de Kenelworth usque ad castrum de Berkeleya. Post breve, proditione ut sperabatur Isabellæ reginæ, uxoris suæ, quæ

Rogerum de Mortuo Mari plus illo diligebat, manu forti A.D. 1307
depressus fuit, et cum veru ferreo candente inter celanda con-
fossus nefarie peremptus est, et apud Gloverniam tumulatur. -1327.
De quo refertur quod Dominus plura miracula per eum ope-
ratur. Ejus tempore, uno anno, magna fuit siccitas et defectus Great
aquæ in fontibus et in rivulis terræ, ita ut plures villæ Angliæ drought.
ob defectum aquæ comburebantur. Anno Domini 1322, in festo
Sanctæ Mariæ Magdalenæ, dominus Thomas de Wake dominus
de Cotyngham fundavit monasterium canonicorum regularium
de Altaprisa.¹

X. *De rege Edwardo tertio et gestis ejus.*

Coronatus rex Edwardus 3, dedit Johannam sororem suam A.D. 1327
David filio Roberti Bruyz regis Scociæ. Cum qua idem -1339.
'Edwardus'² renuntiavit imperpetuum omni juri, superioritati Renuncia-
et dominio, quæ ipse vel prædecessores sui unquam habuerunt tion by
aut vendicarunt super regnum Scociæ vel reges ejusdem. Edward
Edmundus comes Canceiæ, regis avunculus, versutia Rogeri III. of
de Mortuo Mari fuit decollatus. Tandem idem Rogers, in superiority
cubiculo Isabellæ reginæ comprehensus, suspensus est. David over Scot-
filius Roberti de Bruyz, primus omnium regum Scociæ, inunctus land.
est in regem. Contra quem Edwardus filius Johannis de Affairs of
Balliolo vendicavit regnum Scociæ, et cum Anglis 1,500 versus Scotland.
Scociam tendens, apud Kynghorne, comites 4, barones 16, milites 160, armatos 2,000 et 30,000 pedites, perimebat.
Postea Scotti, dictum Edwardum de Balliolo de Scocia expel-
lentes, Berwicum obsederunt. Ad quos rex Edwardus Angliæ Battle of
tendens, apud Halydounhyll, de Scottis comites 7, barones 18, Halydoun
milites 120, et alios 38,600, occidebat; et ceciderunt de Anglis hill.
miles unus, armiger unus et pedites 12 tantum. Berwicum
reaccepit, et Scociam dicto Edwardo de Balliolo reddidit,
accepto homagio pro eodem; et quater alias regnum Scociæ
dicto Edwardo de Balliolo subjugavit. Post hæc, incepit guerra War with
continua et dolorosa inter reges Angliæ et Franciæ, quia rex France.
Angliæ regnum Franciæ, ut de jure hereditatis Isabellæ matris
suæ, vendicavit. Ad quam guerram inchoandam, dictus Ed-
wardus accepit a clero et populo decimam et quintamdecimam
triennalem, medietatem totius lanæ Angliæ, et omnes lanas
quas mercatores Angliæ adunaverant in partibus transmarinis.
Cui Philippus de Valoys, avunculus matris suæ, occupator

¹ In the margin, in a later hand,
"Nota de fundatione monasterii
"canonichorum de Altaprisa."

² Edwardus] Substituted for the
name Robertus, erased, E.

A.D. 1327 regni Franciæ, semper et in omnibus infestus fuit, et ipsum
 -1339. erga dominum summum pontificem graviter accusavit. Unde
 dictus Edwardus rex in Brabantiam profectus, duces Bra-
 banciae et Gerliæ, et alios plures dominos transmarinos et
 Flandrenses, ad vendicandum et perquirendum regnum Franciæ,
 sibi confœderavit; domino etiam papæ et collegio cardinalium
 scripsit omnem sui juris veritatem. Quarum litterarum lator,
 Lombardus quidam, negotia regis Angliæ, in consistorio
 Avinionensi, coram domino papa Benedicto 12 et cardinalibus
 proposuit. Et, quia non sufficiebat sibi dies una, dominus
 f. 102 b. papa præfixit sibi diem crastinum, ad determinandum omnia
 proposita in die præcedenti. Eadem vero nocte furtive sub-
 latus est de lecto¹ suo, et in regnum Franciæ per 5 dietas est
 abductus. Sed, urgentibus censuris ecclesiasticis, curiæ sanus
 fuerat restitutus. Ipse autem Philippus de Valoys, dictus rex
 Franciæ, recognoscens jus quod dictus Edwardus rex Angliæ
 in regno Franciæ jure hereditario possideret, conatus est jus
 ipsum dicto Edwardo omnino auferre. Unde injurias et gra-
 vamina plurima ei inferebat, ut ipsum regnum Franciæ sic
 possessum liberius posset detinere, et postea terras et jura
 ipsi Edwardo regi Angliæ contingentia ubique facilius posset
 usurpare. Unde et guerram contra ipsum Edwardum absque
 causa aliqua apertius inchoabat, obsidendo castra et villas
 ipsius Edwardi in Aquitania, et sibi injuriose applicando jura
 ipsius Edwardi in partibus transmarinis. De quibus etiam
 postea referetur, tempore Hugonis abbatis 15.

¹ *lecto*] Written *loco* in the MS.

END OF VOL. II.

LONDON:
 Printed by GEORGE E. EYRE and WILLIAM SPOTTISWOODE,
 Printers to the Queen's most Excellent Majesty.

[15531.—750.—4/67.]

LIST OF WORKS

PUBLISHED

By the late Record and State Paper Commissioners, or under the Direction of the Right Honourable the Master of the Rolls, which may be purchased of Messrs. Longman and Co., London; Messrs. James Parker and Co., Oxford and London; Messrs. Macmillan and Co., Cambridge and London; Messrs. A. and C. Black, Edinburgh; and Mr. A. Thom, Dublin.

PUBLIC RECORDS AND STATE PAPERS.

- ROTULORUM ORIGINALIUM IN CURIÂ SCACCARI ABBREVIATIO. Henry III.—Edward III. *Edited by* HENRY PLAYFORD, Esq. 2 vols. folio (1805—1810). *Price* 25s. boards, or 12s. 6d. each.
- CALENDARIVM INQUISITIONVM POST MORTEM SIVE ESCAETARVM. Henry III.—Richard III. *Edited by* JOHN CALEY and JOHN BAYLEY, Esqrs. Vols. 2, 3, and 4, folio (1806—1808; 1821—1828), boards: vols. 2 and 3, *price* 21s. each; vol. 4, *price* 24s.
- LIBRORVM MANVSRIPTORVM BIBLIOTHECÆ HARLEIANÆ CATALOGVS. Vol. 4. *Edited by* the Rev. T. HARTWELL HORNE. Folio (1812), boards. *Price* 18s.
- ABBREVIATIO PLACITORVM, Richard I.—Edward II. *Edited by* the Right Hon. GEORGE ROSE and W. ILLINGWORTH, Esq. 1 vol. folio (1811), boards. *Price* 18s.
- LIBRI CENSVALIS vocati DOMESDAY-BOOK, INDICES. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. Folio (1816), boards, (Domesday-Book, vol. 3). *Price* 21s.
- LIBRI CENSVALIS vocati DOMESDAY-BOOK, ADDITAMENTA EX CODIC. ANTIQVISS. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. Folio (1816), boards, (Domesday-Book, vol. 4). *Price* 21s.

STATUTES OF THE REALM. *Edited by* Sir T. E. TOMLINS, JOHN RAITHEY, JOHN CALEY, and WM. ELLIOTT, Esqrs. Vols. 4 (in 2 parts), 7, 8, 9, 10, and 11, including 2 vols. of Indices, large folio (1819—1828). *Price* 31s. 6d. each; except the Alphabetical and Chronological Indices, *price* 30s. each.

VALOR ECCLESIASTICUS, temp. Henry VIII., Auctoritate Regia institutus. *Edited by* JOHN CALEY, Esq., and the Rev. JOSEPH HUNTER. Vols. 3 to 6, folio (1810, &c.), boards. *Price* 25s. each.

* * The Introduction is also published in 8vo., cloth. *Price* 2s. 6d.

ROTULI SCOTLÆ IN TURRI LONDINENSI ET IN DOMO CAPITULARI WESTMONASTERIENSI ASSERVATI. 19 Edward I.—Henry VIII. *Edited by* DAVID MACPHERSON, JOHN CALEY, and W. ILLINGWORTH, Esqrs., and the Rev. T. HARTWELL HORNE. 2 vols. folio (1814—1819), boards. *Price* 42s.

“FŒDERA, CONVENTIONES, LITTERÆ,” &c.; or, RYMER’S FŒDERA, New Edition, 1066—1377. Vol. 2, Part 2, and Vol. 3, Parts 1 and 2, folio (1821—1830). *Edited by* JOHN CALEY and FRED. HOLBROOKE, Esqrs. *Price* 21s. each Part.

DUCATUS LANCASTRIÆ CALENDARIUM INQUISITIONUM POST MORTEM, &c. Part 3, Calendar to the Pleadings, &c., Henry VII.—Ph. and Mary; and Calendar to the Pleadings, 1—13 Elizabeth. Part 4, Calendar to the Pleadings to end of Elizabeth. (1827—1834.) *Edited by* R. J. HARPER, JOHN CALEY, and WM. MINCHIN, Esqrs. Folio, boards, Part 3 (or Vol. 2), *price* 31s. 6d.; and Part 4 (or Vol. 3), *price* 21s.

CALENDARS OF THE PROCEEDINGS IN CHANCERY, IN THE REIGN OF QUEEN ELIZABETH; to which are prefixed, Examples of earlier Proceedings in that Court from Richard II. to Elizabeth, from the Originals in the Tower. *Edited by* JOHN BAYLEY, Esq. Vols. 2 and 3 (1830—1832), folio, boards, *price* 21s. each.

PARLIAMENTARY WRITS AND WRITS OF MILITARY SUMMONS, together with the Records and Muniments relating to the Suit and Service due and performed to the King’s High Court of Parliament and the Councils of the Realm. Edward I., II. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. (1830—1834.) Folio, boards, Vol. 2, Division 1, Edward II., *price* 21s.; Vol. 2, Division 2, *price* 21s.; Vol. 2, Division 3, *price* 42s.

ROTULI LITTERARUM CLAUSARUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 2 vols. folio (1833—1844). The first volume, 1204—1224. The second volume, 1224—1227. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. *Price* 81s., cloth; or separately, Vol. 1, *price* 63s.; Vol. 2, *price* 18s.

PROCEEDINGS AND ORDINANCES OF THE PRIVY COUNCIL OF ENGLAND. 10 Richard II.—33 Henry VIII. *Edited by* Sir N. HARRIS NICOLAS. 7 vols. royal 8vo. (1834—1837), cloth. *Price* 98s. ; or separately, 14s. each.

ROTULI LITTERARUM PATENTIUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1201—1216. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. folio (1835), cloth. *Price* 31s. 6d.

. The Introduction is also published in 8vo., cloth. *Price* 9s.

ROTULI CURIÆ REGIS. Rolls and Records of the Court held before the King's Justiciars or Justices. 6 Richard I.—1 John. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 2 vols. royal 8vo. (1835), cloth. *Price* 28s.

ROTULI NORMANNIÆ IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1200—1205 ; also, 1417 to 1418. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. royal 8vo. (1835), cloth. *Price* 12s. 6d.

ROTULI DE OBLATIS ET FINIBUS IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI, tempore Regis Johannis. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. royal 8vo. (1835), cloth. *Price* 18s.

EXCERPTA E ROTULIS FINIUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATIS. Henry III., 1216—1272. *Edited by* CHARLES ROBERTS, Esq. 2 vols. royal 8vo. (1835, 1836), cloth, *price* 32s. ; or separately, Vol. 1, *price* 14s. ; Vol. 2, *price* 18s.

FINES, SIVE PEDES FINIUM ; SIVE FINALES CONCORDIÆ IN CURIÂ DOMINI REGIS. 7 Richard I.—16 John (1195—1214). *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. In Counties. 2 vols. royal 8vo. (1835—1844), cloth, *price* 11s. ; or separately, Vol. 1, *price* 8s. 6d. ; Vol. 2, *price* 2s. 6d.

ANCIENT KALENDARS AND INVENTORIES OF THE TREASURY OF HIS MAJESTY'S EXCHEQUER ; together with Documents illustrating the History of that Repository. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 3 vols. royal 8vo. (1836), cloth. *Price* 42s.

DOCUMENTS AND RECORDS illustrating the History of Scotland, and the Transactions between the Crowns of Scotland and England ; preserved in the Treasury of Her Majesty's Exchequer. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 1 vol. royal 8vo. (1837), cloth. *Price* 18s.

ROTULI CHARTARUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1199—1216. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. folio (1837), cloth. *Price* 30s.

REPORT OF THE PROCEEDINGS OF THE RECORD COMMISSIONERS, 1831 to 1837. 1 vol. folio (1837), boards. *Price* 8s.

REGISTRUM vulgariter nuncupatum "The Record of Caernarvon," e codice MS. Harleiano, 696, descriptum. *Edited by* SIR HENRY ELLIS. 1 vol. folio (1838), cloth. *Price* 31s. 6d.

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF ENGLAND; comprising Laws enacted under the Anglo-Saxon Kings, from Æthelbirht to Cnut, with an English Translation of the Saxon; the Laws called Edward the Confessor's; the Laws of William the Conqueror, and those ascribed to Henry the First; also, Monumenta Ecclesiastica Anglicana, from the 7th to the 10th century; and the Ancient Latin Version of the Anglo-Saxon Laws; with a compendious Glossary, &c. *Edited by* BENJAMIN THORPE, Esq. 1 vol. folio (1840), cloth. *Price* 40s. Or, 2 vols. royal 8vo. cloth. *Price* 30s.

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF WALES; comprising Laws supposed to be enacted by Howel the Good; modified by subsequent Regulations under the Native Princes, prior to the Conquest by Edward the First; and anomalous Laws, consisting principally of Institutions which, by the Statute of Ruddlan, were admitted to continue in force. With an English Translation of the Welsh Text. To which are added, a few Latin Transcripts, containing Digests of the Welsh Laws, principally of the Dimetian Code. With Indices and Glossary. *Edited by* ANEURIN OWEN, Esq. 1 vol. folio (1841), cloth. *Price* 44s. Or, 2 vols. royal 8vo. cloth. *Price* 36s.

ROTULI DE LIBERATE AC DE MISIS ET PRÆSTITIS, Regnante Johanne. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 6s.

THE GREAT ROLLS OF THE PIPE FOR THE SECOND, THIRD, AND FOURTH YEARS OF THE REIGN OF KING HENRY THE SECOND, 1155—1158. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 4s. 6d.

THE GREAT ROLL OF THE PIPE FOR THE FIRST YEAR OF THE REIGN OF KING RICHARD THE FIRST, 1189—1190. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 6s.

DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF ENGLISH HISTORY in the 13th and 14th centuries, selected from the Records in the Exchequer. *Edited by* HENRY COLE, Esq. 1 vol. fcp. folio (1844), cloth. *Price* 45s. 6d.

MODUS TENENDI PARLIAMENTUM. An Ancient Treatise on the Mode of holding the Parliament in England. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. 8vo. (1846), cloth. *Price* 2s. 6d.

MONUMENTA HISTORICA BRITANNICA, or, Materials for the History of Britain from the earliest period. Vol. 1, extending to the Norman Conquest. Prepared, and illustrated with Notes, by the late HENRY PETRIE, Esq., F.S.A., Keeper of the Records in the Tower of London, assisted by the Rev. JOHN SHARPE, Rector of Castle Eaton, Wilts. Finally completed for publication, and with an Introduction, by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq., Assistant Keeper of Records. (Printed by command of Her Majesty.) Folio (1848). *Price 42s.*

REGISTRUM MAGNI SIGILLI REGUM SCOTORUM in Archivis Publicis asservatum. 1306—1424. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1814). *Price 15s.*

THE ACTS OF THE PARLIAMENTS OF SCOTLAND. 11 vols. folio (1814—1844). Vol. I. *Edited by* THOMAS THOMSON and COSMO INNES, Esqrs. *Price 42s.* Also, Vols. 4, 7, 8, 9, 10, 11; *price 10s. 6d.* each.

THE ACTS OF THE LORDS AUDITORS OF CAUSES AND COMPLAINTS. 1466—1494. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1839). *Price 10s. 6d.*

THE ACTS OF THE LORDS OF COUNCIL IN CIVIL CAUSES. 1478—1495. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1839). *Price 10s. 6d.*

ISSUE ROLL OF THOMAS DE BRANTINGHAM, Bishop of Exeter, Lord High Treasurer of England, containing Payments out of His Majesty's Revenue, 44 Edward III., 1370. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1835), cloth. *Price 35s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price 25s.*

ISSUES OF THE EXCHEQUER, containing similar matter to the above; James I.; extracted from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1836), cloth. *Price 30s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price 21s.*

ISSUES OF THE EXCHEQUER, containing similar matter to the above; Henry III.—Henry VI.; extracted from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1837), cloth. *Price 40s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price 30s.*

NOTES OF MATERIALS FOR THE HISTORY OF PUBLIC DEPARTMENTS. *By* F. S. THOMAS, Esq., Secretary of the Public Record Office. Demy folio (1846), cloth. *Price 10s.*

HANDBOOK TO THE PUBLIC RECORDS. *By* F. S. THOMAS, Esq. Royal 8vo. (1853), cloth. *Price 12s.*

STATE PAPERS, DURING THE REIGN OF HENRY THE EIGHTH : with Indices of Persons and Places. 11 vols., 4to. (1830—1852), cloth *Price 5l. 15s. 6d.* ; or separately, *price 10s. 6d.* each.

Vol. I.—Domestic Correspondence.

Vols. II. & III.—Correspondence relating to Ireland.

Vols. IV. & V.—Correspondence relating to Scotland.

Vols. VI. to XI.—Correspondence between England and Foreign Courts.

HISTORICAL NOTES RELATIVE TO THE HISTORY OF ENGLAND ; from the Accession of Henry VIII. to the Death of Queen Anne (1509—1714). Designed as a Book of instant Reference for ascertaining the Dates of Events mentioned in History and Manuscripts. The Name of every Person and Event mentioned in History within the above period is placed in Alphabetical and Chronological Order, and the Authority whence taken is given in each case, whether from Printed History or from Manuscripts. *By F. S. THOMAS, Esq.* 3 vols. 8vo. (1856), cloth. *Price 40s.*

CALENDARIVM GENEALOGICVM ; for the Reigns of Henry III. and Edward I. *Edited by CHARLES ROBERTS, Esq.,* Secretary of the Public Record Office. 2 vols. imperial 8vo. (1865), cloth. *Price 15s.* each.

In Progress.

SYLLABUS OF RYMER'S FÆDERA. *Edited by the Rev. E. COBHAM BREWER, LL.D.*

CALENDARS OF STATE PAPERS.

[IMPERIAL 8vo. *Price 15s. each Volume or Part.*]

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGNS OF EDWARD VI., MARY, and ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* ROBERT LEMON, Esq., F.S.A. 1856-1865.

Vol. I.—1547-1580.

Vol. II.—1581-1590.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF JAMES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1857-1859.

Vol. I.—1603-1610.

Vol. II.—1611-1618.

Vol. III.—1619-1623.

Vol. IV.—1623-1625, with Addenda.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, Esq., F.S.A. 1858-1866.

Vol. I.—1625-1626.

Vol. II.—1627-1628.

Vol. III.—1628-1629.

Vol. IV.—1629-1631.

Vol. V.—1631-1633.

Vol. VI.—1633-1634.

Vol. VII.—1634-1635.

Vol. VIII.—1635.

Vol. IX.—1635-1636.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES II., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1860-1866.

Vol. I.—1660-1661.

Vol. II.—1661-1662.

Vol. III.—1663-1664.

Vol. IV.—1664-1665.

Vol. V.—1665-1666.

Vol. VI.—1666-1667.

Vol. VII.—1667.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to SCOTLAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARKHAM JOHN THORPE, Esq., of St. Edmund Hall, Oxford. 1858.

Vol. I., the Scottish Series, of the Reigns of Henry VIII., Edward VI., Mary, and Elizabeth, 1509-1589.

Vol. II., the Scottish Series, of the Reign of Elizabeth, 1589-1603; an Appendix to the Scottish Series, 1543-1592; and the State Papers relating to Mary Queen of Scots during her Detention in England, 1568-1587.

- CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, Esq., F.S.A. 1860-1867.
 Vol. I.—1509-1573.
 Vol. II.—1574-1585.
- CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in Her Majesty's Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOEL SAINSBURY, Esq. 1860-1862.
 Vol. I.—America and West Indies, 1574-1660.
 Vol. II.—East Indies, China, and Japan, 1513-1616.
- CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1862-1864.
 Vol. I.—1509-1514.
 Vol. II. (in Two Parts)—1515-1518.
- CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF EDWARD VI., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Correspondant du Comité Impérial des Travaux Historiques et des Sociétés Savantes de France. 1861.
- CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF MARY, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Correspondant du Comité Impérial des Travaux Historiques et des Sociétés Savantes de France. 1861.
- CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office, &c. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. 1863-1866.
 Vol. I.—1558-1559.
 Vol. II.—1559-1560.
 Vol. III.—1560-1561.
 Vol. IV.—1561-1562.
- CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH. 1862-1867.
 Vol. I.—Hen. VII.—1485-1509.
 Vol. II.—Hen. VIII.—1509-1525.
- CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN, Esq. 1864.
 Vol. I.—1202-1509.
-

In the Press.

- CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. Vol. III.—1519-1523.
- CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN, Esq. Vol. II.—Henry VIII.
- CALENDAR OF THE CAREW PAPERS, preserved in Lambeth Library. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London; and WILLIAM BULLEN, Esq. Vol. I.—1515-1574.
- CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, Esq., F.S.A. Vol. X.—1636-1637.
- CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in Her Majesty's Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOEL SAINSBURY, Esq. Vol. III.—East Indies, China, and Japan. 1617, &c.
- CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. Vol. V.—1562.
- CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH (continued), preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1591, &c.
-

In Progress.

- CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH. Vol. III.—Henry VIII.—*continued.*
- CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, Esq., F.S.A. Vol. III.—1586, &c.
-

THE CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN
AND IRELAND DURING THE MIDDLE AGES.

[ROYAL 8vo. Price 10s. each Volume or Part.]

1. THE CHRONICLE OF ENGLAND, by JOHN CAPGRAVE. *Edited by* the Rev. F. C. HINGESTON, M.A., of Exeter College, Oxford. 1858.
2. CHRONICON MONASTERII DE ABINGDON. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham, and Vicar of Leighton Buzzard. 1858.
3. LIVES OF EDWARD THE CONFESSOR. I.—La Estoire de Seint Aedward le Rei. II.—Vita Beati Edvardi Regis et Confessoris. III.—Vita Æduuardi Regis qui apud Westmonasterium requiescit. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1858.
4. MONUMENTA FRANCISCANA ; scilicet, I.—Thomas de Eccleston de Adventu Fratrum Minorum in Angliam. II.—Adæ de Marisco Epistolæ. III.—Registrum Fratrum Minorum Londoniæ. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1858.
5. FASCICULI ZIZANIORUM MAGISTRI JOHANNIS WYCLIF CUM TRITICO. Ascribed to THOMAS NETTER, of WALDEN, Provincial of the Carmelite Order in England, and Confessor to King Henry the Fifth. *Edited by* the Rev. W. W. SHIRLEY, M.A., Tutor and late Fellow of Wadham College, Oxford. 1858.
6. THE BUIK OF THE CRONICLIS OF SCOTLAND ; or, A Metrical Version of the History of Hector Boece ; by WILLIAM STEWART. Vols. I., II., and III. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law. 1858.
7. JOHANNIS CAPGRAVE LIBER DE ILLUSTRIBUS HENRICIS. *Edited by* the Rev. F. C. HINGESTON, M.A., of Exeter College, Oxford. 1858.
8. HISTORIA MONASTERII S. AUGUSTINI CANTUARIENSIS, by THOMAS OF ELMHAM, formerly Monk and Treasurer of that Foundation. *Edited by* CHARLES HARDWICK, M.A., Fellow of St. Catharine's Hall, and Christian Advocate in the University of Cambridge. 1858.

9. EULOGIUM (HISTORIARUM SIVE TEMPORIS): Chronicon ab Orbe condito usque ad Annum Domini 1366; a Monacho quodam Malmesbiriensi exaratum. Vols. I., II., and III. *Edited by* F. S. HAYDON, Esq., B.A. 1858–1863.
10. MEMORIALS OF HENRY THE SEVENTH: Bernardi Andreae Tholosatis Vita Regis Henrici Septimi; necnon alia quædam ad eundem Regem spectantia. *Edited by* JAMES GAIRDNER, Esq. 1858.
11. MEMORIALS OF HENRY THE FIFTH. I.—Vita Henrici Quinti, Roberto Redmanno auctore. II.—Versus Rhythmici in laudem Regis Henrici Quinti. III.—Elmhami Liber Metricus de Henrico V. *Edited by* CHARLES A. COLE, Esq. 1858.
12. MUNIMENTA GILDHALLÆ LONDONIENSIS; Liber Albus, Liber Custumarum, et Liber Horn, in archivis Gildhallæ asservati. Vol. I., Liber Albus. Vol. II. (in Two Parts), Liber Custumarum. Vol. III., Translation of the Anglo-Norman Passages in Liber Albus, Glossaries, Appendices, and Index. *Edited by* HENRY THOMAS RILEY, Esq., M.A., Barrister-at-Law. 1859–1860.
13. CHRONICA JOHANNIS DE OXENEDES. *Edited by* Sir HENRY ELLIS, K.H. 1859.
14. A COLLECTION OF POLITICAL POEMS AND SONGS RELATING TO ENGLISH HISTORY, FROM THE ACCESSION OF EDWARD III. TO THE REIGN OF HENRY VIII. Vols. I. and II. *Edited by* THOMAS WRIGHT, Esq., M.A. 1859–1861.
15. The "OPUS TERTIUM," "OPUS MINUS," &c., of ROGER BACON. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1859.
16. BARTHOLOMÆI DE COTTON, MONACHI NORWICENSIS, HISTORIA ANGLICANA. 449–1298. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1859.
17. BRUT Y TYWYSOGION; or, The Chronicle of the Princes of Wales. *Edited by* the Rev. J. WILLIAMS AB ITHEL. 1860.
18. A COLLECTION OF ROYAL AND HISTORICAL LETTERS DURING THE REIGN OF HENRY IV. *Edited by* the Rev. F. C. HINGESTON, M.A., of Exeter College, Oxford. 1860.
19. THE REPRESSOR OF OVER MUCH BLAMING OF THE CLERGY. By REGINALD PECKOCK, sometime Bishop of Chichester. Vols. I. and II. *Edited by* CHURCHILL BABINGTON, B.D., Fellow of St. John's College, Cambridge. 1860.
20. ANNALES CAMBRÆ. *Edited by* the Rev. J. WILLIAMS AB ITHEL. 1860.

21. THE WORKS OF GIRALDUS CAMBRENSIS. Vols. I., II., and III. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. Vol. V. *Edited by* the Rev. JAMES F. DIMOCK, M.A., Rector of Barnburgh, Yorkshire. 1861-1867.
22. LETTERS AND PAPERS ILLUSTRATIVE OF THE WARS OF THE ENGLISH IN FRANCE DURING THE REIGN OF HENRY THE SIXTH, KING OF ENGLAND. Vol. I., and Vol. II. (in Two Parts). *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham, and Vicar of Leighton Buzzard. 1861-1864.
23. THE ANGLO-SAXON CHRONICLE, ACCORDING TO THE SEVERAL ORIGINAL AUTHORITIES. Vol. I., Original Texts. Vol. II., Translation. *Edited and translated by* BENJAMIN THORPE, Esq., Member of the Royal Academy of Sciences at Munich, and of the Society of Netherlandish Literature at Leyden. 1861.
24. LETTERS AND PAPERS ILLUSTRATIVE OF THE REIGNS OF RICHARD III. AND HENRY VII. Vols. I. and II. *Edited by* JAMES GAIRDNER, Esq. 1861-1863.
25. LETTERS OF BISHOP GROSSETESTE, illustrative of the Social Condition of his Time. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1861.
26. DESCRIPTIVE CATALOGUE OF MANUSCRIPTS RELATING TO THE HISTORY OF GREAT BRITAIN AND IRELAND. Vol. I. (in Two Parts); Anterior to the Norman Invasion. Vol. II.; 1066-1200. *By* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq., Deputy Keeper of the Public Records. 1862-1865.
27. ROYAL AND OTHER HISTORICAL LETTERS ILLUSTRATIVE OF THE REIGN OF HENRY III. From the Originals in the Public Record Office. Vol. I., 1216-1235. Vol. II., 1236-1272. *Selected and edited by* the Rev. W. W. SHIRLEY, D.D., Regius Professor in Ecclesiastical History, and Canon of Christ Church, Oxford. 1862-1866.
28. CHRONICA MONASTERII S. ALBANI.—1. THOMÆ WALSINGHAM HISTORIA ANGLICANA; Vol. I., 1272-1381: Vol. II., 1381-1422.
 2. WILLELMI RISHANGER CHRONICA ET ANNALES, 1259-1307.
 3. JOHANNIS DE TROKELOWE ET HENRICI DE BLANEFORDE CHRONICA ET ANNALES, 1259-1296; 1307-1324; 1392-1406.
 4. GESTA ABBATUM MONASTERII S. ALBANI, A THOMA WALSINGHAM, REGNANTE RICARDO SECUNDO, EJUSDEM ECCLESIE PRÆCENTORE, COMPILATA; Vol. I., 793-1290. *Edited by* HENRY THOMAS RILEY, Esq., M.A., of Corpus Christi College, Cambridge; and of the Inner Temple, Barrister-at-Law. 1863-1867.
29. CHRONICON ABBATIÆ EVESHAMENSIS, AUCTORIBUS DOMINICO PRIORE EVESHAMIÆ ET THOMA DE MARLEBERGE ABBATE, A FUNDATIONE AD ANNUM 1213, UNA CUM CONTINUATIONE AD ANNUM 1418. *Edited by* the Rev. W. D. MACRAY, M.A., Bodleian Library, Oxford. 1863.

30. RICARDI DE CIRENCESTRIA SPECULUM HISTORIALE DE GESTIS REGUM ANGLIÆ. Vol. I., 447-871. *Edited by* JOHN E. B. MAYOR, M.A., Fellow and Assistant Tutor of St. John's College, Cambridge. 1863.
31. YEAR BOOKS OF THE REIGN OF EDWARD THE FIRST. Years 20-21, 30-31, and 32-33. *Edited and translated by* ALFRED JOHN HORWOOD, Esq., of the Middle Temple, Barrister-at-Law. 1863-1866.
32. NARRATIVES OF THE EXPULSION OF THE ENGLISH FROM NORMANDY, 1449-1450.—Robertus Blondelli de Reductione Normanniæ: Le Recouvrement de Normandie, par Berry, Hereault du Roy: Conférences between the Ambassadors of France and England. *Edited, from MSS. in the Imperial Library at Paris, by the* Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. 1863.
33. HISTORIA ET CARTULARIUM MONASTERII S. PETRI GLOUCESTRÆ. Vols. I. and II. *Edited by* W. H. HART, Esq., F.S.A.; Membre correspondant de la Société des Antiquaires de Normandie. 1863-1865.
34. ALEXANDRI NECKAM DE NATURIS RERUM LIBRI DUO; with NECKAM'S POEM, DE LAUDIBUS DIVINÆ SAPIENTIÆ. *Edited by* THOMAS WRIGHT, Esq., M.A. 1863.
35. LEECHDOMS, WORTCUNNING, AND STARCRAFT OF EARLY ENGLAND; being a Collection of Documents illustrating the History of Science in this Country before the Norman Conquest. Vols. I., II., and III. *Collected and edited by the* Rev. T. OSWALD COCKAYNE, M.A., of St. John's College, Cambridge. 1864-1866.
36. ANNALES MONASTICI. Vol. I.:—Annales de Margan, 1066-1232; Annales de Theokesberia, 1066-1263; Annales de Burton, 1004-1263. Vol. II.:—Annales Monasterii de Wintonia, 519-1277; Annales Monasterii de Waverleia, 1-1291. Vol. III.:—Annales Prioratus de Dunstaplia, 1-1297; Annales Monasterii de Bermundescia, 1042-1432. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, and Registrary of the University, Cambridge. 1864-1866.
37. MAGNA VITA S. HUGONIS EPISCOPI LINCOLNIENSIS. From Manuscripts in the Bodleian Library, Oxford, and the Imperial Library, Paris. *Edited by the* Rev. JAMES F. DIMOCK, M.A., Rector of Barnburgh, Yorkshire. 1864.
38. CHRONICLES AND MEMORIALS OF THE REIGN OF RICHARD THE FIRST. Vol. I.:—ITINERARIUM PEREGRINORUM ET GESTA REGIS RICARDI. Vol. II.:—EPISTOLÆ CANTUARIENSES; the Letters of the Prior and Convent of Christ Church, Canterbury; 1187 to 1199. *Edited by* WILLIAM STUBBS, M.A., Vicar of Navestock, Essex, and Lambeth Librarian. 1864-1865.

39. RECUEIL DES CRONIQVES ET ANCHIENNES ISTORIES DE LA GRANT BRETAGNE A PRESENT NOMME ENGLETERRE, par JEHAN DE WAURIN. From Albina to 688. *Edited by* WILLIAM HARDY, Esq., F.S.A. 1864.
 40. A COLLECTION OF THE CHRONICLES AND ANCIENT HISTORIES OF GREAT BRITAIN, NOW CALLED ENGLAND, by JOHN DE WAVRIN. From Albina to 688. (Translation of the preceding.) *Edited and translated by* WILLIAM HARDY, Esq., F.S.A. 1864.
 41. POLYCHRONICON RANULPHI HIGDEN, with Trevisa's Translation. Vol. I. *Edited by* CHURCHILL BABINGTON, B.D., Senior Fellow of St. John's College, Cambridge. 1865.
 42. LE LIVRE DE REIS DE BRITTANIE E LE LIVRE DE REIS DE ENGLETERE. *Edited by* JOHN GLOVER, M.A., Vicar of Brading, Isle of Wight, formerly Librarian of Trinity College, Cambridge. 1865.
 43. CHRONICA MONASTERII DE MELSA, AB ANNO 1150 USQUE AD ANNUM 1406. Vols. I. and II. *Edited by* EDWARD AUGUSTUS BOND, Esq., Assistant Keeper of the Manuscripts, and Egerton Librarian, British Museum. 1866-1867.
 44. MATTHÆI PARISIENSIS HISTORIA ANGLORUM, SIVE, UT VULGO DICITUR, HISTORIA MINOR. Vols. I. and II. 1067-1245. *Edited by* Sir FREDERIC MADDEN, K.H., Keeper of the Department of Manuscripts, British Museum. 1866.
 45. LIBER MONASTERII DE HYDA : A CHRONICLE AND CHARTULARY OF HYDE ABBEY, WINCHESTER, 455-1023. *Edited, from a Manuscript in the Library of the Earl of Macclesfield, by* EDWARD EDWARDS, Esq. 1866.
 46. CHRONICON SCOTORUM : A CHRONICLE OF IRISH AFFAIRS, from the EARLIEST TIMES to 1135 ; with a SUPPLEMENT, containing the Events from 1141 to 1150. *Edited, with a Translation, by* WILLIAM MAUNSELL HENNESSY, Esq., M.R.I.A. 1866.
 47. THE CHRONICLE OF PIERRE DE LANGTOFT, IN FRENCH VERSE, FROM THE EARLIEST PERIOD TO THE DEATH OF EDWARD I. Vol. I. *Edited by* THOMAS WRIGHT, Esq., M.A. 1866.
 48. THE WAR OF THE GAEDHIL WITH THE GAILL, or THE INVASIONS OF IRELAND BY THE DANES AND OTHER NORSEMEN. *Edited, with a Translation, by* JAMES HENTHORN TODD, D.D., Senior Fellow of Trinity College, and Regius Professor of Hebrew in the University, Dublin. 1867.
 49. GESTA REGIS HENRICI SECUNDI BENEDICTI ABBATIS. THE CHRONICLE OF THE REIGNS OF HENRY II. AND RICHARD I., 1169-1192 ; known under the name of BENEDICT OF PETERBOROUGH. Vols. I. and II. *Edited by* WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, Oxford, and Lambeth Librarian. 1867.
-

In the Press.

- A COLLECTION OF SAGAS AND OTHER HISTORICAL DOCUMENTS relating to the Settlements and Descents of the Northmen on the British Isles. *Edited by* GEORGE WEBBE DASENT, Esq., D.C.L. Oxon.
- OFFICIAL CORRESPONDENCE OF THOMAS BEKYNTON, SECRETARY TO HENRY VI., with other LETTERS and DOCUMENTS. *Edited by* the Rev. GEORGE WILLIAMS, B.D., Senior Fellow of King's College, Cambridge.
- ORIGINAL DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF ACADEMICAL AND CLERICAL LIFE AND STUDIES AT OXFORD BETWEEN THE REIGNS OF HENRY III. AND HENRY VII. *Edited by* the Rev. HENRY ANSTEY, M.A., Vice-Principal of St. Mary Hall, Oxford.
- ROLL OF THE PRIVY COUNCIL OF IRELAND, 16 RICHARD II. *Edited by* the Rev. JAMES GRAVES, A.B., Treasurer of St. Canice, Ireland.
- RICARDI DE CIRENCESTRIA SPECULUM HISTORIALE DE GESTIS REGUM ANGLIÆ. Vol. II., 872-1066. *Edited by* JOHN E. B. MAYOR, M.A., Fellow and Assistant Tutor of St. John's College, Cambridge.
- THE WORKS OF GIRALDUS CAMBRENSIS. Vol. IV. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London.
- CHRONICON RADULPHI ABBATIS COGGESHÆLENSIS MAJUS; and, CHRONICON TERRÆ SANCTÆ ET DE CAPTIS A SALADINO HIEROSOLYMIS. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham.
- RECUEIL DES CRONIQUES ET ANCHIENNES ISTORIES DE LA GRANT BRETAGNE A PRESENT NOMME ENGLETERRE, par JEHAN DE WAURIN (continued). *Edited by* WILLIAM HARDY, Esq., F.S.A.
- POLYCHRONICON RANULPHI HIGDEN, with Trevisa's Translation. Vol. II. *Edited by* CHURCHILL BABINGTON, B.D., Senior Fellow of St. John's College, Cambridge.
- ITER BRITANNIARUM: THE PORTION OF THE ANTONINE ITINERARY OF THE ROMAN EMPIRE RELATING TO GREAT BRITAIN. *Edited by* WILLIAM HENRY BLACK, Esq., F.S.A.
- HISTORIA ET CARTULARIUM MONASTERII S. PETRI GLOUCESTRIÆ. Vol. III. *Edited by* W. H. HART, Esq., F.S.A.; Membre correspondant de la Société des Antiquaires de Normandie.
- MATTHÆI PARISIENSIS HISTORIA ANGLORUM, SIVE, UT VULGO DICITUR, HISTORIA MINOR. Vol. III. *Edited by* Sir FREDERIC MADDEN, K.H., late Keeper of the Department of Manuscripts, British Museum.

- ANNALES MONASTICI. Vol. IV. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, and Registrar of the University, Cambridge.
- CHRONICA MONASTERII S. ALBANI.—4. GESTA ABBATUM MONASTERII S. ALBANI, A THOMA WALSINGHAM, EJUSDEM ECCLESIE PRÆCENTORE, COMPILATA. Vol. II. *Edited by* HENRY THOMAS RILEY, Esq., M.A., of Corpus Christi College, Cambridge; and of the Inner Temple, Barrister-at-Law.
- WILLELMI MALMESBIRIENSIS DE GESTIS PONTIFICUM ANGLORUM LIBRI V. *Edited, from William of Malmesbury's Autograph MS., by* N. E. S. A. HAMILTON, Esq., of the Department of Manuscripts, British Museum.
- CHRONICA MONASTERII DE MELSA, AB ANNO 1150 USQUE AD ANNUM 1406. Vol. III. *Edited by* EDWARD AUGUSTUS BOND, Esq., Keeper of the Department of Manuscripts, British Museum.
- DESCRIPTIVE CATALOGUE OF MANUSCRIPTS RELATING TO THE HISTORY OF GREAT BRITAIN AND IRELAND. Vol. III.; 1201, &c. *By* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq., Deputy Keeper of the Public Records.

In Progress.

- DOCUMENTS RELATING TO ENGLAND AND SCOTLAND, FROM THE NORTHERN REGISTERS. *Edited by* the Rev. JAMES RAINE, M.A., Canon of York, and late Fellow of the University, Durham.
- CHRONICLE OF ROBERT OF BRUNNE. *Edited by* FREDERICK JAMES FURNIVALL, Esq., M.A., of Trinity Hall, Cambridge, Barrister-at-Law.
- YEAR BOOKS OF THE REIGN OF EDWARD THE FIRST. Years 21 and 22. *Edited and translated by* ALFRED JOHN HORWOOD, Esq., of the Middle Temple, Barrister-at-Law.
- THE CHRONICLE OF PIERRE DE LANGTOFT, IN FRENCH VERSE, FROM THE EARLIEST PERIOD TO THE DEATH OF EDWARD I. Vol. II. *Edited by* THOMAS WRIGHT, Esq., M.A.
- THE ANNALS OF ROGER HOVEDEN. *Edited by* WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, Oxford, and Lambeth Librarian.
- THE ANNALS OF LOCH CÉ. *Edited by* WILLIAM MAUNSELL HENNESSY, Esq., M.R.I.A.

April 1867.

Melsa. v. 2
15558

Burton T - Chronica Monasterii de
Melea.

v.2

LIBRARY
Pontifical Institute of Mediaeval Studies
113 ST. JOSEPH STREET
TORONTO, ONT., CANADA M5S 1J4

15558.

Melsa. v. 2
15558

Burton T - Chronica Monasterii de
Melea.

v.2

LIBRARY
Pontifical Institute of Mediaeval Studies
113 ST. JOSEPH STREET
TORONTO, ONT., CANADA M5S 1J4

15558.

